This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Gp82
217

Gp 82.217

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

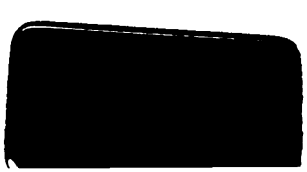

C. C. Felton

1843

PLATONIS

DIALOGI IV

MENO CRITO ALCIBIADES UTERQUE

CUM

ANNOTATIONE

CRITICA ET EXEGETICA

EDITIO QUARTA.

CURAVIT

PHILIPPUS BUTTMANNUS Dr.

BEROLINI

SUMPTIBUS AUGUSTI MYLII

MDCCCXXII.

Gp 82.217

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

C. C. Felton

1843

fecta ipsi dederunt superstitiosi retineremus. Itaque me solum nunc aequis judicibus sisto: ad meam mentem totum librum adornavi, decessorum autem meorum annotata sicut ceterorum omnium excerpsi. Textum ad Bekkeri codices constitui; de qua re in Indice Adminiculorum huic praefamini subjecto rationem reddidi. *Indicem verborum* et rerum grammaticalium, cum, qualem ante hos XL annos confeceram, post secundam etiam dehinc manum ei admotam, juvenilibus mendis ille adhuc scateret, totum novum feci, deque multis quorum tractatio annotationem incommoda mole auxisset, in illo disputavi.

Restat ut de mendo moneam, quod inde a Bipontina omnibus editionibus insedit, Alcib.I. 38.b. *μηδὲ τοῦτο ἂν ἡμῖν ἄῤῥητον ἔῃ*. Haec cum in Bekkeri quoque textu invenissem, codicum cum Stephaniana consensu niti credebam, et, quod potui, Astii notula astruebam. Sed nunc demum Bekker animadvertit, molestum illud *ἄν* primum legi in Editione nullius, ut constat, auctoritatis Lugdunensi vel Laemariana, quam Bipontini editores, rati sincerum illa Stephanianum textum contineri, typographo exscribendam tradiderant. Jam cum eadem de Bipontino textu opinione ducti recentiores omnes hunc suis editionibus substernerent, propagatum est mendum usque in hanc meam novissimam. Non semel autem hoc in illis textibus admissum esse idem Bekker mihi asseruit*); quare in usu et Laemarianae et Bipontinae cavendum in posterum erit diligentius.

*) Aliud idem mihi exemplum indicavit in Charmide p. 157. B. ubi mendum Stephanianae *κατέρου* in Laemariana correctum est ita, *θατέρου*, quod in omnes inde editiones meavit loco ejus quod solum sententiae aptum est, *ἑκατέρου*.

Index

praecipuorum hujus editionis adminiculorum.

Codicum Platonis *manuscriptorum* largam copiam contulit indefessus in hoc labore *Imm.* Bekker, qui varietatem lectionis inde excerptam propediem cum studiosis communicabit. Mihi idem chartarum interim suarum eam continentium usum ad hos dialogos adornandos amice concessit, quod maximum mihi ad aliquam tamen certitudinem attingendam adminiculum fuisse gratus profiteor. Accedebant pauci codd. quorum copiae typis jam sunt mandatae; in quibus est quem primum omnium nomino.

Cl. Clark. — Clarkianus, ab E. D. Clarkio ex Insula Pathmo in Angliam perlatus ubi nunc Oxonii inter Bodlejanos thesauros asservatur. Continet is minorum Platonis operum longe plurima, inque illis quattuor quos hic libellus complectitur dialogos. Varietatem lectionis summa diligentia inde excerptam seorsim edidit *Tho. Gaisfordus* in libello cui titulum fecit: *Lectiones Platonicae e membranis Bodlejanis etc. Oxon.* 1820. 8. Sane codex eas, quae motae de eo erant, expectationes non explevit; lectiones multas manifesto vitiosas is quoque tenet; et in quoque dialogo socios aliquos e ceteris codd. habet qui pleraque eadem praebent. Sed hi merito optimi censentur: nam quamvis mendosi sint ut ceteri, certiorem tamen antiquitatis characterem et pauciora adulteratae lectionis vestigia gerunt in omnibus quae propria habent. Facile autem ex magno, in minutis etiam aberrationibus, consensu apparet, derivatos esse paucos hos, quos optimos vel primarios vocare soleo, ex uno eodemque inter deperditos codice: qui tamen et ipse multis locis jam deflexisset a vera lectione, in ceteris codd. nobis investiganda. Ex primariis autem illis praeminm vetustatis Clarkianus aufert, quod multis scripturae indiciis, et maxime jam satis decantato illo εἰ secundae personae, sibi vindicat. — Ceteri codd. quorum mentionem facio sunt

Parisienses Bekkero signati solis litteris B C D E F G H S; mihi sic: Par. B, Par. C, cet.

Coislinianus, Bekkero Γ, et

Huetianus, Bekkero Φ, uterque itidem Parisiis etiamnum asservati.

Vat.

Vat. (vel *Vat.* 1.) Vaticanus, Bekkero Δ.

Vat. 2. Vaticanus, Bekkero ν.

Veneti, Bekkero signati ΞΠΣ, mihi Ven. Ξ etc. nisi quod Venetum Π, qui in optimis est, etiam simpliciter Ven. signo. Hic autem idem est quem ad Alcibiadem utrumque Nurnberger (vid. infra) jam contulerat.

Vind. (vel *Vind.* 1.) Vindobonensis, Bekkero Υ, idem cujus varietatem ad Menonem, Alcibiadem I, Phaedonem, Phaedrum *Alter* jam publicaverat in ed. horum dialogorum Vienn. 1784. 8.

Vind. 2. Vindobonensis, Bekkero Φ.

Ambrosianus, *Angelici* duo, *Palatinus*; Bekkero r u v b.

Tub. Tubingensis, cujus varietatem ad Critonem Fischer (v. infra) excerpsit.

Ciz. Cizensis, cujus excerpta dedit Müller in Notit. Codd. Numburgo — Ciz. Lips. 1806. 8. p. 16.

Justam plerorumque horum codicum notitiam invenies ap. Bekkerum primo Platonis volumini praemissam, sed supplendam adhuc in fronte Varietatis Lectionis quam expectamus. Ego breviter tantum hic indicabo eos, quorum in quoque horum dialogorum usus mihi fuit.

Et in *Menone* quidem primarii codd. sunt Clark. et Vat.; secundarii Coisl., Par. E F, Vat. 2.; ceteri Par. B C, Ven. Ξ Σ Vind. 1. Palat. Ambr.

In *Critone*: Primarii Clark. et Ven. Π: secundarii Vind. 2. Tub. Par. D E S, Coisl. Huet.; ceteri Par. B C H, Ven. Ξ, Vind. 1. Angelic. 1.

In *Alcib. I.* Primarii Clark. Vat. Ven. Π; secundarii Coisl. Par. E F; ceteri Par. B C H Ven. ΞΣ, Vind. 1. Ciz.

In *Alcib. II.* Primarii Clark. Vat. Ven. Π; secundarii Coisl. Paris. E F G; ceteri Paris. B C, Ven. ΞΣ, Vind. 1. Ang. 1. 2.

Hos codices singulos non memoramus nisi ubi unus vel pauci aliquid privum notatu dignum habent. Ubi quid e pluribus simul codd. afferendum est, simpliciter *codices*, vel codices *plurimos*, vel *optimos* excitamus. Et optimos quidem, nisi numerum addimus, qui ad primarios semper refertur, tunc appellamus, cum lectio quaedam in primariis et in parte secundariorum est. Hoc enim ex hujus editionis ratione sufficere apparet: quae ad pleniorem crisin pertinent, ea ex Bekkeri annotatione, quando prodierit, noscent studiosi. Multas etiam lectiones a vulgata recedentes tacitus admisi: in quo hanc tamen mihi scripsi legem, ut si quid a Bekkero adoptatum idonea codicum auctoritate niti et ipse judicarem, res ipsa autem aut clara et facilis aut certe levis videretur, tunc nihil prorsus annotarem: sed ubi a Bekkero recedendum censerem, sive vulgata lectione servanda, sive ubi ille eam retinuerit, codicum aliqua scriptura ex meo judicio praeferenda, tunc paucis ubique certiorem de his lectorem facerem.

Edi-

Editiones et Virorum doctorum Annotationes.

Editiones antiquiores: *Aldina* Venet. 1513. f. *Basileensis prior* 1534. f. *Basil. posterior* 1556. fol. multis novis lectionibus e codd. mss. insignis.

— *Stephaniana* Paris. 1578. 3 Voll. cum notis crit. Henr. Stephani. Numeri paginarum hujus editionis in margine Bipontinae et nostrae editionis notati sunt.

— *Bipontina* 1781 — 87. XI Voll. 8. cum excerpta annotatione critica.

— *Bekkeriana* Berol. 1816 — 18. VIII Voll. 8. ex collatione codicum mss. quam plurimorum concinnata. Annotatio critica adhuc expectatur. Nos hunc editorem plerumque sigla Be. signamus.

Translatio Operum Plat. latina Marsilii Ficini, quae cum ex antiquis optimisque codd. facta sit, innumeris locis veram scripturam graecae linguae peritis praebet. Tenendum autem est, inde ab a. 1532 correctam fere ad editum Platonis textum a Sim. *Grynaeo* prodiisse hanc translationem, qualem Bipontini etiam editores textui suo illam adjunxerunt. Quare fides est antiquioribus tantum editionibus, e quibus Bekker eam suae editioni adjunxit.

— — Jani Cornarii, Basil. 1561. fol. facta ope codicis cujusdam *Hassisteniani*, addito libello qui separatim quoque impressus est hoc titulo: J. C. Eclogae in Dialogos Platonis omnes — ed. cura J. F. Fischeri. Lips. 1771. 8.

— germanica Fr. Schleiermacheri, cujus adhuc prodierunt Tom. I. partium 2. T. II. partium 3. Berolini 1804. sqq. ed. sec. corr. ib. 1818. sqq. 8. additis introductionibus, et notis maximam partem criticis.

— gallica A. Dacerii aliquoties edita, decem tantum dialogos complectens, in quibus uterque Alcibiades et Crito.

De Biesteri editione Menonis, Critonis, Alcibiadis I. et II. vid. Praefationem.

J. F. Fischer edidit Euthyphr., Apol. S., Critonem, Phaedonem Lips. 1783. 8. in qua ed. usus est codice *Tubingensi*.

C. Nurnberger — Alcibiadem I. et II. e cod. ms. bibl. S. Marci (qui est *Venetus II*, v. supr.) Lips. 1796. 8.

F. Astius — Symposium et Alcib. I. Landish. 1809. 8.

Nath. *Forster* et Gu. *Etwall* Britanni editiones quorundam dialogorum fecerunt quarum perparvus hodie ne dicam nullus ad rem criticam usus: J. H. J. *Koeppen* Alcibiadem II. cum notis germ. ed. Brunsv. 1786. 8. — *F. Jacobs* libello suo scholastico *Elementarb. der griech. Spr. Vierter Cursus*, Critonem cum notis inseruit.

Cl. Sallier Critonem gallice versum cum notis dedit in Hist. Acad. Reg. Inscriptt. to. XIV. — *T. Faber* (Tannegui le Fevre) gallicae suae Alcibiadis I. versioni (Salmur. 1666. 12.) notas addidit. — *Fr. Gedike*, *J. C. Gottleber* et *J. Gottlob Schneider* notas ad Biesteri ed. contulerant; atque Gottleber jam antea (Lips. 1771. 8.) libellum Animadversionum ad Phaedr. et Alcib. II. ediderat. — *F. A. Wolf* notulas aliquot ad Alc. I. et Meno. inseruit suis Opusculis (Vermischte Aufsätze Halle 1802. 8.) p. 102. 113. 116.

Ph.

Ph. Gu. van Heusde edidit Specimen Criticum in Platonem L. B. 1803. 8. (in Meno. p. 110. Crit. p. 14. Alc. I. p. 111. Alc. II. p. 116.)

E. F. Heindorf dum in vivis fuit observatt. suas mecum contulit; — idem per litteras fecit *C. L. Struve*, cujus etiam Prolusione aliqua ad Menonem usus sum; — *F. W. Ullrich* versioni suae germanicae horum quattuor dialogorum (Berol. 1821. 8.) notas adjecit; — *E. R. Lange* edidit Specim. crit. in Critonem Lips. 1821. 8. — *G. Stallbaum* (qui Codicum Platonicorum a Bastio collatorum opes in editione Platonis Weigeliana cum litteratis propediem communicabit) Observatt. aliquot ad Menonem intulit Miscellaneis Criticis a Friedemanno et Seebodio curatis Hildesiae (Vol. I. Partic. 2.)

Timaei Lexicon Vocum Platonicorum c. animadvv. Dav. *Ruhnkenii*. Ed. 2. L. B. 1789. 8.

Scholia in Platonem e codd. collegit D. Ruhnkenius L. B. 1800. 8.

Procli et Olympiodori Commentarios in Alcibiadem I. edidit Creuzer in libro cui titulum fecit Initia Philosophiae ac Theologiae ex Platonicis fontibus ducta Ff. 1721. 8. volumine 1 et 2.

ΜΕΝΩΝ
Η
ΠΕΡΙ ΑΡΕΤΗΣ. *)

Qui hic confabulantur, sunt,

ΣΩΚΡΑΤΕΣ,
ΜΕΝΩ,
ΘΕΡΑΠΩΝ ΜΕΝΩΝΙΟΣ,
ΑΝΥΤΟΣ.

Collatis duobus locis §. 9. *versus fin. et* §. 27. *init. probabiliter Schneider conjicit Menonem tum forte Athenis commorantem apud Anytum hospitem devertisse. — Scena videtur esse locus spatiosus, ubi inter ambulandum, sed ita ut interdum sedeant, interdum consistant, disceptant Socrates et Meno. Et hunc quidem sequuntur servi; e quibus vernulam unum Socrates evocare jubet colloquiique per aliquod tempus participem facit. Dein offendunt Anytum, quem et ipsum Socrates sermoni adhibet: mox duo, qui initio erant soli colloquentes, finem faciunt dialogi. — Disputatio est de* virtute, *versaturque in hac quaestione:* utrum virtus addisci possit necne? *Quae quidem fuit celebris quaestio veterum philosophorum, saepius eadem a Platone tractata, ut in Protagora, et ab auctore dialogi Aeschinis vulgo nomine inscripti:* περὶ Ἀρετῆς, εἰ διδακτόν, *qui multa ex hoc nostro dialogo ad verbum transtulit.*

*) Petita esse haec verba e Diog. Laert. 3, 58. dubitari nequit. Alii, Athen. 7, p. 314. A. B., Diog. Laert. 2, 38. Philopon. in Aristotel. Metaphys. 6. Anall. 2, 5. laudant simpliciter *Πλάτωνα ἐν Μένωνι*. BIPONT.

FRIDERICI GEDIKII
DISQUISITIO
DE
MENONE THESSALO.

Haud rarum erat Menonis nomen inter Graecos. Xenophon hist. Gr. 5. Menonis cujusdam Thespiensis mentionem facit; et Plutarchus in Pericle de alio quodam Menone loquitur, Phidiae statuarii socio ejusdemque accusatore. Qui vero in hoc dialogo loquitur, Thessalus fuit, ut ex ipso statim dialogi initio patet: non tamen Larissae, ut Grouius interpres Gallicus existimat, sed *Pharsalii* natus, ut statim apparebit. Dubium enim esse non potest, quin hic idem ille sit Meno, cujus in Xenophontis Anabasi frequentissima mentio est, quique inter duces Graecorum Cyro contra fratrem Artaxerxem auxiliantium haud postremum locum tenebat. Semper enim Xenophon eum vocat *Θετταλόν*, et ejusdem plane aetatis ille fuit. Nam bello isti interfuit simul cum Xenophonte et Proxeno, discipulo Gorgiae (Xenoph. Anab. 2. ad fin.), cujus etiam Platonicus Meno discipulus erat. Denique *Aristippus* etiam, qui hic in ipso dialogi initio ut familiarissimus Menonis amicus memoratur (non confundendus ille cum celebriori philosopho Cyrenaico) stabat a Cyri partibus (vid. init. Anab.). Quem enim Xenophon a regione Thessalum Aristippum vocat, haud diversum esse ab hoc, quem ab urbe Larissaeum nominat Plato, eo minus dubitari potest, quod Xenophon, ad finem libri secundi, in descriptione morum Menonis affirmat, adolescentem eum propter pulchritudinem ab Aristippo praefecturam militarem consecutum esse. Ejusdem Menonis meminit Diogenes Laert. 2, 50. ubi simul Xenophontis in eum odium refert: *Ἐχθρῶς διέκειτο πρὸς Μένωνα τὸν Φαρσάλιον περὶ τὸν χρόνον τῆς ἀναβάσεως.* [Pharsalii cujusdam Menonis mentionem faciunt, eumque in bello Peloponnesiaco Atheniensibus copias Thes-

salorum auxiliares adduxisse duodecimque talenta sponte contulisse narrant Thucyd. 2, 22. Demosth. c. Aristocr. qui simul refert eum pro his beneficiis civitate ab Atheniensibus donatum fuisse. Illum autem Menonem non, quod inconsideratius pronuntiaverat Gedikius, eundem esse de quo hic agitur, e temporum ratione ostendit Schleiermacher. Quippe copias ille duxit primis belli Peloponnesiaci temporibus; hic in Cyri exercitu eundem honorem *per pulchritudinem* adeptus est. Vid. Anab. 2, 6. fin. Major itaque aliquis Meno ille fuit, sed ex eadem haud dubie familia.] Quanta autem Menonis in exercitu Cyri auctoritas fuerit, inde apparet, quod in proelio contra Artaxerxem, cum Clearchus dextrae Graecorum alae praeesset, ipse sinistrae praeerat. Sed cum ceteris ducibus postea, Tissaphernis satrapae insidiis, circumventus et graviori supplicio quam collegae a Persarum rege affectus est. Quae omnia legi possunt in primo et secundo Xenophontis libro de Expeditione Cyri. Addit idem vividam morum Menonis imaginem, qua apparet, improbissimum et sceleratissimum hominem eum fuisse, nisi forte Xenophon suo illius odio aliquid dedit. Hanc tamen taeterrimam Menonis descriptionem totidem verbis e Xenophonte sine illius mentione exscripsit Suidas (in voce *Μένων*), itemque Stobaeus (Serm. 2 de Malitia). Improbitas illius tanta fuit, ut cum Tissapherne et Ariaeo, hospite suo: qui, cum antea ipse in exercitu Cyri ducis officio functus esset, postea deseruit Graecos, iisque cum Tissapherne insidias struxit: ut, inquam, cum his consilia communicaret, et Clearchum, supremum Graecorum ducem, ceterosque collegas apud Tissaphernem calumniaretur. Saltem Clearchum hoc suspicatum esse, Xenophon tradit. Athenaeus autem libro 11. (p. 505. Casaub.) ubi Platonem acriter perstringit, Menonem dicit Clearchum Tissapherni prodidisse, simulque vituperat Platonem, quod sceleratum hunc virum, *τὸν τοὺς Ἕλληνας προδόντα*, ut paulo post (p. 506.) de eo loquitur, laudibus ornarit, et ita quasi mendacii arguerit Xenophontem. Excusari tamen Plato potest, si existimamus,

Menonem adolescentem, qualis in hoc dialogo est, nondum talem fuisse, qualem depingit Xenophon. Superbia autem illius atque insolentia ex hoc ipso etiam dialogo elucent. Et revera proditio, cujus eum accusat Athenaeus, non diserte legitur apud Xenophontem, quippe qui praeter ea, quae jam commemoravimus, hoc solum narrat, Ariaeum a Tissapherne missum nuntiasse Graecis, Clearchum quidem, qui foedus cum Persis ictum violarit, morte poenas luisse, Proxenum vero et Menonem, simul cum Clearcho comprehensos, in magno honore esse, quoniam Clearchi insidias detulerint. Sed haec dolose mentitum esse Ariaeum, vel ex eo verisimile est, quod, cum Graeci postulassent, ut remitterentur Proxenus et Meno, quippe tam bene de ipsis meriti, repulsam tulerunt. Cum ceteris enim, ut diximus, Graecorum ducibus supplicio affectus est Meno, immo graviori quam illi. *Τιμωρηθεὶς ὑπὸ βασιλέως ἀπέθανεν, οὐχ ὥσπερ Κλέαρχος καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ ἀποτμηθέντες τὰς κεφαλάς· ἀλλὰ ζῶν αἰκισθεὶς ἐνιαυτὸν ὡς πονηρὸς λέγεται τελευτῆς τυχεῖν.* Ita Xenophon. Illustre autem fuisse in Thessalia Menonis genus, necesse est. [De hospitio ejus cum regia Persarum domo vid. infra ad §. 11.] Plutarchus enim, in initio Pyrrhi, matrem hujus regis Phthiam *Menonis* Thessali filiam fuisse narrat, additque, hunc Menonem in bello Lamiaco egregiam operam praestitisse; qua de re videndus idem in Phocione, ubi bellum hoc describitur. Hic igitur Meno cum itidem Thessalus fuerit, non dubito, quin eodem quo noster genere ortus sit, immo, cum inter Cyri expeditionem et bellum Lamiacum, quod gestum est contra Antipatrum, octoginta fere annorum spatium intercesserit, nepotem eum Platonici Menonis fuisse credo. Nomina enim avorum ad nepotes plerumque transiisse in Graecia, notum est. *)

*) Menonis alicujus, incertum an nostri, *scripta* culpari ab Hermogene p. 367. monet *Schneider*.

Ioseph. 70. ΜΕΝΩΝ. Ἔχεις μοι εἰπεῖν, ὦ Σώκρατες, ἆρα διδακτὸν 1
ἡ ἀρετή· ἢ οὐ διδακτόν, ἀλλ' ἀσκητόν· ἢ οὔτε ἀσκητὸν
οὔτε μαθητόν, ἀλλὰ φύσει παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις· ἢ
ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ; ΣΩΚΡΑΤΗΣ. Ὦ Μένων, προτοῦ μὲν b.
Θετταλοὶ εὐδόκιμοι ἦσαν ἐν τοῖς Ἕλλησι καὶ ἐθαυμάζοντο
ἐφ' ἱππικῇ τε καὶ πλούτῳ, νῦν δὲ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ ἐπὶ
σοφίᾳ 2· καὶ οὐχ ἥκιστα οἱ τοῦ σοῦ ἑταίρου Ἀριστίππου
πολῖται Λαρισσαῖοι 3. τούτου δὲ ἡμῖν 4 αἴτιός ἐστι Γορ-

1 Quaestio, in qua summa dialogi vertitur, hic in ipso limine simplicissimis verbis est proposita; quod mirum in Platone, qui alias semper exordiis, iisque pulcherrimis elegantissimisque, utitur. Sed videtur hac re pungi Sophistarum eorumque discipulorum fastus, quaelibet disserendo se facile explicaturos et probaturos ἀφάβως καὶ μεγαλοπρεπῶς (vid! mox p. sq.) credentium; qui in Menone, vix illis sacris initiato, irrisione dignior erat. *BIE.*

2 Thessalos olim re equestri valuisse maxime, testantur plurimi. Pausanias 10. init. laudat Thessalorum τῆς ἵππου τὸ πλῆθος, καὶ δμοῦ τῷ ἀριθμῷ τὴν ἐς τοὺς ἀγῶνας τῶν τε ἵππων καὶ αὐτῶν μελετὴν τῶν ἱππέων. Iidem mercaturae maxime operam dabant: tum metallis etiam abundabat Thessalia, laudanturque ejus aurifodinae: Justin. 8, 3. Diodor. 16, 8. Athenaeus autem (14. p. 663.) sumptuosissimos Graecorum Thessalos fuisse affirmat. Ironice vero, ut solet, Socrates loquitur, quum dicit, jam et *sapientia* praestare. Certe Plutarch. de aud. poet. narrat Simonidem interrogatum, quare solos Thessalos non deciperet, dixisse: ἀμαθέστεροί εἰσιν, ἢ ὡς ὑπ' ἐμοῦ ἐξαπατᾶσθαι. *GED.* Ab ipso Platone, in Critone 15. Thessali arguuntur intemperantiae et legum incuriae; quae vitia e divitiis et inscitia fere oriuntur. *BIE.*

3 Vulgo τοῦ Λαρισσαίου, quae perversa mihi videbatur sermonis conformatio. Sed codices longe plurimi omittunt articulum, unus autem Coislinianus emendate exhibet quod nos reposuimus. — Nomen urbis uno σ in optimis Vat. et Clark. exaratum est, et sic edidit Bekker. Vid. Gramm. ampl. §. 21. Obs. 9.

De Aristippo hoc vid. Disq. de Menone supra p. 2.

4 Corrigebat Gedikius ὑμῖν: atque nunc e longe majore codicum parte ita edidit Bekker. Sed quam exigua seu potius nulla sit in hac varietate codicum auctoritas satis constat; quam proclivis autem hic quidem propter sch-

sum

γίας ἀφικόμενος γὰρ εἰς τὴν πόλιν, ἔρασὰς ἐπὶ σοφίᾳ εἵλ-
ηφεν Ἀλευαδῶν [5] τε τοὺς πρώτους, ὧν ὁ σὸς ἐραστής ἐστιν
c. Ἀρίστιππος, καὶ τῶν ἄλλων Θετταλῶν. καὶ δὴ καὶ τοῦτο
τὸ ἔθος ὑμᾶς εἴθικεν, ἀφόβως τε καὶ μεγαλοπρεπῶς ἀπο-
κρίνεσθαι, ἐάν τίς τι ἔρηται, ὥσπερ εἰκὸς τοὺς εἰδότας· ἅτε
καὶ αὐτὸς [6] παρέχων αὑτὸν ἐρωτᾶν τῶν Ἑλλήνων τῷ βου-
λομένῳ ὅ,τι ἄν τις βούληται, καὶ οὐδενὶ ὅτῳ οὐκ ἀποκρινό-
d. μενος [7]. ἐνθάδε δὲ, ὦ φίλε Μένων, τὸ ἐναντίον πεφυκεν· ὥσπερ αὐχμός τις τῆς σοφίας γέγονε, καὶ κινδυνεύει ἐκ
τῶνδε τῶν τόπων παρ' ὑμᾶς οἴχεσθαι [8] ἡ σοφία. εἰ γοῦν p. 71

sum lapsus erat in formam ὑμῖν, ipse nostrorum criticorum assensus docet. Quare nondum ego permoveor ut abjiciam ethicum illud ἡμῖν quod jam olim Biester ut Socratis sermoni imprimis conveniens tuebatur. Nam si legimus ὑμῖν, frigide Menonem edocet Socrates, cuinam hoc acceptum ferant Thessali; si ἡμῖν, eadem dicit, et subridens simul Athenienses Graecosque de gliscente hoc Thessalorum in philosophia principatu admonet: quod magis etiam sentias si conferas superius ἐν τοῖς Ἕλλησιν, atque infra querulum illud, ἐνθάδε δὲ, ὦ φίλε Μ. Optimi utique sunt codices Clarkianus, Vaticanus, Coislinianus eo quod veterem saepe lectionem velut nesciis ipsis librariis servaverunt: sed iidem in minutis hisce non minus mendosi sunt ceteris, atque ab uno alterove Parisiensium, E potissimum et F, qui hic quoque scripturam ἡμῖν praebent, corriguntur. — Mox verba ἐπὶ σοφίᾳ in Coisl. non leguntur.

5 Aleuadae in Thessalia principes erant. De quibus vid. imprimis Herodot. 7, 6. Ruhnk. ad Tim. Lexic. p. 22. Schneid. in Add. ad Aristot. Polit. p. 494. Larissa praecipua eorum sedes. Suidas: Ἀλευάδαι οἱ ἐν Λαρίσσῃ τῆς Θετταλίας εὐγενέστατοι, ἀπὸ Ἀλεύου βασιλέως τὸ γένος ἔχοντες. Regem autem hunc ad fabulosa tempora remittendum esse, facile persuadebunt quae de eo narrantur ap. Aelian. H. A. 8, 11.

6 Codd. Clark. Vatic. etc. mendose αὐτοῖς. Mox pro βούληται Coisl. βούλοιτο. Cf. Gramm. §. 126. Obs. 3.

7 Hanc Gorgiae confidentiam, immo impudentiam, saepius commemorat Cicero q. v. de Fin. 2, 1. de Orat. 1, 22. 3, 32. item Quintil. 2, 21. 12, 11. Neque hunc ejus morem neglexit Plato in cognomini dialogo, cujus initio statim eadem Gorgias profitetur. Peragrabat autem rhetor ille Leontinus universam Graeciam, et ubique ἔπειθε τῶν νεῶν τοὺς γενναιοτάτους καὶ πλουσιωτάτους, ut in Theage loquitur Plato. Idem in exordio Hippiae majoris tradit Athenas illum a Leontinis legatum missum esse. Praecipue tamen in Thessalia commoratus est, teste Cicerone, qui (Orat. 52.) senem in Thessalia ab Isocrate auditum esse narrat. *GED.*

8 Vid. Gramm. §. 124. Obs. 7.

9 Vul-

τινα ἐθέλεις οὕτως ἐρέσθαι [9] τῶν ἐνθάδε, οὐδεὶς ὅστις οὐ γελάσεται, καὶ ἐρεῖ, Ὦ ξένε, κινδυνεύω σοι δοκεῖν μακάριός τις [10] εἶναι, ἀρετὴν γοῦν, εἴτε διδακτὸν, εἴθ' ὁτῳ τρόπῳ παραγίγνεται, εἰδέναι· ἐγὼ δὲ τοσοῦτον [11] δέω, εἴτε διδακτὸν, εἴτε μὴ διδακτὸν, εἰδέναι, ὡς οὐδὲ αὐτὸ, ὅ,τι ποτ' ἐστὶ τοπαράπαν ἀρετὴ, τυγχάνω εἰδώς. ἐγὼ οὖν καὶ αὐτὸς, 2
ὦ Μένων, οὕτως ἔχω· συμπένομαι τοῖς πολίταις τούτου τοῦ πράγματος, καὶ ἐμαυτὸν καταμέμφομαι, ὡς οὐκ εἰδὼς [1] περὶ ἀρετῆς τοπαράπαν. ὃ δὲ μὴ οἶδα τί ἐστι, πῶς ἂν ὁποῖόν γέ τι, εἰδείην; ἢ δοκεῖ σοι οἷόντε εἶναι [2], ὅστις Μένωνα μὴ γιγνώσκει [3] τοπαράπαν ὅστις ἐστὶ, τοῦτον εἰδέναι [4], εἴτε καλὸς, εἴτε πλούσιος, εἴτε καὶ γενναῖός ἐστιν, εἴτε καὶ τά-

9 Vulgo ἔρεσθαι. Alterum accentum quamvis e duobus tantum codd. Clark. et Vat. enotatum cum Bekkero adoptavi. Nam in procliviori ἔρεσθαι conspirare ceteros nil mirum. Add. Alcib. I. 3. et vid. Gramm. in Ind. Anom. — Pro ἐθέλεις unus Vat. 2. ἐθέλοις.

10 Vid. Ind.

11 Ex eo quod πολλοῦ δέω, ὀλίγου δέω sic genitivo casu semper dicitur, recte mihi videor jam olim collegisse, scribendum esse etiam τοσούτου δέω εἰδέναι. Sed cum tertium quoque casum inveniam ap. Isocr. Bus. 2. τοσούτῳ δέεις κεχρῆσθαι, pro quo reposuit quidem genitivum Coraës sed sine codd. ut videtur; cumque e sequioris tamen aevi scriptoribus Stephanus in Thes. afferat etiam τοσοῦτον: minus confidenter illud pronuntio. Neque tollit incertitudinem Lucianus: Nigr. 26. τοσούτου δέων ὀρέγεσθαι: Piscat. 29. τοσούτου δέω ἔξαρχος γενέσθαι: sed Icaromen. 5. τοσοῦτον ἐδέησάν με ἀπαλλάξαι: ad quos locos nihil varietatis adnotatum est. Exempla autem verbi ἀποδέω, quae attulit Ullrichius, minus huc valent, quia alium jam genitivum additum habent (τοσοῦτον ἀποδέω τοῦ δεδοικέναι Axioch. p. 372. b.).

1 Dicere poterat etiam εἰδότα: vid. Gramm. §. 131. Obs. 2.

2 Vulgatum ἢ Be. e codd. mutavit in ἦ. Quanquam ad hanc emendationem codicum opus non erat. Vocula ἦ enim quoties ita posita est ut interrogationem aliquam a superiori sermone sejungat, in codd. et in editis corrupta plerumque est in ἢ. Nam vulgus librariorum nonnisi interrogationem sentiebant, de junctura, qua sermo in talibus carere non potest, securi. Vid. Heind. ad Parmen. 22. et add. infra ad Crit. 1. d.

3 Sic omnes codd. Vulgo γιγνώσκῃ.

4 Antea τοῦτο εἰδέναι, quod per se non malum sed in nullo cod. inventum cedere debuit lectioni τοῦτον, cujus accusativi omissio in prosa durior.

5 De

b. ναντία τούτων; δοκεῖ σοι οἷόντ' εἶναι [5]; ΜΕΝ. Οὐκ ἔμοιγε. ἀλλὰ σύ, ὦ Σώκρατες, ἀληθῶς οὐδ' ὅτι ἀρετή ἐστιν, οἶσθα; ἀλλὰ ταῦτα περὶ σοῦ καὶ οἴκαδε ἀπαγγέλωμεν [6]; ΣΩ. Μὴ μόνον γε, ὦ ἑταῖρε· ἀλλὰ καὶ ὅτι οὐδ' ἄλλῳ πω ἐνέτυχον εἰδότι, ὡς ἐμοὶ δοκῶ. ΜΕΝ. Τί δαί [7]; Γοργίᾳ οὐκ ἐνέτυχες, ὅτε ἐνθάδε ἦν; [8] ΣΩ. Ἔγωγε. ΜΕΝ. Εἶτα [9] οὐκ ἐδόκει σοι εἰδέναι; ΣΩ. Οὐ πάνυ εἰμὶ μνήμων, ὦ Μένων· ὥστε οὐκ ἔχω εἰπεῖν ἐν τῷ παρόντι, πῶς μοι τότε ἔδοξεν. ἀλλ' ἴσως ἐκεῖνός τε οἶδε, καὶ σύ, ἃ ἐκεῖνος ἔλεγεν. ἀνάμνησον οὖν με, πῶς ἔλεγεν. εἰ δὲ βούλει [10], αὐτὸς εἰπέ. δοκεῖ γὰρ δήπου σοὶ, ἅπερ ἐκεῖνῳ. ΜΕΝ. Ἔμοιγε. ΣΩ. Ἐκεῖνον μὲν τοίνυν ἐῶμεν, ἐπειδὴ καὶ ἄπεσι· σὺ δὲ αὐτὸς, ὦ πρὸς θεῶν, Μένων, τί φῂς ἀρετὴν εἶναι, εἶπον [11] καὶ μὴ φθονήσῃς· ἵνα εὐτυχέστατον ψεῦσμα ἐψευσμένος ὦ, ἂν φανῇς σὺ μὲν εἰδὼς καὶ Γοργίας, ἐγὼ δὲ εἰρηκὼς μηδενὶ πώποτε εἰδότι ἐντετυχηκέναι. ΜΕΝ. Ἀλλ' οὐ χαλεπὸν, ὦ Σώκρατες, εἰπεῖν· πρῶτον μὲν, εἰ βούλει, ἀνδρὸς ἀρετὴν,

5 De repetitis in hunc modum interrogationis verbis vid. Heind. ad Charm. 33.

6 Vid. Gramm. §. 90. Obs. 8. Not. Quamvis autem in uno tantum codice Ven. Σ hanc ex Aldina propagatam scripturam invenerit Be., ceteri omnes dent *ἀπαγγέλλ.*, illud tamen retinui tum quod aoristum aptius videbatur, tum quod proclivior ab hac forma in alteram lapsus.

7 Haec forma hic et multis aliis locis in opt. codd. Clark. et Vat. legitur, pro vulgato *δέ*, eamque post Bekkerum non dubitavi ubique fere adoptare, cum ubique viderem fortiorem illam significationem, de qua vid. Ind., voculae revera inesse. Fidem autem hoc quoque fecit, quod in mille illis locis, ubi nonnisi *δέ* stare potest, iidem codices ne semel quidem *δαί*, per meram illam et sollemnem alias vocalium confusionem, praebuerunt.

8 Gorgias Leontinus Athenas missus Ol. 88, 2. vid. Diod. 12, 53.

9 Vid. Ind.

10 Sic Be. e codd. Vulgo *εἰ δὲ μὴ βούλει*, quae codicum aliquot lectio a malo correctore profecta est. Alterum, *εἰ δὲ βούλει*, „aut si mavis" magis est e more Graecorum. Vid. Wolf. ad. Xen. Hell. 1, 7, 23. (10.) in Epist. ejus ad Schneiderum hujus editioni priori praefixa p. 118.

11 Hanc codicum scripturam formam esse Imperativi aor. 1. veram atque antiquam, non *εἰπόν*, docui in Excursu ad hunc librum primo.

Interpunxi autem, ut jam olim monuerat Heindorfius, simplici virgula post *εἶναι*, pro signo interrogationis. Junge: *εἶπον, τί φῂς ἀρετὴν εἶναι*, ut infra 7. init. *τί ποτε οὖν τοῦτο, οὗ τόῦτο ὄνομά ἐστι τὸ σχῆμα, πειρῶ λέγειν.* Cf. Heind. ad Theaet. 2. (p. 283.).

1 Vid.

ῥᾴδιον, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἀνδρὸς ἀρετή, ἱκανὸν εἶναι τὰ τῆς πόλεως πράττειν, καὶ πράττοντα τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιεῖν, τοὺς δ' ἐχθροὺς κακῶς, καὶ αὐτὸν εὐλαβεῖσθαι, μηδὲν τοιοῦτον παθεῖν. εἰ δὲ βούλει, γυναικὸς ἀρετήν, b. οὐ χαλεπὸν διελθεῖν, ὅτι δεῖ αὐτὴν τὴν οἰκίαν εὖ οἰκεῖν [1] σώζουσάν τε τὰ ἔνδον, καὶ κατήκοον οὖσαν τοῦ ἀνδρός. καὶ ἄλλη ἐστὶ παιδὸς ἀρετὴ, καὶ θηλείας καὶ ἄῤῥενος, καὶ πρεσβυτέρου ἀνδρὸς, εἰ μὲν βούλει, ἐλευθέρου, εἰ δὲ p. 72. βούλει, δούλου. καὶ ἄλλαι πάμπολλαι ἀρεταί εἰσιν. ὥστε c. οὐκ ἀπορία εἰπεῖν ἀρετῆς πέρι, ὅ,τι ἐστί. καθ' ἑκάστην γὰρ τῶν πράξεων καὶ τῶν ἡλικιῶν, πρὸς ἕκαστον ἔργον, ἑκάστῳ ἡμῶν ἡ ἀρετή ἐστιν. ὡσαύτως δὲ, οἶμαι, ὦ Σώκρατες, καὶ ἡ κακία. ΣΩ. Πολλὴ γέ τινι εὐτυχίᾳ ἔοικα κεχρῆσθαι, ὦ Μέ- d. νων, εἰ μίαν ζητῶν ἀρετὴν σμῆνός τι ἀνεύρηκα ἀρετῶν παρὰ σοὶ κειμένων [2]. ἀτὰρ, ὦ Μένων, κατὰ ταύτην τὴν εἰκόνα τὴν περὶ τὰ σμήνη, εἴ μου ἔρομένου μελίττης περὶ οὐσίας [3],

1 Vid. Ind.

2 Socrates non laudat Menonem, quod ipse multis virtutibus *ornatus* sit; sed εἰρωνικῶς, quod tam magnam virtutum multitudinem *detexerit et enumerarit*. Hinc mihi legendum videtur: παρὰ σοῦ κινουμένων vel κεκινημένων, *a te excitatae*. Atque ita sine dubio Plutarchus legit, qui in exordio scripti de Πολυφιλίᾳ, ex hoc ipso dialogo sumpto, Socratem Menoni multas virtutes nominanti ita respondisse dicit: εὖγε, ὅτι μίαν ἀρετὴν ἐρωτηθεὶς σμῆνος ἀρετῶν κεκίνηκας. *GED.* Satis quidem haec opinio commendationis habere videatur, si animadvertamus, huc respexisse Themistium quoque Or. 1. p. 5. A. ὁρᾶτε οὖν ὅτι τὸ σμικρὸν ἐκεῖνο ῥῆμα διακρούοντί μοι ἅπας ὁ τῶν ἀρετῶν ἐσμὸς ὑποφθέγγεται. Non tamen eo adduci possum, ut repudiandam vulgatam existimem. Acquiesco in κειμένων. Nihil enim, quod reprehendam ac de vitio suspicer, in hac lectione reperio: et quod Plutarchi attinet ac Themistii auctoritatem, sententiam illi non verba memorarunt. Et vero utriusque elegantissimum dictum colorem duxisse videtur ex Rep. 5. p. 450. a. Οὐκ ἴσῃ ὅσον ἐσμὸν λόγων ἐπεγείρετε. *HEUSDIUS. Schleiermacheri* interpretatio germanica: *da ich nur eine Tugend suche und einen ganzen Schwarm von Tugenden finde, die sich bei dir niedergelassen.* Atqui meminisse jam olim debebamus non solum de examine excitato et migrante, sed de alvearia deque apum in eo degantium multitudine, et quidem frequentius fortasse, σμῆνος usurpari. Vid. Hesiod. Theog. 594. Xenoph. Anab. 2, 8, 20. de pago quodam: τὰ δὲ σμήνη πολλὰ ἦν αὐτόθι. Plutarchus imaginem variavit.

3 Libri, ut videtur, omnes πέρι, quod tacite jam olim, ut in editione tironibus maxime destinata, mutaram in eum accentum quem, ut nunc leguntur, verba requirunt.

Nam

ὅτι ποτ' ἐστί, πολλὰς καὶ παντοδαπὰς ἔλεγες αὐτὰς εἶναι· τί ἂν ἀπεκρίνω μοι, εἰ σε ἠρόμην [4]· ἆρα τούτῳ φῂς πολλὰς καὶ παντοδαπὰς εἶναι καὶ διαφερούσας ἀλλήλων, τῷ μελίττας εἶναι; ἢ τούτῳ μὲν οὐδὲν διαφέρουσιν, ἄλλῳ δέ τῳ, οἷον ἢ κάλλει, ἢ μεγέθει, ἢ ἄλλῳ τῳ τῶν τοιούτων; εἰπὲ, τί ἂν ἀπεκρίνω οὕτως ἐρωτηθείς; ΜΕΝ. Τοῦτ' ἔγωγε, ὅτι οὐδὲν διαφέρουσιν, ᾗ μέλιτταί εἰσιν, ἡ ἑτέρα τῆς ἑτέρας. ΣΩ. Εἰ οὖν εἶπον μετὰ ταῦτα· τοῦτο τοίνυν μοι αὐτὸ εἰπέ, ὦ Μένων, ᾧ οὐδὲν διαφέρουσιν, ἀλλὰ ταυτόν εἰσιν ἅπασαι, τί τοῦτο φῂς εἶναι; εἶχες δήπου ἄν τί μοι εἰπεῖν. ΜΕΝ. Ἔγωγε. ΣΩ. Οὕτω δὴ καὶ περὶ τῶν ἀρετῶν, κἂν εἰ [1] πολλαὶ καὶ παντοδαπαί εἰσιν, ἓν γέ τι εἶδος ταυτὸν ἅπασαι ἔχουσι, δι' ὃ εἰσὶν ἀρεταί· εἰς ὃ καλῶς που ἔχει ἀποβλέψαντα τὸν ἀποκρινόμενον [2] τῷ ἐρωτήσαντι ἐκεῖνο

Nam si scribimus *πέρι* praepositio refertur ad *μελίττης*, alter autem genitivus non habet unde pendeat. Verum ut saepissime accentus indicium praebet antiquae lectionis, ita hic quoque istud *πέρι* ad genitivum praecedentem relatum, manifestum esse puto indicium, scriptum olim fuisse *οὐσίαν*. Conf. infra 26. extr. *δίκαιον δὴ μετὰ τοιούτων ζητεῖν ἀρετῆς πέρι διδασκάλους εἴτ' εἰσὶν εἴτε μή*: et ibi notata. Memoranda autem est etiam lectio cod. Ven. Σ, qui praepositionem omittit, ut dictio sit, *ἐρέσθαι μελίττης οὐσίας ὅ,τι ποτ' ἐστί*: de qua forma loquendi, prosae quoque scriptoribus usitata vid. ad Soph. Philoct. 439. Unum tamen codicem, neque e primariis illum, nolim quenquam sequi.

4 Hic et in proximis mirum in modum alternant imperfecta cum aoristis: *ἔλεγες — ἀπεκρίνω — ἠρόμην* (aor. 2.) — *ἀπεκρίνω — εἶπον — εἶχες*: et eodem modo infra 22. b. *εἰ μὲν ἐγὼ ἦρχον, οὐκ ἂν ἐσκεψάμεθα*: quibus alia addit Heindorf. ad Gorg. 3. et 149. omnia tamen in verbis hisce loquendi, respondendi, inquirendi. Sic autem de his videtur statuendum: Imperfectum quidem consuetudinem servare: est enim hic ἔλεγες de eo quod nunc fieret, si fieret (v. Gramm. §. 126, 9, 4.): aoristum vero hic non esse praeteritum, sed actionem indicare intra temporis momentum absolutam.

1 Nota formulam *κἂν εἰ* sequentibus Indicativis. In trita enim hac loquendi forma vocula *ἄν* vim suam, qua tollit certitudinem, plane amisit. Cf. Heind. ad Sophist. 69.

2 *Τὸν ἀποκρινόμενον*. Vulgatum hucusque erat *ἀποκρινούμενον*: quod, ut manuscriptorum collatio nunc docuit, mera est nescio cujus emendatio: quanquam Ficinus quoque futurum expressit. Codd. pars *ἀποκρινάμενον*, pars *-όμενον*: illud praetulit Bekker, auctoritatem ut videtur praestantiorum alias librorum potissimum secutus. Ego in tam minutis proprio judicio aliquid dandum esse putavi. De eo autem

δηλῶσαι, ὃ τυγχάνει οὖσα ἀρετή. ἢ οὐ μανθάνεις ὃ τε λέγω; *MEN.* Δοκῶ γέ μοι μανθάνειν· οὐ μέντοι ὡς βούλομαί γέ πω κατέχω τὸ ἐρωτώμενον. *ΣΩ.* Πότερον δὲ περὶ ἀρετῆς b. μόνον σοι οὕτω δοκεῖ, ὦ Μένων, ἄλλη μὲν ἀνδρὸς εἶναι, ἄλλη δὲ γυναικὸς καὶ τῶν ἄλλων, ἢ καὶ περὶ ὑγιείας, καὶ περὶ μεγέθους καὶ ἰσχύος [3] ὡσαύτως, ἄλλη μὲν ἀνδρὸς δοκεῖ σοι εἶναι ὑγίεια, ἄλλη δὲ γυναικός; ἢ ταὐτὸν παντὸς οὗ εἶδός ἐστιν, ἐάντερ ὑγίεια ᾖ, ἐάν τε ἐν ἀνδρὶ, ἐάν τε ἐν ἄλλῳ ὁτῳοῦν ᾖ; *MEN.* Ἡ αὐτή μοι δοκεῖ ὑγιειά τε εἶναι καὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικός [4]. *ΣΩ.* Οὐκοῦν καὶ μέγεθος καὶ ἰσχύς; ἐάντερ c. ἰσχυρὰ γυνὴ ᾖ, τῷ αὐτῷ εἴδει καὶ τῇ αὐτῇ ἰσχύϊ ἰσχυρὰ ἔσται; τὸ γὰρ τῇ αὐτῇ τοῦτο λέγω· οὐδὲν διαφέρει πρὸς τὸ ἰσχὺς εἶναι ἡ ἰσχύς, ἐάν τε ἐν ἀνδρὶ ᾖ, ἐάν τε ἐν γυναικί, ἢ p. 73. δοκεῖ τι σοὶ διαφέρειν; *MEN.* Οὐκ ἔμοιγε. *ΣΩ.* Ἡ δὲ ἀρετὴ, πρὸς τὸ ἀρετὴ εἶναι, διοίσει τι, ἐάν τε ἐν παιδὶ ᾖ, ἐάν τε ἐν πρεσβύτῃ, ἐάν τε ἐν γυναικὶ, ἐάν τε ἐν ἀνδρί; *MEN.* Ἔμοιγέ πως δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, τοῦτο οὐκέτι ὅμοιον εἶναι τοῖς ἄλλοις τούτοις. *ΣΩ.* Τί δαί; οὐκ ἀνδρὸς μὲν d. ἀρετὴν ἔλεγες, πόλιν εὖ διοικεῖν, γυναικὸς δὲ, οἰκίαν; *MEN.* Ἔγωγε. *ΣΩ.* Ἆρ' οὖν οἰόντε, εὖ διοικεῖν ἢ πόλιν, ἢ οἰκίαν, ἢ ἄλλο ὁτιοῦν, μὴ σωφρόνως καὶ δικαίως διοικοῦντα; *MEN.* Οὐ δῆτα. *ΣΩ.* Οὐκοῦν ἅνπερ δικαίως καὶ σωφρόνως διοικῶσι, δικαιοσύνῃ καὶ σωφροσύνῃ διοικήσουσιν; *MEN.* Ἀνάγκη. *ΣΩ.* Τῶν αὐτῶν ἄρα ἀμφότεροι δέονται, εἴπερ μέλλουσιν ἀγαθοὶ εἶναι, καὶ ἡ γυνὴ καὶ ὁ ἀνὴρ, δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης. *MEN.* Φαίνονται [5]. *ΣΩ.* Τί δαί; παῖς e.

tem qui jam respondendi quasi munere fungitur praeter futurum nonnisi praesens aptum huic loco videbatur.

3 Vulgo καὶ περὶ ἰσχ. Praepositionem cum duob. codd., quamvis non e primariis, omisi. Cf. proxime sequentia, quibus μέγεθος καὶ ἰσχύς ita copulantur ut unum efficiant.

4 Mendosum utique τέ cum duplice καί, ubi nonnisi duae res distinguuntur. Quare olim prius καὶ delendum esse conjeceram et voculam τέ explicabam ex trajectione de qua vid. infra ad 41. Sed lenior est Bekkeri ratio γέ reponentis. E codd. unus Palat. variat, qui et τέ et prius καί omittit.

5 Φαίνονται. Multum interest inter φαίνεται et ἔοικε vel δοκεῖ. Illa voce collocutor utitur, si quaestio alterius *aperte vera est*: his, *si vera ipsi videtur*. Monendum id erat, ne forte crederent adolescentes, ad verissima quaeque in Platone dubitanter responderi. *GED.* Illorum autem

ἔοικεν

καὶ πρεσβύτης, μὴν ἀκόλαστοι ὄντες καὶ ἄδικοι, ἀγαθοὶ ἂν ποτε γένοιντο; MEN. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλὰ σώφρονες καὶ δίκαιοι; MEN. Ναί. ΣΩ. Πάντες ἄρ' ἄνθρωποι τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἀγαθοί εἰσι· πᾶν γὰρ τυγχάνοντες ἀγαθοὶ γίγνονται. MEN. Ἔοικεν. ΣΩ. Οὐκ ἄν δήπου, εἴγε μὴ ἡ αὐτὴ ἀρετὴ ἦν αὐτῶν, τῷ αὐτῷ ἂν τρόπῳ ἀγαθοὶ ἦσαν. MEN. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἐπειδὴ τοίνυν ἡ αὐτὴ ἀρετὴ πάντων ἐστί, πειρῶ εἰπεῖν καὶ ἀναμνησθῆναι, τί αὐτὰ φησι Γοργίας εἶναι, καὶ σὺ μετ' ἐκείνου. MEN. Τί ἄλλο γ', ἢ ἄρχειν οἷόντ' εἶναι τῶν ἀνθρώπων; εἴπερ ἓν γέ τι ζητεῖς κατὰ πάντων. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ζητῶ γε, ἀλλ' ἆρα καὶ παιδὸς ἀρετὴ ἡ αὐτή, [1] ὦ Μένων, καὶ δούλου, ἄρχειν οἵωτε εἶναι τοῦ δεσπότου [2]; καὶ δοκεῖ σοι ἔτι ἂν δοῦλος εἶναι ὁ ἄρ-

ἔοικεν et δοκεῖ prius indicat quod *consentaneum est*, hoc quod verum *videtur*.

1 Codd. omnes praeter Par. E. F. dant ἡ αὐτὴ ἀρετή. Et sic Be.

2 Vulgata in editis ante Bekkerum, οἵῳ τε. Quo spectat haec Wolfii observatio. Hisce verbis haud levius quam ipsi definitioni vitium inesse apparet. Dativus enim οἵωτε nihil habet quo referatur, quoniam a pronomine ἡ αὐτὴ regi h. l. nequit: totumque membrum, καὶ δούλου — δεσπότου, novam interrogationem inepte et frigide orditur. Cui utrique molestiae medebimur, sic lenissime corrigendo et tenore orationis continuando: Ἀλλ' ἆρα καὶ παιδὸς ἀρετὴ ἡ αὐτὴ, ὦ Μένων, καὶ δούλου, ἄρχειν οἵωτε εἶναι τοῦ δεσπότου. WOLF.

Ingeniosa est Wolfii emendatio: quanquam recte Ulrichius non emendationem sed explicationem potius dicit, cum in notando et omittendo iota subscriptili nulla prorsus in manuscriptis neque regula sit neque observantia. Cujus rei maxime memorabilia exempla in omnium conspectum nuper produxi ex antiquissimo Iliadis codice Ambrosiano, ad calcem scholiorum in Odysseam p. 585 sq. Ibi enim non modo sine illo dativus, sed cum illo dualis et prima praesentis inveniuntur. Itaque οἵωτε post Bekkerum ego quoque hic repraesentavi tanquam codicum lectionem quae aliquam tamen explicationem admittat. Sed nihilominus eadem, quae tanquam contra conjecturam olim dubia movi, nunc tanquam contra vulgatam lectionem mihi repetenda sunt. Quippe dualis forma, quando non duo homines ut certi et singuli simul agentes cogitantur, sed ideae et genera eodem quo singuli nomine appellantur, mihi quidem prorsus incongrua videtur esse. Deinde, si hoc tanquam negligenter et brevitatis causa admissum feras: quid, quaeso, puero, qui aetate hic dicitur, non servitute, cum domino? Immo vides scriptorem, quae vera est brevitatis adhibendae ratio, puerum prorsus amittere et in servo solo sermonem

χων; MEN. Οὐ πάνυ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐ b.
γὰρ εἰκὸς, ὦ ἄριστε. ἔτι γὰρ καὶ τόδε σκόπει. ἄρχειν φῂς
οἱόντ' εἶναι. οὐ προσθήσομεν αὐτόσε τὸ δικαίως, ἀδίκως δὲ
μή; MEN. Οἶμαι ἔγωγε. ἡ γὰρ δικαιοσύνη, ὦ Σώκρατες,
ἀρετή ἐστι. ΣΩ. Πότερον ἀρετὴ, ὦ Μένων, ἢ ἀρετή τις;
MEN. Πῶς τοῦτο λέγεις; ΣΩ. Ὡς περὶ ἄλλου ὁτουοῦν. c.
οἷον, εἰ βούλει, στρογγυλότητος πέρι, εἴποιμ' ἂν ἔγωγε, ὅτι
σχῆμά τι ἐστίν· οὐχ οὕτως ἁπλῶς, ὅτι σχῆμα. διὰ ταῦτα δὲ
οὕτως ἂν εἴποιμι, ὅτι καὶ ἄλλα ἐστὶ σχήματα. ΜΕΝ. Ὀρ-
θῶς γε λέγων σύ. ἐπεὶ καὶ ἐγὼ λέγω, οὐ μόνον δικαιοσύ-
p. 74. νην, ἀλλὰ καὶ ἄλλας εἶναι ἀρετάς. ΣΩ. Τίνας ταύτας, εἰ- d.
πέ· οἷον καὶ ἐγώ σοι εἴποιμι ἂν καὶ ἄλλα σχήματα, εἴ με
κελεύοις [3]. καὶ σὺ οὖν ἐμοὶ εἰπὲ ἄλλας ἀρετάς. MEN. Ἡ
ἀνδρία τοίνυν ἔμοιγε δοκεῖ ἀρετὴ εἶναι, καὶ σωφροσύνη, καὶ
σοφία, καὶ μεγαλοπρέπεια, καὶ ἄλλαι πάμπολλαι. ΣΩ. Πά-
λιν, ὦ Μένων, ταὐτὸν πεπόνθαμεν. πολλὰς αὖ εὑρήκα-
μεν [4] ἀρετὰς, μίαν ζητοῦντες, ἄλλον τρόπον ἢ νῦν δή· τὴν
δὲ μίαν, ἣ διὰ πάντων τούτων ἐστὶν, οὐ δυνάμεθα ἀνευρεῖν.
MEN. Οὐ γὰρ δύναμαί πω, ὦ Σώκρατες, ὡς σὺ ζητεῖς, 6
μίαν ἀρετὴν λαβεῖν κατὰ πάντων, ὥσπερ [1] ἐν τοῖς ἄλλοις.
ΣΩ. Εἰκότως γε. ἀλλ' ἐγὼ προθυμήσομαι, ἐὰν οἱόσ' ὦ,

nem absolvere. Hoc autem fieri debet non ita ut nonnisi dominus nominetur: sed verba quoque, quibus haec ejus mentio cum ceteris committitur, congruere debent. Itaque me quidem judice Plato tam paucis verbis contiguis, ἄρχειν οἱουστε (nam hoc est οἷοντε) εἶναι τοῦ δεσπότου, quando inde a verbo εἶναι tamen nonnisi servum in animo habuit, dicere non potuit, sed aut οἱόντε scripsit aut οἷοντε.

3 Sic Be. e codd. Vulgo εἴγε. — Idem paulo ante acuit pronomen σοί, ob sequens ἐμοί, opinor. Verum in isto ἐγώ σοι nondum ratio habetur inferioris illius σὺ ἐμοί: sed referendum est ἐγώ σοι, duce verbo οἷον, ad praegressum εἰπέ, in quo sicut μοί ne expressum quidem est, ita σοί nonnisi negligenter pronuntiatur, solumque ἐγώ tonum aufert. Mox autem instauratur oppositio per particulam καί, atque nunc demum plenius opponitur σὺ ἐμοί utrique quae praecedit personae.

4 Struvius collatis verbis §. 3. σμῆνός τι ἀνεύρηκα ἀρετῶν hic etiam αὖ ἀνευρήκαμεν scribere suadet. In codd. vestigia inveniuntur haec: Paris. F. ἂν εὑρ. Coisl. οὖν εὑρ. Nos incerti an, quo ducunt codd., solum ἀνευρήκαμεν poneremus, an, quo magis inclinabamus, Struvii rationem sequeremur, vulgatam intactam reliquimus.

1 Coisl. ὥσπερ καὶ, recte, opinor.

2 An

ἡμᾶς προσβιβάσαι [2]. μανθάνεις γάρ που, ὅτι οὑτωσὶ ἔχει περὶ παντός. εἴ τίς σε ἀνέροιτο [3] τοῦτο, ὃ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον· τί ἐστι σχῆμα, ὦ Μένων; εἰ αὐτῷ εἶπες, ὅτι στρογγυλότης, εἴ σοι εἶπεν ἅπερ ἐγώ· πότερον σχῆμα ἡ στρογγυλότης ἐστὶν, ἢ σχῆμά τι; εἶπες δή που ἄν, ὅτι σχῆμά τι. MEN.

b. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐκοῦν διὰ ταῦτα, ὅτι καὶ ἄλλα ἐστὶ σχήματα; MEN. Ναί. ΣΩ. Καὶ εἴ γε προσανηρώτα σε [4], ὁποῖα, ἔλεγες ἄν. MEN. Ἔγωγε. ΣΩ. Καὶ αὖ εἰ περὶ χρώματος ὡσαύτως ἀνήρετο ὅ,τι ἐστὶ, καὶ εἰπόντος σου, ὅτι τὸ λευκὸν [5], μετὰ ταῦτα ὑπέλαβεν ὁ ἐρωτῶν· πότερον τὸ λευκὸν χρῶμά ἐστιν, ἢ χρῶμά τι; εἶπες ἂν ὅτι χρῶμά τι, διότι καὶ ἄλλα τυγχάνει ὄντα. MEN. Ἔγωγε. ΣΩ. Καὶ εἴ γέ σε ἐκέλευε λέγειν ἄλλα χρώματα, ἔλεγες ἂν ἄλλα ἃ οὐδὲν ἧττον τυγχάνει ὄντα χρώματα τοῦ λευκοῦ; MEN. Ναί.

c. ΣΩ. Εἰ οὖν [6], ὥσπερ ἐγὼ, μετήει τὸν λόγον, καὶ ἔλεγεν, ὅτι ἀεὶ εἰς πολλὰ ἀφικνούμεθα· ἀλλὰ μή μοι οὕτως· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ πολλὰ ταῦτα ἑνί τινι προσαγορεύεις ὀνόματι, καὶ φῂς οὐδὲν αὐτῶν ὅ,τι οὐ σχῆμα εἶναι, καὶ ταῦτα καὶ [7] ἐναντία ὄντα ἀλλήλοις· ὅ,τι ἐστὶ [8] τοῦτο, ὃ οὐδὲν ἧττον

2 An προβιβάσαι? SCHNEIDER.

3 Struvius legendum censet aut ἀνηρώτα aut ἀνήρετο, quorum utrumque mox recurrat. Sed hypothesis in indefinita persona hic proponitur, quod recte fit optativo modo: tunc continuatur per pronomen αὐτῷ quasi in persona definita, in quo hypotheseos genere sollemnis est forma praeteriti indicativi (Gramm. §. 126, 9. 10.)

4 Vind. et Ven. Σ προσανηρώτησεν, sine σέ.

5 Coisl. εἰπόντος σου τὸ λευκόν.

6 Ad hanc protasin quae finitur in verbis — σχῆμα εἶναι ἢ τὸ εὐθύ, apodosin non statim invenies interrupto ibi per interrogationes sermone, qui §. 7. his demum verbis redintegratur, εἰ οὖν τῷ ἐρωτῶντι, quibus mox subjungitur apodosis, ἴσως ἂν ἐθαύμασε —. Monuit Struvius. — Mox ad illa ὅτι ἀεὶ —, et §. sq. a. ὅτι ἀλλ' οὐδέ — vid. Ind. in ὅτι.

7 Alterum hoc καί e mss. inseruit Be. Καὶ ταῦτα καὶ — *et quidem vel* —.

8 Legendum τί interrogativum pro relativo ὅ,τι. GED. Stephanus putabat subaudiri posse verbum ἀποκρίνου, primo post illa ἀλλὰ μή μοι οὕτως, dein ante haec ὅ,τι ἐστὶ τοῦτο. Sed formulae quidem μή μοι usus ellipticus aliunde satis notus (v. Heind. ad Protag. 25.) et facilis intellectu. Ante ὅστις, ὅ,τι autem qui ejusmodi imperativum subaudiri jubet nihil aliud dicit, quam relativas ejusmodi formas poni posse etiam pro τίς, τί.

κατέχει τὸ ϛρογγύλον ἢ τὸ εὐθὺ, ὃ δὴ ὀνομάζεις σχῆμα, καὶ οὐδὲν μᾶλλον φῂς τὸ ϛρογγύλον σχῆμα εἶναι, ἢ τὸ εὐθύ ?; ἢ οὐχ οὕτω λέγεις; ΜΕΝ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἆρ' οὖν, ὅταν d. οὕτω λέγῃς, τότε οὐδὲν μᾶλλον φῂς τὸ ϛρογγύλον εἶναι ϛρογγύλον, ἢ εὐθὺ, οὐδὲ τὸ εὐθὺ εὐθὺ, ἢ ϛρογγύλον; ΜΕΝ. Οὐ δήπου, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν σχῆμά γε οὐδὲν μᾶλλον φῂς εἶναι τὸ ϛρογγύλον τοῦ εὐθέος, οὐδὲ τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου. ΜΕΝ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Τί ποτε οὖν τοῦτο, 7 οὗ τοῦτο ὄνομά ἐϛι τὸ σχῆμα, πειρῶ λέγειν. εἰ οὖν τῷ ἐρωτῶντι οὕτως ἢ περὶ σχήματος, ἢ χρώματος [1], εἶπες, ὅτι
p. 75. ἀλλ' οὐδὲ μανθάνω ἔγωγε ὅ,τι βούλει, ὦ ἄνθρωπε, οὐδὲ οἶδα ὅ,τι λέγεις· ἴσως ἂν ἐθαύμασε, καὶ εἶπεν· οὐ μανθάνεις, ὅτι ζητῶ τὸ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ταυτόν; ἢ οὐδὲ ἐπὶ τού- b. τοις, ὦ Μένων, ἔχοις ἂν εἰπεῖν, εἴ τις ἐρωτῴη· τί ἐϛιν ἐπὶ τῷ ϛρογγύλῳ καὶ εὐθεῖ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, ἃ δὴ σχήματα καλεῖς, ταυτὸν ἐπὶ πᾶσι; πειρῶ εἰπεῖν, ἵνα καὶ γένηταί σοι μελέτη προς τὴν περὶ τῆς ἀρετῆς ἀπόκρισιν [2]. ΜΕΝ. Μή· c. ἀλλὰ σὺ, ὦ Σώκρατες, εἶπέ. ΣΩ. Βούλει σοι χαρίσωμαι; ΜΕΝ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἐθελήσεις οὖν καὶ σὺ ἐμοὶ εἰπεῖν

τί. Hujus itaque usus exempla afferenda erant. Neque vero est cur adesse negemus, quando ὁποῖος sic habemus pro ποῖος infra Alc. I. 15. a. Ἐν ὁποίῳ χρόνῳ ἐξευρών; quando ὁπότερος pro πότερος, ὅπως pro πῶς in locis ab Heindorfio citatis ad Lysid. 21. ubi est Ὁπότερος οὖν ποτέρου φίλος ἐϛίν; quorum omnium ratio est ut hujus ὅϛις. Ex eo autem, quod relativa haec omnia sua natura interrogationi inserviunt indirectae, factum videtur ut in communi sermone etiam cum directe interrogativis confunderentur; quo facto a bonis quoque scriptoribus sonantiora ista ὅ,τι, ὁποῖος, tum imprimis praelata sunt, quando cum pondere aliquo pronuntianda videretur interrogatio.

9 Vocula καί in verbis καὶ οὐδὲν μᾶλλον etc. more satis obvio inservit ulteriori explanationi verbi ὀνομάζεις, quae plenius ita erat adnectenda: „et quidem ita ut nihilo magis — dicas."

1 Vulgo ἢ περὶ χρ. Praepositionem hoc altero loco omisit Be. codd. opt. et plur. sequens. Sic enim solent Graeci. Vid. Heind. ad Phaed. 5.

2 Duo codices minime mali Ven. Ξ et Vind. omisso περί dant πρὸς τὴν τῆς ἀρετῆς ἀπόκρισιν, quod diligenter notandum ob illud simillimum in Theaeteto p. 147. c. οἷον καὶ ἐν τῇ τοῦ πηλοῦ ἐρωτήσει, ubi Heind. „In his ni excidit „περί, notandum hoc genus „ellipseos, cujus simile nil „memini." Cf. etiam quae de omissione hujus praepositionis monui supra ad 3. d.

3 Hanc

περὶ τῆς ἀρετῆς. MEN. Ἐγώγε. ΣΩ. Προθυμητέον τοί-
d. νυν· ἄξιον γάρ. MEN. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Φέρε δή, πει-
ρώμεθά σοι εἰπεῖν, τί ἔστι σχῆμα. σκόπει οὖν, εἰ τόδε ἀπο-
δέχει [2] αὐτὸ εἶναι. ἔγω γὰρ δὴ ἡμῖν τοῦτο σχῆμα, [4] ὃ μό-
νον τῶν ὄντων τυγχάνει χρώματι [5] ἀεὶ ἑπόμενον. ἱκανῶς
σοι; ἢ ἄλλως πως ζητεῖς; ἐγὼ γὰρ κἂν οὕτως ἀγαπώην ἔ
μοι ἀρετὴν εἴποις. MEN. Ἀλλὰ τοῦτό γε εὔηθες, ὦ Σώ-
κρατες. ΣΩ. Πῶς λέγεις; MEN. Ὅτι σχῆμά που ἔστι, κατὰ
τὸν σὸν λόγον, ὃ ἀεὶ χρόᾳ ἕπεται. ΣΩ. Εἶεν. [6] MEN.
8 Εἰ δὲ δὴ τὴν χρόαν τις μὴ φαίη εἰδέναι, ἀλλὰ ὡσαύτως
ἀπορεῖ, ὥσπερ περὶ τοῦ σχήματος, τί ἂν οἴει σοι ἀποκρί-
σθαι [7]; ΣΩ. Τἀληθῆ ἔγωγε. καὶ εἴ μέν γε τῶν σοφῶν τις

3 Hanc 2. pers. per ει scripturam enotatam inveni hic quidem e solo Clarkiano optimo, qui plurimis aliis locis dat eandem, non raro aliis quoque e melioribus codicibus addicentibus. Hinc ego quoque constanter nunc ubique eam adoptavi. Vid. Valck. ad Phoen. 576. pag. 216. 217. Fischer ad Plat Euthyphr. 19. et nos infra ad Crit. 4.

4 Codd. optimos secutus Bekker articulum τὸ hic omisit. Sollemnis est omissio articuli in ejusmodi vocabulis qualia sunt σχῆμα, σῶμα, ψυχή, πατρίς, cet. quando non de definito quodam sed de genere posita sunt. Vid. mox §. 8. extr. τοῦτ' εἶναι σχῆμα, et conf. infra ad Crit. 8.

5 Gedikius in voce χρώματι offendens, ob circulum maxime, quem Plato admitteret definiendo, mox (9) colorem tanquam defluxum figurarum, non animadverterat, ad ludendos tantum sophistas hanc a Socrate hic afferri definitionem, quam missam mox facit aliamque substituit §. 8. d., cui apta est illa coloris definitio.

6 Istud εἶεν Socratis personae convenire non videtur. Eadem autem vox sic sermoni alterius interserta legitur etiam in Cratylo p. 410. c. ibique Heusdius eam confidenter, dubitanter Heindorfius utroque loco, eidem tribuunt qui et praecedentia et subsequentia pronuntiat. Certe Ficinus utrobique eam omisit, quod non videtur facere potuisse, si ut alterius sermonem in suo codice secretam hanc vocem invenisset. Haesito tamen an Ficino contra tot hodie codices collatos tanta tribuenda sit auctoritas. Atque, ut de Cratyli loco nihil pronuntiem, nostro loco istud εἶεν a Socrate prolatum non inepte dicas respondere illi που, quo Meno aliquam suam diffidentiam (vid. Ind. in που) ostendit, an recte verba Socratis intellexerit. Εἶεν autem, hoc est, esto, ideo reponit Socrates, ne ut suam revera sententiam illud agnoscere videatur.

7 Perf. sensu passivi (cf. Gramm. §. 100. Obs. 7.) „quid „credis a te responsum esse?" Sic Theaet. p. 187. b. καὶ τοῦτό μοι ἀποκεκρίσθω. Vid. Heind. ad Gorg. 19.

1 Sic

εἴη καὶ ἐριστικῶν τε καὶ ἀγωνιστικῶν ὁ ἐρόμενος, ἕτοιμ' ἂν αὐτῷ· ὅτι ἐμοὶ μὲν εἴρηται· εἰ δὲ μὴ ὀρθῶς λέγω, σὸν ἔργον, λαμβάνειν λόγον καὶ ἐλέγχειν. εἰ δὲ, ὥσπερ ἐγώ τε καὶ σὺ νυνὶ, φίλοι ὄντες βούλοιντο [1] ἀλλήλοις διαλέγεσθαι, δεῖ δὴ πρωτερόν πως καὶ διαλεκτικώτερον [2] ἀποκρίνεσθαι. ἔξι δὲ ἴσως τὸ διαλεκτικώτερον, μὴ μόνον τἀληθῆ ἀποκρίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκείνων, ὧν ἂν προσομολογῇ εἰδέναι ὁ ἐρωτώμενος [3]. πειράσομαι δὴ καὶ ἐγώ σοι οὕτως εἰπεῖν.

1 Sic, *φίλοι ὄντες* (sc. *τινὲς*) *βούλοιντο*, jungendum, ut subjecto suo ne careat verbum. Vulgo jungitur *ὥσπερ — — ὄντες*, quo pacto *βουλοίμεθα* requireretur pendens a superioribus, in quibus Socrates itidem se colloquentem finxerat.

2 Male Gedikius olim negaverat *διαλεκτικώτερον* hic esse *magis dialectico more*, statueratque accipiendum de eo quod *convenientius esset regulis familiaris consuetudinis et sermonis*, rectè ideo reprehensus a Schleiermachero. Nempe cogitarat Gedikius de sophistarum argutiis falsaque dialectica. Monendi igitur sunt tirones, hanc eo nomine nunquam designari a Platone, cui ars optima est *διαλεκτικὴ, ἀπὸ τοῦ διαλέγεσθαι* dicta, non verbis circumvenire docens alterum, sed persuadere quod verum est; cujus in doctis de philosophia disputationibus haud diversae sunt regulae atque in familiari colloquio. Hinc est quod Plato in Gratylo *διαλεκτικὸν* vocat *τὸν ἐρωτᾶν καὶ ἀποκρίνεσθαι ἐπιστάμενον*, et revera lucem nostro loco affert ille Protagorae (p. 336. a.): *εἰ οὖν ἐπιθυμεῖς ἐμοῦ καὶ Πρωταγόρου ἀκούειν, τούτου δέον, ὥσπερ τοπρῶτόν μοι ἀπεκρίνατο διὰ βραχέων καὶ αὐτὰ τὰ ἐρωτώμενα, οὕτω καὶ νῦν ἀποκρίνεσθαι· εἰ δέ μὴ, τίς ὁ τρόπος ἔξαι τῶν διαλόγων; χωρὶς γὰρ ἔγωγ' ὤμην εἶναι τὸ συνεῖναί τε ἀλλήλοις διαλεγομένους, καὶ τὸ δημηγορεῖν.* Nam *δημήγοροι* illi non secus ac sophistae speciem magis veri quam ipsam veritatem sectabantur.

3 Verissima mihi, ut Schleiermachero, videtur Cornarii emendatio *ὁ ἐρόμενος*, quo verbo paulo superius eadem persona significatur. Gedikius tamen *τὸν ἐρωτώμενον* explicabat de eo qui Socratica methodo docetur, quoniam is de eo ipso quod quaerat a docente *interrogetur*: eamque sententiam pluribus exornavit Ullrichius. Quibus mihi tamen non persuasit. Nam Socrates suam methodum sic, tanquam omnibus notam et veluti constitutam, verbo obiter tangere potuisse mihi quidem non videtur; multo minus hic ubi diversa colloquii ratio patet; omnium minime autem tam inconcinne Plato hoc verbis expressisset, ut jungeret *ἀποκρίνεσθαι δι' ἐκείνων, ὧν ἂν προσομολογῇ εἰδέναι ὁ ἐρωτώμενος*. Codices tamen vulgatam tenent: nisi codicis instar nobis est interpretatio Ficini, quae habet, *qui rogat*.

προσομολογῇ. Conf. §. 12. extr. *εἰ γὰρ καὶ μέμνησαι, ὅτ' ἐγὼ ἄρτι ἀπεκρινάμην περὶ τοῦ σχήματος, ἀπεβάλλομέν που τὴν τοιαύτην ἀπόκρισιν τὴν διὰ τῶν ἔτι ζητου-*

c. λέγε γάρ μοι, τελευτὴν καλεῖς τι, τοιόνδε λέγων, οἷον πέρας καὶ ἔσχατον; [4] πάντα ταῦτα ταυτόν τι λέγω. ἴσως δ' ἄν ἡμῖν Πρόδικος διαφέροιτο [5]. ἀλλὰ σύ γέ που καλεῖς πεπεράνθαι τι καὶ τετελευτηκέναι. τὸ τοιοῦτον βούλομαι λέγειν, οὐδὲν ποικίλον [6]. MEN. Ἀλλὰ καλῶ· καὶ οἶμαι μανθάνειν ὃ λέγεις. ΣΩ. Τί δ'; ἐπίπεδον [7] καλεῖς τι, καὶ ἔτε- p. 1
ρον αὖ στερεόν, οἷον ταῦτα τὰ ἐν ταῖς γεωμετρίαις; MEN.
d. Ἔγωγε καλῶ. ΣΩ. Ἤδη τοίνυν ἂν μάθοις μου ἐκ τούτων σχῆμα ὃ λέγω· κατὰ γὰρ παντὸς σχήματος τοῦτο λέγω, εἰς ὃ τὸ στερεὸν περαίνει, τοῦτ' εἶναι σχῆμα· ὅπερ ἂν συλλα-
9 βὼν εἴποιμι, στερεοῦ πέρας σχῆμα εἶναι. MEN. Τὸ δὲ χρῶμα τί λέγεις, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ὑβριστής γ' εἶ, ὦ Μένων. ἀνδρὶ πρεσβύτῃ πράγματα προστάττεις ἀποκρίνεσθαι [1]· αὐτὸς δὲ οὐκ ἐθέλεις ἀναμνησθεὶς εἰπεῖν, ὅ,τι ποτὲ λέγει Γορ-

ζητουμένων καὶ μήπω ὡμολογημένων ἐπιχειροῦσαν ἀποκρίνεσθαι. Unde firmari videtur Gedikii conjectura προομολογῇ. Sed in hac forma necessarium foret praeteritum προομολογήσῃ; quo non opus est in forma quoad tempus indefinita προσομολογεῖν de qua vid. Ind.

4 Be. signo interrogandi statim post καλεῖς τι posito, pro λέγων ex parte codicum scripsit λέγω.

5 Notissima affectata: *Prodici* ars synonyma discriminandi; vid. Charmid. p. 163. d. Protag. p. 337. a.

6 „Sed tu in sermone communi opinor (που: v. Ind.) interdum dicis de aliqua re, eam terminari, finiri. Ejusmodi etiam est id de quo nunc locuturus sum." *Οὐδὲν ποικίλον, nihil varium subdolumque, quod ambagibus deludat et difficilem habeat explicatum.* Ita Heindorfius ad Gorg. 102. Cf. Cratyl. 23. Phileb. 33. in quibus locis eadem vi sermonem haec formula orditur, qua hic claudit.

7 Sic Be. e Vind. et Ven. utr. quibus jam accedit Clark. Vulgo Τὸ δ' ἐπ. perperam: cf. mox στερεόν et supra τελευτήν.

1 Pro πράγματα malim παραυτίκα, ut sequenti ἀναμνησθεὶς oppositum sit. „A me sene postulas, ut *extemplo* respondeam, cum tu adolescens, quae audita *recordari* tantum debeas, nolis dicere." *GED.* Xen. Oec. 17, 11. τοῖς ἀσθενεστέροις πᾶσι μείω προστάττειν πράγματα: qui locus tutatur scripturam loci Platonici, dum ipse inde firmatur male tentatus a Marklando ad Lysiam p. 532. *HEIND.*

Sensus vocis παραυτίκα inest ipsi verbo προστάττειν; et recte de *molestia* (v. Ind. in πράγματα) queri potest, cui talia injunguntur. Infinitivus autem ἀποκρίνεσθαι explicationem continet vocis πράγματα, quasi per appositionem; fere ut infra §. 13. δοκεῖς μοι νῦν ἐμὲ τοιοῦτόν τι πεποιηκέναι, ναρκᾶν.

2 Ἐπι-

γίας ἀρετὴν εἶναι. ΜΕΝ. Ἀλλ' ἐπειδάν μοι σὺ τοῦτ' εἰ-
πῇς, ὦ Σώκρατες, ἐρῶ σοι. ΣΩ. Κἂν κατακεκαλυμμένος b.
τις γνοίη, ὦ Μένων, διαλεγομένου σου, ὅτι καλὸς εἶ, καὶ
ἐρασταί σοι ἔτι εἰσί. ΜΕΝ. Τί δή; ΣΩ. Ὅτι οὐδὲν ἄλλ'
ἢ ἐπιτάττεις [2] ἐν τοῖς λόγοις· ὅπερ ποιοῦσιν οἱ τρυφῶν-
τες, ἅτε τυραννεύοντες, ἕως ἂν ἐν ὥρᾳ ὦσι. καὶ ἅμα ἐμοῦ
ἴσως κατέγνωκας, ὅτι εἰμὶ ἥττων τῶν καλῶν. χαριοῦμαι οὖν
σοι καὶ ἀποκρινοῦμαι. ΜΕΝ. Πάνυ μὲν οὖν χάρισαι. ΣΩ.
Βούλει οὖν σοι κατὰ Γοργίαν ἀποκρίνωμαι, ἢ ἂν σὺ μά- c.
λιστα ἀκολουθήσαις; [3] ΜΕΝ. Βούλομαι. πῶς γὰρ οὔ;
ΣΩ. Οὐκοῦν λέγετε ἀπορροάς τινας τῶν ὄντων κατὰ Ἐμπε-
δοκλέα; ΜΕΝ. Σφόδρα γε. ΣΩ. Καὶ πόρους, εἰς οὓς καὶ
δι' ὧν αἱ ἀπορροαὶ πορεύονται; ΜΕΝ. Πάνυ γε. ΣΩ.
Καὶ τῶν ἀπορροῶν τὰς μὲν ἁρμόττειν ἐνίοις τῶν πόρων,
τὰς δὲ ἐλάττους ἢ μείζους εἶναι; ΜΕΝ. Ἔστι ταῦτα. ΣΩ.
Οὐκοῦν καὶ ὄψιν καλεῖς τι; ΜΕΝ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἐκ τού-
των δὴ ξύνες ὅ τοι λέγω, ἔφη Πίνδαρος [4]. ἔστι γὰρ χρόα d.

2 Ἐπιτάττειν verbum sollemne de iis, quae τὰ παιδικὰ suis ἐραστῆς injungunt. Vid. Aesch. in Tim. ed. Reisk. p. 98. ubi ex eo ipso, quod Timarchus tanta imperia exercuerit, illum παιδικὰ alterius fuisse orator colligit. *BIE.*

3 Sensus est: „Vin' ut talem tibi proponam coloris definitionem, qualem propositurus esset Gorgias, praeceptor tuus? qua quidem ratione optime me intelligas." — At ex *Empedoclis* disciplina hausta est ea coloris definitio, quam statim profert Socrates. Recte quidem. Empedoclis enim discipulus erat *Gorgias*, teste Diog. Laert. in Emped. 8, 58. Idem Suidas testatur in *Γοργίας* et in *Ἐμπεδοκλῆς*. Quintil. 3, 1: „Gorgias Leontinus, Empedoclis, ut traditur, discipulus." — De ipsa autem quam hic profert Socrates, Empedoclis disciplina, videndus in primis Pseudo-Plutarch. de plac. Philos. 4, 9. Ἐμπεδοκλῆς παρὰ τὰς συμμετρίας τῶν πόρων τὰς κατὰ μέρος αἰσθήσεις γίνεσθαι (φησὶ), τοῦ οἰκείου τῶν αἰσθητῶν ἑκάστῃ (leg. ἑκάστῳ sc. πόρῳ) ἁρμόζοντος. *GED.*

4 Ita incipiebat carmen deperditum Pindari ex Hyporchematum numero, quod laudes Hieronis, regis Syracusarum, celebrabat. Schol. Pind. ad Pyth. 2, 127: ἰστέον, ὅτι τὸν ἐπινίκιον ἐπὶ μισθῷ συντάξας ὁ Πίνδαρος, ἐκ περιττοῦ συνέγραψεν αὐτῷ προοίκια ὑπόρχημα, οὗ ἡ ἀρχή, Σύνες ὅ,τι λέγω, ζαθέων ἱερῶν ἐπώνυμε. Add. Schol. ad Nem. 7, 1; et Schol. Aristophan. ad Av. 927. Unde plenius prodit fragmentum ita: Ξύνες ὅ τοι λέγω, ζαθέων ἱερῶν ἐπώνυμε (vel ὁμώνυμε) πάτερ, κτίσορ Αἴτνας. Vid. inter fragm. Pind. a Boeckhio edita num. 71. — Ξύνες ap. Plat. edidit Be. e Vat. ὅ τοι ex longe plurimis. Vulgo σύνες ὅ,τι.

ἀπορροὴ σχημάτων ὄψει σύμμετρος καὶ αἰσθητός [5]. ΜΕΝ. Ἀριστά μοι δοκεῖς, ὦ Σώκρατες, ταύτην τὴν ἀπόκρισιν εἰρηκέναι. ΣΩ. Ἴσως γάρ σοι κατὰ συνήθειαν εἴρηται [6]. καὶ ἅμα, οἶμαι, ἐννοεῖς ὅτι ἔχοις ἂν ἐξ αὐτῆς εἰπεῖν καὶ φωνὴν, ὅ ἐστι, καὶ ὀσμὴν, καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν τοιούτων. ΜΕΝ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Τραγικὴ [7] γάρ ἐστιν, ὦ Μένων, ἡ ἀπόκρισις. ὥστε ἀρέσκει σοι μᾶλλον ἢ ἡ περὶ τοῦ σχήματος [8]. ΜΕΝ. Ἔμοιγε. ΣΩ. Ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν [9], ὦ παῖ Ἀλεξιδήμου, ὡς ἐγὼ ἐμαυτὸν πείθω, ἀλλ᾽ ἐκείνη βελτίων. οἶμαι δὲ ῥᾳδ᾽ ἂν σοὶ δόξαι [10], εἰ μὴ, ὥσπερ χθὲς

5 Vox *αἰσθητός* non minus quam *σύμμετρος*, referenda ad *ὄψει*. „Color est figurarum effluxus, visui congruus perque eum sensibilis." Eandem fere coloris definitionem affert noster in Timaeo, ubi esse dicit *φλόγα τῶν σωμάτων ἑκάστων ἀπορρέουσαν, ὄψει σύμμετρα μόρια ἔχουσαν πρὸς αἴσθησιν*, cujus definitionis méminit etiam auctor de Plac. Phil. 1, 15. omittens tamen vocem *ἀπορρέουσαν*, et pro *πρὸς αἴσθησιν* scribens *π. τὴν ὄψιν*. *GED.*

6 Sensus est: „Est forsitan haec definitio talis quales audire consuevisti ex Gorgia, Empedoclis discipulo." Hanc autem ipsam coloris definitionem Empedocleam esse, patet etiam e libro de Pl. Ph. l. l. ubi legimus secundum Emped. colorem esse *τὸ τοῖς πόροις τῆς ὄψεως ἐναρμόττον*. [Schleierm. tamen ex nostro potius loco sua de Empedocle hausisse autumat auctorem libri de Pl. Ph.] Sed *effluxus* quoque et notionem et vocem ex Empedoclis disciplina sumptam esse, ex eodem scripto patet, *λ*, 14, ubi philosophus ille dicitur explicasse *κατὰ ἀπορροίας* etc. — Pergit Socrates: „et simul intelligis te ad hujus definitionis similitudinem *vocis* quoque et *odoris* definitionem facile formare posse." *Vox* enim sit *ἀπορροὴ ἀκοῆ σύμμετρος καὶ αἰσθητός*. *GED.*

7 Definitionem illam *tragicam* Socrates vocat, quod emanatio ista figurarum e corporibus *sublimem* quandam et *poeticam* imaginem animo offert. [Immo enuntiationis forma potius respicitur, et orationis color.] Apud Diog. 8, 70, Diodorus Ephesius Empedocli tribuit *τραγικὸν τύφον*, quod ad nostrum hunc locum explicandum mirifice valet. *GED.*

8 Alteram illam dicit, quam secundo loco proposuerat (8. extr.) Hanc enim, quae hodieque mathematicis usitata est, silentio transiit Meno. *SCHLEIERM.*

9 Non habet hoc *ἔχειν* quo referatur in praecedentibus. Quare jungendum putaram olim sequenti *βελτίων*. Sed hoc per syntaxin non recte procedit. Nam scriptum oportebat, *Ἀλλ᾽ οὐχ αὕτη*. Praestat igitur per anacoluthiam referre ad superius *ἀρέσκει σοι μᾶλλον*, quod idem est ac si dixisset *δοκεῖ σοι βελτίων*.

10 *Δόξαι ἄν* h. e. *ὅτι οὐδ᾽ ἂν σοὶ δόξειεν*.

11 Lu-

ἔλεγες; ἀναγκαῖόν σοι ἀπιέναι πρὸ τῶν μυστηρίων, ἀλλ' εἰ
77. περιμείναις τε καὶ μυηθείης [11]. MEN. Ἀλλὰ περιμένοιμ' f.
ἄν, ὦ Σώκρατες, εἰ μοι πολλὰ τοιαῦτα λέγοις. ΣΩ. Ἀλλὰ
μὴν προθυμίας γε οὐδὲν ἀπολείψω καὶ σοῦ ἕνεκα καὶ ἐμαυ-
τοῦ λέγων τοιαῦτα· ἀλλ' ὅπως μὴ [12] οὐχ οἷός τ' ἔσομαι
πολλὰ τοιαῦτα λέγειν. Ἀλλ' ἴσθι δή, πειρῶ καὶ σὺ ἐμοὶ τὴν 10
ὑπόσχεσιν ἀποδοῦναι, καθ' ὅλου εἰπὼν ἀρετῆς πέρι, ὅ,τι
ἐστί· καὶ παῦσαι πολλὰ ποιῶν ἓκ τοῦ ἑνὸς, ὅπερ φασὶ τοὺς
συντρίβοντάς τι ἑκάστοτε οἱ σκώπτοντες [1], ἀλλὰ ἐάσας ὅλην
καὶ ὑγιᾶ, εἰπὲ, τί ἐστιν ἀρετή. τὰ δέ γε παραδείγματα παρ'
ἐμοῦ εἴληφας. MEN. Δοκεῖ τοίνυν μοι, ὦ Σώκρατες, ἀρετὴ b.
εἶναι, καθάπερ ὁ ποιητὴς λέγει, χαίρειν τε καλοῖσι καὶ δύ-
νασθαι [2]. καὶ ἐγὼ τοῦτο λέγω ἀρετὴν, ἐπιθυμοῦντα τῶν
καλῶν δυνατὸν εἶναι πορίζεσθαι. ΣΩ. Ἆρα λέγεις τὸν τῶν
καλῶν ἐπιθυμοῦντα ἀγαθῶν ἐπιθυμητὴν εἶναι; MEN. Μά-
λιστά γε. ΣΩ. Ἆρα, ὡς ὄντων τινῶν, οἳ τῶν κακῶν ἐπι- c.
θυμοῦσιν, ἑτέρων δὲ, οἳ τῶν ἀγαθῶν [3]; οὐ πάντες, ὥριστε,
δοκοῦσί σοι τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμεῖν; MEN. Οὐκ ἔμοιγε.
ΣΩ. Ἀλλά τινες τῶν κακῶν; MEN. Ναί. ΣΩ. Οἰόμενοι
τὰ κακὰ ἀγαθὰ εἶναι, λέγεις, ἢ καὶ γιγνώσκοντες ὅτι κακά
ἐστιν ὅμως ἐπιθυμοῦσιν αὐτῶν; MEN. Ἀμφότερα ἔμοιγε
δοκεῖ. ΣΩ. Ἦ γὰρ δοκεῖ τίς σοι, ὦ Μένων, γιγνώσκων τὰ
κακὰ ὅτι κακά ἐστιν, ὅμως ἐπιθυμεῖν αὐτῶν; MEN. Μά-

11 Ludit Socrates in comparatione eum *mysteriis*. Ita in Sympos. p. 209. e. *ταῦτα μέν σοι τὰ ἐρωτικὰ ἴσως κἂν σὺ μυηθείης*. Jam cum Meno Thessalus dixisset pridie Socrati, abeundum sibi esse ex Attica ante mysteriorum celebrationem; Socrates haec ejus verba ad alterum illum sensum facete transfert. Sensus igitur est: *Credo me tibi persuasurum, meam figurae definitionem meliorem esse* hac coloris definitione; *nisi abeundum tibi est forte, priusquam te hoc edocere queam teque hac veritate quasi initiare; quod fiet, si adhuc morari volueris. GED.*

12 Vid. Ind. *μή*.

1 Nimirum jocosa est *εὐφημία* in consolationem quasi ejus qui aliquid comminuit, multiplicasse eum quod unum antea fuerit.

2 *Δύνασθαι* in his Lyrici alicujus, ut videtur, verbis haud dubie valebat *potentem esse*, qua significatione potestas *τοῦ πορίζεσθαι* comprehenditur. Cf. 11. init. — Mox in his *λέγω ἀρετὴν* Vind. et Ven. Σ inserunt *εἶναι*.

3 Ficinus interserit: „*Men.* Immo." Male.

4 Male

d. λιστα. ΣΩ. Τί ἐπιθυμεῖν, λέγεις; [4] ἢ γενέσθαι αὐτῷ; ΜΕΝ. Γενέσθαι· τί γὰρ ἄλλο; ΣΩ. Πότερον ἡγούμενος τὰ κακὰ ὠφελεῖν ἐκεῖνον ᾧ ἂν γένηται, ἢ γιγνώσκων τὰ κακὰ ὅτι βλάπτει, ᾧ ἂν παρῇ; ΜΕΝ. Εἰσὶ μὲν οἳ ἡγούμενοι τὰ κακὰ ὠφελεῖν, εἰσὶ δὲ καὶ οἳ γιγνώσκοντες ὅτι βλάπτει. ΣΩ. [3]Ἦ καὶ δοκοῦσί σοι γιγνώσκειν τὰ κακὰ ὅτι κακά ἐστιν, οἳ ἡγούμενοι τὰ κακὰ ὠφελεῖν; ΜΕΝ. Οὐ πάνυ
e. μοι δοκεῖ τοῦτό γε. ΣΩ. Οὐκοῦν δῆλον, ὅτι οὗτοι μὲν οὐ τῶν κακῶν ἐπιθυμοῦσιν, οἱ ἀγνοοῦντες αὐτὰ, ἀλλὰ ἐκείνων ἃ ᾤοντο ἀγαθὰ εἶναι. ἔστι δὲ ταῦτά γε κακά. ὥστε οἱ ἀγνοοῦντες αὐτὰ, καὶ οἰόμενοι ἀγαθὰ εἶναι, δῆλον ὅτι [5] τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμοῦσιν. ἢ οὔ; ΜΕΝ. Κινδυνεύουσιν οὗτοί
f. γε. ΣΩ. Τί δαί; οἱ τῶν κακῶν μὲν ἐπιθυμοῦντες, ὡς φῂς σὺ, ἡγούμενοι δὲ τὰ κακὰ βλάπτειν ἐκεῖνον, ᾧ ἂν γίγνηται, γιγνώσκουσι δήπου, ὅτι βλαβήσονται ὑπ' αὐτῶν; ΜΕΝ. [3]Ἀνάγκη. ΣΩ. [3]Ἀλλὰ τοὺς βλαπτομένους οὗτοι οὐκ οἴονται p. 78
ἀθλίους εἶναι, καθόσον βλάπτονται; ΜΕΝ. Καὶ τοῦτο ἀνάγκη. ΣΩ. Τοὺς δὲ ἀθλίους οὐ κακοδαίμονας; ΜΕΝ. Οἶμαι ἔγωγε. ΣΩ. [3]Ἔστιν οὖν, ὅστις βούλεται ἄθλιος καὶ κακοδαίμων εἶναι; ΜΕΝ. Οὔ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ.
g. Οὐκ ἄρα βούλεται, ὦ Μένων, τὰ κακὰ οὐδείς, εἴπερ μὴ βούλεται τοιοῦτος εἶναι. τί γὰρ ἄλλο ἐστὶν ἀθλιον εἶναι, ἢ ἐπιθυμεῖν τε τῶν κακῶν καὶ κτᾶσθαι [6]; ΜΕΝ. Κινδυ-
νεύεις ἀληθῆ λέγειν, ὦ Σώκρατες, καὶ οὐδεὶς βούλεσθαι [7]
11 τὰ κακά. ΣΩ. Οὐκοῦν νῦν δὴ ἔλεγες, ὅτι ἐστὶν ἡ ἀρετὴ, βούλεσθαί τε τἀγαθὰ καὶ δύνασθαι; ΜΕΝ. Εἶπον γάρ.

4 Male olim junxeram, *τί λέγεις, ἐπιθυμεῖν;* ut, quod sequitur, definitio esset *τοῦ ἐπιθυμεῖν*: quae tamen justa non foret. Et sic plane interceptum esset verbum *ἡγούμενος* ab illo *δοκεῖ τις ἐπιθυμεῖν*. Nunc sicut ceteri jungo *τί ἐπιθυμεῖν*, ut ad istud *τί* statim referatur infinitivus *γενέσθαι*. Symp. p. 204. e. *ὃ ἐρῶν τῶν ἀγαθῶν τί ἐρᾷ; Γενέσθαι αὐτῷ*. Sic autem levis hic admissa est anacoluthia. Nam insertum illud *λέγεις* non facile expleas nisi accusativum subjecti addendo ad infinitivum *ἐπιθυμεῖν*: neque minus tamen in proximis sermo continuatur per nominativum *ἡγούμενος*, qui se applicat superioribus *δοκεῖ τις σοι γιγνώσκων — ἐπιθυμεῖν*;

5 V. Ind. *δηλονότι*.

6 Particulam *τε* codd. omnes praebuerunt, qua elegantior simul et plenior efficitur haec definitionis illius de virtute parodia.

7 Sic Be. cum Clark. et Vat. Vulg. *βούλεται*.

1 Schleier-

ΣΩ. Οὐκοῦν τούτου λεχθέντος, τὸ μὲν βούλεσθαι πᾶσιν ὑπάρχει [1], καὶ ταύτῃ γε οὐδὲν ὁ ἕτερος τοῦ ἑτέρου βελτίων; MEN. Φαίνεται. ΣΩ. Ἀλλὰ δῆλον, ὅτι εἴπερ ἐστὶ βελτίων ἄλλος ἄλλου, κατὰ τὸ δύνασθαι ἂν εἴη ἀμείνων. MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Τοῦτ' ἔστιν ἄρα, ὡς ἔοικε, κατὰ b. τὸν σὸν λόγον ἀρετὴ, δύναμις τοῦ πορίζεσθαι τἀγαθά. MEN. Παντάπασί μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, οὕτως ἔχειν, ὡς σὺ νῦν ὑπολαμβάνεις. ΣΩ. Ἴδωμεν δὴ καὶ τοῦτο, εἰ ἀληθὲς λέγεις. ἴσως γὰρ ἂν εὖ λέγοις. τὸ τἀγαθὰ [2] φῂς οἷόντ' εἶναι πορίζεσθαι, ἀρετὴν εἶναι; MEN. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἀγαθὰ δὲ καλεῖς, οἶμαι, ὑγίειάν τε καὶ πλοῦτον; καὶ c. χρυσίον λέγω καὶ ἀργύριον κτᾶσθαι, καὶ τιμὰς ἐν πόλει καὶ ἀρχάς. μὴ ἄλλ' ἄττα λέγεις τἀγαθὰ ἢ τὰ τοιαῦτα; MEN. Οὐκ· ἀλλὰ πάντα λέγω τὰ τοιαῦτα. ΣΩ. Εἶεν. χρυσίον δὲ δὴ καὶ ἀργύριον πορίζεσθαι, ἀρετή ἐστιν, ὥς φησι Μένων, ὁ τοῦ μεγάλου βασιλέως πατρικὸς ξένος [3]. πότερον d. προστίθης τι τούτῳ τῷ πόρῳ, ὦ Μένων, τὸ δικαίως καὶ ὁσίως [4]; ἢ οὐδέν σοι διαφέρει; ἀλλὰ κἂν ἀδίκως τις αὐτὰ

1 Schleiermacher inserendum olim censuerat τοῦ post τούτου, ut ab hoc genitivo penderet partitio τὸ μὲν κ. τ. ε. Nunc vero in vulgata, qui est genitivus consequentiae, acquiescendum putavit: *Ist nun dieses gesagt, so kömmt das Wollen allen zu u. s. w.* Ego priorem rationem etiammum praefero.

2 Be. cum codd. plurimis omisit articulum τό. Servant eum Vind. et Ven. uterque. In Clark. insertus est a manu posteriori. Ego mirer, quemquam sponte illum inseruisse.

3 Regem Persarum κατ' ἐξοχὴν dici μέγαν βασιλέα, notum est; quare facete Plato de Leg. 3, post Cyrum in Persia nullum fuisse dicit regem magnum, nisi solo nomine. Hospitium autem Menonis Thessali cum rege Persarum, eum πατρικὸς ξένος ejus vocetur ille, cum majoribus ejus factum esse potuit, quo tempore *Xerxes* bellum Graeciae inferret. In hoc enim bello adjutum eum esse a *Thessalis* notum est; quin testibus Herodoto (7, 6) et Pausania (7, 10) ipsi Aleuadae, de quibus supra diximus, et ad quos non ipse quidem Meno, sed amicus tamen illius Aristippus (vid. §. 1.) pertinebat, prodiderant Xerxi Thessaliam. In Xenophontis Anabasi Aristippus dicitur hospes ipsius Cyri (1, 1, 10), Meno autem pluribus locis (e. g. 2, 1, 5) hospes Ariaei. *GED.*

4 Si voculā τὶ non vacat, ut certe durus videtur hic fore illius pleonasmus, sensus erit: Utrum addis aliquid huic comparandi rationi? videlicet, juste etc. Perperam autem in praecedentibus editt. [et in duobus codd. Paris.] τοῦτο pro τούτῳ, sicut et Ficinus legit, post τὶ scriptum est.

ἡμᾶς προσβιβάσαι [2]. μανθάνεις γάρ που, ὅτι οὑτωσὶ ἔχει περὶ παντός. εἴ τίς σε ἀνέροιτο [3] τοῦτο, ὃ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον· τί ἐστι σχῆμα, ὦ Μένων; εἰ αὐτῷ εἶπες, ὅτι στρογγυλότης, εἴ σοι εἶπεν ἅπερ ἐγώ· πότερον σχῆμα ἡ στρογγυλότης ἐστὶν, ἢ σχῆμά τι; εἶπες δή που ἄν, ὅτι σχῆμά τι. MEN.

b. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐκοῦν διὰ ταῦτα, ὅτι καὶ ἄλλα ἐστὶ σχήματα; MEN. Ναί. ΣΩ. Καὶ εἴ γε προσανηρώτα σε [4], ὁποῖα, ἔλεγες ἄν. MEN. Ἔγωγε. ΣΩ. Καὶ αὖ εἰ περὶ χρώματος ὡσαύτως ἀνήρετο ὅ,τι ἐστὶ, καὶ εἰπόντος σου, ὅτι τὸ λευκὸν [5], μετὰ ταῦτα ὑπέλαβεν ὁ ἐρωτῶν· πότερον τὸ λευκὸν χρῶμά ἐστιν, ἢ χρῶμά τι; εἶπες ἄν ὅτι χρῶμά τι, διότι καὶ ἄλλα τυγχάνει ὄντα. MEN. Ἔγωγε. ΣΩ. Καὶ εἴ γέ σε ἐκέλευε λέγειν ἄλλα χρώματα, ἔλεγες ἂν ἄλλα ἃ οὐδὲν ἧττον τυγχάνει ὄντα χρώματα τοῦ λευκοῦ; MEN. Ναί.

c. ΣΩ. Εἰ οὖν [6], ὥσπερ ἐγὼ, μετήει τὸν λόγον, καὶ ἔλεγεν, ὅτι ἀεὶ εἰς πολλὰ ἀφικνούμεθα· ἀλλὰ μή μοι οὕτως· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ πολλὰ ταῦτα ἑνί τινι προσαγορεύεις ὀνόματι, καὶ φῂς οὐδὲν αὐτῶν ὅ,τι οὐ σχῆμα εἶναι, καὶ ταῦτα καὶ [7] ἐναντία ὄντα ἀλλήλοις· ὅ,τι ἐστὶ [8] τοῦτο, ὃ οὐδὲν ἧττον

2 An *προβιβάσαι*? SCHNEIDER.

3 Struvius legendum censet aut *ἀνηρώτα* aut *ἀνήρετο*, quorum utrumque mox recurrat. Sed hypothesis in indefinita persona hic proponitur, quod recte fit optativo modo: tunc continuatur per pronomen *αὐτῷ* quasi in persona definita, in quo hypotheseos genere sollemnis est forma praeteriti indicativi (Gramm. §. 126, 9. 10.)

4 Vind. et Ven. Σ *προσανηρώτησεν*, sine *σέ*.

5 Coisl. *εἰπόντος σου τὸ λευκόν*.

6 Ad hanc protasin quae finitur in verbis — *σχῆμα εἶναι ἢ τὸ εὐθύ*, apodosin non statim invenies interrupto ibi per interrogationes sermone, qui §. 7. his demum verbis redintegratur, *εἰ οὖν τῷ ἐρωτῶντι*, quibus mox subjungitur apodosis, *ἴσως ἂν ἐθαύμασε* —. Monuit Struvius. — Mox ad illa *ὅτι ἀεὶ* —, et §. sq. a. *ὅτι ἀλλ' οὐδὲ* — vid. Ind. in *ὅτι*.

7 Alterum hoc *καὶ* e mss. inseruit Be. *Καὶ ταῦτα καὶ* — *et quidem vel* —.

8 Legendum *τί* interrogativum pro relativo *ὅ,τι*. GED. Stephanus putabat subaudiri posse verbum *ἀποκρίνου*, primo post illa *ἀλλὰ μή μοι οὕτως*, dein ante haec *ὅ,τι ἐστὶ τοῦτο*. Sed formulae quidem *μή μοι* usus ellipticus aliunde satis notus (v. Heind. ad Protag. 25.) et facilis intellectu. Ante *ὄψις, ὅ,τι* autem qui ejusmodi imperativum subaudiri jubet nihil aliud dicit, quam relativas ejusmodi formas poni posse etiam pro *τίς, τί*.

κατέχει τὸ στρογγύλον ἢ τὸ εὐθύ, ὃ δὴ ὀνομάζεις σχῆμα; καὶ οὐδὲν μᾶλλον φῂς τὸ στρογγύλον σχῆμα εἶναι, ἢ τὸ εὐθύ[9]; ἢ οὐχ οὕτω λέγεις; ΜΕΝ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἆρ' οὖν, ὅταν d. οὕτω λέγῃς, τότε οὐδὲν μᾶλλον φῂς τὸ στρογγύλον εἶναι στρογγύλον, ἢ εὐθύ, οὐδὲ τὸ εὐθὺ εὐθύ, ἢ στρογγύλον; ΜΕΝ. Οὐ δῆπου, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν σχῆμά γε οὐδὲν μᾶλλον φῂς εἶναι τὸ στρογγύλον τοῦ εὐθέος, οὐδὲ τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου. ΜΕΝ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Τί ποτε οὖν τοῦτο, 7 οὗ τοῦτο ὄνομά ἐστι τὸ σχῆμα, πειρῶ λέγειν. εἰ οὖν τῷ ἐρωτῶντι οὕτως ἢ περὶ σχήματος, ἢ χρώματος [1], εἶπες, ὅτι p. 75. ἀλλ' οὐδὲ μανθάνω ἔγωγε ὅ,τι βούλει, ὦ ἄνθρωπε, οὐδὲ οἶδα ὅ,τι λέγεις· ἴσως ἂν ἐθαύμασε, καὶ εἶπεν· οὐ μανθάνεις, ὅτι ζητῶ τὸ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ταυτόν; ἢ οὐδὲ ἐπὶ τού- b. τοις, ὦ Μένων, ἔχοις ἂν εἰπεῖν, εἴ τις ἐρωτῴη· τί ἐστιν ἐπὶ τῷ στρογγύλῳ καὶ εὐθεῖ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, ἃ δὴ σχήματα καλεῖς, ταυτὸν ἐπὶ πᾶσι; πειρῶ εἰπεῖν, ἵνα καὶ γένηταί σοι μελέτη πρὸς τὴν περὶ τῆς ἀρετῆς ἀπόκρισιν [2]. ΜΕΝ. Μή· c. ἀλλὰ σύ, ὦ Σώκρατες, εἰπέ. ΣΩ. Βούλει σοι χαρίσωμαι; ΜΕΝ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἐθελήσεις οὖν καὶ σὺ ἐμοὶ εἰπεῖν

τί. Hujus itaque usus exempla afferenda erant. Neque vero est cur adesse negemus, quando ὁποῖος sic habemus pro ποῖος infra Alc. I. 15. a. Ἐν ὁποίῳ χρόνῳ ἐξευρών; quando ὁπότερος pro πότερος, ὅπως pro πῶς in locis ab Heindorfio citatis ad Lysid. 21. ubi est, Ὁπότερος οὖν ποτέρου φίλος ἐστίν; quorum omnium ratio est ut hujus ὅστις. Ex eo autem, quod relativa haec omnia sua natura interrogationi inserviunt indirectae, factum videtur ut in communi sermone etiam cum directe interrogativis confunderentur; quo facto a bonis quoque scriptoribus sonantiora ista ὅ,τι, ὁποῖος, tum imprimis praelata sunt, quando cum pondere aliquo pronuntianda videretur interrogatio.

9 Vocula καί in verbis καὶ οὐδὲν μᾶλλον etc. more satis obvio inservit ulteriori explanationi verbi ὀνομάζεις, quae plenius ita erat adnectenda: „et quidem ita ut nihilo magis — dicas."

1 Vulgo ἢ περὶ χρ. Praepositionem hoc altero loco omisit Be. codd. opt. et plur. sequens. Sic enim solent Graeci. Vid. Heind. ad Phaed. 5.

2 Duo codices minime mali Ven. Ξ et Vind. omisso περί dant πρὸς τὴν τῆς ἀρετῆς ἀπόκρισιν, quod diligenter notandum ob illud simillimum in Theaeteto p. 147. c. οἷον καὶ ἐν τῇ τοῦ πηλοῦ ἐρωτήσει, ubi Heind. „In his ni excidit „περί, notandum hoc genus „ellipseos, cujus simile nil „memini." Cf. etiam quae de omissione hujus praepositionis monui supra ad 3. d.

3 Hanc

ξ. ὀρθῶς γε ἀπεβάλλομεν, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Μὴ τοίνυν, ὦ ἄριςε, μηδὲ σὺ, ἔτι ζητουμένης ἀρετῆς ὅλης ὅ,τι ἐςὶν, οἷου διὰ τῶν ταύτης μορίων ἀποκρινόμενος δηλώσειν αὐτὴν ὁτῳοῦν, ἢ ἄλλο ὁτιοῦν τούτῳ τῷ αὐτῷ τρόπῳ λέγων, ἀλλὰ πάλιν τῆς αὐτῆς δεήσεσθαι ἐρωτήσεως [8], τίνος ὄντος ἀρετῆς λέγεις, ἃ λέγεις [9]. ἢ οὐδέν σοι δοκῶ λέγειν; MEN. 13 Ἔμοιγε δοκεῖς ὀρθῶς λέγειν. ΣΩ. Ἀπόκριναι τοίνυν πάλιν ἐξ ἀρχῆς· τί φῂς ἀρετὴν εἶναι, καὶ σὺ καὶ ὁ ἑταῖρός σου; MEN. Ὦ Σώκρατες, ἤκουον μὲν ἔγωγε, πρὶν καὶ συγγενέσθαι σοι, ὅτι σὺ οὐδὲν ἄλλο ἢ αὐτός τε ἀπορεῖς καὶ τοὺς p. 80. ἄλλους ποιεῖς ἀπορεῖν· καὶ νῦν, ὡς γ᾽ ἐμοὶ δοκεῖς, γοητεύεις με καὶ φαρμάττεις καὶ ἀτεχνῶς κατεπᾴδεις, ὥστε μεςὸν b. ἀπορίας γεγονέναι. καὶ δοκεῖς μοι παντελῶς, εἰ δεῖ τι καὶ σκῶψαι, ὁμοιότατος εἶναι, τό,τε εἶδος καὶ τἆλλα, ταύτῃ τῇ πλατείᾳ νάρκῃ τῇ θαλαττίᾳ [1]. καὶ γὰρ αὕτη τὸν ἀεὶ πλη-

8 Verbum δεῖσθαι vera sua significatione, quae est *opus habere*, aliter hic stare nequit nisi subaudiendo ἐκεῖνον ad illud ὁτῳοῦν relatum; quod tamen magnopere displicet, cum nil appareat quod ad inconcinnam istam structuram compulerit scriptorem. Jam cum memorabilia verborum δεῖν et δεῖσθαι a librariis confusorum exempla prostent apud Schaefer. ad Dionys. de Constr. 56. et Sturzium in δεῖσθαι sub num. 2. inque his aliquot, quae admodum suspensum te habeant, ipsine potius scriptori hanc significationum permutationem, in aliis verbis satis obviam, in hoc quoque tribuas; de eo quidem exploratum mihi nunc est, sensum ejus quod est *opus esse* hic dedisse scriptorem: sed utrum δείσεσθαι ita intelligendum, an δείσειν corrigendum sit, dubitari potest. Quanquam ego in posteriorem inclino rationem, videns supra (d.) in ipsa primaria verbi forma, δεῖ οὖν σοι πάλιν — ἐρωτήσεως Clark. et Vat. dare δεῖται οὖν.

9 Egregia graeci sermonis brevitas. „Quid eam virtutem esse dicis, cui ea quae dicis, conveniant." *GED.* Signum tamen interrogationis non pohendum post λέγεις; obliqua enim est interrogatio pendens ab illo δείσεσθαι. — Ex eo autem, quod supra habes, ἐκεῖνο ὃ τυγχάνει οὖσα ἀρετή, cave in nostrum quoque locum pro ὄντος intrudas οὔσης. Nam ita infra quoque §. 23. ubi post illa εἰ ἔςιν ἐπιςήμη ἀρετή — infertur mox: Ὅτι τοιοῦδε μὲν ὄντος (sc. αὐτοῦ) διδακτόν. Alc. I. 24. d. Πῶς οὖν λέγεις περὶ ἀνδρίας; ἐπὶ πόσῳ ἂν αὐτοῦ δέξαιο στέρεσθαι. Adde quae aptiora etiam affert Heindorfius ad Hipp. maj. 43. imprimis illud e libro 1. de Rep. p. 336. a. ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ τοῦτο ἐφάνη ἡ δικαιοσύνη οὖν —. Nec minus huc facit illud, quod male tentabat Stephanus, infra §. 28. οὗτοι φανερά ἐςι λῴβη.

1 Hujus piscis vim, qua torporem attingenti injicit, eleganter describit Oppianus Ἁλιευτ.

σιάζοντα καὶ ἀπτόμενον ναρκᾷν ποιεῖ· καὶ σὺ δοκεῖς μοι νῦν ἐμὲ τοιοῦτόν τι πεποιηκέναι, ναρκᾷν. ἀληθῶς γὰρ ἔγωγε καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ στόμα [2] ναρκῶ, καὶ οὐκ ἔχω ὅ,τι ἀποκρίνωμαί σοι. καίτοι μυριάκις γε περὶ ἀρετῆς παμπόλλους λόγους εἴρηκα, καὶ πρὸς πολλούς, καὶ πάνυ εὖ, ὡς γε ἐμαυτῷ ἐδόκουν· νῦν δὲ οὐδ' ὅ,τι ἐστὶ τοπαράπαν ἔχω εἰπεῖν. καί μοι δοκεῖς εὖ βουλεύεσθαι οὐκ ἐκπλέων ἐνθένδε, οὐδ' ἀποδημῶν. εἰ γὰρ ξένος ἐν ἄλλῃ πόλει τοιαῦτα ποιοῖς [3], τάχ' ἂν ὡς γόης ἀπαχθείης [4]. ΣΩ. Πανοῦργος εἶ, ὦ Μένων, καὶ ὀλίγου ἐξηπάτησάς με. ΜΕΝ. Τί μάλιστα, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Γιγνώσκω, οὗ ἕνεκά με εἴκασας. ΜΕΝ. Τίνος δὴ οἴει; ΣΩ. Ἵνα σε ἀντεικάσω, ἐγὼ δὲ τοῦτο οἶδα περὶ πάντων τῶν καλῶν, ὅτι χαίρουσιν εἰκαζόμενοι· λυσιτελεῖ γὰρ αὐτοῖς· καλαὶ γὰρ, οἶμαι, τῶν καλῶν καὶ αἱ

c.

d.

λιευτ. 2, 56 — 85, et 3, 149 seqq. et Claudianus Epigr. 3. Vid. et Aristot. Hist. Animal. 9, 37. Aelianus de N. A. 1, 36. 9, 14. Antigonus Caryst. 43. Plutarch. de sollert. anim. — Plinius H. N. 32, 1: *torpedo etiamsi procul et e longinquo, vel si hasta virgave attingatur, quamvis praevalidi lacerti torpescunt*, et 9, 42: *novit torpedo vim suam ipsa non torpescens*, cet. *GED.* Physicis notissimus piscis, nunc dictus *Raja torpedo*, praecipue invenitur, in mari Mediterraneo. Vis ejus electrica et torpedinem efficit, et subitaneum gravem impulsum. Cujus virtutis plus etiam inest alii pisci, qui dicitur *Gymnotus electricus*, et provenit Surinama. *BIE.*

2 Hanc pro vulgato σῶμα varietatem cum Ficino praebent codd. opt. et plurimi, quam Ullrichio quoque probatam fidenter nunc repono. Nam vulgarissima illa animi et corporis distinctio in magna vocabulorum illorum similitudine non potuit non intrare invito scriptore textum, contra ϛόμα pro σῶμα, si hoc primitus scriptum fuisset nemo certe librarius intulisset. Optime autem eam hic corporis partem nominat Plato in quam solam animi ille torpor, quem significat Meno, transire debuit. Qui si de toto hoc corpore praedicaret ridicule nimius videretur.

3 Sic pro ποιεῖς e plerisque nunc codd. editur.

4 Ἀπάγειν simpliciter dictum saepissime significat ad judicium vel in custodiam rapere. Demosth. p. 431, 7. ἐπειδὰν δὲ ὁμολογοῦσιν, ἀπάγειν δήπου προσῆκεν. Lysias contr. Agorat. λωποδύτην ἀπήγαγε. Pollux 8, 9, 102. περὶ τῶν ἔνδεκα, — ἐπεμελοῦντο τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ ἀπήγαγον κλέπτας. *GED.* Schol. ad h. l. ὡς κακοῦργος παραδοθείης εἰς τὸ δεσμωτήριον. Plenas formulas habes e. g. in Gorg. p. 486. a. εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπάγει: ubi vid. Heind. Aeschin. c. Timarch. p. 159. τὸν ξένον πρὸς τὸν ἄρχοντα ἀπήγαγεν.

5 Vide-

e. εἰκόνες [5]. ἀλλ' οὐκ ἀντεικάσομαί σε. ἐγὼ δὲ, εἰ μὲν ἡ νάρκη αὐτὴ ναρκῶσα οὕτω [6] καὶ τοὺς ἄλλους ποιεῖ ναρκᾶν, ἔοικα αὐτῇ· εἰ δὲ μὴ, οὔ. οὐ γὰρ εὐπορῶν αὐτὸς, τοὺς ἄλλους ποιῶ ἀπορεῖν [7]· ἀλλὰ παντὸς μᾶλλον αὐτὸς ἀπορῶν οὕτω καὶ τοὺς ἄλλους ποιῶ ἀπορεῖν. καὶ νῦν περὶ ἀρετῆς, ὃ ἔξιν, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα· σὺ μέντοι ἴσως πρότερον μὲν ἠδησθα, πρὶν ἐμοῦ ἅψασθαι [8]· νῦν μέντοι ὅμοιος εἶ οὐκ εἰδότι. ὅμως δὲ ἐθέλω μετὰ σοῦ σκέψασθαι καὶ συζη-
14 τῆσαι, ὅ,τι ποτέ ἐςι [9]. MEN. Καὶ τίνα τρόπον ζητήσεις, ὦ Σώκρατες, τοῦτο, ὃ μὴ οἶσθα τοπαράπαν, ὅ,τι ἐςί; ποῖον [1] γὰρ ὧν οὐκ οἶσθα προθέμενος, ζητήσεις; ἢ, εἰ καὶ ὅτι μάλιςα ἐντύχοις αὐτῷ, πῶς εἴσει [2] ὅτι τοῦτό ἐςιν
b. ὃ σὺ οὐκ ἠδησθα; ΣΩ. Μανθάνω, οἷον βούλει λέγειν, ὦ Μένων. ὁρᾷς τοῦτον ὡς ἐριςικὸν λόγον κατάγεις [3]; ὡς οὐκ

5 Videtur Meno et pulcher fuisse, et amatores plures habuisse; vid. supra §. 9. [it. pag. 3.] Cum autem de pulchritudine formae hic loquatur Socrates, ipseque Meno supra dixerit: *τό τε εἶδος καὶ τἆλλα*, videtur Meno in comparatione Socratis cum torpedine additoque epitheto *τῇ πλατείᾳ*, respexisse simul ad formam capitis Socratis, quod ipsi erat grandius longiusque, et Silenum referebat, ut apud veteres legitur, et ipse saepius jocatus est. Quippe Meno toties refutatus, iram simul cum dolore concepit, neque abstinet a dicteriis. Quod tamen mirum quam aeque fert Socrates, hilarique ac jucunda respondet ironia. *BIE.*

6 V. Gramm. §. 131. Obs. 6.

7 Ut *ἀπορεῖν* de haesitante ac dubitante dicitur, ita *εὐπορεῖν* de eo, qui certam alicujus rei scientiam habet. Qua ratione saepius has voces inter se opponit Plato; e. g. in Phaedone p. 84. e. *εἰ ἀπορεῖτον, μηδὲν ἀποκνήσητε καὶ ἐμὲ ξυμπαραλαβεῖν, εἴ τι μᾶλλον οἴεσθε μετ' ἐμοῦ εὑποροήσειν.* Ita et adjectivo *εὔπορος* utitur ibid. p. 86. d. *εἰ οὖν τις ὑμῶν εὐπορώτερος ἐμοῦ, τί οὐκ ἀπεκρίνατο*; *GED.*

8 Respicitur hoc verbo comparatio cum torpedine.

9 Quod Socrates hic promittit, non praestat impeditus postea ab ipso Menone, quaerente semel et iterum de alia re, postremo fastidiente hanc disquisitionem de eo, quid sit virtus, et properante ad priorem illam, num possit addisci. *BIE.*

1 Coisl. *ὁποῖον.*

2 Formam in *ει* hic praebuerunt optimi Clark. et Vat.

3 *Nimium probat* argumentandi haec ratio, quam a Sophistis accepit Meno, et qua mire sibi placere videtur. *BIE.*

Verbi *κατάγειν* nullam quae quidem aliquando satisfacere possit rationem hic reddere possum. Nam comparatio cum filo quod nendo *deducitur*,

ἆρα ἐξὶ ζητεῖν ἀνθρώπῳ, οὔτε ὃ οἶδεν, οὔτε ὃ μὴ οἶδεν. οὔτε γὰρ ἂν γε, ὃ οἶδε, ζητοῖ [4]· οἶδε γὰρ, καὶ οὐδὲν δεῖ τῷγε τοιούτῳ ζητήσεως· οὔτε, ὃ μὴ οἶδεν· οὐδὲ γὰρ οἶδεν, ὅτι ζητήσει. *MEN.* Οὐκ οὖν καλῶς σοι δοκεῖ λέγεσθαι ὁ c.
p. 81. λόγος οὗτος, ὦ Σώκρατες; *ΣΩ.* Οὐκ ἔμοιγε. *MEN.* Ἔχεις λέγειν ὅπη; *ΣΩ.* Ἔγωγε. ἀκήκοα γὰρ ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν σοφῶν περὶ τὰ θεῖα πράγματα *MEN.* Τίνα λόγον λεγόντων; *ΣΩ.* Ἀληθῆ, ἔμοιγε δοκεῖν, καὶ καλόν. *MEN.* Τίνα τοῦτον; καὶ τίνες οἱ λέγοντες; *ΣΩ.* Οἱ μὲν λέγοντές d.
εἰσι τῶν ἱερέων τε καὶ τῶν ἱερειῶν, ὅσοις μεμέληκε [5], περὶ ὧν μεταχειρίζονται, λόγον οἵοιστ' εἶναι διδόναι. λέγει δὲ καὶ Πίνδαρος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ποιητῶν, ὅσοι θεῖοί εἰσιν. ἃ δὲ λέγουσι, ταυτί ἐξιν. ἀλλὰ σκόπει, εἴ σοι δοκοῦσιν ἀληθῆ λέγειν. φασὶ γὰρ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀθάνατον· καὶ τοτὲ μὲν τελευτᾷν· ὃ δὴ ἀποθνήσκειν καλοῦσι· τοτὲ δὲ πάλιν γίγνεσθαι· ἀπόλλυσθαι δ' οὐδέποτε. δεῖν δὴ διὰ ταῦτα ὡς ὁσιώτατα διαβιῶναι τὸν βίον. „Οἷσι γὰρ [6] ἂν Φερσεφόνα ποινὰν παλαιοῦ πένθεος δέξε- e.

titur, de tam brevi sermone, locum non habet. Quare vide an Plato scripserit παράγεις. Ficin. *in medium adduxisti.* Demosth. c. Androt. p. 594, 13 πλάττων καὶ παράγων πρὸς ἕκαστα τούτων κακούργους λόγους. Infra Alcib. II. 17. παράγων τὸ κακῶς „utens verbo κακῶς".

4 Stobaeus, qui haec et sequentia exscripsit, serm. 41, legit: οὔτε γὰρ ἄν, ὅγε οἶδε, ζητεῖ. Melius omnino ὅγε, sed deterius ζητεῖ. *GED.* Cōisl. γε plane omittit.

5 Pro μεμέληκε apud Stob. vitiose exstat μεμελέτηκε, et ante ὁσιώτατα omissum ibi ὡς. *GED.* Paulo ante τῶν ante ἱερειῶν om. Paris. B F. Recte.

6 Fragmentum hoc ad Pindari Threnos refert *Schneider* in *Carm. Pindaricor. Fragment.* p. 24. (p. 37. Ed. nov.) Idem in *Versuch über Pindars Leben und Schriften*, p. 53 seqq. fusius de hoc loco disputat, et alios consimiles ejusdem poëtae locos de immortalitate excutit, ac simul ostendit, unde Pindarus Pythagorica ista dogmata haurire potuerit. [Adde *Boeckh.* in Fragm. Pind. num. 98. p. 623.] De hac ipsa vero purgationis et migrationis animorum doctrina disserit *Heynius* ad Virgil. Aen. 6, 735 seqq. tum in notis, tum in excursu p. 664 seqq. — Pro novem annis, quos Pindarus hic constituit, Platonem ipsum alibi, e. g. in Phaedr. p. 249. b. mille annos constituere, notum est. *GED.*

Variantes lectiones. Codd. Ven. uterque et Stob. l. c. δέξηται. Pro ἐκ τῶν Stob. cum Vind. et Ven. Σ ἑκ τοῖν, Clark. ἑκτὰν, Paris. F in marg. ἑς τὰν: Ficinus legisse videtur

ἓς'

„ται, εἰς τὸν ὑπερθεν ἅλιον κείνων ἐνάτῳ ἔτει ἀνδιδοῖ ψυ-
„χὰν πάλιν. ἐκ τᾶν βασιλῆες ἀγαυοὶ, καὶ σθένει κραιπνοὶ
„σοφίᾳ τε μέγιστοι ἄνδρες αὔξονται· ἐς δὲ τὸν λοιπὸν χρό-
„νον ἥρωες ἁγνοὶ πρὸς ἀνθρώπων καλεῦνται." Ἅτε οὖν ἡ ψυχὴ ἀθάνατός τε οὖσα, καὶ πολλάκις γεγονυῖα, καὶ ἑωρακυῖα καὶ τὰ ἐνθάδε καὶ τὰ ἐν ᾅδου καὶ πάντα χρήματα [1], οὐκ ἔστιν ὅ,τι οὐ μεμάθηκεν. ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν, καὶ περὶ ἀρετῆς καὶ περὶ ἄλλων οἱόντε εἶναι αὐτὴν ἀναμνησθῆναι [2],
b. ἅ γε καὶ πρότερον ἠπίστατο [3]. ἅτε γὰρ τῆς φύσεως ἁπάσης συγγενοῦς οὔσης, καὶ μεμαθηκυίας τῆς ψυχῆς ἅπαντα, οὐδὲν κωλύει, ἓν μόνον ἀναμνησθέντα, ὃ δὴ μάθησιν καλοῦσιν ἄνθρωποι, τἆλλα πάντα αὐτὸν ἀνευρεῖν, ἐάν τις ἀν-
. δρεῖος ᾖ, καὶ μὴ ἀποκάμνῃ ζητῶν. τὸ γὰρ ζητεῖν ἄρα καὶ
c. τὸ μανθάνειν, ἀνάμνησις ὅλον ἐστίν. οὐκ οὖν δεῖ πείθεσθαι [4] τούτῳ τῷ ἐριστικῷ λόγῳ. οὗτος μὲν γὰρ ἂν ἡμᾶς ἀργοὺς ποιήσειε, καὶ ἥδ τοῖς μαλακοῖς τῶν ἀνθρώπων ἡδὺς ἀκοῦσαι. ὅδε δὲ ἐργατικούς [5] τε καὶ ζητητικοὺς ποιεῖ. ᾧ ἐγὼ

ἓς' ἂν — αὔξωνται, habet enim *quousque in reges — evadant.* — Boeckhius nihil magnopere mutat nisi quod pro ψυχάν rescripsit ψυχάς. Quod nisi a viro lyrici sermonis peritissimo factum esset; paulo confidentius pronuntiarem, singulare ψυχάν respiciens illud κείνων, et femininum plurale τᾶν relatum ad ψυχάν, Pindarum me judice non dedecere. Plenus sermo: κείνων ἐνάτῳ ἀεὶ ἔτει ψυχάν ἑκάστου ἀνδιδοῖ.

Οἷς ἂν δέξεται, antiquior sermo pro παρ' ὧν ἂν δέξηται. Vid. Il. β, 186. δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον: ο, 88. Θέμιςι δὲ δέκτο δέπας. — De aliis consule indicem.

1 Accedo Struvio ultimum καὶ damnanti.

2 „Fieri posse, ut illa reminiscatur." Poterat scribere οἵηντε, sed tum non posuisset, puto, αὐτήν.

3 Saepius hanc opinionem Socrati tribuit Plato, ut in Phaedone p. 72. e. ubi Cebes, ὦ Σώκρατες, ait, εἰωθας θαμὰ λέγειν, ὅτι ἡμῖν ἡ μάθησις οὐκ ἄλλο τι ἢ ἀνάμνησις τυγχάνει οὖσα, καὶ κατὰ τοῦτο ἀνάγκη που ἡμᾶς ἐν προτέρῳ τινὶ χρόνῳ μεμαθηκέναι, ἃ νῦν ἀναμιμνησκόμεθα. κ. τ. λ. et in Phaedr. p. 249. c. τοῦτο δέ ἐστιν ἀνάμνησις ἐκείνων, ἃ ποτ' εἶδεν ἡμῶν ἡ ψυχὴ συμπορευθεῖσα θεῷ. — ἀναμιμνήσκεσθαι δ' ἐκ τῶνδε ἐκεῖνα, οὐ ῥᾴδιον ἁπάσῃ etc. Conferendus autem ad dogma hoc de reminiscentia Cicero Tusc. I, 24. Boëthius in Consol. *Quod si Platonis Musa personat verum, Quod quisque discit, immemor recordatur. GED.*

4 E Parisinis C habet πεσθαι, E F ἔπεσθαι.

5 Vulg. ἐργαστικούς. Antiquiorem formam ex quam plurimis dedit Bekker.

6 No-

πιστεύων ἀληθεῖ εἶναι [6], ἐθέλω μετὰ σοῦ ζητεῖν, ἀρετή ὅτι
ἐστί. MEN. Ναί, ὦ Σώκρατες. ἀλλ' ἁπλῶς λέγεις [7] τοῦ- d.
το, ὅτι οὐ μανθάνομεν, ἀλλὰ ἦν καλοῦμεν μάθησιν ἀνάμνη-
σίς ἐστιν; ἔχεις με τοῦτο διδάξαι ὡς οὕτως ἔχει; ΣΩ. Καὶ
ἄρτι εἶπον, ὦ Μένων, ὅτι πανοῦργος εἶ, καὶ νῦν ἐρωτᾷς,
εἰ ἔγω σε διδάξαι· ὃς οὐ φημι διδαχὴν εἶναι, ἀλλ' ἀνάμνη-
82. σιν· ἵνα δὴ εὐθὺς φαίνωμαι αὐτὸς ἐμαυτῷ ταναντία λέγων.
MEN. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, οὐ πρὸς τοῦτο βλέ-
ψας εἶπον, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἔθους. ἀλλ' εἴ πώς μοι ἔχεις ἔν- e.
δειξασθαι, ὅτι ἔχει ὥσπερ λέγεις, ἐνδειξαι. ΣΩ. Ἀλλ' ἔστι
μὲν οὐ ῥᾴδιον· ὅμως δὲ ἐθέλω προθυμηθῆναι, σοῦ ἕνεκεν.
ἀλλά μοι προσκάλεσον [8] τῶν πολλῶν ἀκολούθων τουτωνὶ
τῶν σαυτοῦ ἕνα, ὁντινα βούλει. ἵνα ἐν τούτῳ σοι ἐπιδεί-
ξωμαι. MEN. Πάνυ γε. Δεῦρο πρόσελθε. ΣΩ. Ἕλλην
μέν ἐστι [9], καὶ ἑλληνίζει; MEN. Πάνυ γε σφόδρα, οἰκογε-
νής. ΣΩ. Πρόσεχε δὴ τὸν νοῦν, ὁπότερ' ἂν σοι φαίνηται,
ἢ ἀναμιμνησκόμενος, ἢ μανθάνων παρ' ἐμοῦ. MEN. Ἀλ-
λὰ προσέξω.

ΣΩ. Εἰπὲ [1] δή μοι, ὦ παῖ, γιγνώσκεις τετράγωνον 16

6 Notanda constructio composita e duabus aliis, *πιστεύω τούτῳ* et *πιστεύω, τοῦτον εἶναι ἀληθῆ*. Accedit per attractionem dativus *ἀληθεῖ*, quem pro vulg. *ἀληθῆ* ex optimis codd. assumpsit Bekker.

7 Stob. pro *ἀλλ' ἁπλ. λ.* habet: *ἀλλὰ πῶς λέγεις*. Non prorsus, incommode. Codicum scripturae sensus est: Num id ita dicis, ut nulli exceptioni locus sit? Hanc enim vox *ἁπλῶς* vim saepius apud Nostrum habet, e. g. in Phaed. p. 103. c. *συνωμολογήκαμεν ἁπλῶς τοῦτο GED.* Vid. Heind. ad Phaedr. 47. Gorg. 53.

8 Cod. Vind. *προσκάλεσαι*, quod quin praeferam obstat non *μοί* hic additum: usitatior enim est forma hujus verbi media in omni et structura et sensu: sed auctoritas codicum. — Mox pro vulg. *τουτῳΐ*, cujus hic locus prorsus non erat, Be. e codd. reposuit *τούτῳ*.

9 *Μέν* in interrogatione sic usurpatum affirmationem alterius exspectat: *opinor, haud dubie*. Vid. Charmid. 2. Eurip. Med. 674. Pors. Monuit hoc, sua ad Charmidae locum retractans, Heindorfius. Differt autem haec interrogandi forma ab illa per *πού* eo quod *πού* in re aliunde satis certa alterius assensum exspectat, istud *μέν* autem aliquid ut consentaneum et necessarium poscit.

1 Incipit elegans episodium, quod exemplar praebet *μαιευτικῆς τέχνης* Socratis. Maxima illius fuit sollertia atque ars in eo, ut notiones obscuras, quae in hominibus quasi dormiunt, excitaret, clariores

que

χωρίον ὅτι τοιοῦτόν ἐστι; ΠΑΙΣ ΜΕΝΩΝΟΣ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἔστιν οὖν τετράγωνον χωρίον, ἴσας ἔχον τὰς γραμμὰς ταύτας πάσας, τέτταρας οὔσας; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐ καὶ ταυτασὶ τὰς διὰ μέσου [2] ἐστὶν ἴσας ἔχον; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν εἴη ἂν τοιοῦτον χωρίον καὶ μεῖζον καὶ ἔλατ-
b. τον; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Εἰ οὖν εἴη αὕτη ἡ πλευρὰ δυοῖν ποδοῖν, καὶ αὕτη δυοῖν· πόσων ἂν εἴη ποδῶν τὸ ὅλον; ὧδε δὲ σκόπει. εἰ ἦν ταύτῃ [3] δυοῖν ποδοῖν, ταύτῃ δὲ ἑνὸς ποδὸς μόνον, ἄλλο τι ἅπαξ ἂν ἦν δυοῖν ποδοῖν τὸ χωρίον [4]; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ δυοῖν ποδοῖν καὶ ταύτῃ, ἄλλο τι ἡ δὶς δυοῖν γίγνεται; ΠΑΙ. Γίγνεται. ΣΩ. Δυοῖν ἄρα δὶς γίγνεται ποδῶν. ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Πόσοι οὖν εἰσιν οἱ δύο δὶς πόδες, λογισάμενος εἰπέ. ΠΑΙ. Τέτ-
c. ταρες, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐκοῦν γένοιτ' ἂν τούτου τοῦ χωρίου ἕτερον διπλάσιον, τοιοῦτον δὲ, ἴσας ἔχον πάσας τὰς γραμμὰς ὥσπερ τοῦτο; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Πόσων οὖν ἔσται ποδῶν; ΠΑΙ. Ὀκτώ. ΣΩ. Φέρε δή, πειρῶ μοι εἰπεῖν, πηλίκη τις ἔσται ἐκείνου ἡ γραμμὴ ἑκάστη. ἡ μὲν γὰρ τοῦδε, δυοῖν ποδοῖν· τί δαὶ [5] ἡ ἐκείνου τοῦ διπλασίου; ΠΑΙ.

que efficeret. Ipse dixit *artem obstetriciam*, ludens simul in arte, qua victum quaesiverat mater. Saepius hoc occurrit apud Platonem, clarissime in Theaeteto p. 148. e. 150. b. [Schleiermacheri de hoc episodio sententia paulo diversa cognosci potest e nota ejus, quam damus ad §. 17 extr.] Putandus autem Socrates ambulans figuras, de quibus loquebatur cum puero Menonis, in arena, uti mos erat veterum, delineasse. *BIE.*

2 Non de linea, quam *diagonalem* dicunt, sermo est; sed de alia quae ex altero latere ad oppositum alterum per medium quadratum ducitur. Delineatur enim quadratum majus, divisum in quattuor minora, ut videre est in figura appicta §pho 17.; loquitur autem nunc quidem Socr. de majori illo quadrato. *BIE.*

3 Vulgatam εἰ ἐν ταύτῃ sensu destitutam omnes tamen codices servant. Ficinus veram scripturam in codice invenerit, an sicut F. A. Wolfius conjectura assecutus sit, non dicam. Vertit certe: „Si latus hoc duorum *esset pedum* —". Emendationem certissimam diutius a textu arcere nefas esset.

4 De ἄλλο τι vid. Ind. Voculam ἤ pauci hic codd. inserunt. Paulo post in eadem formula omnes eam servant. Bekker tamen constantiae causa utrobique omisit.

5 Hic etiam δαί a codd. optimis Vat. et Clark. oblatum spernere, ob simplicem quam exercet oppositionem, noli.

Δῆλον δή, ὦ Σώκρατες, ὅτι διπλασία. ΣΩ. Ὁρᾷς, ὦ Μένων, ὡς ἐγὼ τούτων [6] οὐδὲν διδάσκω, ἀλλ' ἐρωτῶ πάντα; καὶ νῦν οὗτος οἴεται εἰδέναι ὁποία ἕξις, ἀφ' ἧς τὸ ὀκτώπουν [7] χωρίον γενήσεται. ἢ οὐ δοκεῖ σοι; MEN. Ἔμοιγε. ΣΩ. Οἶδεν οὖν; MEN. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οἴεται δέ γε, ἀπὸ τῆς διπλασίας; MEN. Ναί. ΣΩ. Θεῶ δὴ αὐτὸν ἀναμιμνησκόμενον ἐφεξῆς, ὡς δεῖ ἀναμιμνήσκεσθαι. Σὺ δέ μοι 17
λέγε, ἀπὸ τῆς διπλασίας γραμμῆς φῆς τὸ διπλάσιον χωρίον
83. γίγνεσθαι; τοιόνδε λέγω· μὴ ταύτῃ μὲν μακρὸν, τῇ δὲ βραχύ, ἀλλὰ ἴσον πανταχῇ ἔξω ὥσπερ τουτί, διπλάσιον δὲ τούτου ὀκτώπουν. ἀλλὰ ὅρα, εἴ τί σοι ἀπὸ τῆς διπλασίας δοκεῖ ἔσεσθαι. ΠΑΙ. Ἔμοιγε. ΣΩ. Οὐκοῦν διπλάσία b.
αὕτη ταύτης γίγνεται, ἂν ἑτέραν τοσαύτην προσθῶμεν ἐνθένδε [1]; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀπὸ ταύτης δή, φῂς, ἔσται τὸ ὀκτώπουν χωρίον, ἂν τέτταρες τοσαῦται γένωνται; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Ἀναγραψώμεθα δὴ ἀπ' αὐτῆς ἴσας τέτταρας. ἄλλο τι ἢ τουτὶ ἂν εἴη, ὃ φῂς τὸ ὀκτώπουν εἶναι; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐν αὐτῷ ἐστι ταυτὶ τέτταρα, ὧν c.
ἕκαστον ἴσον τούτῳ ἐστὶ τῷ τετράποδι; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Πόσον οὖν γίγνεται; οὐ τετράκις τοσοῦτον; ΠΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Διπλάσιον οὖν ἐστι τὸ τετράκις τοσοῦτον; ΠΑΙ. Οὐ μὰ Δία. ΣΩ. Ἀλλὰ πόσαπλάσιον; ΠΑΙ. Τετραπλάσιον. ΣΩ. Ἀπὸ τῆς διπλασίας ἄρα, ὦ παῖ, οὐ διπλάσιον, ἀλλὰ τετραπλάσιον γίγνεται χωρίον. ΠΑΙ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Τετράρων γὰρ τετράκις ἐστὶν ἑκκαίδεκα [2]. οὐχί; ΠΑΙ.

noli. Nam sic alibi quoque e. g. Cratyl. p. 391. d. *Τοῖς μὲν δὴ κατὰ φύσιν γιγνομένοις τὰ αὐτὰ ἀποδοτέον ὀνόματα. Πάνυ γε. Τί δαὶ τοῖς παρὰ φύσιν —;*

6 Optimi sane codd. Vat. et Clark. cum duobus aliis praebent hodie quod olim desiderabat Schleiermacher, *τοῦτον*. Tamen vulgatam, quae Ficini et Coisl. (qui habet *οὐδὲν τούτων*) auctoritate nititur, mutandam non duximus: quoniam melius coëunt haec, *τούτων οὐδὲν — ἀλλὰ πάντα*, quam *τοῦτον* et repetitum statim *οὗτος*. Neque in talibus, quale est *τούτων, τοῦτον*, vel optimorum codicum aliqua esse putanda est auctoritas.

7 Ita hic et in sequentibus codices. Vulgo *ὀκτάπουν*.

1 Cave corrigendum credas *ἐνθάδε*. Ita enim solent Graeci; nec minus Latini, qui eodem modo dicunt *ab hac parte*. Vide paullo post *καὶ ἐνθένδε ὡσαύτως*.

2 Ad *τεττάρων* et ad *ἑκκαίδεκα* mente supplendum *ποδῶν χωρίον*. Alias genitivus unde pendeat non habebit.

d. *Ναί. ΣΩ. Ὀκτώπουν δ' ἀπὸ ποίας γραμμῆς; οὐχὶ ἀπὸ μὲν ταύτης τετραπλάσιον; ΠΑΙ. Φημί. ΣΩ. Τέταρτον* [3] *δὲ ἀπὸ τῆς ἡμισείας* [4] *ταυτησὶ τουτί; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Εἶεν. τὸ δὲ ὀκτώπουν, οὐ τοῦδε μὲν διπλάσιόν ἐστι, τούτου δὲ ἥμισυ; ΠΑΙ. Πάνυ γε* [5]. *ΣΩ. Οὐκ ἀπὸ μὲν μείζονος ἐξαι ἢ τοσαύτης γραμμῆς, ἀπὸ ἐλάττονος δὲ ἢ τοσησδί; ἢ οὔ; ΠΑΙ. Ἔμοιγε δοκεῖ οὕτω. ΣΩ. Καλῶς· τὸ γὰρ σοὶ δοκοῦν, τοῦτο ἀποκρίνου. καί μοι λέγε· οὐχ ἥδε μὲν δυοῖν*
e. *ποδοῖν ἦν, ἡ δὲ τεττάρων; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Δεῖ ἄρα τὴν τοῦ ὀκτώποδος χωρίου γραμμὴν μείζω μὲν εἶναι τῆσδε τῆς δίποδος, ἐλάττω δὲ τῆς τετράποδος. ΠΑΙ. Δεῖ. ΣΩ. Πειρῶ δὴ λέγειν, πηλίκην τινὰ φῂς αὐτὴν εἶναι. ΠΑΙ. Τρίποδα. ΣΩ. Οὐκοῦν ἄνπερ τρίπους, ᾖ, τὸ ἥμισυ ταύτης προσληψόμεθα, καὶ ἔξαι τρίπους; δύο μὲν γὰρ οἵδε, ὁ δὲ εἷς. καὶ ἐνθένδε ὡσαύτως· δύο μὲν οἵδε, ὁ δὲ εἷς. καὶ*
f. *γίγνεται τοῦτο τὸ χωρίον, ὃ φῄς. ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν, ἂν ᾖ τῇδε τριῶν καὶ τῇδε τριῶν, τὸ ὅλον χωρίον τριῶν τρὶς ποδῶν γίγνεται; ΠΑΙ. Φαίνεται. ΣΩ. Τρεῖς δὲ τρὶς πόσοι εἰσὶ πόδες; ΠΑΙ. Ἐννέα. ΣΩ. Ἔδει δὲ τὸ διπλάσιον πόσων εἶναι ποδῶν; ΠΑΙ. Ὀκτώ. ΣΩ. Οὐδ' ἄρα ἀπὸ τῆς τρίποδός πω τὸ ὀκτώπουν χωρίον γίγνεται. ΠΑΙ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλ' ἀπὸ ποίας, πειρῶ ἡμῖν εἰπεῖν*

3 Gedikius putabat *τέταρτον* dici posse quadratum A b c d ut quarta pars quadrati A B C D. Sed cum *τετράπλάσιον* hic dictum sit nonnisi respectu minoris quadrati, posterius hoc in eadem orationis serie quarta pars ita absolute dici non potest. Quare unice vera est Cornarii emendatio, *τετράπουν*.

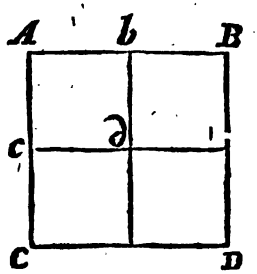

4 Codices optimi et plurimi nunc firmant id quod ex inscriptione Attica collegi et exposui in nota ad Gramm. ampl. §. 62. Obs. 1., feminium vocis *ἥμισυς* apud antiquiores Atticos fuisse forma ionica *ἡμίσεα* gen. *ἡμισέας*. Id in aliquibus codd. mutatum hic fuit in formam consuetam *ἡμισείας*, in aliis in *ἡμίσεως*, quod olim corrigebam ita, *ἡμίσεος*, ut generis communis.

5 Istud *πάνυ γε* omnes omittunt praeter Vind. et Ven. Σ.

6 Non

p. 84. ἀκριβῶς. καὶ εἰ μὴ βούλει ἀριθμεῖν, ἀλλὰ δεῖξον ἀπὸ ποίας. [6] ΠΑΙ. Ἀλλὰ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, ἔγωγε οὐκ οἶδα. ΣΩ. Ἐννοεῖς αὖ, ὦ Μένων, οὗ ἐςιν ἤδη βαδί- 18
ζων ὅδε τοῦ ἀναμιμνήσκεσθαι [1]; ὅτι τὸ μὲν πρῶτον, ᾔδει μὲν οὔ, ἥτις ἐςὶν ἡ τοῦ ὀκτώποδος χωρίου γραμμή, ὥσπερ οὐδὲ νῦν πω οἶδεν· ἀλλ' οὖν ᾤετό γ' αὐτὴν [2] τότε εἰδέναι, καὶ θαῤῥαλέως ἀπεκρίνετο, ὡς εἰδὼς, καὶ οὐχ ἡγεῖτο ἀπορεῖν· νῦν δὲ ἡγεῖται ἀπορεῖν ἤδη, καὶ ὥσπερ οὐκ οἶδεν, οὐδ' οἴεται εἰδέναι. ΜΕΝ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Οὐκοῦν b. νῦν βέλτιον ἔχει περὶ τὸ πρᾶγμα ὃ οὐκ ᾔδει; ΜΕΝ. Καὶ τοῦτό μοι δοκεῖ. ΣΩ. Ἀπορεῖν οὖν αὐτὸν ποιήσαντες, καὶ ναρκᾷν ὥσπερ ἡ νάρκη, μῶν τι ἐβλάψαμεν; ΜΕΝ. Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Προὔργου γοῦν τι πεποιήκαμεν, ὡς ἔοικε, πρὸς τὸ ἐξευρεῖν ὅπη ἔχει. νῦν μὲν γὰρ καὶ ζητήσειεν ἂν ἡδέως, οὐκ εἰδώς· τότε δὲ ῥᾳδίως ἂν καὶ πρὸς πολλοὺς καὶ πολλάκις ᾤετ' ἂν εὖ λέγειν περὶ τοῦ διπλασίου χωρίου, ὡς δεῖ διπλασίαν τὴν γραμμὴν ἔχειν μήκει [3]. ΜΕΝ. Ἔοικεν. ΣΩ. Οἴει οὖν ἂν αὐτὸν πρότερον ἐπιχειρῆσαι ζητεῖν c. ἢ μανθάνειν τοῦτο, ὃ ᾤετο εἰδέναι, οὐκ εἰδὼς, πρὶν εἰς ἀπορίαν κατέπεσεν, ἡγησάμενος μὴ εἰδέναι, καὶ ἐπόθησε τὸ εἰδέναι; ΜΕΝ. Οὔ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ὤνητο [4] ἄρα ναρκήσας. ΜΕΝ. Δοκεῖ μοι. ΣΩ. Σκέψαι δὴ, ἐκ ταύτης τῆς ἀπορίας ὅτι [5] καὶ ἀνευρήσει ζητῶν μετ' ἐμοῦ,

6 Non hic tantum sed per totum hoc episodium tam manifesto ministrat puero notiones Socrates, ut de propria earum generatione, quam nonnisi juvet arte obstetricia, cogitari non possit. Neque haec mens est Socratis, qui hoc tantum agit, ut ex *facilitate*, qua notiones a puero perspiciantur, demonstret eas non nunc demum animo ejus inseri. *SCHLEIERM.*

1 Genitivus τοῦ ἀναμ. pendet ab οὗ (quo reminiscentiae): Viden' quos in recordando progressus fecerit? *GED.* Sed proba videtur C. D. Beckii emendatio οἷ pro οὗ. Dem. Olynth. 3. p. 42; 25. ὁρᾶτε — οἷ προελήλυθεν ἀσελγείας ἄνθρωπος. Et cf. ad 34. a.

2 Sic Be. ex Vat. et Clark. Vulgo ᾤετο ταύτην.

3 Leviter perstringit Menonem, qui antea §. 13. dixerat, se *saepissime et ad multos* de virtute locutum esse. *GED.*

4 Forma Atticis etiam scriptoribus praelata, v. Phryn. p. 6. (12.), Herodianus Piersoni p. 451.

5 Schleierm. scribendum putat ὅ,τι, quod non tam ob defectum accusativi in vulgata

χωρίον ὅτι τοιοῦτόν ἐστι; ΠΑΙΣ ΜΕΝΩΝΟΣ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἔστιν οὖν τετράγωνον χωρίον, ἴσας ἔχον τὰς γραμμὰς ταύτας πάσας, τέτταρας οὔσας; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐ καὶ ταυτασὶ τὰς διὰ μέσου [2] ἐστὶν ἴσας ἔχον; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν εἴη ἂν τοιοῦτον χωρίον καὶ μεῖζον καὶ ἔλατ-
b. τον; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Εἰ οὖν εἴη αὕτη ἡ πλευρὰ δυοῖν ποδοῖν, καὶ αὕτη δυοῖν· πόσων ἂν εἴη ποδῶν τὸ ὅλον; ὧδε δὲ σκόπει. εἰ ἦν ταύτῃ [3] δυοῖν ποδοῖν, ταύτῃ δὲ ἑνὸς ποδὸς μόνον, ἄλλο τι ἅπαξ ἂν ἦν δυοῖν ποδοῖν τὸ χωρίον [4]; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ δυοῖν ποδοῖν καὶ ταύτῃ, ἄλλο τι ἡ δὶς δυοῖν γίγνεται; ΠΑΙ. Γίγνεται. ΣΩ. Δυοῖν ἄρα δὶς γίγνεται ποδῶν. ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Πόσοι οὖν εἰσὶν οἱ δύο δὶς πόδες; λογισάμενος εἰπέ. ΠΑΙ. Τέτ-
c. ταρες, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐκοῦν γένοιτ' ἂν τούτου τοῦ χωρίου ἕτερον διπλάσιον, τοιοῦτον δὲ, ἴσας ἔχον πάσας τὰς γραμμὰς ὥσπερ τοῦτο; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Πόσων οὖν ἔσται ποδῶν; ΠΑΙ. Ὀκτώ. ΣΩ. Φέρε δή, πειρῶ μοι εἰπεῖν, πηλίκη τις ἔσται ἐκείνου ἡ γραμμὴ ἑκάστη. ἡ μὲν γὰρ τοῦδε, δυοῖν ποδοῖν· τί δαὶ [5] ἡ ἐκείνου τοῦ διπλασίου; ΠΑΙ.

que efficeret. Ipse dixit *artem obstetriciam*, ludens simul in arte, qua victum quaesiverat mater. Saepius hoc occurrit apud Platonem, clarissime in Theaeteto p. 148. e. 150. b. [Schleiermacheri de hoc episodio sententia paulo diversa cognosci potest e nota ejus, quam damus ad §. 17 extr.] Putandus autem Socrates ambulans figuras, de quibus loquebatur cum puero Menonis, in arena, uti mos erat veterum, delineasse. *BIE.*

2 Non de linea, quam *diagonalem* dicunt, sermo est; sed de alia quae ex altero latere ad oppositum alterum per medium quadratum ducitur. Delineatur enim quadratum majus, divisum in quattuor minora, ut videre est in figura appicta §pho 17.; loquitur autem nunc quidem Socr. de majori illo quadrato. *BIE.*

3 Vulgatam εἰ ἓν ταύτῃ sensu destitutam omnes tamen codices servant. Ficinus veram scripturam in codice invenerit, an sicut F. A. Wolfius conjectura assecutus sit, non dicam. Vertit certe: „Si latus hoc duorum *esset pedum* —". Emendationem certissimam diutius a textu arcere nefas esset.

4 De ἄλλο τι vid. Ind. Voculam ἡ pauci hic codd. inserunt. Paulo post in eadem formula omnes eam servant. Bekker tamen constantiae causa utrobique omisit.

5 Hic etiam δαί a codd. optimis Vat. et Clark. oblatum spernere, ob simplicem quam exercet oppositionem, noli.

Δῆλον δή, ὦ Σώκρατες, ὅτι διπλασία. ΣΩ. Ὁρᾷς, ὦ Μένων, ὡς ἐγὼ τούτων [6] οὐδὲν διδάσκω, ἀλλ' ἐρωτῶ πάντα; d. καὶ νῦν οὗτος οἴεται εἰδέναι ὁποία ἐξίν, ἀφ' ἧς τὸ ὀκτώπουν [7] χωρίον γενήσεται. ἢ οὐ δοκεῖ σοι; MEN. Ἔμοιγε. ΣΩ. Οἶδεν οὖν; MEN. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οἴεται δέ γε, ἀπὸ τῆς διπλασίας; MEN. Ναί. ΣΩ. Θεῶ δὴ αὐτὸν ἀναμιμνησκόμενον ἐφεξῆς, ὡς δεῖ ἀναμιμνήσκεσθαι. Σὺ δέ μοι 17
83. λέγε, ἀπὸ τῆς διπλασίας γραμμῆς φῆς τὸ διπλάσιον χωρίον γίγνεσθαι; τοιόνδε λέγω· μὴ ταύτῃ μὲν μακρὸν, τῇ δὲ βραχύ, ἀλλὰ ἴσον πανταχῇ ἔζω ὥσπερ τουτί, διπλάσιον δὲ τούτου ὀκτώπουν. ἀλλὰ ὅρα, εἴ τί σοι ἀπὸ τῆς διπλασίας δοκεῖ ἔσεσθαι. ΠΑΙ. Ἔμοιγε. ΣΩ. Οὐκοῦν διπλασία b. αὕτη ταύτης γίγνεται, ἂν ἑτέραν τοσαύτην προσθῶμεν ἐνθένδε [1]; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀπὸ ταύτης δὴ, φῂς, ἔσται τὸ ὀκτώπουν χωρίον, ἂν τέτταρες τοσαῦται γένωνται; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Ἀναγραψώμεθα δὴ ἀπ' αὐτῆς ἴσας τέτταρας. ἆλλο τι ἡ τουτὶ ἂν εἴη, ὃ φῂς τὸ ὀκτώπουν εἶναι; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐν αὐτῷ ἔστι ταυτὶ τέτταρα, ὧν c. ἕκαστον ἴσον τούτῳ ἐστὶ τῷ τετράποδι; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Πόσον οὖν γίγνεται; οὐ τετράκις τοσοῦτον; ΠΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Διπλάσιον οὖν ἐστὶ τὸ τετράκις τοσοῦτον; ΠΑΙ. Οὐ μὰ Δία. ΣΩ. Ἀλλὰ πόσαπλάσιον; ΠΑΙ. Τετραπλάσιον. ΣΩ. Ἀπὸ τῆς διπλασίας ἄρα, ὦ παῖ, οὐ διπλάσιον, ἀλλὰ τετραπλάσιον γίγνεται χωρίον. ΠΑΙ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Τετράρων γὰρ τετράκις ἐστὶν ἑκκαίδεκα [2]. οὐχί; ΠΑΙ.

noli. Nam sic alibi quoque e. g. Cratyl. p. 391. d. *Τοῖς μὲν δὴ κατὰ φύσιν γιγνομένοις τὰ αὐτὰ ἀποδοτέον ὀνόματα. Πάνυ γε. Τί δαὶ τοῖς παρὰ φύσιν —;*

6 Optimi sane codd. Vat. et Clark. cum duobus aliis praebent hodie quod olim desiderabat Schleiermacher, *τοῦτον*. Tamen vulgatam, quae Ficini et Coisl. (qui habet *οὐδὲν τούτων*) auctoritate nititur, mutandam non duximus: quoniam melius coëunt haec, *τούτων οὐδὲν — ἀλλὰ πάντα*, quam *τοῦτον* et repetitum statim *οὗτος*. Neque in talibus, quale est *τούτων, τοῦτον*, vel optimorum codicum aliqua esse putanda est auctoritas.

7 Ita hic et in sequentibus codices. Vulgo *ὀκτάπουν*.

1 Cave corrigendum credas *ἐνθάδε*. Ita enim solent Graeci; nec minus Latini, qui eodem modo dicunt *ab hac parte*. Vide paullo post *καὶ ἐνθένδε ὡσαύτως*.

2 Ad *τετράρων* et ad *ἑκκαίδεκα* mente supplendum *ποδῶν χωρίον*. Alias genitivus unde pendeat non habebit.

d. *Ναί.* ΣΩ. *Ὀκτώπουν δ' ἀπὸ ποίας γραμμῆς; οὐχὶ ἀπὸ μὲν ταύτης τετραπλάσιον; ΠΑΙ. Φημί.* ΣΩ. *Τέταρτον* [3] *δὲ ἀπὸ τῆς ἡμισέας* [4] *ταυτησὶ τουτί; ΠΑΙ. Ναί.* ΣΩ. *Εἶεν. τὸ δὲ ὀκτώπουν, οὐ τοῦδε μὲν διπλάσιόν ἐστι, τούτου δὲ ἥμισυ; ΠΑΙ. Πάνυ γε* [5]. ΣΩ. *Οὐκ ἀπὸ μὲν μείζονος ἐξαι ἢ τοσαύτης γραμμῆς, ἀπὸ ἐλάττονος δὲ ἢ τοσησδί; ἢ οὔ; ΠΑΙ. Ἔμοιγε δοκεῖ οὕτω.* ΣΩ. *Καλῶς· τὸ γὰρ σοὶ δοκοῦν, τοῦτο ἀποκρίνου. καί μοι λέγε· οὐχ ἥδε μὲν δυοῖν*
e. *ποδοῖν ἦν, ἡ δὲ τεττάρων; ΠΑΙ. Ναί.* ΣΩ. *Δεῖ ἄρα τὴν τοῦ ὀκτώποδος χωρίου γραμμὴν μείζω μὲν εἶναι τῆσδε τῆς δίποδος, ἐλάττω δὲ τῆς τετράποδος. ΠΑΙ. Δεῖ.* ΣΩ. *Πειρῶ δὴ λέγειν, πηλίκην τινὰ φὴς αὐτὴν εἶναι. ΠΑΙ. Τρίποδα.* ΣΩ. *Οὐκοῦν ἄνπερ τρίπους, ἢ, τὸ ἥμισυ ταύτης προσληψόμεθα, καὶ ἔξαι τρίπους; δύο μὲν γὰρ οἵδε, ὁ δὲ εἷς. καὶ ἐνθένδε ὡσαύτως· δύο μὲν οἵδε, ὁ δὲ εἷς. καὶ*
f. *γίγνεται τοῦτο τὸ χωρίον, ὃ φὴς. ΠΑΙ. Ναί.* ΣΩ. *Οὐκοῦν, ἂν ᾖ τῇδε τριῶν καὶ τῇδε τριῶν, τὸ ὅλον χωρίον τριῶν τρὶς ποδῶν γίγνεται; ΠΑΙ. Φαίνεται.* ΣΩ. *Τρεῖς δὲ τρὶς πόσοι εἰσὶ πόδες; ΠΑΙ. Ἐννέα.* ΣΩ. *Ἔδει δὲ τὸ διπλάσιον πόσων εἶναι ποδῶν; ΠΑΙ. Ὀκτώ.* ΣΩ. *Οὐδ' ἄρα ἀπὸ τῆς τρίποδός πω τὸ ὀκτώπουν χωρίον γίγνεται. ΠΑΙ. Οὐ δῆτα.* ΣΩ. *Ἀλλ' ἀπὸ ποίας, πειρῶ ἡμῖν εἰπεῖν*

3 Gedikius putabat *τέταρτον* dici posse quadratum A b c d ut quarta pars quadrati A B C D. Sed cum *τετραπλάσιον* hic dictum sit nonnisi respectu minoris quadrati, posterius hoc in eadem orationis serie quarta pars ita absolute dici non potest. Quare unice vera est Cornarii emendatio, *τετράπουν*.

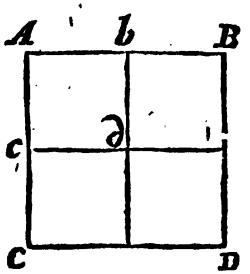

4 Codices optimi et plurimi nunc firmant id quod ex inscriptione Attica collegi et exposui in nota ad Gramm. ampl. §. 62. Obs. 1., femininum vocis *ἥμισυς* apud antiquiores Atticos fuisse forma ionica *ἡμίσεα* gen. *ἡμισέας*. Id in aliquibus codd. mutatum hic fuit in formam consuetam *ἡμισείας*, in aliis in *ἡμίσεως*, quod olim corrigebam ita, *ἡμίσεος*, ut generis communis.

5 Istud *πάνυ γε* omnes omittunt praeter Vind. et Ven. Σ.

6 Non

p. 84. ἀκριβῶς· καὶ εἰ μὴ βούλει ἀριθμεῖν, ἀλλὰ δεῖξον ἀπὸ πόσης. ΠΑΙ. Ἀλλὰ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, ἔγωγε οὐκ οἶδα. ΣΩ. Ἔννοεῖς αὖ, ὦ Μένων, οὗ ἕξιν ἤδη βαδίζων ὅδε τοῦ ἀναμιμνήσκεσθαι [1]; ὅτι τὸ μὲν πρῶτον, ἤδει μὲν οὗ, ἥτις ἐστὶν ἡ τοῦ ὀκταπόδου χωρίου γραμμή, ὥσπερ οὐδὲ νῦν πω οἶδεν· ἀλλ' οὖν ᾤετό γ' αὐτὴν [2] τότε εἰδέναι, καὶ θαρραλέως ἀπεκρίνετο, ὡς εἰδώς, καὶ οὐχ ἡγεῖτο ἀπορεῖν· νῦν δὲ ἡγεῖται ἀπορεῖν ἤδη, καὶ ὥσπερ οὐκ οἶδεν, οὐδ' οἴεται εἰδέναι. ΜΕΝ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Οὐκοῦν b. νῦν βέλτιον ἔχει περὶ τὸ πρᾶγμα ὃ οὐκ ἤδει; ΜΕΝ. Καὶ τοῦτό μοι δοκεῖ. ΣΩ. Ἀπορεῖν οὖν αὐτὸν ποιήσαντες, καὶναρκῆν ὥσπερ ἡ νάρκη, μῶν τι ἐβλάψαμεν; ΜΕΝ. Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Προὔργου γοῦν τι πεποιήκαμεν, ὡς ἔοικε, πρὸς τὸ ἐξευρεῖν ὅπη ἔχει. νῦν μὲν γὰρ καὶ ζητήσειεν ἂν ἡδέως, οὐκ εἰδώς· τότε δὲ ῥᾳδίως ἂν καὶ πρὸς πολλοὺς καὶ πολλάκις ᾤετ' [3] ἂν εὖ λέγειν περὶ τοῦ διπλασίου χωρίου, ὡς δεῖ διπλασίαν τὴν γραμμὴν ἔχειν μήκει [3]. ΜΕΝ. Ἔοικεν. ΣΩ. Οἴει οὖν ἄν αὐτὸν πρότερον ἐπιχειρῆσαι ζητεῖν c. ἢ μανθάνειν τοῦτο, ὃ ᾤετο εἰδέναι, οὐκ εἰδώς, πρὶν εἰς ἀπορίαν κατέπεσεν, ἡγησάμενος μὴ εἰδέναι, καὶ ἐπόθησε τὸ εἰδέναι; ΜΕΝ. Οὔ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ὠνητὸ [4] ἄρα ναρκήσας. ΜΕΝ. Δοκεῖ μοι. ΣΩ. Σκέψαι δὴ, ἐκ ταύτης τῆς ἀπορίας ὅτι [5] καὶ ἀνευρήσει ζητῶν μετ' ἐμοῦ,

6 Non hic tantum sed per totum hoc episodium tam manifesto ministrat puero notiones Socrates, ut de propria earum generatione, quam nonnisi juvet arte obstetricia, cogitari non possit. Neque haec mens est Socratis, qui hoc tantum agit, ut ex *facilitate*, qua notiones a puero perspiciantur, demonstret eas non nunc demum animo ejus inseri. *SCHLEIERM.*

1 Genitivus τοῦ ἀναμ. pendet ab οὗ (quo reminiscentiae): Viden' quos in recordando progressus fecerit? *GED.* Sed proba videtur C. D. Beckii emendatio οἶ pro οὗ. Dem. Olynth. 3. p. 42, 25. ὁρᾶτε — οἷ προελήλυθεν ἀσελγείας ἄνθρωπος. Et cf. ad 34. a.

2 Sic Bc. ex Vat. et Clark. Vulgo ᾤετο ταύτην.

3 Leviter perstringit Menonem, qui antea §. 13. dixerat, se *saepissime et ad multos* de virtute locutum esse. *GED.*

4 Forma Atticis etiam scriptoribus praelata, v. Phryn. p. 6. (12.), Herodianus Piersoni p. 451.

5 Schleierm. scribendum putat ὅ,τι; quod non tam ob defectum accusativi in vulgata

οὐδὲν ἀλλ' ἢ ἐρωτῶντος ἐμοῦ καὶ οὐ [6] διδάσκοντος. φύλαττε δὲ, ἂν που εὕρῃς με διδάσκοντα καὶ διεξιόντα αὐτῷ, 19 ἀλλὰ μὴ τὰς τούτου [7] δόξας ἀνερωτῶντα. Λέγε γάρ μοι σύ· οὐ τὸ μὲν τετράπουν τοῦτο ἡμῖν ἔχει χωρίον; μανθάνεις; ΠΑΙ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἕτεραν δὲ αὐτῷ προσθεῖμεν ἂν ταυτὶ ἴσον; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Καὶ τρίτον τόδε ἴσον ἑκατέρῳ τούτων; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν προσαναπληρωσαίμεθ' ἂν τὸ ἐν τῇ γωνίᾳ τόδε [1]; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν γένοιτ' ἂν τέτταρα ἴσα χωρία τάδε; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Τί οὖν; τὸ ὅλον τόδε ποσαπλάσιον τοῦδε γίγνεται; ΠΑΙ. Τετραπλάσιον. ΣΩ. Ἔδει δὲ διπλάσιον ἡμῖν b. γενέσθαι· ἢ οὐ μέμνησαι; ΠΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐκοῦν ἔστιν αὕτη ἡ γραμμὴ [2] ἐκ γωνίας εἰς γωνίαν τινὰ τέμνουσα

gata adoptaverim, quam ob conjunctionem ὅτι, cujus loco post σκέψαι requiri videtur potius ὡς.

6 Sic Be. e codd. Vulgo male μή.

7 Miro consensu codd. opt. et plur. τούτων: ut istud τούτου, quod displicet post illud αὐτῷ, videatur esse e correctione. An fuit olim τὰς περὶ τούτων δόξας? An recte habet δόξαι τούτων, atque explicandum eo quem indicavimus supra ad §. 7. not. 2. modo?

1 Socrates uni quadrato duo jam alia addiderat, hunc in modum:

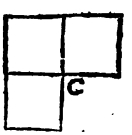

Restabat ut et quartum ad angulum C adderet. *GED.* — Τόδε hic ut saepius est loco adverbii *hic*. Vid. Ind. ad Soph. Philoct. in ὅδε.

2 Articulum ἡ, monente Struvio, e legibus linguae inserui.

Ad haec et sequentia intelligenda Socrates hanc figuram delineasse putandus est:

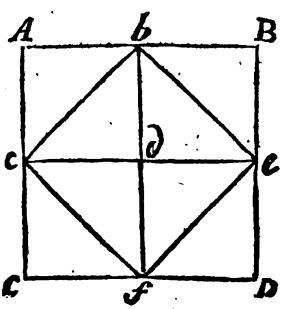

Quaerit Socrates: ex qua et quanta linea nascatur quadratum medium inter quadrata A b c d et A B C D, quod nimirum altero tanto majus sit quam illud, et dimidio minus quam hoc. Interrogando puerum tandem eo adducit, ut agnoscat, nasci ejusmodi quadratum ex linea diagonali (vel, ut tunc loqui etiam solebant, e diametro) b c. Quadratum enim b c e f, ex hac linea constructum, altero tanto majus esse quam qua-

p. 85. δίχα ἕκαζον τούτων τῶν χωρίων [3]; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν τέτταρες αὗται γίγνονται γραμμαὶ ἴσαι, περιέχουσαι τουτὶ τὸ χωρίον; ΠΑΙ. Γίγνονται. ΣΩ. Σκόπει δὴ, πηλίκον τί ἐστι τοῦτο τὸ χωρίον. ΠΑΙ. Οὐ μανθάνω. ΣΩ. Οὐχὶ τεττάρων ὄντων τούτων, ἥμισυ ἑκάστου ἑκάστη ἡ γραμμὴ ἀποτέτμηκεν ἐντός; ἢ οὔ; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Πόσα οὖν c. τηλικαῦτα ἐν τούτῳ ἔνεστι; ΠΑΙ. Τέτταρα. ΣΩ. Πόσα δὲ ἐν τῷδε; ΠΑΙ. Δύο. ΣΩ. Τὰ δὲ τέτταρα τοῦν δυοῖν τί ἐστι; ΠΑΙ. Διπλάσια. [4] ΣΩ. Τόδε οὖν ποσάπουν γίγνεται; ΠΑΙ. Ὀκτώπουν. ΣΩ. Ἀπὸ ποίας γραμμῆς; ΠΑΙ. Ἀπὸ ταύτης. ΣΩ. Ἀπὸ τῆς ἐκ γωνίας εἰς γωνίαν τεινούσης τοῦ τετράποδος; ΠΑΙ. Ναί. ΣΩ. Καλοῦσι δέ γε ταύ- d. την διάμετρον οἱ σοφισταί· ὥς', εἰ ταύτη διάμετρος ὄνομα, ἀπὸ τῆς διαμέτρου ἄν, ὡς σὺ φῂς, ὦ παῖ Μένωνος, γίγνοιτ' ἂν τὸ διπλάσιον χωρίον. ΠΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Σώκρατες.

quadratum A b c d, evidenter demonstratur inde, quod quattuor talia trigona ut b c d continet, qualia duo tantum insunt quadrato A b c d. *GED.*

3 Grave mendum hic irrepsit. Offendit enim statim pronomen (*τινὰ*) male abundans; neque id magis in Graecis ferendum est, quam in Ficini tralatione, *ab angulo in angulum aliquem.* Tum verbum deest complendae sententiae. Id vero in vicinia erat. Scribendum *γραμμὴ, ἣ ἐκ γωνίας εἰς γωνίαν τείνει, τέμνουσα* —. Illud proprium vocabulum est geometricae disciplinae. *WOLF.* Praestantem hanc utique correctionem ex iis quas mihi scripsi legibus in textum nondum recepi, quoniam aliae quoque hanc sententiam enuntiandi rationes sunt. In quibus est id quod ex correctione habet Par. E, in quo super ι vocis *τινὰ* scriptum est *ει* et super *α* — *ουσ*, quam emendationem etiam Cornarius protulit. Certe hanc lectionem, *ἔστιν αὕτη ἡ γραμμὴ, ἣ ἐκ γ. ε. γ. τείνουσα, τέμνουσα δίχα*, confirmatam illam quadamtenus iis quae mox (c.) repetendo inferuntur, ob homoeoteleuton non spreverim. Sed potest etiam sine verbo *τείνειν* fuisse simpliciter *ἡ ἐκ γωνίας εἰς γωνίαν*, quam rationem Schleiermacher quoque proposuit.

4 Cum celeriter nimis et abrupte, in fine potissimum demonstrationis, ab hac quaestione ad illam quae sequitur, procedere videretur Socrates, acute Schleiermacher suspicatus est, excidisse hic quaedam in hunc fere sensum: *ΣΩ. Τόδε οὖν ποσαπλάσιον γίγνεται τούτου; Π. Διπλάσιον. Σ. Τοῦτο δὲ πηλίκον ἦν; Π. Τετράπουν. Σ. Τόδε οὖν ποσάπουν κ. τ. λ.* Apparet quam facile acies scribae ab illo *Τόδε οὖν ποσαπλάσιον* aberrare potuerit ad hoc *Τόδε οὖν ποσάπουν*.

1 Ob

20 ΣΩ. Τί σοι δοκεῖ, ὦ Μένων; ἔχειν ἥντινα δόξαν οὐχ αὑτοῦ οὗτος ἀπεκρίνατο; ΜΕΝ. Οὔκ· ἀλλ' ἑαυτοῦ. ΣΩ. Καὶ μὴν οὐκ ἤδει γε, ὡς ἔφαμεν ὀλίγον πρότερον. ΜΕΝ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Ἐνῆσαν δέ γε αὐτῷ αὗται αἱ δόξαι; ἢ οὔ; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Τῷ οὐκ εἰδότι ἄρα περὶ ὧν ἂν μὴ εἰδῇ ἔνεισιν ἀληθεῖς δόξαι περὶ τούτων ὧν οὐκ οἶδε [1].

b. ΜΕΝ. Φαίνεται. ΣΩ. Καὶ νῦν μέν γε αὐτῷ ὥσπερ ὄναρ ἄρτι ἀνακεκίνηνται αἱ δόξαι αὗται. εἰ δὲ αὐτόν τις ἀνερήσεται πολλάκις τὰ αὐτὰ ταῦτα, καὶ πολλαχῇ [2], οἶσθ' ὅτι τελευτῶν οὐδενὸς ἧττον ἀκριβῶς ἐπιστήσεται περὶ τούτων.

c. ΜΕΝ. Ἔοικεν. ΣΩ. Οὐκοῦν οὐδενὸς διδάξαντος, ἀλλ' ἐρωτήσαντος, ἐπιστήσεται, ἀναλαβὼν αὐτὸς ἐξ αὑτοῦ τὴν ἐπιστήμην; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Τὸ δὲ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν ἐν αὑτῷ ἐπιστήμην, οὐκ ἀναμμνήσκεσθαί ἐστι; ΜΕΝ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἆρ' [3] οὖν οὐ τὴν ἐπιστήμην, ἣν νῦν οὗτος ἔχει, ἤτοι

d. ἔλαβέ ποτε, ἢ ἀεὶ εἶχε; ΜΕΝ. Ναί, ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μὲν ἀεὶ εἶχεν, ἀεὶ ἦν καὶ ἐπιστήμων· εἰ δὲ ἔλαβέ ποτε, οὐκ ἂν ἔν γε τῷ νῦν βίῳ εἰληφὼς εἴη, ἢ δεδίδαχέ τις τοῦτον

1 Oh tautologiam quae his verbis inesse videtur, Gedikius excidisse conjecerat ὥσπερ τούτῳ ante περὶ τούτων, eo probabilius id esse ratus, quod his in universum dictis statim ad ipsum servulum redeat in subsequentibus oratio. Bekker contra verba ultima περὶ τ. ὧν οὐκ οἶδε ejiciendа putat. Quae utraque ratio probabilitate caret. Heindorfius primus contendit, sana esse omnia et sic interpretanda: „Illi itaque qui nescit, quicquid illud est cujus est nescius —". Quam sententiam Ullrichius accuratius explicuit ita, ut Socrates hoc proprie dicat: „Qui igitur nescit quod nescit, recte tamen opinatur de eo quod nescit": quod aliis verbis sit „Cum quis nescit aliquid, *nescit id quidem*, sed nihilominus vera de eodem opinatur"; conjunctivus autem cum ἄν positus sit ideo ut hic statim sentiamus, *nihil interesse, quid sit* illud quod ignoretur; quod disertius infra dicatur (ποιήσει ταὐτὰ ταῦτα περὶ τῶν ἄλλων μαθημάτων ἅπάντων). Atque huic explicationi accedo; in qua hoc unum fortasse moretur aliquem, quid sit cur verbum εἰδέναι priori loco struatur cum περί, cum simplicius foret τῷ οὐκ εἰδότι ἄρα ἃ ἂν μὴ εἰδῇ. Sed hoc admissum videtur, ut utrobique posita praepositione περί evidentior esset inter duas has propositiones relatio, οὐκ οἶδε μὲν περὶ ὧν ἂν μὴ εἰδῇ, ἀληθεῖς δὲ δόξας ἔχει περὶ τούτων ὧν οὐκ οἶδεν.

2 Sic Be, e codd. omnibus. Vulgo πολλαχοῦ. — Mox οἶσθ' ὅτι nota formula assensum exspectantis; vid. infra §. 36.

3 Hunc ordinem adoptavi e Vind. et Ven. utr. Vulgo καὶ ἦν.

4 Al-

γεωμετρεῖν; οὗτος γὰρ ποιήσει περὶ πάσης γεωμετρίας ταυτὰ ταῦτα, καὶ τῶν ἄλλων μαθημάτων ἁπάντων. ἔξιν οὖν ὅστις τοῦτον πάντα δεδίδαχε; δίκαιος γάρ που εἶ εἰδέναι [4], ἄλλως τε ἐπειδὴ ἐν τῇ σῇ οἰκίᾳ γέγονε καὶ τέθραπται [5]. ΜΕΝ. Ἀλλ' οἶδα ἔγωγε, ὅτι οὐδεὶς πώποτε ἐδίδαξεν. ΣΩ. Ἔχει δὲ ταυτας τὰς δόξας, ἢ οὐχί; ΜΕΝ. Ἀνάγκη, ὦ Σώ- 21
κρατες, φαίνεται. ΣΩ. Εἰ δὲ μὴ ἐν τῷ νῦν βίῳ λαβὼν οὐκ
86. ἤδει τοῦτο [1], δῆλον ὅτι ἐν ἄλλῳ τινὶ χρόνῳ εἶχέ καὶ ἐμεμα-

4 Δίκαιος γάρ παν εἶ εἰδέναι *jure hoc scire debes.* Ita Noster in Sympos. 1. δικαιότατος εἶ τοὺς τοῦ ἑταίρου λόγους ἀπαγγέλλειν. GED. Add. infr. Crit. 4, et vid. Gramm. §. 138. I, 7.

5 Be. e codd. Vind. Ven. Σ et Vat. 2, post ἄλλως τε inseruit καί. Ego tamen optimos, qui a vulgata sunt, deserere non possum, dum e linguae vel ex atticae saltem consuetudinis legibus demonstratum sit hanc particulam omitti non posse. Vid. Herm. ad Vig. num. 232. cui non assentio, cum dicit omitti ideo non posse quod ad integritatem formulae bimembris „cum aliter, tum —" necessaria sit. Multa enim quae in prima formulae alicujus origine sunt, usus postea brevitatisque studium omittit. Neque magis iis assentio, qui in talibus exemplis quale est Xen. Mem. 1, 2, 59. ἄλλως τε ἄν πρὸς τοῦτο καὶ θρασεῖς ὦσι, distractam putant particulam καί, non sentientes eam, si ponatur ante ἐάν, nihilominus desiderari ante θρασεῖς quoque, ubi diversam habet et ad solum πρὸς τούτῳ relationem. Nimirum illo loco et in omnibus ubi post conjunctionem, qualis est εἰ, ἐπειδή, infertur καί, superius καί post ἄλλως τε euphoniae causa omissum puto: quod tamen nil mirum si etiam citra talem causam in formula tritissima saepe factum est ut ap. Isocr. ad Nicocl. 14. ἄλλως τε ἐπειδὴ περὶ τῶν γυμνασίων — ἀμφισβητοῦσιν, ubi sine codd. καί inseruit Coraës. Veruntamen cum alio ejusdem auctoris loco, Areop. 31., in simili sermone pars codicum sicut nostro hoc loco particulam praebuerint, rem accuratiori examini relictam puto. Certe illi etiam Hermanni rationi, qua discrimen inter ἄλλως τε καὶ *praesertim*, et ἄλλως τε *praetereaque*, statuit, accedere nequeo. Locum enim poëtae, Soph. Oed. T. 1110. ubi talis formulae ἄλλως τε usus est, ad ceteros dissimiles omnes refingendos nihil valere censeo.

1 Male olim alteram negationem damnabam. Quippe οὐκ ἤδει referendum ad tempus ante hoc colloquium. Schleierm. *Wenn er sie aber in diesem Leben nicht erlangt hat und daher nicht wusste:* quod in sermone absoluto esset οὐ λαβὼν ἐν τῷ νῦν βίῳ οὐκ ἤδει. Verum in ratione negationum μή et οὐ remanet incongruum quid. Nam istud οὐκ ἤδει manifesto pendet a particula εἰ, ideoque deberet esse μὴ ἤδει: contra μὴ λαβών refertur ad rem quae ut vera jam ponitur, ἐπειδὴ οὐκ ἔλαβεν ἐν τῷ νῦν χρό-

θήκει. MEN. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐκοῦν οὗτός γέ ἐστιν ὁ
b. χρόνος, ὃτ' οὐκ ἦν ἄνθρωπος; MEN. Ναί. ΣΩ. Εἰ οὖν
ὃν ἂν ᾖ χρόνον καὶ ὃν ἂν μὴ ᾖ ἄνθρωπος [2], ἐνέσονται
αὐτῷ ἀληθεῖς δόξαι, αἳ ἐρωτήσει ἐπεγερθεῖσαι ἐπιζῆμαι γί-
γνονται [3], ἆρ' οὖν [4] τὸν ἀεὶ χρόνον μεμαθηκυῖα ἔσται ἡ
ψυχὴ αὐτοῦ; δῆλον γάρ, ὅτι τὸν πάντα χρόνον ἔστιν ἢ οὐκ
c. ἔστιν ἄνθρωπος. MEN. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ ἀεὶ ἡ
ἀλήθεια ἡμῖν τῶν ὄντων ἐστὶν ἐν τῇ ψυχῇ, ἀθάνατος ἂν ἡ
ψυχὴ εἴη; ὥστε θαῤῥοῦντα χρὴ, ὃ μὴ τυγχάνεις ἐπιζάμενος
νῦν, τοῦτο δ' ἐστὶν, ὃ μὴ μεμνημένος, ἐπιχειρεῖν ζητεῖν καὶ
ἀναμιμνήσκεσθαι. MEN. Εὖ μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρα-
τες, οὐκ οἶδ' ὅπως. ΣΩ. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἐμοὶ, ὦ Μένων.
d. καὶ τὰ μέν γε ἄλλα [5] οὐκ ἂν πάνυ ὑπὲρ τοῦ λόγου διισχυ-
ρισαίμην [6], ὅτι δ' οἰόμενοι δεῖν ζητεῖν ἃ μή τις οἶδε, βέλ-

χρόνῳ, ideoque deberet esse οὐ λαβών. Videtur itaque particula εἰ proximum sibi οὐ velut attraxisse atque in peculiare sibi μή mutasse, quo facto, particula οὐ, quam aures tamen desiderabant, in alterum locum migravit; totum autem una nunc est implexa propositio, quam distinctionibus ante μὴ et ante οὐ positis non solvas.

2 Vulgo Εἰ οὖν ὅταν ᾖ χρόνον ᾖ καὶ ὃν ἂν μὴ ᾖ α. Vocem ὅταν certissima conjectura Cornarius jam emendaverat. Nunc e Ven. Σ enotatum est saltem δ ἄν. Idem codex cum Vind. omittit vulgatum ᾖ ante καί, quod delendum suaserat Heindorfius, ego nunc delevi: iidemque codices omittunt etiam alterum ᾖ: ne hoc quidem male, ut recte judicat Ullrichius conferens infra §. 31. εἰ εἰσὶν ἀγαθοὶ ἢ μὴ ἄνδρες.

3 Vulgo αἳ ἐρωτήσεις ἐπεγερθεῖσαι ε. γ. Quod *Sydenhamus*, in nota ad anglicam interpretationem excogitavit, αἳ ἂν ἐρωτήσεις ἐπεγ. longe ineptissimum est et vix graecum. Ac multo tolerabilius erat quod olim *Cornarius* conjecerat, αἳ ἐρωτήσουσιν. At ne hoc quidem verum est. Nam ἐρώτησις est *actio interrogandi*, ipsa vero *proposita quaestio* seu *interrogatum* est ἐρώτημα s. ἐρωτώμενον. Ita scriptores optimi, ita Plato ubique loquitur. Ponendum igitur una abjecta littera, αἳ ἐρωτίσει i, e. *actione interrogandi* seu *sciscitando*, ut vertit Ficinus. *WOLF.* Certissimae emendationi auctoritas nunc accedit codicis Par. F, in quo ἐρωτήσει scriptum e correctione. In cod. autem E ultimis vocis ἐρωτήσεις litteris suprascriptum εσιν.

4 Ἆρ οὖν hic valet ἆρ' οὖν οὐ — *nonne igitur*. vid. Heind. ad Cratyl. 12. Theaet. 137.

5 Vind. et Ven. Σ Καὶ γὰρ ἐγὼ, ὦ Μ. τὰ μέν γε ἄλλα.

6 Conferatur Gorg. p. 527. a. (καὶ οὐδέν γ' ἂν θαυμαστὸν ἦν), ut ex simili Socratis diffidentia appareat, hic etiam *tempus* maxime *definitum* illud

τίους ἂν εἶμεν [7] καὶ ἀνδρικώτεροι καὶ ἧττον ἀργοὶ, ἢ εἰ οἰοίμεθα, ἃ μὴ ἐπιζάμεθα, μηδὲ δυνατὸν εἶναι εὑρεῖν, μηδὲ δεῖν ζητεῖν, περὶ τούτου πάνυ ἂν διαμαχοίμην, εἰ οἷόστε εἴην, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ. *MEN.* Καὶ τοῦτο μέν γε δοκεῖς μοι εὖ λέγειν, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Βούλει οὖν, ἐπειδὴ ὁμονοοῦμεν ὅτι ζητητέον περὶ 22
οὗ μή τις οἶδεν, ἐπιχειρήσωμεν κοινῇ ζητεῖν, τί ποτ' ἐστὶν ἀρετή; *MEN.* Πάνυ μὲν οὖν. οὐ μέντοι, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ἔγωγε ἐκεῖνο ἂν ἥδιστα, ὅπερ ἠρόμην τοπρῶτον, καὶ σκεψαίμην καὶ ἀκούσαιμι· πότερον ὡς διδακτῷ ὄντι αὐτῷ δεῖ ἐπιχειρεῖν [1], ἢ ὡς φύσει, ἢ ὡς τίνι ποτὲ τρόπῳ παραγιγνομένης τοῖς ἀνθρώποις τῆς ἀρετῆς. *ΣΩ.* Ἀλλ' εἰ μὲν b.
ἐγὼ ἦρχον, ὦ Μένων, μὴ μόνον ἐμαυτοῦ ἀλλὰ καὶ σοῦ, οὐκ ἂν ἐσκεψάμεθα πρότερον, εἴτε διδακτὸν εἴτε οὐ διδακτὸν ἡ ἀρετὴ, πρὶν ὅ,τι ἐστὶ πρῶτον ἐζητήσαμεν αὐτό [2]. ἐπειδὴ δὲ σὺ σαυτοῦ μὲν οὐδ' ἐπιχειρεῖς ἄρχειν, ἵνα δὴ ἐλεύθερος ᾖς, ἐμοῦ δὲ ἐπιχειρεῖς τε ἄρχειν καὶ ἄρχεις, συγχωρήσομαί σοι. τί γὰρ χρὴ ποιεῖν; ἔοικεν οὖν σκεπτέον εἶναι, ποῖόν τί ἐστιν, ὃ μήπω ἴσμεν, ὅ,τι ἐστίν. εἰ μή τι οὖν ἄλλο σμικρόν γέ c.

lud esse, quod pro certo dare nolit, fortassis etiam ipsum ἀναμνήσεως vocabulum, quatenus huic quoque et temporis et personae notio inest; minime autem sensum hujus doctrinae interiorem. *SCHLEIERM.*

7 Sic optimi. Vulgo εἴημεν: alii ἦμεν. Mox autem vulgatum οἰόμεθα tenent Clark. et Vat., ut appareat quam parum in pusillis ejusmodi vel optimis codd. tribuendum sit. Longe plurimi οἰοίμεθα.

1 Ven. Σ omittit δεῖ: contra Paris. F habet δεῖ καὶ ἐπ.: quae sunt notanda quoniam impeditum quid est certe in proximis ἢ ὡς — ἀρετῆς. Anacoluthus enim est genitivus post dativum illum; quem si repetas ita, ἢ ὡς τίνι ποτὲ τρόπῳ παραγιγνομένης τῆς ἀρετῆς δεῖ ἐπιχειρεῖν αὐτῷ, distingui videantur haec αὐτῷ et ἀρετῆς quae idem tamen sunt. Quin in sensu quoque est aliqua anacoluthia; nam si φύσει προσγίγνεται ἡ ἀρετὴ, quomodo dici potest δεῖν ἐπιχειρεῖν αὐτῇ? Sed circa anacolutha quid licuerit antiquis e frequentia exemplorum discendum nobis est. Vid. not. ad Crit. 5. d.

2 Sic Be. ex opt. et plur. Vulgo οὗτὸ ἔζητ. Αὐτὸ hic non spectat ad rem ipsam, quae hic est virtus: hoc enim sic tantum recte procederet, si de alio quopiam ad virtutem spectanti, *quid sit*, quaeri jussisset Meno: sed αὐτὸ spectat *primariam* de re aliqua *quaestionem*: „antequam illud ipsum, *quid* sit virtus, indagaverimus."

3 Εἰ

μοι τῆς ἀρχῆς χάλασον [3]· καὶ συγχώρησον, ἐξ ὑποθέσεως αὐτὸ σκοπεῖσθαι, εἴτε διδακτόν ἐστιν, εἴτε ὁπωσοῦν. λέγω δὲ τὸ ἐξ ὑποθέσεως ὧδε, ὥσπερ οἱ γεωμέτραι πολλάκις σκοποῦνταί, ἐπειδάν τις ἔρηται αὐτοὺς, οἷον περὶ χωρίου, εἰ οἷόντε ἐς τόνδε τὸν κύκλον τόδε τὸ χωρίον τρίγωνον ἐντα- p. 87
θῆναι· εἴποι ἄν τις, ὅτι οὔπω οἶδα, εἰ ἔξι τοῦτο τοιοῦτον· ἀλλ' ὥσπερ μέν τινα ὑπόθεσιν προὔργου οἶμαι ἔχειν πρὸς
d. τὸ πρᾶγμα τοιάνδε· εἰ μέν ἐξι τοῦτο τὸ χωρίον τοιοῦτον, οἷον παρὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῦ γράμμην παρατείναντα ἐλλείπειν τοιούτῳ χωρίῳ οἷον ἂν αὐτὸ τὸ παρατεταμένον ᾖ [4], ἄλλο τι συμβαίνειν μοι δοκεῖ· καὶ ἄλλο αὖ, εἰ ἀδύνατόν ἐξι ταῦτα παθεῖν. ὑποθέμενος οὖν, ἐθέλω εἰπεῖν σοι τὸ συμβαῖνον περὶ τῆς ἐντάσεως αὐτοῦ εἰς τὸν κύκλον, εἴτε
23 ἀδύνατον, εἴτε μή. οὕτω δὴ καὶ περὶ ἀρετῆς ἡμεῖς, ἐπειδὴ οὐκ ἴσμεν οὔθ' ὅ,τι ἐξὶν, οὔθ' ὁποῖόν τι, ὑποθέμενοι αὐτὸ, σκοπῶμεν, εἴτε διδακτὸν, εἴτε οὐ διδακτόν ἐστιν [1], ὧδε λέ-

3 *Εἰ μή τι ἄλλὰ* — formula est elliptica, cujus unicum exemplum posuit Hoogevenus hoc ex Rep. 6. p. 509. c. *μηδαμῶς γε παύσῃ εἰ μή τι ἀλλὰ τὴν περὶ τὸν ἥλιον ὁμοιότητα οὐ διεξιών*: ubi *εἰ μή τι ἀλλὰ* nihil est nisi *saltem*, sed aliquanto fortius quam *γοῦν*: ad verbum, *si nihil* (*de ceteris*), *hoc tamen*. Ita etiam hoc loco operosius haec expleas in hunc sensum: „*Si igitur* persistis in tuo imperio, *neque quicquam* de eo mihi remittis, *at* frena tamen paululum *laxato*."

4 Videantur, quae ad hunc locum difficillimum dicta sunt in Excursu II.

1 Struvius scribendum censet *εἴτε μὴ διδ.* e., sicut paulo ante *εἴτε ἀδύνατον εἴτε μή*. Differunt tamen duo haec enuntiata eo quod in priori *εἴτε* est condicionale: *ἐθέλω σοι εἰπεῖν τὸ συμβαῖνον, εἴτε ἀδύνατον, εἴτε μὴ* (sc. *ἐξὶ, ταῦτα παθεῖν*), lat. *sive — sive*: in hoc autem *εἴτε* est oblique interrogativum: *σκοπῶμεν, εἴτε διδακτὸν εἴτε οὐ διδακτόν* lat. *utrum — an*. Jam in hac quoque particularum *εἰ* et *εἴτε* significatione alia sane nunc mihi exempla ex attica prosa succurrunt nulla nisi in quibus itidem legatur *μή*, ut Demosth. de Rhod. Lib. p. 193, 17, *σκοπεῖτε, εἴτ' ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι ταῦτ', εἴτε καὶ μή*. Sed non abhorrere tamen ab interrogatione obliqua formam *οὐ* quoque, colligas tum ex eo quod utriusque interrogandi rationis tanta est cognatio, ut obliqua haud raro iisdem quibus directa particulis formisque utatur, quales sunt *τίς, ἆρα*, et his certe negationem *οὐ* adjungat; ut statim initio hujus dialogi: *Ἔχεις εἰπεῖν, ἆρα διδακτὸν ἡ ἀρετὴ ἢ οὐ διδακτόν;* tum ex usu Homeri, qui non modo saepius duplex *ἤ* (cujus nulla ab *εἴτε* diversitas) ita construit, *ὄφρα ἴδωμαι, ἢ — ἠὲ καὶ οὐκί*: sed semel etiam (Il. *β*, 349.) nostro simillimum habet,

γοντες· εἰ ποῖόν τί ἐξι τῶν περὶ τὴν ψυχὴν ὄντων, ἀρετὴ, διδακτὸν ἂν εἴη, ἢ οὐ διδακτόν; πρῶτον μὲν, εἰ ἔξιν ἀλλοῖον ἢ οἷον ἐπιξήμη, ἆρα διδακτὸν ἢ οὔ, ἤ, ὃ νῦν δὴ ἐλέγομεν, ἀναμνησόν; [2] διαφερέτω δὲ μηδὲν ἡμῖν, ὁποτέρῳ ἂν τῷ ὀνόματι χρώμεθα. ἀλλ' ἆρα διδακτόν; ἢ τοῦτό γε παντὶ δῆλον, ὅτι οὐδὲν ἄλλο διδάσκεται ἄνθρωπος ἢ ἐπιξήμην; *MEN.* Ἔμοιγε δοκεῖ. *ΣΩ.* Εἰ δέ γ' ἐξὶν ἐπιξήμη τις ἡ ἀρετὴ, δῆλον ὅτι διδακτὸν ἂν εἴη. *MEN.* Πῶς γὰρ οὔ; *ΣΩ.* Τούτου μὲν ἄρα ταχὺ ἀπηλλάγμεθα, ὅτι τοιοῦδε μὲν ὄντος, διδακτὸν, τοιοῦδε δ' οὔ [3]. *MEN.* Πάνυ γε. *ΣΩ.* Τὸ δὴ [4] μετὰ τοῦτο, ὡς ἔοικε, δεῖ σκέψασθαι, πότερόν ἐστιν ἐπιστήμη ἡ ἀρετὴ, ἢ ἀλλοῖον ἐπιστήμης. *MEN.* Ἔμοιγε δοκεῖ τοῦτο μετὰ τοῦτο σκεπτέον εἶναι. *ΣΩ.* Τί δαὶ δή; ἄλλο τι ἢ ἀγαθὸν αὐτὸ φαμὲν εἶναι τὴν ἀρετήν; [5] καὶ αὕτη ἡ ὑπόθεσις μένει ἡμῖν, ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι; *MEN.* Πάνυ μὲν οὖν. *ΣΩ.* Οὐκοῦν εἰ μέν τί ἐστιν ἀγαθὸν καὶ ἄλλο χωριζόμενον ἐπιστήμης, τάχ' ἂν εἴη ἡ ἀρετὴ οὐκ ἐπιστήμη τις· εἰ δὲ μηδέν ἐστιν ἀγαθὸν ὃ οὐκ ἐπιστήμη περιέχει, ἐπιστήμην ἄν τιν' ὑποπτεύοντες αὐτὸ εἶναι [6], ὀρθῶς ὑποπτεύοιμεν;

bet, *Γνώμεναι εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις ἡὲ καὶ οὐκί.* Erunt etiam qui rem absolvi putent eo quod *οὐ διδακτόν* unam notionem et velut unum verbum constituat; cujus tamen rei exempla quae posuit Hermannus ad Vig. num. 510. mihi quidem non satisfaciunt; et vide quae dixi in Gramm. §. 135. Obs. 3.

Mox *ποῖον* ex opt. codd. cum Be. posui pro *ὁποῖον*, quoniam ubi utrumque recte dicitur (vid. supra ad 7.) sola codicum valet auctoritas.

2 Cave tria haec, *ἆρα — ἢ — ἤ —*, ut singula singulis respondentia jungas: posterius enim *ἤ* spectat ad solam vocem *διδακτόν*, ab qua semotum est, ne ista, *ἆρα διδακτὸν ἢ οὔ*, dirimantur.

3 Sic Be. ex optimis et plurimis. Vulgo *τοιοῦδε μὲν — μὴ τοιοῦδε δ' οὔ*. Sedulo in proximis quoque cavere videtur Plato ne distinguat inter *ἐπιξήμην* et *οὐκ ἐπιξήμην*, cujus loco ponit *ἀλλοῖον ἐπιξήμης*. Itaque hic etiam non dicit *μὴ τοιοῦδε*, sed bis *τοιοῦδε*, ut species positivae notionis servetur in utroque.

4 Malebat Struvius *Τὸ δὲ —* vel *Τὸ δὲ δὴ —*, ob praecedens *Τούτου μὲν —*. Sed vocula *δέ* hic rectius intelligitur, altera *δή*, *jam*, transitum praebente efficaciorem.

5 *Τὴν ἀρετήν* explicandi causa adjectum est: ne quis eliminandum forte censeat. Sic Alcib. I. 13. a. *πρὸς ταῦτα —, τὸ δίκαιον*.

6 Codd. omnes praeter Ven. *Ξ ἄν τι αὐτὸ ὑποπτ. ε.* Neque reddidit Ficinus pronomen *τινά*.

7 Clark.

ΜΕΝ. Ἔστι ταῦτα. ΣΩ. Καὶ μὴν ἀρετῇ γ' ἐσμὲν ἀγαθοί; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Εἰ δὲ ἀγαθοί, ὠφέλιμοι. πάντα γὰρ τἀγαθὰ ὠφέλιμα [7]. οὐχί; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Καὶ ἡ ἀρετὴ δὴ ὠφελιμόν ἐστιν. ΜΕΝ. Ἀνάγκη ἐκ τῶν ὡμολο-
24 γημένων. ΣΩ. Σκεψώμεθα δὴ, καθ' ἕκαστον ἀναλαμβάνοντες, ποῖά ἐστιν ἃ ἡμᾶς ὠφελεῖ. ὑγίεια, φαμὲν, καὶ ἰσχὺς, καὶ κάλλος, καὶ πλοῦτος δή [1]· ταῦτα λέγομεν καὶ τὰ τοιαῦτα, ὠφέλιμα. οὐχί; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Ταυτὰ δὲ [2] ταῦ-
p. τα φαμὲν ἐνίοτε καὶ βλάπτειν. ἢ σὺ ἄλλως φῂς ἢ οὕτως;
b. ΜΕΝ. Οὐκ· ἀλλ' οὕτως. ΣΩ. Σκόπει δὴ, ὅταν τί ἕκάστου τούτων ἡγῆται, ὠφελεῖ ἡμᾶς, καὶ ὅταν τί, βλάπτει. ἆρ' οὐχ, ὅταν μὲν ὀρθὴ χρῆσις, ὠφελεῖ, ὅταν δὲ μὴ, βλάπτει; ΜΕΝ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἔτι τοίνυν καὶ τὰ κατὰ τὴν ψυχὴν σκεψώμεθα. σωφροσύνην τι καλεῖς, καὶ δικαιοσύνην, καὶ ἀνδρίαν, καὶ εὐμαθίαν, καὶ μνήμην, καὶ μεγαλοπρέπειαν,
c. καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα; ΜΕΝ. Ἔγωγε. ΣΩ. Σκόπει δή, τούτων ἆττα σοι δοκεῖ μὴ ἐπιστήμη εἶναι, ἀλλ' ἄλλο ἐπιστήμης, ἢ οὐχὶ ποτὲ μὲν βλάπτει, ποτὲ δὲ ὠφελεῖ; [3] οἷον ἀνδρία, εἰ μὴ ἔστι φρόνησις ἡ ἀνδρία, ἀλλ' οἷον θάρρος τι, οὐχ, ὅταν μὲν ἄνευ νοῦ θαρρῇ ἄνθρωπος, βλάπτεται, ὅταν
d. δὲ σὺν νῷ, ὠφελεῖται; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ σωφροσύνη ὡσαύτως, καὶ εὐμαθία, μετὰ μὲν νοῦ καὶ μανθανόμενα καὶ καταρτυόμενα, ὠφέλιμα, ἄνευ δὲ νοῦ, βλαβερά; ΜΕΝ. Πάνυ σφόδρα. ΣΩ. Οὐκοῦν συλλήβδην πάντα τὰ τῆς ψυχῆς ἐπιχειρήματα καὶ καρτερήματα, ἡγουμένης μὲν φρονήσεως, εἰς εὐδαιμονίαν τελευτᾷ, ἀφροσύνης δ', εἰς τοὐ-
e. ναντίον; ΜΕΝ. Ἔοικεν. ΣΩ. Εἰ ἄρα ἀρετὴ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ τί ἐστι, καὶ ἀναγκαῖον αὐτῷ ὠφελίμῳ εἶναι, φρόνησιν αὐτὸ δεῖ εἶναι· ἐπειδήπερ πάντα τὰ κατὰ τὴν ψυχὴν, αὐτὰ μὲν καθ' αὑτὰ οὔτε ὠφέλιμα οὔτε βλαβερά ἐστι, προσγενομένης δὲ φρονήσεως ἢ ἀφροσύνης βλαβερά τε καὶ ὠφέλιμα
γίγνεται. κατὰ δὴ τοῦτον τὸν λόγον, ὠφελιμόν γε οὖσαν

7 Clark. πάντα γὰρ ἀγαθὰ ὠφ. Vat. τὰ γὰρ ἀγ. ὠφ.

1 Vid. Ind. δή.

2 Sic pro vulg. δή scripsi e Coisl.

3 Scribendum εἰ οὐχὶ — ὠφελεῖ sine interrogationis nota. Nusquam enim in interrogatione ante οὐκ invenias ἤ. *HEIND.* E cod. Ambr. enotatum est ἤ. Mihi videtur optime omitti.

1 Ba-

τὴν ἀρετὴν, φρόνησιν δεῖ τιν' εἶναι. ΜΕΝ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Καὶ μὲν δὴ καὶ τἆλλα, ἃ νῦν δὴ ἐλέγομεν, πλοῦτόν τε καὶ τὰ τοιαῦτα, τοτὲ μὲν ἀγαθὰ, τοτὲ δὲ βλαβερὰ εἶναι, ἆρ' οὐχ, ὥσπερ τῇ ἄλλῃ ψυχῇ ἡ φρόνησις ἡγουμένη, ὠφέλιμα τὰ τῆς ψυχῆς ἐποίει, ἡ δὲ ἀφροσύνη βλαβερὰ; οὕτως εὖ καὶ τούτοις ἡ ψυχὴ ὀρθῶς μὲν χρωμένη καὶ ἡγουμένη, ὠφέλιμα αὐτὰ ποιεῖ, μὴ ὀρθῶς δὲ βλαβερά; [1] ΜΕΝ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ὀρθῶς δέ γε ἡ ἔμφρων ἡγεῖται, ἡμαρτημένως δ' ἡ ἄφρων; ΜΕΝ. Ἔστι ταῦτα. ΣΩ. Οὐκοῦν οὕτω δὴ κατὰ πάντων εἰπεῖν ἐστι, τῷ ἀνθρώπῳ τὰ μὲν ἄλλα πάντα εἰς τὴν ψυχὴν ἀνηρτῆσθαι, τὰ δὲ τῆς ψυχῆς αὐτῆς εἰς φρόνησιν, εἰ μέλλει ἀγαθὰ εἶναι. καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ φρόνησις ἂν εἴη τὸ ὠφέλιμον. φαμὲν δὲ τὴν ἀρετὴν ὠφέλιμον εἶναι; ΜΕΝ. Πάνυ γε. ΣΩ. Φρόνησιν [2] ἄρα φαμὲν ἀρετὴν εἶναι, ἤτοι ξύμπασαν, ἢ μέρος τι. ΜΕΝ. Δοκεῖ μοι καλῶς λέγεσθαι, ὦ Σώκρατες, τὰ λεγόμενα. ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει, οὐκ ἂν εἶεν φύσει οἱ ἀγαθοί [3]. ΜΕΝ. Οὔ μοι δοκεῖ. ΣΩ. Καὶ γὰρ ἄν που καὶ τόδ' ἦν. εἰ φύσει οἱ ἀγαθοὶ ἐγίγνοντο, ἦσάν που ἂν ἡμῖν, οἳ ἐγίγνωσκον τῶν νέων τοὺς ἀγαθοὺς τὰς φύσεις [4] οὓς ἡμεῖς ἂν παραλαβόντες, ἐκείνων ἀποφηνάντων, ἐφυλάττομεν ἂν ἐν ἀκροπόλει [5], κατασημηνάμενοι πολὺ μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον [6], ἵνα μηδεὶς αὐτοὺς διέφθει-

1 Basis structurae haec est: *Καὶ μὲν δὴ καὶ τἆλλα — ἆρ' οὐχ ἡ ψυχὴ, ὀρθῶς μὲν χρωμένη αὐτοῖς, ὠφέλιμα ποιεῖ.* Sed ob inserta haec, *ὥσπερ τῇ ἄλλῃ ψυχῇ* (v. Ind. *ἄλλος*) *ἡ φρόνησις ἡγουμένη — ἐποίει*, pro *αὐτοῖς* necessarium factum erat *καὶ τούτοις*: quare mox inseritur *αὐτά*. Illud etiam observa, verba haec *πλοῦτόν τε καὶ τὰ τοιαῦτα*, quae inserta sunt ad explicanda pronomina *τἆλλα ἃ —*, paulo negligentius collocata esse inter *ἐλέγομεν* et verba inde pendentia. Denique monendi sunt tirones, pro praesenti *ποιεῖ* usurpatum esse impf. *ἐποίει*, quo respicitur expositio modo facta de *φρονήσει*; plenius: *ποιεῖ, ὡς ἐλέγομεν.*

2 *Καὶ φρόνησιν* Vind. et Ven. Σ. Bene.

3 Struvius collatis locis, mox 26. a. et Protag. §. 49., recte, opinor, post *ἀγαθοί* iterum inseri jubet *ἀγαθοί.*

4 Coisl. *τῇ φύσει.*

5 Repetitum *ἄν* ante *ἐν* recepi e Vind. et Venetis. Vid. Ind. in *ἄν.*

6 Faceta allusio ad morem qui erat, ut alibi, ita etiam Athenis, pecunias publicas et pre-

ΜΕΝ. Ἔστι ταῦτα. ΣΩ. Καὶ μὴν ἀρετῇ γ' ἐσμὲν ἀγαθοί; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Εἰ δὲ ἀγαθοί, ὠφέλιμοι. πάντα γὰρ τἀγαθὰ ὠφέλιμα [7]. οὐχί; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Καὶ ἡ ἀρετὴ δὴ ὠφελιμόν ἐστιν. ΜΕΝ. Ἀνάγκη ἐκ τῶν ὡμολο-
24 γημένων. ΣΩ. Σκεψώμεθα δὴ, καθ' ἕκαστον ἀναλαμβάνοντες, ποῖά ἐστιν ἃ ἡμᾶς ὠφελεῖ. ὑγίεια, φαμὲν, καὶ ἰσχὺς, καὶ κάλλος, καὶ πλοῦτος δή [1]· ταῦτα λέγομεν καὶ τὰ τοιαῦτα, ὠφέλιμα. οὐχί; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Ταυτὰ δὲ [2] ταῦ-p.
τα φαμὲν ἐνίοτε καὶ βλάπτειν. ἢ σὺ ἄλλως φῂς ἢ οὕτως;
b. ΜΕΝ. Οὔκ· ἀλλ' οὕτως. ΣΩ. Σκόπει δὴ, ὅταν τί ἑκάστου τούτων ἡγῆται, ὠφελεῖ ἡμᾶς, καὶ ὅταν τί, βλάπτει. ἆρ' οὐχ, ὅταν μὲν ὀρθὴ χρῆσις, ὠφελεῖ, ὅταν δὲ μὴ, βλάπτει; ΜΕΝ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἔτι τοίνυν καὶ τὰ κατὰ τὴν ψυχὴν σκεψώμεθα. σωφροσύνην τι καλεῖς, καὶ δικαιοσύνην,
c. καὶ ἀνδρίαν, καὶ εὐμαθίαν, καὶ μνήμην, καὶ μεγαλοπρέπειαν, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα; ΜΕΝ. Ἔγωγε. ΣΩ. Σκόπει δή, τούτων ἆττα σοι δοκεῖ μὴ ἐπιστήμη εἶναι, ἀλλ' ἄλλο ἐπιστήμης, ἢ οὐχὶ ποτὲ μὲν βλάπτει, ποτὲ δὲ ὠφελεῖ; [3] οἷον ἀνδρία, εἰ μή ἐστι φρόνησις ἡ ἀνδρία, ἀλλ' οἷον θάρρος τι, οὐχ, ὅταν μὲν ἄνευ νοῦ θαρρῇ ἄνθρωπος, βλάπτεται, ὅταν
d. δὲ σὺν νῷ, ὠφελεῖται; ΜΕΝ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ σωφροσύνη ὡσαύτως, καὶ εὐμαθία, μετὰ μὲν νοῦ καὶ μανθανόμενα καὶ καταρτυόμενα, ὠφέλιμα, ἄνευ δὲ νοῦ, βλαβερά; ΜΕΝ. Πάνυ σφόδρα. ΣΩ. Οὐκοῦν συλλήβδην πάντα τὰ τῆς ψυχῆς ἐπιχειρήματα καὶ καρτερήματα, ἡγουμένης μὲν φρονήσεως, εἰς εὐδαιμονίαν τελευτᾷ, ἀφροσύνης δ', εἰς τοὐ-
e. ναντίον; ΜΕΝ. Ἔοικεν. ΣΩ. Εἰ ἄρα ἀρετὴ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ τί ἐστι, καὶ ἀναγκαῖον αὐτῷ ὠφελίμῳ εἶναι, φρόνησιν αὐτὸ δεῖ εἶναι· ἐπειδήπερ πάντα τὰ κατὰ τὴν ψυχὴν, αὐτὰ μὲν καθ' αὑτὰ οὔτε ὠφέλιμα οὔτε βλαβερά ἐστι, προσγενομένης δὲ φρονήσεως ἢ ἀφροσύνης βλαβερά τε καὶ ὠφέλιμα γίγνεται. κατὰ δὴ τοῦτον τὸν λόγον, ὠφέλιμόν γε οὖσαν

7 Clark. πάντα γὰρ ἀγαθὰ ὠφ. Vat. τὰ γὰρ ἀγ. ὠφ.

1 Vid. Ind. δή.

2 Sic pro vulg. δή scripsi e Coisl.

3 Scribendum εἰ οὐχὶ — ὠφελεῖ sine interrogationis nota. Nusquam enim in interrogatione ante οὐκ invenias ἤ. *HEIND.* E cod. Ambr. enotatum est ἤ. Mihi videtur optime omitti.

1 Ba-

τὴν ἀρετὴν, φρόνησιν δεῖ τιν' εἶναι. MEN. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Καὶ μὲν δὴ καὶ τἆλλα, ἃ νῦν δὴ ἐλέγομεν, πλοῦτόν τε καὶ τὰ τοιαῦτα, τοτὲ μὲν ἀγαθὰ, τοτὲ δὲ βλαβερὰ εἶναι, ἆρ' οὐχ, ὥσπερ τῇ ἄλλῃ ψυχῇ ἡ φρόνησις ἡγουμένη, ὠφέλιμα τὰ τῆς ψυχῆς ἐποίει, ἡ δὲ ἀφροσύνη βλαβερὰ, οὕτως εὖ καὶ τούτοις ἡ ψυχὴ ὀρθῶς μὲν χρωμένη καὶ ἡγουμένη, ὠφέλιμα αὐτὰ ποιεῖ, μὴ ὀρθῶς δὲ βλαβερά; [1] MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Ὀρθῶς δέ γε ἡ ἔμφρων ἡγεῖται, ἡμαρτημένως δ' ἡ ἄφρων; MEN. Ἔστι ταῦτα. ΣΩ. Οὐκοῦν οὕτω δὴ κατὰ πάντων εἰπεῖν ἐστι, τῷ ἀνθρώπῳ τὰ μὲν ἄλλα πάντα εἰς τὴν ψυχὴν ἀνηρτῆσθαι, τὰ δὲ τῆς ψυχῆς αὐτῆς εἰς φρόνησιν, εἰ μέλλει ἀγαθὰ εἶναι. καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ φρόνησις ἂν εἴη τὸ ὠφέλιμον. φαμὲν δὲ τὴν ἀρετὴν ὠφέλιμον εἶναι; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Φρόνησιν [2] ἄρα φαμὲν ἀρετὴν εἶναι, ἤτοι ξύμπασαν, ἢ μέρος τι. MEN. Δοκεῖ μοι καλῶς λέγεσθαι, ὦ Σώκρατες, τὰ λεγόμενα. ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει, οὐκ ἂν εἶεν φύσει οἱ ἀγαθοί [3]. MEN. Οὔ μοι δοκεῖ. ΣΩ. Καὶ γὰρ ἄν που καὶ τόδ' ἦν. εἰ φύσει οἱ ἀγαθοὶ ἐγίγνοντο, ἦσάν που ἂν ἡμῖν, οἳ ἐγίγνωσκον τῶν νέων τοὺς ἀγαθοὺς τὰς φύσεις [4] οὓς ἡμεῖς ἂν παραλαβόντες, ἐκείνων ἀποφηνάντων, ἐφυλάττομεν ἂν ἐν ἀκροπόλει [5], κατασημηνάμενοι πολὺ μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον [6], ἵνα μηδεὶς αὐτοὺς διέφθει-

1 Basis structurae haec est: *Καὶ μὲν δὴ καὶ τἆλλα — ἆρ' οὐχ ἡ ψυχὴ, ὀρθῶς μὲν χρωμένη αὐτοῖς, ὠφέλιμα ποιεῖ.* Sed ob inserta haec, *ὥσπερ τῇ ἄλλῃ ψυχῇ* (v. Ind. *ἄλλος*) *ἡ φρόνησις ἡγουμένη — ἐποίει*, pro *αὐτοῖς* necessarium factum erat *καὶ τούτοις*: quare mox inseritur *αὐτά*. Illud etiam observa, verba haec *πλοῦτόν τε καὶ τὰ τοιαῦτα*, quae inserta sunt ad explicanda pronomina *τἆλλα ἃ —*, paulo negligentius collocata esse inter *ἐλέγομεν* et verba inde pendentia. Denique monendi sunt tirones, pro praesenti *ποιεῖ* usurpatum esse impf. *ἐποίει*, quo respicitur expositio modo facta de *φρονήσει*; plenius: *ποιεῖ, ὡς ἐλέγομεν.*

2 *Καὶ φρόνησιν* Vind. et Ven. Σ. Bene.

3 Struvius collatis locis, mox 26. a. et Protag. §. 49., recte, opinor, post *ἀγαθοί* iterum inseri jubet *ἀγαθοί.*

4 Coisl. *τῇ φύσει.*

5 Repetitum *ἄν* ante *ἐν* recepi e Vind. et Venetis. Vid. Ind. in *ἄν.*

6 Faceta allusio ad morem qui erat, ut alibi, ita etiam Athenis, pecunias publicas et pre-

ρεν [7]; ἀλλ' ἐπειδὴ ἀφίκοιντο εἰς τὴν ἡλικίαν, χρήσιμοι γίγνοιντο ταῖς πόλεσιν. MEN. Εἰκός γέ τοι, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. 26 Ἆρ' οὖν, ἐπειδὴ οὐ φύσει οἱ ἀγαθοὶ ἀγαθοὶ γίγνονται, ἆρα μαθήσει; MEN. Δοκεῖ μοι ἤδη ἀναγκαῖον εἶναι· καὶ δῆλον ὦ Σώκρατες, κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, εἴπερ ἐπιστήμη ἐστὶν ἀρετὴ ὅτι διδακτόν ἐστιν. ΣΩ. Ἴσως νὴ Δία· ἀλλὰ μὴ τοῦτο οὐ καλῶς ὡμολογήσαμεν [1]. MEN. Καὶ μὴν ἐδόκει μὲν ἄρτι καλῶς λέγεσθαι. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴ οὐκ ἐν τῷ ἄρτι μόνον δέῃ αὐτὸ δοκεῖν καλῶς λέγεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ b. ἔπειτα, εἰ μέλλει τι αὐτοῦ ὑγιὲς εἶναι. MEN. Τί οὖν δή; πρὸς τί βλέπων συγχωρεῖς αὐτὸ, καὶ ἀπιστεῖς, μὴ οὐκ ἐπιστήμη ᾖ ἡ ἀρετή; ΣΩ. Ἐγώ σοι ἐρῶ, ὦ Μένων. τὸ μὲν γὰρ διδακτὸν αὐτὸ εἶναι, εἴπερ ἐπιστήμη ἐστὶν, οὐκ ἀνατίθεμαι μὴ οὐ καλῶς λέγεσθαι [2]. ὅτι δ' οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη, σκέψαι, ἐάν σοι δοκῶ εἰκότως ἀπιστεῖν. τόδε γάρ μοι εἰπὲ, εἴ ἔστι διδακτὸν ὁτιοῦν πρᾶγμα [3], μὴ μόνον ἀρετὴ, οὐκ ἀναγκαῖον, αὐτοῦ καὶ διδασκάλους καὶ μαθητὰς εἶναι; MEN. c. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Οὐκοῦν τοὐναντίον αὖ, οὗ μήτε διδά-

pretiosa quaeque in thesauris templorum, quae in acropoli essent, clausis et obsignatis portis asservandi. Vid. Boeckh. Staatsh. d. Ath. II. p. 203.

7 A conjunctione ἵνα pendet hic imperfectum διέφθειρεν ob praecedens hypothe ticum, de eo quod non est, imperfectum ἐφυλάττομεν. Vid. infra Crit. 3. extr ἵνα οἵοιτ' ἦσαν. Hoogev. (Schütz.) p. 357. 8. Lys. de Eratosth. necē p. 43. (Reisk.) et ibi Taylor. Cf. eundem usum in Aoristo Indic. ap. Heind. ad Theaet. 48. Mutatur autem hic quidem modus mox, poniturque γίγνοιντο ob intercedens ἀφίκοιντο.

1 Exempla particulae μή, sensu cavendi vel timendi cum Indicativo, e prosariis certe scriptoribus, nonnisi de Perfecto afferuntur ab Hoogeveno, Matthiae in Gramm. (§. 520. Obs. 5.), aliis. Quare hic etiam fortasse aliquis reponendum illud tempus putet, maxime cum saepius occurrat in hac sententia ὡμολογήκαμεν (vid. infr. 38. 40. etc.). Aptior tamen hic videtur aoristum in re praeterita quidem, sed quae non firma maneat. Indicativus autem in tali loquendi forma, contra naturam constructionis per μή velut invita irrepit grammatica, quia certum est loquenti, ita esse, et hic quidem, *male se statuisse*. Conf. eundem usum in praesenti quoque notatum ad Alc. II. 3. ubi diserte etiam additum verbum ὅρα.

2 V. Ind. μή.

3 Coisl. ὁτιοῦν τι, sine nomine πρᾶγμα.

4 Opta-

σκαλοι μήτε μαθηταὶ εἶεν [4], καλῶς ἂν αὐτὸ εἰκάζοντες εἰκάζοιμεν μὴ διδακτὸν [5] εἶναι; MEN. Ἔχει ταῦτα. ἀλλ' ἀρετῆς διδάσκαλοι οὐ δοκοῦσί σοι εἶναι; ΣΩ. Πολλάκις γοῦν ζητῶν, εἴ τινες εἶεν αὐτῆς διδάσκαλοι, πάντα ποιῶν οὐ δύναμαι εὑρεῖν. καίτοι μετὰ πολλῶν γε ζητῶ, καὶ τούτων μάλιστα οὓς [6] ἂν οἶωμαι ἐμπειροτάτους εἶναι τοῦ πράγματος. καὶ δὴ καὶ νῦν, ὦ Μένων, εἰς καλὸν ἡμῖν αὐτὸς ὅδε [7] d.

4 Optativus, ut observant Heindorfius et Struvius, persaepe relativis sic jungitur, quando haec sunt eo sensu quo εἰ cum opt.; ut hic pro εἴ τινος μὴ — εἶεν. Cf. Lys. p. 214. d. ὃ δέ γε αὐτὸ αὑτῷ ἀνόμοιον εἴη — σχολῇ γέ τῳ ἄλλῳ ὅμοιον γένοιτο. Charm. p. 171. extr. καὶ ἄλλο πᾶν οὐ σωφροσύνη ἄρχοι. Hipp. maj. p. 284. a. καὶ ἄλλοθι ὅπου τοῦτο σπουδάζοιτο. Phaedr. p. 276. b. ὧν σπερμάτων κήδοιτο. Item hic infr. §. 30. ubi vid. not. et cf. notam ad Alc. II. 7. (ἃ — ᾧου).

5 Scripsisse Platonem μηδὲ διδακτόν probabile fiet ex illis quae ascribam iisdem fere verbis repetitis infra 37. b.

6 Sic Be. ex optimis et plur. Vulgo οἵους.

7 Αὐτὸς ὅδε et mox αὐτὸς γὰρ ὅδε. Bis pro voce αὐτός Struvius reponendum censet Ἄνυτος. Quod priori loco admittere non possum. Nam παρεκαθέζετο Ἄνυτος, ᾧ μεταδῶμεν valeret „assedit Anytus *ut* participem eum faciamus" quod hujus loci non est. Sed in locutione attica αὐτὸς ᾧ μεταδῶμεν vis τελικὴ conjunctivi derivatur ex parte ab illo αὐτός, ut sit ac si scriptum esset „assedit homo ad hos sermones aptissimus et velut ob id ipsum ut participem eum faciamus." Pronomen ὅδε autem hic est pro adverbio, *hic propter nos*: vid. ad §. 19. Sed posteriori loco persuasissimum mihi est verum vidisse Struvium, scripsisseque Platonem, Ἄνυτος γὰρ ὅδε. Nam praeterquam quod non apparet cur tamdiu nomen hominis taceat Socrates, pronomen αὐτός nullam hic vim exercet; quam sic tantum haberet, si esset αὐτὸς γὰρ ὅδε σοφός ἐστι, καὶ πατρὸς ἐχρήσατο σοφοῦ Ἀνθεμίωνος: nunc patris mentio statim in eo comprehenditur quod primo loco de ipso refertur. Ut non verear istud αὐτὸς γὰρ prorsus ἄλογον dicere. Conf. de confusione nominum αὐτός et Ἄνυτος Boissonad. ad Marin. p. 88. et Schaefer ibid. in indice.

Jam Anytum esse ipsum illum Socratis postea accusatorem, de eo nunquam opinor dubitatum est. Nam Diogenes La. 2, 63. tanquam certum hoc ponit, et Plutarchus in Amatorio 17. 18. p. (762. c. d.) post narratiunculam quandam de Anyto, quem diserte Anthemionis filium nominat, et Alcibiade, inimicitias illius cum Socrate tangit. Accedit nunc scholium ad Euthyphronem, quod e cod. Clarkiano edidit Gaisfordus in Lectionib. Platon. p. 169. cujusque initium est hoc: Οὗτος ὁ Ἄνυτος Ἀνθεμίωνος ἦν υἱὸς Ἀθηναῖος γένος, Ἀλκιβιάδου ἐρασὴς πλούσιος ἐκ βυρσοδεψικῆς. ὅθεν καὶ

παρεκαθέζετο, ᾧ μεταδῶμεν τῆς ζητήσεως. εἰκότως δ' ἂν μεταδοῖμεν ἄν [8]. αὐτὸς γὰρ ὅδε πρῶτον μέν ἐσι πατρὸς p. 9
πλουσίου τε καὶ σοφοῦ, Ἀνθεμίωνος· ὃς ἐγένετο πλούσιος οὐκ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, οὐδὲ δόντος τινὸς, ὥσπερ ὁ νῦν νεωσὶ εἰληφὼς τὰ Πολυκράτους χρήματα, Ἰσμηνίας δ' Θηβαῖος [9], ἀλλὰ τῇ αὐτοῦ σοφίᾳ κτησάμενος καὶ ἐπιμελείᾳ.

καὶ σκωπτόμενος ὑπὸ Σωκράτους διὰ τοῦτο ἔπεισε Μέλητον, ἀσεβείας γραφὴν δοῦναι κατὰ Σωκράτους. Qua occasione discant studiosi, ex optimis diversorum librorum codd. mss. hodie constare, falsam esse scripturam pervulgatam, cujus quantitatem mirabamur omnes, nominis Μέλιτος. Verum de Anyto, ut recte Schleiermacher, testimoniorum nihil opus est, cum ita hic eam producat Plato, ut tantum non ipse, illum se in animo habere eloquatur. Quo illud etiam spectat quod iis quae de Anyto accusatore leguntur in Apologia Socratis Xenophontea 29. τῶν μεγίσων ὑπὸ τῆς πόλεως ἀξιούμενον, simillima sunt haec in nostro loco, αἱροῦντιι γοῦν αὐτὸν ἐπὶ τὰς μεγίσας ἀρχάς. Legatur integer Apologiae locus cum nota Schneideri. Adde de Pylo ab eo prodita judiciique corruptione Diod. 13, 64. Plut. Coriol. 14. (p. 220.).

8 Vulgo εἰκότως δ' αὖ μ. ἄν, plane otiosa particula αὖ. Nam si dicas simplici *posse*, quod est in μεταδῶμεν, opponi nunc hoc, *recte posse*, id solo δέ alias rectius indicatur. Quod autem censebat Ullrichius, respici superius illud cum servulo colloquium, hoc post tam longum intervallum haec sola particula efficere non potest. Itaque non dubitavi adoptare, quod optimi codices Clark. et Vat. praebent, duplex ἄν. Cf. infra Alc. II. 8. κἂν εὔξαιντο ἄν: Demosth. Mid. 36. οὔτ' ἂν ὑμεῖς ὑπομείναιτ' ἄν: et lege Hermanni notata ad Vig. num. 283.

9 Duo sunt *Ismeniae*, de quibus cogitare hic aliquis possit, probe tamen distinguendi. Alterum Plutarchus missum esse refert Ol. 103. 2. ad regem Persarum una cum Pelopida, cujus amicus teste Diodoro ille erat. Verum considerantibus, qua ratione Pelopidas tum in gratiam regis venerat, apparet Ismeniam nonnisi partes secundas egisse, neque credendum est tam magnificis eum donis tunc cumulatum esse. Alius fuit Ismenias qui, jam Ol. 99, 3. Lacedaemoniis Cadmeam tenentibus, tanquam dux partium oppositarum morte multatus est, ut refert Xenoph. Hell. 5, 2, 25. 26. Jam eundem idem narrat scriptor ib. 3, 5, 1. ex numero eorum Thebarum, Corinthi et Argorum principum fuisse, inter quos eo tempore, quo rem in Asia prospere gereret Agesilaus, ut bellum Spartanis commoverent, L talenta argenti distribuerit Tithraustes, Tissaphernis successor. Quod factum esse oportet Ol. 96, 1 vel 2: eoque referenda censeo verba Platonis. Polycratis autem, Samiorum tyranni, divitiae, nisi, quod magnopere mihi quidem videtur, per proverbium forte hic nominantur, in Asiam potissimum mino-

ἔπειτα καὶ τὰ ἄλλα, οὐχ ὑπερήφανος δοκῶν εἶναι πολίτης, a.
οὐδὲ ὀγκώδης τε καὶ ἐπαχθὴς, ἀλλὰ κόσμιος καὶ εὐσχήμων ἀνήρ. ἔπειτα τοῦτον εὖ ἔθρεψε καὶ ἐπαίδευσεν, ὡς δοκεῖ Ἀθηναίων τῷ πλήθει. αἱροῦνται γοῦν αὐτὸν ἐπὶ τὰς μεγίστας ἀρχάς. δίκαιον δὴ μετὰ τοιούτων ζητεῖν ἀρετῆς πέρι διδασκάλους [10], εἴτ' εἰσὶν, εἴτε μὴ, καὶ οἵτινες.

Σὺ οὖν ἡμῖν, ὦ Ἄνυτε, συζήτησον ἐμοί τε καὶ τῷ σαυ- 27
τοῦ ξένῳ Μένωνι τῷδε περὶ τούτου τοῦ πράγματος τίνες ἂν εἶεν διδάσκαλοι. ὧδε δὲ σκέψαι. εἰ βουλοίμεθα Μένωνα τόνδε ἀγαθὸν ἰατρὸν γενέσθαι, παρὰ τίνας ἂν αὐτὸν πέμποιμεν διδασκάλους; ἆρ' οὐ παρὰ τοὺς ἰατρούς; ΑΝΥΤΟΣ. Πάνυ γε. ΣΩ. Τί δ', εἰ σκυτοτόμον ἀγαθὸν βουλοίμεθα γενέσθαι, ἆρ' οὐ παρὰ τοὺς σκυτοτόμους; ΑΝ. Ναί. ΣΩ. Καὶ τἆλλα οὕτως; ΑΝ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ὧδε δή μοι πά- b.
λιν περὶ τῶν αὐτῶν εἰπέ· παρὰ τοὺς ἰατροὺς, φαμὲν, πέμποντες τόνδε καλῶς ἂν ἐπέμπομεν, βουλόμενοι ἰατρὸν γενέ-

minorem, unde pecuniam illam in Graeciam misit Thraustes, translata olim fuisse credibile est reputanti finem tyranni, Samique fata ulteriora. *SCHLEIERM.* Quamvis magnum argenti pondus L talenta tum temporis in Graecia fuisse videantur; tamen cum inter sex homines (tot enim recenset Xenophon praeter socios unius eorum — καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ —) pecunia ea distributa sit, Ismeniae portio tanta profecto non fuit, ut comparationi huic inserviret, et τὰ Πολυκράτους χρήματα, utrovis sensu accipiamus, vocaretur: praesertim cum in I. etiam de Rep. p. 336. a. inter potentes divitesque homines cum Periandro, Perdicca et ipso Xerxe Ismenias ille Thebanus recenseatur. Ignoramus igitur ad quod potissimum factum Plato hic respiciat. Ceterum Boeckhius (in Plat. Minoem p. 46.) cum Schleiermachero facit conferrique praeterea jubet Plut. Artax. p. 1021. d. Lysandr. p. 448. e. Pausan. 3, 9. unde nihil tamen prodit, quod probabiliorem eam sententiam reddat; immo crescere numerum eorum videas qui pecuniae illius participes fuerint.

10 Ita recte editur, non ζητεῖν — περὶ διδασκάλους, qua ratione genitivus non accusativus ad περὶ requireretur. Veram rationem monstrat quod sequitur, συζήτησον περὶ τ. τ. πράγματος τίνες ἂν εἶεν δδ. Quod autem h. l. habemus, διδάσκαλοι ἀρετῆς πέρι, dictum ut αἰτίαν τινὸς πέρι et sim., de quibus v. Heind. ad Theaet. 83. Phaedo. 102. Herod. 5, 49. ἐς τὰ μέγιστα ἀρετῆς πέρι ἀνήκετε. Et sic supra §. 3. legendum esse ostendimus, ἐρομένου μελίττης πέρι οὐσίαν, ὅ,τι ποτ' ἐστίν. In ceteris autem notus graecismus, ζητεῖν διδασκάλους, εἰ εἰσίν: ἐρέσθαι οὐσίαν, ὅ,τι ποτ' ἐστίν: et cf. infr. 30. o. τούτους ἐζητοῦμεν, τίνες εἰσίν.

σθαι· ἆρ' ὅταν τοῦτο λέγωμεν, τόδε λέγομεν, ὅτι παρὰ τούτους πέμποντες αὐτὸν σωφρονοῦμεν ἄν, τοὺς ἀντεποιουμένους τε τῆς τέχνης μᾶλλον ἢ τοὺς μή, καὶ τοὺς μισθὸν πραττομένους ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἀποφήναντας αὐτοὺς διδασκάλους τοῦ βουλομένου ἰέναι τε καὶ μανθάνειν; ἆρ' οὐ πρὸς ταῦτα βλέψαντες καλῶς ἂν πέμποιμεν; *AN.* Ναί. *ΣΩ.*
c. Οὐκοῦν καὶ περὶ αὐλήσεως καὶ τῶν ἄλλων τὰ αὐτὰ ταῦτα; πολλὴ ἄνοιά ἐξι, βουλομένους αὐλητήν τινα ποιῆσαι, παρὰ μὲν τοὺς ὑπισχνουμένους διδάξειν τὴν τέχνην καὶ μισθὸν πραττομένους μὴ ἐθέλειν πέμπειν, ἄλλοις δέ τισι πράγματα παρέχειν, ζητοῦντα μανθάνειν [1] παρὰ τούτων, οἳ μήτε προσποιοῦνται διδάσκαλοι εἶναι, μήτ' ἐξὶν αὐτῶν μαθητὴς μηδεὶς τούτου τοῦ μαθήματος, ὃ ἡμεῖς ἀξιοῦμεν μανθάνειν παρ' αὐτῶν ὃν ἂν πέμπωμεν. οὐ πολλή σοι δοκεῖ ἀλογία εἶναι; *AN.* Ναὶ μὰ Δί' ἔμοιγε, καὶ ἀμαθία γε πρός [2].
28 *ΣΩ.* Καλῶς λέγεις. νῦν τοίνυν ἔξεσί σοι [1] μετ' ἐμοῦ κοι- p. 91
νῇ βουλεύεσθαι περὶ τοῦ ξένου τουτουΐ Μένωνος. οὗτος γάρ, ὦ Ἄνυτε, πάλαι λέγει πρός με, ὅτι ἐπιθυμεῖ ταύτης τῆς σοφίας καὶ ἀρετῆς, ᾗ οἱ ἄνθρωποι τάς τε οἰκίας καὶ τὰς πόλεις καλῶς διοικοῦσι, καὶ τοὺς γονέας τοὺς αὑτῶν θεραπεύουσι, καὶ πολίτας καὶ ξένους ὑποδέξασθαί τε καὶ

1 Anacoluthiae speciem habet hoc *ζητοῦντα*, quam ita expediendam censêt Ullrichius, ut statim post illud *μὴ ἐθέλειν πέμπειν*, quod pendet a *βουλομένους*, mutatum sit subjectum, ipseque discipulus nunc sit subjectum horum *πράγματα παρέχειν*. Nos in nostra persistimus opinione, quam probabiliorem fortasse nunc exposuerimus dicentes, ad haec *πράγματα παρέχειν* mente statim repeti *πέμποντας αὐτόν*. Itaque vera non est hic anacoluthia: pendet enim revera accusativus *ζητοῦντα* a superioribus *τινὰ* et *πέμπειν*.

2 Ἀλογία ejus tantum est, qui rationem nunc non adhibet, quod bonis etiam accidere potest; *ἀμαθία* contra, apud Atticos praesertim, ejus qui omnis non modo disciplinae sed liberalioris eruditionis expers est, rustici, immo barbari ac stupidi. Aristoph. Nub. 492. *ἄνθρωπος ἀμαθὴς οὗτοσὶ καὶ βάρβαρος.* Xen. Mem. 4, 5, 11. *τί γὰρ διαφέρει ἄνθρωπος ἀκρατὴς θηρίου ἀμαθέστατου*; Cf. ib. 1, 2. 50. Aristoph. Eq. 193. Schol. ad Nub. 136. Hemst. ad Aristoph. Plut. p. 382. F. A. Wolf. ad Demosth. Lept. 99.

1 Codd. optimi et plurimi miro consensu *σέ*. Quod an tam certe vitiosum sit, ubi ἔξεσι non illud significat quod *liceat Anyto*, sed quod nil impediat quin *ab illo fiat*, alii definiant. Cf. Jacobs. ad Ach. Tat. p. 165, 6.

1 Accu-

ἀποπέμψαι ἐπίσανται ἀξίως ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. ταύτην οὖν b.
τὴν ἀρετὴν [2] σκόπει, παρὰ τίνας ἂν πέμποντες αὐτὸν ὀρ-
θῶς πέμποιμεν. ἢ δῆλον δὴ, κατὰ τὸν ἄρτι λόγον, ὅτι παρὰ
τούτους τοὺς ὑπισχνουμένους ἀρετῆς διδασκάλους εἶναι καὶ
ἀποφήναντας αὑτοὺς κοινοὺς τῶν Ἑλλήνων τῷ βουλομένῳ
μανθάνειν μισθὸν τούτου ταξαμένους τε καὶ πραττομένους;
ΑΝ. Καὶ τίνας λέγεις τούτους, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Οἶσθα c.
δήπου καὶ σὺ, ὅτι οὗτοί εἰσιν οἵους [3] οἱ ἄνθρωποι καλοῦσι
σοφιστάς. ΑΝ. Ἡράκλεις, εὐφήμει, ὦ Σώκρατες. μηδένα
τῶν συγγενῶν, μήτε οἰκείων, μήτε φίλων, μήτε ἀστὸν μήτε
ξένον [4], τοιαύτη μανία λάβοι, ὥστε παρὰ τούτους ἐλθόντα
λωβηθῆναι. ἐπεὶ οὗτοί γε φανερά ἐστι [5] λώβη τε καὶ δια-
φθορὰ τῶν συγγιγνομένων. ΣΩ. Πῶς λέγεις, ὦ Ἄνυτε; d.
οὗτοι ἄρα μόνοι τῶν ἀντιποιουμένων τι ἐπίστασθαι εὐεργε-
τεῖν τοσοῦτον τῶν ἄλλων διαφέρουσιν, ὅσον οὐ μόνον οὐκ
ὠφελοῦσιν, ὥσπερ οἱ ἄλλοι, ὅ,τι ἄν τις αὐτοῖς παραδῷ, ἀλλὰ
καὶ τὸ ἐναντίον διαφθείρουσι, καὶ τούτων φανερῶς χρήματα
ἀξιοῦσι πράττεσθαι [6]; ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἔχω ὅπως σοι πι- 29
στεύσω. οἶδα γὰρ ἄνδρα ἕνα Πρωταγόραν πλείω χρήματα
κτησάμενον ἀπὸ ταύτης τῆς σοφίας ἢ Φειδίαν γε [1], ὃς οὕ-
τω περιφανῶς καλὰ ἔργα εἰργάζετο, καὶ ἄλλους δέκα τῶν
ἀνδριαντοποιῶν. καίτοι τέρας λέγεις, εἰ οἱ μὲν τὰ ὑποδή- b.
ματα ἐργαζόμενοι τὰ παλαιὰ, καὶ τὰ ἱμάτια ἐξακούμενοι,
οὐκ ἂν δύναιντο λαθεῖν τριάκοντ' ἡμέρας μοχθηρότερα ἀπο-
διδόντες ἢ παρέλαβον τὰ ἱμάτιά τε καὶ ὑποδήματα· ἀλλ' εἰ

2 Accusativus non pendet a verbo, sed est absolutus, *quod ad hanc virtutem attinet*. Male Stephanus conjiciebat ΔΙΑ τ. ο. τ. ἀρετήν. BIE.

3 H. e. οἱ τοιοῦτοι, οἵους —.

4 Sic dedi ex optimis Clark. et Vat. pro vulgato ἀστῶν, ξένων. Accusativus respicit solum φίλων: quod longe praestat.

5 Οὗτοι λώβη ἐσὶ, dictum pro, οὗτοί εἰσι λώβη. Vid. §. 12. not. 9. Quare male Steph. εἰσὶ reponendum censebat.

6 Sollemnis est genitivus (τούτων) respondens genitivo pretii, in omni re quae instar *mercis* est. Vid. L. Bos Ellips. p. 394. unde hoc e Diod. Sic. 5, 29. sumptum exemplum transcribo: τῆσδε τῆς κεφαλῆς πολλὰ χρήματα διδόμενα οὐκ ἔλαβεν. Adde Dem. Mid. p. 529. χρήματα δ' οὐ προσήκειν τῶν τοιούτων ἑφ' ἑαυτῷ λαμβάνειν.

1 Heindorfio assentior corrigenti τε, quam particulam ante illud καὶ ἄλλους abesse posse non credo.

τοιαῦτα ποιοῖεν, ταχὺ ἂν τῷ λιμῷ ἀποθάνοιεν. Πρωταγόρας δὲ ἆρα ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἐλάνθανε διαφθείρων τοὺς συγγιγνομένους, καὶ μοχθηροτέρους ἀποπέμπων ἢ παρελάμ-
c. βανε, πλέον ἢ τετταράκοντα ἔτη. οἶμαι γὰρ αὐτὸν ἀποθανεῖν ἐγγὺς ἑβδομήκοντα [2] ἔτη γεγονότα, τετταράκοντα δὲ ἐν τῇ τέχνῃ ὄντα. καὶ ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ τούτῳ ἔτι εἰς τὴν ἡμέραν ταυτηνὶ εὐδοκιμῶν οὐδὲν πέπαυται. καὶ οὐ μόνον Πρωταγόρας, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πάμπολλοι, οἱ μὲν πρότερον [3] p. 92
d. γεγονότες ἐκείνου, οἱ δὲ καὶ νῦν ἔτι ὄντες. πότερον δὴ οὖν φῶμεν, κατὰ τὸν σὸν λόγον, εἰδότας αὐτοὺς ἐξαπατᾶν καὶ λωβᾶσθαι τοὺς νέους, ἢ λεληθέναι καὶ ἑαυτούς; καὶ οὕτω μαίνεσθαι ἀξιώσωμεν [4] τούτους, οὓς ἔκοι φασι σοφωτά-
e. τους ἀνθρώπων εἶναι; ΑΝ. Πολλοῦ γε δέουσι μαίνεσθαι, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον οἱ τούτοις διδόντες ἀργύριον τῶν νέων· τούτων δ' ἔτι μᾶλλον, οἱ τούτοις ἐπιτρέποντες, οἱ προσήκοντες· πολὺ δὲ μάλιστα πάντων αἱ πόλεις, ἐῶσαι αὐτοὺς εἰσαφικνεῖσθαι, καὶ οὐκ ἐξελαύνουσαι, εἴτε τις ξένος ἐπιχειρεῖ τοιοῦτόν τι ποιεῖν, εἴτε ἀστός. ΣΩ.
30 Πότερον δὲ, ὦ Ἄνυτε, ἠδίκηκέ τίς σε τῶν σοφιστῶν; ἢ τί οὕτως αὐτοῖς χαλεπὸς εἶ; ΑΝ. Οὐδὲ μὰ Δί' ἔγωγε συγγέγονα πώποτε αὐτῶν οὐδενὶ, οὐδ' ἂν ἄλλον ἐάσαιμι τῶν ἐμῶν οὐδένα. ΣΩ. Ἄπειρος ἄρ' εἶ παντάπασι τῶν ἀνδρῶν.
b. ΑΝ. Καὶ εἴην γε [1]. ΣΩ. Πῶς οὖν ἄν, ὦ δαιμόνιε, εἰδείης

2 Codd. fere omnes *ἐγγὺς καὶ ἑβδ.*: cujus si probabilem rationem perviderem, recepissem cum Bek. ob auctoritatem librorum.

3 Sic codd. opt. et plurimi pro vulgato *πρότερον*. Vid. infra ad 31. c.

4 Sic apposite ad superius *φῶμεν* dedi e Clark. et plerisque aliis pro vulg. *ἀξιώσομεν*.

1 Ficinus: *Neque sim* (expertus): *quid tum?* Quem sensum a Gedikio quoque agnitum, ipsa orationis series adoptare suadet. Socratis enim quae sequitur responsio aliquam certe hic Anyti affirmationem, *ἄπειρον* se esse sophistarum, requirit: quam, si *καὶ εἴην γε* mera sit optandi formula, nemo inde elicere possit. Quodsi de alio loquens Anytus dixisset *καὶ ἔγωγε*, nemo, opinor, in his verbis haereret. Quod autem in tertia persona *ἔγωγε*, illud in prima est *εἴην*. Neque otiosae sunt particulae *καὶ* et *γέ*, quas hac circumlocutione exprimas: „Nihil *saltem* a me impedimenti est, quo minus hoc *quoque* credas." Contra Heindorfii correctio, *Καὶ ἀεὶ εἴην γε*, nunc non amplius mihi probatur. Nam ut de verborum ordine taceam, qui videtur esse debere, *Καὶ ἀεί γ' εἴην*,

περὶ τούτου τοῦ πράγματος, εἴτε τι ἀγαθὸν ἔχει ἐν ἑαυτῷ εἴτε φλαῦρον, οὐ παντάπασιν ἄπειρος εἶ[ης]; [2] *AN.* Ῥᾳδίως. τούτους γοῦν οἶδα οἵ εἰσιν [3], εἴτ' οὖν ἄπειρος αὐτῶν εἰμι, εἴτε μή. *ΣΩ.* Μάντις εἶ ἴσως, ὦ Ἄνυτε. ἐπεὶ ὅπως γε ἄλλως οἶσθα τούτων πέρι, ἐξ ὧν αὐτὸς λέγεις, θαυμάζοιμ' ἄν [4]. ἀλλὰ γὰρ οὐ τούτους ἐζητοῦμεν τίνες c. εἰσὶ, παρ' οὓς ἂν Μένων ἀφικόμενος μοχθηρὸς γένοιτο. οὗτοι μὲν γάρ, εἰ σὺ βούλει, ἔσωσαν οἱ σοφισταί. ἀλλὰ δὴ ἐκείνους εἰπὲ ἡμῖν [5], καὶ τὸν πατρικὸν τόνδε ἑταῖρον εὐεργέτησον φράσας αὐτῷ, παρὰ τίνας ἀφικόμενος ἐν τοσαύτῃ πόλει, τὴν ἀρετὴν, ἣν νῦν δὴ ἐγὼ διῆλθον, γένοιτ' ἂν ἄξιος λόγου. *AN.* Τί δαὶ αὐτῷ οὐ σὺ ἔφρασας; [6] *ΣΩ.* Ἀλλ' d. οὓς μὲν ἐγὼ, ὦμην διδασκάλους τούτων εἶναι, εἶπον. ἀλλὰ τυγχάνω οὐδὲν λέγων, ὡς σὺ φῄς. καὶ ἴσως τι λέγεις [7].

εἶην, plenam haec responsio contineret affirmationem, cui Socrates non reponeret *Πῶς οὖν ἂν εἰδείης*; sed *Ἀλλ' ὡς οὖν οἶσθα*. Atque hoc quidem obstat etiam lectioni, quae in uno est codice, *Καὶ πάνυ γε.*

2 *Οὐ — εἶ[ης]* h. e. *εἰ αὐτοῦ — εἶ[ης]*. Vid. ad 26. not. 4.

3 Non exspectatur h. l. *qui* sint, sed *quales* sint. Id autem discrimen Graecus sermo diligentius servat quam Latinus. Ideo scribendum est, *οἱοί εἰσιν*. *WOLF.* Valde olim se mihi probaverat haec lectio; quam nunc, ubi in bono codice Coisl. reperta est, merito recepisse Bekkerum dixeris. Tamen diversa nunc sentire me facit locus Rep. 8. p. 559. a. *Προελώμεθα δή τι παράδειγμα ἑκατέρων, αἵ εἰσιν, ἵνα τύπῳ λάβωμεν αὐτάς.* Forma loquendi itaque fuit, ut videtur, *οἶδα ὅς ἐστι*, pro *οἷός ἐστι*: quam in nostro loco ex eadem, qua Wolfius, ratione, jam olim aliquis sollicitavit. Nam permulta in Coisl. esse e correctione, conferenti patebit.

4 v. Ind. ἐξ.

5 Pro *ἐκείνους* Cod. Par. F mendose habet *ἐκείνου*, in marg autem *ἐκεῖνὸ*, quod profectum videtur a correctore. Etenim *οὗτοι*, quod praecedit, tantum non necessarium facit *ἐκείνους*: cui succedere debebat *παρ' οὑστινας*: sed mox ob inserta haec, *καὶ — εὐεργέτησον*, de novo subjicitur, *φράσας α. παρὰ τίνας.* — Observetur autem participium aoristi, pro eo quod ad sententiam aptius esset, *φράζων*. Sed illud admissum ob verbum ejusdem temporis unde pendet; cujus structurae exempla vide ap. Heind. ad Phaedo. 10. Cf. Gramm. §. 131. Obs. 8. *ἔλαθε πεσών*.

6 Formulam hanc, *τί οὐ* cum aoristo, esse instar imperativi animosioris, discas e Schneidero ad Xen. Mem. 3, 11, 15. Heind. ad Gorg. 126. Vid. Gramm. §. 124. Obs. 5. et infra Alcib. I. 22. a.

7 Sic optime Be. e Ficino. Vulgo Anyto tribuuntur ista *Καὶ — λέγεις*. Vid. Ind. *λέγειν*.

ἀλλὰ σὺ δὴ ἐν τῷ μέρει αὐτῷ [8] εἰπὲ, παρὰ τίνας ἔλθῃ
31 Ἀθηναίων. εἰπὲ, ὄνομα ὅτου βούλει. ΑΝ. Τί δαὶ ἑνὸς ἀνθρώπου ὄνομα δεῖ ἐκοῦσαι; ὅτῳ γὰρ ἂν ἐντύχῃ Ἀθηναίων τῶν καλῶν κἀγαθῶν, οὐδεὶς ἔξιν ὃς οὐ βελτίω αὐτὸν ποιήσει ἢ οἱ σοφισαὶ, ἐάνπερ ἐθέλῃ πείθεσθαι. ΣΩ. Πότερον δὲ οὗτοι οἱ καλοὶ κἀγαθοὶ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἐγένοντο τοιοῦτοι, παρ' οὐδενὸς μαθόντες, ὅμως μέντοι ἄλλους διδάσκειν οἵοίτε ὄντες ταῦτα ἃ αὐτοὶ οὐκ ἔμαθον; ΑΝ. Καὶ τούτους ἔγωγε ἀξιῶ παρὰ τῶν προτέρων μαθεῖν ὄντων καλῶν κἀγαθῶν [1]. ἢ οὐ δοκοῦσί σοι πολλοὶ καὶ
b. ἀγαθοὶ [2] γεγονέναι ἐν τῇδε τῇ πόλει ἄνδρες; ΣΩ. Ἔμοιγε, ὦ Ἄνυτε, καὶ εἶναι δοκοῦσιν ἐνθάδε ἀγαθοὶ τὰ πολιτικὰ, καὶ γεγονέναι ἔτι οὐχ ἧττον ἢ εἶναι [3]. ἀλλὰ μῶν καὶ διδάσκαλοι ἀγαθοὶ γεγόνασι τῆς αὑτῶν ἀρετῆς; τοῦτο γάρ ἐστι, περὶ οὗ ὁ λόγος ἡμῖν τυγχάνει ὤν· οὐκ, εἰ εἰσὶν ἀγαθοὶ ἢ μὴ ἄνδρες [4] ἐνθάδε, οὐδ' εἰ γεγόνασιν ἐν τῷ πρόσθεν· ἀλλ'

8 Fuit qui legendum pronuntiaret *αὐτός*: sine causa. Nam idem sensus est in his *ἐν τῷ μέρει*: contra dativo *αὐτῷ* aegre careamus, ante illud *ἔλθῃ* nomine suo destitutum. Conj. *ἔλθῃ* etiam in obliqua interrogatione recte ponitur. Vid. Matth. Gr. §. 515, 2. ibique exemplum e Thuc. 6, 25. — Pro *τίνας* Veneti et Vind. *τίνα*.

1 Pro *τῶν προτέρων* legendum censeo *τῶν πρότερον*, neque tamen absolute hoc accipiendum ut paucis post versibus *τῶν πρότερον*, sed jungendum *παρὰ τῶν πρότερον ὄντων κ. κ.* Vulgata hoc dicit „a prioribus, qui boni et ipsi fuerunt;" quasi superiores omnes boni fuerint: sensus poscit „ab iis qui olim boni viri fuerunt." Quam proclivis autem lapsus ab *οἱ πρότερον, τῶν πρότερον* in *οἱ πρότεροι, τῶν προτέρων* vidimus supra 29. ubi *πρότερον* restituimus ex iisdem codd. qui paucis ablinc versibus (31. c.) pro vulgato et probo *τῶν πρότερον* ipsi dant *τῶν προτέρων*. Certe ad unam quater normam scribendum est (§. 29. 31 bis. 33.): praestare autem ubique *οἱ πρότερον* mihi quidem exploratum est.

2 Post *πολλοὶ* excidisse *καλοί τε* Cornarius putabat, immemor usus Graecorum vocem *πολλοὶ* aliis adjectivis fere semper ita jungentium ut vocula *καί* intercedat. Alcib. I. 56. *πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀγαθοὶ αὐτὸ πεπόνθασιν Ἀθηναίων*. Sufficiebat autem h. l. repetitio vocis *ἀγαθοί*.

3 *καὶ γεγόν. ἔτι — εἶναι.* Istud *ἔτι* plane alieno loco insedit. Legendum: *οὐχ ἧττον ἢ ἔτι εἶναι. GED.* Non accedo. Ἔτι valet *insuper, praeterea*: contra *ἔτι εἶναι* valeret *reliquos, superstites esse*.

4 V. Gramm. §. 138. IV, 3.

1 Ἀλ-

εἰ διδακτόν ἐξιν ἀρετὴ, πάλαι σκοποῦμεν. τοῦτο δὲ σκο- c.
ποῦντες τόδε σκοποῦμεν, ἆρα οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες, καὶ τῶν
νῦν καὶ τῶν πρότερον, ταύτην τὴν ἀρετὴν, ἣν αὐτοὺ ἀγα-
θοὶ ἦσαν, ἠπίσαντο καὶ ἄλλῳ παραδοῦναι· ἢ οὐ παραδο-
τὸν τοῦτο ἀνθρώπῳ, οὐδὲ παραληπτὸν ἄλλῳ παρ' ἄλλου.
τοῦτ' ἔξιν, ὃ πάλαι ζητοῦμεν ἐγώ τε καὶ Μένων. ὧδε οὖν 32
σκόπει, ἐκ τοῦ σαυτοῦ λόγου. Θεμιστοκλέα οὐκ ἀγαθὸν ἂν
φαίης ἄνδρα γεγονέναι; ΑΝ. Ἔγωγε πάντων γε μάλιστα.
ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ διδάσκαλον ἀγαθὸν, εἴπερ τις ἄλλος τῆς
αὐτοῦ ἀρετῆς διδάσκαλος ἦν, κἀκεῖνον εἶναι; ΑΝ. Οἶμαι
ἔγωγε, εἴπερ ἐβούλετό γε. ΣΩ. Ἀλλ', οἶει, οὐκ ἂν ἐβουλήθη b.
ἄλλους τέ τινας καλοὺς κἀγαθοὺς γενέσθαι, μάλιστα δέ που
τὸν υἱὸν τὸν αὑτοῦ [1]; ἢ οἶει αὐτὸν φθονεῖν αὐτῷ, καὶ ἐξε-
πίτηδες οὐ παραδιδόναι τὴν ἀρετὴν, ἣν αὐτὸς ἀγαθὸς ἦν;
ἢ οὐκ ἀκούεις [2], ὅτι Θεμιστοκλῆς Κλεόφαντον τὸν υἱὸν ἱπ-
πέα μὲν ἐδιδάξατο ἀγαθόν; ἐπέμενε [3] γοῦν ἐπὶ τῶν ἵππων
ὀρθὸς ἑστηκὼς, καὶ ἠκόντιζεν ἀπὸ τῶν ἵππων ὀρθός· καὶ
ἄλλα πολλὰ καὶ θαυμαστὰ εἰργάζετο, ἃ ἐκεῖνος αὐτὸν ἐπαι-
δεύσατο, καὶ ἐποίησε σοφὸν, ὅσα διδασκάλων ἀγαθῶν εἰ-

1 Ἀλλ', οἶει — v. Ind. οἴεσθαι. Ἄλλους τε — μάλιστα δὲ —. Sermonem incipit scriptor ut dicturus ἄλλους τε — καὶ τὸν υἱόν: sed pro isto καί deinceps ponit fortius μάλιστα δέ. Simile est illud quod ad Cratyl. 50. (ubi negligentius δέ illatum post τέ) ascripsit Heindorfius e Legg. 10. init. ἐκ γὰρ δὴ τοῦ τοιούτου πάντα ἠρτημένα τά τε εἰρημένα κακὰ γέγονε —, μέγιστα δὲ δὴ τῶν λοιπῶν αἱ κ. τ. ε.

2 Vulgo ἀκήκοας. Sed Georg. Lecapenus in Grammatica, cujus Excerpta dedit Matthaei in Lect. Mosq. p. 60. ex h. l. rectius laudat ἀκούεις. SCHNEID. Alia hujus moris Atticorum, praesens ἀκούεις adhibentium ubi communis ratio praeteritum requirit, dedit Heindorfius ad geminum plane hunc Gorgiae locum (§. 126.) Τί δέ; Θεμιστοκλέα οὐκ ἀκούεις ἄνδρα ἀγαθὸν γεγονότα, καὶ Κίμωνα —, οὗ καὶ σὺ ἀκήκοας; Unde apparet utramque rationem Atticis familiarem fuisse. Sed cum incredibile sit, serioris aevi Graecum exquisitiorem formulam memoriae lapsu posuisse, vulgatum ἀκήκοας hic certe pro interpretamento habendum est.

3 Haec et quae sequuntur, iisdem fere verbis exscripsit auctor Dialogi de Virt. usque ad finem §. 32. cum memorabili hac varietate ἐπέβαινε γοῦν ἐπὶ τὸν ἵππον (Boeckh. e Cod. Aug. τῶν ἵππων), et levioribus aliis ut θαυμάσια pro θαυμαστά, ἐπαιδεύσατο pro ἐδίδαξε, etc. Meminit nostri loci Plutarchus quoque in Themistocl. c. ult.

4 Vid.

c. χετο [4]. ἢ ταῦτα οὐκ ἀκήκοας τῶν πρεσβυτέρων; ΑΝ. Ἀκήκοα. ΣΩ. Οὐκ ἄν ἄρα τήν γε φύσιν τοῦ υἱέος αὐτοῦ ἠτιάσατ' ἄν τις εἶναι κακήν. ΑΝ. Ἴσως οὐκ ἄν. ΣΩ. Τί δαὶ τόδε; ὡς Κλεόφαντος ὁ Θεμιστοκλέους ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ σοφὸς ἐγένετο ἅπερ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἤδη του ἀκήκοας ἢ
d. νεωτέρου ἢ πρεσβυτέρου; ΑΝ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἆρ' οὖν ταῦτα μὲν οἰόμεθα βούλεσθαι αὐτὸν τὸν αὐτοῦ υἱὸν παιδεῦσαι, ἣν δὲ αὐτὸς σοφίαν ἦν σοφὸς, οὐδὲν τῶν γειτόνων βελτίω ποιῆσαι, εἴπερ ἦν γε διδακτὸν ἡ ἀρετή; ΑΝ. Ἴσως
33 μὰ Δί' οὔ. ΣΩ. Οὗτος μὲν δή σοι τοιοῦτος διδάσκαλος ἀρετῆς, ὃν καὶ σὺ ὁμολογεῖς ἐν τοῖς ἀρίστοις τῶν πρότερον εἶναι [1]. ἄλλον δὲ δὴ σκεψώμεθα, Ἀριστείδην τὸν Λυσιμά- p. 94
χου. ἢ τοῦτον οὐχ ὁμολογεῖς ἀγαθὸν γεγονέναι; ΑΝ. Ἔ-
b. γωγε πάντως δήπου. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ οὗτος τὸν υἱὸν τόν αὐτοῦ Λυσίμαχον [2], ὅσα μὲν διδασκάλων εἴχετο, κάλλιστα Ἀθηναίων ἐπαίδευσεν, ἄνδρα δὲ βελτίω δοκεῖ σοι ὁτουοῦν πεποιηκέναι; τούτῳ γάρ που καὶ συγγέγονας [3], καὶ ὁρᾷς οἷός ἐστιν. εἰ δὲ βούλει, Περικλέα, οὕτω μεγαλοπρεπῶς σοφὸν ἄνδρα, οἷσθ' ὅτι δύο υἱεῖς ἔθρεψε, Πώραλον καὶ Ξάν-
c. θιππον [4]. ΑΝ. Ἔγωγε. ΣΩ. Τούτους μέντοι, ὡς οἶσθα καὶ σὺ, ἱππέας μὲν ἐδίδαξεν οὐδενὸς χείρους Ἀθηναίων, καὶ μουσικὴν καὶ ἀγωνίαν καὶ τἆλλα ἐπαίδευσεν, ὅσα τέχνης ἔχε-

4 Vid. Ind. in Ἔχεσθαι. Oppositum autem hoc iis quae Themistocles ipse docere poterat filium, nec tamen docuit.

1 Vulgo ἐν τοῖς ἀρίστοις. Atticam formulam ex optimis codd. Vat. et Clark. restituit Be. Vid. de ea Gramm. §. 137. Hemst. ad Lucian. Somn. 2. Wolf. ad Reiz. de Acc. Incl. p. 21. — Tum pro vulg. τῶν πρότερον adverbialem formam hic dedi e Ven. Ξ et Par. B, in quo ita correctum. Vid. supra ad 31. a.

2 Lysimachus hic, et Melesias, Thucydidis filius, cujus statim mentio fit, in Lachete Platonis loquentes inducuntur, ubi ipsi pudorem suum declarant, quod tanto deteriores et ignobiliores patribus sint. GED. Omnino plurium Graecorum heroum filii noxae fuerunt; ut Phocus Phocionis, Ctesippus Chabriae. Plutarch. in Phoc. p. 744. 750. BIE.

3 Vulgo καὶ σὺ συγγέγ. Bekker. bonos codd. Vat. Coisl. Ven. Ξ sequens pronomen omisit: cui lectioni ii quoque codd. astipulantur, qui habent καὶ σὺ γέγονας. Quodsi dicere voluisset Socrates, quod volunt qui vulgatae patrocinantur, αὐτός dixisset non σύ. Sed longe melius συγγέγονας opponitur superiori ἀκήκοας.

4 Vid. ad Alcib. I. 31.

5 Thu-

ται, οὐδενὸς χείρους. ἀγαθοὺς δὲ ἄρα ἄνδρας οὐκ ἐβούλετο ποιῆσαι; δοκῶ μὲν, ἐβούλετο· ἀλλὰ μὴ οὐκ ἦ διδακτόν. ἵνα δὲ μὴ ὀλίγους οἴῃ, καὶ τοὺς φαυλοτάτους Ἀθηναίων, ἀδυνάτους γεγονέναι τοῦτο τὸ πρᾶγμα, ἐνθυμήθητι ὅτι Θουκυδίδης αὖ δύο υἱεῖς ἔθρεψε [5], Μελησίαν καὶ Στέφανον, καὶ τούτους ἐπαίδευσε τά τε ἄλλα εὖ, καὶ ἐπάλαισαν κάλλιστα Ἀθηναίων. τὸν μὲν γὰρ Ξανθίᾳ ἔδωκε, τὸν δὲ Εὐδώρῳ. οὗτοι δέ που ἐδόκουν τῶν τότε κάλλιστα παλαίειν. ἢ οὐ μέμνησαι; ΑΝ. Ἔγωγε, ἀκοῇ. ΣΩ. Οὐκοῦν 34
δῆλον, ὅτι οὗτος οὐκ ἂν ποτε, οὗ μέν ἔδει δαπανώμενον διδάσκειν, ταῦτα μὲν ἐδίδαξε τοὺς παῖδας τοὺς αὑτοῦ· οὗ δὲ οὐδὲν, ἔδει ἀναλώσαντα ἀγαθοὺς ἄνδρας ποιῆσαι, ταῦτα δὲ οὐκ ἐδίδαξεν, εἰ διδακτὸν ἦν [1]. ἀλλὰ γὰρ ἴσως ὁ Θου- b.

5 Thucydides hic, Melesiae fil., non confundendus cum historico celeberrimo Olori filio, Periclis in republica adversarius erat; et, sicut hic plebis studiosus erat, ita Thucydidem optimates ducem habebant, donec Periclis artibus in exilium abire coactus est. Vid. Plutarch. in Pericle p. 155 seqq. *GED.*

Verba *ὀλίγους καὶ τοὺς φαυλοτάτους* paulo inferius resumuntur et explicantur his, *ἀλλὰ γὰρ ἴσως ὁ Θ. φαῦλος ἦν καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ πλεῖστοι, φίλοι κ. τ. ε.* Hoc itaque dicit, Thucydidem imprimis documento esse, non valere illud de hominibus infimae sortis neque de paucis admodum, cum homo tam potens ac generosus ipse in amicis, quos per Graeciam habuerit omnium plurimos, neminem tamen illi negotio idoneum invenerit. Non immerito tamen haerent viri docti in eo quod verba illa *ἵνα δὲ μὴ — φαυλοτάτους* statim subjiciuntur mentioni virorum ornatissimorum et proxime quidem Periclis, quasi hic aliquo modo dici potuerit *φαῦλος* h. e., ut vidimus, neque generosus neque potens. Neque ego aliter rem expedire possum, nisi ut negligentius neque ullo ad superiora exempla respectu, sed velut extrinsecus hunc transitum fecerit scriptor ad Thucydidem, quem ut hominem divitem et optimatium praesulem, aliquo modo tanquam cumulum ceteris videtur potuisse adjicere. Quae ratio an aliquantum forte adjuvari possit, si pro *μὴ* legatur *μηδαμῇ*, dubitanter admodum propono.

1 Ullrichius vocem *οὗ*, in his *οὗ μέν — οὗ δὲ* — ita tuetur ut sit genitivus mercis (vid. supra 28 not. 6.). Sed nullum adhuc exemplum inveni constructionis *δαπανᾶν τινος*, cum plena sint omnia illius *δαπανᾶν εἴς τι*. Quare nunc etiam unice faveo Fischeri rationi, in notis ad Dial. de Virt. 6., ubi haec omnia totidem verbis leguntur, loco autem istius *οὗ* bis prostat *οἷ*, eandem formam nostro quoque loco reddi jubentis. Cf. supra ad 18. a. Eleganter enim adverbium *οἷ* positum pro *εἰς ἅ* s. *εἰς ὅ*; plane ut *ὅθεν ζῶ* dicitur pro *ἀφ' ὧν ζῶ*. — Neque

κυδίδης φαῦλος ἦν, καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ πλεῖοι φίλοι Ἀθηναίων καὶ τῶν συμμάχων; καὶ οἰκίας μεγάλης ἦν, καὶ ἐδύνατο μέγα ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν, ὥστε, εἴπερ ἦν τοῦτο διδακτὸν, ἐξευρεῖν ἂν [2] ὅστις ἔμελλεν αὐτοῦ τοὺς υἱεῖς ἀγαθοὺς ποιήσειν, ἢ τῶν ἐπιχωρίων τις ἢ τῶν ξένων, εἰ αὐτὸς μὴ ἐσχόλαζε διὰ τὴν τῆς πόλεως ἐπιμέλειαν. ἀλλὰ γὰρ, ὦ ἑταῖρε Ἄνυτε, μὴ οὐκ ἦ διδακτὸν ἀρετή.

c. ΑΝ. Ὦ Σώκρατες, ῥᾳδίως μοι δοκεῖς κακῶς λέγειν ἀνθρώπους. ἐγὼ μὲν οὖν ἄν σοι συμβουλεύσαιμι, εἰ βούλεις ἐμοὶ πείθεσθαι, εὐλαβεῖσθαι. ὡς ἴσως μὲν καὶ ἐν ἄλλῃ πόλει ῥᾴδιόν [3] ἐστι κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους ἢ εὖ, ἐν τῇδε δὲ καὶ πάνυ. οἶμαι δέ σε καὶ αὐτὸν εἰδέναι.

34 ΣΩ. Ὦ Μένων, Ἄνυτος μέν μοι δοκεῖ χαλεπαίνειν· p. 95.
καὶ οὐδὲν θαυμάζω· οἴεται γάρ με πρῶτον μὲν κακηγορεῖν τούτους τοὺς ἄνδρας· ἔπειτα ἡγεῖται καὶ αὐτὸς εἶναι εἷς

que minus Gedikio astipulor pro ταῦτα δὲ ex eodem dialogo rescribere suadenti τοῦτο δέ, tum ob proxime succedens διδακτόν, tum ob sensum, cum ceteris artibus omnibus studium virtutis commodius opponatur ita ταῦτα μὲν — τοῦτο δέ —. Nam quae ad tuendam in hoc quoque vulgatam dixit Ullrichius, valent ea quidem ad explicanda seu potius excusanda si qua sunt extra dubium posita: sed non fortasse ad recusanda quae e fonte non contemnendo aptiora offeruntur. Mirum enim esset si ab illius dialogi consarcinatore in Platonis verba bis illatum esset quod exquisitius et concinnius judicandum sit. — De duplici denique μὲν — μέν — δὲ — δέ — vid. Exc. meum ad Demosthenis Mid. p. 129.

2 In Dial. de Virt. l. l. est ἐξεῦρεν ἄν, non minus apte. — Mox ad αὐτοῦ vid. Ind. Lat. in v. Genitivus.

3 Legendum ῥᾷον (PAION). Quam emendationem confirmatam ab Heind. ad Phaedon. 41. nunc Be. quoque et Schleierm. adoptarunt. Quod autem Ullrichius, nimis gravem hanc civitatis Atheniensium reprehensionem esse putat, idmihi quidem secus esse videtur; certe plane talis est haec oratio qualem homini inimico tribuerit Plato. Quodsi, facile esse utrumque, dicere voluisset scriptor, tunc per καί, non ἤ, sententiarum nexum fecisset. In fine autem dictionis hoc sensu plane absonum est istud ἢ εὖ, cujus nulla prorsus in minaci oratione vis apparet. Quod denique observat Ullrichius, vocem πάνυ non recte aptari comparativo ῥᾷον, id verum est sane: at non debet aptari illa quidem hic, non magis certe quam in usitatissima responsione πάνυ γε, quae omni loquendi formae subjungitur. Neque tamen quenquam celabo in Vat. 2. omitti verba ἢ εὖ. Quod nescio an sit a corrigente. Mihi certe cum his verbis ipsum orationis sal videtur perire.

1 II. e.

τούτων. ἀλλ' οὗτος μὲν, ἐάν ποτε γνῷ οἷόν ἐστι τὸ κακῶς λέγειν, παύσεται χαλεπαίνων· νῦν δὲ ἀγνοεῖ. Σὺ δέ μοι b. εἰπὲ, οὐ καὶ παρ' ὑμῖν [1] εἰσι καλοὶ κἀγαθοὶ ἄνδρες; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Τί οὖν; ἐθέλουσιν οὗτοι παρέχειν αὐτοὺς διδασκάλους τοῖς νέοις, καὶ ὁμολογεῖν διδάσκαλοί τε εἶναι, ἢ διδακτὸν ἀρετήν [2]; MEN. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ τοτὲ μὲν ἄν αὐτῶν ἀκούσαις ὡς διδακτὸν, τοτὲ δὲ ὡς οὔ. ΣΩ. Φῶμεν οὖν τούτους διδασκάλους εἶναι τούτου τοῦ πράγματος, οἷς μηδὲ αὐτὸ τοῦτο ὁμολογεῖται; MEN. Οὔ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τί δαὶ δή; οἱ c. σοφισταί σοι οὗτοι, οἵπερ μόνοι ἐπαγγέλλονται, δοκοῦσι διδάσκαλοι εἶναι ἀρετῆς; MEN. Καὶ Γοργίου μάλιστα, ὦ Σώκρατες, ταῦτα ἄγαμαι, ὅτι οὐκ ἄν ποτε αὐτοῦ τοῦτο ἀκούσαις ὑπισχνουμένου· ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων καταγελᾷ, ὅταν ἀκούσῃ ὑπισχνουμένων. ἀλλὰ λέγειν οἴεται δεῖν ποιεῖν δεινούς [3]. ΣΩ. Οὐδ' ἄρα σοι δοκοῦσιν οἱ σοφισταὶ διδάσκαλοι εἶναι. MEN. Οὐκ ἔχω λέγειν, ὦ Σώκρατες. καὶ d. γὰρ αὐτὸς ὅπερ οἱ πολλοὶ πέπονθα. τοτὲ μέν μοι δοκοῦσι, τοτὲ δὲ οὔ. ΣΩ. Οἶσθα δὲ, ὅτι οὐ μόνον σοί τε καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πολιτικοῖς [4] τοῦτο δοκεῖ τοτὲ μὲν εἶναι διδακτὸν, τοτὲ δ' οὔ; ἀλλὰ καὶ Θέογνιν τὸν ποιητὴν οἶσθ' ὅτι ταυτὰ ταῦτα λέγει; MEN. Ἐν ποίοις ἔπεσιν; ΣΩ. Ἐν 36 τοῖς ἐλεγείοις [1], οὗ λέγει·

1 H. e. in Thessalia. Sic optimi codd. ut jam olim Gedikius legendum viderat pro vulg. ἡμῖν.

2 Et vis sententiae et praegressa particula nos jubent corrigere καὶ διδακτὸν ἀρετήν. Ac multo frequentior est in veterum libris illarum particularum confusio, quam adhuc monitum est a viris doctis. *WOLF.* Cum tamen haud raro τε — ἤ — sibi respondentia inveniantur (vid. Theaet. 4. et ibi Heind.), non inepte Ullrichius hic quoque hanc loquendi formam tuetur, ut disjunctivo hoc ἤ illud dicat Socrates: „aut si qui proborum illorum virorum non diserte dicunt, se esse virtutis magistros, num illud tamen dicunt, quod ut supra (26. b. c.) vidimus eodem redit, posse eam doceri."

3 v. Ind. in Ἄγασθαι et Οἴεσθαι.

4 v. Ind.

1 Apparet hinc, Theognidem alia quoque poëmata heroico, ut videtur, metro scripsisse. Verbum autem ἔπη latiori significatu elegos etiam comprehendit. Vid. de his fusius agentem Franckium in Callino p. 85 sqq. — Mox primus Theognidis versus in edd. harum sententiarum (v. 33.) aptius ita scribitur Καὶ μετα τοῖσιν

Καὶ παρὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε· καὶ μετὰ τοῖσιν
Ἵζε, καὶ ἄνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
Ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἀπ' ἐσθλὰ διδάξεαι· ἢν δὲ κακοῖσιν
Συμμίσγῃς, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον.

οἶσθ' ὅτι ἐν τούτοις μὲν ὡς διδακτοῦ οὔσης τῆς ἀρετῆς λέ-
b. γει; MEN. Φαίνεταί γε. ΣΩ. Ἐν ἄλλοις δέ γε ὀλίγον μεταβάς, Εἰ δ' ἦν ποιητὸν, φησὶν, καὶ ἔνθετον ἀνδρὶ νόημα, λέγει πῶς [2], ὅτι Πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους ἔφερον οἱ δυνάμενοι τοῦτο ποιεῖν, καὶ

Οὔποτ' ἂν ἐξ ἀγαθοῦ πατρὸς ἔγεντο κακὸς p. 96
Πειθόμενος μύθοισι σαόφροσιν, ἀλλὰ διδάσκων
Οὔποτε ποιήσεις τὸν κακὸν ἄνδρ' ἀγαθόν.

Ἐννοεῖς, ὅτι αὐτὸς αὑτῷ πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν τἀναντία
c. λέγει; MEN. Φαίνεται. ΣΩ. Ἔχεις οὖν εἰπεῖν ἄλλου ἀ-τουοῦν πράγματος, οὗ οἱ μὲν φάσκοντες διδάσκαλοι εἶναι, οὐχ ὅπως ἄλλων διδάσκαλοι ὁμολογοῦνται [3], ἀλλ' οὐδὲ αὐ-

τοῖσιν π. κ. ε. καὶ παρὰ τοῖσιν. In ultimo autem versu et hic et ibi male olim editum erat *Συμμιγῆς*, quod corrigebant alii *συμμιγὲς* alii *συμμιχθῆς*. Nunc Be. ex uno Theognidis codice utrobique edidit *συμμίσγῃς* quod unus etiam Xenophontis codex praebet in Mem. 1, 2, 20. ubi vid. Schneid. Rem conficit indubitata in Theognidis versu 119. (Be. 1165.) scriptura, *Τοῖς ἀγαθοῖς σύμμισγε*.

2 *Φησὶν — λέγει —*. Alterum horum verborum superfluum: sed *φησὶν* in sermone communi verbis alicujus propriis sic solet interseri, alio nihilominus verbo, *λέγειν* maxime, sententiam cum cetera oratione conjungente. Cf. Heind. ad Cratyl. 62. — Ceterum in Edd. Theogn. (427. Be. 435.) metro jubente legitur *ποιητάν τε*; orationis autem series hic paulum est immutata.

3 Vera structura esse debebat: *Ἔχεις εἰπεῖν ἄλλο ὁτιοῦν πρᾶγμα, οὗ — ὁμολογοῦνται*: sed nomen prioris propositionis applicuit se genitivo pendentis inde relativi. Idem accidit paulo inferius (37. b.) in his: *ὁμολογήκαμεν, πράγματος οὗ μήτε διδάσκαλοι κ. τ. λ., τοῦτο διδακτὸν μὴ εἶναι*, pro *τοῦτο πρᾶγμα, οὗ —*. Aliqua tamen est inter haec diversitas. Quippe in posteriori exemplo in ipsa mente sic revera conceptum est: *ὡμολογήκαμεν, τοῦτο πρᾶγμα — εἶναι*: sed dum accusativus proxime praecedit genitivum *οὗ*, ipse transit in genitivum mera *attractione*; quam *attractionem inversam* dicimus, ob vulgatiorem illam, qua relativum nomini alterius propositionis se applicat. Et ad inversam quidem hanc attractionem spectant pleraque exempla allata a me in Gramm. §. 138. I, 4. Matth. Gr. §. 474, c. Heind. ad Lys. 40. In hoc nostro autem exemplo, quanquam ob externam sermonis conformationem eideru

τοὶ ἐπίστασθαι, ἀλλὰ πονηροὶ εἶναι περὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ πρᾶγμα, οὗ φασι διδάσκαλοι εἶναι; οἱ δὲ ὁμολογούμενοι αὐτοὶ καλοὶ κἀγαθοὶ τοτὲ μέν φασιν αὐτὸ διδακτὸν εἶναι, τοτὲ δὲ οὔ; τοὺς οὖν οὕτω τεταραγμένους περὶ ὁτουοῦν φαίης ἂν σὺ κυρίως διδασκάλους εἶναι; MEN. Μὰ Δί' 37 οὐκ ἔγωγε. ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ μήτε οἱ σοφισταί, μήτε οἱ αὐτοὶ καλοὶ κἀγαθοὶ ὄντες, διδάσκαλοί εἰσι τοῦ πράγματος, δῆλον ὅτι οὐκ ἂν ἄλλοι γε. MEN. Οὔ μοι δοκεῖ. ΣΩ. Εἰ δέ γε μὴ διδάσκαλοι, οὐδὲ μαθηταί. MEN. Δοκεῖ μοι ἔχειν ὡς λέγεις. ΣΩ. Ὡμολογήκαμεν δέ γε, πράγματος οὗ μήτε b. διδάσκαλοι μήτε μαθηταὶ εἶεν, τοῦτο διδακτὸν μὴ εἶναι [1]; MEN. Ὡμολογήκαμεν. ΣΩ. Οὐκοῦν ἀρετῆς οὐδαμοῦ φαίνονται διδάσκαλοι. MEN. Ἔοικε ταῦτα. ΣΩ. Εἰ δέ γε μὴ διδάσκαλοι, οὐδὲ μαθηταί; MEN. Φαίνεται οὕτως. ΣΩ.

dem attractionis rationi commode id accenseas, praevalet tamen *anacoluthia* quaedam. Quod facillime sentias in loco Homerico hujus formae prototypo Il. σ, 192. Ἄλλου δ' οὔ τευ οἶδα τοῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δύω. Soloece vulgo, quod verbo hic monere sufficiat, editur ibi τεῦ ἄν: τίς enim, unde est τεῦ, post οὗτις relativi locum obtinere nequit: veram scripturam potrigit Cod. Vind. ap. Alter. neque dubito, quin plures; e quibus rem nullius scilicet momenti enotare supersederunt critici. Ibi itaque dum dicit Achilles Ἄλλου δ' οὔ τευ sententiam primariam in animo habet hanc: Ἄλλου δ' οὕτινος τεύχεα δύοιμ' ἄν: sed statim transiens in hanc loquendi formam, οὐκ οἶδα οὕτινος τεύχεα δύω, ambas conjungit. Ita nostro loco primaria sententia est Ἔχεις εἰπεῖν ἄλλου ὁτουοῦν πράγματος διδασκάλους: sed explicatius mox loquens transit in hanc formam: (Ἔχεις εἰπεῖν ἄλλο ὁτιοῦν πρᾶγμα), οὗ οἱ μὲν φάσκοντες διδάσκαλοι εἶναι: quorum causa tamen priora illa non mutat. Atque huc pertinet etiam illud, quod infra §. 41. emendatius nunc scribitur ita: εἰ μὴ ἐπιστήμη, εὐδοξία δὴ τὸ λοιπὸν γίγνεται, ᾗ — χρώμενοι, τὰς πόλεις ὀρθοῦσιν, ut ibi exponemus.

De verbo Ὁμολογεῖν vid. Ind. — et de formula οὐχ ὅπως, quae h. l. valet *non modo non*, vid. Gramm. §. 137.

1 Codd. opt. et plur. miro consensu τοῦτο μήτε διδακτὸν εἶναι, unde Be. fecit, τ. μηδὲ δ. ε. Cui obstare videtur quod supra 26. c., unde haec verba repetita sunt, legitur μὴ διδακτὸν ε. Sed re diligentius considerata vix dubito quin ibi quoque μηδὲ scribendum sit. Nam in eo quod ibi praecedit εἰ ἔστι διδακτὸν —, ἀναγκαῖον αὐτοῦ καὶ διδασκάλους καὶ μαθητὰς εἶναι prius καί valet *etiam*, cui respondere debet in sententia negativa statim subjecta μηδέ. Syllabam δέ autem in his μηδὲ διδακτόν absorptam ibi esse nihil mirum, ut neque id, quod μηδέ hic transiit in μήτε ob eandem vocem bis praemissam.

2 Cod.

c. Ἀρετὴ ἄρα οὐκ ἂν εἴη διδακτόν. ΜΕΝ. Οὐκ ἔοικεν, εἴπερ ὀρθῶς ἡμεῖς ἐσκέμμεθα. ὥστε καὶ θαυμάζω δή, ὦ Σώκρατες, πότερόν ποτε οὐδ' εἰσὶν ἀγαθοὶ ἄνδρες, ἢ τίς ἂν εἴη
d. τρόπος τῆς γενέσεως τῶν ἀγαθῶν γιγνομένων [2]. ΣΩ. Κινδυνεύομεν, ὦ Μένων, ἐγώ τε καὶ σὺ φαῦλοί τινες εἶναι ἄνδρες, καὶ σέ τε Γοργίας οὐχ ἱκανῶς πεπαιδευκέναι, καὶ ἐμὲ Πρόδικος [3]. παντὸς μᾶλλον οὖν προσεκτέον τὸν νοῦν ἡμῖν αὐτοῖς, καὶ ζητητέον ὅστις ἡμᾶς ἕνί γέ τῳ τρόπῳ [4] βελ-
e. τίους ποιήσει. λέγω δὲ ταῦτα, ἀποβλέψας πρὸς τὴν ἄρτι ζήτησιν· ὡς ἡμᾶς ἔλαθε κατάγελάσως, ὅτι οὐ μόνον ἐπιζήμης ἡγουμένης ὀρθῶς τε καὶ εὖ τοῖς ἀνθρώποις πράττεται τὰ πράγματα, ἢ ἴσως καὶ διαφεύγειν ἡμᾶς τὸ γνῶναι [5] τίνα ποτὲ τρόπον γίγνονται οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες. ΜΕΝ. Πῶς

2 Cod. Coisl. om. *γιγνομένων*: e correctione, opinor. Vulgatam sic dispice „aut si quidem fiant, quomodo fiant."

3 Non sine cavillatione Prodici discipulum se dicere Socratem facile credo. Quamvis autem nonnisi scholas ejus de nominum rectitudine aliquoties, neque has sine irrisione, memoret, ut Protag. 341. a. (*ἐγὼ ἔμπειρος*, ejus artis scilicet, *διὰ τὸ μαθητὴς εἶναι Προδίκου τουτουΐ*) Cratyl. 384. b.; tamen alia quoque apud illum audisse eum, hoc ipso loco significatur.

4 Vid. Ind. *Ἐνί*.

5 Inter voces *ἢ ἴσως* interserta vulgo leguntur haec, *εἰ μὴ τοῦτ' ἐροίμεν, ὡς οὐ μόνον ἐπιζήμης ἀλλὰ καὶ ἄλλου τινός*: quae tamen neque apud Ficinum, neque in Clarkiano, neque in ullo, e duodecim codicibus quos Bekker contulit, leguntur, praeter Paris. E, in cujus margine a recentiore manu scripta sunt. Itaque recte haec consideranti dubium esse non potest, verba haec, quae nulla vera auctoritate nituntur, a Platone profecta non esse, sed margini olim allita ab eo qui vim illius *ἤ*, quod est pro *εἰ δὲ μή* (vid. Hoogev. Schütz. p. 312. 313.), disertius eloqui simulque, ad explicandum superius *οὐ μόνον*, digitum ad insequentia intendere vellet verbo (*ἀλλὰ καὶ ἄλλου τινός*). Vidit et exposuit hoc Ullrichius. Nos in expellendis interpretamentis alias minime proni in re tam aperta non haesitavimus.

In Infinitivo *διαφεύγειν* autem temere olim offensum est, quasi non recte penderet a verbo *ἔλαθεν*. Solet enim post voculam *ἤ* hoc sensu usurpatam sic negligentius addi Infinitivus: Protag. p. 323. a. *παντὶ προσῆκον ταύτης γε μετέχειν τῆς ἀρετῆς, ἢ μὴ εἶναι πόλεις*, ubi vid. Heind. Phaedr. p. 245. e. *τοῦτο οὔτ' ἀπόλλυσθαι οὔτε γίγνεσθαι δυνατὸν ἢ πάντα οὐρανὸν — σῆναι*: 271. d. *δεῖ δὴ — δύνασθαι ἀκολουθεῖν ἢ μηδὲ εἰδέναι*. In omnibus autem his exemplis Infinitivus vicem gerit Optativi cum *ἄν*.

1 Sic

τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ὥρᾳς. ὅτι μὲν τοὺς [1] ἀγα- 38
θοὺς ἄνδρας δεῖ ὠφελίμους εἶναι, ὀρθῶς ὡμολογήκαμεν τοῦ-
97. τό γε, ὅτι οὐκ ἄν ἀλλῶς ἔχοι. ἢ γάρ; MEN. Ναί. ΣΩ.
Καὶ ὅτι γε ὠφέλιμοι ἔσονται, ἂν ὀρθῶς ἡμῖν ἡγῶνται τῶν
πραγμάτων, καὶ τοῦτό που καλῶς ὡμολογοῦμεν; MEN.
Ναί. ΣΩ. Ὅτι δ' οὐκ ἔξιν ὀρθῶς ἡγεῖσθαι, ἐὰν μὴ φρό-
νιμος ᾖ [2], τοῦτο ὁμοιοί ἐσμεν οὐκ ὀρθῶς ὡμολογηκόσι. b.
MEN. Πῶς δὴ ὀρθῶς λέγεις; [3] ΣΩ. Ἐγὼ ἐρῶ. εἴ τις
εἰδὼς τὴν ὁδὸν τὴν εἰς Λάρισσαν, ἢ ὅποι βούλει ἄλλοσε,
βαδίζοι [4] καὶ ἄλλοις ἡγοῖτο, ἄλλο τι ὀρθῶς ἂν καὶ εὖ
ἡγοῖτο; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Τί δ', εἴ τις ὀρθῶς μὲν
δοξάζων ἥτις ἐστὶν ἡ ὁδός, ἐληλυθὼς δὲ μὴ, μηδ' ἐπιστά- c.
μενος [5], οὐ καὶ οὗτος ἂν ὀρθῶς ἡγοῖτο; MEN. Πάνυ γε.
ΣΩ. Καὶ ἕως γ' ἂν που ὀρθὴν δόξαν ἔχῃ περὶ ὧν ὁ ἕτε-
ρος ἐπιστήμην, οὐδὲν χείρων ἡγεμὼν ἔσται, οἰόμενος μὲν ἀλη-
θῆ φρονῶν δὲ μὴ, τοῦ τοῦτο φρονοῦντος. MEN. Οὐδὲν
γάρ. ΣΩ. Δόξα ἄρα ἀληθὴς πρὸς ὀρθότητα πράξεως οὐ- d.
δὲν χείρων ἡγεμὼν φρονήσεως. καὶ τοῦτό ἐστιν, ὃ νῦν δὴ
παρελείπομεν ἐν τῇ περὶ τῆς ἀρετῆς σκέψει, ὁποῖόν τι εἴη,
λέγοντες ὅτι φρόνησις μόνον ἡγεῖται τοῦ ὀρθῶς πράττειν.
τὸ δὲ ἄρα καὶ δόξα ἦν ἀληθής [6]. MEN. Ἔοικέ γε. ΣΩ.

1 Sic Be. e codd. Vulgo τοὺς μὲν ἀγ. minus bene: non enim boni viri opponuntur aliis, sed assertio haec subsequenti negationi, Ὅτι δ' οὐκ ἔξιν —.

2 Sc. ὁ ἡγούμενος, v. supra ad §. 12. b.

3 Respicitur prius ὀρθῶς e binis quae sunt in Socratis sermone proximo: quo cum significarit ille, posse talem quoque ὀρθῶς ἡγεῖσθαι, recte nunc interrogatur, quomodo intelligat illud ὀρθῶς.

4 In edd. ante Be εἰ repetitur ante βαδίζοι: quod ob interjectum sermonem non damnarem si in ullo codice utrumque εἰ inventum esset. Sed in optimis et plurimis deest utrumque, in paucis alterutrum. — De scriptura Λάρισα v. ad §. 1. b.

5 Facile e superioribus suppletur sermo ad haec participia: quare, quod dant Vind. et Veneti, εἰῇ ante δοξάζων manus esse videtur corrigentis.

6 Primus monuit Heindorfius ad Theaet. 37. de formula τὸ δέ conjunctionis loco inservienti latineque vertenda *cum tamen*. Itaque facilis intellectu foret hic locus, si scriptum esset: τὸ δὲ ἄρα καὶ δόξα ἀληθὴς ὀρθῶς ἂν ἦν ἡγοῖτο. Nunc brevius istud ἦν recte, opinor, idem Heindorfius explicuit ita: „cum tamen exstaret etiam opinio vera" scil. cujus ope illud fieri potest. Imperfectum autem spectat tem-

e. Οὐδὲν ἄρα ἧττον ὠφέλιμόν ἐστιν ὀρθὴ δόξα ἐπιστήμης. *MEN.* Τοσούτῳ γε, ὦ Σώκρατες, ὅτι ὁ μὲν τὴν ἐπιστήμην ἔχων, ἀεὶ ἂν ἐπιτυγχάνοι· ὁ δὲ τὴν ὀρθὴν δόξαν, τοτὲ μὲν ἂν
39 τυγχάνοι, τοτὲ δ' οὔ. *ΣΩ.* Πῶς λέγεις; ὁ ἀεὶ ἔχων ὀρθὴν δόξαν, οὐκ ἀεὶ τυγχάνοι, ἴσωσπερ ὀρθὰ δοξάζοι [1]; *MEN.* Ἀνάγκη μοί φαίνεται. ὥστε θαυμάζω, ὦ Σώκρατες, τούτου οὕτως ἔχοντος, ὅ,τι δήποτε πολὺ τιμιωτέρα ἡ ἐπιστήμη τῆς ὀρθῆς δόξης· καὶ διὰ τί ὅ,τι τὸ μὲν ἕτερον, τὸ δὲ ἕτερόν ἐστιν
b. αὐτῶν. *ΣΩ.* Οἶσθα οὖν, διότι θαυμάζεις; ἢ ἐγώ σοι εἴπω; *MEN.* Πάνυ γ' εἰπέ. *ΣΩ.* Ὅτι τοῖς Δαιδάλου ἀγάλμασιν [2] οὐ προσέσχηκας τὸν νοῦν. ἴσως δὲ οὐδ' ἔστι παρ' ὑμῖν. *MEN.* Πρὸς τί δαὶ δὴ τοῦτο λέγεις; *ΣΩ.* Ὅτι καὶ ταῦτα, ἐὰν μὲν μὴ δεδεμένα ᾖ, ἀποδιδράσκει καὶ δραπετεύει·
c. ἐὰν δὲ δεδεμένα, παραμένει. *MEN.* Τί οὖν δή; *ΣΩ.* Τῶν ἐκείνου ποιημάτων λελυμένον μὲν ἐκτῆσθαι, οὐ πολλῆς τινος ἄξιόν ἐστι τιμῆς, ὥσπερ δραπέτην ἄνθρωπον· οὐ γὰρ παραμένει· δεδεμένον δὲ, πολλοῦ ἄξιον· πάνυ γὰρ καλὰ τὰ ἔργα ἐστί. πρὸς τί οὖν δὴ λέγω ταῦτα; πρὸς τὰς δόξας τὰς ἀληθεῖς. καὶ γὰρ αἱ δόξαι αἱ ἀληθεῖς, ὅσον μὲν ἂν χρόνον παραμένωσι, καλὸν τὸ χρῆμα, καὶ πάντα ταγαθὰ ἐργάζονται [3]· πολὺν δὲ χρόνον οὐκ ἐθέλουσι παραμένειν, ἀλλὰ p. 98
d. δραπετεύουσιν ἐκ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. ὥστε οὐ πολ-

tempus superioris illius disputationis, ut supra §. 25. not. 1., plenius: *εἶναι οὐκ ἐνενοοῦμεν.*

1 Sic Be. e codd. Vulgo *ἴσωσπερ ἄν*, quae formula conjunctivum poscit: in sermone autem obliquo *ἴως* ponitur cum optativo nudo. Vid. Gramm. §. 126, 8. Contra in priori hujus interrogationis parte non sine causa quidem Struvius *ἄν* desiderat ante *ἀεί*. Sed tam saepe atque in omni fere sermone *ἄν* istud optativi omittitur, ut e solis codd. res sit dispicienda. Vid. Matth. Gr. §. 517. p. 731. Heind. ad Gorg. 37.

2 De statuis Daedali vide Excursum III. huic dialogo adjectum. — Praeclara vero est allegoria. Nempe opinio aut sensus (*Meinung, Gefühl*) non ita firmiter animo inhaeret, ut neque objectionibus neque dubitationibus revelli possit; quod vero doctrina et ratione adhibita cognoscis verumque judicas, illud in tuto tibi positum est. *BIE.*

3 E Stobaeo, qui sat longum pannum hinc in Eclogas suas Eth. transtulit (p. 362. Ed. Heeren.) varietates hasce enotavi: *ἀπεργάζονται* pro *ἐργ.* — *τιμιωτέρα* pro *τιμιώτερον* — et §. 40 extr. *ὧν δὲ ἄνθρωπος* — *δύο ταῦτα ἡγεῖται, δόξα α. κ. ε. SCHNEIDER.*

4 *Ra-*

λοῦ ἄξιαί εἰσιν, ἕως ἄν τις αὐτὰς ϑήσῃ αἰτίας λογισμῷ [4]. τοῦτο δ' ἐστὶ, Μένων ἑταῖρε, ἀνάμνησις, ὡς ἐν τοῖς πρόσθεν ἡμῖν ὡμολόγηται. ἐπειδὰν δὲ δεϑῶσι, πρῶτον μὲν ἐπιστῆμαι γίγνονται, ἔπειτα μόνιμοι. καὶ διὰ ταῦτα δὴ τιμιώτερον ἐπιστήμη ὀρϑῆς δόξης ἐστί· καὶ διαφέρει δεσμῷ ἐπιστήμη ὀρϑῆς δόξης. MEN. Νὴ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, ἔοικε τοιούτῳ τινί. ΣΩ. Καὶ μὴν καὶ ἐγὼ ὡς οὐκ εἰδὼς λέγω, ἀλλὰ εἰκάζων [1]. ὅτι δέ ἐστί τι ἄλλοῖον ὀρϑὴ δόξα καὶ ἐπιστήμη, οὐ πάνυ μοι δοκῶ τοῦτο εἰκάζειν· ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο φαίην ἂν εἰδέναι [2], ὀλίγα δ' ἂν φαίην, ἓν δ' οὖν [3] καὶ τοῦτο ἐκείνων ϑείην ἂν ὧν οἶδα. MEN. Καὶ ὀρϑῶς γε, ὦ Σώκρατες, λέγεις. ΣΩ. Τί δαί; τόδε οὐκ ὀρϑῶς, ὅτι ἀληϑὴς δόξα ἡγουμένη τὸ ἔργον ἑκάστης [4] πράξεως οὐδὲν χεῖρον ἀπεργάζεται ἢ ἐπιστήμη; MEN. Καὶ τοῦτο δοκεῖς μοι ἀληϑῆ λέγειν [5]. ΣΩ. Οὐδὲν ἄρα ὀρϑὴ

h Ratiocinatione a causis ducta: sic recte Ficinus.

1 Sic Clark. Coisl. et plerique alii. Vulgo εἰκάζω, quod recte non procedebat nisi admissa in superioribus Struvii correctione οὐχ ὡς εἰδώς. Nunc recte jungitur ὡς οὐκ εἰδὼς ἀλλ' εἰκάζων. Mox voculam οὐ ante πάνυ optimi quidem codices et ceterorum plurimi omittunt: perperam tamen.

2 Habes hic ἄν additum optativo pendenti ab εἰ, quod deflectit ab eo usu quem tradit grammatica. Sed legitimum hoc quoque esse docebunt Heindorf. ad Protag. 50. (εἴπερ ἄλλῳ τῳ ἀνθρώπων πειϑοίμην ἄν, καὶ σοὶ πείϑομαι) et Herm. ad Vig. num. 303. Nimirum nonnisi usitatiores verba jungendi modi regulis grammaticis memoriae traduntur, cum in ipsa lingua multa, loquentium judicio variata inveniantur, quae regulis addisci vix possunt. Ita voculam ἄν adjiciebant si quando id quod *fieri posset* magis inculcare auribus volebant, quam id quod *fieret*.

3 Particula δέ in apodosi hic posita est: quod tamen differt ab illis orationis formis quibus alias idem fieri solet (vid. Alc. II, 10. 24.). Nam vis particulae hic refertur non ad protasin sed ad interjectum ὀλίγα δ' ἂν φαίην, quia, si hoc solum praecederet, forma sermonis foret haec: ὀλίγα μὲν ἂν φαίην εἰδέναι, ἓν δ' οὖν καὶ τοῦτο ϑείην ἂν ἐκείνων.

4 Inseritur vulgo τῆς, quod omisi cum Vind. et priori manu codicis Ven. Σ.

5 Sic Be. ex optimis et plurimis: vulgo ἀληϑῶς, quod male corrigentis est: nam ἀληϑῶς λέγεις τοῦτο aliud quid sonat. Plurale autem ἀληϑῆ cum λέγειν et similibus tam sollemnis est conjunctio, ut ad pluralem numerum aures non amplius advertant. Dici qui-

δόξα ἐπιςήμης χεῖρον οὐδὲ ἧττον ὠφέλιμα ἔσαι εἰς τὰς πράξεις· οὐδὲ ἀνὴρ ὁ ἔχων ὀρθὴν δόξαν, ἢ ὁ ἐπιςήμην. MEN. Ἔςι ταῦτα. ΣΩ. Καὶ μὴν ὅγε ἀγαθὸς ἀνὴρ, ὠφέλιμος
c. ἡμῖν ὡμολόγηται εἶναι. MEN. Ναί. ΣΩ. Ἐπειδὴ [6] τοίνυν οὐ μόνον δι' ἐπιςήμην ἀγαθοὶ ἄνδρες ἂν εἶεν, καὶ ὠφέλιμοι ταῖς πόλεσιν, εἴπερ εἶεν, ἀλλὰ καὶ δι' ὀρθὴν δόξαν, τούτοιν δὲ οὐδέτερον φύσει ἐςὶ τοῖς ἀνθρώποις, οὔτε ἐπιςήμη, οὔτε δόξα ἀληθὴς, οὔτ' ἐπίκτητα, [7] ἢ δοκεῖ σοι φύ-

quidem poterat *ταῦτα ἀληθῆ λέγειν* sed commodius hic ad sententiarum commissuram erat singulare *τοῦτο*: cujus tamen gratia insuetum auribus *ἀληθὲς λέγειν* inculcare atticus scriptor refugiebat.

6 Huic *ἐπειδή* nulla in seqq. apodosis respondet, Socrate mox verbis *ἢ δοκεῖ σοι* filum orationis abrumpente.

7 Falsam esse, quam verba *οὔτ' ἐπίκτητα* continent sententiam, ipsisque a Platone antea disputatis repugnare, nemo non videt. Cornarius deleri jubet. Quae cum nimis dura sit medendi ratio, legam potius, *ἀλλ' ἐπίκτητα*, quod ipsum in margine expositionis loco olim ascriptum fuisse Cornarius putat. *GED.* Sensum sane impediunt haec verba, cum neque de scientia neque de vera opinione adhuc demonstratum sit, parta non esse; ut facilius utique omnia procederent si haec verba abessent. Sed cum interpolationis nullum extrinsecus vestigium accedat, vox *ἐπίκτητα* quae in Phaedro, (p. 237. d.) sensu latiori posita est, angustissimo, hic est intelligenda, de eo quod quis suo sibi arbitrio acquirit. Nam in Phaedro etiamsi non sua ibi Socrates persona loquatur, sermo est nonnisi de serius eveniente perfectione. *SCHLEIERM.* Verba in Phaedro sunt haec: *ἡμῶν ἐν ἑκάςῳ δύο τινὲ ἐςὸν ἰδέα ἄρχοντε —, ἢ μὲν ἔμφυτος οὖσα, ἐπιθυμία ἡδονῶν, ἄλλη δὲ ἐπίκτητος, δόξα ἐφιεμένη τοῦ ἀρίςου.* De voluntaria autem acquisitione vocem *ἐπίκτητος* nostro loco eo minus intelligere possum, quod cum *τοῖς φύσει* opponuntur *τὰ ἐπίκτητα* vis oppositionis non est in verbo *κτᾶσθαι* sed in praepositione *ἐπί*. Itaque quoquo me verser sententiam servatis his verbis non expedio. Vestigium autem adulteratae lectionis quamvis pusillum hoc tamen esse posset, quod vox *οὔτε* hoc tertio loco stare non potest: quod pulchre vidit Be. ideoque e ratione grammatica (non e codd. ut per errorem scripsit in novissima sua edit. Schleierm.) reposuit *οὐδ'*. Praeterea in cod. Paris. E voci *οὔτ'* suprascriptum *ἀλλ'*, quod speciem sane habet correctionis qualem Gedikius postea proposuit: sed quanam alia ratione verbum *ἐπίκτητα* sensum intrare possit equidem non video. Finire abruptam apodosin poterat Socrates hac sententia, *οὐδέτερον φύσει ἐςί*: sed addere etiam more antiquo contrarium, *ἀλλ' ἐπίκτητα*. Quanquam omnium probabilissima fortasse est Cornarii ratio.

1 Vid.

σει ὁποτερονοῦν αὐτοῖν εἶναι; MEN. Οὐκ ἔμοιγε. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ οὐ φύσει, οὐδὲ οἱ ἀγαθοὶ φύσει εἶεν ἄν. d.
MEN. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἐπειδὴ δέ γε οὐ φύσει, ἐσκοποῦμεν τὸ μετὰ τοῦτο, εἰ διδακτόν ἐστι. MEN. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν διδακτὸν ἐδόξεν εἶναι, εἰ φρόνησις ἡ ἀρετή; MEN. Ναί. ΣΩ. Καὶ εἴγε διδακτὸν εἴη, φρόνησις ἂν εἴη; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Καὶ εἰ μέν γε διδάσκαλοι εἶεν, διδακτὸν ἂν εἶναι, μὴ ὄντων δὲ, οὐ διδακτόν; MEN. Οὕτως. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ὡμολογήκαμεν μὴ εἶναι αὐτοῦ διδασκάλους. e.
MEN. Ἔξι ταῦτα. ΣΩ. Ὡμολογήκαμεν ἄρα, μήτε διδακτὸν αὐτὸ μήτε φρόνησιν εἶναι; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἀγαθόν γε αὐτὸ ὡμολογοῦμεν εἶναι. MEN. Ναί. ΣΩ. Ὠφέλιμον δὲ καὶ ἀγαθὸν εἶναι τὸ ὀρθῶς ἡγού-
99. μενον. MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Ὀρθῶς δέ γε ἡγεῖσθαι δύο f.
ὄντα ταῦτα μόνα, δόξαν τε ἀληθῆ καὶ ἐπιστήμην, ἃ ἔχων ἄνθρωπος ὀρθῶς ἡγεῖται. τὰ γὰρ ἀπὸ τύχης γιγνόμενα, οὐκ ἀνθρωπίνῃ ἡγεμονίᾳ γίγνεται· ᾧ δὲ ἄνθρωπος ἡγεμών ἐστιν ἐπὶ τὸ ὀρθὸν, δύο ταῦτα, δόξα ἀληθὴς καὶ ἐπιστήμη [1]. MEN. Δοκεῖ μοι οὕτως. ΣΩ. Οὐκοῦν, ἐπειδὴ οὐ διδακτόν 41
ἐστιν, οὐδ' ἐπιστήμη δὴ ἐπιγίγνεται ἡ ἀρετή [2]. MEN. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. Δυοῖν ἄρα ὄντοιν ἀγαθοῖν καὶ ὠφελίμοιν, τὸ μὲν ἕτερον ἀπολέλυται, καὶ οὐκ ἂν εἴη ἐν πολιτικῇ πράξει ἐπιστήμη ἡγεμών. MEN. Οὔ μοι δοκεῖ. ΣΩ. Οὐκ ἄρα b.
σοφίᾳ τινὶ οὐδὲ σοφοὶ ὄντες οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες ἡγοῦντο ταῖς πόλεσιν, οἷς ἀμφὶ Θεμιστοκλέα τε καὶ οὓς ἄρτι Ἄνυτος ὅδε ἔλεγε. διὸ καὶ οὐχ οἷοί τε ἄλλους ποιεῖν τοιούτους οἷοι αὐτοί εἰσιν, ἅτε οὐ δι' ἐπιστήμην ὄντες τοιοῦτοι. MEN. Ἔοικεν οὕτως ἔχειν, ὦ Σώκρατες, ὡς λέγεις. ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ c.
μὴ ἐπιστήμῃ [3], εὐδοξίᾳ δὴ τὸ λοιπὸν γίγνεται, ᾗ οἱ πολιτι-

1 Vid. Not. 3. ad §. 39.

2 Lego οὐδ' ἐπιςήμη δὴ ἔτι γίγνεται ἀρετή: nusquam enim de eo quaesitum est, an ἐπιςήμῃ, *per scientiam*, virtus acquiratur, sed an ipsa sit ἐπιςήμη, quam discendo igitur adipiscamur. Neque alibi in hac disputatione lectum est verbum ἐπιγίγνεσθαι. SCHLEIERM. Accedo huic sententiae: nam in sequentibus verba ἅτε οὐ δι' ἐπιςήμην idem valent ac si dixisset δι' ἐπιςήμην οὖσαν ἀρετήν. Accedit *Ficini* interpretatio. „Igitur cum virtus doctrina percipi nequeat; nequaquam scientia est".

3 Sic pro vulg. ἐπιςήμη recte nunc scribitur: uterque autem dativus ἐπιςήμῃ et εὐδοξίᾳ

καὶ ἄνδρες χρώμενοι, τὰς πόλεις ὀρθοῦσιν, οὐδὲν διαφερόντως ἔχοντες πρὸς τὸ φρονεῖν, ἢ οἱ χρησμῳδοί τε καὶ οἱ θεομάντεις. καὶ γὰρ οὗτοι λέγουσι μὲν ἀληθῆ καὶ πολλά, ἴσασι δὲ οὐδὲν ὧν λέγουσι. ΜΕΝ. Κινδυνεύει οὕτως ἔχειν. ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ Μένων, ἄξιον, τούτους θείους καλεῖν τοὺς ἄνδρας, οἵτινες νοῦν μὴ ἔχοντες πολλὰ καὶ μεγάλα κατορθοῦσιν ὧν πράττουσι καὶ λέγουσι [4]. *ΜΕΝ. Πάνυ γε.*

d. *ΣΩ. Ὀρθῶς ἂν καλοῖμεν θείους τε οὓς νῦν δὴ ἐλέγομεν χρησμῳδοὺς καὶ μάντεις, καὶ τοὺς ποιητικοὺς ἅπαντας* [5]*, καὶ τοὺς πολιτικοὺς οὐχ ἧκιστα τούτων φαῖμεν ἂν θείους τε εἶναι καὶ ἐνθουσιάζειν, ἐπίπνους ὄντας καὶ κατεχομένους ἐκ τοῦ θεοῦ, ὅταν κατορθῶσι λέγοντες πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα, μηδὲν εἰδότες ὧν λέγουσι. ΜΕΝ. Πάνυ γε.*

e. *ΣΩ. Καὶ αἵ γε γυναῖκες δήπου, ὦ Μένων, τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας θείους καλοῦσι· καὶ οἱ Λάκωνες, ὅταν τινὰ ἐγκω-*

δοξίᾳ eo quem ad 36. c. indicavimus modo explicandus est. Nimirum sermonem incipit scriptor in animo habens, *εἰ μὴ ἐπιζήμη, εὐδοξία δὴ τὰς πόλεις ὀρθοῦσιν*: huic autem jungit alterum modum ita proprie concipiendum, *εὐδοξία δὴ τὸ λοιπὸν γίγνεται, ἢ χρώμενοι κ. τ. λ.* Quodsi quis putet magis consentaneum esse, nulla fere mutatione scribere, *εἰ μὴ ἐπιζήμη, εὐδοξία δὴ — γίγνεται κ. τ. λ.* non est cur multum ei repugnemus: sed illa quae superiori loco contemplavimus exempla, quid ingenium linguae in tali oratione praeferat monstrant, alterque dativus *εὐδοξίᾳ*, quem libri omnes tenent, verae scripturae plus quam vestigium est.

4 Scabra oratio: *ἐκείνων, ἃ πράττουσι καὶ λέγουσι, πολλὰ καὶ μεγάλα κατορθοῦσιν*: quod, si vere ita scripsit Plato, in hunc modum videtur esse explicandum: *πολλὰ ὧν πράττουσι καὶ λέγουσι μεγάλα ἐξὶ κατορθώματα*. Longe simplicius tamen videtur, mutata tantum littera *N* in *Δ* legere: *κατορθοῦσι δι' ὧν*. Ficinus: *multa tamen ac magna et agendo et dicendo disponunt.*

5 Scribendum indubitanter: *Ὀρθῶς οὖν ἂν καλ.* Fic. *Quamobrem merito divinos vocabimus* —. Tum notanda trajectio voculae *τέ*. Nam cum naturalis ordo esset hic, *καλοῖμεν θείους, οὓς τε νῦν δὴ — μάντεις καὶ τοὺς π.*, particula *τέ* applicuit se praecedenti *θείους*. Qualia plura notavit in Platonis dialogis Heindorfii diligentia: vid. Ind. in Phaedonem cet. sub v. *τε*: e. g. Protag. 42. *ἐφ' ᾧ δὲ ἥ τε ζημία θάνατος αὐτῶν τοῖς παισὶ καὶ φυγαὶ* —, ubi *τε* poni debebat post *θάνατος*. Sic etiam Herod. 6, 86, 1. *ταῦτά τε ὧν ἐπιλεγομένῳ καὶ βουλευομένῳ*, ubi nihil sequitur quod ad *ταῦτά τε* referri possit. Vid. et infra Crit. 1.

6 Ca-

μιάζωσιν ἀγαθὸν ἄνδρα, θεῖος ἀνὴρ, φασὶν, οὗτος [6]. MEN. Καὶ φαίνονταί γε, ὦ Σώκρατες, ὀρθῶς λέγειν. καίτοι ἴσως Ἄνυτος ὅδε σοι ἄχθεται λέγοντι. ΣΩ. Οὐδὲν μέλει ἔμοιγε. τούτῳ μὲν, ὦ Μένων, καὶ αὖθις διαλεξόμεθα. εἰ δὲ νῦν 42
ἡμεῖς ἐν παντὶ τῷ λόγῳ τούτῳ καλῶς ἐζητήσαμέν τε καὶ
ἐλέγομεν, ἀρετὴ ἂν εἴη οὔτε φύσει, οὔτε διδακτὸν, ἀλλὰ
99. θεία μοίρᾳ παραγιγνομένη [1], ἄνευ νοῦ, οἷς ἂν παραγίγνη-
ται. εἰ μή τις εἴη τοιοῦτος τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, οἷος
καὶ ἄλλον ποιῆσαι πολιτικόν. εἰ δὲ εἴη, σχεδὸν ἂν τι οὗτος b.
λέγοιτο τοιοῦτος ἐν τοῖς ζῶσιν, οἷον ἔφη Ὅμηρος [2] ἐν τοῖς
τεθνεῶσι τὸν Τειρεσίαν εἶναι, λέγων περὶ αὐτοῦ, ὅτι οἷος
πέπνυται, τῶν ἐν Ἅιδου, αἱ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσι. ταυτὸν ἂν
καὶ εὐθὺς [3] οὗτος τοιοῦτος, ὥσπερ παρὰ σκιὰς ἀληθὲς ἂν
πρᾶγμα, εἴη πρὸς ἀρετήν. MEN. Κάλλιστα δοκεῖς μοι λέ-
γειν, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἐκ μὲν τοίνυν τούτου τοῦ λογισ- c.
μοῦ, ὦ Μένων, θεία μοίρᾳ ἡμῖν φαίνεται παραγιγνομένη ἡ
ἀρετὴ οἷς παραγίγνεται. τὸ δὲ σαφὲς περὶ αὐτοῦ εἰσόμεθα
τότε, ὅταν, πρὶν ᾧτινι τρόπῳ τοῖς ἀνθρώποις παραγίγνεται
ἡ ἀρετὴ, πρότερον ἐπιχειρήσωμεν αὐτὸ καθ' αὑτὸ ζητεῖν τί
ποτ' ἐστὶν ἀρετή. νῦν δ' ἐμοὶ μὲν ὥρα ποι ἰέναι· σὺ δὲ d.
ταῦτα, ἅπερ αὐτὸς πέπεισαι, πεῖθε καὶ τὸν ξένον τόνδε
Ἄνυτον, ἵνα πραότερος ᾖ. ὡς, ἐὰν πείσῃς τοῦτον, ἔστιν ὅτι
καὶ Ἀθηναίους ὀνήσεις.

6 Casaub. ad Athen. 8, 16. p. 631. reponi jubet, secundum dialectum Laconicam, σεῖος ἀνὴρ, idque firmare studet Aristotelis loco Eth. Nicom. 7, 1. καθάπερ οἱ Λάκωνες εἰώθασι προσαγορεύειν, ὅταν ἀγασθῶσι σφόδρα τον, Σεῖος ἀνὴρ, φασίν. Quam emendationem in Platone quidem probat *Fischer* (ad Aeschin. 1, 13,); in Dialogo autem de Virtute, loco e Menone excerpto, καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι — θεῖον ἄνδρα φασὶν εἶναι, communem formam, quippe ob mutatum sermonem ab auctore positam, intactam reliquit. Sed vide ne ipse Plato hanc litteras etiam sonosque alienioris dialecti servandi minimam duxerit diligentiam.

1 Hanc sententiam Socrates in Protagora quoque proponit, ac strenue defendit (p. 328. e.): ἐγὼ γὰρ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἡγούμην οὐκ εἶναι ἀνθρωπίνην ἐπιμέλειαν, ᾗ ἀγαθοὶ οἱ ἀγαθοὶ γίγνονται.

2 Odyss. κ, 495. ubi est τοὶ δὲ σκιαὶ α.

3 V. Ind. εὐθύς.

EXCURSUS I.

De forma Imperativi εἰπόν vel εἶπον. Ad §. 2.

Imperativi formam εἰπόν, minus usitatam illam quam alteram εἰπέ, grammatici hodie omnes sic, cum acuto in ultima, scribere praecipiunt. Et sane Eustathius ad Od. β, 85 (p. 82. Basil.) Aelium Dionysium testem laudans, de attica consuetudine ita: καὶ τὰ προστακτικὰ δὲ ἀμφοτέρως, εἰπέ καὶ εἰπόν ὀξυτόνως. Explicatius autem de eadem re traditum non inveni praeterquam apud Etym. M. in voce (p. 302.) et in Hortis Adonidis fol. 46. quibus locis consona quaedam leguntur, quae nunc comperi esse *Choerobosci*. Cujus ipsa verba excerpta ex ejus scholiis ad Theodosii canones, unde alia permulta dedit Bekker in Anecdd. to. III. p. 1180 sqq., ab eodem mecum communicata hic apponam ut integrius et emendatius quam utroque illo loco legantur. (Cod. fol. 264. v.) Φησὶν ὁ γραμματικὸς Ἰωάννης ὁ Χάραξ ὅτι τὸ παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ προστακτικὸν ὀξυτόνως λεγόμενον, οἷον εἰπόν ἀντὶ τοῦ εἰπέ, δευτέρου ἀορίστου ἐστὶ κατὰ τὴν Συρακουσίων γλῶσσαν γενόμενον. καὶ γὰρ οἱ Συρακούσιοι μεταποιοῦντες εἰς ον τὰ προστακτικὰ τοῦ δευτέρου ἀορίστου τὸν τόνον φυλάττουσι τῶν κοινῶν προστακτικῶν, οἷον νύγε νύγον, λάβε λάβον, καὶ τὸ ἄνελε ἄνελον. εἰ οὖν εἰπέ ὀξυτόνως, δῆλον ὅτι καὶ εἰπόν κατὰ Συρακουσίους ὀξυτόνως. τὸ γὰρ παρ' ἡμῖν βαρυνόμενον ἐν τῷ Μενάνδρῳ, Εἶπον δὲ, τί ποιεῖν μέλλετε, ἀντὶ τοῦ εἰπέ, πρώτου ἀορίστου, ἀπὸ τοῦ εἶπα, προστακτικόν ἐστιν, ὥσπερ ἔτυψα τύψον, ἔγραψα γράψον. Apparet hinc, traditam fuisse e bonis scriptoribus formam imperativi εἶπον, fuisse autem qui scribendum docerent εἰπόν, quippe non a primo aoristo hanc formam deducentes, sed a secundo, ob dialectum aliquam Syracusanorum, qui ab aliis quoque secundis aoristis imperativum non in ε sed in ον formare solerent. Quod cum fieret servato formae communis tono, ut λάβε — λάβον, inde demonstrabant illi pronuntiandum etiam esse εἰπόν, quoniam communis forma sit εἰπέ. Quod fragile sane est argumentum. Tamen non modo in libris de grammatica quibus hodie utimur sed in editionibus etiam scriptorum antiquorum hic verbi εἰπόν accentus tanquam solus legitimus exhibetur. Verum nisi me omnia fallunt, in editis certe soli id *Henrico Stephano* debemus. Nam in loco Platonis nostro εἶπον est in Aldina et in Basileensi utraque: εἰπόν editur inde a *Stephano*. Idem factum in Theocrito 14, 11. ubi vid. nott. Reisk. Harl. Kiefsl. Legitur εἰπὸν in fragmento dorico Pythagorei incerti ap. Gal. p. 708.: sed illud editum primum est cum aliis Pythagoreorum fragmentis ab

H.

τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ὥρᾳς. ὅτι μὲν τοὺς [1] ἀγα- 38
θοὺς ἄνδρας δεῖ ὠφελίμους εἶναι, ὀρθῶς ὡμολογήκαμεν τοῦ-
97. τό γε, ὅτι οὐκ ἄν ἄλλως ἔχοι. ἢ γάρ; MEN. Ναί. ΣΩ.
Καὶ ὅτι γε ὠφέλιμοι ἔσονται, ἂν ὀρθῶς ἡμῖν ἡγῶνται τῶν
πραγμάτων, καὶ τοῦτό που καλῶς ὡμολογοῦμεν; MEN.
Ναί. ΣΩ. Ὅτι δ' οὐκ ἔστιν ὀρθῶς ἡγεῖσθαι, ἐὰν μὴ φρό-
νιμος ᾖ [2], τοῦτο ὁμοιοί ἐσμεν οὐκ ὀρθῶς ὡμολογηκόσι.
MEN. Πῶς δὴ ὀρθῶς λέγεις; [3] ΣΩ. Ἐγὼ ἐρῶ. εἴ τις b.
εἰδὼς τὴν ὁδὸν τὴν εἰς Λάρισσαν, ἢ ὅποι βούλει ἄλλοσε,
βαδίζοι [4] καὶ ἄλλοις ἡγοῖτο, ἄλλο τι ὀρθῶς ἂν καὶ εὖ
ἡγοῖτο; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Τί δ', εἴ τις ὀρθῶς μὲν
δοξάζων ἥτις ἐστὶν ἡ ὁδός, ἐληλυθὼς δὲ μὴ, μηδ' ἐπιστά-
μενος [5], οὐ καὶ οὗτος ἂν ὀρθῶς ἡγοῖτο; MEN. Πάνυ γε.
ΣΩ. Καὶ ἕως γ' ἂν που ὀρθὴν δόξαν ἔχῃ περὶ ὧν ὁ ἕτε- c.
ρος ἐπιστήμην, οὐδὲν χείρων ἡγεμὼν ἔσται, οἰόμενος μὲν ἀλη-
θῆ φρονῶν δὲ μὴ, τοῦ τοῦτο φρονοῦντος. MEN. Οὐδὲν
γάρ. ΣΩ. Δόξα ἄρα ἀληθὴς πρὸς ὀρθότητα πράξεως οὐ- d.
δὲν χείρων ἡγεμὼν φρονήσεως. καὶ τοῦτό ἐστιν, ὃ νῦν δὴ
παρελείπομεν ἐν τῇ περὶ τῆς ἀρετῆς σκέψει, ὁποῖόν τι εἴη,
λέγοντες ὅτι φρόνησις μόνον ἡγεῖται τοῦ ὀρθῶς πράττειν.
τὸ δὲ ἄρα καὶ δόξα ἦν ἀληθής [6]. MEN. Ἔοικέ γε. ΣΩ.

1 Sic Be. e codd. Vulgo τοὺς μὲν ἀγ. minus bene: non enim boni viri opponuntur aliis, sed assertio haec subsequenti negationi, Ὅτι δ' οὐκ ἔστιν —.

2 Sc. ὁ ἡγούμενος, v. supra ad §. 12. b.

3 Respicitur prius ὀρθῶς e binis quae sunt in Socratis sermone proximo: quo cum significarit ille, posse talem quoque ὀρθῶς ἡγεῖσθαι, recte nunc interrogatur, quomodo intelligat illud ὀρθῶς.

4 In edd. ante Be εἰ repetitur ante βαδίζοι: quod ob interjectum sermonem non damnarem si in ullo codice utrumque εἰ inventum esset. Sed in optimis et plurimis deest utrumque, in paucis alterutrum. — De scriptura Λάρισα v. ad §. 1. b.

5 Facile e superioribus suppletur sermo ad haec participia: quare, quod dant Vind. et Veneti, εἴη ante δοξάζων manus esse videtur corrigentis.

6 Primus monuit Heindorfius ad Theaet. 37. de formula τὸ δέ conjunctionis loco inservienti latineque vertenda *cum tamen*. Itaque facilis intellectu foret hic locus, si scriptum esset: τὸ δὲ ἄρα καὶ δόξα ἀληθὴς ὀρθῶς ἂν ἡγοῖτο. Nunc brevius istud ἦν recte, opinor, idem Heindorfius explicuit ita: „cum tamen exstaret etiam opinio vera" scil. cujus ope illud fieri potest. Imperfectum autem spectat tem-

e. Οὐδὲν ἄρα ἧττον ὠφελιμόν ἐστιν ὀρθὴ δόξα ἐπιστήμης. ΜΕΝ. Τοσούτῳ γε, ὦ Σώκρατες, ὅτι ὁ μὲν τὴν ἐπιστήμην ἔχων, ἀεὶ ἂν ἐπιτυγχάνοι· ὁ δὲ τὴν ὀρθὴν δόξαν, τοτὲ μὲν ἂν
39 τυγχάνοι, τοτὲ δ' οὔ. ΣΩ. Πῶς λέγεις,; ὁ ἀεὶ ἔχων ὀρθὴν δόξαν, οὐκ ἀεὶ τυγχάνοι, ἕωσπερ ὀρθὰ δοξάζοι [1]; ΜΕΝ. Ἀνάγκη μοὶ φαίνεται, ὥστε θαυμάζω, ὦ Σώκρατες, τούτου οὕτως ἔχοντος, ὅτι δήποτε πολὺ τιμιωτέρα ἡ ἐπιστήμη τῆς ὀρθῆς δόξης· καὶ διὰ ὅτι τὸ μὲν ἕτερον, τὸ δὲ ἕτερόν ἐστιν
b. αὐτῶν. ΣΩ. Οἶσθα οὖν, διότι θαυμάζεις; ἢ ἐγώ σοι εἴπω; ΜΕΝ. Πάνυ γ' εἰπέ. ΣΩ. Ὅτι τοῖς Δαιδάλου ἀγάλμασιν [2] οὐ προσέσχηκας τὸν νοῦν. ἴσως δὲ οὐδ' ἔστι παρ' ὑμῖν. ΜΕΝ. Πρὸς τί δαὶ δὴ τοῦτο λέγεις; ΣΩ. Ὅτι καὶ ταῦτα, ἐὰν μὲν μὴ δεδεμένα ᾖ, ἀποδιδράσκει καὶ δραπετεύει·
c. ἐὰν δὲ δεδεμένα, παραμένει. ΜΕΝ. Τί οὖν δή; ΣΩ. Τῶν ἐκείνου ποιημάτων λελυμένον μὲν ἐκτῆσθαι, οὐ πολλῆς τινος ἄξιόν ἐστι τιμῆς, ὥσπερ δραπέτην ἄνθρωπον· οὐ γὰρ παραμένει· δεδεμένον δὲ, πολλοῦ ἄξιον· πάνυ γὰρ καλὰ τὰ ἔργα ἐστί. πρὸς τί οὖν δὴ λέγω ταῦτα; πρὸς τὰς δόξας τὰς ἀληθεῖς. καὶ γὰρ αἱ δόξαι αἱ ἀληθεῖς, ὅσον μὲν ἂν χρόνον παραμένωσι, καλὸν τὸ χρῆμα, καὶ πάντα τἀγαθὰ ἐργάζονται [3]· πολὺν δὲ χρόνον οὐκ ἐθέλουσι παραμένειν, ἀλλὰ p. 98.
d. δραπετεύουσιν ἐκ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. ὥστε οὐ πολ-

tempus superioris illius disputationis, ut supra §. 25. not. 1., plenius: *εἶναι οὐκ ἐνενοοῦμεν.*

1 Sic Be. e codd. Vulgo *ἕωσπερ ἄν*, quae formula conjunctivum poscit: in sermone autem obliquo *ἕως* ponitur cum optativo nudo. Vid. Gramm. §. 126, 8. Contra in priori hujus interrogationis parte non sine causa quidem Struvius *ἄν* desiderat ante *ἀεί*. Sed tam saepe atque in omni fere sermone *ἄν* istud optativi omittitur, ut e solis codd. res sit dispicienda. Vid. Matth. Gr. §. 517. p. 731. Heind. ad Gorg. 37.

2 De statuis Daedali vide Excursum III. huic dialogo adjectum. — Praeclara vero est allegoria. Nempe opinio aut sensus (*Meinung, Gefühl*) non ita firmiter animo inhaeret, ut neque objectionibus neque dubitationibus revelli possit; quod vero doctrina et ratione adhibita cognoscis verumque judicas, illud in tuto tibi positum est. *BIE.*

3 E Stobaeo, qui sat longum pannum hinc in Eclogas suas Eth. transtulit (p. 362. Ed. Heeren.) varietates hasce enotavi: *ἀπεργάζονται* pro *ἐργ.* — *τιμιωτέρα* pro *τιμιώτερον* — et §. 40 extr. *ὧν δὲ ἄνθρωπος — δύο ταῦτα ἡγεῖται, δόξα α. κ. ε.* SCHNEIDER.

4 Ra-

λοῦ ἄξιαί εἰσιν, ἕως ἄν τις αὐτὰς ϑήσῃ αἰτίας λογισμῷ [4]. τοῦτο δ' ἐστί, Μένων ἑταῖρε, ἀνάμνησις, ὡς ἐν τοῖς πρόσθεν ἡμῖν ὡμολόγηται. ἐπειδὰν δὲ δεθῶσι, πρῶτον μὲν ἐπιστῆμαι γίγνονται, ἔπειτα μόνιμοι. καὶ διὰ ταῦτα δὴ τιμιώτερον ἐπιστήμη ὀρθῆς δόξης ἐστί· καὶ διαφέρει δεσμῷ ἐπιστήμη ὀρθῆς δόξης. *MEN.* Νὴ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, ἔοικε τοιούτῳ τινί. *ΣΩ.* Καὶ μὴν καὶ ἐγὼ ὡς οὐκ εἰδὼς 40 λέγω, ἀλλὰ εἰκάζων [1]. ὅτι δέ ἐστί τι ἄλλοῖον ὀρθὴ δόξα καὶ ἐπιστήμη, οὐ πάνυ μοι δοκῶ τοῦτο εἰκάζειν· ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο φαίην ἂν εἰδέναι [2], ὀλίγα δ' ἂν φαίην, ἓν δ' οὖν [3] καὶ τοῦτο ἐκείνων ϑείην ἂν ὧν οἶδα. *MEN.* Καὶ ὀρθῶς γε, ὦ Σώκρατες, λέγεις. *ΣΩ.* Τί δαί; τόδε οὐκ b. ὀρθῶς, ὅτι ἀληϑὴς δόξα ἡγουμένη τὸ ἔργον ἑκάστης [4] πράξεως οὐδὲν χεῖρον ἀπεργάζεται ἢ ἐπιστήμη; *MEN.* Καὶ τοῦτο δοκεῖς μοι ἀληϑῆ λέγειν [5]. *ΣΩ.* Οὐδὲν ἄρα ὀρθὴ

4 *Ratiocinatione a causis ducta:* sic recte Ficinus.

1 Sic Clark. Coisl. et plerique alii. Vulgo εἰκάζω, quod recte non procedebat nisi admissa in superioribus Struvii correctione οὐχ ὡς εἰδώς. Nunc recte jungitur ὡς οὐκ εἰδὼς ἀλλ' εἰκάζων. Mox voculam οὐ ante πάνυ optimi quidem codices et ceterorum plurimi omittunt: perperam tamen.

2 Habes hic ἄν additum optativo pendenti ab εἰ, quod deflectit ab eo usu quem tradit grammatica. Sed legitimum hoc quoque esse docebunt Heindorf. ad Protag. 50. (εἴπερ ἄλλῳ τῳ ἀνθρώπων πειϑοίμην ἄν, καὶ σοὶ πείϑομαι) et Herm. ad Vig. num. 303. Nimirum nonnisi usitatiores verba jungendi modi regulis grammaticis memoriae traduntur, cum in ipsa lingua multa, loquentium judicio variata inveniantur, quae regulis addisci vix possunt. Ita voculam ἄν adjiciebant si quando id quod *fieri posset* magis inculcare auribus volebant, quam id quod *fieret*.

3 Particula δέ in apodosi hic posita est: quod tamen differt ab illis orationis formis quibus alias idem fieri solet (vid. Alc. II, 10. 24.). Nam vis particulae hic refertur non ad protasin sed ad interjectum ὀλίγα δ' ἂν φαίην, quia, si hoc solum praecederet, forma sermonis foret haec: ὀλίγα μὲν ἂν φαίην εἰδέναι, ἓν δ' οὖν καὶ τοῦτο ϑείην ἄν ἐκείνων.

4 Inseritur vulgo τῆς, quod omisi cum Vind. et priori manu codicis Ven. ζ.

5 Sic Be. ex optimis et plurimis: vulgo ἀληϑῶς, quod male corrigentis est: nam ἀληϑῶς λέγεις τοῦτο aliud quid sonat. Plurale autem ἀληϑῆ cum λέγειν et similibus tam sollemnis est conjunctio, ut ad pluralem numerum aures non amplius advertant. Dici

δόξα ἐπιστήμης χεῖρον οὐδὲ ἧττον ὠφελίμη ἔξαι εἰς τὰς πράξεις· οὐδὲ ἀνὴρ ὁ ἔχων ὀρθὴν δόξαν, ἢ ὁ ἐπιστήμην. *MEN.* Ἔστι ταῦτα. *ΣΩ.* Καὶ μὴν ὅγε ἀγαθὸς ἀνὴρ, ὠφέλιμος
c. ἡμῖν ὁμολόγηται εἶναι. *MEN.* Ναί. *ΣΩ.* Ἐπειδὴ [6] τοίνυν οὐ μόνον δι' ἐπιστήμην ἀγαθοὶ ἄνδρες ἂν εἶεν, καὶ ὠφέλιμοι ταῖς πόλεσιν, εἴπερ εἶεν, ἀλλὰ καὶ δι' ὀρθὴν δόξαν, τούτοιν δὲ οὐδέτερον φύσει ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις, οὔτε ἐπιστήμη, οὔτε δόξα ἀληθὴς, οὔτ' ἐπίκτητα [7]· ἢ δοκεῖ σοι φύ-

quidem poterat *ταῦτα ἀληθῆ λέγειν* sed commodius hic ad sententiarum commissuram erat singulare τοῦτο: cujus tamen gratia insuetum auribus *ἀληθὲς λέγειν* inculcare atticus scriptor refugiebat.

6 Huic *ἐπειδή* nulla in seqq. apodosis respondet, Socrate mox verbis *ἢ δοκεῖ σοι* filum orationis abrumpente.

7 Falsam esse, quam verba *οὔτ' ἐπίκτητα* continent sententiam, ipsisque a Platone antea disputatis repugnare, nemo non videt. Cornarius deleri jubet. Quae cum nimis dura sit medendi ratio, legam potius, *ἀλλ' ἐπίκτητα*, quod ipsum in margine expositionis loco olim ascriptum fuisse Cornarius putat. *GED.* Sensum sane impediunt haec verba, cum neque de scientia neque de vera opinione adhuc demonstratum sit, parta non esse; ut facilius utique omnia procederent si haec verba abessent. Sed cum interpolationis nullum extrinsecus vestigium accedat, vox *ἐπίκτητα* quae in Phaedro, (p. 237. d.) sensu latiori posita est, angustissimo, hic est intelligenda, de eo quod quis suo sibi arbitrio acquirit. Nam in Phaedro etiamsi non suâ ibi Socrates persona loquatur, sermo est nonnisi de serius eveniente perfectione. *SCHLEIERM.* Verba in Phaedro sunt haec: *ἡμῶν ἐν ἑκάστῳ δύο τινὲ ἕξον ἰδέα ἄρχοντε —, ἡ μὲν ἔμφυτος οὖσα, ἐπιθυμία ἡδονῶν, ἄλλη δὲ ἐπίκτητος, δόξα ἐφιεμένη τοῦ ἀρίστου.* De voluntaria autem acquisitione vocem *ἐπίκτητος* nostro loco eo minus intelligere possum, quod cum *τοῖς φύσει* opponuntur *τὰ ἐπίκτητα* vis oppositionis non est in verbo *κτᾶσθαι* sed in praepositione *ἐπί*. Itaque quoquo me verser sententiam servatis his verbis non expedio. Vestigium autem adulteratae lectionis quamvis pusillum hoc tamen esse posset, quod vox οὔτε hoc tertio loco stare non potest: quod pulchre vidit Be. ideoque e ratione grammatica (non e codd. ut per errorem scripsit in novissima sua edit. Schleierm.) reposuit *οὐδ'*. Praeterea in cod. Paris. E voci *οὔτ'* suprascriptum *ἀλλ'*, quod speciem sane habet correctionis qualem Gedikius postea proposuit: sed quanam alia ratione verbum *ἐπίκτητα* sensum intrare possit equidem non video. Finire abruptam apodosin poterat Socrates hac sententia, *οὐδέτερον φύσει ἐστί*: sed addere etiam more antiquo contrarium, *ἀλλ' ἐπίκτητα*. Quanquam omnium probabilissima fortasse est Cornarii ratio.

1 Vid.

σει ὁποτερονοῦν αὐτοῖν εἶναι; MEN. Οὐκ ἔμοιγε. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ οὐ φύσει, οὐδὲ οἱ ἀγαθοὶ φύσει εἶεν ἄν. d.
MEN. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἐπειδὴ δέ γε οὐ φύσει, ἐσκοποῦμεν τὸ μετὰ τοῦτο, εἰ διδακτόν ἐστι. MEN. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν διδακτὸν ἐδοξεν εἶναι, εἰ φρόνησις ἡ ἀρετή; MEN. Ναί. ΣΩ. Καὶ εἴγε διδακτὸν εἴη, φρόνησις ἂν εἶναι; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Καὶ εἰ μέν γε διδάσκαλοι εἶεν, διδακτὸν ἂν εἶναι, μὴ ὄντων δὲ, οὐ διδακτόν; MEN. Οὕτως. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ὡμολογήκαμεν μὴ εἶναι αὐτοῦ διδασκάλους. e.
MEN. Ἔστι ταῦτα. ΣΩ. Ὡμολογήκαμεν ἄρα, μήτε διδακτὸν αὐτὸ μήτε φρόνησιν εἶναι; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἀγαθόν γε αὐτὸ ὡμολογοῦμεν εἶναι. MEN. Ναί. ΣΩ. Ὠφέλιμον δὲ καὶ ἀγαθὸν εἶναι τὸ ὀρθῶς ἡγούμενον. MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Ὀρθῶς δέ γε ἡγεῖσθαι δύο f. 99.
ὄντα ταῦτα μόνα, δόξαν τε ἀληθῆ καὶ ἐπιστήμην, ἃ ἔχων ἄνθρωπος ὀρθῶς ἡγεῖται. τὰ γὰρ ἀπὸ τύχης γιγνόμενα, οὐκ ἀνθρωπίνη ἡγεμονίᾳ γίγνεται· ᾧ δὲ ἄνθρωπος ἡγεμών ἐστιν ἐπὶ τὸ ὀρθόν, δύο ταῦτα, δόξα ἀληθὴς καὶ ἐπιστήμη [1]. MEN. Δοκεῖ μοι οὕτως. ΣΩ. Οὐκοῦν, ἐπειδὴ οὐ διδακτόν 41
ἐστιν, οὐδ' ἐπιστήμη δὴ ἐπιγίγνεται ἡ ἀρετή [2]. MEN. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. Δυοῖν ἄρα ὄντοιν ἀγαθοῖν καὶ ὠφελίμοιν, τὸ μὲν ἕτερον ἀπολέλυται, καὶ οὐκ ἂν εἴη ἐν πολιτικῇ πράξει ἐπιστήμη ἡγεμών. MEN. Οὔ μοι δοκεῖ. ΣΩ. Οὐκ ἄρα b.
σοφίᾳ τινὶ οὐδὲ σοφοὶ ὄντες οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες ἡγοῦντο ταῖς πόλεσιν, οἱ ἀμφὶ Θεμιστοκλέα τε καὶ οὓς ἄρτι Ἄνυτος ὅδε ἐλεγε. διὸ καὶ οὐχ οἷοί τε ἄλλους ποιεῖν τοιούτους οἷοι αὐτοί εἰσιν, ἅτε οὐ δι' ἐπιστήμην ὄντες τοιοῦτοι. MEN. Ἔοικεν οὕτως ἔχειν, ὦ Σώκρατες, ὡς λέγεις. ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ c.
μὴ ἐπιστήμη [3], εὐδοξίᾳ δὴ τὸ λοιπὸν γίγνεται, ᾗ οἱ πολιτι-

1 Vid. Not. 3. ad §. 39.

2 Lego οὐδ' ἐπιστήμη δὴ ἔτι γίγνεται ἀρετή: nusquam enim de eo quaesitum est, an ἐπιστήμῃ, *per scientiam*, virtus acquiratur, sed an ipsa sit ἐπιστήμη, quam discendo igitur adipiscamur. Neque alibi in hac disputatione lectum est verbum ἐπιγίγνεσθαι. *SCHLEIERM.* Accedo huic sententiae: nam in sequentibus verba ἅτε οὐ δι' ἐπιστήμην idem valent ac si dixisset δι' ἐπιστήμην οὖσαν ἀρετήν. Accedit *Ficini* interpretatio. „Igitur cum virtus doctrina percipi nequeat; nequaquam scientia est".

3 Sic pro vulg. ἐπιστήμη recte nunc scribitur: uterque autem dativus ἐπιστήμῃ et εὐδοξίᾳ

EXCURSUS III.

De statuis Daedali, ad §. 39.

Fabulam hanc de Daedali statuis motu vitaque praeditis attingit Plato etiam in Euthyphr. 12., ubi Socrates ait: ἴσως ἂν με ἐπέσκωπτες, ὡς ἄρα καὶ ἐμοὶ κατὰ τὴν Δαιδάλου συγγένειαν (generis enim originem a Daedalo repetebat Socrates, vid. Alcibiad. I, 35.) τὰ ἐν τοῖς λόγοις ἔργα ἀποδιδράσκει καὶ οὐκ ἐθέλει μένειν, ὅπου ἄν τις αὐτὰ θῇ. Multique alii scriptores ejusdem fabulae mentionem faciunt. Aristoteles (de Anima 1, 3.) affert testimonium Philippi cujusdam, τὸν Δαίδαλον ποιῆσαι τὴν ξυλίνην Ἀφροδίτην, ἐγχέαντα ἄργυρον χυτόν. Idem Polit. 1, 4.; εἰ ἠδύνατο ἕκαστον τῶν ὀργάνων κελευσθὲν ἀποτελεῖν τὸ αὑτοῦ ἔργον, ὥσπερ τὰ Δαιδάλου φασίν. Callistratus Ἐκφράσ. 8. eo progreditur, ut dicat: Δαίδαλον ἐξῆν ἰδεῖν κινούμενα μηχαναῖς τὰ ποιήματα καὶ πρὸς ἀνθρωπίνην αἴσθησιν ἐκβιάζεσθαι τὸν χαλκόν. Eadem fabula apud poëtas occurrit, e. g. apud Euripidem Hecub. 838.; ubi vid. Schol. Ipsi tamen veteres scriptores fabulam hanc inde repetunt, quod Daedalus primus oculos apertos statuis tribuerit, manusque, in pristinis statuis reliquo corpori annexas, disjunxerit, et pedes olim junctos atque concretos separando, incedentis habitum operibus suis impertiverit. Vid. Suidas v. Δαιδάλου ποιήματα: Tzetzes Chil. 1, 19. (Δαίδαλος διεῖλε χεῖρας, πόδας); in primis Diod. Sic. 4, 76. et Palaephatus 22. et quos ad hunc laudant Gale et Fischer. *) — Ipse tamen Plato alibi non aeque honorifice de Daedali operibus sentit. In Hippia enim maj. dicit, Daedalum, si in vitam rediret, ridiculum fore, si talia construeret opera, qualibus olim gloriam sibi conciliasset. Pausanias quoque 2, 4. testatur: admodum rudia Daedali opera esse, aliquid tamen divini iis inesse

*) Adde Schol. Plat. ad loc. Men. Τῶν πάλαι δημιουργῶν πλαττόντων τὰ ζῶα συμμεμυκότας ἔχοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ οὐ διεῳκότας τοὺς πόδας, ἀλλ' ἐσῶτα σύμποδα, Δαίδαλος ἄριστος ἀγαλματοποιὸς ἐπιγεγονὼς, πρῶτος ἀναπετάννυσί τε τὰ τούτων βλέφαρα, ὡς δόξαι βλέπειν αὐτὰ, καὶ τοὺς πόδας, ὡς νομίσαι βαδίζειν, διῦσαι. καὶ διὰ τοῦτο δεδέσθαι, ἵνα μὴ φύγοιεν, ὡς δῆθεν ἐμψύχων γεγονότων αὐτῶν. τοῖς δεδεμένοις οὖν τὰς ἀληθεῖς ἐοικέναι δόξας φησὶ, τοῖς λελυμένοις δὲ τούτων τὰς ψευδεῖς. Non dicere autem Platonem ea, quae grammaticus hic profert, verissime monet Schleiermacher.

σει ὁποτερονοῦν αὐτοῖν εἶναι; MEN. Οὐκ ἔμοιγε. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ οὐ φύσει, οὐδὲ οἱ ἀγαθοὶ φύσει εἶεν ἄν. d.
MEN. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἐπειδὴ δέ γε οὐ φύσει, ἐσκοποῦμεν τὸ μετὰ τοῦτο, εἰ διδακτόν ἐστι. MEN. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν διδακτὸν ἔδοξεν εἶναι, εἰ φρόνησις ἡ ἀρετή; MEN. Ναί. ΣΩ. Καὶ εἴγε διδακτὸν εἴη, φρόνησις ἂν εἶναι; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Καὶ εἰ μέν γε διδάσκαλοι εἶεν, διδακτὸν ἂν εἶναι, μὴ ὄντων δὲ, οὐ διδακτόν; MEN. Οὕτως. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ὡμολογήκαμεν μὴ εἶναι αὐτοῦ διδασκάλους. e.
MEN. Ἔστι ταῦτα. ΣΩ. Ὡμολογήκαμεν ἄρα, μήτε διδακτὸν αὐτὸ μήτε φρόνησιν εἶναι; MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἀγαθόν γε αὐτὸ ὡμολογοῦμεν εἶναι. MEN. Ναί. ΣΩ. Ὠφέλιμον δὲ καὶ ἀγαθὸν εἶναι τὸ ὀρθῶς ἡγούμενον. MEN. Πάνυ γε. ΣΩ. Ὀρθῶς δέ γε ἡγεῖσθαι δύο f. 99.
ὄντα ταῦτα μόνα, δόξαν τε ἀληθῆ καὶ ἐπιστήμην, ἃ ἔχων ἄνθρωπος ὀρθῶς ἡγεῖται. τὰ γὰρ ἐπὼ τύχης γιγνόμενα, οὐκ ἀνθρωπίνῃ ἡγεμονίᾳ γίγνεται· ᾧ δὲ ἄνθρωπος ἡγεμών ἐστιν ἐπὶ τὸ ὀρθὸν, δύο ταῦτα, δόξα ἀληθὴς καὶ ἐπιστήμη [1]. MEN. Δοκεῖ μοι οὕτως. ΣΩ. Οὐκοῦν, ἐπειδὴ οὐ διδακτόν 41
ἐστιν, οὐδ' ἐπιστήμη δὴ ἐπιγίγνεται ἡ ἀρετή [2]. MEN. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. Δυοῖν ἄρα ὄντοιν ἀγαθοῖν καὶ ὠφελίμοιν, τὸ μὲν ἕτερον ἀπολέλυται, καὶ οὐκ ἂν εἴη ἐν πολιτικῇ πράξει ἐπιστήμη ἡγεμών. MEN. Οὔ μοι δοκεῖ. ΣΩ. Οὐκ ἄρα b.
σοφίᾳ τινὶ οὐδὲ σοφοὶ ὄντες οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες ἡγοῦντο ταῖς πόλεσιν, οἷ ἀμφὶ Θεμιστοκλέα τε καὶ οὓς ἄρτι Ἄνυτος ὅδε ἐλεγε. διὸ καὶ οὐχ οἷοί τε ἄλλους ποιεῖν τοιούτους οἷοι αὐτοί εἰσιν, ἅτε οὐ δι' ἐπιστήμην ὄντες τοιοῦτοι. MEN. Ἔοικεν οὕτως ἔχειν, ὦ Σώκρατες, ὡς λέγεις. ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ c.
μὴ ἐπιστήμη [3], εὐδοξίᾳ δὴ τὸ λοιπὸν γίγνεται, ἢ οἱ πολιτι-

1 Vid. Not. 3. ad §. 39.

2 Lego οὐδ' ἐπιστήμη δὴ ἔτι γίγνεται ἀρετή: nusquam enim de eo quaesitum est, an ἐπιστήμῃ, *per scientiam*, virtus acquiratur, sed an ipsa sit ἐπιστήμη, quam discendo igitur adipiscamur. Neque alibi in hac disputatione lectum est verbum ἐπιγίγνεσθαι. SCHLEIERM. Accedo huic sententiae: nam in sequentibus verba ἅτε οὐ δι' ἐπιστήμην idem valent ac si dixisset δι' ἐπιστήμην οὖσαν ἀρετήν. Accedit *Ficini* interpretatio. „Igitur cum virtus doctrina percipi nequeat; nequaquam scientia est".

3 Sic pro vulg. ἐπιστήμη recte nunc scribitur: uterque autem dativus ἐπιστήμῃ et εὐδοξίᾳ

καὶ ἄνδρες χρώμενοι, τὰς πόλεις ὀρθοῦσιν, οὐδὲν διαφερόντως ἔχοντες πρὸς τὸ φρονεῖν, ἢ οἱ χρησμῳδοί τε καὶ οἱ θεομάντεις. καὶ γὰρ οὗτοι λέγουσι μὲν ἀληθῆ καὶ πολλά, ἴσασι δὲ οὐδὲν ὧν λέγουσι. ΜΕΝ. Κινδυνεύει οὕτως ἔχειν. ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ Μένων, ἄξιον, τούτους θείους καλεῖν τοὺς ἄνδρας, οἵτινες νοῦν μὴ ἔχοντες πολλὰ καὶ μεγάλα κατορθοῦσιν ὧν πράττουσι καὶ λέγουσι [4]. *ΜΕΝ. Πάνυ γε.*

d. *ΣΩ. Ὀρθῶς ἂν καλοῖμεν θείους τε οὓς νῦν δὴ ἐλέγομεν χρησμῳδοὺς καὶ μάντεις, καὶ τοὺς ποιητικοὺς ἅπαντας* [5]. *καὶ τοὺς πολιτικοὺς οὐχ ἧκιστα τούτων φαῖμεν ἂν θείους τε εἶναι καὶ ἐνθουσιάζειν, ἐπίπνους ὄντας καὶ κατεχομένους ἐκ τοῦ θεοῦ, ὅταν κατορθῶσι λέγοντες πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα, μηδὲν εἰδότες ὧν λέγουσι. ΜΕΝ. Πάνυ γε.*

e. *ΣΩ. Καὶ αἵ γε γυναῖκες δήπου, ὦ Μένων, τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας θείους καλοῦσι· καὶ οἱ Λάκωνες, ὅταν τινὰ ἐγκω-*

δοξίᾳ eo quem ad 36. c. indicavimus modo explicandus est. Nimirum sermonem incipit scriptor in animo habens, *εἰ μὴ ἐπιςήμη, εὐδοξία δὴ τὰς πόλεις ὀρθοῦσιν*: huic autem jungit alterum modum ita proprie concipiendum, *εὐδοξία δὴ τὸ λοιπὸν γίγνεται, ἢ χρώμενοι κ. τ. λ.* Quodsi quis putet magis consentaneum esse, nulla fere mutatione scribere, *εἰ μὴ ἐπιςήμη, εὐδοξία δὴ — γίγνεται κ. τ. λ.* non est cur multum ei repugnemus: sed illa quae superiori loco contemplavimus exempla, quid ingenium linguae in tali oratione praeferat monstrant, alterque dativus *εὐδοξίᾳ*, quem libri omnes tenent, verae scripturae plus quam vestigium est.

4 Scabra oratio: *ἐκείνων, ἃ πράττουσι καὶ λέγουσι, πολλὰ καὶ μεγάλα κατορθοῦσιν*: quod, si vere ita scripsit Plato, in hunc modum videtur esse explicandum: *πολλὰ ὧν πράττουσι καὶ λέγουσι μεγάλα ἐςὶ κατορθώματα*. Longe simplicius tamen videtur, mutata tantum littera *N* in *Λ* legere: *κατορθοῦσι δι' ὧν*. Ficinus: *multa tamen ac magna et agendo et dicendo disponunt.*

5 Scribendum indubitanter: *Ὀρθῶς οὖν ἂν καλ.* Fic. *Quamobrem merito divinos vocabimus* —. Tum notanda trajectio voculae *τέ*. Nam cum naturalis ordo esset hic, *καλοῖμεν θείους, οὕς τε νῦν δὴ — μάντεις καὶ τοὺς π.*, particula *τέ* applicuit se praecedenti *θείους*. Qualia plura notavit in Platonis dialogis Heindorfii diligentia: vid. Ind. in Phaedonem cet. sub v. *τε*: e. g. Protag. 42. *ἐφ' ᾧ δὲ ἥ τε ζημία θάνατος αὐτῶν τοῖς παισὶ καὶ φυγαὶ* —, ubi *τε* poni debebat post *θάνατος*. Sic etiam Herod. 6, 86, 1. *ταῦτά τε ὧν ἐπιλεγομένῳ καὶ βουλευομένῳ*, ubi nihil sequitur quod ad *ταῦτά τε* referri possit. Vid. et infra Crit. 1.

6 Ca-

μιάζωσιν ἀγαθὸν ἄνδρα, θεῖος ἀνὴρ, φασὶν, οὗτος [6]. *MEN.* Καὶ φαίνονταί γε, ὦ Σώκρατες, ὀρθῶς λέγειν. καίτοι ἴσως Ἄνυτος ὅδε σοι ἀχθεται λέγοντι. *ΣΩ.* Οὐδὲν μέλει ἐμοιγε. τούτῳ μὲν, ὦ Μένων, καὶ αὖθις διαλεξόμεθα. εἰ δὲ νῦν 42
ἡμεῖς ἐν παντὶ τῷ λόγῳ τούτῳ καλῶς ἐζητήσαμέν τε καὶ
ἐλέγομεν, ἀρετὴ ἂν εἴη οὔτε φύσει, οὔτε διδακτὸν, ἀλλὰ
99. θείᾳ μοίρᾳ παραγιγνομένη [1], ἄνευ νοῦ, οἷς ἂν παραγίγνη-
ται. εἰ μή τις εἴη τοιοῦτος τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, οἷος
καὶ ἄλλον ποιῆσαι πολιτικόν. εἰ δὲ εἴη, σχεδὸν ἄν τι οὗτος b.
λέγοιτο τοιοῦτος ἐν τοῖς ζῶσιν, οἷον ἔφη Ὅμηρος [2] ἐν τοῖς
τεθνεῶσι τὸν Τειρεσίαν εἶναι, λέγων περὶ αὐτοῦ, ὅτι οἷος
πέπνυται, τῶν ἐν Ἅιδου, αἱ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσι. ταυτὸν ἂν
καὶ εὐθὺς [3] οὗτος τοιοῦτος, ὥσπερ παρὰ σκιᾶς ἀληθὲς ἂν
πρᾶγμα, εἴη πρὸς ἀρετήν. *MEN.* Κάλλιστα δοκεῖς μοι λέ-
γειν, ὦ Σώκρατες. *ΣΩ.* Ἐκ μὲν τοίνυν τούτου τοῦ λογισ- c.
μοῦ, ὦ Μένων, θείᾳ μοίρᾳ ἡμῖν φαίνεται παραγιγνομένη ἡ
ἀρετὴ οἷς παραγίγνεται. τὸ δὲ σαφὲς περὶ αὐτοῦ εἰσόμεθα
τότε, ὅταν, πρὶν ᾧτινι τρόπῳ τοῖς ἀνθρώποις παραγίγνεται
ἡ ἀρετὴ, πρότερον ἐπιχειρήσωμεν αὐτὸ καθ' αὑτὸ ζητεῖν τί
ποτ' ἐστὶν ἀρετή. νῦν δ' ἐμοὶ μὲν ὥρα ποι ἰέναι· σὺ δὲ d.
ταῦτα, ἅπερ αὐτὸς πέπεισαι, πεῖθε καὶ τὸν ξένον τόνδε
Ἄνυτον, ἵνα πραότερος ᾖ. ὡς, ἐὰν πείσῃς τοῦτον, ἔστιν ὅ,τι
καὶ Ἀθηναίους ὀνήσεις.

6 Casaub. ad Athen. 8, 16. p. 631. reponi jubet, secundum dialectum Laconicam, σεῖος ἀνήρ, idque firmare studet Aristotelis loco Eth. Nicom. 7, 1. καθάπερ οἱ Λάκωνες εἰώθασι προσαγορεύειν, ὅταν ἀγασθῶσί σφόδρα του, Σεῖος ἀνὴρ, φασίν. Quam emendationem in Platone quidem probat *Fischer* (ad Aeschin. 1, 13.); in Dialogo autem de Virtute, loco e Menone excerpto, καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι — θεῖον ἄνδρα φασὶν εἶναι, communem formam, quippe ob mutatum sermonem ab auctore positam, intactam reliquit. Sed vide ne ipse Plato hanc litteras etiam sonosque alienioris dialecti servandi minimam duxerit diligentiam.

1 Hanc sententiam Socrates in Protagora quoque proponit, ac strenue defendit (p. 328. e.): ἐγὼ γὰρ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἡγούμην οὐκ εἶναι ἀνθρωπίνην ἐπιμέλειαν, ᾗ ἀγαθοὶ οἱ ἀγαθοὶ γίγνονται.

2 Odyss. κ, 495. ubi est τοῖ δὲ σκιαὶ α.

3 V. Ind. εὐθύς.

ΚΡΙΤΩΝ
Η
ΠΕΡΙ ΠΡΑΚΤΕΟΝ. *)

Colloquitur
SOCRATES cum
CRITONE.

Scena carcer; primum diluculum; Socrates tranquille dormiens. Crito, vir paulo senior idemque dives, adest ut effugium e carcere ei persuadeat. Quod cum expergefacto illo omnibus argumentis aggreditur, Socrates id tantum monet: videndum esse, num recte hoc fieri possit. Exoritur inde quaestio: utrum communis hominum opinio sit attendenda, an solummodo justitia ejus quod facere decreveris: porro, num liceat legibus patriae non obedire. — Ad historicum autem dialogi argumentum observamus, ea quae Critonem Plato loquentem hic producit, auctoribus aliis, ut memorat Diog. La. 2, 60. 3, 36. ab Aeschine fuisse disputata.

Ceterum contra aliquas nostro tempore factas objectiones hunc dialogum Schleiermacher Platoni ita vindicat, ut non quidem, sicut ceteros vere Platonicos omnes, ad philosophicam aliquam materiam ventilan-

* Petita inscriptio e Diog. La. 3, 58. ubi est περὶ πραχτοῦ quod correctum est e dialogi ipsius §. 6. a.
Athenaeus p. 506. d. de hoc dialogo ita: ὁ Κρίτων δ' αὐτοῦ Σοφοκλέους περιέχει καταδρομήν. Quod quo spectet ignorat Schweighaeuser, neque ego docuerim: nisi Colonensis forte Oedipus tangi olim creditus est, quippe qui non solum contra patriae voluntatem agit, sed malorum etiam quae Thebanis imminent voluntarius auctor est, non improbatus ideo a choro.

dam ab ipso inventum esse existimet; sed verum colloquium ab illo adhuc juniore stilo exceptum et expolitum esse conjiciat.

---

43. ΣΩΚΡΑΤΗΣ. Τί τηνικάδε ἀφῖξαι, ὦ Κρίτων; ἢ οὐ πρωΐ [1] ἔτι ἐστί; ΚΡΙΤΩΝ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Πηνίκα μάλιστα; ΚΡ. Ὄρθρος βαθύς. ΣΩ. Θαυμάζω ὅπως ἠθέλησέ σοι ὁ τοῦ δεσμωτηρίου φύλαξ ὑπακοῦσαι [2]. ΚΡ. Ξυνήθης ἤδη μοί ἐστιν, ὦ Σώκρατες, διὰ τὸ πολλάκις δεῦρο φοιτᾶν. καί τι καὶ εὐεργέτηται ὑπ' ἐμοῦ [3]. ΣΩ. Ἆρτι δὲ b. ἥκεις ἢ πάλαι; ΚΡ. Ἐπιεικῶς πάλαι. ΣΩ. Εἶτα πῶς οὐκ εὐθὺς ἐπήγειράς με, ἀλλὰ σιγῇ παρακαθησαι; ΚΡ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἤθελον ἐν τοσαύτῃ τε ἀγρυπνίᾳ [4] καὶ λύπῃ εἶναι. ἀλλὰ καὶ σοῦ πάλαι θαυμάζω αἰσθανόμενος ὡς ἡδέως καθεύδεις. καὶ ἐπίτηδές σε οὐκ ἤγειρον, ἵνα ὡς ἥδιστα διάγῃς [5]. καὶ πολλάκις μὲν δή

1 Vulgo *πρωΐ*. Sed formam monosyllabam commendant Timaeus in v. et grammatici a Ruhnkenio ibi laudati, discrepantes tamen in accentu, flexo an acuto. Mihi, etiamsi primitivi forma dubia sit, *πρῶϊ* an *πρωΐ*, in breviori tamen acutum commendat analogia pronominum *νώ*, *σφώ* quae fiunt e *νῶϊ*, *σφῶϊ*. Cf. quae in Lexilogo 17, 2. et in notis ibidem scripsimus de hac re et de ι subscr. Nam scriptura *πρῳ* erat eorum grammaticorum qui etymologiam ubique premerent, cum traditio (ἡ παράδοσις) iota istud omitteret. Cf. Etym. M. v. *νώ*.

2 Pro *ἠθέλησε* Coisl. Vind. et Angelic. *ἤθελε* quod aptius videtur. — *Ὑπακούειν* vid. in Indice.

3 Utrum ad sensum hic praestet, *εὐεργετεῖται* an *εὐεργέτηται*, de eo longus esse nolo. Mihi *εὐεργετεῖται* de Critone saepius ad Socratem visente et mercedulam custodi identidem porrigente aptissimum videtur. E codd. autem sane nonnisi Paris. E et a pr. manu B hanc scripturam exhibent, ceteri longe plurimi vel *εὐεργέιται* vel *εὐηργέτηται*. Solus Clark. (qui comite suo Vat. Δ in Critone destitutus est) ita, *εὐεργετῆται*, sollemni lapsu, quem lectionis *εὐεργέτηται* fontem esse non dubito.

4 Sic Codd. omnes, praeter unum Ven Ξ., qui cum vulgata τέ omittit: quod probum tamen est utique. Multa enim sunt exempla hujus particulae negligentius positae: quae hic post *ἀγρυπνίᾳ* locanda erat: vid. ad Men. 41.

5 Facillimum erat optativum reponere *διάγοις*, quem requirere videtur praecedens praeteritum. Sed cautius hic agen-

σε καὶ πρότερον ἐν παντὶ τῷ βίῳ εὐδαιμόνισα τοῦ τρόπου, πολὺ δὲ μάλιστα ἐν τῇ νῦν παρεστώσῃ ξυμφορᾷ, ὡς ῥᾳδίως c. αὐτὴν καὶ πράως φέρεις. ΣΩ. Καὶ γὰρ ἄν, ὦ Κρίτων, πλημμελὴς εἴη, ἀγαναχτεῖν τηλικοῦτον ὄντα, εἰ δεῖ ἤδη τελευτᾶν [6]. ΚΡ. Καὶ ἄλλοι, ὦ Σώκρατες, τηλικοῦτοι ἐν τοιαύταις ξυμφοραῖς ἁλίσκονται, ἀλλ' οὐδὲν αὐτοῖς ἐπιλύεται d. ἡ ἡλικία τὸ μὴ οὐχὶ ἀγαναχτεῖν τῇ παρούσῃ τύχῃ [7]. ΣΩ. Ἔσι ταῦτα [8]. ἀλλὰ τί δὴ οὕτω πρῳ ἀφῖξαι; ΚΡ. Ἄγγελίαν, ὦ Σώκρατες, φέρων χαλεπὴν, οὐ σοί, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, ἀλλ' ἐμοὶ καὶ τοῖς σοῖς ἐπιτηδείοις πᾶσι καὶ χαλεπὴν καὶ βαρεῖαν· ἣν ἐγὼ, ὡς ἐμοὶ δοκῶ, ἐν τοῖς βαρύτατ' ἂν ἐνέγκαιμι [9]. ΣΩ. Τίνα ταύτην; ἢ [10] τὸ πλοῖον ἀφῖκται e. ἐκ Δήλου [11], οὗ δεῖ ἀφικομένου τεθνάναι με; ΚΡ. Οὔτοι

agendum esse docebit Heindorfius ad Protag. 29. Vid. nos in Gramm. §. 126. Obs. 1. et Hermann. ad Vig. n. 350. ex cujus observatis illud huc maxime quadrat, conjunctivum post praeterita poni si res quae significatur eo, adhuc durat, velut hic desiderium Critonis, ut quam placidissime degat Socrates.

6 Notandum tironibus εἰ pro ὅτι post verbum ἀγαναχτεῖν: vid. Gramm. §. 136.

7 Verbum medium ἐπιλύεσθαι sensu *relaxandi* (v. Schneid. in v.), *concedendi*, nondum quidem ex alio scriptore allatum est; sed firmatur glossis Hesychii et Suidae, quorum alter habet Ἐπιλυσαμένη, epitheton Ilithyiae, alter Ἐπιλυομένου, συγχωροῦντος. Formula autem τὸ μὴ οὐ, *quo minus*, satis hodie adstructa est: v. Herm. ad Viger. n. 265. p. 772. et in Museo Antiq. Studior. 1. p. 220. Adde Boeckhium in Platonis Minoëm et de Legg. p. 107. 108. ubi simul hic noster locus componitur cum simili usu verbi ἀπολύεσθαι itidem dativo juncti in de legg. 1. p. 637. c. ἅπασι τοῖς τοιούτοις — μία ἀπόκρισις ἀπολύεσθαι δοκεῖ τοῦ μὴ κακῶς ἔχειν ἀλλ' ὀρθῶς. Ubi non minus probum fuisset τὸ μή: sed verbo ἀπολύεσθαι aptior visus genitivus; cui, more Atticis sollemni, negligentius adjectum illud ἀλλ' ὀρθῶς. — Hactenus olim. Nunc ex optimo Clark. et aliquot aliis affertur scriptura αὐτούς, quam adoptavit Bekker. Mihi expositio Suidae συγχωροῦντος et comparatio loci e legibus et altera codicum pars dativum satis firmant: nam in tali variatione qualis est οις, ους, vel optimorum codd. parva est auctoritas.

8 Formula ἔσι ταῦτα usurpatur ita, ut alibi εἶεν. *FISCH.*

9 Sic infra §. 14. ἐν τοῖς χαλεπώτατα διήγον. Vid. supr. ad Men. 32. extr.

10 Tali ἤ, quod ut alibi valet *aut*, interrogatio latior corrigitur quasi et restringitur. V. supr. ad Men. 2. a.

11 De hac navi, quae Θεωρὶς et Δηλιάς dicebatur, locus clas-

δὴ ἀφῖκται, ἀλλὰ δοκεῖ μέν μοι ἥξειν τήμερον [12], ἐξ ὧν ἀπαγγέλλουσιν ἥκοντές τινες ἀπὸ Σουνίου καὶ καταλιπόντες ἐκεῖ αὐτό. δῆλον οὖν ἐκ τούτων τῶν ἀγγέλων, ὅτι ἥξει τήμερον, καὶ ἀνάγκη δὴ εἰσαύριον ἔξαι, ὦ Σώκρατες, τὸν βίον σε τελευτᾶν. ΣΩ. Ἀλλά, ὦ Κρίτων, τύχῃ ἀγαθῇ, εἰ ταύτῃ τοῖς θεοῖς φίλον, ταύτῃ ἔστω. οὐ μέντοι οἶμαι ἥξειν
44. αὐτὸ τήμερον. ΚΡ. Πόθεν τοῦτο τεκμαίρει [1]; ΣΩ. Ἐγώ 2 σοι ἐρῶ. τῇ γάρ που ὑστεραίᾳ δεῖ με ἀποθνήσκειν, ἢ ἡ ἂν ἔλθῃ τὸ πλοῖον. ΚΡ. Φασί γέ τοι δὴ οἱ τούτων κύριοι [2].

classicus est in Phaedon. init. ἔτυχε τῇ προτεραίᾳ τῆς δίκης (Socratis) ἡ πρύμνα ἐσεμμένη τοῦ πλοίου, ὃ εἰς Δῆλον Ἀθηναῖοι πέμπουσι κατ' ἔτος. — τοῦτό ἐστι τὸ πλοῖον ὡς φασιν Ἀθηναῖοι, ἐν ᾧ Θησεύς ποτε εἰς Κρήτην τοὺς δὶς ἑπτὰ ἐκείνους ᾤχετο ἄγων, καὶ ἔσωσέ τε καὶ αὐτὸς ἐσώθη. τῷ οὖν Ἀπόλλωνι ηὔξαντο, ὡς λέγεται, τότε, εἰ σωθεῖεν, ἑκάστου ἔτους θεωρίαν ἀπάξειν εἰς Δῆλον· ἣν ἀεὶ καὶ νῦν ἔτι ἐξ ἐκείνου κατ' ἐνιαυτὸν τῷ θεῷ πέμπουσιν. ἐπειδὰν οὖν ἄρξωνται τῆς θεωρίας, νόμος ἐστὶν αὐτοῖς, ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ καθαρεύειν τὴν πόλιν, καὶ δημοσίᾳ μηδένα ἀποκτιννύναι, πρὶν ἂν εἰς Δῆλόν τε ἀφίκηται τὸ πλοῖον, καὶ πάλιν δεῦρο. V. et Xenoph. Memor. 4, 8, 2.

12 Haec si vera est scriptura, μέν additum est, quia reticetur σαφῶς δ' οὐκ ἂν διισχυρισαίμην: cui tamen rationi non immerito objectum est subsequens illud δῆλον οὖν. Verum reputanda simul leotio optimorum codd. Clark. Ven. Π, Par. D, Tub. δοκεῖν, quam ex margine quoque antiquorum librorum in scholia sua Ruhnkenius rettulit ita: Γράφεται καὶ, ἀλλὰ δοκεῖν. Atqui hujus infinitivi nulla ratio est nisi totus locus ita scribatur, ἀλλὰ, δοκεῖν μέν ἐμοὶ, ἥξει τήμερον: in qua sollemnissima formula μέν refertur ad ἐμοί nec quicquam offensionis habet. Praepositio ἐξ autem, sensu latino *secundum*, solet ipsi etiam rei quam quis demonstrat subjungi e. g. Demosth. c. Euerg. et Mn. p. 1160. οὐ γάρ ἐστιν ἐν γένει σοι ἡ ἄνθρωπος ἐξ ὧν σὺ λέγεις. Sane tautologia est in his ἥξει τήμερον et δῆλον οὖν — ὅτι ἥξει τήμερον: sed ea non minuitur infinitivo ἥξειν. — Mox pro ἀγγέλων Ven. Π — ἀγγελιῶν.

1 Formam Atticam praebuerunt Clark. Ven. Π, Vind.

2 Verba haec: φασί — κύριοι, Critoni tribuunt Ficinus et Cod. Vind. 2. atque sic recte nunc editur. Eoque jam ducebat vel solum superius πού, qua particula responsio alterius affirmativa provocatur; v. Ind. Eam autem affirmationem praebent voculae γέ τοι δή (v. Hoogev. 13, 6. §. 3.), quibus male vulgo praemittitur δέ, in nullo hodie codice inventum.

Κυρίους istis significari Undecimviros, notissimum Atheniensium magistratum Ullrichius observat allatis his locis: Phaedo. p. 59. e. λύουσι γάρ, ἔφη, οἱ ἕνδεκα Σωκράτη καὶ παραγγέλλουσιν ὅπως ἂν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ τελευτήσῃ: et 85. b. ἀλλὰ τούτου γε ἕνεκα λέγειν τε χρὴ καὶ ἐρωτᾶν, ὅτι

τὰ σμικρότατα τῶν κακῶν ἐξεργάζεσθαι, ἀλλὰ τὰ μέγιστα
d. σχεδὸν, ἐάν τις ἐν αὐτοῖς διαβεβλημένος ᾖ. ΣΩ. Εἰ γὰρ
ὤφελον, ὦ Κρίτων, οἷοίτε εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα κακὰ
ἐξεργάζεσθαι, ἵνα οἷοίτε ἦσαν αὖ καὶ ἀγαθὰ τὰ μέγιστα [1], καὶ καλῶς ἂν εἶχε. νῦν δὲ οὐδέτερα οἷοίτε. οὔτε γὰρ φρόνιμον οὔτε ἄφρονα δυνατοὶ ποιῆσαι. ποιοῦσι δὲ τοῦτο ὅτι
4 ἂν τύχωσι. ΚΡ. Ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἐχέτω. τάδε δὲ, ὦ Σώκρατες, εἰπέ μοι· ἆρά γε μὴ ἐμοῦ προμηθεῖ [2] καὶ τῶν

τὸν Κυνικὸν Μόνιμον λεγόμενα, δῆλον δὲ καὶ τὸ χρήσιμον τοῦ λεγομένου. Quorum locorum in priori Schneider e conjectura itidem reposuit *δηλοῖ*, in altero idem verbum loco vocis *δῆλα* proposuit Gataker: nam quod sequitur ibi *δῆλον* dictum est sensu solito: quanquam aliae ibidem remanent difficultates, de quibus videndus Gataker. Nostro autem loco, quanquam ex iis quos adhuc cognovimus codicibus varietas nulla enotata est, id tamen memoratu dignum, quod teste Fischero M. Meibomius emendationi *δηλοῖ* in suo exemplo verba, *e cod. vet.* allevit. Itaque rem in medio relinquo. Hoc tamen non minimi mihi quidem videtur esse ad tutandam vulgatam lectionem momenti, quod Socrates infra §. 8. post rejectam vulgi opinionis auctoritatem, aliud Critonianae argumentationis caput tangit his verbis: *ἀλλὰ μὲν δὴ — οἷοί τέ εἰσιν ἡμᾶς οἱ πολλοὶ ἀποκτιννύναι· δῆλα δὴ καὶ ταῦτα.* His enim verbis cum Critonis ea quae hic habemus manifesto respiciantur, ipsa haec vox *δῆλα* non sine ironia quadam repeti videtur. Non tamen, siquidem hanc lectionem servamus, cum Fischero dixerim *δῆλα* hic valere *δηλωτικά*: sed ipsae res praesentes sunt *manifestae*: quod cum dicit Crito, hoc sane cogitat, manifestum illis contineri ejus quod dicit exemplum. Et poterat absolvi in verbo *νυνί* oratio; sed explicationis causa negligentius additur illud *ὅτι* etc. Ad Theophrasti autem et Antonini verba allata an aliqua fieri possit hujus rationis applicatio, ego nunc non definio.

[1] Imperfectum post *ἵνα*, ad declarandum id, quod non est. Vid. supr. Men. 25. not. 7. — Voculam *αὖ* e bonis codd. addidit Be.

[2] Vid. Ind. in *ἆρα*. — Atticam formam *προμηθεῖ* (vid. ad Menon. 7.) praeter optimum codicem Clark. Priscianus quoque praebuit hunc locum laudans p. 1204. Ac ne contractis tantum verbis hanc in Platonis scriptis formam tribuas, vid. infra §. 14. eandem in barytonis quoque ex eodem Prisciano notatam. Nam quod Krehlius utrobique communem formam reposuit, id neminem morabitur: cum Putschius alteram nisi e codd. profecto non intrusisset. Quin ipse Krehlius altero loco (pag. 204. item 205.) formam *ἐντρέπει* obiter et aliud agens e codd. affert: ut appareat post hunc quoque editorem codd. omnes ad restituendos Prisciani libros iterum conferendos esse.

2 Sic

ἄλλων ἐπιτηδείων, μὴ, ἐὰν σὺ ἐνθένδε ἐξέλθῃς, οἱ συκοφάν-
ται ἡμῖν πράγματα παρέχωσιν, ὡς σε ἐνθένδε ἐκκλέψασι,
καὶ ἀναγκασθῶμεν ἢ καὶ πᾶσαν τὴν οὐσίαν ἀποβαλεῖν ἢ
συχνὰ χρήματα, ἢ καὶ ἄλλο τι πρὸς τούτοις παθεῖν; εἰ γάρ b.
45. τι τοιοῦτον φοβεῖ, ἔασον αὐτό χαίρειν. ἡμεῖς γάρ που δί-
καιοί ἐσμεν, σώσαντές σε, κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον·
καὶ, ἐὰν δέῃ, ἔτι τούτου μείζω. ἀλλ' ἐμοὶ πείθου, καὶ μὴ
ἄλλως ποίει. ΣΩ. Καὶ ταῦτα προμηθοῦμαι, ὦ Κρίτων, καὶ
ἄλλα πολλά. ΚΡ. Μήτε [2] τοίνυν ταῦτα φοβοῦ· καὶ γὰρ c.
οὐδὲ πολὺ τἀργύριόν ἐστιν, ὃ θέλουσι λαβόντες τινὲς σῶσαί
σε καὶ ἐξαγαγεῖν ἐνθένδε· ἔπειτα οὐχ ὁρᾷς τούτους τοὺς
συκοφάντας, ὡς εὐτελεῖς, καὶ οὐδὲν ἂν δέοι ἐπ' αὐτοὺς πολ-
λοῦ ἀργυρίου; σοὶ δὲ ὑπάρχει μὲν τὰ ἐμὰ χρήματα, ὡς ἐγῷ-
μαι, ἱκανά· ἔπειτα καὶ εἴ τι ἐμοῦ κηδόμενος οὐκ οἴει δεῖν
ἀναλίσκειν τἀμά, ξένοι οὗτοι ἐνθάδε [3] ἕτοιμοι ἀναλίσκειν·
εἷς δὲ καὶ κεκόμικεν ἐπ' αὐτὸ τοῦτο ἀργύριον ἱκανόν, Σιμ-
μίας ὁ Θηβαῖος· ἕτοιμος δὲ καὶ Κέβης, καὶ ἄλλοι πολλοὶ
πάνυ. ὥστε, ὅπερ λέγω, μήτε ταῦτα φοβούμενος ἀποκάμῃς [4] d.
σαυτὸν σῶσαι, μήτε, ὃ ἔλεγες ἐν τῷ δικαστηρίῳ [5], δυσχερές
σοι γενέσθω, ὅτι οὐκ ἂν ἔχοις ἐξελθὼν ὅ,τι χρῷο σεαυτῷ.
πολλαχοῦ μὲν γὰρ καὶ ἄλλοσε [6] ὅποι ἂν ἀφίκῃ ἀγαπήσουσί
σε, ἂν δὲ βούλῃ εἰς Θετταλίαν ἰέναι, εἰσὶν ἐμοὶ ἐκεῖ ξένοι,
οἵ σε περὶ πολλοῦ ποιήσονται, καὶ ἀσφάλειάν σοι παρέξον-
ται, ὥστε σε μηδένα λυπεῖν τῶν κατὰ Θετταλίαν. ἔτι δὲ, ὦ 5

2 Sic pro *μή* Be. ex optimis. Nimirum interrumpitur statim sermo, qui mox resumitur (d.) hisce, *ὥστε — μήτε ταῦτα φοβούμενος —*.

3 Peregrini *ecce* hic adsunt. Vid. Abresch. ad Aeschyl. 2. p. 292. *JACOBS.* Gramm. §. 114, 1. Non tamen istud *ecce* ita intelligendum quasi huic colloquio intersint illi; sed de degentibus in urbe, quosque fere quotidie videbat, quasi de praesentibus loquitur Crito.

4 Dubitabat Jacobsius de sinceritate hujus scripturae, quoniam nullum plane evadendi desiderium in Socrate appareret. Sed Crito, non acutissimus sane Socratis observator, quin tale desiderium hujus etiam animum insedisset, nihil dubitabat.

5 Vid. Apolog. p. 37. c. d.

6 Nota hoc genus grammaticae *Attractionis*. Verbum enim *ἀγαπήσουσί σε* requirebat *ἀλλαχοῦ* ut modo *πολλαχοῦ*: sed ob interjectum hic proxime contiguum *ὅποι* praelata est, quae huic respondet, forma *ἄλλοσε*. Vid. Gramm. §. 138, 1, 4.

1 Sic

Σώκρατες, οὐδὲ δίκαιόν μοι δοκεῖς ἐπιχειρεῖν πρᾶγμα, σαυτὸν προδοῦναι, ἐξὸν σωθῆναι· καὶ τοιαῦτα σπεύδεις [1] περὶ σαυτὸν γενέσθαι, ἅπερ ἂν καὶ οἱ ἐχθροί σου σπεύσαιέν τε
b. καὶ ἔσπευσάν σε διαφθεῖραι βουλόμενοι. πρὸς δὲ τούτοις, καὶ τοὺς υἱεῖς τοὺς σαυτοῦ ἔμοιγε δοκεῖς προδιδόναι, οὓς σοι ἐξὸν καὶ ἐκθρέψαι καὶ ἐκπαιδεῦσαι, οἰχήσει καταλιπών, καὶ τὸ σὸν μέρος, ὅ,τι ἂν τύχωσι, τοῦτο πράξουσι. τεύξονται δὲ, ὡς τὸ εἰκὸς, τοιούτων οἷάπερ εἴωθε γίγνεσθαι ἐν ταῖς
c. ὀρφανίαις περὶ τοὺς ὀρφανούς. ἢ γὰρ οὐ χρὴ [2] ποιεῖσθαι παῖδας, ἢ ξυνδιαταλαιπωρεῖν καὶ τρέφοντα καὶ παιδεύοντα. σὺ δέ μοι δοκεῖς τὰ ῥᾳθυμότατα αἱρεῖσθαι. χρὴ δὲ, ἅπερ ἂν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἀνδρεῖος ἕλοιτο, ταῦτα αἱρεῖσθαι, φά-
d. σκοντά γε δὴ ἀρετῆς διὰ παντὸς τοῦ βίου ἐπιμελεῖσθαι. ὡς ἔγωγε καὶ ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν σῶν ἐπιτηδείων αἰσχύνομαι, μὴ δόξῃ ἅπαν τὸ πρᾶγμα τὸ περὶ σὲ ἀνανδρίᾳ τινὶ τῇ ἡμετέρᾳ πεπρᾶχθαι· καὶ ἡ εἴσοδος τῆς δίκης [3] εἰς

1 Sic codd. longe plurimi; quod propter negligentiam junctarae displicuisse videtur Stephano qui reposuit σπεύδεις, quod est in Ven. Ξ, quodque sequitur Ficini interpretatio: *si — te ipsum perdas, taliaque facere studeas —*. — Aliquanto inferius formam οἰχήσει dedit Clark.

2 Sic Clark. Ven. Π et alii e praestantioribus, quos quoniam alibi sequimur hic quoque nefas erat relinquere. Vulgatum χρῆν rem refert ad Socratem solum, χρή sententiam efficit communem, cui melius, puto, respondet proximum σὺ δέ.

3 Vocabulum hoc Ficinus omittit (*et primum quidem ille tunc in judicium ingressus, cum liceret non ingredi*), unde Forster illud e proximis huc migrasse affirmabat; perperam. Etenim cum causa, ἡ δίκη, εἰσιέναι dicatur (v. Casaub. ad Theoph. Char. 14.) quidni εἴσοδος eodem modo? Verba autem ὡς εἰσῆλθες addita sunt interpretationis causa, ut mox ὡς ἐγένετο. *FISCH.* Duo, qui sequuntur similes Genitivi ἀγὼν τῆς δίκης — κατάγελως τῆς πράξεως suppetias ferre videntur illi quoque εἰσόδου τῆς δίκης; cui statim subjungitur ὡς εἰσῆλθες ut diversum aliquanto. Nam causae quidem ingressum impedire Socrates non potuerat. *SCHLEIERM.* Legitur quidem εἰσῆλθεν in codd. opt. Clark. et Ven. Π, sed in illo superscriptum ς. Neque sequens ἐξόν bene hic subjungeretur tertiae personae verbo. Recte autem dici εἰσελθεῖν et de lite et de litigantibus, e Demosthene satis notum. Vid. Mid. 23. 24. 47. Itaque circa causae ingressum, quae impediri non poterat, ex mente Critonis in eo peccatum erat, quod comparuerat Socrates.

4 ἐξὸν

τὸ δικαστήριον ὡς εἰσῆλθες, ἐξὸν μὴ εἰσελθεῖν [4]· καὶ αὐτὸς ὁ ἀγὼν τῆς δίκης ὡς ἐγένετο· καὶ τὸ τελευταῖον δὴ τουτὶ, ὥσπερ κατάγελως τῆς πράξεως [5], κακίᾳ τινὶ καὶ ἀνανδρίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ διαπεφευγέναι ἡμᾶς δοκεῖν [6], οἵτινές σε οὐχὶ
46. ἐσώσαμεν, οὐδὲ σὺ σαυτὸν οἰόντε ὄν καὶ δυνατὸν, εἴ τι καὶ σμικρὸν ἡμῶν ὄφελος ἦν. ταῦτ' οὖν, ὦ Σώκρατες, ὅρα μὴ e. ἅμα τῷ κακῷ καὶ αἰσχρὰ ἧ σοί τε καὶ ἡμῖν. ἀλλὰ βουλεύου. μᾶλλον δὲ οὐδὲ βουλεύεσθαι ἔτι ὥρα, ἀλλὰ βεβουλεῦσθαι. μία δὲ βουλή. τῆς γὰρ ἐπιούσης νυκτὸς πάντα ταῦτα δεῖ πεπρᾶχθαι. εἰ δέ τι περιμενοῦμεν [7], ἀδύνατον καὶ οὐκέτι οἷόν τε, ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ, ὦ Σώκρατες, πείθου μοι, καὶ μηδαμῶς ἄλλως ποίει.

4 ἐξὸν μὴ εἰσ. Respicit fortasse ad legem a Lysia [ed. Reisk. p. 359.] laudatam: δεδιότα δίκης ἕνεκα δρασκάζειν, *licere reo, causae suae diffidenti, fuga se subtrahere.* Nisi malis ad Anytum referre, qui, teste Libanio (to. 1. p. 644.), postquam accusationem contra Socratem instituisset, in gratiam cum eo, pactis quibusdam condicionibus, redire volebat. *FORST.*

5 Hoc totum velut ad fabulam aliquam relatum accipiendum est, comoediam videlicet aut tragoediam, quae tres partes habet, πρότασιν, ἐπίτασιν, καταστροφήν: ita ut sit ingressus ad judicium πρόταξις, causae vero actio ἐπίτασις, et postremo quod non servatus sit Socrates *catastropha*, quae hic a Platone κατάγελως dicitur [v. Ind.]. *CORNAR.*

6 Sermo anacoluthus: nam δοκεῖν debebat abesse ut Infinitivus διαπεφευγέναι penderet a verbis μὴ δόξῃ. Sed animus commotus non sinit se legum grammaticarum vinculis astringere. *FISCHER.* Mihi haec anacoluthia semper visa est talis qualem animi commotio non excuset. Quamvis enim dicas, infinitivo hoc δοκεῖν per anacoluthiam repeti illud μὴ δόξῃ; vel sic tamen Infinitivus videtur pendere debere a verbo quodam mente loquentis concepto; quale per sensum non facile comminiscaris nisi φοβοῦμαι, cui aptus Infinitivus non est. Neque tamen, quod olim conjeceram, δοκεῖ, nunc satisfacit, cum futurum potius requiratur, quod et expressit Ficinus: *per ignaviam segnitiemque nostram effugisse nos videbitur.* Sed futurum nemo, opinor, emendando hic procudere volet. Itaque cogimur sane anacoluthiam paulo duriorem agnoscere: quae et Ullrichii est sententia, comparantis admodum similem locum in Alcib. II. 17. extr. ubi δοκεῖν itidem positum est velut pendens a superiori δοκεῖς ut hic a μὴ δόξῃ. Et vide quae observavimus ad Men. 22. a. — In seqq. ex optimis editum οὐχὶ ἐσ.: olim οὐ διεσ. quod duo tantum habent mss.: plurimi οὐκ ἐσ.

7 Sic codd. opt. pro vulg. εἰ δὲ π.: sed Ficinus videtur legisse ἐὰν δ' ἔτι, vertit enim, *si autem ultra tardamus.*

1 Vid.

6 ΣΩ. Ὦ φίλε Κρίτων, ἡ προθυμία σου πολλοῦ ἀξία, εἰ μετά τινος ὀρθότητος εἴη· εἰ δὲ μή, ὅσῳ μείζων, τοσούτῳ χαλεπωτέρα. σκοπεῖσθαι οὖν χρὴ ἡμᾶς, εἴτε ταῦτα πρακτέον εἴτε μή. ὡς ἐγὼ οὐ μόνον νῦν, ἀλλὰ καὶ ἀεὶ τοιοῦτος, οἷος τῶν ἐμῶν [1] μηδενὶ ἄλλῳ πείθεσθαι ἢ τῷ λόγῳ
b. ὃς ἄν μοι λογιζομένῳ βέλτιστος φαίνηται, τοὺς δὲ λόγους, οὓς ἐν τῷ ἔμπροσθεν ἔλεγον, οὐ δύναμαι νῦν ἐκβαλεῖν [2], ἐπειδή μοι ἥδε ἡ τύχη γέγονεν· ἀλλὰ σχεδόν τι ὁμοίους φαίνονταί μοι, καὶ τοὺς αὐτοὺς προαβεύω [3] καὶ τιμῶ, οὔσπερ καὶ πρότερον. ὧν ἐὰν μὴ βέλτίω ἔχωμεν λέγειν ἐν τῷ παρόντι, εὖ ἴσθι ὅτι οὐ μή σοι ξυγχωρήσω, οὐδ' ἂν πλείω τῶν νῦν παρόντων ἡ τῶν πολλῶν δύναμις ὥσπερ παῖδας ἡμᾶς μορμολύττηται δεσμοὺς [4] καὶ θανάτους ἐπιπέμπουσα
c. καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεις. πῶς οὖν ἂν μετριώτατα σκοποίμεθα αὐτά; εἰ πρῶτον μὲν τοῦτον τὸν λόγον ἀναλάβοιμεν [5], ὃν σὺ λέγεις περὶ [6] τῶν δοξῶν, πότερον καλῶς ἐλέγετο ἑκάστοτε, ἢ οὔ [7], ὅτι ταῖς μὲν δεῖ τῶν δοξῶν προσέχειν τὸν

1 Vid. Ind. ἐμός.

2 Eusebius — apud quem in Praep. Euang. 13, 6. p. 651. legitur locus: ὦ φίλε Κρίτων, init. §. 6. usque ad verba: καὶ τῶν ἐναντίων §. 8. — habet ἐκβάλλειν.

3 Vid. Ind.

4 Euseb. δεσμούς τε καὶ θαν. — Constructio: ἂν ἡ τῶν πολλῶν δύναμις μορμολύττηται ἡμᾶς, ἐπιπέμπουσα πλείω, δεσμοὺς κ. τ. λ.

5 Vid. Ind.

6 Euseb. τὸν περὶ —. Sive hoc sive illo modo scribis, hoc tenendum est, λόγον hic non indicare integram aliquam Critonis ratiocinationem; sequitur enim πότερον καλῶς ἐλέγετο ἑκάστοτε· sed *locum, quaestionem* (*die Materie*) de opinionibus. Respicit enim Socrates ea, quae de hominum opinione metuenda sibi dixerat Crito §. 3. Et in hunc utique sensum praeferenda est lectio Eusebiana τὸν περὶ τ. δ. *Si illam primum, quam tu attigisti quaestionem, quae est de opinionibus, retractemus* (*videamusque*) *an recte semper statuerimus* etc. — Verbis autem πρῶτον μὲν hic quidem nihil respondet, sed repetuntur ea infra §. 8. (ὥσε πρῶτον μὲν) statimque altera ibi quaestio subjungitur per ἀλλὰ μὲν δή.

7 Verba ἢ οὔ non spectant ad ἑκάστοτε· eo enim pertinent, quae sequuntur mox, ἢ πρὶν μὲν κ. τ. λ. — sed ad καλῶς. Tria igitur ponuntur: bene, an non bene, an denique antea quidem bene, nunc autem male. Postremum hoc cum leni quadam irrisione profert Socrates, quam qui non statim sentirent nodum in sirpo quaesiverunt.

νοῦν, ταῖς δὲ οὔ· ἢ πρὶν μὲν ἐμὲ δεῖν ἀποθνήσκειν, καλῶς
ἐλέχετο, νῦν δὲ κατάδηλος ἄρα ἐγένετο, ὅτι ἄλλως ἕνεκα
λόγου ἐλέγετο [8], ἦν δὲ παιδιὰ καὶ φλυαρία ὡς ἀληθῶς.
ἐπιθυμῶ δ' ἔγωγε ἐπισκέψασθαι, ὦ Κρίτων, κοινῇ μετὰ σοῦ, d.
εἴ τί μοι ἀλλοιότερος φανεῖται, ἐπειδὴ ὧδε ἔχω, ἢ ὁ αὐτός,
καὶ ἐάσομεν χαίρειν, ἢ πεισόμεθα αὐτῷ. ἐλέγετο δέ πως,
ὡς ἐγῷμαι, ἑκάστοτε ὧδε ὑπὸ τῶν οἰομένων τι λέγειν, ὥσπερ
νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον· ὅτι τῶν δοξῶν, ἃς οἱ ἄνθρωποι δοξά-
ζουσι, δέοι τὰς μὲν περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, τὰς δὲ μή. τοῦ- e.
το πρὸς θεῶν, ὦ Κρίτων, οὐ δοκεῖ καλῶς σοι λέγεσθαι;
σὺ γὰρ, ὅσα γε τἀνθρώπεια, ἐκτὸς εἴ τοῦ μέλλειν ἀποθνή-
47. σκειν αὔριον, καὶ οὐκ ἄν σε παρακρούοι ἡ παροῦσα ξυμ- f.
φορά. σκόπει δή. οὐχ ἱκανῶς δοκεῖ σοι λέγεσθαι, ὅτι οὐ
πάσας χρὴ τὰς δόξας τὰς τῶν ἀνθρώπων [9] τιμᾶν, ἀλλὰ
τὰς μὲν, τὰς δ' οὔ; οὐδὲ πάντων, ἀλλὰ τῶν μὲν, τῶν δ'
οὔ; τί φῄς; ταῦτα οὐχὶ καλῶς λέγεται; ΚΡ. Καλῶς. ΣΩ.
Οὐκοῦν τὰς μὲν χρηστὰς τιμᾶν, τὰς δὲ πονηρὰς μή; ΚΡ.
Ναί. ΣΩ. Χρηστὰὶ δὲ οὐχ αἱ τῶν φρονίμων, πονηραὶ δὲ
αἱ τῶν ἀφρόνων; ΚΡ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Φέρε δὴ, πῶς 7
αὖ τὰ τοιαῦτα ἐλέγετο; γυμναζόμενος ἀνὴρ καὶ τοῦτο πράτ-
των, πότερον πάντὸς ἀνδρὸς ἐπαίνῳ καὶ ψόγῳ καὶ δόξῃ
τὸν νοῦν προσέχει, ἢ ἑνὸς μόνου ἐκείνου ὃς ἂν τυγχάνῃ ἰα-
τρὸς ἢ παιδοτρίβης ὤν; ΚΡ. Ἑνὸς μόνου. ΣΩ. Οὐκοῦν
φοβεῖσθαι χρὴ τοὺς ψόγους καὶ ἀσπάζεσθαι τοὺς ἐπαίνους
τοὺς τοῦ ἑνὸς ἐκείνου, ἀλλὰ μὴ τοὺς τῶν πολλῶν; ΚΡ.
Δηλαδή. ΣΩ. Ταύτῃ ἄρα αὐτῷ πρακτέον καὶ γυμναστέον, b.
καὶ ἐδεστέον γε [1] καὶ ποτέον, ᾗ ἂν τῷ ἑνὶ δοκῇ τῷ ἐπιστάτῃ
καὶ ἐπαΐοντι μᾶλλον ἢ ᾗ ξύμπασι τοῖς ἄλλοις. ΚΡ. Ἔστι
ταῦτα. ΣΩ. Εἶεν. ἀπειθήσας δὲ τῷ ἑνὶ, καὶ ἀτιμάσας
αὐτοῦ τὴν δόξαν καὶ τοὺς ἐπαίνους, τιμήσας δὲ τοὺς τῶν
πολλῶν λόγους [2] καὶ μηδὲν ἐπαϊόντων, ἆρα οὐδὲν κακὸν
πείσεται; ΚΡ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Τί δ' ἔστι τὸ κακὸν

8 V. Ind. ἄλλως.

9 Alterum τὰς cum Wolfio inserui e Vind. 2. et ex Eusebio.

1 Vid. de tali γέ, quod novam classem in serie aliqua constituit, Heind. ad Hipp. maj. 47.

2 Ita Codd. Clark. Ven. II, Tub. alii. Vulgo deest λόγους.

3 Apud

τοῦτο, καὶ ποῖ τείνει, καὶ εἰς τί τῶν τοῦ ἀπειθοῦντος; ΚΡ. Δῆλον ὅτι εἰς τὸ σῶμα. τοῦτο γὰρ διόλλυσι. ΣΩ. c. Καλῶς λέγεις. οὐκοῦν καὶ τἆλλα, ὦ Κρίτων, οὕτως, ἵνα μὴ πάντα διίωμεν, καὶ δὴ καὶ περὶ τῶν δικαίων [3] καὶ ἀδίκων, καὶ αἰσχρῶν καὶ καλῶν, καὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, περὶ ὧν νῦν ἡμῖν ἐστιν ἡ βουλή, πότερον τῇ τῶν πολλῶν δόξῃ δεῖ ἡμᾶς ἕπεσθαι, καὶ φοβεῖσθαι αὐτήν, ἢ τῇ τοῦ ἑνός, εἴ-τις ἐστὶν ἐπαΐων, ὃν δεῖ καὶ αἰσχύνεσθαι καὶ φοβεῖσθαι μᾶλ-λον ἢ ξύμπαντας τοὺς ἄλλους; ᾧ εἰ μὴ ἀκολουθήσομεν, διαφθεροῦμεν ἐκεῖνο καὶ λωβησόμεθα, ὃ τῷ μὲν δικαίῳ βελ-τιον ἐγίγνετο, τῷ δὲ ἀδίκῳ ἀπώλλυτο [4]; ἢ οὐδέν ἐστι τοῦ-8 το; ΚΡ. Οἶμαι ἔγωγε, ὦ Σώκρατες [5]. ΣΩ. Φέρε δή, ἐὰν τὸ ὑπὸ τοῦ ὑγιεινοῦ μὲν βέλτιον γιγνόμενον, ὑπὸ τοῦ νοσώ-δους δὲ διαφθειρόμενον, διολέσωμεν πειθόμενοι μὴ τῇ τῶν ἐπαϊόντων δόξῃ [1], ἆρα βιωτὸν ἡμῖν ἐστι διεφθαρμένου αὐ-

3 Apud Theodoret. — in cujus Ἑλλην. παθημ. θεραπ. 2. p. 27. locus hic inde a καὶ δὴ καὶ legitur usque ad ἀπώλλυτο — est τῶν δικαίων τε καὶ ἀδ.

4 Horum imperfectorum rationem nemo, opinor, reddet, cum vel Praesens vel Aoristum sensus requirat. Et en tibi Theodoretum dantem — ἐγένετο, τῷ δὲ ἀδίκῳ ἀπόλλυται. Unde, collata scriptura vulgata, praetulerim ἐγένετο — ἀπώλετο, maxime monente Heindorfio, aoristos fere adhiberi a Platone, ubi duo vel plura similia, quae solent fieri, junctim memorantur; cujus rei exempla aliquot apposuit ad Phaedo. 49.

5 v. Ind. οἴεσθαι.

1 Ficinus vertit: *imperitorum potius, quam peritorum secuti judicia*, non male. Est enim hoc loco quoddam Synchyseos sive Hyperbati (Schol. Aristoph. Plut. 259.) genus pro τῇ τῶν μὴ —, cujus exemplum simile habet Xenoph. Memor. 3, 9, 6. τὸ δὲ ἀγνοεῖν ἑαυτὸν καὶ μὴ ἃ οἴδε δοξάζειν τε καὶ οἴεσθαι γιγνώσκειν, ἐγγυτάτω μανίας ἐλογίζετο εἶναι — pro καὶ ἃ μὴ οἶδε. FISCH. Rectius, ut nunc mihi videtur, utroque loco post rem per μή negatam, alterum membrum cogitatione suppletur per ἀλλά: apud Platonem, ἀλλὰ τῇ τῶν μὴ ἐπαϊόντων, apud Xenophontem, ἀλλ' ἃ μὴ οἶδεν. Atque in hunc sensum etiam *E. R. Lange* (in Specim. crit. in Critonem Lips. 1821. 8°.) Platonis locum explicuit: alterum autem Xenophontis ita corrigendum putat idem, ut, contra codices, novissimi nunc editores fecerunt, ἃ μὴ οἶδε. Et hoc quidem non recte factum esse non haesitanter pronuntio. At si quis neque in Fischeri neque in nostra ratione acquiescat; sed quae mente supplenda esse diximus, librariorum utrobique vitio, *ob homoeoteleuton excidisse* contenderit, is me, adversarium non habebit.

2 Fi-

τοῦ; ἔχει δέ που τοῦτο σῶμα [2]· ἢ οὐχί; ΚΡ. Ναί. ΣΩ. Ἆρ' οὖν βιωτὸν ἡμῖν ἔχει μετὰ μοχθηροῦ καὶ διεφθαρμένου σώματος; ΚΡ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Ἀλλὰ μετ' ἐκείνου ἄρα [3] b. ἡμῖν βιωτὸν διεφθαρμένου ὃ [4] τὸ ἄδικον μὲν λωβᾶται, τὸ δὲ δίκαιον ἀνίνησιν; ἢ φαυλότερον ἡγούμεθα εἶναι τοῦ σώματος ἐκεῖνο, ὅ,τι ποτ' ἐστὶ τῶν ἡμετέρων, περὶ ὃ ἥ τε ἀδι-
48. κία καὶ ἡ δικαιοσύνη ἔστιν; ΚΡ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Ἀλλὰ τιμιώτερον; ΚΡ. Πολύ γε. ΣΩ. Οὐκ ἄρα, ὦ βέλτιστε, πάνυ c. ἡμῖν οὕτω φροντιστέον, ὅ,τι [5] ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' ὅ,τι ὁ ἐπαΐων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων, ὃ εἷς, καὶ αὐτὴ ἡ ἀλήθεια. ὥστε πρῶτον μὲν ταύτῃ οὐκ ὀρθῶς εἰσηγεῖ [6], εἰσηγούμενος τῆς τῶν πολλῶν δόξης δεῖν ἡμᾶς φροντίζειν περὶ τῶν δικαίων καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν, καὶ τῶν ἐναντίων. ἀλλὰ μὲν δή, φαίη γ' ἄν τις, οἰοίτε γ' εἰσὶν ἡμᾶς οἱ πολ- d. λοὶ ἀποκτιννύναι· δῆλα δὴ καὶ ταῦτα. ΚΡ. Φαίη γὰρ ἄν, ὦ Σώκρατες [7]. ΣΩ. Ἀληθῆ λέγεις. ἀλλ', ὦ θαυμάσιε,

2 Fischer et Bekker τοῦτο τὸ σῶμα: quod quanquam in optimis codd. Clark. Ven. *II*, Tub. aliis inventum est, levem tamen in talibus, quale est τὸ post τοῦτο, vel optimorum codicum auctoritatem puto. Et facilius bis a librario legitur simplex syllaba το, quam omittitur ubi duplicata est. Legitimum autem esse in talibus neglectum articuli vidimus in Menone §. 7. d.

3 Verbum ἐστὶν quod vulgo hic inseritur cum Be. et codd. opt. omisimus.

4 Libri Platonis habent ᾧ. Sed Euseb. ὅ, ut Stephanus legendum conjecerat, recte. Nam et verbum λωβᾶται, et verbum ἀνίνησιν requirit hunc casum. Restituimus igitur. *FISCH.*

5 Codd. optimi τί. Quod probum esse potest non obstante forma ὅ,τι in altero membro.

6 Sic, pro -ῇς, solus Clark.

7 Haec est constans librorum omnium lectio. Sed cum Ficinus ultima Socratis verba cum Critonis conflata ita expressisset: *Nimirum dici id potest, o S.*, Cornarius graeca ita constituit: ΚΡ. Δηλαδὴ καὶ ταῦτα φαίη γ' ἄν τις, ὦ Σ. quod in textum recepit Stephanus et post eum alii. Atqui deterrere eos debebat optima illa affirmandi forma per γάρ (vid. Ind.), quam unice aptam superioribus fortuito errori scilicet tribuebant illi. Retinenda igitur scriptura codicum et disjuncte scribendum δῆλα δή. Vide Heindorfium ad Protag. init. optime docentem quando bona et utilis est scriptura δηλαδή, quando non item. Ita non recte scribitur et distinguitur in Aristophanis Vespis 441.

Εἶτα δῆτ' οὐ πόλλ' ἔνεστι δεινὰ τῷ γήρᾳ κακὰ
Δηλαδή; καὶ νῦν γε τούτῳ τὸν παλαιὸν δεσπότην
Ἱρὸς βίαν χειροῦσιν.'

eum

οὗτός τε ὁ λόγος ὃν διεληλύθαμεν, ἤμοιγε δοκεῖ ἔτι ὅμοιος εἶναι καὶ πρότερον [8]· καὶ τόνδε δὲ αὖ σκόπει, εἰ ἔτι μένει ἡμῖν, ἢ οὔ, ὅτι οὐ τὸ ζῆν περὶ πλείστου ποιητέον, ἀλλὰ τὸ εὖ ζῆν. ΚΡ. Ἀλλὰ μένει. ΣΩ. Τὸ δὲ εὖ καὶ καλῶς καὶ δικαίως ὅτι ταυτόν ἐστι, μένει ἢ οὐ μένει; ΚΡ. Μένει.

9 ΣΩ. Οὐκοῦν ἐκ τῶν ὁμολογουμένων τοῦτο σκεπτέον, πότερον δίκαιον ἐμὲ ἐνθένδε πειρᾶσθαι ἐξιέναι, μὴ ἀφιέντων [1] Ἀθηναίων, ἢ οὐ δίκαιον· καὶ ἐὰν μὲν φαίνηται δίκαιον, πειρώμεθα· εἰ δὲ μή, ἐῶμεν. ἃς δὲ σὺ λέγεις τὰς σκέψεις περί τε χρημάτων ἀναλώσεως καὶ δόξης καὶ παίδων τροφῆς, μὴ ὡς ἀληθῶς ταῦτα, ὦ Κρίτων, σκέμματα ἢ τῶν ῥᾳδίως ἀποκτιννύντων καὶ ἀναβιωσκομένων γ' ἂν [2], εἰ οἷοί-
b. τε ἦσαν, οὐδενὶ ξὺν νῷ τούτων τῶν πολλῶν. ἡμῖν δ', ἐπειδὴ ὁ λόγος οὕτως αἱρεῖ [3], μὴ οὐδὲν ἄλλο σκεπτέον ἢ, ἢ ὅπερ νῦν δὴ ἐλέγομεν, πότερον δίκαια πράξομεν καὶ χρήματα τελοῦντες τούτοις τοῖς ἐμὲ ἐνθένδε ἐξάξουσι καὶ χάριτας [4], καὶ αὐτοὶ ἐξάγοντές τε καὶ ἐξαγόμενοι, ἢ τῇ ἀλη-
c. θείᾳ ἀδικήσομεν ταῦτα πάντα ποιοῦντες. κἂν φαινώμεθα ἄδικα αὐτὰ ἐργαζόμενοι, μὴ οὐ δέῃ ὑπολογίζεσθαι οὔτ' εἰ ἀποθνήσκειν δεῖ παραμένοντας καὶ ἡσυχίαν ἄγοντας οὔτε ἄλλο ὁτιοῦν πάσχειν πρὸ τοῦ ἀδικεῖν. ΚΡ. Καλῶς μέν μοι

cum sola vera sit ratio haec:

Εἶτα δῆτ' οὐ πόλλ' ἔνεσι δεινὰ τῷ γήρᾳ κακά;
Δῆλα δή. καὶ νῦν γε τούτῳ κ. τ. λ.

Respici autem hoc nostro loco verba Critonis §. 3. c. monuimus ibi. — In superioribus *γέ* post *οἷοίτε* a Be. insertum ex parte codicum.

8 De hoc loco qui inde a Stephano sic legebatur, *οὗτός γε ὁ λ. — δοκεῖ ὅμοιος εἶναι τῷ προτέρῳ*, vid. Excursum ad h. lib. primum.

1 Cod Tub. *ἐφιέντων, permittentibus.* Vid. ad Alcib. I. 5 extr.

2 v. Ind. in *ἄν.*

3 v. Ind. *λόγος.*

4 Verbum τελεῖν tantum nomini *χρήματα* accommodatum est, non item nomini *χάριτας*: nam *χάριν ἔχειν* dicitur et *εἰδέναι* et *προυειδέναι* et *ἀποδιδόναι*, etiam *ἐκτίνειν*, non *χάριν τελεῖν*. Sed unum verbum etiam a Graecis addi solet pluribus nominibus, quod eorum uni, cui adjunctum est, proprie respondeat, cujus tamen notio tam late pateat, ut contineat notiones etiam verborum, quae ceteris nominibus proprie respondeant. *FISCH.* In scholiis ad h. l. notatur: *Χρήματα πράττοντες] ἀντὶ τοῦ, τελοῦντες*, quasi lectum fuerit etiam *πράττοντες*: per errorem haud dubie.

5 In

δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρατες· ὅρα δὲ τί δρῶμεν. ΣΩ. Σκο- d.
πῶμεν, ὦ ἀγαθὲ, κοινῇ. καὶ εἴ πῃ ἔχεις ἀντιλέγειν ἐμοῦ λέ-
γοντος, ἀντίλεγε, καί σοι πείσομαι· εἰ δὲ μή, παῦσαι ἤδη,
ὦ μακάριε, πολλάκις μοι λέγων τὸν αὐτὸν λόγον, ὡς χρὴ
ἐνθένδε ἀκόντων Ἀθηναίων ἐμὲ ἀπιέναι. ὡς ἐγὼ περὶ πολ-
λοῦ ποιοῦμαι πεῖσαί σε ταῦτα πράττειν, ἀλλὰ μὴ ἄκοντος [5].
ὅρα δὲ δὴ τῆς σκέψεως τὴν ἀρχήν, ἐάν σοι ἱκανῶς λέγηται,
καὶ πειρῶ ἀποκρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον, ᾗ ἂν μάλιστα οἴῃ. 49.
ΚΡ. Ἀλλὰ πειράσομαι. ΣΩ. Οὐδενὶ [1] τρόπῳ φαμὲν ἑκόν- 10

5 In impedito hoc loco nihil agere possum nisi ut varias variorum rationes apponam, quarum quaeque tamen suo incommodo premitur. Si liceat verbum *πράττειν*, ut saepius *ποιεῖν*, dictum accipere loco cujuscunque verbi vel dictionis repetendae, hic igitur pro *παύεσθαι κ. τ. λ.*, genitivum *ἄκοντος* excusaverim exemplis mutatae constructionis qualia Dorvillius protulit ad Charit. p. 354. Lips. Fuerit itaque *πείθειν τινὰ παύεσθαι, ἄκοντος αὐτοῦ* „persuadere alicui ut desinat, ita tamen ut de injustitia actionis dissuasae, non simul persuasum sit illi". Quin faciliorem hanc rationem reddas adoptanda lectione codicis Vind. 2. *ἄκοντα*. Certe satis est notum quam sollemnis sit in codd. permutatio syllabarum *ος* et *α*: vid. Ind. ad Greg. Cor. Schaeferi. Quod si displicet, aliam rationem ineas consulto Ficino, qui habet: *multi facio, persuaso te hoc agere, non autem invito:* hunc enim ille sensum efficere non potuit nisi aut invenit aut correxit ita: *πείσας σε ταῦτα πράττειν, ἀλλὰ μὴ ἄκοντος* (sc. *σοῦ*). Ita tamen non minus insolenter *πράττειν* dictum esset de Socrate *fugam recusante*. Heindorfius conjiciebat *πείσαντά σε*, ut sit „persuadendo (mihi) te hoc agere, non vero invito me". Wolfius vulgatam ita latine reddidit. „Nam ego magnum ducam, si persuaseris mihi, modo ne nolenti!" neque aliter Schleiermacher. In quarum rationum utraque mihi quidem non satis e persona Socratis esse videtur istud *περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι*: quod indicativi modi verbum verum votum eloquitur, non id quod dicere fortasse poterat idem, *περὶ πολλοῦ ἂν ποιοίμην εἰ πεισειας* —. Denique Sallierus emendabat *παῦσαι* pro *πεῖσαι*: neque sine exemplis est infinitivus post verbum *παύειν* (v. Steph. Thes. III. 303. c. d.). Quam rationem si conjungas cum lectione memorata *ἄκοντα*; sensum certe bonum fundant ista: *περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι παῦσαί σε ταῦτα πράττειν ἀλλὰ μὴ ἄκοντα*, et *πραττειν* optime dictum sit de Critone hoc *agente* ut Socratem quoquo modo ad fugam compellat. Sed est aliquid molesti in his „*desine* —: nam ego magnum ducam, te *desinere* —". Itaque equidem redeo ad rationem primo loco a me propositam.

1 Totum hoc caput usque ad vocem *ποιητέον* legitur in Eusebii Praep. Euang. 13, 7. — De Verbali in *τέον* cum Accus.

τας ἀδικητέον εἶναι; ἢ τινὶ μὲν ἀδικητέον τρόπῳ, τινὶ δὲ οὔ; ἢ οὐδαμῶς τό γε ἀδικεῖν οὔτε ἀγαθὸν, οὔτε καλὸν, ὡς πολλάκις ἡμῖν καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ὡμολογήθη; ὅπερ καὶ ἄρτι ἐλέγετο [2]. ἢ πᾶσαι ἡμῖν ἐκεῖναι αἱ πρόσθεν ὁμολογίαι ἐν ταῖσδε ταῖς ὀλίγαις ἡμέραις ἐκκεχυμέναι εἰσί, καὶ πάλαι, ὦ Κρίτων, ἄρα τηλικοίδε γέροντες ἄνδρες πρὸς ἀλλήλους σπουδῇ διαλεγόμενοι ἐλάθομεν ἡμᾶς αὐτοὺς παί-
b. δων οὐδὲν διαφέροντες; ἢ παντὸς μᾶλλον οὕτως ἔχει, ὥσπερ τότε ἐλέγετο ἡμῖν, εἴτε φασὶν οἱ πολλοὶ, εἴτε μή; καὶ εἴτε δεῖ ἡμᾶς ἔτι τῶνδε χαλεπώτερα πάσχειν, εἴτε καὶ πραότερα, ὅμως τόγε ἀδικεῖν τῷ ἀδικοῦντι καὶ κακὸν καὶ αἰσχρὸν τυγχάνει ὂν παντὶ τρόπῳ [3]; φαμὲν, ἢ οὔ; ΚΡ. Φαμέν. ΣΩ.
c. Οὐδαμῶς [4] ἄρα δεῖ ἀδικεῖν. ΚΡ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐδὲ ἀδικούμενον ἄρα ἀνταδικεῖν, ὡς οἱ πολλοὶ οἴονται, ἐπειδή γε οὐδαμῶς δεῖ ἀδικεῖν. ΚΡ. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. Τί δαὶ δή; κακουργεῖν δεῖ, ὦ Κρίτων, ἢ οὔ; ΚΡ. Οὐ δεῖ δήπου, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τί δαί [5]; ἀντικακουργεῖν κακῶς πά-

cus. Subjecti (ἑκόντας ἀδικητέον) vid. Gramm. §. 121. Obs. 3. — Denique de turbis quas editores olim fecerant in his ἢ τινι μὲν κ. τ. ε. vid. Excurs. II.

2 Incultus sermo: ὡς πολλάκις — ὡμολογήθη· ὅπερ καὶ ἄρτι ἐλέγετο. Quare Heindorfius, indicio lectionis Eusebianae, ubi est μὲν pro ἡμῖν, post πολλάκις emendare conabatur ὡς πολλάκις μὲν ἡμῖν — ὡμολογήθη, ἀτὰρ καὶ —: de rep. 2. p. 367. extr. ἆρ' ἐὰν μὲν δὴ τὴν φύσιν τοῦ Γλαύκωνος — ἠγάμην, ἀτὰρ οὖν καὶ τότε πάνυ γε ἤσθην. Add. Protag. p. 335. d. Ego per annos aliquanto religiosior factus, tanto quidem quanto olim opere hanc conjecturam non commendo: sed in vulgata non magis hodie acquiesco, sive majorem ante ὅπερ sive minorem interpunctionem ponas. Sed fortasse non negligenda lectio quae in quibusdam codd. verbo ἐλέγετο superscripta est, ἐγένετο. Ita ὅπερ referendum foret ad solum verbum ὡμολογήθη. Respicere autem videtur Socrates dicta supra §. 8. extr. et §. 9. c.

3 Sic optimi et plurimi cum Eusebio et Stobaeo (apud quem in Eclog. Eth. 10. p. 129. sunt verba hujus capitis ὅμως τόγε ἀδικεῖν usque ad ἀλλήλων τὰ βουλεύματα). Stephanus cum parte codd. τυγχάνειν ὄν, pendens a seq. φαμέν: quod expressit etiam Ficinus.

4 Extat hic locus usque ad πάσχῃ ὑπ' αὐτῶν ap. Origenem contra Cels. 7. p. 370. et ap. Theodoret. Θ. Π. 12. p. 171. inque eorum codd. nonnullis verbum δεῖ infra in his Οὐ δεῖ δήπου non inventum est. Vid. Fischer.

5 Vulgo δέ. Et mirabar quid accidisset quod hic potissimum e nullo codice enotatum sit illud δαί, de quo vid.

σχοντα, ὡς οἱ πολλοὶ φασι [6], δίκαιον, ἢ οὐ δίκαιον; ΚΡ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Τὸ γάρ που κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους, τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν διαφέρει. ΚΡ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Οὔτε d. ἄρα [7] ἀνταδικεῖν δεῖ, οὔτε κακῶς ποιεῖν οὐδένα ἀνθρώπων, οὐδ' ἂν ὁτιοῦν πάσχῃ ὑπ' αὐτῶν [8], καὶ ὅρα, ὦ Κρίτων, ταῦτα καθομολογῶν [9] ὅπως μὴ παρὰ δόξαν ὁμολογῇς. οἶδα γὰρ ὅτι ὀλίγοις τισὶ ταῦτα καὶ δοκεῖ καὶ δόξει. οἷς οὖν οὕτω [10] δέδοκται καὶ οἷς μὴ, τούτοις οὐκ ἔστι κοινὴ βουλή, ἀλλ' ἀνάγκη τούτους ἀλλήλων καταφρονεῖν, ὁρῶντας τὰ ἀλλήλων βουλεύματα [11]. σκόπει δὴ οὖν [12] καὶ σὺ εὖ μά- e. λα, πότερον κοινωνεῖς καὶ ξυνδοκεῖ σοι, καὶ ἀρχώμεθα ἐντεῦθεν βουλευόμενοι, ὡς οὐδέποτε ὀρθῶς ἔχοντος οὔτε τοῦ ἀδικεῖν, οὔτε τοῦ ἀνταδικεῖν, οὔτε κακῶς [13] πάσχοντα ἀμύνεσθαι ἀντιδρῶντα [14] κακῶς· ἢ ἀφίσασαι καὶ οὐ κοινω-

vid. ad Men. 2. not. 7. Itaque E. R. Langio e Trincavelliana Stobaei editione hanc formam porrigenti et recte commendanti lubens obsecutus sum.

6 *ὡς οἱ πολλοὶ φασι.* Archilochi haec sententia, cujus verba sunt ap. Theophil. ad Autol. 2, 37.:

ἓν δ' ἐπίσταμαι μέγα,
Τὸν κακῶς τι δρῶντα δεινοῖς
ἀνταμείβεσθαι κακοῖς.

Quem secuti sunt veterum plurimi. Ita et Gorgias viri virtutem ponebat in hoc *ἱκανὸν εἶναι τὰ τῆς πόλεως πράττειν, καὶ πράττοντα τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιεῖν τοὺς δ' ἐχθροὺς κακῶς* (Meno. 3.). *JACOBS.*

7 Theodoret. *οὔτε οὖν ἄρα* bene. *FISCH.*

8 Eusebius et Theodoretus inserunt *τὶς* post *πάσχῃ*, quod recte neglexit Fischer. Vid. ad Men. 12. b.

9 In hac scriptura consentiunt codd. opt. cum Stobaeo et Eusebio. Vulgo *ὁμολογεῖν*. Uni tamen Oxoniensi Eusebii codici, etiam in sequentibus *καθομολογῆς* exhibenti, mos gerendus non est. Molesta enim esset praepositionis iteratio.

10 Sic Codd. paene omnes cum Euseb. et Stob. Quorum auctoritati ob unum Ven. Ξ, qui dat vulgatum olim *οἷς δ' οὔτω*, refragari nefas duxi; quamquam per sententiarum nexum me unice favere fateor lectioni desertae.

11 Sic cum optimis Euseb. et Stob. Olim *ἀλλήλων τὰ β.*

12 Euseb. *δὴ οὖν*, bene: ut Euthyphr. 4. *ταῦτα δὴ οὖν*—. *FISCH.* Accedunt codd. opt. Olim *οὖν δή.*

13 Eusebius habet: *τοῦ κακ.* et mox Cod. Tub. *ἀμύνασθαι.*

14 Ita nunc editur astipulantibus codicibus opt. et plur. atque Eusebio. Olim *ἀντιδρῶντας.*

15 Bo-

f. νεῖς τῆς ἀρχῆς. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ πάλαι οὕτω καὶ νῦν ἔτι δοκεῖ [15]· σοὶ δ' εἴ πῃ ἄλλῃ δέδοκται, λέγε καὶ δίδασκε. εἰ δ' ἐμμένεις τοῖς πρόσθεν, τὸ μετὰ τοῦτο ἄκουε. ΚΡ. Ἀλλ' ἐμμένω τε καὶ ξυνδοκεῖ μοι. ἀλλὰ λέγε. ΣΩ. Λέγω δὴ αὖ τὸ μετὰ τοῦτο· μᾶλλον δ' ἐρωτῶ· πότερον ἃ ἄν τις ὁμολογήσῃ τῳ, δίκαια ὄντα, ποιητέον, ἢ ἐξαπατητέον.
11 ΚΡ. Ποιητέον. ΣΩ. Ἐκ τούτων δὴ ἄθρει. ἀπιόντες ἐνθένδε ἡμεῖς μὴ πείσαντες τὴν πόλιν, πότερον κακῶς τινας ποιοῦμεν, καὶ ταῦτα οὓς ἥκιστα δεῖ, ἢ οὔ; καὶ ἐμμένομεν οἷς p. 50.
ὡμολογήσαμεν δικαίοις οὖσιν, ἢ οὔ; ΚΡ. Οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, ἀποκρίνασθαι πρὸς ἃ ἐρωτᾷς. οὐ γὰρ ἐννοῶ. ΣΩ. Ἀλλ' ὧδε σκόπει. εἰ μέλλουσιν ἡμῖν ἐνθένδε εἴτε ἀποδιδράσκειν, εἴθ' ὅπως δεῖ ὀνομάσαι τοῦτο, ἐλθόντες οἱ νό-
b. μοι [1] καὶ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως [2] ἐπιστάντες ἔροιντο· Εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες, τί ἐν νῷ ἔχεις ποιεῖν; ἄλλο τι ἢ τούτῳ τῷ ἔργῳ ᾧ ἐπιχειρεῖς, διανοεῖ [3] τούς τε νόμους ἡμᾶς ἀπολέσαι καὶ ξύμπασαν τὴν πόλιν, τὸ σὸν μέρος; ἢ δοκεῖ σοι οἷόντε ἔτι ἐκείνην τὴν πόλιν εἶναι, καὶ μὴ ἀνατετράφθαι, ἐν
c. ᾗ ἂν αἱ γενόμεναι δίκαι μηδὲν ἰσχύωσιν, ἀλλ' ὑπὸ ἰδιωτῶν ἄκυροί τε γίγνωνται καὶ διαφθείρωνται; τί ἐροῦμεν, ὦ Κρίτων, πρὸς ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα; πολλὰ γὰρ ἄν τις ἔχοι, ἄλλως τε καὶ ῥήτωρ, εἰπεῖν ὑπὲρ τούτου τοῦ νόμου ἀπολλυμένου, ὃς τὰς δίκας τὰς δικασθείσας προστάττει κυρίας εἶναι. ἢ ἐροῦμεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι ἠδίκει [4] γὰρ ἡμᾶς ἡ πόλις, καὶ

15 Boni codices Paris. DS sic haec exhibent: *ἐμοὶ μὲν οὖν καὶ πάλαι καὶ νῦν οὕτω δοκεῖ.*

1 Praeclarus locus; quem levi imitatione attigit Cicero in Catil. I, 7. *Patria — quae tecum, Catilina, sic agit, et quodammodo tacita loquitur,* etc. At multo gravius atque fortius summus Rex in epistolis de amore erga patriam (Oeuvres de Fréderic II, publiées du vivant de l'Auteur, t. III, p. 54.): *Que pourroient répondre ces coeurs tiedes et lâches, — si la patrie personnifiée se présentoit subitement devant eux, et leur tenoit à peu près ce langage* etc. *BIE.*

2 H. e. *ipsa civitas.* Sic in Xenophont. Cyropaed. saepius *τὸ Περσῶν κοινόν*, et apud Ciceron. Verr. II, 46, 63. *commune Siciliae. FISCH.*

3 Sic pro -ῇ Clark. et a prima manu Coisl.

4 Non sine causa haerebat in Imperfecto Heindorfius, legendumque putabat *ἀδικεῖ*: ut proximum *ἔκρινε* sit aoristum. *Ἠδίκει* enim videtur esse nonnisi ejus, qui in aliena terra inter-

οὐκ ὀρθῶς τὴν δίκην ἔκρινε; ταῦτα ἢ τί ἐροῦμεν; ΚΡ. Ταῦτα νὴ Δία, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τί οὖν; ἂν εἴπωσιν οἱ 12 νόμοι· Ὦ Σώκρατες, ἦ [1] καὶ ταῦτα ὡμολόγητο ἡμῖν τε καὶ σοί, ἢ ἐμμένειν ταῖς δίκαις αἷς ἂν ἡ πόλις δικάζῃ [2]; εἰ οὖν αὐτῶν θαυμάζοιμεν λεγόντων, ἴσως ἂν εἴποιεν, ὅτι Ὦ Σώκρατες, μὴ θαύμαζε τὰ λεγόμενα, ἀλλ' ἀποκρίνου, ἐπειδὴ καὶ εἴωθας χρῆσθαι τῷ ἐρωτᾶν τε καὶ ἀποκρίνεσθαι. φέρε γὰρ τί ἐγκαλοῦν ἡμῖν καὶ τῇ πόλει [3], ἐπιχειρεῖς ἡμᾶς b. ἀπολλύναι; οὐ πρῶτον μέν σε ἐγεννήσαμεν ἡμεῖς, καὶ δι' ἡμῶν ἔλαβε [4] τὴν μητέρα σου ὁ πατὴρ, καὶ ἐφύτευσέ σε; φράσον οὖν, τούτοις ἡμῶν τοῖς νόμοις τοῖς περὶ τοὺς γάμους μέμφει [5] τι, ὡς οὐ καλῶς ἔχουσιν; Οὐ μέμφομαι, φαίην ἄν. Ἀλλὰ τοῖς περὶ τὴν τοῦ γενομένου τροφὴν τε c. καὶ παιδείαν, ἐν ᾗ καὶ σὺ ἐπαιδεύθης; ἢ [6] οὐ καλῶς προσέ-

interrogaretur, cur legibus patriae se subtraxisset; Socrates autem in ipso carceris limine Leges obviam sibi factas fingit. Sed videtur itapotius statuendum esse, respici isto imperfecto tempus judicii custodiaeque in hunc sensum: „contra omne jus fasque nobiscum agebat civitas, cum nos condemnaret et in carcere retineret, ideoque nunc huic nos injuriae subtraximus tandem". Verbum ἔκρινε autem sic quoque aoristum est.

1 Quae ad hunc locum sollicitandum olim prolata fuerunt hodie nihil attinet referre. Certissima enim est Fischeri ratio scripturam ἦ καὶ praeferentis alteri ἢ καὶ, et pronomen ταῦτα referentis ad objurgationem illam, ἠδίκει ἡ πόλις etc. Καὶ ταῦτα, nimirum ut judicem ageres ipsius reip. legumque, atque ubi injustae tibi viderentur illis non pareres.

2 Sic e codd. longe plurimis nunc editur loco vulgati antea δικάζοι, quod habet Par. E, quodque videtur esse e correctione facta ob praecedens ὡμολόγητο. Sed de re durante conjunctivus saepe ponitur etiam in structura cum praeterito. Ipsum autem plusquamperfectum (nisi ex Fic. qui vertit *convenit*, perf. ὡμολόγηται reponendum censemus) hic quoque e tempore ante fugam dispiciendum est. Nos: *War das die Abrede?*

3 Be. e codd. Par. BS inseruit τε post ἡμῖν: quod necessarium non videtur. Explicativum enim est καὶ hic ut supra 11. b. οἱ νόμοι καὶ τὸ κοινὸν τ. π.

4 Pro vulg. ἔλαβε Be. ex optimis ἐλάμβανε: quo imperfecto non solum actus simplex nanciseendi indicatur, sed via praescripta connubii legalis: qualis distinctio in seq. verbo φυτεῦσαι nihili foret et ridicula.

5 Formam att. praebuerunt Clark. et Ven. *H*.

6 Bekkero et Ullrichio ἢ corrigentibus quoniam ejus-

ταττον ἡμῶν οἱ ἐπὶ τούτοις [7] τεταγμένοι νόμοι, παραγγέλλοντες τῷ πατρὶ τῷ σῷ σε ἐν μουσικῇ καὶ γυμναστικῇ παι-
d. δεύειν [8]; Καλῶς, φαίην ἄν, Ἕλεν. ἐπειδὴ δὲ ἐχένου τε καὶ ἐξετράφης καὶ ἐπαιδεύθης, ἔχοις ἂν εἰπεῖν πρῶτον μὲν, ὡς οὐχὶ ἡμέτερος ἦσθα καὶ ἔκγονος καὶ δοῦλος αὐτός τε καὶ οἱ σοὶ πρόγονοι; καὶ εἰ τοῦτο οὕτως ἔχει, ἆρ' ἐξίσου οἴει εἶναι σοὶ τὸ δίκαιον καὶ ἡμῖν, καὶ ἅττ' ἂν ἡμεῖς σὲ ἐπιχειρῶμεν ποιεῖν, καὶ σὺ ταῦτα ἀντιποιεῖν οἴει δίκαιον εἶναι [9];
e. ἢ πρὸς μὲν ἄρα σοι τὸν πατέρα οὐκ ἐξίσου ἦν τὸ δίκαιον [10], καὶ πρὸς δεσπότην [11], εἴ σοι ὢν ἐτύγχανεν, ὥστε

dem fere argumenti haec interrogatio est et quae praecedit, non accedo. Omni enim interrogationi, quae rem tanquam incertam proponit, alia, quae id quod ipse sentio tanquam certum significat, per ἢ adnectitur. Jam interrogatio, οὐ καλῶς —; ut omnes novimus, idem valet quod citra interrogationem δῆλον, ὅτι καλῶς —. Itaque ἢ οὐ καλῶς —; idem est quod ἢ δῆλον, ὅτι καλῶς —; quam formulam nemo dubitabit quin illi alteri interrogationi apte hic subjungi potuisset.

7 Sic Clark. et praestantes alii. Ante Bekkerum, τούτῳ.

8 Laudat Forster ad hunc locum Aristot. Polit. 8, 3. Demosth. in Timarch. p. 261. Petit. Legg. Att. p. 162. et Spanh. ad Aristoph. Nubes 961. et 969. Addit Fischer Bullialdum ad Theonis Smyrn. Mathemat. p. 211. s.

9 Sic codd. Tub. Vind. et Paris. B, quibus accedit Paris. E, nisi quod hic habet ταῦτα καὶ σὺ — quem ordinem, in editis quoque translatum, jam olim ut minus efficacem alteri posthabui. Jam si quod dedimus vera est scriptoris manus, σύ hic per attractionem positum est ad verbum finitum οἴει, loco accusativi σέ ad infinitivum εἶναι. Conf. Gramm. §. 129. Obs. 3. Tamen ob hunc ipsum nominativum magnopere semper inclinabam in J. G. Schneideri conjecturam, δίκαιος pro δίκαιον. Nam ne e talibus fortasse exemplis qualia posui in Gramm. §. 138. I. 7. colligas hanc loquendi formam usurpari nonnisi de *officio*, adeas Brunckium ad Aristoph. Plut. 1030. proferentem exempla adhibitae etiam de *jure* et *commodo*, ut Arist. Nub. 1283. πῶς οὖν ἀπολαβεῖν τἀργύριον δίκαιος εἶ; A codicibus igitur hujus conjecturae confirmationem olim exspectabam. Sed ex iis qui hodie collati sunt optimi plurimique exhibent καὶ σοὶ ταῦτα — δίκαιον εἶναι: quorum auctoritatem secutus est Be. Nos, exempla hujus locutionis, δίκαιόν μοί ἐςι ταῦτα ποιεῖν, alia adhuc desiderantes, nihil in adoptata olim nobis lectione mutavimus. Ordinem certe trium primorum verborum satis stabilitum nunc habemus.

10 Nota hyperbaton: dativus enim σοί pertinet ad ἐξίσου ἦν.

11 Codd. opt. πρὸς τὸν δ. Nos differentiam quae est inter

τοῦ; ἔξι δέ που τοῦτο σῶμα [2]· ἢ οὐχί; ΚΡ. Ναί. ΣΩ. Ἆρ' οὖν βιωτὸν ἡμῖν ἐξι μετὰ μοχθηροῦ καὶ διεφθαρμένου σώματος; ΚΡ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Ἀλλὰ μετ' ἐκείνου ἄρα [3] b. ἡμῖν βιωτὸν διεφθαρμένου ὦ [4] τὸ ἄδικον μὲν λωβᾶται, τὸ δὲ δίκαιον ἀνίνησιν; ἢ φαυλότερον ἡγούμεθα εἶναι τοῦ σώ-
48. ματος ἐκεῖνο, ὅ,τι ποτ' ἐξὶ τῶν ἡμετέρων, περὶ ὃ ἥ τε ἀδι-κία καὶ ἡ δικαιοσύνη ἐξίν; ΚΡ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Ἀλλὰ τι-μιώτερον; ΚΡ. Πολύ γε. ΣΩ. Οὐκ ἄρα, ὦ βέλτιστε, πάνυ c. ἡμῖν οὕτω φροντιστέον, ὅ,τι [5] ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' ὅ,τι ὁ ἐπαΐων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων, ὃ εἷς, καὶ αὐ-τὴ ἡ ἀλήθεια. ὥξε πρῶτον μὲν ταύτῃ οὐκ ὀρθῶς εἰσηγεῖ [6], εἰσηγούμενος τῆς τῶν πολλῶν δόξης δεῖν ἡμᾶς φροντίζειν περὶ τῶν δικαίων καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν, καὶ τῶν ἐναντίων. ἀλλὰ μὲν δή, φαίη γ' ἄν τις, οἱοίτε γ' εἰσὶν ἡμᾶς οἱ πολ- d. λοὶ ἀποκτιννύναι· δῆλα δὴ καὶ ταῦτα. ΚΡ. Φαίη γὰρ ἄν, ὦ Σώκρατες [7]. ΣΩ. Ἀληθῆ λέγεις. ἀλλ', ὦ θαυμάσιε,

2 Fischer et Bekker τοῦτο τὸ σῶμα: quod quanquam in optimis codd. Clark. Ven. *II*, Tub. aliis inventum est, levem tamen in talibus, quale est τὸ post τοῦτο, vel optimorum codicum auctoritatem puto. Et facilius bis a librario legitur simplex syllaba το, quam omittitur ubi duplicata est. Legitimum autem esse in talibus neglectum articuli vidimus in Menone §. 7. d.

3 Verbum ἐξὶν quod vulgo hic inseritur cum Be. et codd. opt. omisimus.

4 Libri Platonis habent ᾧ. Sed Euseb. ὅ, ut Stephanus legendum conjecerat, recte. Nam et verbum λωβᾶται, et verbum ὀνίνησιν requirit hunc casum. Restituimus igitur. *FISCH.*

5 Codd. optimi τί. Quod probum esse potest non obstante forma ὅ,τι in altero membro.

6 Sic, pro -ῇς, solus Clark.

7 Haec est constans librorum omnium lectio. Sed cum Ficinus ultima Socratis verba cum Critonis conflata ita expressisset: *Nimirum dici id potest, o S.*, Cornarius graeca ita constituit: *ΚΡ. Δηλαδὴ καὶ ταῦτα φαίη γ' ἄν τις, ὦ Σ.* quod in textum recepit Stephanus et post eum alii. Atqui deterrere eos debebat optima illa affirmandi forma per γάρ (vid. Ind.), quam unice aptam superioribus fortuito errori scilicet tribuebant illi. Retinenda igitur scriptura codicum et disjuncte scribendum δῆλα δή. Vide Heindorfium ad Protag. init. optime docentem quando bona et utilis est scriptura δηλαδή, quando non item. Ita non recte scribitur et distinguitur in Aristophanis Vespis 441.

Εἶτα δῆτ' οὐ πόλλ' ἔνεστι δεινὰ τῷ γήρᾳ κακὰ
Δηλαδή; καὶ νῦν γε τούτῳ τὸν παλαιὸν δεσπότην
Πρὸς βίαν χειροῦσιν.

eum

τοῦτο, καὶ ποῖ τείνει, καὶ εἰς τί τῶν τοῦ ἀπειθοῦντος; ΚΡ. Δῆλον ὅτι εἰς τὸ σῶμα. τοῦτο γὰρ διόλλυσι. ΣΩ. c. Καλῶς λέγεις. οὐκοῦν καὶ τἆλλα, ὦ Κρίτων, οὕτως, ἵνα μὴ πάντα διίωμεν, καὶ δὴ καὶ περὶ τῶν δικαίων [3] καὶ ἀδίκων, καὶ αἰσχρῶν καὶ καλῶν, καὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, περὶ ὧν νῦν ἡμῖν ἐστιν ἡ βουλή, πότερον τῇ τῶν πολλῶν δόξῃ δεῖ ἡμᾶς ἕπεσθαι, καὶ φοβεῖσθαι αὐτήν, ἢ τῇ τοῦ ἑνός, εἴτις ἐστὶν ἐπαΐων, ὃν δεῖ καὶ αἰσχύνεσθαι καὶ φοβεῖσθαι μᾶλλον ἢ ξύμπαντας τοὺς ἄλλους; ᾧ εἰ μὴ ἀκολουθήσομεν, διαφθεροῦμεν ἐκεῖνο καὶ λωβησόμεθα, ὃ τῷ μὲν δικαίῳ βέλτιον ἐγίγνετο, τῷ δὲ ἀδίκῳ ἀπώλλυτο [4]; ἢ οὐδέν ἐστι τοῦ- 8 το; ΚΡ. Οἶμαι ἔγωγε, ὦ Σώκρατες [5]. ΣΩ. Φέρε δή, ἐὰν τὸ ὑπὸ τοῦ ὑγιεινοῦ μὲν βέλτιον γιγνόμενον, ὑπὸ τοῦ νοσώδους δὲ διαφθειρόμενον, διολέσωμεν πειθόμενοι μὴ τῇ τῶν ἐπαϊόντων δόξῃ [1], ἆρα βιωτὸν ἡμῖν ἔσι διεφθαρμένου αὐ-

3 Apud Theodoret. — in cujus Ἕλλην. παθημ. θεραπ. 2. p. 27. locus hic inde a καὶ δὴ καὶ legitur usque ad ἀπώλλυτο — est τῶν δικαίων τε καὶ ἀδ.

4 Horum imperfectorum rationem nemo, opinor, reddet, cum vel Praesens vel Aoristum sensus requirat. Et en tibi Theodoretum dantem — ἐγένετο, τῷ δὲ ἀδίκῳ ἀπόλλυται. Unde, collata scriptura vulgata, praetulerim ἐγίνετο — ἀπώλετο, maxime monente Heindorfio, aoristos fere adhiberi a Platone, ubi duo vel plura similia, quae solent fieri, junctim memorantur; cujus rei exempla aliquot apposuit ad Phaedo. 49.

5 v. Ind. οἴεσθαι.

1 Ficinus vertit: *imperitorum potius, quam peritorum secuti judicia*, non male. Est enim hoc loco quoddam Synchyseos sive Hyperbati (Schol. Aristoph. Plut. 259.) genus pro τῇ τῶν μὴ —, cujus exemplum simile habet Xenoph. Memor. 3, 9, 6. τὸ δὲ ἀγνοεῖν ἑαυτὸν καὶ μὴ ἃ οἶδε δοξάζειν τε καὶ οἴεσθαι γιγνώσκειν, ἐγγυτάτω μανίας ἐλογίζετο εἶναι — prō καὶ ἃ μὴ οἶδε. FISCH. Rectius, ut nunc mihi videtur, utroque loco post rem per μή negatam, alterum membrum cogitatione suppletur per ἀλλά: apud Platonem, ἀλλὰ τῇ τῶν μὴ ἐπαϊόντων, apud Xenophontem, ἀλλ' ἃ μὴ οἶδεν. Atque in hunc sensum etiam *E. R. Lange* (in Specim. crit. in Critonem Lips. 1821. 8°.) Platonis locum explicuit: alterum autem Xenophontis ita corrigendum putat idem, ut, contra codices, novissimi nunc editores fecerunt, ἃ μὴ οἶδε. Et hoc quidem non recte factum esse non haesitanter pronuntio. At si quis neque in Fischeri neque in nostra ratione acquiescat; sed quae mente supplenda esse diximus, librariorum utrobique vitio, *ob homoeoteleuton excidisse* contenderit, is me adversarium non habebit.

2 Fi-

τὶ δή; ἴσως ἄν μου δικαίως καθάπτοιντο, λέγοντες ὅτι ἐν τοῖς μάλιστα Ἀθηναίων ἐγὼ αὐτοῖς ὡμολογηκὼς τυγχάνω ταύτην τὴν ὁμολογίαν. φαῖεν γὰρ ἄν, ὅτι Ὦ Σώκρατες, με- b.
γάλα ἡμῖν τούτων τεκμήριά ἐστιν, ὅτι σοι καὶ ἡμεῖς ἠρέσκομεν καὶ ἡ πόλις· οὐ γὰρ ἄν ποτε τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἁπάντων διαφερόντως ἐν αὐτῇ ἐπεδήμεις, εἰ μή σοι διαφερόντως ἤρεσκε· καὶ οὔτ' ἐπὶ θεωρίαν πώποτε ἐκ τῆς πόλεως ἐξῆλθες, ὅτι μὴ ἅπαξ εἰς Ἰσθμόν, οὔτε ἄλλοσε οὐδαμόσε, εἰ μή ποι στρατευσόμενος, οὔτε ἄλλην ἐποιήσω ἀποδημίαν πώποτε, ὥσπερ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι [1]. οὐδ' ἐπιθυμία c.
σε ἄλλης πόλεως οὐδ' ἄλλων νόμων ἔλαβεν ἰδέναι [2], ἀλλὰ ἡμεῖς σοι ἱκανοὶ ἦμεν, καὶ ἡ ἡμετέρα πόλις· οὕτω σφόδρα ἡμᾶς ἤρου, καὶ ὁμολόγεις καθ' ἡμᾶς πολιτεύσεσθαι [3], τά

1 Meminit hujus loci Athenaeus 5, 15. p. 216., et Platonem reprehendit, quod dicat hic, Socratem nunquam peregrè profectum, praeterquam cum se contulisset ad Isthmum; et tamen in Apologia 17, et Sympos. 35. tradat, eum militasse ἐν Ποτιδαίᾳ καὶ ἐν Ἀμφιπόλει καὶ ἐπὶ Δηλίῳ. v. Laert. 2, 22. s. Verba Athenaei haec sunt: Ἐν δὲ τῷ Κρίτωνι ὁ τῇ μνημοσύνῃ φίλος Πλάτων αὐδὲ ποιησασθαί ποτε ἀποδημίαν τὸν Σωκράτην ἔξω τῆς εἰς Ἰσθμὸν πορείας εἴρηκεν. At Casaubonus observat, Athenaeum aut non habuisse in exemplo Critonis suo verba εἰ μή ποι στρατ., aut ea certe in Excerptis suis, ut fit, praetermisisse. Alia hujusmodi Grammaticorum veterum negligentiae exempla habent Hutchinsonus ad Xen. Anab. p. 301. min., Wesseling. ad Diod. Sic. p. 527. To. 1, Gesner. ad Lucian. p. 866. To. 2. Ceterum quanquam Plato Phaedrum quoque in cognomine dialogo p. 230. d. ita loquentem cum Socrate facit, οὔτως ἐκ τοῦ ἄστεως οὔτ' εἰς τὴν ὑπερορίαν ἀποδημεῖς, οὔτ' ἔξω τείχους ἔμοιγε δοκεῖς τὸ παράπαν ἐξιέναι [vid. et Menon. 13.]; tamen Laertius 2, 23. auctoribus aliis alia omnia de Socrate refert: Ἴων δὲ ὁ Χῖος καὶ νέον ὄντα εἰς Σάμον σὺν Ἀρχελάῳ ἀποδημῆσαι· καὶ Πυθῶδε ἐλθεῖν Ἀριστοτέλης φησίν. FISCHER. Archelai in Macedoniam eum invitantis aliorumque itidem principum promissa ipsum neglexisse referunt Seneca, Laertius, Libanius, alii. FORSTER. Verba ὅτι μὴ ἅπαξ εἰς Ἰσθμόν desunt in praestantibus codd. Ven. II, Vind. 2. Tub. Paris. D S, Huet., in Clarkiano autem margini allita sunt. Notabile etiam est, hoc Socratis in Isthmum iter a Diogene La. 2, 23. non e Platonis hoc loco sed e Favorini Commentariis memorari.

2 Sc. αὐτούς, ad cognoscendas eas. Infinitivus ex genere eorum de quibus vid. Gramm. §. 127, 2.

3 Ter intra parvum spatium Stephanus dedit πολιτεύεσθαι, quod Bekker auctoritate librorum suorum ter in praesens mutavit. Nos primo et tertio loco, ubi infinitivus

τε ἄλλα καὶ παῖδας ἐν αὐτῇ ἐποιήσω, ὡς ἀρεσκούσης σοι
d. τῆς πόλεως. ἔτι τοίνυν ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ ἐξῆν σοι φυγῆς τι-

tivus pendet a verbo ὁμολογεῖν, futurum servavimus, secundo autem, ubi a ξυντίθεσθαι, praesens adoptavimus. Non quo praesens in illis quoque locum habere posse praefracte negemus; sed quoniam in re non usquequaque certa, rationem aliquam sequi necesse est. Nimirum haud rarenter quidem a viris doctis annotatum est, in sententiis *promittendi, sperandi, expectandi* infinitivum aoristi quoque et praesentis loco futuri adhiberi: sed in exemplis non satis interdum distinxerunt iidem quae distinguenda tamen erant. Quippe secernenda imprimis sunt illa verba quibus notio ipsa promittendi, sperandi, expectandi inest, ut h. l. συντίθεσθαι, ut ἐλπίζειν, ἐλπὶς ἐστι, ut προσδοκᾶν, ἐπίδοξον εἶναι et sim. Haec enim omnia infinitivum futuri non respuunt quidem, immo crebrius fortasse asciscunt; sed quoniam sua natura futuras potissimum res spectant, sine perspicuitatis damno infinitivus etiam *praesentis* cum res duratura significanda est, aut *aoristi*, cum res cito absolvenda, his quidem verbis subjungitur. Vid. Heind. ad Phaedo. 32. Lobeck. ad Phryn. p. 133. Contra si verba ejusmodi qualia sunt οἴεσθαι, φάναι, ὁμολογεῖν loco illorum usurpantur, ratio poscit proprie ut sensus expectandi, sperandi, promittendi *addito futuro* declaretur: nam e. g. ὁμολογεῖς οὕτως εἶναι, ὁμολογεῖς παραγενέσθαι longe aliud sonant quam si eidem verbo futurum addas: quare ὁμολογεῖν sensu promittendi cum futuro e consuetudine linguae est, ut cognoscas ex Stephani Thes., Sturz. Lex. Xenoph. etc. Neque tamen haec regula statui potest: sat multa enim sunt exempla horum quoque verborum cum aoristo vel praesenti loco futuri structorum; quorum aliquot apposuit Heind. ad Protag. 19. Qualia ubi plura collecta erunt, certius fortasse dignoscentur ea, in quibus per nexum verborum futurum satis declaratur (conf. dicta infra ad Alcib. I. 4. c.), ab iis in quibus per aliquam usus negligentiam tempora non satis distinguuntur, et ab iis denique quae mendosa sunt, librario in unius litterae differentia facile labente. Interim contra consensum codicum nihil mutandum est. Itaque recte Heind. in Euthyd. p. 278. c. ἐφάτην ἐπιδείξασθαι sensu promittendi, quod nunc etiam omnes Bekkeri codd. praebent, contra Stephani levem sane mutationem -εσθαι tuitus est; et nos modo (13. c.) ὁμολογήσας — πείθεσθαι intactum reliquimus, quamvis paucis retro versibus legatur ὡμολογηκέναι — ποιήσειν. Verum hoc de quo nunc cum maxime agimus loco a codd. destituti non sumus. Nam post verbum quidem ξυνέθου praesens est in omnibus Bekkeri codd. et in Clark.; ut fere diffidam Fischeri, qui ter futurum posuit, de cod. Tub. silentio. Sed in verbo ὁμολογεῖν utrobique futurum enotatum est ex parte codicum, et priori quidem loco ex magnae auctoritatis illo Clarkiano, posteriori, ex illo quidem, et qui ei sunt consoni fere, non, sed e septem aliis.

μήσασθαι [4], εἰ ἐβούλου, καὶ ὅπερ νῦν ἀκούσης τῆς πόλεως ἐπιχειρεῖς, τότε ἐκούσης ποιῆσαι· σὺ δὲ τότε μὲν ἐκαλλωπίζου, ὡς οὐκ ἀγανακτῶν, εἰ δέοι τεθνάναι σε, ἀλλ' ἥρου, ὡς ἔφησθα, πρὸ τῆς φυγῆς θάνατον· νῦν δὲ οὔτ' ἐκείνους τοὺς λόγους αἰσχύνει, οὔτε ἡμῶν τῶν νόμων ἐντρέπει [5], ἐπιχειρῶν διαφθεῖραι, πράττεις τε ἅπερ ἂν δοῦλος φαυλότατος [6] πράξειεν, ἀποδιδράσκειν ἐπιχειρῶν παρὰ τὰς ξυνθήκας τε καὶ τὰς ὁμολογίας, καθ' ἃς ἡμῖν ξυνέθου πολιτεύεσθαι. πρῶ- e.
τον μὲν οὖν ἡμῖν τοῦτ' αὐτὸ ἀπόκριναι, εἰ ἀληθῆ λέγομεν, φάσκοντές σε ὡμολογηκέναι πολιτεύσεσθαι καθ' ἡμᾶς ἔργῳ, ἀλλ' οὐ λόγῳ· ἢ οὐκ ἀληθῆ; τί φῶμεν πρὸς ταῦτα, ὦ Κρίτων; ἄλλο τι ἢ ὁμολογῶμεν; ΚΡ. Ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν ἂν φαῖεν [7] ἢ ξυνθήκας τὰς πρὸς f.
ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ὁμολογίας παραβαίνεις; οὐχ ὑπ' ἀνάγκης ὁμολογήσας, οὐδὲ ἀπατηθεὶς, οὐδὲ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἀναγκασθεὶς βουλεύσασθαι· ἀλλ' ἐν ἔτεσιν ἑβδομήκοντα, ἐν οἷς ἐξῆν [8] σοι ἀπιέναι, εἰ μὴ [9] ἠρέσκομεν ἡμεῖς, μηδὲ δίκαιαι ἐφαίνοντό σοι αἱ ὁμολογίαι εἶναι. σὺ δὲ οὔτε Λακεδαίμονα g.
προηροῦ, οὔτε Κρήτην, ἃς δὴ ἑκάστοτε [10] φῂς εὐνομεῖσθαι,
p. 53. οὔτε ἄλλην οὐδεμίαν τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, οὐδὲ τῶν

4 *Τιμᾶν* cum dative personae et genit. poenae verbum est proprium de *litis aestimatione*, cum poena definitur in reum. Hinc *τιμήσασθαι* valet sibi ipsum poenam statuere. Conf. Indicem Graecit. Demosth. et de hac ipsa Socratis lite Plat. Apol. Socr. p. 36. b. p. 37. b. Licebat autem per leges Atheniensium reo in judiciis capitalibus plerisque, antequam in custodiam mitteretur, judicio se subtrahere atque exilio sese multare voluntario. Vid. supr. 5. not. 4.

5 Formam atticam in utroque verbo praeter Priscianum (vid. ad §. 4.) praebuit cod. Clark.

6 Articulum ὁ ante *φαυλ.* omisi cum Clark. Tub. cet.

7 Particulam *ἄν*, quae in omnibus codicibus est, antiquiores editores neglexerant. Junge *φαῖεν ἄν, Ἄλλο τι οὖν ἢ —.*

8 Vulg. *ἦν*. Sed *ἐξῆν* omnes praeter Coisl. Itaque quod olim interpretamentum mihi visum erat nunc cum Be. reposui.

9 Boni quidem codices dant *εἴπερ ἦν μὴ*: sed Clark. et a prima manu Ven. *Π* vulgatam firmant.

10 Utriusque civitatis instituta laudat Socrates in libr. de Rep. 8. p. 544. c. et in Protag. p. 342. c. Adde de Lacedaemoniis dicta in Alcib. I. 36.

11 Sic

βαρβαρικῶν [11]· ἀλλ' ἐλάττω ἐξ αὐτῆς ἀπεδήμησας ἢ οἱ χωλοί τε καὶ τυφλοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀνάπηροι. οὕτω σοι διαφερόντως τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἤρεσκεν ἡ πόλις τε καὶ ἡμεῖς οἱ νόμοι δηλονότι [12]. τίνι γὰρ ἂν πόλις ἀρέσκοι ἄνευ νόμων; νῦν δὲ δὴ οὐκ ἐμμενεῖς τοῖς ὁμολογημένοις [13]; ἐὰν

11 Sic pro vulg. *βαρβάρων*. Clark. Tub. Vind. 2. Paris. S, Huet, e quibus Vind. 2, etiam *Ἑλληνικῶν*: fortasse hoc quoque hic quidem verius. Tum olim quater hic legebatur *οὔτε*. Sed recte inde a Fischero ultimo loco nunc editur *οὐδέ*, quoniam hoc non refertur ad proximum *οὔτε*, sed comprehenditur ab isto una cum illo *οὐδεμίαν*. At minus bene Wolfius etiam primo loco e Parisinis aliquot rescripsit *οὐδέ*. Hoc enim sic in fronte collocatum valeret *ne quidem:* post hanc autem negationem alia, quae sensum non auget, sed minuit (*οὔτε ἄλλαι*), locum non habet.

12 Stephanus glossatoris esse putabat *οἱ νόμοι δηλονότι*. Et vero habet haec opinio, quo se non mediocriter commendet. Fischerus vero ea Platoni vindicare studet; et cum alias affert rationes, tum hanc etiam efficacissimam, sublatis his nullam fere vim habere quae sequuntur, *τίνι γὰρ ἂν πόλις ἀρέσκοι ἄνευ νόμων*; Quid vero si haec verba una cum illis expungenda judicemus? Additur quidem fere *οἱ νόμοι* post *ἡμεῖς*, ut pag. (Steph.) 50. a. 51. d. 54. a. sed idem saepenumero omittitur, et quidem eadem, quae in hoc loco est, sententia p. 51. d. 52. b. *HEUSD.* Omnis glossematis suspicio inde nata est, quod verba, *οἱ νόμοι δηλονότι* ad explicandum illud *ἡμεῖς* adjecta putarentur, quae sane sive ab ipsis legibus loquentibus addita, sive a Socrate interjecta, nullo modo ferenda essent. Atqui si naturam locutionis *δηλονότι*, quam apud antiquiores servat ubique, considerassent viri docti neminem fugisset haec verba ita considerandа esse, ac si scriptum esset

οὕτω σοι διαφερόντως — ἤρεσκεν ἡ πόλις τε καὶ ἡμεῖς οἱ νόμοι δῆλον ὅτι

h. e. *δῆλον, ὅτι καὶ ἡμεῖς οἱ νόμοι ἠρέσκομέν σοι.* Cui sic demum aptissime subjicitur illud *τίνι γὰρ ἂν πόλις ἀρέσκοι ἄνευ νόμων*; — Sic noster in Euthyd. 43. *Οὐδὲ μὴν αὐλοποιικῆς γε δηλονότι δεόμεθα* h. e. *Δῆλον δέ, ὅτι οὐδὲ — δεόμεθα.* Et in Symp. p. 195. a. *Μέγα δὲ τεκμήριον τῷ λόγῳ αὐτὸς παρέχεται φεύγων φυγῇ τὸ γῆρας, ταχὺ ὂν δηλονότι* h. e. *ταχὺ ὄν, δῆλον ὅτι,* vel prolixius: *δῆλον γάρ, ὅτι ταχὺ ὂν τὸ γῆρας φεύγει·* quibus verbis, plane ut in nostro loco, ratio statim subjicitur cur ita de senectute statuatur: *Θᾶττον γοῦν τοῦ δέοντος ἡμῖν προσέρχεται.* Adde uberius disputata in indice in *δηλονότι*. Merito igitur Heusdius reprehensus ab Heindorfio (ad Euthyd. l. l.); qui locum nostrum, quod in schedis ejus mecum communicatis video, dudum illo quem proposuimus modo accepit.

13 Libri omnes *ἐμμένεις τοῖς ὁμολογημένοις, ἐὰν —*: Steph. autem, Flc. versionem secutus, inseruit *ἐμμενεῖς δὲ* ante *ἐάν*. Sed Schleiermacher levis-

ἡμῖν γε πείθῃ, ὦ Σώκρατες· καὶ οὐ καταγέλαστός γε ἔσει [14], ἐκ τῆς πόλεως ἐξελθών. ἀκόπει γὰρ δή, ταῦτα παραβὰς, καὶ ἐξαμαρτών [1] τι τούτων, τί ἀγαθὸν ἐργάσει σαυτὸν ἢ τοὺς ἐπιτηδείους τοὺς σαυτοῦ. ὅτι μὲν γὰρ κινδυνεύσουσί γέ σου οἱ ἐπιτήδειοι [2] καὶ αὐτοὶ φεύγειν, καὶ στερηθῆναι τῆς πόλεως, ἢ τὴν οὐσίαν ἀπολέσαι, σχεδόν τι δῆλον. αὖ- b. τὸς δὲ πρῶτον μὲν ἐὰν εἰς τῶν ἐγγύτατά τινα πόλεων ἔλθῃς, ἢ Θήβαζε ἢ Μεγάραδε· εὐνομοῦνται γὰρ ἀμφότεραι· πολέμιος ἥξεις, ὦ Σώκρατες, τῇ τούτων πολιτείᾳ· καὶ ὅσοι περ κήδονται τῶν αὑτῶν πόλεων, ὑποβλέψονταί σε, διαφθορέα ἡγούμενοι τῶν νόμων· καὶ βεβαιώσεις τοῖς δικασταῖς τὴν δόξαν, ὥστε δοκεῖν ὀρθῶς τὴν δίκην δικάσαι. ὃς γὰρ νόμων διάφθορεύς ἐστι, σφόδρα που δόξειεν ἂν νέων γε καὶ ἀνοήτων ἀνθρώπων διαφθορεὺς εἶναι. πότερον οὖν c. φεύξει τάς τε εὐνομουμένας πόλεις καὶ τῶν ἀνδρῶν τοὺς κοσμιωτάτους; καὶ τοῦτο ποιοῦντι ἆρα ἄξιόν σοι ζῆν ἔσται; ἢ πλησιάσεις τούτοις, καὶ ἀναισχυντήσεις διαλεγόμενος; τίνας λόγους, ὦ Σώκρατες; ἢ οἵσπερ [3] ἐνθάδε, ὡς ἡ ἀρετὴ καὶ δικαιοσύνη πλείστου ἄξιον τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὰ νόμιμα καὶ οἱ νόμοι; καὶ οὐκ οἴει ἀσχημον ἂν φανεῖσθαι [4]

vissima vel nulla potius mutatione antiquiorem scripturam juvit, cujus rationem jam olim secuti sumus antequam sciremus in Clark. correctum esse *ἐμμενεῖς* a manu secunda. Nimirum ante illa *ἐάν γε* —, quibus sibi ipsae respondent leges, mente repetendum ex ipsa interrogatione, *ἀλλ' ἐμμενεῖς*.

14 Formam in *ει* praeter Clarkianum hic Angelicus quoque codex dabat: in ceteris, hinc usque ad finem dialogi ille solus eam praebuit.

1 Codd. optimi *ἐξαμαρτάνων*.

2 Vid. Ind. Lat. in v. *Genitivus*. — Mox *Μεγαράδε* contra codd. scribere nolui.

3 Legebatur olim uno tenore, *καὶ ἀναισχυντήσεις διαλεγόμενός τινας λόγους, ὦ Σ., ἢ οὕσπερ ἐνθάδε* —; quod cum intelligi commode non posset, praeferebam olim eam lectionem quam et Eusebius (Praep. Ev. 13, 9. p. 658.) et nunc Platonis etiam codices aliquot praebent. Sed reperta simul, quam vel solus ille vocativus *ὦ Σώκρατες* indicare nobis debebat, in optimis hodie codicibus scriptura *τίνας*, jure hanc Be. in ordinem recepit, deque vera Platonis manu nulla amplius opinor cuiquam dubitatio esse potest.

4 Particulam *ἄν* quam codices, non quidem Clarkianus, sed praestantissimi alii Ven. II, Tub. Huet. cet. praebent, non haesitantes nos quoque nunc inserulmus. Nam

βαρβαρικῶν [11]· ἀλλ' ἐλάττω ἐξ αὐτῆς ἀπεδήμησας ἢ οἱ χωλοί τε καὶ τυφλοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀνάπηροι. οὕτω σοι διαφερόντως τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἤρεσκεν ἡ πόλις τε καὶ ἡμεῖς οἱ νόμοι δηλονότι [12]. τίνι γὰρ ἂν πόλις ἀρέσκοι ἄνευ νόμων; νῦν δὲ δὴ οὐκ ἐμμενεῖς τοῖς ὡμολογημένοις [13]; ἐὰν

11 Sic pro vulg. *βαρβάρων*. Clark. Tub. Vind. 2. Paris. S, Huet. e quibus Vind. 2, etiam *Ἑλληνικῶν*: fortasse hoc quoque hic quidem verius. Tum olim quater hic legebatur *οὔτε*. Sed recte inde a Fischero ultimo loco nunc editur *οὐδέ*, quoniam hoc non refertur ad proximum *οὔτε*, sed comprehenditur ab isto una cum illo *οὐδεμίαν*. At minus bene Wolfius etiam primo loco e Parisinis aliquot rescripsit *οὐδέ*. Hoc enim sic in fronte collocatum valeret *ne quidem*: post hanc autem negationem alia, quae sensum non auget, sed minuit (*οὔτε ἄλλαι*), locum non habet.

12 Stephanus glossatoris esse putabat *οἱ νόμοι δηλονότι*. Et vero habet haec opinio, quo se non mediocriter commendet. Fischerus vero ea Platoni vindicare studet; et cum alias affert rationes, tum hanc etiam efficacissimam, sublatis his nullam fere vim habere quae sequuntur, *τίνι γὰρ ἂν πόλις ἀρέσκοι ἄνευ νόμων*; Quid vero si haec verba una cum illis expungenda judicemus? Additur quidem fere *οἱ νόμοι* post *ἡμεῖς*, ut pag. (Steph.) 50. a. 51. d. 54. a. sed idem saepenumero omittitur, et quidem eadem, quae in hoc loco est, sententia p. 51. d. 52. b. *HEUSD.* Omnis glossematis suspicio inde nata est, quod verba, *οἱ νόμοι δηλονότι* ad explicandum illud *ἡμεῖς* adjecta putarentur, quae sane sive ab ipsis legibus loquentibus addita, sive a Socrate interjecta, nullo modo ferenda essent. Atqui si naturam locutionis *δηλονότι*, quam apud antiquiores servat ubique, considerassent viri docti neminem fugisset haec verba ita consideranda esse, ac si scriptum esset

οὕτω σοι διαφερόντως — ἤρεσκεν ἡ πόλις τε καὶ ἡμεῖς οἱ νόμοι δῆλον ὅτι

h. e. *δῆλον, ὅτι καὶ ἡμεῖς οἱ νόμοι ἠρέσκομέν σοι*. Cui sic demum aptissime subjicitur illud *τίνι γὰρ ἂν πόλις ἀρέσκοι ἄνευ νόμων*; — Sic noster in Euthyd. 43. *Οὐδὲ μὴν αὐλοποικῆς γε δηλονότι δεόμεθα* h. e. *Δῆλον δὲ, ὅτι οὐδὲ — δεόμεθα*. Et in Symp. p. 195. a. *Μέγα δὲ τεκμήριον τῷ λόγῳ αὐτὸς παρέχεται φεύγων φυγῇ τὸ γῆρας, ταχὺ ὂν δηλονότι* h. e. *ταχὺ ὄν, δῆλον ὅτι*, vel prolixius: *δῆλον γάρ, ὅτι ταχὺ ὂν τὸ γῆρας φεύγει*· quibus verbis, plane ut in nostro loco, ratio statim subjicitur cur ita de senectute statuatur: *Θᾶττον γοῦν τοῦ δέοντος ἡμῖν προσέρχεται*. Adde uberius disputata in indice in *δηλονότι*. Merito igitur Heusdius reprehensus ab Heindorfio (ad Euthyd. l. l.); qui locum nostrum, quod in schedis ejus mecum communicatis video, dudum illo quem proposuimus modo accepit.

13 Libri omnes *ἐμμένεις τοῖς ὡμολογημένοις, ἐὰν* —: Steph. autem, Flc. versionem secutus, inseruit *ἐμμενεῖς δὲ* ante *ἐάν*. Sed Schleiermacher levis-

ἡμῖν γε πείθῃ, ὦ Σώκρατες· καὶ οὐ καταγέλαστός γε ἔσει [14], ἐκ τῆς πόλεως ἐξελθών. ἀκόπει γὰρ δή, ταῦτα παραβὰς, καὶ ἐξαμαρτών [1] τι τούτων, τί ἀγαθὸν ἐργάσει σαυτὸν ἢ τοὺς ἐπιτηδείους τοὺς σαυτοῦ. ὅτι μὲν γὰρ κινδυνεύσουσί γέ σου οἱ ἐπιτήδειοι [2] καὶ αὐτοὶ φεύγειν, καὶ στερηθῆναι τῆς πόλεως, ἢ τὴν οὐσίαν ἀπολέσαι, σχεδόν τι δῆλον. αὖ- b. τὸς δὲ πρῶτον μὲν ἐὰν εἰς τῶν ἐγγύτατά τινα πόλεων ἔλθῃς, ἢ Θήβαζε ἢ Μεγάραδε· εὐνομοῦνται γὰρ ἀμφότεραι· πολέμιος ἥξεις, ὦ Σώκρατες, τῇ τούτων πολιτείᾳ· καὶ ὅσοι περ κήδονται τῶν αὑτῶν πόλεων, ὑποβλέψονταί σε, διαφθορέα ἡγούμενοι τῶν νόμων· καὶ βεβαιώσεις τοῖς δικασταῖς τὴν δόξαν, ὥστε δοκεῖν ὀρθῶς τὴν δίκην δικάσαι. ὅστις γὰρ νόμων διάφθορός ἐστι, σφόδρα που δόξειεν ἂν νέων γε καὶ ἀνοήτων ἀνθρώπων διαφθορὸς εἶναι. πότερον οὖν c. φεύξει τάς τε εὐνομουμένας πόλεις καὶ τῶν ἀνδρῶν τοὺς κοσμιωτάτους; καὶ τοῦτο ποιοῦντι ἆρα ἄξιόν σοι ζῆν ἔσται; ἢ πλησιάσεις τούτοις, καὶ ἀναισχυντήσεις διαλεγόμενος; τίνας λόγους, ὦ Σώκρατες; ἢ οἵπερ [3] ἐνθάδε, ὡς ἡ ἀρετὴ καὶ δικαιοσύνη πλείστου ἄξιον τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὰ νόμιμα καὶ οἱ νόμοι; καὶ οὐκ οἴει ἄσχημον ἂν φανεῖσθαι [4]

vissima vel nulla potius mutatione antiquiorem scripturam juvit, cujus rationem jam olim secuti sumus antequam sciremus in Clark. correctum esse ἐμμενεῖς a manu secunda. Nimirum ante illa ἐάν γε —, quibus sibi ipsae respondent leges, mente repetendum ex ipsa interrogatione, ἀλλ' ἐμμενεῖς.

14 Formam in ει praeter Clarkianum hic Angelicus quoque codex dabat: in ceteris, hinc usque ad finem dialogi ille solus eam praebuit.

1 Codd. optimi ἐξαμαρτάνων.

2 Vid. Ind. Lat. in v. *Genitivus*. — Mox Μεγαράδε contra codd. scribere nolui.

3 Legebatur olim uno tenore, καὶ ἀναισχυντήσεις διαλεγόμενός τινας λόγους, ὦ Σ., ἢ οὕσπερ ἐνθάδε —; quod cum intelligi commode non posset, praeferebam olim eam lectionem quam et Eusebius (Praep. Eu. 13, 9. p. 638.) et nunc Platonis etiam codices aliquot praebent. Sed reperta simul, quam vel solus ille vocativus ὦ Σώκρατες indicare nobis debebat, in optimis hodie codicibus scriptura τίνας, jure hanc Be. in ordinem recepit, deque vera Platonis manu nulla amplius opinor culquam dubitatio esse potest.

4 Particulam ἄν quam codices, non quidem Clarkianus, sed praestantissimi alii Ven. II, Tub. Huet. cet. praebent, non haesitantes nos quoque nunc inserulmus. Nam

d. τὸ τοῦ Σωκράτους πρᾶγμα; οἴεσθαί γε χρή. ἀλλ' ἐκ μὲν τούτων τῶν τόπων [5] ἀπαρεῖς, ἥξεις δὲ εἰς Θετταλίαν παρὰ τοὺς ξένους τοὺς Κρίτωνος [6]. ἐκεῖ γὰρ δὴ πλείστη ἀταξία καὶ ἀκολασία [7]. καὶ ἴσως ἂν ἡδέως σου ἀκούοιεν, ὡς γελοίως ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἀπεδίδρασκες σκευήν τέ τινα [8] περιθέμενος, ἢ διφθέραν λαβών, ἢ ἄλλα οἷα δὴ εἰώθασιν ἐνσκευάζεσθαι οἱ ἀποδιδράσκοντες, καὶ τὸ σχῆμα τὸ σαυτοῦ
e. μεταλλάξας. ὅτι δὲ γέρων ἀνὴρ, σμικροῦ χρόνου τῷ βίῳ λοιποῦ ὄντος ὡς τὸ εἰκὸς, ἐτόλμησας οὕτω γλίσχρως ἐπιθυμεῖν ζῆν νόμους τοὺς μεγίστους παραβὰς, οὐδεὶς ὃς ἐρεῖ; ἴσως, ἂν μήτινα λυπῇς· εἰ δὲ μὴ [9], ἀκούσει, ὦ Σώκρατες,
f. πολλὰ καὶ ἀνάξια σαυτοῦ. ὑπερχόμενος [10] δὴ πάντας ἀνθρώπους βιώσει καὶ δουλεύων. τί ποιῶν ἢ εὐωχούμενος ἐν Θετταλίᾳ [11], ὥσπερ ἐπὶ δεῖπνον ἀποδεδημηκὼς εἰς Θετταλίαν; λόγοι δὲ ἐκεῖνοι οἱ περὶ δικαιοσύνης τε καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς; ποῦ ἡμῖν ἔσονται; ἀλλὰ δὴ τῶν παίδων ἕνεκα βού- p. 5

Nam etiam Futuro, quoties certitudo deroganda est, addi hanc particulam satis hodie notum est. Vid. Heind. ad Phaedo. 13. Dindorf in Com. ment. de Partic. ἄν (post Aristoph. Nub.) p. 100. Cui tamen, cum putat fiduciam praedicentis hac particula exprimi, equidem non accedo. Hoc enim fit oratione figurata, non vi particulae, quae sicut germ. *wol*, eo ipso quod revera nonnisi verisimilitudinem indicat, figurate inservit etiam fiduciae.

5 Sic Be. ex optimis libris. Ceteri πόλεων.

6 Ita Cod. Tub. et a manu prima Ven. Π. Vulgo τ. ξ. τοῦ Κρ.

7 Vid. de Thessalorum ejus temporis licentia et vitiis Athenaeus p. 137. 418. 527. 663. Kuhnius ad Polluc. 7, 112. p. 768. Philostr. Vit. Soph. 1, 16. Schol. Aristoph. Plut. 521. FISCHER. Cf. Men. 1. not. 2.

8 Τέ ante τινά in omnibus codd. repertum est. Jungendum autem non, quod alibi recte fit, τε — ἢ —, sed ut recte monet Ullrichius σκευήν τε τ. περιθέμενος καὶ τὸ σχῆμα μεταλλάξας. Illa autem ἢ — ἢ — varias τῆς σκευῆς species indicant.

9 Εἰ δὲ μή, *sin minus*, notissima formula, post negationes etiam adhibita, ubi valet *alias*, *contra*; v. Gramm. §. 135. Obs. 10.

10 Vid. Ind.

11 Merito offendebat Schleiermacher in isto τί ποιῶν: quod non bene cohaeret cum praecedd. maxime post priora illa participia. Acute itaque idem participium δουλεύων e glossemate verbi ὑπερχόμενος irrepsisse suspicabatur, ut scripserit Plato ὑπερχόμε-

λει ζῆν, ἵνα αὐτοὺς ἐκθρέψῃς καὶ παιδεύσῃς; τί δαί; εἰς g.
Θετταλίαν αὐτοὺς ἀγαγὼν θρέψεις τε καὶ παιδεύσεις ξένους
ποιήσας, ἵνα καὶ τοῦτό σου ἀπολαύσωσιν; ἢ τοῦτο μὲν οὔ,
αὐτοῦ δὲ τρεφόμενοι σοῦ ζῶντος βέλτιον θρέψονται καὶ
παιδεύσονται, μὴ ξυνόντος σου αὐτοῖς; οἱ γὰρ ἐπιτήδειοι
οἱ σοὶ ἐπιμελήσονται αὐτῶν. πότερον ἐὰν [12] μὲν εἰς Θετ-
ταλίαν ἀποδημήσῃς, ἐπιμελήσονται, ἐὰν δὲ εἰς ᾅδου ἀποδη-
μήσῃς, οὐχὶ ἐπιμελήσονται; εἴπερ γέ τι ὄφελος αὐτῶν ἐστι
τῶν σοι φασκόντων ἐπιτηδείων εἶναι, οἴεσθαί γε χρή. Ἀλλ', 16
ὦ Σώκρατες, πειθόμενος ἡμῖν τοῖς σοῖς τροφεῦσι, μήτε παῖ-
δας περὶ πλείονος ποιοῦ, μήτε τὸ ζῆν, μήτε ἄλλο μηδέν,
πρὸ τοῦ δικαίου· ἵνα εἰς ᾅδου ἐλθὼν ἔχῃς ταῦτα πάντα
ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐκεῖ ἄρχουσιν. οὔτε γὰρ ἐνθάδε σοι
φαίνεται ταῦτα πράττοντι ἄμεινον εἶναι [1] οὐδὲ δικαιότερον
οὐδὲ ὁσιώτερον, οὐδὲ ἄλλῳ τῶν σῶν οὐδενί· οὔτε ἐκεῖσε
ἀφικομένῳ ἄμεινον ἔξει. ἀλλὰ νῦν μὲν ἠδικημένος ἄπει, ἐὰν b.
ἀπίῃς, οὐχ ὑφ' ἡμῶν τῶν νόμων, ἀλλ' ὑπ' ἀνθρώπων· ἐὰν
δὲ ἐξέλθῃς οὕτως αἰσχρῶς ἀνταδικήσας τε καὶ ἀντικακουρ-
γήσας, τὰς σαυτοῦ ὁμολογίας τε καὶ ξυνθήκας τὰς πρὸς
ἡμᾶς παραβὰς, καὶ κακὰ ἐργασάμενος τούτους οὓς ἧκιστα
ἔδει, σαυτόν τε καὶ φίλους καὶ πατρίδα καὶ ἡμᾶς, ἡμεῖς τέ
σοι χαλεπανοῦμεν ζῶντι, καὶ ἐκεῖ οἱ ἡμέτεροι ἀδελφοί, οἱ
ἐν ᾅδου νόμοι, οὐκ εὐμενῶς σε ὑποδέξονται εἰδότες ὅτι καὶ
ἡμᾶς ἐπεχείρησας ἀπολέσαι, τὸ σὸν μέρος. ἀλλὰ μή σε πεί-
σῃ Κρίτων ποιεῖν ἃ λέγει, μᾶλλον ἢ ἡμεῖς. Ταῦτα, ὦ φίλε 17
ἑταῖρε Κρίτων, εὖ ἴσθι ὅτι ἐγὼ δοκῶ ἀκούειν, ὥσπερ οἱ

χόμενος — καὶ τί ποιῶν —. Cui tamen rationi obstare videbatur istud *ἐν Θετταλίᾳ*, perquam incommode in finem sententiae longioris rejectum. Atque ecce codicem Vind. 2. qui loco horum verborum habet *εἰς Θετταλίαν*, iisdem verbis post *ἀποδεδ.* omissis. Qua scriptura cum Schleiermacheri ratione conjuncta omnes salebrae tam feliciter tolluntur, ut nihil dubitem, veram hanc esse Platonis manum: *ὑπερχόμενος δὴ βιώσει πάντας ἀνθρώπους, καὶ τί ποιῶν ἢ εὐωχούμενος, εἰς Θετταλίαν ὥσπερ ἐπὶ δεῖπνον ἀποδεδημηκώς;* Hic enim verborum *βιώσει πάντας ἀνθρώπους* ordo a Be. receptus, in praestantissimis est codd. Clark. Tub. cet. et ap. Eusebium.

12 Eusebius *πότερον δὲ ἐὰν* —, Ficinus *Utrum vero.* Sed fortior mihi quidem videtur oratio sine particula adversativa.

1 v. Ind. *ἄμεινον.*

d. τὸ τοῦ Σωκράτους πρᾶγμα; οἴεσθαί γε χρή. ἀλλ' ἐκ μὲν τούτων τῶν τόπων [5] ἀπαρεῖς, ἥξεις δὲ εἰς Θετταλίαν παρὰ τοὺς ξένους τοὺς Κρίτωνος [6]. ἐκεῖ γὰρ δὴ πλείστη ἀταξία καὶ ἀκολασία [7]. καὶ ἴσως ἂν ἡδέως σου ἀκούοιεν, ὡς γελοίως ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἀπεδίδρασκες σκευήν τέ τινα [8] περιθέμενος, ἢ διφθέραν λαβών, ἢ ἄλλα οἷα δὴ εἰώθασιν ἐνσκευάζεσθαι οἱ ἀποδιδράσκοντες, καὶ τὸ σχῆμα τὸ σαυτοῦ
e. μεταλλάξας. ὅτι δὲ γέρων ἀνὴρ, σμικροῦ χρόνου τῷ βίῳ λοιποῦ ὄντος ὡς τὸ εἰκὸς, ἐτόλμησας οὕτω γλίσχρως ἐπιθυμεῖν ζῆν νόμους τοὺς μεγίστους παραβὰς, οὐδεὶς ὃς ἐρεῖ; ἴσως, ἂν μήτινα λυπῇς· εἰ δὲ μὴ [9], ἀκούσει, ὦ Σώκρατες,
f. πολλὰ καὶ ἀνάξια σαυτοῦ. ὑπερχόμενος [10] δὴ πάντας ἀνθρώπους βιώσει καὶ δουλεύων. τί ποιῶν ἢ εὐωχούμενος ἐν Θετταλίᾳ [11], ὥσπερ ἐπὶ δεῖπνον ἀποδεδημηκὼς εἰς Θετταλίαν; λόγοι δὲ ἐκεῖνοι οἱ περὶ δικαιοσύνης τε καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς; ποῦ ἡμῖν ἔσονται; ἀλλὰ δὴ τῶν παίδων ἕνεκα βού- p. 51.

Nam etiam Futuro, quoties certitudo deroganda est, addi hanc particulam satis hodie notum est. Vid. Heind. ad Phaedo. 13. Dindorf in Comment. de Partic. ἄν (post Aristoph. Nub.) p. 100. Cui tamen, cum putat fiduciam praedicentis hac particula exprimi, equidem non accedo. Hoc enim fit orationе figurata, non vi particulae, quae sicut germ. *wol*, eo ipso quod revera nonnisi verisimilitudinem indicat, figurate inservit etiam fiduciae.

5 Sic Be. ex optimis libris. Ceteri πόλεων.

6 Ita Cod. Tub. et a manu prima Ven. Π. Vulgo τ. ξ. τοῦ Κρ.

7 Vid. de Thessalorum ejus temporis licentia et vitiis Athenaeus p. 137. 418. 527. 663. Kuhnius ad Polluc. 7, 112. p. 768. Philostr. Vit. Soph. 1, 16. Schol. Aristoph. Plut. 521. FISCHER. Cf. Men. 1. not. 2.

8 Τέ ante τινά in omnibus codd. repertum est. Jungendum autem non, quod alibi recte fit, τε — ἤ —, sed ut recte monet Ullrichius σκευήν τε τ. περιθέμενος καὶ τὸ σχῆμα μεταλλάξας. Illa autem ἤ — ἤ — varias τῆς σκευῆς species indicant.

9 Εἰ δὲ μή, *sin minus*, notissima formula, post negationes etiam adhibita, ubi valet *alias*, *contra*; v. Gramm. §. 135. Obs. 10.

10 Vid. Ind.

11 Merito offendebat Schleiermacher in isto τί ποιῶν; quod non bene cohaeret cum praecedd. maxime post priora illa participia. Acute itaque idem participium δουλεύων e glossemate verbi ὑπερχόμενος irrepsisse suspicabatur, ut scripserit Plato ὑπερχόμε-

λει ζῆν, ἵνα αὐτοὺς ἐκθρέψῃς καὶ παιδεύσῃς; τί δαί; εἰς g.
Θετταλίαν αὐτοὺς ἀγαγὼν θρέψεις τε καὶ παιδεύσεις ξένους
ποιήσας, ἵνα καὶ τοῦτό σου ἀπολαύσωσιν; ἢ τοῦτο μὲν οὔ,
αὐτοῦ δὲ τρεφόμενοι σοῦ ζῶντος βέλτιον θρέψονται καὶ
παιδεύσονται, μὴ ξυνόντος σου αὐτοῖς; οἱ γὰρ ἐπιτήδειοι
οἱ σοὶ ἐπιμελήσονται αὐτῶν. πότερον ἐὰν [12] μὲν εἰς Θετ-
ταλίαν ἀποδημήσῃς, ἐπιμελήσονται, ἐὰν δὲ εἰς ᾅδου ἀποδη-
μήσῃς, οὐχὶ ἐπιμελήσονται; εἴπερ γέ τι ὄφελος αὐτῶν ἐστι
τῶν σοι φασκόντων ἐπιτηδείων εἶναι, οἴεσθαί γε χρή. Ἀλλ', 16
ὦ Σώκρατες, πειθόμενος ἡμῖν τοῖς σοῖς τροφεῦσι, μήτε παῖ-
δας περὶ πλείονος ποιοῦ, μήτε τὸ ζῆν, μήτε ἄλλο μηδὲν,
πρὸ τοῦ δικαίου· ἵνα εἰς ᾅδου ἐλθὼν ἔχῃς ταῦτα πάντα
ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐκεῖ ἄρχουσιν. οὔτε γὰρ ἐνθάδε σοι
φαίνεται ταῦτα πράττοντι ἄμεινον εἶναι [1] οὐδὲ δικαιότερον
οὐδὲ ὁσιώτερον, οὐδὲ ἄλλῳ τῶν σῶν οὐδενί· οὔτε ἐκεῖσε
ἀφικομένῳ ἄμεινον ἔξαι. ἀλλὰ νῦν μὲν ἠδικημένος ἄπει, ἐὰν b.
ἀπίῃς, οὐχ ὑφ' ἡμῶν τῶν νόμων, ἀλλ' ὑπ' ἀνθρώπων· ἐὰν
δὲ ἐξέλθῃς οὕτως αἰσχρῶς ἀνταδικήσας τε καὶ ἀντικακουρ-
γήσας, τὰς σαυτοῦ ὁμολογίας τε καὶ ξυνθήκας τὰς πρὸς
ἡμᾶς παραβὰς, καὶ κακὰ ἐργασάμενος τούτους οὓς ἧκιστα
ἔδει, σαυτόν τε καὶ φίλους καὶ πατρίδα καὶ ἡμᾶς, ἡμεῖς τέ
σοι χαλεπανοῦμεν ζῶντι, καὶ ἐκεῖ οἱ ἡμέτεροι ἀδελφοί, οἱ
ἐν ᾅδου νόμοι, οὐκ εὐμενῶς σε ὑποδέξονται εἰδότες ὅτι καὶ
ἡμᾶς ἐπεχείρησας ἀπολέσαι, τὸ σὸν μέρος. ἀλλὰ μή σε πεί-
σῃ Κρίτων ποιεῖν ἃ λέγει, μᾶλλον ἢ ἡμεῖς. Ταῦτα, ὦ φίλε 17
ἑταῖρε Κρίτων, εὖ ἴσθι ὅτι ἐγὼ δοκῶ ἀκούειν, ὥσπερ οἱ

χόμενος — καὶ τί ποιῶν —. Cui tamen rationi obstare videbatur istud *ἐν Θετταλίᾳ*, perquam incommode in finem sententiae longioris rejectum. Atque ecce codicem Vind. 2. qui loco horum verborum habet *εἰς Θετταλίαν*, iisdem verbis post *ἀποδεδ.* omissis. Qua scriptura cum Schleiermacheri ratione conjuncta omnes salebrae tam feliciter tolluntur, ut nihil dubitem, veram hanc esse Platonis manum: *ὑπερχόμενος δὴ βιώσει πάντας ἀνθρώπους, καὶ τί ποιῶν ἢ εὐωχούμενος, εἰς Θετταλίαν ὥσπερ ἐπὶ δεῖπνον ἀποδεδημηκώς;* Hic enim verborum *βιώσει πάντας ἀνθρώπους* ordo a Be. receptus, in praestantissimis est codd. Clark. Tub. cet. et ap. Eusebium.

12 Eusebius *πότερον δὲ ἐὰν* —, Ficinus *Utrum vero*. Sed fortior mihi quidem videtur oratio sine particula adversativa.

1 v. Ind. *ἄμεινον*.

κορυβαντιῶντες [1] τῶν αὐλῶν δοκοῦσιν ἀκούειν· καὶ ἐν ἐμοὶ αὕτη ἡ ἠχὴ τούτων τῶν λόγων βομβεῖ, καὶ ποιεῖ μὴ δύνασθαι τῶν [2] ἄλλων ἀκούειν. ἀλλὰ ἴσθι, ὅσα γε τὰ νῦν ἐμοὶ δοκοῦντα, ἐάν τι λέγῃς παρὰ ταῦτα, μάτην ἐρεῖς. ὅμως μέντοι εἴ τι οἴει πλέον ποιήσειν, λέγε. ΚΡ. Ἀλλ', ὦ Σώκρατες, οὐκ ἔχω λέγειν. ΣΩ. Ἔα τοίνυν, ὦ Κρίτων, καὶ πράττωμεν ταύτῃ, ἐπειδὴ ταύτῃ ὁ θεὸς ὑφηγεῖται.

1 Timaeus: *Κορυβαντιᾷν· παρεμμαίνεσθαι καὶ ἐνθουσιαστικῶς κινεῖσθαι.* Nimirum *Κορύβαντες* fuere sacerdotes Matris deum in Phrygia, qui saltabant deo pleni. Strab. 10. p. 725. Unde *κορυβαντιᾷν* est *laborare morbo*, qui *κορυβαντιασμός, morbus imaginosus*, vocatur, cum aures videntur personare tibiarum cantu: qui morbus putabatur proficisci a Corybantibus. *FISCH.* Horat. 1. Ep. 1, 7. *Est mihi purgatam crebro qui personet aurem.* Quem locum cum hoc Platonico comparat Lambinus. Proprie verbum de aegrotis, qui tibiarum sonum sibi audire visi quasi furiis agitantur et vexantur insomniis, usurpari solitum egregie docuit Jos. Scaliger ad Catull. 38. et Animadv. in Euseb. p. 27. Cujus sententiam pluribus confirmavit Salmasius Exerc. Plin. p. 764. et P. Petit ad Aretae. p. 174. Hanc *τῶν κορυβαντιώντων* insomniam veteres musica curasse tradit Philosophus noster Legg. 7. p. 628. d. [Ed. Steph. p. 790. d.] *RUHNK.* ad Tim. l. l.

2 Cod. Tub. articulum omittit: rectius fortasse.

EXCURSUS I. *ad* §. 8. *d.*

In edd. ant. sine sensu, ac mero ut videtur Aldinae sphalmate, scriptum erat ὅμ. εἶναι τῷ προτέλους, pro quo Stephanus edidit *τῷ προτέρῳ*, quae lectio est codicum Vind. et Ven. Ξ, quamque sequitur Fic. qui habet: *haec ratio, quam percurrimus superiori similis esse videtur.* Jam quicquid de verbis statuamus de sensu dubii esse non possumus: quippe *οὗτος ὁ λόγος ὃν διεληλύθαμεν* alius esse non potest quam ille de quo adhuc egerat Socrates, de vulgi opinionibus. De altero autem nunc demum proposito, de vitae amore, idem cum dicat haec, *καὶ τόνδε αὖ σκόπει, εἰ ἔτι μένει ἡμῖν*: apparet, sensum illorum quoque verborum, *δοκεῖ ὅμοιος εἶναι τῷ προτέρῳ*, esse debere hunc „nihil differre ea quae nunc de vulgi opinionibus disputarint, ab iis quae *de eadem materia olim.*"

Atqui

Atqui nemo haec ita intelligere poterat, cum verba τῷ πρότερῳ aliam potius paulo ante factam disputationem significare videantur. Quare cum supra §. 6. in universum haec praemiserit Socrates, ὅμοιοι φαίνονταί μοι (οἱ λόγοι), καὶ τοὺς αὐτοὺς πρεσβεύω, οὕσπερ καὶ πρότερον; longe commodior cuique hic videbitur lectio codicum opt. Clark. Ven. *II*, Tub. aliorum, τῷ καὶ πρότερον, quam et adoptavit Bekker. Sed neutiquam negligendus erat locus Prisciani l. 18. p. 1192. Putsch. *Attici*, inquit, ὅμοιός ἐστι λόγος καὶ πρότερον. Πλάτων Κρίτωνι, Ἀλλ' ὦ θαυμάσιε οὗτός τε ὁ λόγος ὃν διεληλύθαμεν ἔμοιγε δοκεῖ ἀνόμοιος εἶναι καὶ ὁ πρότερος· ἀντὶ τοῦ οἷος πρότερον, *et nota quod ex hujusmodi structura graeca frequenter Latini AC et ATQVE in significatione similitudinis accipiunt, ut similis est haec oratio atque ante.* Apparet igitur fuisse jam olim hunc locum in exemplis constructionis vocabulorum similitudinis cum καί; de qua vid. Ind. in καί. Sed quod ex ipso Prisciani contextu olim docueram, depravata esse, contra grammatici mentem, ipsa Platonis verba, ac pro καὶ ὁ πρότερος iterum legendum esse καὶ πρότερον, illud nunc confirmatum est ope codicis Prisciani Monacensis, unde Krehlius in sua grammatici editione ita nunc illa edidit: οὗτός τε ὁ λόγος ὃν διεληλύθαμεν ἔμοιγε δοκεῖ ὅμοιος εἶναι καὶ πρότερον. Atque illud etiam quod suspicatus eram, verba ista prout antehac ibi vulgata fuerant, derivata fuisse e Platonis aliquo exemplo per malam correctionem ita exhibente, id non minus certum est hodie. Nam non modo illud καὶ ὁ πρότερος legitur in cod. Coisl. aliisque; sed in cod. Paris. H totus locus cum omni varietate ita prostat ut e Putschio eum modo exhibuimus. Ne quis autem nimium nos tribuere putet Prisciano, reputandum est, graeca illum sibi, quibus uteretur, exempla non ipsum congessisse sed e graecis grammaticis longe antiquioribus mutuasse. Itaque non minus est manifestum, tempore Alexandrinorum grammaticorum locum hunc Platonis ita scriptum, ὅμοιος εἶναι καὶ πρότερον, in scholis, ut nobile constructionis hujus exemplum usurpatum fuisse. Habemus igitur lectionem hic antiquam, quae in nullo tamen eorum, qui hodie superstites sunt, codice extat. Immo apparet, jam olim alios, loco minus tritae illius formae ὅμοιος καὶ πρότερον dativum desiderantes, inseruisse articulum τῷ, alios in neutro πρότερον haerentes correxisse καὶ πρότερος (Paris. B C), καὶ ὁ πρότερος, et τῷ πρότερῳ. Illud etiam memorabile, vocem ἔτι quam e bonis codd. Ven. *II*, Huetiano, Par. D inseruit Bekker, itidem esse in Prisciano Monacensi: quanquam incertus est Krehlius, ἔστι ibi legatur an ἔτι. — Denique οὗτός τε, et mox καὶ τόνδε αὖ, cum Bekkero edidimus auctoritate codd. optimorum et ex priori

parte

parte Priscianī: quanquam vulgatam lectionem *οὗτός γε —, καὶ τόνδε δὲ αὖ —*, non omnino malam esse censeamus. Sed praestare videtur artior hic junctura quae fit per *τε — καὶ —*: praemisso autem *τε* molesta est formula *καὶ — δέ*.

EXCURSUS II. *ad* §. 10. *a*.

"Η τινὶ μὲν ἀδικητέον τρόπῳ, τινὶ δὲ οὔ. Sic in antiquis edd. scriptum erat, neque quisquam de veritate ejus lectionis dubitasset, nisi Steph. pro *τινὶ μὲν* edidisset *τοὺς μὲν*, sine sensu, margini autem apposuisset haec: *Π.* (h. e. *πότερον*) *τρόπῳ τινὶ, τινὶ δὲ οὔ.* Mala haec utique erat conjectura: nam *τοὺς μὲν* manebat. *ἀνανταπόδοτον* et asciticium illud *τινί* suo *μέν* carebat. Sed eo minus dubitare quisquam poterat, illud, quod in textu ab eo positum erat, e codice aliquo fluxisse. Jam Forster quamvis veram et antiquam lectionem restituisset, turbas tamen auxit monendo, Stephani conjecturae „accedere quodammodo MS. Reg. habentem *τοὺς μὲν ἀδικητέον τρόπῳ τινὶ μέν, τωὶ δὲ οὔ.*" Itaque ante codices rite inspectos nemo non putare poterat, esse aliquam cum vocibus *τοὺς μὲν* in codd. varietatem de qua aliquo modo statuendum sit. At in XV quorum lectiones ante oculos hodie habemus codicibus (XIII Bekkerianis, Clark. et Tub.) nihil nisi antiqua illa scriptura reperta est, neque quicquam varietatis est apud Eusebium loco in notis laudato. Et mirum tamen fuisset, si Stephanus et Forster, qui nullam praeterea lectionem protulerunt quae non in parte tamen illorum hodie inventa sit, hic aliquid privum uterque habuerint. Sed nodum solvit Sallieri nota nunc demum attentius lecta. Sic enim ille: *Il y a une note marginale de Henri Etienne qui ne fait qu'indiquer une correction nécessaire pour former un sens net dans l'endroit où elle est placée. Est-il permis, demande Socrate, de faire injustice d'une certaine façon et d'une autre non? Il faut τρόπῳ τινὶ μέν, τινὶ δ' οὔ. Cette correction de H. E. est établie et confirmée par le manuscrit de la Bibl. du Roi.* Apparet Sallierum praeter Stephani textum cognitum habuisse nullum, illius autem in margine correctionem pro indicio tantum habuisse emendationis *τινὶ μέν* pro *τοὺς μέν*. Vides enim eum in sua horum verborum interpretatione nullam horum *τοὺς μὲν* rationem habere. Hanc autem emendationem confirmatam dicit codice Regio. Nimirum ad manus habuit unum e codicibus illis qui antiquam darent lectionem et pro Stephani his *τοὺς μὲν* revera exhiberent *τινὶ μέν*: de quorum verborum collocatione securus reliquit illa ubi Stephanus posuerat suum *τινί*. Supervenit Forster. Is, ut ex praefatione ejus patet, nullum ipse codicem

ms.

ms. adhibuit sed „MS. Regii" nomine saepe allegat eum, de quo Sallierus in notis monuerat: non intellecta autem ea quam modo apposui Sallieri nota, Stephani istud τοὺς μέν et Sallieri τινὶ μέν in unam conflavit lectionem quam pro Codicis Regii scriptura venditavit. Ita turbae omnes natae ex illo τοὺς μέν quod, ut satis superque nunc patet, mero sphalmate in Stephani chartas irrepserat, cuique hic, dum plagulas festinanter emendaret, tanquam librorum lectioni conjecturam qualemcunque allevit. Haec omnia accuratius explicare opus erat, ne quis in posterum tempus perderet in varietate, quae nulla usquam est.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΠΡΩΤΟΣ

Η

ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ *).

Loquitur hic

SOCRATES cum

ALCIBIADE,

qui juvenis, elatus pulchritudine, divitiis, genere, etiam natura paulo ferocior, ad capessendam remp. accedere volebat. Socrates, sua methodo utens, ostendit eum non intelligere τὰ πολιτικὰ, quod ea nec didicerit, neque ipse invenerit. Tandem Alcibiade, conscientia et pudore stimulato, quidnam sibi sit faciendum quaerente, Socrates graviter urget aureum illud Nosce te ipsum. *Qui se ipsum i. e. animum non novit, is neque quidquam e rebus humanis tractare, neque felix esse poterit. Ergo non potentia et imperium, sed virtus primo loco quaerenda est.*

Hic dialogus quem auctores perantiqui et schola Platonica, recentior certe, omnis pro genuino habuit, his novissimis demum temporibus ex hac gentis litteratae opinione deturbatus est; cum Schleiermacher primus gravissimis per totum librum argumentis atque indiciis monstraverit, quantum modus et disserendi et disputandi et inveniendi a Platonis et more et ingenio dissideat: ita tamen ut non desint loci Platone digni, ipsaque disciplina a Platonis nequaquam abhorreat. Unde non temere colligas, multa quae Plato revera docuerit, quin lumina aliquot

*) Sic Diogenes Laert. 3, 59.

aliquot ex ejus disputationibus, a discipulo ejus aliquo in hunc libellum, formam Platonicorum operum imitantem, esse conjecta.

---

p.103 ΣΩΚΡΑΤΗΣ. Ὦ παῖ Κλεινίου [1], οἶμαί σε θαυμάζειν, 1
ὅτι πρῶτος ἐραςής σου γενόμενος [2], τῶν ἄλλων πεπαυμένων, μόνος οὐκ ἀπαλλάττομαι· καὶ ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι δι' ὄχλου ἐγένοντό σοι διαλεγόμενοι, ἐγὼ δὲ τοσούτων ἐτῶν οὐδὲ προσεῖπον. τούτου δὲ τὸ αἴτιον γέγονεν οὐκ ἀνθρώ- b.
πειον [3] ἀλλά τι δαιμόνιον ἐναντίωμα, οὗ σὺ τὴν δύναμιν καὶ ὕςερον πεύσει [4]· νῦν δ' ἐπειδὴ οὐκέτι ἐναντιοῦται, οὕτω προσελήλυθα. εὔελπις δέ εἰμι καὶ τολοιπὸν μὴ ἐναντιώ- c.
σεσθαι αὐτό [5]. σχεδὸν οὖν κατανενόηκα ἐν τούτῳ τῷ χρό-
νῳ σκοπούμενος, ὡς πρὸς τοὺς ἐραςὰς ἔσχες. πολλῶν γὰρ γενομένων καὶ μεγαλοφρόνων οὐδεὶς ὃς οὐχ ὑπερβληθεὶς τῷ φρονήματι ὑπὸ σοῦ πέφευγε. τὸν δὲ λόγον, ᾧ ὑπερπεφρό- d.

1 *Clinias* Alcibiadis pater, secundum Herodotum 8, 17. Plut. Alcib. init., sumptu suo ac propria navi cum ducentis viris militavit ad Artemisium; occisus vero fuit in proelio ad Coroneam (v. infr. §. 18.). Matre usus est Alcibiades *Dinomache* (§. 5. et 40. Plut. l. c.). *Alcibiadis* Thucydides primum facit mentionem 5, 43. ad quem locum Duker de ejus aetate disputat, cum quo cf. Valckenar. ad Herod. p. 626. Cum Socrates hunc cum eo sermonem institueret, nondum implerat ille annos viginti (§. 41.). Tutorem habuit *Periclem* (§. 2.), et praeceptorem Sophilum, Antiphontis patrem, paedagogum autem Zopyrum quendam Thracem (§. 37). Mores ejus, praeter Platonem, adumbravit Diodorus Sic. 13. (p. 569. Wessel.) et Plutarch. (p. 192.) *GOTTLEBER.*

2 Cupiditate flagrabat Socrates cum adolescentibus colloquendi, ut eos redderet meliores. Cf. Plut. p. 193. De honesto vocis *ἐραςής* sensu egit Zeunius ad Xenoph. Rep. Lac. 2, 12. *GOTTL.*

3 Sic Clark. et Vat. Vulgo *ἀνθρώπινον*. Monet autem Steph. jungi posse hanc vocem cum *ἐναντίωμα*.

4 Sic per *ει* Clark. et Vat. Atque sic per utrumque Alcibiadem Clarkianus in hac scriptura comites fere habet aliquot ex optimis, maxime Vaticanum. De qua re non amplius monebimus.

Scholium *παραπληρωματικός ἐςιν ὁ καὶ συνδεσμός, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ* (Il. β, 827.), *ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.*

5 Ap. Procl. est *εἰμι μηδὲ τολοιπὸν ἐν. αὐτό.*

νηκας, ἐθέλω δεῖλθεῖν. οὐδενὸς φῂς ἀνθρώπων ἐνδεὴς εἶναι p. 104
εἰς οὐδέν· τὰ γὰρ ὑπάρχοντά σοι μεγάλα εἶναι, ὥστε μηδε-
νὸς δεῖσθαι, ἀπὸ τοῦ σώματος ἀρξάμενα [1], τελευτῶντα εἰς
2 τὴν ψυχήν. οἴει γὰρ δὴ εἶναι πρῶτον μὲν κάλλιστός τε καὶ
μέγιστος [2]· καὶ τοῦτο μὲν δὴ παντὶ δῆλον ἰδεῖν, ὅτι οὐ
ψεύδει· ἔπειτα νεανικωτάτου γένους ἐν τῇ σεαυτοῦ πόλει,
οὔσῃ μεγίστῃ τῶν Ἑλληνίδων· καὶ ἐνταῦθα πρὸς πατρός τέ
σοι φίλους καὶ ξυγγενεῖς πλείστους εἶναι καὶ ἀρίστους, οἳ εἴτι
δέοι ὑπηρετοῖεν ἄν σοι [3]· τούτων δὲ τοὺς πρὸς μητρὸς οὐ-
b. δὲν χείρους οὐδ' ἐλάττους. ξυμπάντων δὲ ὧν εἶπον μεῖζω
οἴει σοι δύναμιν ὑπάρχειν Περικλέα τὸν Ξανθίππου, ὃν ὁ
πατὴρ ἐπίτροπον κατέλιπε σοί τε καὶ τῷ ἀδελφῷ· ὃς οὐ
μόνον ἐν τῇδε τῇ πόλει δύναται πράττειν ὅ,τι ἂν βούληται,
ἀλλ' ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι, καὶ τῶν βαρβάρων ἐν πολλοῖς
καὶ μεγάλοις γένεσι. προσθήσω δὲ καὶ ὅτι τῶν πλουσίων [4]·
c. δοκεῖς δέ μοι ἐπὶ τούτῳ ἥκιστα μέγα φρονεῖν [5]. κατὰ πάν-

1 V. Ind. ἄρχεσθαι.

2 Xenoph. Mem. 1, 2, 24. Plut. in vita ejus init.; Cornel. Alcib. 1.

3 Priscianus haec verba (πρὸς πατρὸς — ἄν σοι) et aliquot ex subsequentibus quoque locos apposuit lib. 18. c. 14. ubi in edd. Ald. Putsch. et aliis quibusdam ita fere leguntur ut in Platonis libris, Krehlius autem (ut ipse ait p. 160. not. 2.) ex illis ea repetivit. In notis vero novissimus hic editor eadem ita apposuit, ut in libris aliquot Prisciani editis aliis, et in mss. leguntur. Jam in his verbis, quae haec nota spectat, varietas ista ex editis ita comparata est, ut afferre pigeat, cum mihi certe exploratum sit natam esse ex male intellecta codicum scriptura, qualem, et quidem contaminatissimam, ex Langeriano codice apposuit Krehlius. Unde haud sane levis oritur suspicio etiam emendata illa quae hic et in proximis apud Aldum et ceteros leguntur non ex Prisciani sed ipsius Platonis libris hausta esse. Certe e septem codicibus quos in edendis postremis illis Prisciani libris contulit Krehlius (vid. Praef. tomi sec.), graeca exhibent nonnisi duo, ita tamen ut legi vix possint.

4 Cod. Cizensis προσθήσω δ' ὅτι καὶ τῶν πλουσίων, quod magis placet. De ellipsi autem verbi εἶ, quam non puto firmari posse nisi loco Homerico Od. σ, 126. Τοίου γὰρ καὶ πατρός, nunc dubito: nam cum menti adhuc inhaereant superiora illa: οἴει γὰρ δὴ εἶναι κάλλιστος — ἔπειτα νεανικωτάτου γένους —: verba, προσθήσω δὲ καὶ ὅτι τῶν πλουσίων, veram ellipsin non patiuntur, sed intellectu e superioribus supplentur.

5 Sic Cl. Vat. Ven. Π: ed. Be. Vulgo μεγαλοφρ.

6 Duo

τα δὴ ταῦτα σύ τε μεγαλαυχούμενος κεκράτηκας τῶν ἐραστῶν, ἐκεῖνοί τε [6] ὑποδεέστεροι ὄντες, ἐκρατήθησαν. καί σε ταῦτ' οὐ λέληθεν. ὅθεν δὴ εὖ οἶδα ὅτι θαυμάζεις, τί διανοούμενός ποτε οὐκ ἀπαλλάττομαι τοῦ ἔρωτος, καὶ ἥντιν' ἔχων ἐλπίδα ὑπομένω τῶν ἄλλων πεφευγότων. ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Καὶ ἴσως γε, ὦ Σώκρατες, οὐκ οἶσθ', ὅτι σμικρόν 3 με ἔφθης. ἐγὼ γάρ τοι ἐν νῷ εἶχον πρότερός σοι προσελθὼν αὐτὰ ταῦτ' [1] ἐρέσθαι, τί ποτε βούλει, καὶ εἰς τίνα ἐλπίδα βλέπων ἐνοχλεῖς με, ἀεὶ ὅπου ἄν ὦ ἐπιμελέσατα παρών. τῷ ὄντι γὰρ θαυμάζω ὅ,τι ποτ' ἐστὶ τὸ σὸν πρᾶγμα, καὶ ἥδις' ἂν πυθοίμην. ΣΩ. Ἀκούσει μὲν ἄρα μου ὡς τὸ b. εἰκὸς προθύμως, εἴπερ ὡς φῆς ἐπιθυμεῖς εἰδέναι τί διανοοῦμαι, καὶ ὡς ἀκουσομένῳ καὶ περιμένοντι λέγω [2]. ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ἀλλὰ λέγε. ΣΩ. Ὅρα δή. οὐ γάρ τοι εἴη c. ἂν θαυμαστὸν, εἰ ὥσπερ μόγις ἠρξάμην, οὕτω μόγις καὶ παυσαίμην. ΑΛ. Ὠγαθὲ λέγε. ἀκούσομαι γάρ. ΣΩ. Λεκτέον ἂν εἴη. χαλεπὸν μὲν οὖν πρὸς ἄνδρα οὐχ ἧττονα ἐραστῶν προσφέρεσθαι ἐραστῇ· ὅμως δὲ τολμητέον φράσαι τὴν ἐμὴν διάνοιαν. ἐγὼ γὰρ, ὦ Ἀλκιβιάδη, εἰ μέν σε ἑώρων ἃ νῦν 4 δὴ διῆλθον ἀγαπῶντά τε καὶ οἰόμενον δεῖν ἐν τούτοις κα- p.105 ταβιῶναι, πάλαι ἂν ἀπηλλάγμην τοῦ ἔρωτος, ὡς γε δὴ ἐμαυτὸν πείθω· νῦν δὲ ἕτερα μὲν κατηγορήσω διανοήματα σὰ πρὸς αὐτόν σε· ᾧ καὶ γνώσει, ὅτι προσέχων γέ σοι τὸν νοῦν b. διατετέλεκα. δοκεῖς γάρ μοι, εἴ τίς σοι εἶπεν θεῶν [1], Ὦ Ἀλκιβιάδη, πότερον βούλει ζῆν ἔχων ἃ νῦν ἔχεις, ἢ αὐτίκα

6 Duo Procli codices *σύ γε — ἐκεῖνοι δὲ —.*

1 Ita Cl. Vat. Ven. *Π.* Vulgo *ταυτὰ ταῦτα*, Differunt autem haec eo, quod *ταυτὰ ταῦτα* valet *eadem, quae tu quoque dicis, αὐτὰ ταῦτα haec ipsa* (gerade das) *quae tu ais.* — De *ἐρέσθαι* quod hic dant iidem codd. vid. ad Men. 1. — Mox ap. Procl. *ὅπου περ ἄν ὦ.*

2 Post *εἰδέναι* insertum olim legebatur *καὶ ἀκοῦσαι*: admodum inepte, post illud *ἀκούσει* et sequente *ἀκουσομένῳ*. Indicium autem adulteratae lectionis hoc jam erat quod in longe maxima codicum parte legitur *εἰδέναι ἀκοῦσαι* sine *καί*. In textu autem Procli commentariis apposito importuna illa verba plane desunt. Recte itaque Be. omisit. Tum prius *καί* ante *ὡς*, omissum antea, ex omnibus nunc codd. et e Proclo adoptatum est.

1 Cf. Alcib. II. 6. et ibi not.

τεθνάναι, εἰ μή σοι ἐξέσαι μείζω κτήσασθαι; δοκεῖς [2] ἄν μοι ἑλέσθαι τεθνάναι. ἀλλὰ νῦν ἐπί τίνι δή ποτε ἐλπίδι ζῇς,
c. ἐγὼ φράσω. ἡγεῖ, ἐὰν θᾶττον εἰς τὸν Ἀθηναίων δῆμον παρέλθῃς· τοῦτο δὲ ἔσεσθαι μάλα ἡμερῶν ὀλίγων [3]· παρελθὼν οὖν ἐνδείξεσθαι [4] Ἀθηναίοις, ὅτι ἄξιος εἶ τιμᾶσθαι, ὡς οὔτε Περικλῆς οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν πώποτε γενομένων, καὶ τοῦτο ἐνδειξάμενος, μέγιστον δυνήσεσθαι ἐν τῇ πόλει· ἐὰν δ' ἐνθάδε μέγιστος ᾖς, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι· καὶ
d. οὐ μόνον ἐν Ἕλλησιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις, ὅσοι ἐν τῇ αὐτῇ ἡμῖν οἰκοῦσιν ἠπείρῳ. καὶ εἰ αὖ σοι εἴποι ὁ αὐτὸς οὗτος θεὸς, ὅτι αὐτοῦ σε δεῖ δυναστεύειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, διαβῆναι δὲ εἰς τὴν Ἀσίαν οὐκ ἐξέσαι σοι, οὐδὲ ἐπιθέσθαι τοῖς ἐκεῖ πράγμασιν· οὐκ ἄν αὖ μοι δοκεῖς ἐθέλειν οὐδὲ ἐπὶ τούτοις μόνοις ζῆν, εἰ μὴ ἐμπλήσεις τοῦ σοῦ ὀνόματος καὶ
e. τῆς σῆς δυνάμεως πάντας, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀνθρώπους. καὶ οἶμαί σε πλὴν Κύρου καὶ Ξέρξου ἡγεῖσθαι οὐδένα ἄξιον λόγου γεγονέναι. ὅτι μὲν οὖν ἔχεις ταύτην τὴν ἐλπίδα, εὖ οἶδα,
5 καὶ οὐκ εἰκάζω. ἴσως ἄν οὖν εἴποις, ἅτε εἰδὼς ὅτι ἀληθῆ λέγω, Τί δὴ οὖν, ὦ Σώκρατες, τοῦτό ἐστί σοι πρὸς λόγον

2 Ita codd. opt. et plur. pro soloeco δοκῆς. Partic. ἄν jungenda infinitivo hic ut mox 4. d. οὐκ ἄν αὖ μοι δοκεῖς ἐθέλειν, et Meno 9. (vid. ibi not. 10.) post οἶμαι. Vid. et infra 47. a. Alc. II. 1. extr. 3. c. 10. b. 11. a. b. 23. b. quibus locis omnibus eadem constructio in verbis δοκεῖς, δοκεῖ, οἴει, idem mendum in aliquibus libris peperit.

3 Be. cum optimis Cl. Vat. Ven. *II* μάλα ὀλίγων ἡμερῶν, atque sic etiam Proclus in scholiorum contextu.

Scholium: Ἰσέον, ὡς Σωκράτης Ἀλκιβιάδῃ τιοῦτα διελέγετο πρὸ ἡμερῶν ὀλίγων τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰκοσοῦ ἔτους τῆς αὐτοῦ ζωῆς, ὡς δηλοῖ τὸ ῥητόν. Ἀθήνησι γὰρ οἱ νέοι εἰς μὲν τοὺς ἐφήβους εἰσῄεσαν ὀκτὼ καὶ δέκα ἔτη γενόμενοι. δύο δὲ εἰς περιπόλους ἠριθμοῦντο, περιιόντες τὴν χώραν νυκτὸς, φυλακῆς ταύτης ἕνεκα καὶ γυμνασίας πολεμικῆς ἑαυτῶν. εἰκοσῷ δὲ ληξιαρχικῷ ἐνεγράφοντο γραμματείῳ, καθ' ὃ δὴ ἐκκλησιάζοντες παρελάμβανον καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν, ἥτις καὶ λῆξις ἐκαλεῖτο, ὡς Πολυδεύκης ἐν ὀνομασικοῖς. Vid. Poll. 8, 9, 23 et 25.

4 Vulgo παρελθὼν δέ. Commodius οἶν, quo sicut latino *igitur, ergo* (v. Ernest. Clav. Cic.) oratio post parenthesin resumitur, praeeunte Nurnbergero reposui e Cl. Vat. Ven. *II*. Ex iisdem nunc demum adoptavi futurum ἐνδείξεσθαι pro vulgato -ασθαι, quamvis post illa ἐὰν παρέλθῃς aoristum etiam futuri locum tenere poterat.

Schol. Τὸ ἐνδειξάμενος ἐπὶ τοῦ λογισμοῦ τάττει, τὸ δὲ ἐπιδειξάμενος ἐπὶ τοῦ ἀποτάδην, h. e. de eo quod *directe, re ipsa* ostenditur.

1 Sic

ὃν ἔφησθα ἐρεῖν [1], διὸ ἐμοῦ οὐκ ἀπαλλάττει; ἐγὼ δὴ σοίγε ἐρῶ, ὦ φίλε παῦ Κλεινίου καὶ Δεινομάχης. τούτων γάρ σοι ἁπάντων τῶν διανοημάτων τέλος ἐπιτεθῆναι [2] ἄνευ ἐμοῦ ἀδύνατον· τοσαύτην ἐγὼ δύναμιν οἶμαι ἔχειν εἰς τὰ σὰ πράγματα καὶ εἰς σέ. διὸ δὴ καὶ πάλαι οἶομαί [3] με τὸν θεὸν οὐκ ἐᾶν διαλέγεσθαί σοι, ὃν ἐγὼ περιέμενον ὁπηνίκα ἐάσει. ὥσπερ γὰρ σὺ ἐλπίδας ἔχεις ἐν τῇ πόλει ἐνδείξασθαι, ὅτι αὐτῇ παντὸς ἄξιος εἶ, ἐνδειξάμενος δὲ, ὅτι οὐδὲν ὅ,τι οὐ παραυτίκα δυνήσεσθαι [4]· οὕτω κἀγὼ παρὰ σοὶ ἐλπίζω

1 Sic omnes praeter cod. Ven. *Ξ* et ed. Bas. 2. unde Astius recepit articulum, *τὸν λόγον*: cujus sententiae accedo. Nam quod dicas fortasse, *λόγον ὃν* esse pro *ὃν λόγον*, id non satisfaciat sine exemplis; qualibus Heindorfius quoque, qui vulgatam hujus loci, non diserte tamen, tuetur ad Protag. 36., destitutus fuisse videtur. — Mox pro *διό* pars codicum *δι' ὅν*: sed praestat illud, quod est pro *διότι*. — Tum pro *ἐγὼ δὴ* Be. cum Clark. Vat. Ven. *Π. ἐγὼ δέ*, quod non placet. — Denique nomen matris Alcibiadis in Cl. Vat. Coisl. et aliis scriptum est *Δεινομένης*, quae tamen varietas infra ad §. 40. non affertur.

2 Apud Proclum est *ἐπιθεῖναι*: Ficinus: *has cogitationes tuas ad optatum finem perducere absque me minime potes.* Eundem autem vulgatae quoque sensum esse, Matthiaeo (Gr. §. 532. not. 2.) non credo: nam diversum est hoc nostrum: *harum tibi cogitationum finis* (liceat enim graeca verba pressius imitari) *imponi non potest.* Et in hac quidem sententia commodior genitivus casus mihi videtur: activa dativo aegre careret. Il. τ, 107. *Φευξή-σεις, οὐδ' αὖτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις.*

3 Sic pro vulg. *οἶμαι* hic recte Cl. Vat. Ven. *Π.* Hic enim Socrates *opinionem* suam profert de numinis illius consilio, in paulo superiori *οἶμαι* autem suam de se ipso *persuasionem.* Vid. Gramm. not. ad Ind. Anom. in h. v.

4 Verba *ἐνδείξασθαι* usque ad prius istud *δυνήσεσθαι* desunt in Cl. Vat. Ven. *Π*: cujus omissionis nullum neque *ὁμοιοτέλευτον* neque *ὁμοιόαρκτον* causa est. Immo his omissis, ut quae ex superioribus (4. c.) menti audientis sponte recurrunt, cum elegantia et perspicuitate brevior sermo evadit hic: *ὥσπερ γὰρ σὺ ἐλπίδας ἔχεις ἐν τῇ πόλει, οὕτω κἀγὼ παρὰ σοὶ ἐλπίζω μέγιστον δυνήσεσθαι ἐνδειξάμενος ὅτι παντὸς ἄξιός εἰμί σοι.* Hanc itaque veram scriptoris manum, cetera non interpretamentum, sed male seduli alicujus supplementum esse censeo, antiquum tamen illud, cum Proclus quoque habeat. Ceterum in his verbis aoristum *ἐνδείξασθαι* mendo carere docuimus supra ad Crit. 14.; molestum autem *ὅτι* ante haec *οὐδὲν ὅ,τι οὐ* praeeuntibus Proclo et Bekkero omittere poteramus, sed nunc

μέγιζον δυνήσεσθαι, ἐνδειξάμενος ὅτι παντὸς ἄξιός εἰμί σοι [5], καὶ οὔτ' [3] ἐπίτροπος, οὔτε συγγενὴς, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς ἱκανὸς παραδρῦναι τὴν δύναμιν ἧς ἐπιθυμεῖς, πλὴν ἐμοῦ· μετὰ
c. τοῦ θεοῦ μέντοι. νεωτέρῳ μὲν οὖν ὄντι σοι, καὶ πρὶν τοσαύτης ἐλπίδος γέμειν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐκ εἶα ὁ θεὸς διαλέγεσθαι, ἵνα μὴ μάτην διαλεγοίμην· νῦν δὲ ἐφῆκε [6]· νῦν P. 106
6 γὰρ ἄν μου ἀκούσαις. ΑΛ. Πολύ γέ μοι, ὦ Σώκρατες, νῦν ἀτοπώτερος αὖ φαίνει, ἐπειδὴ ἤρξω λέγειν, ἢ ὅτε σιγῶν εἶπου. καίτοι σφόδρα γε ἤσθα ἰδεῖν καὶ τότε τοιοῦτος. εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ταῦτα διανοοῦμαι, ἢ μὴ, ὡς ἔοικε, διέγνωκας· καὶ ἐὰν μὴ φῶ, οὐδέν μοι ἔζαι πλέον πρὸς τὸ πείθειν σε. εἶεν [1]. εἰ δὲ δὴ ὅτι μάλιζα ταῦτα διανενόημαι, πῶς διὰ σοῦ μοι ἔζαι, καὶ ἄνευ σου οὐκ ἂν γένοιτο, ἔχεις λέγειν;
b. ΣΩ. Ἆρα ἐρωτᾷς, εἴ τινα ἔχω εἰπεῖν λόγον μακρὸν, οἵους δὴ ἀκούειν εἴθισαι; οὐ γάρ ἐζι τοιοῦτον τὸ ἐμόν. ἀλλ' ἐνδείξασθαι μέν σοι, ὡς ἐγῷμαι, οἷόσ' ἂν εἴην ὅτι ταῦτα οὕ-

nunc quoque retinuimus ob alia hujus anacoluthiae exempla quae collegit Heind. ad Phaedo. 19.

5 Ita Bekker cum optimis Cl. Vat. Ven. *Π*, cum olim legeretur *παντὸς μᾶλλον ἄξιός εἰμι*, sine *σοι*, et cum voce importuna *μᾶλλον*, quam per incogitantiam librarii, formulam *παντὸς μᾶλλον* (v. Ind.) in animo habentis irrepsisse puto. Est autem mendosa ista scriptura etiam in textu Procli commentariis inserto, in quo proxime subsequentia ita leguntur: *καὶ οὔτε ἐπίτροπος οὔτε σύνεργός τις ἄλλος οὐδεὶς κ. τ. λ.*

6 Heusdius verbum *ἐφιέναι* ratus *impellentis* tantum esse legendum pronuntiabat *ἀφῆκε*; idque in Procli libris inter varias lectiones est: sed vid. ibi Greuzer p. 161. qui apte etiam admonet praecepti Grammatici in Append. Sturziana ad Etymol. Gud. p. 635. l. 55. *τὸ γὰρ ἐφίημι διπλῆν ἐν ἑαυτῷ περιορίζει σημασίαν. ἐφίημι γὰρ τὸ προτρέπω καὶ ἐνδίδωμι, ὡς τὸ ἐφίημί σοι λέγειν.* Vid. Sturz. Lex. Xenoph. in v. Firmari autem potest vulgata lectio etiam ex Prisciano l. c. ubi mendosum *ἔφη* non modo in Graecis legitur, sed haec quoque sine varietate additur interpretatio „nunc, *inquit*, nunc enim me audias". Conf. Crit. 13. c. quanquam ibi in uno cod. Par. H. est *ἀφιέντων*: contra ibid. 9. a. ubi *ἀφιέντων* magis proprie dictum, unus tamen codex habet *ἐφιέντων*, neque hoc ibi male.

1 Memor esse debebam hujus loci supra ad Men. 7. extr. Hic enim certe vox *εἶεν* alteri collocutori tribui non potest; et continuatur sermo ipsis his *εἰ δὲ δὴ* —, quae illic etiam leguntur. Ut nunc, eandem esse illius quoque loci et alterius in Cratylo rationem, confidenter pronuntiem.

2 Le-

τως ἔχει, ἐὰν ἓν μόνον μοι ἐθέλῃς βραχὺ ὑπηρετῆσαι. ΑΛ. Ἀλλ' εἴ γε δὴ μὴ χαλεπόν τι λέγεις τὸ ὑπηρέτημα, ἐθέλω. c. ΣΩ. Ἦ [2] χαλεπὸν δοκεῖ τὸ ἀποκρίνεσθαι τὰ ἐρωτώμενα; ΑΛ. Οὐ χαλεπόν. ΣΩ. Ἀποκρίνου δή. ΑΛ. Ἐρώτα. ΣΩ. Οὐκοῦν ὡς διανοουμένου σου ταῦτα ἐρωτῶ, ἃ φημί σε διανοεῖσθαι. ΑΛ. Ἔχω, εἰ βούλει, οὕτως· Ἵνα καὶ εἰδῶ, ὅ,τι καὶ ἐρεῖς [3].

ΣΩ. Φέρε δή. διανοεῖ γάρ, ὡς ἐγώ φημι, παριέναι 7 συμβουλεύσων Ἀθηναίοις, ἐντὸς οὐ πολλοῦ χρόνου. εἰ οὖν μέλλοντός σου ἰέναι ἐπὶ τὸ βῆμα λαβόμενος ἐροίμην, Ὦ Ἀλκιβιάδη, ἐπειδὴ περί τινος [1] Ἀθηναῖοι διανοοῦνται βουλεύεσθαι, ἀνίσασαι συμβουλεύσων; ἆρ' ἐπειδὴ περὶ ὧν σὺ ἐπίστασαι βέλτιον ἢ οὗτοι; τί ἂν ἀποκρίναιο; ΑΛ. Εὖ ποιῶ ἂν δήπου, περὶ ὧν οἶδα βέλτιον ἢ οὗτοι. ΣΩ. Πε-

2 Legitur vulgo *Εἰ χαλεπὸν* —: quae est elliptica responsio facilis intellectu post alterius interrogationem qualis hic foret, ista: *Ἀλλ' ἢ χαλεπὸν λέγεις τὸ ὑπηρέτημα;* Resp. *Εἰ χαλεπὸν τὸ ἀποκρίνεσθαι.* Sed post hujusmodi sermonem, *Ἀλλ' εἰ μὴ χαλεπὸν λέγεις, ἐθέλω ὑπηρετῆσαι,* nemini in mentem venire potest respondere: *Εἰ χαλεπὸν τὸ ἀποκρίνεσθαι*: ut scilicet ex negativa quae praecedit hypothesi mente repetatur *χαλεπόν ἐστιν* idque in negationem convertatur. Contra una consentanea loquendi forma hic est directa interrogatio; ad eamque solam recte respondetur nudo hoc *οὐ χαλεπόν*. Jam cum in antiquissimis aeque atque in recentissimis libris susque deque habeatur distinctio inter *ἦ, ἦ, εἰ*: reponere hic *ἦ* ego minus dubitavi, cum manifestius idem mendum in omnibus itidem mss. recurrat infra 12. b. ubi vide. Ficinus nostro loco: *Num difficile tibi videtur — respondere?*

3 Duplex istud *καί* ad nostrum sane sensum redundat, nihilo secius tamen et quamvis optimi codd. posterius omittant, utrumque servandum est. Nam uti de priori neminem vel mediocriter versatum in his litteris dubitaturum puto, ita posterius etiam seorsim sat multis exemplis defenditur. Est enim idem illud *καί*, quod ad intensionem studii cognoscendi indicandam Interrogativis adjungitur: *τί γὰρ καὶ ἐροῦμεν;* — *τίνος δὲ καὶ ἕνεκα;* et sim. vid. Heind. ad Theaet. 6.; neque minus Relativis: Legg. 7. p. 821. e. *λέγ' ὅ,τι καὶ φῇς, ὦ ξένε*: et in eadem, quam hic habemus, formula posterius tantummodo *καί* positum est Herodoto 2, 114. *ἵνα εἰδῶ, ὅ,τι κοτὲ καὶ λέξει.*

1 Sic pro vulg. olim *τινὸς* recte Steph., hoc sensu: *τί ἐστι, περὶ οὗ ἐπειδὴ Ἀθ. διανοοῦνται βουλεύεσθαι, ἀνίσασαι συμβουλεύσων;* ut mox §. 9: *ὅταν οὖν περὶ τίνος βουλεύωνται*, pro: *τί οὖν ἐστι περὶ οὗ ὅταν βουλεύωνται.* Add. Ind. v. *Τίς.*

2 Apud

περὶ ὧν ἄρ' εἰδὼς τυγχάνεις, ἀγαθὸς ξύμβουλος εἶ. ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Οὐκοῦν ταῦτα μόνον οἶσθα, ἃ παρ' ἄλλων ἔμαθες ἢ αὐτὸς ἐξεῦρες; ΑΛ. Ποῖα γὰρ ἄλλα; ΣΩ. Ἔξιν οὖν ὅπως ἂν ποτε ἐμαθές τι ἢ ἐξεῦρες, μήτε μανθάνειν ἐθέλων, μήτε αὐτὸς ζητεῖν; ΑΛ. Οὐκ ἔξι. ΣΩ. Τί δέ [2]; ἠθέλησας ἂν ζητῆσαι ἢ μαθεῖν, ἃ ἐπίσασθαι ᾤου; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἆρα [3] νῦν τυγχάνεις ἐπισάμενος, ἦν χρόνος ὅτε οὐχ ἡγοῦ εἰδέναι; ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Ἀλλὰ μήν ἄ γε μεμάθηκας σχεδόν τι καὶ ἐγὼ οἶδα [4]. εἰ δέ τι ἐμὲ λέληθεν, εἰπέ. ἔμαθες γὰρ δὴ σύγε, κατὰ μνήμην τὴν ἐμήν, γράμματα, καὶ κιθαρίζειν, καὶ παλαίειν· οὐ γὰρ δὴ αὐλεῖν γε ἤθελες μαθεῖν [5]. ταῦτ' ἐστὶν ἃ σὺ ἐπίσασαι, εἰ μή πού τι μανθάνων ἐμὲ λέληθας· οἶμαι δέ γε, οὔτε νύκτωρ οὔτε μεθ' ἡμέραν ἐξιὼν ἔνδοθεν [6]. ΑΛ. Ἀλλ' οὐ πεφοίτηκα εἰς ἄλλων ἢ τούτων. ΣΩ. Πότερον οὖν, ὅταν περὶ γραμμάτων Ἀθηναῖοι βουλεύωνται, πῶς ἂν ὀρθῶς γράφοιεν, τότε ἀναστὰς αὐτοῖς συμβουλεύσων; ΑΛ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. ΣΩ. Ἀλλ' ὅταν περὶ κρουμάτων ἐν λύρᾳ; ΑΛ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Οὐδὲ μὴν οὐδὲ περὶ παλαισμάτων γε εἰώθασι βουλεύεσθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ΑΛ. Οὐ μέντοι. ΣΩ. Ὅταν οὖν περὶ τίνος βουλεύωνται; οὐ γάρ που, ὅταν γε περὶ οἰκοδομίας. ΑΛ. Οὔ δῆτα. ΣΩ. Οἰκοδόμος γὰρ ταῦτά γε σοῦ βέλτιον συμβουλεύσει. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐδὲ μήν, ὅταν περὶ μαντικῆς βουλεύωνται; ΑΛ. Οὔ. ΣΩ. Μάντις γὰρ αὖ ταῦτ' ἄμεινον [1] ἢ σύ. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἐάν τέ γε σμικρὸς ἦ μέγας ᾖ, ἐάν τε καλὸς ἐάν τε αἰσχρός, ἔτι τε γενναῖος ἢ ἀγεννής [2]. ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Εἰδότος γάρ,

2 Apud solum Proclum hic est τί δαί;

3 Sic Be. ex optimis. Vulgo Ἀρ' ἄ —.

4 Ap. Procl. καὶ αὐτὸς οἶδα.

5 Fusius Alcibiadis odium, quo tibiam persequebatur, enarrat Plutarch. in illius vita, c. 2. ubi inter alia: τὸ δ' αὐλεῖν, inquit, ἔφευγεν ὡς ἀγωνιῶς καὶ ἀνελεύθερον.

6 Sc. ἐμὲ λέληθας.

1 Apud Procl. ἀμείνων, quod possit blandiri: sed melius refertur oratio ad συμβουλεύσει: conf. mox ἡ συμβουλή.

2 Sic duplici ν in optimis et plurimis scripta est haec vox. Sunt tamen qui distinguant inter ἀγενής de genere et ἀγεννής de indole. Dorv. ad Charit. 3, 5. p. 388. Lips. Fisch. ad Euthyphr. 1. Neque

οἶμαι, περὶ ἑκάστου ἡ συμβουλὴ, καὶ οὐ πλουτοῦντος [3]. ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Ἀλλ' ἐάν τε πένης ἐάν τε πλούσιος ἦ ὁ παραινῶν, οὐδὲν διοίσει Ἀθηναίοις, ὅταν περὶ τῶν ἐν τῇ πόλει βουλεύωνται πῶς ἂν ὑγιαίνοιεν, ἀλλὰ ζητήσουσιν ἰατρὸν εἶναι τὸν σύμβουλον. ΑΛ. Εἰκότως γε. ΣΩ. Ὅταν 9
οὖν περὶ τίνος σκοπῶνται, τότε σὺ ἀνιστάμενος ὡς συμβουλεύσων, ὀρθῶς ἀναζήσει; ΑΛ. Ὅταν περὶ τῶν ἑαυτῶν, ὦ Σώκρατες, πραγμάτων. ΣΩ. Τῶν περὶ ναυπηγίας λέγεις, ὁποίας τινὰς χρὴ αὐτοὺς τὰς ναῦς ναυπηγεῖσθαι; ΑΛ. Οὐκ ἔγωγε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ναυπηγεῖν [1] γὰρ, οἶμαι, οὐκ ἐπίσασαι. τοῦτ' αἴτιον, ἢ ἄλλο τι; ΑΛ. Οὔκ, ἀλλὰ τοῦτο. ΣΩ. Ἀλλὰ περὶ ποίων τῶν ἑαυτῶν λέγεις πραγμά- b.
των ὅταν βουλεύωνται; ΑΛ. Ὅταν περὶ πολέμου, ὦ Σώκρατες, ἢ περὶ εἰρήνης, ἢ περὶ [2] ἄλλου του τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων. ΣΩ. Ἆρα λέγεις, ὅταν βουλεύωνται πρὸς τίνας χρὴ εἰρήνην ποιεῖσθαι, καὶ τίσι πολεμεῖν, καὶ τίνα τρόπον; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Χρὴ δ' οὐχ οἷς βέλτιον; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ τότε ὁπότε βέλτιον; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Καὶ τοσοῦτον χρόνον, ὅσον ἄμεινον; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Εἰ c.
οὖν βουλεύοιντο Ἀθηναῖοι, τίσι χρὴ προσπαλαίειν, καὶ τίσιν ἀκροχειρίζεσθαι [3], καὶ τίνα τρόπον, σὺ ἄμεινον ἂν συμβουλεύοις ἢ ὁ παιδοτρίβης; ΑΛ. Ὁ παιδοτρίβης δήπου. ΣΩ. Ἔχεις οὖν εἰπεῖν, πρὸς τί βλέπων ὁ παιδοτρίβης συμ- d.
βουλεύσειεν [4], οἷς δεῖ προσπαλαίειν, καὶ οἷς μὴ, καὶ ὁπότε, καὶ ὁντινα τρόπον; λέγω δὲ τὸ τοιόνδε. ἆρα τούτοις δεῖ
108 προσπαλαίειν οἷς βέλτιον, ἢ οὔ. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἆρα καὶ τοσαῦτα [5] ὅσα ἄμεινον; ΑΛ. Τοσαῦτα. ΣΩ. Οὐκοῦν

que sane de posteriori hujus praecepti parte dubitare nos sinit locus Aristoph. Pac. 748. — καὶ βωμολοχεύματ' ἀγεννῆ. Sed ἀγεννὴς de non generoso scribendum esse id neque metrice neque ex antiquioris grammatici praecepto probatur. Immo perquam est probabile, sicut γενναῖος, ita ἀγεννὴς quoque utraque relatione dixisse Aticos. Neque tamen est quod formam ἀγενὴς suspectam reddat nobis; cum εὐγενὴς utraque significatione probum sit.

3 Leviter tangit, quae antea (§. 2.) recensuerat, capita eorum quibus superbiebat Alcibiades.

1 Ναυπηγεῖσθαι — Ναυπηγεῖν —: vid. Gramm. §. 122, 8.

2 Omittit praepositionem Be. cum optimis.

3 Vid. Ind.

4 Nota ἄν omissum, ut saepius Vid. Heind. ad Gorg. 37.

5 Sic Thucyd. 7, 81. ὑποχωρεῖν, τοσαῦτα μαχομένους ὅσα ἀναγ-

καὶ τότε ὅτε ἄμεινον; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν [1] ἅδοντα δεῖ κιθαρίζειν ποτὲ πρὸς τὴν ᾠδήν, καὶ βαίνειν; ΑΛ. Δεῖ γάρ. ΣΩ. Οὐκοῦν τότε ὁπότε βέλτιον; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ τοσαῦτα ὅσα βέλτιον; ΑΛ. Φημί.
b. ΣΩ. Τί οὖν; ἐπειδὴ βέλτιον μὲν ὠνόμαζες ἐπ' ἀμφοτέροις, τῷ τε κιθαρίζειν πρὸς τὴν ᾠδὴν, καὶ τῷ προσπαλαίειν, τί καλεῖς τὸ ἐν τῷ κιθαρίζειν βέλτιον [2]; ὥσπερ ἐγὼ τὸ ἐν τῷ παλαίειν καλῶ γυμναστικόν· σὺ δ' ἐκεῖνο [3] τί καλεῖς; ΑΛ.
c. Οὐκ ἐννοῶ. ΣΩ. Ἀλλὰ πειρῶ ἐμὲ μιμεῖσθαι. ἐγὼ γάρ που ἀπεκρινάμην [4] τὸ διὰ παντὸς ὀρθῶς ἔχον. ὀρθῶς δὲ δήπου ἔχει τὸ κατὰ τὴν τέχνην γιγνόμενον· ἢ οὔ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἡ δὲ τέχνη οὐ γυμναστικὴ ἦν; ΑΛ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Ἐγὼ δ' εἶπον τὸ ἐν τῷ παλαίειν βέλτιον, γυμναστικόν. ΑΛ. Εἶπες γάρ. ΣΩ. Οὐκοῦν καλῶς; ΑΛ. Ἔμοι-
d. γε δοκεῖ. ΣΩ. Ἴθι δὴ καὶ σὺ· πρέποι γὰρ ἄν που καὶ σοὶ τὸ καλῶς διαλέγεσθαι· εἰπὲ πρῶτον, τίς ἡ τέχνη, ἧς τὸ κιθαρίζειν καὶ τὸ ᾄδειν καὶ τὸ ἐμβαίνειν ὀρθῶς· συνάπασα
11 τίς καλεῖται; οὔπω δύνασαι εἰπεῖν; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλ' ὧδε πειρῶ. τίνες αἱ θεαὶ ὧν ἡ τέχνη; ΑΛ. Τὰς Μούσας, ὦ Σώκρατες, λέγεις. ΣΩ. Ἔγωγε. ὅρα δὴ, τίνα ἀπ' αὐτῶν ἐπωνυμίαν ἡ τέχνη ἔχει. ΑΛ. Μουσικήν μοι δοκεῖς λέγειν. ΣΩ. Λέγω γάρ. τί οὖν τὸ κατὰ ταύτην [1] ὀρθῶς γιγνόμενόν ἐστιν; ὥσπερ ἐκεῖ ἐγώ σοι τὸ κατὰ τὴν τέχνην ἔλεγον ὀρθῶς τὴν γυμναστικήν. καὶ σὺ δ' οὖν [2] οὕτως ἐν-

ἀναγκάζονται h. e. retro cedere ita ut milites tantum s. eatenus pugnent, quatenus cogantur.

1 Artic. insertus indicio Codd. opt. qui habent τὸ.

2 Inserebatur antea ὀρθῶς ante κιθαρίζειν, quod damnatum jam a Schneidero nunc omissum auctoritate codd. Cl. Vat. Ven. Π.

3 Be. e Vat. σὺ δέ γ' ἐκεῖνο.

4 Ficin. vertit: *equidem ipsum melius responderem*, ut videatur legisse ἀποκριναίμην ἄν. Sed recte habet vulgata. Socrates enim respicit suam de optimo in luctando responsionem, quam vult ut imitetur Alcibiades. Docet hoc vel voculá πού, quae valet *opinor*.

1 Cl. Vat. Ven. κατ' αὐτήν, quod recepit Be.: mihi ceterorum scriptura aptior videtur.

2 Ita recte nunc editur e codd. opt. καὶ — δὲ, — *etiam* (v. Gramm. §. 136.). Vulgo δὴ οὖν.

3 Pro-

ταῦθά τί φῄς; πῶς γίγνεσθαι; ΑΛ. Μουσικῶς μοι δοκεῖ. ΣΩ. Εὖ λέγεις. ἴθι δή, καὶ τὸ ἐν τῷ πολεμεῖν βέλτιον καὶ b.
τὸ ἐν τῷ εἰρήνην ἄγειν, τοῦτο τὸ βέλτιον τί ὀνομάζεις; ὥσπερ ἐκεῖ ἐφ' ἑκάςῳ ἔλεγες τῷ ἀμείνονι [3], ὅτι μουσικώτερον, καὶ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ, ὅτι γυμναςικώτερον· πειρῶ δὴ καὶ ἐνταῦθα λέγειν τὸ βέλτιον. ΑΛ. Ἀλλ' οὐ πάνυ τι ἔχω. ΣΩ. Ἀλλὰ μέντοι αἰςχρόν γε, εἰ μέν τίς σε λέγοντα c.
καὶ συμβουλεύοντα περὶ σιτίων, ὅτι βέλτιον τόδε τοῦδε, καὶ νῦν, καὶ τοσοῦτον, ἔπειτα ἐρωτήσειε, Τί τὸ ἄμεινον λέγεις, ὦ Ἀλκιβιάδη; περὶ μὲν τούτων ἔχειν εἰπεῖν, ὅτι τὸ ὑγιεινότερον· καίτοι οὐ προσποιεῖ γε ἰατρὸς εἶναι· περὶ δὲ οὗ
109 προσποιεῖ ἐπιςήμων εἶναι, καὶ συμβουλεύσεις ἀνιςάμενος, ὡς εἰδώς, τούτου δὲ, ὡς ἔοικας, πέρι ἐρωτηθεὶς, ἐὰν μὴ ἔχῃς εἰπεῖν, οὐκ αἰσχύνει; ἢ οὐκ αἰσχρὸν φαίνεται [4]; ΑΛ. Πάνυ

3 Proclus: *ἐφ' ἑκάςῳ ἔλ. τὸ ἄμεινον*, idque recepit Bekker, et jam ante eum Astius; quanquam hic nonnisi ex Cornarii conjectura; qui tamen in una hac mutatione non substiterat, sed locum sic refingebat, *ὥσπερ ἐκεῖ ἐφ' ἑτέρῳ ἔλεγες τὸ ἄμεινον* —. Hoc certe male. Nam *ἐφ' ἑτέρῳ* sic nude dictum non respondet proximo *καὶ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ*. Sed, servato dativo *τῷ ἀμείνονι*, hodie etiam multum faveo huic vocis *ἑκάςῳ* mutationi: *ἐφ' ἑτέρῳ τῷ ἀμείνονι — καὶ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ* —; haec enim legitime sibi respondent. In vulgata autem non moror quidem compendiosum loquendi genus, quo priori loco ante *ὅτι μουσικώτερον* mente supplendum est *ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ*, vel *ἐπὶ τῷ μὲν* —, cujusque exempla habes apud Heusdium p. 76., quanquam nullum in illis adeo durum, ut complexivo isti *ἕκαςος* alterum statim membrum adhaerescat (*ἔλεγες ἐφ' ἑκάςῳ ὅτι μουσικώτερον*): non tamen hoc inquam moror, sed formam *ἕκαςος* loco legitimae *ἑκάτερος*. Verum de his utut statuas, dativum *τῷ ἀμείνονι* servandum duco ob sollemnem praepositionis *ἐπί* cum dat. usum in formulis nuncupandi, ut *ὀνομάζειν, καλεῖν, λέγειν, εἰπεῖν ἐπὶ τινί*. Vid. Heind. ad Cratyl. 1. et 107. Sophist. 48. Contra in altera illa loci constitutione vereor ne linguae ratio poscat, *ἐφ' ἑκάςου ἔλεγες τὸ ἄμεινον ὅτι* —.

4 Vulgo *φαγεῖται* et superius *συμβουλεύεις*. Tempora auctoritate codicum a Be. permutata. — Observent autem tirones anacoluthiam in oratione bimembri longiori admodum usitatam. *Αἰσχρὸν* —, *περὶ μὲν τούτων ἔχειν εἰπεῖν*: sequi debebat *τούτου δὲ πέρι οὔ*: sed tum perspicuitatis tum gravitatis gratia orationem pendentem ab *αἰσχρόν* relinquit collocutor, novamque auspicatur per *οὐκ αἰσχύνει;*

Formam 2. pers. in *ει* praeter Cl. hic in priori *προσποιεῖ* dant Codd. Par. B C, in utroque Coisl. a prima manu: in *αἰσχύνει* Clark. solus.

Τούτου δὲ —. In oratione bimembri cujus priori parti posterior est opposita, quoties

12 γε. ΣΩ. Σκόπει δὴ, καὶ προθυμοῦ εἰπεῖν, πρὸς τί τείνει τὸ ἐν τῷ εἰρήνην τε ἄγειν ἄμεινον, καὶ τὸ ἐν τῷ πολεμεῖν οἷς δεῖ. ΑΛ. Ἀλλὰ σκοπῶν οὐ δύναμαι ἐννοῆσαι [1]. ΣΩ. Οὐδ' οἶσθα, ἐπειδὰν πόλεμον ποιώμεθα, τί [2] ἐγκαλοῦντες ἀλλήλοις πάθημα, ἐρχόμεθα ἐπὶ τὸ πολεμεῖν, καὶ ὅ,τι αὐτὸ ὀνομάζοντες ἐρχόμεθα; ΑΛ. Ἔγωγε, ὅτι ἐξαπατώμενοί τι,
b. ἢ βιαζόμενοι, ἢ ἀποστερούμενοι. ΣΩ. Ἔχε. πῶς ἔκαστα τούτων πάσχοντες; πειρῶ εἰπεῖν, τί διαφέρει τὸ ὧδε ἢ ὧδε. ΑΛ. Ἢ [3] τὸ ὧδε λέγεις, ὦ Σώκρατες, τὸ δικαίως ἢ ἀδίκως; ΣΩ. Αὐτὸ τοῦτο. ΑΛ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε διαφέρει ὅλον τε καὶ πᾶν. ΣΩ. Τί οὖν; Ἀθηναίοις σὺ πρὸς ποτέρους συμβουλεύσεις πολεμεῖν, τοὺς ἀδικοῦντας, ἢ τοὺς
c. τὰ δίκαια πράττοντας; ΑΛ. Δεινὸν τοῦτό γε ἐρωτᾷς. εἰ γὰρ καὶ διανοεῖταί τις, ὡς δεῖ πρὸς τοὺς τὰ δίκαια πράττοντας πολεμεῖν [4], οὐκ ἄν ὁμολογήσειέ γε. ΣΩ. Οὐ γὰρ νόμιμον τοῦθ', ὡς ἔοικεν. ΑΛ. Οὐ δῆτα· οὐδέ γε καλὸν
13 δοκεῖ εἶναι. ΣΩ. Πρὸς ταῦτ' ἄρα [5] καὶ σὺ, τὸ δίκαιον, τοὺς λόγους ποιήσει; ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν, ὃ νῦν δὴ ἐγὼ ἠρώτων, βέλτιον πρὸς τὸ πολεμεῖν καὶ μὴ, καὶ οἷς δεῖ καὶ οἷς μὴ, καὶ ὁπότε καὶ μὴ [6], τὸ δικαιότερον
b. τυγχάνει ὄν; ἢ οὔ; ΑΛ. Φαίνεταί γε. ΣΩ. Πῶς οὖν, ὦ

ties haec et ipsa in protasin et apodosin distincta est, vocula δέ, ad pondus oppositionis augendum, in apodosi post demonstrativum repeti potest: de qua re uberius agam in Excursu ad Demosthenis Midianam proxime renovando.

1 Cl. Vat. Ven. νοῆσαι.

2 Ita Codd. opt. Vulgo ὅ,τι. — Mox iidem codd. et Proclus εἰς τὸ πολεμεῖν, quod recepit Be.

3 Vulg. εἰ: quod servant mss. omnes nisi quod in Coisl. ἢ superscriptum est.

4 Codd. Par. B C hoc verbum omittunt. Non male.

5 Steph. legendum censebat τοῦτ' ἄρα. Rectius Schleiermacher τὸ δίκαιον ut epexegesin vocis ταῦτα accepit. Conf. Men. 23.

6 Καὶ μὴ pro καὶ ὁπότε μὴ, quod ipsum reponendum censebat Wolfius, cum durior h. l. videretur ellipsis, maxime ob repetitum in praecedentibus οἷς. Sed brevitatis studio aliae etiam haud dissimiles omissiones, potissimum in particula μή admittuntur. Vid. Gramm. §. 138. IV, 3. — Quae autem vulgo inseritur ante τὸ δίκ. particula ἤ, eam Codd. longe plurimi omittunt. Carere potest ea sermo (vid. Ind. in ἄλλο τι), et molestissime sane, illa admissa, statim subjungeretur ἢ οὔ.

[1] Hom.

φίλε Ἀλκιβιάδη; πότερον σαυτὸν λέληθας, ὅτι οὐκ ἐπίστασαι τοῦτο; ἢ ἐμὲ ἔλαθες μανθάνων καὶ φοιτῶν εἰς διδασκάλου, ὃς σε ἐδίδασκε διαγιγνώσκειν τὸ δικαιότερόν τε καὶ ἀδικώτερον; καὶ τίς ἐστιν οὗτος; φράσον καὶ ἐμοί, ὦν αὐτῷ φοιτητὴν προξενήσῃς καὶ ἐμέ. ΑΛ. Σκώπτεις, ὦ Σώκρατες. c. ΣΩ. Μὰ τ' λιον τὸν ἐμόν τε καὶ σόν, ὃν ἐγὼ ἥκιστ' ἂν ἐπιορκήσαιμ . ἀλλ' εἴπερ ἔχεις, εἰπὲ τίς ἐστι. ΑΛ. Τί δ' [8] εἰ μὴ ἔχω, οὐκ ἂν οἴει με ἄλλως εἰδέναι περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων; ΣΩ. Ναί, εἴγε εὕροις. ΑΛ. Ἀλλ' οὐκ ἂν εὑρεῖν με ἡγεῖ; ΣΩ. Καὶ μάλα γε, εἰ ζητήσαις [9]. ΑΛ. Εἶτα ζητῆσαι οὐκ ἂν οἴει με; ΣΩ. Ἔγωγε, εἰ οἰηθείης γε μὴ εἰδέναι. ΑΛ. Εἶτα οὐκ ἦν, ὅτε εἶχον οὕτως; ΣΩ. Κα- 14
λῶς λέγεις. ἔχεις οὖν εἰπεῖν τοῦτον τὸν χρόνον, ὅτε οὐκ ᾤου
10 εἰδέναι τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα; φέρε, πέρυσιν ἐζήτεις τε καὶ οὐκ ᾤου εἰδέναι; ἢ ᾤου; καὶ ταὐληθῆ ἀποκρίνου, ἵνα μὴ μάτην οἱ διάλογοι γίγνωνται. ΑΛ. Ἀλλ' ᾤμην εἰδέναι. ΣΩ. Τρίτον δὲ ἔτος καὶ τέταρτον καὶ πέμπτον, οὐχ οὕτως; b. ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τόγε πρὸ τούτου παῖς ἦσθα [1]. ἦ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τότε μὲν τοίνυν, εὖ οἶ-

7 Hom. Il. o, 39. (Ἴστω νῦν τόδε —)

Σή θ' ἱερὴ κεφαλὴ καὶ νωΐτερον λέχος αὐτῶν
Κουρίδιον, τὸ μὲν οὐκ ἂν ἐγώ ποτε μάψ ὀμόσαιμι.

Eurip. Or. 1531.

Τὴν ἐμὴν ψυχὴν κατώμοσ', ἣν ἂν εὐορκοῖμ' ἐγώ.

Suidas: *Φίλιος Ζεὺς ὁ τὰ περὶ τὰς φιλίας ἐπισκοπῶν. Μένανδρος Ἀνδρογύνῳ· Μαρτύρομαι τὸν Φίλιον, ὦ Κρίτων, Λία.* Plat. Euthyphr. p. 6. b. *ἀλλά μοι εἰπὲ, πρὸς Φιλίου.*

Apud Proclum, certe in parte codicum ejus, legitur *Οὐ μὰ τὸν Φίλιον*: sed haec est grammatica explicatio: vid. Hoogev. 25, 9. p. 435.

8 Excerpsit hunc locum Stobaeus, Sermon. IX, p. 122. usque ad verba *μὴ εἰδέναι.*

9 Formam magis atticam *ζητήσειας* praebere Isidorum 5. Epist. 387. monebat Schneider.

1 Sic codd. optimi. Vulgo *προτοῦ*, quam formulam sunt qui doceant poni non posse nisi cum relatione ad praesens tempus (vid. Devar. p. 338.). Quod praeceptum ita laudo, si loco praesentis temporis significetur id tempus, ad quod spectat series orationis. Nam in *narratione* quoque usurpari *προτοῦ* de eo quod factum est *ante rei narratae tempus*, dubitari nequit. Thuc. 2, 15. Ἐπεὶ δὲ Θησεὺς ἐβασίλευσεν —, ἐς τὴν νῦν πόλιν — ξυνῴκισε πάντας, καὶ νεμομένους τὰ ἑαυτῶν ἑκάστους, ἅπερ καὶ προτοῦ, ἠνάγκασε μιᾷ πόλει ταύτῃ χρῆσθαι. Sed quando in serie orationis praeteritum tempus memora-

12 γα. ΣΩ. Σκόπει δή, καὶ προθυμοῦ εἰπεῖν, πρὸς τί τείνει τὸ
ἐν τῷ εἰρήνην τε ἄγειν ἄμεινον, καὶ τὸ ἐν τῷ πολεμεῖν οἷς
δεῖ. ΑΛ. Ἀλλὰ σκοπῶν οὐ δύναμαι ἐννοῆσαι [1]. ΣΩ.
Οὐδ' οἶσθα, ἐπειδὰν πόλεμον ποιώμεθα, τί [2] ἐγκαλοῦντες
ἀλλήλοις πάθημα, ἐρχόμεθα ἐπὶ τὸ πολεμεῖν, καὶ ὅ,τι αὐτὸ
ὀνομάζοντες ἐρχόμεθα; ΑΛ. Ἔγωγε, ὅτι ἐξαπατώμενοί τι,
b. ἢ βιαζόμενοι, ἢ ἀποστερούμενοι. ΣΩ. Ἔχε. πῶς ἔκαστα τού-
των πάσχοντες; πειρῶ εἰπεῖν, τί διαφέρει τὸ ὧδε ἢ ὧδε.
ΑΛ. Ἢ [3] τὸ ὧδε λέγεις, ὦ Σώκρατες, τὸ δικαίως ἢ ἀδί-
κως; ΣΩ. Αὐτὸ τοῦτο. ΑΛ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε διαφέ-
ρει ὅλον τε καὶ πᾶν. ΣΩ. Τί οὖν; Ἀθηναίοις σὺ πρὸς
πότερους συμβουλεύσεις πολεμεῖν, τοὺς ἀδικοῦντας, ἢ τοὺς
c. τὰ δίκαια πράττοντας; ΑΛ. Δεινὸν τοῦτό γε ἐρωτᾷς. εἰ
γὰρ καὶ διανοεῖταί τις, ὡς δεῖ πρὸς τοὺς τὰ δίκαια πράτ-
τοντας πολεμεῖν [4], οὐκ ἂν ὁμολογήσειέ γε. ΣΩ. Οὐ γὰρ
νόμιμον τοῦθ', ὡς ἔοικεν. ΑΛ. Οὐ δῆτα· οὐδέ γε καλὸν
13 δοκεῖ εἶναι. ΣΩ. Πρὸς ταῦτ' ἄρα [5] καὶ σὺ, τὸ δίκαιον,
τοὺς λόγους ποιήσει; ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν, ὃ
νῦν δὴ ἐγὼ ἠρώτων, βέλτιον πρὸς τὸ πολεμεῖν καὶ μή, καὶ
οἷς δεῖ καὶ οἷς μή, καὶ ὁπότε καὶ μὴ [6], τὸ δικαιότερον
b. τυγχάνει ὄν; ἢ οὔ; ΑΛ. Φαίνεταί γε. ΣΩ. Πῶς οὖν, ὦ

ties haec et ipsa in protasin et apodosin distincta est, vocula δέ, ad pondus oppositionis augendum, in apodosi post demonstrativum repeti potest: de qua re uberius agam in Excursu ad Demosthenis Midianam proxime renovando.

1 Cl. Vat. Ven. *νοῆσαι*.

2 Ita Codd. opt. Vulgo *ὅ,τι*. — Mox iidem codd. et Proclus *εἰς τὸ πολεμεῖν*, quod recepit Be.

3 Vulg. *εἰ*: quod servant mss. omnes nisi quod in Coisl. *ἢ* superscriptum est.

4 Codd. Par. B C hoc verbum omittunt. Non male.

5 Steph. legendum censebat *τοῦτ' ἄρα*. Rectius Schleiermacher *τὸ δίκαιον* ut epexegesin vocis *ταῦτα* accepit. Conf. Men. 23.

6 *Καὶ μὴ* pro *καὶ ὁπότε μὴ*, quod ipsum reponendum censebat Wolfius, cum durior h. l. videretur ellipsis, maxime ob repetitum in praecedentibus *οἷς*. Sed brevitatis studio aliae etiam haud dissimiles omissiones, potissimum in particula *μή* admittuntur. Vid. Gramm. §. 138. IV, 3. — Quae autem vulgo inseritur ante *τὸ δίκ.* particula *ἤ*, eam Codd. longe plurimi omittunt. Carere potest ea sermo (vid. Ind. in *ἄλλο τι*), et molestissime sane, illa admissa, statim subjungeretur *ἢ οὔ*.

* Hom.

φίλε Ἀλκιβιάδη; πότερον σαυτὸν λέληθας, ὅτι οὐκ ἐπίσασαι τοῦτο; ἢ ἐμὲ ἔλαθες μανθάνων καὶ φοιτῶν εἰς διδασκάλου, ὃς σε ἐδίδασκε διαγιγνώσκειν τὸ δικαιότερόν τε καὶ ἀδικώτερον; καὶ τίς ἐστιν οὗτος; φράσον καὶ ἐμοί, ὦν αὐτῷ φοιτητὴν προξενήσῃς καὶ ἐμέ. ΑΛ. Σκώπτεις, ὦ Σώκρατες. c. ΣΩ. Μὰ τ' λιον τὸν ἐμόν τε καὶ σὸν, ὃν ἐγὼ ἥκιστ' ἂν ἐπιορκήσαιμ . ἀλλ' εἴπερ ἔχεις, εἰπὲ τίς ἐστι. ΑΛ. Τί δ' εἰ μὴ ἔχω, οὐκ ἂν οἴει με ἄλλως εἰδέναι περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων; ΣΩ. Ναὶ, εἴγε εὕροις. ΑΛ. Ἀλλ' οὐκ ἂν εὑρεῖν με ἡγεῖ; ΣΩ. Καὶ μάλα γε, εἰ ζητήσαις [9]. ΑΛ. Εἶτα ζητῆσαι οὐκ ἂν οἴει με; ΣΩ. Ἔγωγε, εἰ οἰηθείης γε μὴ εἰδέναι. ΑΛ. Εἶτα οὐκ ἦν, ὅτε εἶχον οὕτως; ΣΩ. Κα- 14
λῶς λέγεις. ἔχεις οὖν εἰπεῖν τοῦτον τὸν χρόνον, ὅτε οὐκ ᾤου
10 εἰδέναι τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα; φέρε, πέρυσιν ἐζήτεις τε καὶ οὐκ ᾤου εἰδέναι; ἢ ᾤου; καὶ ταληθῆ ἀποκρίνου, ἵνα μὴ μάτην οἱ διάλογοι γίγνωνται. ΑΛ. Ἀλλ' ᾠμην εἰδέναι. ΣΩ. Τρίτον δὲ ἔτος καὶ τέταρτον καὶ πέμπτον, οὐχ οὕτως; b. ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τόγε πρὸ τούτου παῖς ἦσθα [1]. ἢ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τότε μὲν τοίνυν, εὖ οἶ-

7 Hom. Il. o, 39. (Ἴστω νῦν τόδε —)

Σή θ' ἱερὴ κεφαλὴ καὶ νωΐτερον λέχος αὐτῶν
Κουρίδιον, τὸ μὲν οὐκ ἂν ἐγώ ποτε μάψ ὀμόσαιμι.

Eurip. Or. 1531.

Τὴν ἐμὴν ψυχὴν κατώμοσ', ἣν ἂν εὐορκοῖμ' ἐγώ.

Suidas: *Φίλιος Ζεὺς ὁ τὰ περὶ τὰς φιλίας ἐπισκοπῶν. Μένανδρος Ἀνδρογύνῳ· Μαρτύρομαι τὸν Φίλιον, ὦ Κράτων, Δία.* Plat. Euthyphr. p. 6. b. *ἀλλά μοι εἰπὲ, πρὸς Φιλίου.*

Apud Proclum, certe in parte codicum ejus, legitur *Οὐ μὰ τὸν Φίλιον*: sed haec est grammatica explicatio: vid. Hoogev. 23, 9. p. 435.

8 Excerpsit hunc locum Stobaeus, Sermon. IX, p. 122. usque ad verba *μὴ εἰδέναι.*

9 Formam magis atticam *ζητήσειας* praebere Isidorum 5. Epist. 387. monebat Schneider.

1 Sic codd. optimi. Vulgo *πρωτοῦ*, quam formulam sunt qui doceant poni non posse nisi cum relatione ad praesens tempus (vid. Devar. p. 338.). Quod praeceptum ita laudo, si loco praesentis temporis significetur id tempus, ad quod spectat series orationis. Nam in *narratione* quoque usurpari *πρωτοῦ* de eo quod factum est *ante rei narratae tempus*, dubitari nequit. Thuc. 2, 15. *Ἐπεὶ δὲ Θησεὺς ἐβασίλευσεν —, ἐς τὴν νῦν πόλιν — ξυνῴκισε πάντας, καὶ νεμομένους τὰ ἑαυτῶν ἑκάστους, ἅπερ καὶ πρωτοῦ, ἠνάγκασε μιᾷ πόλει ταύτῃ χρῆσθαι.* Sed quando in serie orationis praeteritum tempus memora-

c. δα ὅτι ᾠου εἰδέναι. ΑΛ. Πῶς εὖ οἶσθα; ΣΩ. Πολλάκις σου ἐν διδασκάλων ἤκουον παιδὸς ὄντος, καὶ ἄλλοθι, καὶ ὁπότε ἀσραγαλίζοις ἢ ἄλλην τινὰ παιδιὰν παίζοις, οὐχ ὡς ἀποροῦντος περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων, ἀλλὰ μάλα μέγα καὶ θαῤῥαλέως λέγοντος περὶ ὅτου τύχοις τῶν παίδων, ὡς πονηρός τε καὶ ἄδικος εἴη, καὶ ὡς ἀδικοῖ [2]. ἢ οὐκ
d. ἀληθῆ λέγω; ΑΛ. Ἀλλὰ τί ἔμελλον ποιεῖν, ὦ Σώκρατες, ὁπότε τίς με ἀδικοῖ; ΣΩ. Σὺ δ' εἰ τύχοις ἀγνοῶν εἴτε ἀδικοῖο εἴτε μή, τότε λέγεις τί σε χρὴ ποιεῖν [3]; ΑΛ. Μὰ Δί' ἀλλ' οὐκ ἠγνόουν ἔγωγε, ἀλλὰ σαφῶς ἐγίγνωσκον, ὅτι

moratur, tunc de eo, quod ante illud etiam fuerit, formula προτοῦ non videtur adhiberi posse, nisi simul insit relatio ad praesens tempus, hoc est, nisi diserte simul significare quis velit nunc non amplius ita esse. Symp. init. p. 172. c. ἀφ' οὗ δ' ἐγὼ Σωκράτει συνδιατρίβω — οὐδέπω τρία ἔτη ἐστίν. προτοῦ δὲ περιτρέχων ὅπη τύχοιμι — ἀθλιώτερος ἦν ὁτουοῦν, οὐχ ἧττον ἢ σὺ νῦν κ. τ. λ. ubi manifesta est et data opera ad praesens tempus facta relatio: Phaedo. p. 96. c. d. Socrates suam, antequam rerum causas scrutari coeperit, simplicitatem ironice enarrans ait, ἐγὼ γάρ, ἃ καὶ πρότερον σαφῶς ἠπιστάμην, τότε ὑπὸ ταύτης τῆς σκέψεως οὕτω σφόδρα ἐτυφλώθην, ὥστε ἀπέμαθον καὶ ταῦτα ἃ προτοῦ (sonst, ehedem) ᾤμην εἰδέναι —. τοῦτο γὰρ ᾤμην προτοῦ παντὶ δῆλον εἶναι ὅτι διὰ τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν (ὃ ἄνθρωπος αὐξάνεται) κ. τ. λ. Jam talem ad praesens tempus relationem hic non habemus; nam hoc certe Socrates dicere non vult, Alcibiadem ante illud quidem tempus puerum fuisse, *nunc vero* non item: sed velut digitum intendens ait „atqui ante *illud* tempus puer eras"; hoc autem, nisi egregie fallor, nonnisi diserto consuetoque demonstrativo enuntiari poterat: quod cum optimi codd. praebeant, recte opinor nunc repositum est.

2 Ἀδικεῖς inclamatio erat in omni ludorum genere, cum collusorem quis circumveniret. Aristoph. Nub. 25. φίλων, ἀδικεῖς.

3 Sic omnes omnino codd. quod sententiam praebet quam Ficinus reddidit ita: *Tu, si te ignorare contigerit, utrum inferatur injuria necne, tunc quaeris quid agere te oporteat?* h. e. „Num tu hoc ita dicis et quaeris, quid agere te oporteat, si nescias forte utrum injuria tibi inferatur necne?" Qua ratione, quod de illo tempore dixit Alcibiades, Socrates transfert in tempus indefinitum. Plenius: „Cum tu de te puero ita quaeris, num tu ita loqueris, ut in universum quaeras quid tibi, nescienti forte, utrum injuria afficiaris necne, faciendum sit?" Bekker vocem τότε interpungendo rettulit ad priora: sed tum videtur scribendum τί σ' ἐχρῆν. Vulgatum olim λέγοις ex mera Stephani erat conjectura.

1 Sic

ἠδικούμην. ΣΩ. Ὥιστο ἄρα ἐπίσασθαι καὶ παῖς ὤν, ὡς 15
ἔοικε, τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα. ΑΛ. Ἔγωγε· καὶ ἠπιζά-
μην γε. ΣΩ. Ἐν ὁποίῳ χρόνῳ ἔξευρών; οὐ γὰρ δήπου ἐν
ᾧ γε ᾤου εἰδέναι. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Πότε οὖν ἀγνοεῖν
ἡγοῦ, σκόπει, οὐ γὰρ εὑρήσεις τοῦτον τὸν χρόνον. ΑΛ.
Μὰ τὸν Δί', ὦ Σώκρατες, οὔκουν ἔχω γ' εἰπεῖν [1]. ΣΩ.
Εὑρὼν μὲν [2] ἄρα οὐκ οἶσθα αὐτά. ΑΛ. Οὐ πάνυ φαίνο- b.
μαι. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἄρτι γε οὐδὲ μαθὼν ἔφησθα εἰδέναι.
εἰ δὲ μήτε εὗρες μήτε ἔμαθες, πῶς οἶσθα, καὶ πόθεν; ΑΛ.
Ἀλλ' ἴσως τοῦτό σοι οὐκ ὀρθῶς ἀπεκρινάμην, τὸ φάναι
εἰδέναι αὐτὸς ἐξευρών. τὸ δὲ ὧδέ πως εἶχεν [3]. ἔμαθον,
οἶμαι, καὶ ἐγὼ, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι. ΣΩ. Πάλιν εἰς τὸν c.
αὐτὸν ἥκομεν λόγον. παρὰ τοῦ; φράζε καὶμοί. ΑΛ. Παρὰ
τῶν πολλῶν. ΣΩ. Οὐκ εἰς σπουδαίους γε διδασκάλους κα-
ταφεύγεις, εἰς τοὺς πολλοὺς ἀναφέρων. ΑΛ. Τί δαί; οὐχ
ἱκανοὶ διδάξαι οὗτοι; ΣΩ. Οὔκουν τὰ πεττευτικά γε καὶ
τὰ μή [4]. καίτοι φαυλότερα αὐτὰ οἶμαι τῶν δικαίων εἶναι. 16
τί δέ; σὺ οὐχ οὕτως οἴει; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Εἶτα τὰ μὲν
φαυλότερα οὐχ οἷοί τε διδάσκειν [1], τὰ δὲ σπουδαιότερα;
ΑΛ. Οἶμαι ἔγωγε. ἄλλα γοῦν πολλὰ οἷοίτ' εἰσὶ διδάσκειν
111 σπουδαιότερα τοῦ πεττεύειν. ΣΩ. Ποῖα ταῦτα; ΑΛ. Οἷον b.

1 Sic Be. e codd. Vulgo *Οὐκ ἔχω ἔγωγε εἰπεῖν.*

2 Cod. Ven. *Π* omittit *μέν*; male: eo enim...opponitur verbum *εὑρών* sequenti *μαθών*. — Excerpsit hunc locum Stobaeus, (p. 122.) usque ad verba: *ἀναφέρων*.

3 Vulgo haec verba tanquam Socratis ita leguntur: *Τὸ δὲ πῶς εἶχεν;* Quod nos dedimus est quidem in solo cod. Coisl. sed habuit in suo etiam Ficinus, qui posuit: *Id vero in hunc modum se habuit. Didici ipse* etc. Apud Proclum autem est, *τὸ δὲ οὕτω πως εἶχεν*, levi diversitate, qualia plura tanquam memoriter citantis ibi inveniuntur. Apparet autem quam facile ὧδε post τὸ δὲ excidere potuerit, quamque necessario sic interrogationis formam induerit oratio. Denique est aliquid insoliti in isto *Τὸ δὲ* — sermonem inchoante: contra ad atticam consuetudinem optime incedit nostra lectio, quae latinis verbis ita reddenda est: *cum tamen ita res se habeat.* Vid. ad Meno. 38.

4 Ludus latrunculorum non multum dissimilis erat Schahiludio nostro, nec minus intelligentem prudentemque lusorem requirebat. V. Schneid. v. *πεσσός*, et Ruhnk. ad Tim. v. *πεττεία*.

1 Sic Be. e Ven. *ᾱ* et e Proclo. Vulgo *οἷοι διδ.*

2 Vi-

καὶ τὸ ἑλληνίζειν παρὰ τούτων ἔγωγε ἔμαθον· καὶ οὐκ ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν ἐμαυτοῦ διδάσκαλον, ἀλλ' εἰς τοὺς αὐτοὺς ἀναφέρω, οὓς σὺ φὴς οὐ σπουδαίους εἶναι διδασκάλους. ΣΩ. Ἀλλ' ὦ γενναῖε, τούτου μὲν ἀγαθοὶ διδάσκαλοι οἱ πολλοί, καὶ δικαίως ἐπαινοῖντ' ἂν αὐτῶν εἰς διδασκαλίαν [2]. ΑΛ. e. Τί δή; ΣΩ. Ὅτι ἔχουσι περὶ αὐτά, ἃ χρὴ τοὺς ἀγαθοὺς διδασκάλους ἔχειν. ΑΛ. Τί τοῦτο λέγεις; ΣΩ. Οὐκ οἶσθ', ὅτι χρὴ τοὺς μέλλοντας διδάσκειν ὁτιοῦν αὐτοὺς πρῶτον εἰδέναι; ἢ οὔ; ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Οὐκοῦν τοὺς εἰδότας ὁμολογεῖν τε ἀλλήλοις καὶ μὴ διαφέρεσθαι; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἐν οἷς δ' ἂν διαφέρωνται, ταῦτα φήσεις εἰδέναι αὐτούς; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Τούτων οὖν διδάσκαλοι πῶς [3] 17 ἂν εἶεν; ΑΛ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Τί οὖν; δοκοῦσί σοι διαφέρεσθαι οἱ πολλοί, ποτὸν ἔξι λίθος ἢ ξύλον; κἄν τινα ἐρωτᾷς, ἆρ' οὐ [1] ταυτὰ ὁμολογοῦσι, καὶ ἐπὶ ταυτὰ ὁρμῶσιν, ὅταν βούλωνται λαβεῖν λίθον ἢ ξύλον; ὡσαύτως καὶ

2 Vitiata haec esse nemo non videat. Quae ad dictionis Platonicae sanitatem redigere nobis videmur sic legendo: *δικαίως ἐπαινοίη γ' ἂν αὐτῶν τις διδασκαλίαν*. In quo presse sequimur litterarum vestigia, dum veram sententiam et loquendi usum restituimus. *WOLF.* Ingeniosa conjectura, cui tamen ideo non confido, quod mirum videtur, casu natam esse et sola litterarum permutatione legitimam verbi *ἐπαινεῖν* cum *εἰς* structuram, de qua et similibus aliis vid. Abresch. ad Thuc. p. 795. 796. Viger. IX, 2, 9. Cf. Heind. ad Lysid. 16. Add. hic 17. not. 3. Unicum autem in hoc loco offendiculum cum sit plúrale *αὐτῶν* post sing. *τούτου*, parata quidem videri possit medela, ut reponatur singulare *αὑτοῦ*, plane ut in consimili loco infra §. 28., pro *τούτων* forma singularis auctoritate codicum nunc reposita est. Tamen magis equidem adducor ut hic quidem defendam hanc ipsam numerorum mutationem, praesertim in pronomine neutrius generis, quod utroque numero perinde fere usurpatur Atque en tibi in sequentibus etiam *αὐτά*: (Procl. *αὐτό*) cui statim subjunctum, sed alio spectans, *ἅ* iterum respicitur a singulari *τοῦτο*. Et conf. supra §. 14. a. Quamvis itaque in ipso hoc loco nil sit quod ad mutandam vulgatam compellere nos debeat, non tamen silentio est praetermittendum, apud Proclum ita eum legi: *ἐπαινοῖτ' ἂν αὐτῶν ἡ διδασκαλία*. Quam scripturam, quae sane limpidissima fluit, praefert Schleiermacher, neglecta tamen voce *δικαίως*, cujus omissionis nulla apud Creuzerum mentio.

3 Stephano videtur particula *πως* enclitice efferenda, pro *τρόπον τινά*. Non male.

1 Clark. Vat. Ven. *ἆρ' οὖν*, recte fortasse: v. Men. 21. b. — Mox legendum *Ὡς δ' αὕτως*. V. Heind. ad Phaed. 118.

2 Jun-

πάνθ' ὅσα τοιαῦτα; σχεδὸν γάρ τι [2] μανθάνω, τὸ ἑλληνίζειν ἐπίσασθαι ὅτι τοῦτο λέγεις. ἢ οὔ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν εἰς μὲν ταῦτα [3], ὥσπερ εἴπομεν, ἀλλήλοις τε ὁμολογοῦσι καὶ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἰδίᾳ· καὶ δημοσίᾳ αἱ πόλεις πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀμφισβητοῦσιν, αἱ μὲν ταῦθ' [4] αἱ δ' ἄλλα φάσκουσαι; ΑΛ. Οὐ γάρ. ΣΩ. Εἰκότως ἂν ἄρα τούτων γε καὶ διδάσκαλοι εἶεν ἀγαθοί. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μὲν βουλοίμεθα ποιῆσαί τινα περὶ αὐτῶν εἰδέναι, ὀρθῶς ἂν αὐτὸν πέμποιμεν εἰς διδασκαλίαν τούτων τῶν πολλῶν; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Τί δ' εἰ βουληθεῖμεν εἰδέναι μὴ μόνον ποῖοι ἄνθρωποί εἰσιν, ἢ ποῖοι ἵπποι, ἀλλὰ καὶ τίνες αὐτῶν δρομικοί τε καὶ μή, ἆρα ἔτι οἱ πολλοὶ τοῦτο ἱκανοὶ διδάξαι; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἱκανὸν δέ σοι τεκμήριον ὅτι οὐκ ἐπίστανται, οὐδὲ κρήγυοι [5] διδάσκαλοι εἰσὶ τούτων, ἐπειδὴ οὐδὲν ὁμολογοῦσιν ἑαυτοῖς περὶ αὐτῶν; ΑΛ. Ἔμοιγε. ΣΩ. Τί δ' εἰ βουληθείημεν εἰδέναι μὴ μόνον ποῖοι ἄνθρωποί εἰσιν, ἀλλ' ὁποῖοι ὑγιεινοὶ ἢ νοσώδεις, ἆρα ἱκανοὶ ἂν ἡμῖν ἦσαν [6] διδάσκαλοι οἱ πολλοί; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἦν δ' ἄν σοι τεκμήριον ὅτι μοχθηροί εἰσι τούτων διδάσκαλοι, εἰ ἑώρας αὐτοὺς διαφερομένους; ΑΛ. Ἔμοιγε. ΣΩ. Τί δὲ δὴ νῦν; περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων ἀνθρώ- 18

2 Jungendum *σχεδόν τι*, quae usitatissima est formula pro simplici *σχεδόν*.

3 Praepos. *εἰς* hic valet *κατά*, *haec si spectas*. Conf. Sympos. 35. *εἰς φρόνησιν*.

4 Codicum scripturam *ταῦθ'* pro *ταὐτά* adoptavi cum Bekkero. — In seqq. *βουλοίμεθα* cum eodem scripsi e Clark. et Ven. pro soloeco *βουλοίμεθ' ἄν*.

5 Nota vocem, quae praeter h. l. apud Atticos prosae orationis scriptores vix occurrit, poëtis tantum et Ionicis scriptoribus, ut Hippocrati, usitata. Cf. Lexil. I, 10.

6 Boeckhius ad Plat. Legg. p. 104. s. legendum putabat *εἶησαν* propter optativum praegressum. Sed non semper hujusmodi sermonis duo membra ad amussim ita sibi respondent, qualiter in grammatica poni debent, quia utriusvis propositionis per se consideratae diversa interdum ab alterius est ratio. Ita hic *εἰ βουληθείημεν* dixit Socrates, quoniam fieri potest ut haec velit aliquis, sed *ἦσαν* ideo, ni fallor, quod nunquam idoneum ad talia docenda vulgus est. Ad tutandam autem hoc loco vulgatam hoc etiam non leve accedit argumentum, quod formae perrarae *εἶησαν* nonnisi ex Thucydide et Xenophonte pauca afferuntur exemplа: v. Gramm. ampl. §. 108. Obs. 14. not.

πων καὶ πραγμάτων οἱ πολλοὶ δοκοῦσί σοι ὁμολογεῖν αὐ- p. 11
τοὶ ἑαυτοῖς ἢ ἀλλήλοις [1]; ΑΛ. Ἧκιστα νὴ Δί', ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τί δαί; μᾶλλον περὶ αὐτῶν διαφέρεσθαι; ΑΛ.
b. Πολύ γε. ΣΩ. Οὔκουν οἶμαί γε πώποτέ σε ἰδεῖν οὐδ' ἀκοῦσαι σφόδρα οὕτω διαφερομένους ἀνθρώπους περὶ ὑγιεινῶν καὶ μή, ὥστε διὰ ταῦτα μάχεσθαί τε καὶ ἀποκτιννύναι
c. ἀλλήλους. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλὰ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων ἔγωγε οἶδ' ὅτι, καὶ εἰ μὴ ἑώρακας, ἀκήκοας γοῦν ἄλλων τε πολλῶν καὶ Ὁμήρου· καὶ Ὀδυσσείας γὰρ καὶ Ἰλιάδος ἀκήκοας [2]. ΑΛ. Πάντως δήπου, ὦ Σώκρα-
d. τες. ΣΩ. Οὐκοῦν ταῦτα ποιήματά ἐστι περὶ διαφορᾶς δικαίων τε καὶ ἀδίκων; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ οἳ μάχαι γε καὶ οἱ θάνατοι διὰ ταύτην τὴν διαφορὰν τοῖς τε Ἀχαιοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις Τρωσὶν ἐγένοντο [3], καὶ τοῖς μνησῆρσι τοῖς τῆς Πηνελόπης καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ.
e. Οἶμαι δὲ καὶ τοῖς ἐν Τανάγρᾳ [4] Ἀθηναίων τε καὶ Λακεδαιμονίων καὶ Βοιωτῶν ἀποθανοῦσι, καὶ τοῖς ὕστερον ἐν Κορωνείᾳ [5], ἐν οἷς καὶ ὁ σὸς πατὴρ Κλεινίας ἐτελεύτησεν,

1 Codd. opt. et plur. cum Ficino ἄλλοις. Sollemni permutatione nata est mendosa lectio hic et in Phaedro p. 237. c. ubi vid. Heind. Veram hic servarunt Par. H et Ven. Ξ cum Proclo. Astius autem in defendenda utroque loco scriptura ἄλλοις operam ludens memor non erat illorum quae paulo ante hic leguntur 17. b. Qui cum hoc ἀλλήλοις jam comprehensum crederet altero ἑαυτοῖς, vellem explicasset, quinam sint ἄλλοι, a quibus diversa sentiant οἱ πολλοί.

2 Observa, *audisti*, non *legisti*.

3 V. Ind. ἄλλος.

4 Hoc bellum Atheniensium, apud Tanagram, adversus Lacedaemonios, pro libertate Boeotorum gestum, memorat Plato etiam in Menexeno p. 242. E quo Thucydides (1, 108.) lucem accipit. Monendum autem, duplicem pugnam fuisse ad Tanagram. In priori (quae Thucydidi tamen est posterior) Myronides hostibus devictis Tanagram expugnat et moenibus exuit; altera ad Oenophyta committitur. Vid. Wesseling. ad Diod. 11, 82. 83. *GOTTL.*

5 Pulsi sunt Athenienses ex Boeotia hoc Coroneensi proelio, decem circiter annos post Tanagrense gesto, ducente eos Tolmida; qui, Chaeronea expugnata, deinde apud Coroneam, a Boeotorum et Euboeensium exulibus, ductu et auspiciis Spartanorum, atrocissimo proelio victus est; ut auctor est Thucydides 1, 113. cum quo cf. Diod. 12, 6. et quos laudat Wesseling. Xenophon autem (Mem. 3, 5.) hanc calamitatem ad Lebadeam, quae prope

οὐδὲ περὶ ἑνὸς ἄλλου ἢ διαφορᾶ ἢ περὶ τοῦ δικαίου τε καὶ ἀδίκου τοὺς θανάτους καὶ τὰς μάχας πεποίηκεν [6]. ἦ γάρ; ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Τούτους οὖν φῶμεν ἐπίστασθαι περὶ ὧν οὕτω σφόδρα διαφέρονται, ὥστε ἀμφισβητοῦντες ἀλλήλοις τὰ ἔσχατα ὑφ' αὐτοὺς ἐργάζονται; ΑΛ. Οὐ φαίνεται γε. ΣΩ. Οὐκοῦν εἰς τοὺς τοιούτους διδασκάλους ἀναφέρεις, οὓς ὁμολογεῖς αὐτοὺς [1] μὴ εἰδέναι; ΑΛ. Ἔοικα. ΣΩ. Πῶς οὖν εἰκός σε εἰδέναι τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα, περὶ ὧν οὕτω πλανᾷ, καὶ οὔτε μαθὼν φαίνει παρ' οὐδενός, οὔτε αὐτὸς ἐξευρών; ΑΛ. Ἐκ μὲν ὧν σὺ λέγεις οὐκ εἰκός. ΣΩ. Ὁρᾷς αὖ τοῦθ' ὡς οὐ καλῶς εἶπες, ὦ Ἀλκιβιάδη. [c] ΑΛ. Τὸ ποῖον; ΣΩ. Ὅτε ἐμὲ φὴς ταῦτα λέγειν,

19

b.

pe Coroneam inter Heliconem et Chaeroneam sita est, accidisse scribit (v. Strab. 11, 285.). — Hoc etiam notandum videtur, praepositionem ἐν, nominibus locorum addita, τὴν περίχωρον significare. v. Duk. ad Thuc. 1, 100. GOTTL.

6 Sic cōdd. Cl. Vat. Ven. quos non ideo optimos vocare solemus quod minus mendosi sint ceteris: nam eorum mendorum quae negligentia scribentium parere solet, permutata in his quoque offenduntur: sed quod antiquiores fere lectiones illi exhibent ac rarius tales quae arbitrio corrigentium debentur. Itaque hic quoque non dubitavimus lectionem, quae illorum auctoritate nititur, vulgatae οὐδὲ π. ε. ἄλλου διαφορᾶν — πεποιηκέναι praeferre. Quippe hanc arbitror esse ejus, cui post illud οἶμαι sermo obliquus aptior videretur. Sed non minus bene habet rectus etiam, maxime in longiori a verbo οἶμαι intervallo. Accedit quod formula ἦ γάρ; recto fere sermoni subjicitur; sicut supra 14. b. Ἀλλὰ μὴν τό γε πρὸ τούτου παῖς ἦσθα. ἦ γάρ; sermoni obliquo, qualis esset, οἶμαί σε τότε γενέσθαι παῖδα, non item. Apud Proclum quidem perperam permixta est utraque lectio, διαφορᾶ (sic sine articulo) — πεποιηκέναι: et confer eundem in commentario p. 274. lin. 4 — 10. — Ejusdem commentatoris autem majores etiam turbas aliquas memorabo: habet enim καὶ τοῖς ὕστερον ἐν Κορωνείᾳ συμβᾶσιν ὅτε καὶ ὁ σὸς πατὴρ —: quae cum reliqua oratione nullo modo coëunt: tum in seqq. τὰ ἔσχατα τῶν κακῶν ἐργάζονται omissis his σφᾶς αὐτούς, quo accusativo carere sermo non potest. Atque hujus farinae alia fere tacemus apud Creuzerum Bekkerumque cognoscenda.

In illo, οὐδὲ περὶ ἑνός, observent tirones, hanc loquendi formam cum majore vi negandi poni loco hujus περὶ οὐδενός, sicut sine praepositione οὐδὲ εἷς loco vulgaris οὐδείς. Atque sic etiam infra 41. e. οὐδ' ἂν ἑνί, et 37. c. μηδὲ ὑπὸ μιᾶς.

1 Coisl. et Ven. 2 αὐτούς.

ΑΛ. Τί δαί; οὐ σὺ λέγεις, ὡς ἐγὼ οὐδὲν ἐπίσταμαι [2] περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων; ΣΩ. Οὐ μέντοι. ΑΛ. Ἀλλ' ἐγώ; c. ΣΩ. Ναί. ΑΛ. Πῶς δή; ΣΩ. Ὧδε εἶσει. ἐάν σε ἔρωμαι τὸ ἓν καὶ τὰ δύο, πότερα πλείω ἐστὶ, φήσεις ὅτι τὰ δύο. ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Πόσῳ; ΑΛ. Ἑνί. ΣΩ. Πότερος οὖν ἡμῶν ὁ λέγων ὅτι τὰ δύο τοῦ ἑνὸς ἑνὶ πλείω; ΑΛ. Ἐγώ. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐγὼ μὲν ἠρώτων, σὺ δὲ ἀπεκρίνου; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Περὶ δὴ τούτων ὧν ἐγὼ φαίνομαι λέγων, ὁ ἐρωτῶν, p. 113 d. ἢ σὺ, ὁ ἀποκρινόμενος; ΑΛ. Ἐγώ. ΣΩ. Τί δ', ἂν ἐγὼ μὲν ἔρωμαι ποῖα γράμματα Σωκράτους [3], σὺ δὲ εἴπῃς, πότερος ὁ λέγων; ΑΛ. Ἐγώ. ΣΩ. Ἴθι δή, ἐν λόγῳ εἰπέ· ὅταν ἐρώτησίς τε καὶ ἀπόκρισις γίγνηται, πότερος ὁ λέγων, ὁ ἐρωτῶν ἢ ὁ ἀποκρινόμενος; ΑΛ. Ὁ ἀποκρινόμενος, ἔμοιγε e. δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐκοῦν ἄρτι διαπαντὸς ἐγὼ μὲν ἦ [4] ὁ ἐρωτῶν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Σὺ δὲ ὁ ἀποκρινόμενος; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Τί οὖν; τὰ λεχθέντα πότερος ἡμῶν εἴρηκε; ΑΛ. Φαίνομαι μέν, ὦ Σώκρατες, ἐκ τῶν ὡμολογημένων ἐγώ. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐλέχθη, ὅτι περὶ δικαίων καὶ ἀδίκων Ἀλκιβιάδης [1] ὁ καλὸς ὁ Κλεινίου οὐκ ἐπίσαιτο, οἷοιτο

2 Verissima haec scriptura tamen nonnisi in duobus reperta est codd. Ven. Ξ et Paris. H. Ceteri omnes vel ἐγὼ οὐ συνεπίσαμαι, vel, in quibus optimi, ἐγὼ συνεπίσαμαι.

3 Vulgo ἐρωτῶ καὶ ποῖα γ. Σ. Ficinus cum scripserit ita, *quot sunt in Socrate litterae*, Schleiermacher inde et ex molesto illo καί conjecit legendum πόσα καὶ ποῖα. Quae emendatio tantum non certa jam olim visa est collato loco gemino in Xenoph. Mem. 4, 4, 7. οἷον περὶ γραμμάτων, ἐάν τις ἔρηταί σε, πόσα καὶ ποῖα Σωκράτους ἐστίν. Jam cum in codd. longe plurimis hodie repertum sit ἐρῶ καὶ ποῖα, manifestum est, vulgatam, quam praebent Coisl. et Ven. Ξ, hujus esse emendationem: et malam quidem illam: conjunctivum enim aoristi et sententiarum nexus requirit et proximum εἴπῃς. Itaque Bekker id saltem quod hinc et ex collatione loci Xenophontei certissimum fit, ἔρωμαι ποῖα, reposuit. Neque ego his non contentus esse volui. Quanquam fere persuasum mihi sit, veram scripturam ἔρωμαι πόσα καὶ ποῖα γ. bifariam jam olim mutilatam fuisse: ἔρωμαι πόσα γ., quod in suo cod. habuit Ficinus, et ἐρῶ καὶ ποῖα γ., quod est in ceteris.

4 Sic pro vulg. ἦν Be. ex mss.: quod nunc itaque exemplum accedit iis de quibus vid. Heind. ad Protag. 5. Choerob. ap. Bekk. in Ind. p. 1379. nos in Gramm. ampl. §. 108. p. 552. not. — Pro διαπαντὸς Cl. Vat. Ven. plene διὰ παντὸς τοῦ λόγου.

1 Cl. Vat. Ven. ἐλέχθη περὶ δ. κ. ἀ. ὅτι Ἀλκιβ.

2 Hip-

δὲ, καὶ μέλλοι εἰς ἐκκλησίαν ἐλθὼν συμβουλεύσειν Ἀθηναίοις περὶ ὧν οὐδὲν οἶδεν; οὐ ταῦτ' ἦν; ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Τὸ τοῦ Εὐριπίδου [2] ἄρα συμβαίνει, ὦ Ἀλκιβιάδη, b. σοῦ τάδε κινδυνεύεις, ἀλλ' οὐκ ἐμοῦ, ἀκηκοέναι· οὐδ' ἐγώ ἐμι ὁ ταῦτα λέγων, ἀλλὰ σύ· ἐμὲ δὲ αἰτιᾷ μάτην. καὶ μέντοι καὶ εὖ λέγεις [3]. μανικὸν γὰρ ἐν νῷ ἔχεις ἐπιχείρημα, ἐπιχειρεῖν, ὦ βέλτιστε, διδάσκειν ἃ οὐκ οἶσθα, ἀμελήσας μανθάνειν. ΑΛ. Οἶμαι μὲν, ὦ Σώκρατες, ὀλιγοστοὺς Ἀθηναίους c. βουλεύεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, πότερα δικαιότερα ἢ ἀδικώτερα. τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα ἡγοῦνται δῆλα εἶναι. ἐάσαντες οὖν περὶ αὐτῶν σκοποῦσιν, ὁπότερα συνοίσει πράξαντι. οὐ γὰρ ταυτὰ, οἶμαι, ἐξὶ τά τε δίκαια καὶ τὰ συμφέροντα· ἀλλὰ πολλοῖς δὴ ἐλυσιτέλησεν ἀδικήσασι μεγάλα ἀδικήματα, καὶ ἑτέροις γε, οἶμαι, δίκαια ἐργασαμένοις οὐ ξυνήνεγκε. ΣΩ. Τί οὖν; εὖ ὅτι μάλιστα ἕτερα μὲν τὰ δί- 21 καια τυγχάνει ὄντα, ἕτερα δὲ τὰ συμφέροντα, οὕτι που [1]

2 Hippol. v. 352. *Σοῦ τάδ', οὐκ ἐμοῦ κλύεις.* Quae verba infra quoque §. 23. in animo habet, cum dicit, *καὶ ἂν μὴ αὐτὸς σὺ σαυτοῦ ἀκούσῃς — ἄλλῳ λέγοντι μὴ πιστεύσῃς.*

3 Verba haec sic scripta, *Καὶ μέντοι εὖ λέγεις*, Alcibiadi vulgo tribuuntur. Alterum *καί* Be. auctoritate codd. optimorum et Procli addidit. Sed apponenda sunt verba Olympiodori ad h. l., quibus duorum Neo-Platonicorum interpretum de eodem sententias memorat. *Τὸ εὖ λέγεις ὁ μὲν Δημόκριτος ἐπίκλην Χᾶ, διότι μετρούμενον τὸ ὄνομα αὐτοῦ χα' (651) ποιεῖ, ὡς ἀπὸ Σωκράτους ἐκδέχεται, ὁ δὲ Λαμάσκιος ὡς ἀπὸ Ἀλκιβιάδου. καὶ ἄμεινον τὸ δεύτερον.* (Damascius satis notus: vid. Fabr. to. 13. p. 784.: de Democrito, Longini aequali, vid. Creuzer. Prooem. ad Procl. p. XLV.) Priorem rationem solam, alterius ut videtur prorsus ignarus, sequitur Proclus his verbis (p. 293.): *προσκείμενον δὲ τούτοις καὶ τὸ εὖ λέγεις μίγνυσι τὸν ἔπαινον ἐμμελῶς τῷ ψόγῳ.* Et sic Ficinus: *neque ego haec, sed tu dixisti: me autem frustra accusas. Et profecto bene dicis. Furiosum enim* etc. Veram autem esse hanc rationem de eo semel monitus nemo opinor dubitabit. Nam assensum alterius neque particulae *καὶ μέντοι* recte inducunt; neque quae sequuntur *μανικὸν γὰρ κ. τ. ε.* huic respondent. Contra perquam facete hoc Alcibiadis de se ipso judicium primum laudat Socrates, dein probat etiam. *Καὶ μέντοι* autem idem esse quod alias *καὶ μήν* docebit illud *Οὐ μέντοι ἀλλὰ* (vid. Ind.) quod eodem sensu, quo *Οὐ μὴν ἀλλά* usurpatur. Alterum autem *καί* ita intelligendum est: „Tu hoc dicis, non ego: et profecto *recte quoque* dicis."

1 V. Ind. in *οὔτι*.

οὖ σὺ οἴει ταῦτα εἰδέναι ἃ συμφέρει τοῖς ἀνθρώποις, καὶ
διʼ ὅτι; ΑΛ. Τί γὰρ κωλύει, ὦ Σώκρατες; εἰ μή με αὖ
b. ἐρήσει, παρʼ ὅτου ἔμαθον, ἢ ὅπως αὐτὸς εὗρον. ΣΩ. Οἷον
τοῦτο ποιεῖς. εἴ τι μὴ ὀρθῶς λέγεις, τυγχάνει δὲ δυνατὸν ὂν
ἀποδεῖξαι διʼ οὗπερ καὶ τὸ πρότερον λόγου, οἴει δὴ καινὰ
ἄττα δεῖν ἀκούειν ἀποδείξεις τε ἑτέρας, ὡς τῶν προτέρων
οἷον σκευαρίων κατατετριμμένων, καὶ οὐκέτʼ ἂν σὺ αὐτὰ
ἀμπίσχοιο, εἰ μή τίς σοι τεκμήριον καθαρὸν καὶ ἄχραντον
c. οἴσει [2]; ἐγὼ δὲ χαίρειν ἐάσας τὰς σὰς προδρομὰς [3] τοῦ p. 111
λόγου, οὐδὲν ἧττον ἐρήσομαι πόθεν μαθὼν αὖ τὰ συμφέ-
ροντα ἐπίσασαι [4], καὶ ὅστις ἐστὶν ὁ διδάσκαλος, καὶ πάντα
ἐκεῖνα τὰ πρότερον ἐρωτῶ μιᾷ ἐρωτήσει. ἀλλὰ γὰρ δῆλον
ὡς εἰς ταυτὸν ἥξεις, καὶ οὐχ ἕξεις ἀποδεῖξαι, οὔθʼ ὡς ἑξευ-
22 ρὼν οἶσθα τὰ συμφέροντα, οὔθʼ ὡς μαθών. ἐπειδὴ δὲ τρυ-
φᾷς, καὶ οὐκέτʼ ἂν ἡδέως τοῦ αὐτοῦ γεύσαιο λόγου, τοῦτο [1]
μὲν ἐῶ χαίρειν, εἴτε οἶσθα, εἴτε μή, τὰ Ἀθηναίοις συμφέ-
ροντα· πότερον δὲ ταυτά ἐστι δίκαιά τε καὶ συμφέροντα, ἢ

2 De voce *τὰ σκευάρια* ad apparatum vestiarium hic spectante egi in indice. Lepor autem orationis in eo est quod ob illam comparationem ipsi *τεκμηρίῳ* omnia junguntur quae ad vestimentum spectant. Jam etsi recte et facete hoc fieret: tamen praeferendam nunc duco rationem Astii qui e Ficini tralatione, *quibus quidem tu non amplius induaris, nisi quis aliud quiddam purum immaculatumque afferat*, recte colligit, eum in suo cod. vocem *τεκμήριον* non habuisse, eamque ut glossema ejiciendam censet. Non tamen, quae illius est sententia, *σκευάριον* intelligendum puto, quod e grammatica ratione ne fieri quidem recte potest. Sed sicut in superioribus plurale neutrum sine substantivo positum est, *καινὰ ἄττα ἀποδείξεις τε ἑτέρας*, pronomenque, quod refertur ad intercedentia haec, *ὡς τῶν προτέρων κατατετριμμένων*, iterum neutro genere prolatum est, *αὐτά*: ita haec etiam *καθαρὸν καὶ ἄχραντον* recte sine substantivo inferuntur; immo elegantius hoc pacto verba ad vestimentum spectantia (*ἀμπίσχοιο, καθαρόν, ἄχραντον*) valut in medio suspensa sunt, quám si aut *τεκμήριον* aut *σκευάριον* (nam hoc quoque fuerunt qui reponere vellent) diserte iis additum esset.

3 Schol. *Προδρομή ἐστιν ὅταν ἐν πολέμῳ καταλάβῃ τις φρούριον, ἐξ οὗ δύναται ἀσφαλῶς πολεμεῖν.*

4 Codd. Vind. et Par. C *ἐπίσαι*, unde per correctionem natum quod habent Veneti ΞΣ *ἐπίσαιο*. Sed illud est *ἐπίσᾳ*, de qua forma vid. ad Soph. Philoct. 798.

1 Cl. Vat. Ven. *τοῦτον*, minus bene. *τοῦτο* spectat ad sequentia.

ἕτερα, τί οὐκ ἀπέδειξας [2]; εἰ μὲν βούλει, ἐρωτῶν με, ὥσπερ ἐγὼ σέ· εἰ δὲ, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σεαυτοῦ λόγῳ διέξελθε. ΑΛ. Ἀλλ' οὐκ οἶδα, εἰ οἷόστ' ἂν εἶην, ὦ Σώκρατες, πρὸς σὲ b. διελθεῖν. ΣΩ. Ἀλλ', ὠγαθὲ, ἐμὲ ἐκκλησίαν νόμισον καὶ δῆμον· καὶ ἐκεῖ τοί σε δεήσει ἕνα ἕκαστον πείθειν [3]. ἦ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦ αὐτοῦ ἕνα τε οἷόντε εἶναι c. κατὰ μόνας πείθειν καὶ ξυμπόλλους, περὶ ὧν ἂν εἰδῇ; ὥσπερ ὁ γραμματιστὴς ἕνα τε που πείθει περὶ γραμμάτων καὶ πολλούς. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἆρ' οὖν [4] καὶ περὶ ἀριθμοῦ ὁ αὐτὸς ἕνα τε καὶ πολλοὺς πείσει; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὗτος δ' ἔσται ὁ εἰδὼς, ὁ ἀριθμητικός; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ σὺ ἅπερ καὶ πολλοὺς οἷόστε πείθειν εἶ, ταῦτα καὶ d. ἕνα; ΑΛ. Εἰκός γε. ΣΩ. Ἔξι δὲ ταῦτα δηλονότι ἃ οἶσθα; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν τοσοῦτον μόνον διαφέρει τοῦ ἓν τῷ δήμῳ ῥήτορος ὁ ἐν τῇ τοιᾷδε ξυνουσίᾳ, ὅτι ὁ μὲν ἀθρόους πείθει τὰ αὐτὰ [5], ὁ δὲ καθ' ἕνα; ΑΛ. Κινδυνεύει. ΣΩ. Ἴθι νῦν, ἐπειδὴ τοῦ αὐτοῦ φαίνεται πολ- 23 λούς τε καὶ ἕνα πείθειν, ἐν ἐμοὶ ἐμμελέτησον [1] καὶ ἐπιχείρησον ἐπιδεῖξαι, ὡς τὸ δίκαιον ἐνίοτε οὐ ξυμφέρει. ΑΛ. Ὑβρισὴς εἶ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Νῦν γοῦν ὑφ' ὕβρεως μᾶλλον σε πείθειν τἀναντία οἷς σὺ ἐμὲ οὐκ ἐθέλεις. ΑΛ. Λέγε δή. ΣΩ. Ἀποκρίνου μόνον τὰ ἐρωτώμενα. ΑΛ. Μή· ἀλ- b. λὰ σὺ αὐτὸς λέγε. ΣΩ. Τί δαί [2]; οὐχ ὅτι μάλιστα βούλει πεισθῆναι; ΑΛ. Πάντως δήπου. ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ λέγεις ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχει, μάλιστ' ἂν εἴης πεπεισμένος. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Ἀποκρίνου δή [3]. καὶ ἂν μὴ αὐτὸς σὺ σαυτῷ c.

2 H. e. hoc mihi demonstrato; v. ad Men. 30. not. 6. — Mox ad εἰ δέ vid. Ind. in Εἰ.

3 Schleiermacher emendandum censet ἓν ἕκαστον; quoniam turbatur sane aliquantum oppositio, vocabulo ἕνα et hic, ubi de *omnibus*, et mox, ubi de *uno*, usurpato. Mihi tamen hac observatione ipse scriptor emendari videtur, qui negligentius hic ἕνα ἕκαστον posuit pro ἅπαντας.

4 Cum Bo. optimos sequendos putavi: quanquam vulgatum Ἆρ' οὖ probum etiam est: vid. ad Men. 21. not. 4.

5 Sic codd. optimi; alii ταυτά. Male vulgo ταῦτα.

1 Vid. Excursum ad h. dial. priorem.

2 Hanc formam hic praebent Vind. Veneti ΞΣ, al. Nam Cl. Vat. cet. dant τί δ' οὐχ —.

3 Hic locus est ap. Stob. p. 122. usque ad συμφέροντά ἐστιν.

ἀκούσῃς [4] ὅτι τὰ δίκαια συμφέροντά ἐξιν, ἄλλῳ γε λέγοντι μὴ πιςεύσῃς. ΑΛ. Οὔ τοι. ἀλλ' ἀποκριτέον. καὶ γὰρ οὐ-
d. δὲν οἶομαι βλαβήσεσθαι. ΣΩ. Μαντικὸς γὰρ εἶ. καί μοι λέγε· τῶν δικαίων φῂς ἔνια μὲν συμφέρειν, ἔνια δ' οὔ. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τί δαί; τὰ μὲν καλὰ αὐτῶν εἶναι, τὰ δ' οὔ; ΑΛ. Πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς; ΣΩ. Εἴ τις ἤδη σοι ἔδοξεν αἰ-
e. σχρὰ μὲν δίκαια δὲ πράττειν; ΑΛ. Οὐκ ἔμοιγε. ΣΩ. Ἀλλὰ πάντα τὰ δίκαια καὶ καλά; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τί δ' αὖ τὰ καλὰ πότερον πάντα ἀγαθά, ἢ τὰ μέν, τὰ δ' οὔ; ΑΛ. Οἶμαι [5] ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἔνια τῶν καλῶν κακὰ εἶναι.
24 ΣΩ. [1]Ἦ καὶ αἰσχρὰ ἀγαθά; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. [2]Ἆρα λέγεις τὰ τοιάδε; οἷον, πολλοὶ ἐν πολέμῳ βοηθήσαντες ἑταίρῳ ἢ οἰκείῳ τραύματά τε [2] ἔλαβον καὶ ἀπέθανον· οἱ δ' οὐ βοηθήσαντες, δέον, ὑγιεῖς ἀπῆλθον. ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ.
b. Οὐκοῦν τὴν τοιαύτην βοήθειαν καλὴν μὲν λέγεις κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ σῶσαι οὓς ἔδει· τοῦτο δ' ἐξὶν ἀνδρία, ἢ οὔ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Κακὴν δέ γε κατὰ τοὺς θανάτους τε καὶ τὰ ἕλκη. ἢ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. [3]Ἆρ' οὖν οὐκ ἄλλο μὲν ἡ ἀνδρία, ἄλλο δὲ ὁ θάνατος; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐκ ἄρα κατὰ ταυτόν γέ ἐξι καλὸν καὶ κακὸν τὸ τοῖς φίλοις
c. βοηθεῖν ΑΛ. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. [4]Ὅρα τοίνυν εἰ, ἤν γε καλὸν, καὶ ἀγαθὸν, ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα· κατὰ τὴν ἀνδρίαν γὰρ ὡμολόγεις καλὸν εἶναι τὴν βοήθειαν. τοῦτ' οὖν αὐτὸ σκόπει, τὴν ἀνδρίαν, ἀγαθὸν ἢ κακόν; ὧδε δὲ σκόπει· σὺ

ἐστιν. [3]Ἔοικε (§. 26.). Quae ibi variant lectiones, de iis si veriores vel saltem alicujus momenti sunt, ad ipsa loca monebimus, ceteras hic apponere placet. 23. c. pro οἶομαι — οἶμαι. 24. c. in ὅρα τοίνυν εἰ ἤ, vocula εἰ omissa; pro ὡμολόγεις — ὁμολογεῖς. 25. c. d. pro *Ναί. Τὴν ἄρα —, Πάνυ γε. T. a.* 26. a. pro οὐκοῦν εὐδαίμονες — ο. ἡ εὐδαιμονία· pro *Τὸ εὖ ἄρα π. — Τὸ γοῦν καλῶς π.*

4 Vid. ad 20. not. 1. — Nurnberger e cod. Ven. diserte enotavit σαυτοῦ ἀκούσῃς omisso σύ: quod non displicebat. Sed nunc in Bekkeri schedis invenio, non σύ sed σαυτοῦ omitti in Ven. *II* (quem eundem esse codicem certum est) et in Vat. Ejusque rei fidem facit quod eadem omissio ex Clarkiano quoque enotata est. Itaque nihil hic mutandum.

5 Cl. Vat. Ven. οἴομαι.

1 Vocula τε e Stob. inserta: nam sine illa sermo esset de iis qui *vulnerati moriuntur*: res autem poscit id, quod plenius etiam enuntiari poterat per ἄλλοι — ἄλλοι καὶ —.

2 Sic

πότερ' ἂν δέξαιό σοι εἶναι; ἀγαθὰ ἢ κακά; ΑΛ. Ἀγαθά. ΣΩ. Οὐκοῦν τὰ μέγιστα μάλιστα [2]· καὶ ἥκιστα τῶν τοιούτων δέξαι' ἂν ἑρέσθαι; ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Πῶς d. οὖν λέγεις περὶ ἀνδρίας; ἐπὶ πόσῳ ἂν αὐτοῦ [3] δέξαιο ἑρέσθαι; ΑΛ. Οὐδὲ ζῆν ἂν ἐγὼ δεξαίμην δειλὸς ὤν. ΣΩ. Ἔσχατον ἄρα κακῶν εἶναί σοι δοκεῖ [4] ἡ δειλία. ΑΛ. Ἔμοιγε. ΣΩ. Ἐξίσου τῷ τεθνάναι, ὡς ἔοικε. ΑΛ. Φημί. ΣΩ. Οὐκοῦν θανάτῳ τε καὶ δειλίᾳ ἐναντιώτατον [5] ζωὴ καὶ ἀν- 25 δρία; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ τὰ μὲν μάλιστ' ἂν εἶναι βούλοιό σοι, τὰ δὲ ἥκιστα. ΑΛ. Ναὶ. ΣΩ. Ἆρ' ὅτι τὰ μὲν ἄριστα ἡγεῖ, τὰ δὲ κάκιστα; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἐν τοῖς ἀρίστοις ἄρα σὺ ἡγεῖ ἀνδρίαν εἶναι, κἀν τοῖς κακίστοις θάνατον; ΑΛ. Ἔγωγε [6]. ΣΩ. Τὸ ἄρα βοηθεῖν ἐν πολέμῳ τοῖς φίλοις, b. ἦ μὲν καλὸν κατ' ἀγαθοῦ πρᾶξιν τὴν τῆς ἀνδρίας, καλὸν αὐτὸ προσεῖπας. ΑΛ. Φαίνομαί γε. ΣΩ. Κατὰ δέ γε κακοῦ πρᾶξιν τὴν τοῦ θανάτου, κακόν. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐ- c. κοῦν ὧδε δίκαιον προσαγορεύειν ἑκάσην τῶν πράξεων; εἴπερ ἦ κακὸν ἐπεργάζεται κακὴν καλεῖς, καὶ ἦ ἀγαθὸν ἀγα- 16 θὴν κλητέον. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Ἆρ' οὖν καὶ ἦ ἀγαθὸν, καλόν· ἦ δὲ κακὸν, αἰσχρόν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὴν d. ἄρα ἐν τῷ πολέμῳ τοῖς φίλοις βοήθειαν λέγων καλὴν μὲν εἶναι, κακὴν δὲ, οὐδαμῶς [7] οὐδὲν διαφερόντως λέγεις ἢ εἰ προσεῖπες [8] αὐτὴν ἀγαθὴν μὲν, κακὴν δέ. ΑΛ. Ἀληθῆ μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐδὲν ἄρα τῶν κα-

2 Sic Be. e mss. et e Fic. In vulg. *μάλιστα* tanquam Alcibiadis affirmatio scriptum.

3 Nota neutrum respiciens proxime praegressum *ἀνδρίας*. V. ad Men. 12. not. 9.

4 Ita tres optimi. Vulgo: *Ἔσχατον ἄρα σοι κακὸν εἶναι δοκεῖ.*

5 Sic Be. ex omnibus praeter Paris. E, qui habet vulgatum *ἐναντιώτατα*, melius quidem illud, sed de correctione suspectum.

6 Verba haec, *Ἐν τοῖς — Ἔγωγε*, e Stob. inserta sunt. Genuina haec quin sint, dubitari nequit, tum quia non apparet quomodo in Stobaeum irrepserint; tum quia optime inserviunt argumentationi. Fortitudo enim et mors e superioribus quattuor potissimum secernenda erant, quoniam duobus his solis statim usurus erat Socrates. Merae autem omissionis hoc quoque est indicium quod in Cl. Vat. Ven. non *Πάνυ γε* servatum est, sed inferius illud *Ἔγωγε*, quo minus recte respondetur illis *Ἆρ' ὅτι*.

7 Haec vox inserta e Stob.

8 Sic tres optimi et Procl. Vulg. *προεῖπες*.

λῶν, καθόσον καλὸν, κακόν· οὐδὲ τῶν αἰσχρῶν, καθόσον αἰ-
26 σχρὸν ἀγαθόν. ΑΛ. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. Ἔτι τοίνυν καὶ
ὧδε σκέψαι. ὅστις καλῶς πράττει, οὐχὶ καὶ εὖ πράττει;
ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οἱ δ' εὖ πράττοντες οὐκ εὐδαίμονες;
ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Οὐκοῦν εὐδαίμονες δι' ἀγαθῶν
κτῆσιν; ΑΛ. Μάλιστα. ΣΩ. Κτῶνται δὲ ταῦτα τῷ εὖ καὶ
καλῶς πράττειν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὸ εὖ ἄρα πράττειν
ἀγαθόν; ΑΛ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Οὐκοῦν καλὸν ἡ εὐπρα-
b. γία; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ταυτὸν ἄρα ἐφάνη ἡμῖν πάλιν αὖ
καλόν τε καὶ ἀγαθόν. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Ὅ,τι ἂν ἄρα εὕ-
ρωμεν καλὸν, καὶ ἀγαθὸν εὑρήσομεν ἔκ γε τούτου τοῦ λό-
c. γου. ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Τί δέ; τὰ ἀγαθὰ συμφέρει, ἢ
οὔ; ΑΛ. Συμφέρει. ΣΩ. Μνημονεύεις οὖν περὶ τῶν δι-
καίων πῶς ὡμολογήσαμεν; ΑΛ. Οἶμαί γε τοὺς τὰ δίκαια
πράττοντας ἀναγκαῖον εἶναι καλὰ πράττειν. ΣΩ. Οὐκοῦν
καὶ τοὺς τὰ καλὰ ἀγαθά; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὰ δὲ ἀγα-
θὰ συμφέρειν. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὰ δίκαια ἄρα, ὦ Ἀλκι-
βιάδη, συμφέροντά ἐστιν; ΑΛ. Ἔοικε. ΣΩ. Τί οὖν; ταῦτα
οὐ σὺ ὁ λέγων, ἐγὼ δὲ ὁ ἐρωτῶν; ΑΛ. Φαίνομαι, ὡς ἔοι-
d. κα. ΣΩ. Εἰ οὖν τις ἀνίσαται ξυμβουλεύσων εἴτε Ἀθηναίοις,
εἴτε Πεπαρηθίοις [1], οἰόμενος γιγνώσκειν τὰ δίκαια καὶ τὰ
ἄδικα, φήσει δὲ εἶναι [2] τὰ δίκαια κακὰ ἐνίοτε, ἄλλο τι ἢ
καταγελῴης ἂν αὐτοῦ; ἐπειδήπερ τυγχάνεις καὶ σὺ λέγων,
27 ὅτι ταυτά ἐστι δίκαιά τε καὶ ξυμφέροντα; ΑΛ. Ἀλλὰ μὰ
τοὺς θεούς, ὦ Σώκρατες, οὐκ οἶδα ἔγωγε οὐδ' ὅ,τι λέγω,
ἀλλ' ἀτεχνῶς ἔοικα ἀτόπως ἔχοντι. τοτὲ μὲν γάρ μοι ἕτερα
δοκεῖ, σοῦ ἐρωτῶντος, τοτὲ δὲ ἄλλα. ΕΥ. Εἶτα τοῦτο, ὦ
φίλε, ἀγνοεῖς τὸ πάθημα τί ἐστι; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ.

1. Peparethus insula fuit vini oleique praestantissimi ferax inter Cycladas; civitas ignobilis, et ob id ipsum hic Athenis opposita.

2 Servavit Be. scripturam εἰδέναι, quam Ficinus quoque sequitur (*dicatque scire se, justa interdum esse mala*). Me adoptatae lectionis εἶναι, quae est in tribus optimis, nondum paenitet. Tum haereas in fut. φήσει, pro quo vel reponendum putes φῃσὶ, ut respondeat praegresso ἀνίσαται, vel, quae Schneideri est sententia, utrumque verbum mutandum ita: ἀνίσαιτ' — φήσειε. Sed sunt talia fortasse negligentiae non condemnandae. Temporum certe haec consecutio, εἰ φήσει (in hypothesi) — καταγελῴης ἄν, alibi quoque occurrit: v. supra 21. b. (οἴσει) Heind. ad Phaedon. 129. extr. Sed cf. etiam Alc. II. 11. a.

1 Sex

Οἴει ἂν οὖν, εἴ τις ἐρωτῴη σε, δύο ὀφθαλμοὺς ἢ τρεῖς b.
ἔχεις; καὶ, δύο χεῖρας ἢ τέτταρας; ἢ ἄλλο τι τῶν τοιού-
των, τοτὲ μὲν ἕτερα ἂν ἀποκρίνασθαι, τοτὲ δὲ ἄλλα, ἢ ἀεὶ
τὰ αὐτά; ΑΛ. Δέδοικα μὲν ἔγωγε ἤδη περὶ ἐμαυτοῦ, οἶ-
μαι μέντοι τὰ αὐτά. ΣΩ. Οὐκοῦν ὅτι οἶσθα [1], τοῦτ' αἴ-
τιον; ΑΛ. Οἶμαι ἔγωγε. ΣΩ. Περὶ ὧν ἄρα ἄκων τἀναν- c.
τία ἀποκρίνει, δῆλον ὅτι περὶ τούτων οὐκ οἶσθα. ΑΛ.
Εἰκός γε. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων,
καὶ καλῶν καὶ αἰσχρῶν, καὶ κακῶν καὶ ἀγαθῶν, καὶ συμφε-
ρόντων καὶ μὴ ἀποκρινόμενος φῂς πλανᾶσθαι [2]; εἶτα οὐ
δῆλον, ὅτι διὰ τὸ μὴ εἰδέναι περὶ αὐτῶν, διὰ ταῦτα πλανᾷ;
ΑΛ. Ἔμοιγε. ΣΩ. Ἆρ' οὖν οὕτω καὶ ἔχει [3]; ἐπειδάν τίς 28
τι μὴ εἰδῇ, ἀναγκαῖον περὶ τούτων [4] πλανᾶσθαι τὴν ψυ-
χήν; ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Τί οὖν; οἶσθα ὁντινα
τρόπον ἀναβήσει εἰς τὸν οὐρανόν; ΑΛ. Μὰ Δί' οὐκ
ἔγωγε. ΣΩ. Ἦ καὶ πλανᾶταί σου ἡ δόξα [5] περὶ ταῦτα; b.
ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Τὸ δ' αἴτιον οἶσθα, ἢ ἐγὼ φράσω [6];
ΑΛ. Φράσον. ΣΩ. Ὅτι, ὦ φίλε, οὐκ οἴει αὐτὸ ἐπίσασθαι,
οὐκ ἐπισάμενος. ΑΛ. Πῶς αὖ τοῦτο λέγεις. ΣΩ. Ὅρα c.
καὶ σὺ κοινῇ. ἃ μὴ ἐπίσασαι, γιγνώσκεις δὲ ὅτι οὐκ ἐπίσα-
σαι, πλανᾷ περὶ τὰ τοιαῦτα; ὥσπερ περὶ ὄψου σκευασίας
οἶσθα δήπου ὅτι οὐκ οἶσθα. ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Πότε-

1 Sex codd. et in his optimi, οἶσθας: quamquam Clark. cum duobus punctis super ultimo σ, quae tamen videntur esse ab aliquo qui puriori Atticismo timeret. Vid. Moer. et Piers. p. 283. Certe τῶν κοινῶν nunquam fuit haec forma; ut non facile dicas quomodo irrepserit. Sane sexcenties in Platone occurrit οἶσθα sine hac varietate. Sed ob id ipsum quod toties sine vi sermoni haec vox inseritur, si quando significantius usurparetur, ponderosius etiam prolatam fuisse non inepte suspiceris.

2 Omittitur vulgo interrogationis nota; male: nam si citra interrogationem haec intelligenda essent; dicendum esset οὐκοῦν valere *jam vero*, contra ingenium linguae.

3 Legendum censeo καὶ ἀεὶ ἔχει. Distinguenda enim nunc sunt haec duo, cum quis aliquid se ignorare *scit*, et cum *nescit*. SCHLEIERM.

4 Codd. longe plurimi περὶ τούτων. vid. ad §. 16. Sed vera videtur Schneideri emendatio περὶ τοῦτο; nam etiam in seqq. ubique πλανᾶσθαι περί τι.

5 Vid. Ind. Lat. *Genitivus*.

6 Cl. Vat. Ven. omittunt ἐγώ. — Ad φράσω vid. Gramm. §. 126. Obs. 7.

1 Hunc

λῶν, καθόσον καλὸν, κακόν· οὐδὲ τῶν αἰσχρῶν, καθόσον αἰ-
26 σχρὸν ἀγαθόν. ΑΛ. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. Ἔτι τοίνυν καὶ
ὧδε σκέψαι. ὅστις καλῶς πράττει, οὐχὶ καὶ εὖ πράττει;
ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οἱ δ' εὖ πράττοντες οὐκ εὐδαίμονες;
ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Οὐκοῦν εὐδαίμονες δι' ἀγαθῶν
κτῆσιν; ΑΛ. Μάλιστα. ΣΩ. Κτῶνται δὲ ταῦτα τῷ εὖ καὶ
καλῶς πράττειν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὸ εὖ ἄρα πράττειν
ἀγαθόν; ΑΛ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Οὐκοῦν καλὸν ἡ εὐπρα-
b. γία; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ταυτὸν ἄρα ἐφάνη ἡμῖν πάλιν αὖ
καλόν τε καὶ ἀγαθόν. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Ὅ,τι ἂν ἄρα εὕ-
ρωμεν καλὸν, καὶ ἀγαθὸν εὑρήσομεν ἔκ γε τούτου τοῦ λό-
c. γου. ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Τί δέ; τὰ ἀγαθὰ συμφέρει, ἢ
οὔ; ΑΛ. Συμφέρει. ΣΩ. Μνημονεύεις οὖν περὶ τῶν δι-
καίων πῶς ὡμολογήσαμεν; ΑΛ. Οἶμαί γε τοὺς τὰ δίκαια
πράττοντας ἀναγκαῖον εἶναι καλὰ πράττειν. ΣΩ. Οὐκοῦν
καὶ τοὺς τὰ καλὰ ἀγαθά; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὰ δὲ ἀγα-
θὰ συμφέρειν. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὰ δίκαια ἄρα, ὦ Ἀλκι-
βιάδη, συμφέροντά ἐστιν; ΑΛ. Ἔοικε. ΣΩ. Τί οὖν; ταῦτα
οὐ σὺ ὁ λέγων, ἐγὼ δὲ ὁ ἐρωτῶν; ΑΛ. Φαίνομαι, ὡς ἔοι-
d. κα. ΣΩ. Εἰ οὖν τις ἀνίσαται ξυμβουλεύσων εἴτε Ἀθηναίοις,
εἴτε Πεπαρηθίοις [1], οἰόμενος γιγνώσκειν τὰ δίκαια καὶ τὰ
ἄδικα, φήσει δὲ εἶναι [2] τὰ δίκαια κακὰ ἐνίοτε, ἄλλο τι ἢ
καταγελώης ἂν αὐτοῦ; ἐπειδήπερ τυγχάνεις καὶ σὺ λέγων,
27 ὅτι ταυτά ἐστι δίκαιά τε καὶ ξυμφέροντα; ΑΛ. Ἀλλὰ μὰ
τοὺς θεοὺς, ὦ Σώκρατες, οὐκ οἶδα ἔγωγε οὐδ' ὅ,τι λέγω,
ἀλλ' ἀτεχνῶς ἔοικα ἀτόπως ἔχοντι. τοτὲ μὲν γάρ μοι ἕτερα
δοκεῖ, σοῦ ἐρωτῶντος, τοτὲ δὲ ἄλλα. ΕΩ. Εἶτα τοῦτο, ὦ
φίλε, ἀγνοεῖς τὸ πάθημα τί ἐστι; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ.

1. Peparethus insula fuit vini oleique praestantissimi ferax inter Cycladas; civitas ignobilis, et ob id ipsum hic Athenis opposita.

2 Servavit Be. scripturam εἰδέναι, quam Ficinus quoque sequitur (*dicatque scire se, justa interdum esse mala*). Me adoptatae lectionis εἶναι, quae est in tribus optimis, nondum paenitet. Tum haereas in fut. φήσει, pro quo vel reponendum putes φῃσὶ, ut respondeat praegresso ἀνίσαται, vel, quae Schneideri est sententia, utrumque verbum mutandum ita: ἀνίσαιτ' — φήσειε. Sed sunt talia fortasse negligentiae non condemnandae. Temporum certe haec consecutio, εἰ φήσει (in hypothesi) — καταγελώης ἄν, alibi quoque occurrit: v. supra 21. b. (οἴσει) Heind. ad Phaedo. 129. extr. Sed cf. etiam Alc. II. 11. a.

1 Sex

Οἴει ἂν οὖν, εἴ τις ἐρωτῴη σε, δύο ὀφθαλμοὺς ἢ τρεῖς b.
ἔχεις; καὶ, δύο χεῖρας ἢ τέτταρας; ἢ ἄλλο τι τῶν τοιού-
των, τοτὲ μὲν ἕτερα ἂν ἀποκρίνασθαι, τοτὲ δὲ ἄλλα, ἢ ἀεὶ
τὰ αὐτά; ΑΛ. Δέδοικα μὲν ἔγωγε ἤδη περὶ ἐμαυτοῦ, οἶ-
μαι μέντοι τὰ αὐτά. ΣΩ. Οὐκοῦν ὅτι οἶσθα [1], τοῦτ' αἴ-
τιον; ΑΛ. Οἶμαι ἔγωγε. ΣΩ. Περὶ ὧν ἄρα ἄκων τἀναν- c.
τία ἀποκρίνει, δῆλον ὅτι περὶ τούτων οὐκ οἶσθα. ΑΛ.
Εἰκός γε. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων,
καὶ καλῶν καὶ αἰσχρῶν, καὶ κακῶν καὶ ἀγαθῶν, καὶ συμφε-
ρόντων καὶ μὴ ἀποκρινόμενος φῂς πλανᾶσθαι [2]; εἶτα οὐ
δῆλον, ὅτι διὰ τὸ μὴ εἰδέναι περὶ αὐτῶν, διὰ ταῦτα πλανᾷ;
ΑΛ. Ἔμοιγε. ΣΩ. Ἆρ' οὖν οὕτω καὶ ἔχει [3]; ἐπειδάν τίς 28
τι μὴ εἰδῇ, ἀναγκαῖον περὶ τούτων [4] πλανᾶσθαι τὴν ψυ-
χήν; ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Τί οὖν; οἶσθα ἄντινα
τρόπον ἀναβήσει εἰς τὸν οὐρανόν; ΑΛ. Μὰ Δί' οὐκ
ἔγωγε. ΣΩ. Ἦ καὶ πλανᾶταί σου ἡ δόξα [5] περὶ ταῦτα; b.
ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Τὸ δ' αἴτιον οἶσθα, ἢ ἐγὼ φράσω [6];
ΑΛ. Φράσον. ΣΩ. Ὅτι, ὦ φίλε, οὐκ οἴει αὐτὸ ἐπίσασθαι,
οὐκ ἐπισάμενος. ΑΛ. Πῶς αὖ ταῦτο λέγεις. ΣΩ. Ὅρα c.
καὶ σὺ κοινῇ. ἃ μὴ ἐπίσασαι, γιγνώσκεις δὲ ὅτι οὐκ ἐπίσα-
σαι, πλανᾷ περὶ τὰ τοιαῦτα; ὥσπερ περὶ ὄψου σκευασίας
οἶσθα δήπου ὅτι οὐκ οἶσθα. ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Πότε-

1 Sex codd. et in his optimi, οἶσθας: quamquam Clark. cum duobus punctis super ultimo σ, quae tamen videntur esse ab aliquo qui puriori Attioismo timeret. Vid. Moer. et Piers. p. 283. Certe τῶν κοινῶν nunquam fuit haec forma; ut non facile dicas quomodo irrepserit. Sane sexcenties in Platone occurrit οἶσθα sine hac varietate. Sed ob id ipsum quod toties sine vi sermoni haec vox inseritur, si quando significantius usurparetur, ponderosius etiam prolatam fuisse non inepte suspiceris.

2 Omittitur vulgo interrogationis nota; male: nam si citra interrogationem haec intelligenda essent, dicendum esset οὐκοῦν valere *jam vero*, contra ingenium linguae.

3 Legendum censeo καὶ ἀεὶ ἔχει. Distinguenda enim nunc sunt haec duo, cum quis aliquid se ignorare *scit*, et cum *nescit*. *SCHLEIERM.*

4 Codd. longe plurimi περὶ τούτων. vid. ad §. 16. Sed vera videtur Schneideri emendatio περὶ τοῦτο; nam etiam in seqq. ubique πλανᾶσθαι περί τι.

5 Vid. Ind. Lat. *Genitivus.*

6 Cl. Vat. Ven. omittunt ἐγώ. — Ad φράσω vid. Gramm. §. 126. Obs. 7.

1 Hunc

ρον οὖν αὐτὸς περὶ ταῦτα δοξάζεις ὅπως χρὴ σκευάζειν, καὶ
d. πλανᾷ, ἢ τῷ ἐπισαμένῳ ἐπιτρέπεις; ΑΛ. Οὕτω. ΣΩ. Τί
δ', εἰ ἐν νηῒ πλέοις, ἆρα δοξάζοις ἂν πότερον χρὴ τὸν οἴ-
ακα εἴσω ἄγειν ἢ ἔξω, καὶ ἅτε οὐκ εἰδὼς πλανῷο ἂν, ἢ τῷ
κυβερνήτῃ ἐπιτρέψας ἂν ἡσυχίαν ἄγοις; ΑΛ. Τῷ κυβερ-
νήτῃ. ΣΩ. Οὐκ ἄρα περὶ ἃ μὴ οἶσθα πλανᾷ, ἅπερ εἰδῆς
29 ὅτι οὐκ οἶσθα; ΑΛ. Οὐκ ἔοικα. ΣΩ. Ἔννοεῖς οὖν, ὅτι
καὶ τὰ ἁμαρτήματα ἐν τῇ πράξει διὰ ταύτην τὴν ἄγνοιάν
ἐστι, τὴν τοῦ μὴ εἰδότα οἴεσθαι εἰδέναι. ΑΛ. Πῶς αὖ λέ-
γεις τοῦτο; ΣΩ. Τότε που ἐπιχειροῦμεν πράττειν, ὅταν
οἰώμεθα εἰδέναι ὅ,τι πράττομεν. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ὅταν
δέ γέ πού τινες μὴ οἴωνται εἰδέναι, ἄλλοις παραδιδόασι.
b. ΑΛ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Οὐκοῦν οἱ τοιοῦτοι τῶν μὴ εἰδό-
των ἀναμάρτητοι ζῶσι διὰ τὸ ἄλλοις περὶ αὐτῶν ἐπιτρέ-
πειν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τίνες οὖν οἱ ἁμαρτάνοντες; οὐ
γάρ που οἵ γε εἰδότες. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ
οὔθ' οἱ εἰδότες, οὔθ' οἱ τῶν μὴ εἰδότων εἰδότες ὅτι οὐκ ἴσα-
σιν, ἢ ἄλλοι λείπονται ἢ οἱ μὴ εἰδότες, οἰόμενοι δ' εἰδέναι; p. 113
c. ΑΛ. Οὔκ· ἀλλὰ οὗτοι. ΣΩ. Αὕτη ἄρα ἡ ἄγνοια τῶν
κακῶν αἰτία, καὶ ἡ ἐπονείδιστος [1] ἀμαθία. ΑΛ. Ναί. ΣΩ.
Οὐκοῦν ὅταν ᾖ περὶ τὰ μέγιστα, τότε κακουργοτάτη καὶ αἰ-
σχίστη; ΑΛ. Πολύ γε. ΣΩ. Τί οὖν; ἔχεις μεῖζω ἐπεῖν
δικαίων τε, καὶ καλῶν, καὶ ἀγαθῶν, καὶ ξυμφερόντων; ΑΛ.
d. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐκοῦν περὶ ταῦτα σὺ φῂς πλανᾶσθαι;
ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Εἰ δὲ πλανᾷ, ἆρ' οὐ δῆλον ἐκ τῶν ἔμ-
προσθεν, ὅτι οὐ μόνον ἀγνοεῖς τὰ μέγιστα, ἀλλὰ καὶ οὐκ εἰ-
30 δὼς οἴει αὐτὰ [2] εἰδέναι; ΑΛ. Κινδυνεύω. ΣΩ. Βαβαὶ
ἄρα, ὦ Ἀλκιβιάδη, οἷον [3] πάθος πέπονθας. ὃ ἐγὼ ὀνο-
μάζειν μὲν ὀκνῶ, ὅμως δὲ, ἐπειδὴ μόνῳ ἐσμὲν, ῥητέον. ἀμα-
θία γὰρ ξυνοικεῖς, ὦ βέλτιστε, τῇ αἰσχίστῃ, ὡς ὁ λόγος σου
b. κατηγορεῖ, καὶ σὺ σαυτοῦ. διὸ καὶ ἄττεις ἆρα πρὸς τὰ πο-
λιτικὰ πρὶν παιδευθῆναι. πέπονθας δὲ τοῦτο οὐ σὺ μόνος,
ἀλλὰ καὶ οἱ πολλοὶ τῶν πραττόντων τὰ τῇδε τῆς πόλεως,
πλὴν ὀλίγων [4] γε καὶ ἴσως τοῦ σοῦ ἐπιτρόπου Περικλέους.

1 Articulum ἡ abesse malim.

2 Vulg. ταῦτα. Tres optimi αὐτά, bene; perperam tamen omisso οἴει.

3 Cl. Vat. Ven. ποῖον: tum iid. cum Par. F, ἐσχάτῃ pro αἰσχίστῃ.

4 Sic recte Be. e tribus opt. pro vulg. τε, quod locum non

ΑΛ. Λέγεταί γέ τοι, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἀπὸ ταὐτομάτου c.
σοφὸς γεγονέναι, ἀλλὰ πολλοῖς καὶ σοφοῖς συγγεγονέναι; καὶ γὰρ Πυθοκλείδῃ καὶ Ἀναξαγόρᾳ [3] καὶ νῦν ἔτι τηλικοῦτος ὢν Λάμφωνι ξύνεσιν αὐτοῦ τούτου ἕνεκα [4]. ΣΩ. Τί d.
οὖν; ἤδη τινὰ εἶδες σοφὸν, ὅτιοῦν ἀδυνατοῦντα ποιῆσαι ἄλλον σοφὸν ἅπερ αὐτός; ὥσπερ ὅς σε ἐδίδαξε γράμματα, αὐτός τε ἦν σοφὸς καὶ σὲ ἐποίησε, τῶν τε ἄλλων ὁντινα ἐβούλετο. ἦ γάρ; ΑΛ. Ναί; ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ σὺ ὁ παρ' ἐκείνου μαθὼν ἄλλον οἵόστε ἔσει; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ ὁ κιθαριστὴς δὲ καὶ ὁ παιδοτρίβης ὡσαύτως. ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Καλὸν γὰρ δήπου τεκμήριον τοῦτο τῶν ἐπισταμένων 31
ὅτιοῦν, ὅτι ἐπίστανται, ἐπειδὰν καὶ ἄλλον οἱοῦτε ὦσιν ἀποδεῖξαι ἐπιστάμενον. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Τί οὖν; ἔχεις εἰπεῖν, Περικλῆς τίνα ἐποίησε σοφὸν ἀπὸ τῶν υἱέων ἀρξάμενος [1]; ΑΛ. Τί δ' [εἰ τὼ Περικλέους υἱέ [2] ἠλιθίω b.
ἐγενέσθην, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ἀλλὰ Κλεινίαν, τὸν σὸν ἀδελφόν. ΑΛ. Τί δ' ἂν αὖ Κλεινίαν λέγοις, μαινόμενον ἄνθρωπον [3]; ΣΩ. Ἐπειδὴ τοίνυν Κλεινίας μὲν μαίνεται,

non habet, quoniam in his ὀλίγοις comprehensus est Pericles.

3 Sc. συγγέγονεν. Hanc scripturum solus Ven. Σ servavit. Vulgo γάρ omittitur: quod bene haberet si in superioribus esset ἀλλ' ἄλλοις τε πολλοῖς.

4 Schol. Πυθοκλείδης μουσικὸς ἦν τῆς σεμνῆς μουσικῆς διδάσκαλος καὶ Πυθαγόρειος· οὗ μαθητὴς Ἀγαθοκλῆς, οὗ Λαμπροκλῆς, οὗ Ἀάμων. Vid. et Protag. p. 316. e. et ibi Heind.

De *Damone* v. Plut. Pericl. 4. qui natrat, simulasse illum se esse musicum, cum insignis esset sophista, qui Pericli velut athletae aliptes in rep. adesset; ejectus tandem urbe per ostracismum ὡς μεγαλοπράγμων καὶ φιλοτύραννος. [Cf. Diog. La. 2. 19.] — *Anaxagoram* Periclis praeceptorem fuisse, e Platone, Plutarcho l. l. et Cicerone Brut. 11. notum est. GOTTL.

1 Vid. Ind. ἄρχεσθαι.

2 Paralus atque Xanthippus. Vid. Méno 33. Protag. p. 319. extr. Plut. Pericl. 36. In vulgus nota erat fatuitas filiorum Periclis, qui βλιττομάμμαι ideo appellati sunt, de qua voce vid. schol. ad h. l. et Schneid. in Lex. Sustulit utrumque pestilens ille, qui Athenis tum grassabatur, morbus, vivo adhuc patre Xenoph. Mem. 3, 5.

3 Schol. Ὁ Κλεινίας αὐθάδης οὕτως, ὡς μηδενὶ τῶν συμβούλων προσέχειν. Plat. Protag. p. 320. Εἰ δὲ βούλει, Κλεινίαν τὸν Ἀλκιβιάδου τουτουῖ νεώτερον ἀδελφὸν ἐπιτροπεύων ὁ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ Περικλῆς, δεδιὼς περὶ αὐτοῦ μὴ διαφθαρῇ δὴ ὑπὸ Ἀλκιβιάδου, ἀποσπάσας ἀπὸ

τῷ δὲ Περικλέους υἱέε ἠλιθίω ἐγενέσθην, σοὶ τίνα αἰτίαν ἀναθῶμεν, διότι σε οὕτως ἔχοντα περιορᾷ [4]; ΑΛ. Ἐγώ, c. οἶμαι, αἴτιος, οὐ προσέχων τὸν νοῦν. ΣΩ. Ἀλλὰ τῶν ἄλ- p. 11
λων Ἀθηναίων ἢ τῶν ξένων δοῦλον ἢ ἐλεύθερον εἰπέ, ὅστις αἰτίαν ἔχει διὰ τὴν Περικλέους συνουσίαν σοφώτερος γεγονέναι· ὥσπερ ἐγὼ ἔχω σοι εἰπεῖν, διὰ τὴν Ζήνωνος Πυθόδωρον τὸν Ἰσολόχου, καὶ Καλλίαν τὸν Καλλιάδου· ὧν ἑκάτερος Ζήνωνι ἑκατὸν μνᾶς τελέσας σοφός τε καὶ ἐλλόγιμος γέγονεν [5]. ΑΛ. Ἀλλὰ μὰ Δί' οὐκ ἔχω.

32 ΣΩ. Εἶεν. τί οὖν διανοεῖ περὶ σαυτοῦ; πότερον ἐᾷν, ὡς νῦν ἔχεις, ἢ ἐπανελέσθαι τινὰ ποιεῖσθαι; ΑΛ. Κοινῇ

ἀπὸ τούτου καταθέμενος ἐν Ἀριφρονος ἐπαίδευε· καὶ πρὶν ἐξ μῆνας γεγονέναι ἀπέδωκε τοῦτω (sc. ὁ Ἀριφρων τῷ Περικλεῖ) οὐκ ἔχων ὅ,τι χρήσαιτο αὐτῷ.

4 Admodum usitata est locutio ἀναθεῖναί τινι αἰτίαν τινός *causam alicujus rei conferre in aliquem* (v. Steph. Thes. Indices Xenoph. Demosth. etc.). Itaque Socratis haec interrogatio superioribus accommodari possit ita: „quamnam causam in te conferamus h. e. in te esse dicamus, qualis illa est Clinine insania et P. filiorum fatuitas?" Verum hoc si dixit ille, fieri nullo modo potuit ut responderetur: Ἐγὼ αἴτιος. Apparet igitur Alcibiadem istius σοί potuisse nullam rationem habere, verbaque Socratis ita intelligere tanquam si de causa extra se posita quaereret ille. Neque aliter ea interpretatus est Schleiermacher: *was für eine Ursache sollen wir anführen weshalb er dich so übersieht?* Nimirum hoc utique poscit sententiarum nexus, graeci autem sermonis ingenium praeterea *dativum incommodi*, illos qui ante nominantur respicientem: „Verum si Clinias quidem insanit, P. autem filii fatui sunt (quae nimirum physicae sunt ex traque voluntatem positae causae), tibi quid in causa esse dicamus cur te negligat?" Quo facto recte respondetur, Ego in causa sum. Hunc itaque sensum ut e Socratis verbis eliciamus, dicendum est, verbum ἀναθεῖναι hoc unico loco urgendum non esse, cum per dictionis quandam negligentiam dativo illi reliquum etiam sermonem accommodarit Socrates, certus de culpa aliqua Alcibiadis se intelligi non posse: fere ut δίκαιος εἶ παθεῖν ab omnibus intelligitur ita, δίκαιόν ἐστι, παθεῖν σε. Quae tamen cum nimia mihi quidem videatur esse sermonis licentia, non in ipsius scriptoris sed in alicujus e transcribentibus cogitatione talem factam esse permutationem suspicor; nimirum ut ἀνεύρωμεν, quod dederit ille, ob viciniam dativi σοί et vocis αἰσίαν transierit in sollemne illud et velut obvium ἀναθῶμεν.

5 Schol. Ζήνων ὁ Ἐλεάτης Παρμενίδου μαθητής, φυσικὸς φιλόσοφος καὶ πολιτικὸς ὡς ἀληθῶς κ.τ.λ.— *Pythodorus* autem et *Callias* nobiles Athenienses, quo-

βουλῇ [1], ὦ Σώκρατες. καίτοι ἔννοῶ σου εἰρῶντος καὶ ξυγχωρῶ. δοκοῦσι γάρ μοι οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες ἧττὸς ὀλίγων, ἀπαίδευτοι εἶναι. ΣΩ. Εἶτα τί δὴ τοῦτο; ΑΛ. Εἰ μέν που ἦσαν πεπαιδευμένοι, ἔδει ἂν τὸν ἐπι- b. χειροῦντα αὐτοῖς ἀνταγωνίζεσθαι μαθόντα καὶ ἀσκήσαντα ἱέναι ὡς ἐπ' ἀθλητάς; νῦν δ', ἐπειδὴ καὶ οὗτοι ἰδιωτικῶς ἔχοντες ἐληλύθασιν ἐπὶ τὰ τῆς πόλεως, τί δεῖ ἀσκεῖν καὶ μανθάνοντα πράγματα ἔχειν; ἐγὼ γὰρ εὖ οἶδα, ὅτι τούτων τῇ γε φύσει πάνυ πολὺ περιέσομαι. ΣΩ. Βαβαί, οἷον, ὡς c. ἄρισε, τοῦτ' εἴρηκας. ὡς ἀνάξιον τῆς ἰδέας καὶ τῶν ἄλλων τῶν σοι ὑπαρχόντων. ΑΛ. Τί μάλιστα, καὶ πρὸς τί τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ἀγαναχτῶ ὑπέρ τε τοῦ σοῦ καὶ τοῦ ἐμοῦ ἔρωτος [2]. ΑΛ. Τί δή; ΣΩ. Εἰ ἠξίωσας τὸν ἀγωνά σοι εἶναι πρὸς τοὺς ἐνθάδε ἀνθρώπους. ΑΛ. Ἀλλὰ

quorum illius etiam in Parmenidis exordio mentionem fecit Plato. Deverterant enim apud eum Parmenides et Zeno. *Callias* autem *Calliadae* f. Atheniensium dux in proelio ad Potidaeam occubuit, teste Thucyd. 1, 61 — 63. aliunde mihi quidem non notus. Nam quod suspicatur J. Fr. Gronovius (Obss. 4, 7. p. 595), nostrum tamen locum non respiciens, Calliam hunc Calliadae non diversum esse a notissimo illo Callia divite, *Hipponici* filio, tum quod Hipponicus, pater Calliae, ipse fuerit Calliae antiquioris filius et proinde Calliades appellari potuerit; tum quod Diodorus lib. 12., mentione facta (c. 4) Calliae Hipponici f., mox (c. 37) eum, qui ad Potidaeam cecidit, nomine patris non addito, memoret; id per se parum probabile hoc ipso nostro loco videtur confutari. Illum enim Calliam, quem Hipponici filium Plato ubique nominat, quique sophistis omnibus se tradidit, omnes ditavit, non ita tantum hic memoraret Socrates ut qui Cleinarum didactro numerato a Zenone eruditus esset. Ut illud taceam, inesse huic Pythodori et Calliae mentioni aliquid seriae laudis, qualem Hipponici filio non tribuisset Socrates. In Scholiis hoc tantum notatur: *Καλλίας, Ἀθηναίων στρατηγὸς, ἔνδοξός τε πολιτικὸς καὶ αὐτός.*

1 Vid. Ind. — Mox Steph. malebat *καί τι* et sic est correctum in Coisl. Male. *Καίτοι* hic est corrigentis se. Vix enim opus esse putat *κοινῆς βουλῆς*, jam enim perspicere se verum sensum eorum quae dixerit Socrates (§. 30. *πέπονθας δέ κ. τ. λ.*).

2. Nescio unde in interpolata Ficini exemplaria venerit haec translatio: *Dolet enim mihi tum propter te, tum ob mutuam nostram benevolentiam.* Nam in genuinis ita legitur: *Graviter enim fero ob mutuam inter nos benivolentiam.* Quicquid autem est, vix dubito quin expuncto priori τοῦ legendum sit: *ὑπέρ τε σοῦ, καὶ τοῦ ἐμοῦ ἔρωτος.* — Cl. Vat. Ven. *τοῦ ἐμαυτοῦ δ.*

1 Sic

πρὸς τίνας μήν; ΣΩ. Ἄξιον τοῦτό γε καὶ ἐρέσθαι ἄνδρα
33 οἰόμενον μεγαλόφρονα εἶναι; ΑΛ. Πῶς λέγεις; οὐ πρὸς
τούτους μοι ὁ ἀγών; ΣΩ. Ἀλλὰ κἂν εἰ τριήρη διενοοῦ
κυβερνᾶν μέλλουσαν ναυμαχεῖν, ἦρκει ἄν σοι τῶν συνναυτῶν
βελτίσῳ εἶναι τὰ κυβερνητικά; ἢ ταῦτα μὲν ὡοὺ ἂν δεῖν
ὑπάρχειν, ἀπέβλεπες δ' ἂν εἰς τοὺς ὡς ἀληθῶς ἀνταγωνι-
b. σὰς, ἀλλ' οὐχ ὡς νῦν εἰς τοὺς συναγωνιζάς; ὧν δήπου πε-
ριγενέσθαι σε δεῖ τοσοῦτον, ὥστε μὴ ἀξιοῦν ἀνταγωνίζεσ-
θαι [1], ἀλλὰ καταφρονηθέντας συναγωνίζεσθαί σοι πρὸς
τοὺς πολεμίους· εἰ δὴ τῷ ὄντι γε καλόν τι ἔργον ἀποδεί-
ξασθαι διανοεῖ καὶ ἄξιον σαυτοῦ τε καὶ τῆς πόλεως. ΑΛ.
c. Ἀλλὰ μὲν δὴ διανοοῦμαί γε. ΣΩ. Πάνυ ἄρα σοι ἄξιον
ἀγαπᾶν [2], εἰ τῶν ϛρατιωτῶν βελτίων εἶ, ἀλλ' οὐ πρὸς
τοὺς τῶν ἀντιπάλων ἡγεμόνας ἀποβλέπειν, ὁπότε ἐκείνων
βελτίων γένοιο [3] σκοποῦντα, καὶ ἀσκοῦντα πρὸς ἐκείνους.

1 Sic recte nunc ex optimis. In vulgata ὥϛε μὴ συναγωνιζεσθαι. vox συν nata ex omisso verbo ἀξιοῦν. Itaque haec bis composita vox e Lexicis iterum ejicienda est. Ad verbum autem ἀνταγωνίζεσθαι intelligendum σοί, ut recte sensum cepit Schleierm.

2 Schleiermacher qui ironiam, qua mox utitur Socrates, hic commode incipere negat, legendum censet ἀνάξιον: sed ita asper foret orationis decursus ob sequens ἀλλ' οὐ —. Ironiam ego interruptam puto Alcibiadis interrogatione, moxque resumptam.

3 Be. in loco impedito satius duxit lectionem dare codicum fere omnium γέγονας. Quod tamen commodum sensum non fundit. Sic enim ἐκείνων iterum referendum esset ad milites „quandoquidem inter illos praecellis"; in quo ut taceam miseram tautologiam post illa εἰ τῶν ϛρατιωτῶν, quis ferat ἐκείνων et ἐκείνους in eodem sermone ad diversos spectantia? quis ferat haec πρὸς τοὺς τ. α. ἡγεμόνας ἀποβλέπειν, σκοποῦντα — πρὸς ἐκείνους? Itaque redeundum ad vulgatam γένοιο, quae quid velit scriptor tamen monstrat, quamque cod. Ven. Ξ praebet et a prima manu Coisl. Hanc si aliquo modo explicari mavis, illius quod olim proposui, ut σκοπεῖν ὁπότε sit „spectare, quando aliquando —" atque sic idem valeat quod, ὥϛ ποτε, non me paenitet. Certe eo ducunt talia quale est illud Homericum Il. σ, 524. de speculatoribus, Δέγμενοι ὁππότε μῆλα ἰδοίατο καὶ ἕλικας βοῦς. Neque multum dissimile est illud Pindari Ol. 2, 60. βροτῶν κέκριται πεῖρας οὔτε θανάτου, οὐδ' ἀσύχιμον ἀμέραν ὁπότε ἀτειρεῖ σὺν ἀγαθῷ τελεῦτάσομεν· ubi ὁπότε, ut nexus sententiarum docet, non definitum tempus maxime spectat, sed illam tranquillam finem, ut sit simul pro εἴποτε: vid. Boeckh. ad. l. et conf. Herm.

ΑΛ. Λέγεις δὲ τίνας τούτους, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Οὐκ οἶσθα ἡμῶν τὴν πόλιν Λακεδαιμονίους τε καὶ τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ πολεμοῦσαν ἑκάστοτε; ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Οὐκοῦν, εἴπερ ἐν νῷ ἔχεις ἡγεμὼν εἶναι τῆσδε τῆς πόλεως, πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίων βασιλεῖς καὶ τοὺς Περσῶν τὸν ἀγῶνα ἡγούμενός σοι εἶναι, ὀρθῶς ἂν ἡγοῖο; ΑΛ. Κινδυνεύεις ἀληθῆ λέγειν. ΣΩ. Οὔκ, ὦ γαθέ· ἀλλὰ πρὸς Μειδίαν σε δεῖ τὸν ὀρτυγοτρόφον ἀποβλέπειν, καὶ ἄλλους τοιούτους, οἳ τὰ τῆς πόλεως πράττειν ἐπιχειροῦσιν ἔτι τὴν ἀνδραποδώδη, φαῖεν ἂν αἱ γυναῖκες, τρίχα ἔχοντες ἐν τῇ ψυχῇ ὑπ' ἀμουσίας καὶ οὕπω ἀποβεβληκότες, ἔτι δὲ

Herm. ad Vig. p. 918. Quae si non satisfaciunt, nil ego facilius reperio ingeniosa Heindorfii conjectura, ὅπη τε ε. β. γένοιο σκοπεῦντα, καὶ ἀσκοῦντα π. α.

4 Vulgo ὡς πρὸς, moleste. Omittunt ὡς tres optimi, quod e praecedente voce adhaesisse in vulgata recte judicat Nurnberger.

1 Athenaeus 11. p. 506. d. memorat hinc, Midiam ὀρτυγοκόπον a Platone dictum esse. Non tamen ideo necessarium, ut hic quoque reponas ὀρτυγοκόπον, quod volebat Toupius in Cur. Noviss. pag. 266. Ed. Lips. ubi vid. Conf. Schweigh. ad Ath. l. c. Apud Aristoph. in Avib. 1297. dicitur *Μειδίας* ὄρτυξ, ubi v. Schol. — Schol. ad h. l. Οὗτος ἐπὶ κύκλῳ τοὺς ὄρτυγας παρισὰς κόπτειν αὐτοὺς ἀλλήλους ἐδίδασκε. Vid. et Pollux 9, 7. et Suid. in Ὀρτυγοκοπεῖν. Plato de Legg. 7. p. 789. b.: τρέφουσιν (Ἀθηναῖοι) οὐ μόνον παῖδες ἀλλὰ καὶ πρεσβύτεροί τινες ὀρνίθων θρέμματα ἐπὶ τὰς μάχας τὰς πρὸς ἄλληλα ἀσκοῦντες τὰ τοιαῦτα τῶν θηρίων. — πρὸς τούτοις, λαβόντες — τοὺς μὲν ἐλάττονας εἰς τὰς χεῖρας, μείζους δ' ὑπὸ τὴν ἀγκάλην ἐντὸς, πορεύονται περιπατοῦντες σαθροὺς παμπόλλους ἕνεκα τῆς εὐεξίας — — τῆς τούτων τῶν θρεμμάτων. — Ironia vero hic salsa, quod et Alcibiades ipse coturnices alebat atque in gremio fovebat. V. Plut. in Alcib. p. 195. e.

2 Sic Be. ex optimis et Olympiodoro. Vulgo ἐπί.

3 Timaeus: Ἀνδραποδώδη τρίχα. τὴν τῶν ἀνδραπόδων ἴδιον κουρὰν, ἣν ἀπελευθερωθέντες ἤλλασσον Ἀθήνησιν αἱ δοῦλαί τε καὶ οἱ δοῦλοι. Olympiod. in Schol. in hunc dialogum: *Παροιμία ἐπὶ γυναικῶν ἐπὶ τῶν ἐλευθερουμένων δούλων καὶ ἐπιμενόντων ἐν τῇ δουλείᾳ, ὅτι Ἔχεις τὴν ἀνδραποδώδη τρίχα ἐν τῇ κεφαλῇ, τουτέστιν, ἔτι τὴν δουλικὴν τρίχα ἔχεις. πάλαι γὰρ καὶ τοῖς ὀνόμασι διεκέκριντο οἱ ἐλεύθεροι τῶν δούλων καὶ ταῖς θριξί· Γέται γὰρ καὶ Δάοι καὶ Φρύγες νενομίζοντο· νῦν δὲ καὶ ταῦτα συνεχύθησαν. ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐν τῇ κεφαλῇ, φησὶν, ὅτι τὴν ἀνδραποδώδη τρίχα ἔχεις ἐν τῇ ψυχῇ ὑπ' ἀμουσίας.* Schol. Ruhnk. *Παροιμίαν εἶναί φασιν οἱ μὲν ἀπὸ τῶν ἀρτιγενῶν πώλων, οἱ δὲ ἀπὸ εἴδους κουρᾶς προσηκούσης ἀνδραπόδοις· παρ' ὃ καὶ αἱ γυναῖκες τοὺς ἀπὸ δούλων ἐλευθέρους γεγο-*

βαρβαρίζοντες ἐληλύθασι κολακεύσοντες τὴν πόλιν, ἀλλ'
b. οὐκ ἄρξοντες. πρὸς τούτους σε δεῖ οὕσπερ λέγω βλέποντα σαυτοῦ δὲ ἀμελεῖν [4] καὶ μήτε μανθάνειν, ὅσα μαθήσεως ἔχεται, μέλλοντα τοσοῦτον ἀγῶνα ἀγωνίζεσθαι, μήτε ἀσκεῖν ὅσα δεῖται ἀσκήσεως· καὶ πᾶσαν παρασκευὴν παρεσκευασμέ-
e. νον [5] οὕτως ἰέναι ἐπὶ τὰ τῆς πόλεως. ΑΛ. Ἀλλ', ὦ Σώκρατες, δοκεῖς μέν μοι ἀληθῆ λέγειν· οἶμαι μέντοι τοὺς τε Λακεδαιμονίων στρατηγοὺς καὶ τὸν Περσῶν βασιλέα οὐδὲν διαφέρειν τῶν ἄλλων. ΣΩ. Ἀλλ', ὦ ἄριστε, τὴν οἴησιν ταύτην
d. σκόπει οἵαν ἔχεις. ΑΛ. Τοῦ πέρι; ΣΩ. Πρῶτον μέν, ποτέρως ἂν οἴει σαυτοῦ μᾶλλον ἐπιμεληθῆναι, φοβούμενός τε καὶ οἰόμενος δεινοὺς αὐτοὺς εἶναι, ἢ μή; ΑΛ. Δῆλον ὅτι εἰ δεινοὺς οἰοίμην. ΣΩ. Μῶν οὖν οἴει τι βλαβήσεσθαι ἐπιμεληθεὶς σαυτοῦ; ΑΛ. Οὐδαμῶς, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ὠνήσεσθαι. ΣΩ. Οὐκοῦν ἓν μὲν τοῦτο τοσοῦτο κακὸν ἔχει ἡ οἴησις αὖ-
35 τη. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Τὸ δεύτερον τοίνυν, ὅτι

νότας, οὕπω δὲ τὸ ἦθος μεταβαλόντας, ταύτην ἔτι ἔχειν τὴν τρίχα ἔλεγον σκώπτουσαι. οἱ δέ, ὅτι τὰς ἐν τῷ ςήθει τρίχας φρένας οὕτως (duo verba φ. o. delenda videntur) ὁ Πλάτων μεταβαλὼν, τὰς ἀνδραποδώδεις φρένας οὕτως ἐκάλεσεν.

Ex Aristoph. Av. 911. ἔπειτα δῆτα δοῦλος ὢν κόμην ἔχεις, apparet, servis comam alere non licuisse. Ad cutem igitur tondebantur. Contra liberi adolescentes promissam comam gerebant Athenis: ab anno autem XVIII modice attonsam. Hanc itaque justam liberorum tonsuram libertini statim repraesentare non poterant.

4 Sunt quidem exempla particulae δέ in participiali etiam structura positae; de qua re dixi in Exc. ad Demosth. Midianam Ed. Spalding. sed ut ibidem monui, inesse debet sermoni oppositio aliqua eo se manifestans, quod participio resoluto adjici potest μέν; hoc autem in nostro loco salvo sensu fieri nequit. Nam si dicas πρὸς τούτους μὲν βλέπειν δεῖ σαυτοῦ δὲ ἀμελεῖν, hoc dicas: *Hos respicere, hos observare debes, te autem negligere;* quod hinc esset alienissimum. Illud enim σαυτοῦ ἀμελεῖν effectus tantum est τοῦ πρὸς τούτους βλέπειν: *Hos respicere debes et* (vilitatem eorum considerans) *teipsum negligere.* Rectius igitur δὲ in Cod. Ven. *II* deletum, in Coisl. omissum est. Sed vide an natum illud e δή, quae particula hujus plane loci est, praesertim si, quod fieri debet omnino, post ἀμελεῖν minimam interpunctionem ponas pro media, quam libri exhibent.

5 Sic Be. ex tribus opt. pro vulg. παρασκευασάμενον: quanquam probum utrumque et sollemnis haec varietas in libris. Xenoph. Cyrop. 7, 3, 14. ἀκινάκην πάλαι παρεσκευασμένη (al. παρασκευασαμένη) σφάττει ἑαυτήν. — De sensu vocis παρασκευή v. Ind.

1 Scho-

καὶ ψευδὴς ἐξιν, ἐκ τῶν εἰκότων σκέψαι. ΑΛ. Πῶς δή; ΣΩ. Πότερον εἰκὸς ἀμείνους γίγνεσθαι φύσεις ἐν γενναίοις γένεσιν, ἢ μή; ΑΛ. Δῆλον ὅτι ἐν τοῖς γενναίοις. ΣΩ. Οὐκοῦν τοὺς εὖ φύντας, ἐὰν καὶ εὖ τραφῶσιν, οὕτω τελέους γίγνεσθαι πρὸς ἀρετήν; ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Σκεψώμεθα δὴ τοῖς ἐκείνων τὰ ἡμέτερα ἀντιτιθέντες, πρῶτον μὲν εἰ δοκοῦσι φαυλοτέρων γενῶν εἶναι οἱ Λακεδαιμονίων καὶ Περσῶν βασιλεῖς. ἢ οὐκ ἴσμεν ὡς οἱ μὲν Ἡρακλέους, οἱ δὲ Ἀχαιμένους ἔκγονοι, τὸ δὲ Ἡρακλέους τε γένος καὶ τὸ Ἀχαιμένους εἰς Περσέα τὸν Διὸς ἀναφέρεται [1]; ΑΛ. Καὶ γὰρ τὸ ἡμέτερον, ὦ Σώκρατες, εἰς Εὐρυσάκη [2] τὸ δ' Εὐρυσάκους, εἰς Δία. ΣΩ. Καὶ γὰρ τὸ ἡμέτερον, ὦ γενναῖε Ἀλκιβιάδη, εἰς Δαίδαλον· ὁ δὲ Δαίδαλος εἰς Ἥφαιστον τὸν Διός [3]. ἀλλὰ τὰ μὲν τούτων, ἀπ' αὐτῶν ἀρξάμενα, βασι-

1 Scholiastes ad h. l. ipsum *Achaemenem*, auctores autem antiqui (v. Herod. 7, 150. Apollod. 2, 4, 5.) *Persen*, Achaemenidarum progenitorem, filium faciunt Persei ex Andromeda.

2 Plut. Alcib. init. Τὸ Ἀλκιβιάδου γένος ἄνωθεν Εὐρυσάκην τὸν Αἴαντος ἄρχηγὸν ἔχειν δοκεῖ.

3 Vituperat *Schleiermacher* auctorem dialogi aliena haec inculcantem, cum nonnisi de naturali genere hic agi possit. Sophroniscum igitur Socratis patrem statuarium, per allegoriam putat genus repetisse a Daedalo statuariorum heroe. Verum hoc: sed confusa sunt talia in ipsa antiquitate, ut patet exemplo Asclepiadarum, qui non artem solum sed genus etiam ab Aesculapio repetebant. Quid obstat autem, quo minus familiam aliquam Athenis fuisse credamus, quae per plures artifices ad Daedalum, heroem Atticae indigenam, originem suam referret? Neque enim assentiri possum *Fischero* ad Euthyphr. 12. (p. Steph. 11. b.) putanti et hoc et illo loco jocantem hoc asserere Socratem. Qui cum dicit ibi, Τοῦ ἡμετέρου προγόνου, ὦ Εὐθύφρων, ἔοικεν, εἶναι Δαιδάλου τὰ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα· καὶ εἰ μὲν αὐτὰ ἐγὼ, ἔλεγον καὶ ἐτιθέμην, ἴσως ἂν με ἐπέσκωπτες, ὡς ἄρα καὶ ἐμοὶ κατὰ τὴν ἐκείνου συγγένειαν τὰ ἐν τοῖς λόγοις ἔργα ἀποδιδράσκει, jocum sane habemus, sed qui periret, si ipsam hanc suam originem per jocum ibi fingeret, non traditam a majoribus memoraret. — Fuisse autem talem familiam sive gentem (γένος) Athenis, demonstratur vel solo nomine unius e pagis (δήμοις) Atticae Δαιδαλίδαι (Steph. Byz.); qui pagus sedes videtur fuisse primitus generis illius. Neque obstat nostrae sententiae quod Socrates δήμῳ fuit non ἐκ Δαιδαλιδῶν sed Ἀλωπεκῆθεν. Longe diversa enim erat distributio populi Attici in δήμους ab altera in φρατρίας καὶ γένη. Conferatur Demosth. c. Neaer. p. 1365. ubi

λεῖς εἰσιν ἐκ βασιλέων [4], μέχρι Διός· οἱ μὲν Ἄργους τε καὶ Λακεδαίμονος, οἱ δὲ τῆς Περσίδος τὸ αἰεί, πολλάκις δὲ καὶ τῆς Ἀσίας, ὥσπερ καὶ νῦν· ἡμεῖς δὲ αὐτοί τε ἰδιῶται
d. καὶ οἱ πατέρες. εἰ δὲ καὶ τοὺς προγόνους σε [5] δέοι καὶ τὴν πατρίδα Εὐρυσάκους ἐπιδεῖξαι Σαλαμῖνα ἢ τὴν Αἰακοῦ τοῦ ἔτι προτέρου Αἴγιναν Ἀρτοξέρξῃ τῷ Ξέρξου, πόσον
36 ἂν οἴει γέλωτα ὄφλειν; [6] ἀλλ' ὅρα μὴ τοῦ τε [7] γένους ὄγκῳ ἐλαττώμεθα τῶν ἀνδρῶν καὶ τῇ ἄλλῃ τροφῇ. ἢ οὐκ ᾔσθησαι, τοῖς τε [1] Λακεδαιμονίων βασιλεῦσιν ὡς μεγάλα τὰ ὑπάρχοντα; ἂν αἱ γυναῖκες δημοσίᾳ φυλάττονται ὑπὸ τῶν ἐφόρων, ὅπως εἰς δύναμιν μὴ λάθῃ ἐξ ἄλλου γενόμενος ὁ
b. βασιλεὺς ἢ ἐξ Ἡρακλειδῶν. ὁ δὲ Περσῶν τοσοῦτον ὑπερβάλλει, ὥστε οὐδεὶς ὑποψίαν ἔχει, ὡς ἐξ ἄλλου ἂν βασιλεὺς γένοιτο, ἢ ἐξ αὐτοῦ. διὰ οὐ φρουρεῖται ἡ βασιλέως [2] γυνὴ
c. ἀλλ' ἢ ὑπὸ φόβου. ἐπειδὰν δὲ γένηται ὁ παῖς ὁ πρεσβύτατος, οὗπερ ἡ ἀρχή, πρῶτον μὲν ἑορτάζουσι πάντες οἱ ἐν τῇ βασιλέως, ὧν ἂν ἄρχῃ, εἶτα εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ βασιλέως γενέθλια [3] ἅπασα θύει καὶ ἑορτάζει ἡ

unius generis, τῶν Βρυτιαδῶν, participes enumerantur sex e diversis omnes pagis. — Daedali autem proavum *Erechtheum* Scholium ad h. l. fecit Vulcani filium, alii Pandionis filium Erichthoniique, quem Vulcanus genuerat, nepotem. Nimirum haud diversi proprie Erichthonius et Erechtheus, ut diserte traditur in Schol. ad Il. β, 547.

4 Τὰ μὲν τούτων — βασιλεῖς εἰσι, natus graecismus pro οὗτοι μὲν — εἰσίν. Vid. Gramm. §. 115. Obs. 2. De his autem, ἀπ' αὐτῶν ἀρξάμενα, v. Ind. ἄρχεσθαι.

5 Omittunt pronomen tres optimi.

6 Formam Ἀρτοξέρξῃ loco alteriùs per α Be. hic et infra §. 40. dedit e codd. opt. et plur. quibus in hoc utique obsequendum erat. Sed quando idem quamvis eadem auctoritate reposuit ὀφλεῖν, pro aoristis habens omnia haec ὤφλον, ὄφλῃ etc. nos non quidem obloquimur, sed plura adhuc rei documenta desideramus.

7 Vulgo τοῦ τε, quod deterius non est: sed nos secuti sumus auctoritatem codicum longe plurimorum.

1 Τέ positum est, quia sequi debebat καὶ τοῖς τῶν Περσῶν. Sed hoc ob inserta illa ὧν αἱ γυν. κ. τ. λ. mox mutatur.

2 Vulgo ἢ τοῦ β.: sed opt. et plur. rectius omittunt alterum articulum, ut mox ἐν τῇ βασιλέως, et alibi, ubi de rege Persarum.

3 Clark. Vat. Ven. γενέσια. Schol. Γενέθλιά ἐστιν ἡ δι' ἐνιαυτοῦ ἐπιφοιτῶσα τοῦ τεχθέντος

Ἀσίᾳ· ἡμῶν δὲ γενομένων, τὸ τοῦ κωμῳδοποιοῦ, οὐδ' οἱ γείτονες σαφόδρα τι αἰσθάνονται [4], ὦ Ἀλκιβιάδη. μετὰ d.
τοῦτο τρέφεται ὁ παῖς, οὐχ ὑπὸ γυναικὸς τροφοῦ ὀλίγου ἀξίας, ἀλλ' ὑπ' εὐνούχων, οἳ ἂν δοκῶσι τῶν περὶ βασιλέα ἄριστοι εἶναι. οἷς τά τε ἄλλα προστέτακται ἐπιμελεῖσθαι τοῦ γενομένου [5], καὶ ὅπως ὅτι κάλλιστος ἔσαι μηχανᾶσθαι, ἀναπλάττοντας τὰ μέλη τοῦ παιδὸς καὶ κατορθοῦντας [6]. καὶ ταῦτα δρῶντες ἐν μεγάλῃ τιμῇ εἰσιν. ἐπειδὰν δὲ ἑπτέ- 37
τεις γένωνται οἱ παῖδες, ἐπὶ τοὺς ἵππους καὶ ἐπὶ τοὺς τούτων διδασκάλους φοιτῶσι, καὶ ἐπὶ τὰς θήρας ἄρχονται ἰέναι. δὶς ἑπτὰ δὲ γενομένων * ἐτῶν τὸν παῖδα παραλαμβάνουσιν οὓς ἐκεῖνοι βασιλείους παιδαγωγοὺς ὀνομάζουσιν. εἰ- b.
σὶ δὲ ἐξειλεγμένοι Περσῶν οἱ ἄριστοι δόξαντες ἐγ ἡλικίᾳ τέτ-

τος ἑορτή, γενέσια δὲ ἡ δι' ἐνιαυτοῦ ἐπιφοιτῶσα τοῦ τεθνεῶτος μνήμη. Sic et alii; nisi quod Γενέσια sunt etiam qui festum esse Athenis celebratum in honorem mortuorum doceant, quae et Νεκύσια. Omnes vetant forma hac uti de γενεθλίοις, quod verum sit apud antiquos nomen natalium. Vid. Lex. Rhetor. ap. Bekk. p. 231., Ammonium, Tho. M. et Phrynichum cum annot. Lobeckii p. 104. Antiatticista, autem Bekkeri p. 86. huic atticistarum praecepto derogare studens firmare potius illud videtur: non enim, ut alias solet, usum atticorum scriptorum, affert, sed suo tantum τί κωλύει; rem decidit. Usus autem recentiorum Graecorum (Philonem, Josephum, Alciphronem, Dionem Cassium excitat Lobeck. l. c.) facile potuit etiam sat antiquum aliquem Platonis codicem, unde tres illi optimi nostri, intrare. Quare nos, quamvis rem minime confectam esse censeamus, illis solis tamen morem gerere noluimus.

4 Proverbium hoc Scholiastes Platoni comico tribui dicit. Muretus (V. L. 8, 12.) comparat illud Phocionis apud Plut. (36): Ἡμέα δὲ τῷ υἱῷ νύμφην ἀγόμενος, Ἐμοὶ μέν, εἶπεν, ὦ παῖ, τὴν σὴν μητέρα γαμοῦντος οὐδ' ὁ γείτων ἤσθετο· τοῖς δὲ σοῖς γάμοις καὶ βασιλεῖς καὶ δυναταὶ συγχορηγοῦσιν. — Mox ad vocem τροφοῦ Schol. habet haec: Αὕτη Λάκαινα τὸ γένος ἦν, Λανικὴ καλουμένη. Alcibiadis nutricem dicit. Scribendum autem videtur Λανίκη, h. e. Λαονίκη: nisi merum illud est mendum: nam apud Plutarchum, Alcib. init. (v. mox not. 4.) et Lycurg. p. 49. f. nomen mulieris est Ἀμύκλα.

5 V. Ind. γίγνεσθαι. Priscianus (qui h. l. laudat. p. 1194) post γενομένου addit παιδός. — Mox, ubi vulgo τά τε μέλη, copula auctoritate plurimorum codicum et Prisciani omissa. Quanquam praestat fortasse τε τὰ —.

6 Olympiodorus inter alia narrat eos nasum illi fecisse aquilinum ut qui regius esset qualemque habuisset Cyrus.

* Leg. vid. γενόμενον.

1 Zo-

ταρες, ὅ,τε σοφώτατος, καὶ ὁ δικαιότατος, καὶ ὁ σοφρονέ-
ζατος, καὶ ὁ ἀνδρειότατος. ὧν ὁ μὲν μαγείαν τε διδά- p.121
c. σκει τὴν Ζωροάζρου τοῦ Ὡρομάζου [1]. ἔζι δὲ τοῦτο θεῶν
θεραπεία· διδάσκει δὲ καὶ τὰ βασιλικά· ὁ δὲ δικαιότατος
ἀληθεύειν διὰ παντὸς τοῦ βίου· ὁ δὲ σωφρονέζατος μηδ'
ὑπὸ μιᾶς [2] ἄρχεσθαι τῶν ἡδονῶν, ἵνα ἔλεύθερος εἶναι ἐθί-
ζηται, καὶ ὄντως βασιλεὺς, ἄρχων πρῶτον τῶν ἐν αὐτῷ,
ἀλλὰ μὴ δουλεύων· ὁ δὲ ἀνδρειότατος ἄφοβον καὶ ἀδεᾶ
d. παρασκευάζων [3], ὡς ὅταν δείσῃ δοῦλον ὄντα. σοὶ δ', ὦ
Ἀλκιβιάδη, Περικλῆς ἐπέζησε παιδαγωγὸν τῶν οἰκετῶν τὸν
ἀχρειότατον ὑπὸ γήρως, Ζώπυρον τὸν Θρᾷκα [4]. διῆλθον
δὲ καὶ τὴν ἄλλην ἂν σοι τῶν ἀνταγωνιζῶν τροφήν τε καὶ
παιδείαν, εἰ μὴ πολὺ ἔργον ἦν· καὶ ἅμα ταῦτα ἱκανὰ δη-
e. λῶσαι καὶ τἆλλα ὅσα τούτοις ἀκόλουθα. τῆς δὲ σῆς γενέ-
σεως, ὦ Ἀλκιβιάδη, καὶ τροφῆς καὶ παιδείας, ἢ ἄλλου
ὁτουοῦν Ἀθηναίων, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὐδενὶ μέλει, εἰ μή τις
ἐραζής σου τυγχάνει ὤν. εἰ δ' αὖ ἐθέλοις [5] εἰς πλού-
τους ἀποβλέψαι καὶ τρυφὰς καὶ ἐσθῆτας, ἱματίων θ' ἕλ-
ξεις, καὶ μύρων ἀλοιφὰς, καὶ θεραπόντων πλήθους ἀκολου-
θίας, τήν τε ἄλλην ἁβρότητα τὴν Περσῶν, αἰσχυνθείης ἂν
38 ἐπὶ σαυτῷ, αἰσθόμενος [6] ὅσον αὐτῶν ἐλλείπεις [1]. εἰ δ'
αὖ ἐθελήσεις εἰς σωφροσύνην τε καὶ κοσμιότητα ἀποβλέψαι,

1 Zoroastres an alibi quoque ipsius Oromazis filius dicatur ignoro. Notum est, bonum deum Persas Oromazem (*Ormusd*), malum Arimanium (*Ahriman*) vocasse. V. Plut. de Is. et Osir. p. 369. Locis autem de Zoroastre (Plin. 30, 1. Laert. 1, 2. Suid. in v. etc.) adde Scholium ad nostrum locum haud vulgaria continens. Vid. et Hemst. ad Luc. Necyom. 6. Sturz. ad Empedocl. p. 36.

2 Vid. ad 18. e.

3 Participium *Schleiermacher*, ob molestam anacoluthiam, mutandum putat in παρασκευάζει: atque sic edidit Be.

4 Plut. Alcib. init. Ἀλκιβιάδου δὲ καὶ τίτθην γένος Λάκαιναν Ἀμύκλαν ὄνομα, καὶ Ζώπυρον παιδαγωγὸν ἴσμεν, ὧν τὸ μὲν Ἀντισθένης τὸ δὲ Πλάτων ἱζόρηκεν.

5 Sic tres optimi. Vulgo ἐθέλεις.

6 Clark. αἰσθανόμενος.

1 Schol. Ὅτι καὶ τὴν ἱματίων ἕλξιν, ἧ φησι Πλούταρχος, διαφερόντως Ἀλκιβιάδης ἐπετήδευεν. Plut. Alcib. p. 198. e. memorat multiplicem ejus τρυφὴν τῆς διαίτης — καὶ θηλύτητας ἐσθήτων ἀλουργῶν ἑλκομένων δι' ἀγορᾶς, καὶ πολυτέλειαν ὑπερηφανον κ. τ. λ.

2 Vo-

καὶ εὐχέρειαν, καὶ εὐκολίαν, καὶ μεγαλοφροσύνην, καὶ εὐταξίαν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ καρτερίαν, καὶ φιλοπονίαν, καὶ φιλονεικίαν [2], καὶ φιλοτιμίας τὰς Λακεδαιμονίων, παῖδα ἂν ἡγήσαιο σαυτὸν πᾶσι τοῖς τοιούτοις [3]. εἰ δ' αὖ τι καὶ b. πλούτῳ προσέχεις, καὶ κατὰ τοῦτο οἵτι τι εἶναι, μηδὲ τοῦτο ἂν ἡμῖν ἄῤῥητον ἔχοι [4], ἐάν πως αἴσθῃ οὗ εἶ [5]. τοῦτο μὲν γὰρ [6] εἰ ἐθέλεις τοὺς Λακεδαιμονίων πλούτους ἰδεῖν, γνώσει ὅτι πολὺ ταὐτάδε τῶν ἐκεῖ ἔλλείπει. γῆν μὲν γὰρ c. ὅσην ἔχουσι τῆς σ' ἑαυτῶν καὶ Μεσήνης οὐδ' ἂν εἷς ἀμφισβητήσειε τῶν τῇδε πληθει [7], οὐδὲ ἀρετῇ, οὐδ' αὖ ἀνδραπόδων κτήσει τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν εἱλωτικῶν, οὐδὲ μὴν ἵππων γε, οὐδ' ὅσα ἄλλα βοσκήματα κατὰ Μεσήνην τέμεται [8]. ἀλλὰ ταῦτα μὲν πάντα ἐᾷ χαίρειν· χρυσίον δὲ καὶ 39 ἀργύριον οὐκ ἔξιν ἐν πᾶσιν Ἕλλησσιν, ὅσον ἐν Λακεδαίμονι ἰδίᾳ· πολλὰς γὰρ ἤδη γενεὰς εἰσέρχεται μὲν αὐτόσε ἐξ ἁπάν-

2 Vocabulum proprium huc maxime pertinens: cf. Xenoph. Laced. 4, 2. Ages. 2, 8. Nihili igitur lectio nonnullorum codd. *φιλονικίαν* quam sequitur et explicat Schol.

3 Vide de tali dativo, qui facilis tamen est intellectu, Matth. Gramm. §. 404, 6.

4 Edd. aptt. particulam *ἄν* omittunt. Eam autem cum Imperativo etiam conjungi plura docent exempla, in his Xenoph. Anab. 1, 4, 8. *ἀλλὰ ἰόντων ἄν*. Soph. Oed. Tyr. 1438. *εὖ τοῦτ' ἴσθ' ἄν*. *AST*.

5 V. Ind. in *ἐάν* et *οὗ*.

6 Verba *τοῦτο μὲν* adverbialiter sunt posita et exspectant proprie suum *τοῦτο δὲ* (*partim-partim, primum-deinde*). In animo autem habebat scriptor inferre mox haec fere: *τοῦτο δὲ τοὺς Περσικοὺς πλούτους*. Sed ob longiorem qui intercedit sermonem, mutatur postea oratio (*ὡς δὲ πρὸς τοὺς Περσικοὺς κ. τ. λ.*). – Post *ἐθέλεις* autem inserendum esse *εἰς Schneider* monet. Vere, opinor.

7 Pro *τῆς σ' ἑαυτῶν καὶ Μεσήνης* Struvius emendandum censet *τὴν σ' ε. κ. Μεσήνην*, non sine causa. Nunc ad *τῆς* intelligendum *χώρας*, ut *γῆ* sit *ager*, *χώρα regio*. Sed in verbo *ἀμφισβητεῖν τι* neminem haesisse miror, quod hic valet „de praestantia alicujus rei cum nostris collatae ambigere": cujus usus exemplum aliud nemo, opinor, inveniet. Quare suspicor verba aliquot hic intercidisse.

8 *Μεσήνης*, *Μεσήνην*, ita libri, ut notat Steph. Apud Thucyd. 1, 101. et al. cum duplici *σσ* scribitur, etsi ibi etiam Codd. habent plures *Μεσήνιοι*, *Μεσηνίων*. *GOTTL*. Scripturam per *σσ* servant codd. Clark. et Vat.

Schol. *Ὡς Πυρταῖός φησι, Μεσσήνην ἀγαθὸν μὲν ἀροῦν, ἀγαθὸν δὲ φυτεύειν*. Augeri potest hoc fragmento collectio Klotziana. Suspicor autem adhaesisse illud distiche,

ταρες, ὅ,τε σοφώτατος, καὶ ὁ δικαιότατος, καὶ ὁ σοφρονέ-
σατος, καὶ ὁ ἀνδρειότατος. ὧν ὁ μὲν μαγείαν τε διδά- p.12
c. σκει τὴν Ζωροάζρου τοῦ Ὡρομάζου [1]. ἔζι δὲ τοῦτο θεῶν
θεραπεία· διδάσκει δὲ καὶ τὰ βασιλικά· ὁ δὲ δικαιότατος
ἀληθεύειν διὰ παντὸς τοῦ βίου· ὁ δὲ σωφρονέσατος μηδ'
ὑπὸ μιᾶς [2] ἄρχεσθαι τῶν ἡδονῶν, ἵνα ἐλεύθερος εἶναι ἐθί-
ζηται, καὶ ὄντως βασιλεὺς, ἄρχων πρῶτον τῶν ἐν αὑτῷ,
ἀλλὰ μὴ δουλεύων· ὁ δὲ ἀνδρειότατος ἄφοβον καὶ ἀδεᾶ
d. παρασκευάζων [3], ὡς ὅταν δείσῃ δοῦλον ὄντα. σοὶ δ', ὦ
Ἀλκιβιάδη, Περικλῆς ἐπέσησε παιδαγωγὸν τῶν οἰκετῶν τὸν
ἀχρειότατον ὑπὸ γήρως, Ζώπυρον τὸν Θρᾷκα [4]. διῆλθον
δὲ καὶ τὴν ἄλλην ἂν σοι τῶν ἀνταγωνιζῶν τροφήν τε καὶ
παιδείαν, εἰ μὴ πολὺ ἔργον ἦν· καὶ ἅμα ταῦτα ἱκανὰ δη-
e. λῶσαι καὶ τἆλλα ὅσα τούτοις ἀκόλουθα. τῆς δὲ σῆς γενέ-
σεως, ὦ Ἀλκιβιάδη, καὶ τροφῆς καὶ παιδείας, ἢ ἄλλου
ὁτουοῦν Ἀθηναίων, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὐδενὶ μέλει, εἰ μή τι
τις ἐραςὴς σου τυγχάνει ὤν. εἰ δ' αὖ ἐθέλοις [5] εἰς πλού-
τους ἀποβλέψαι καὶ τρυφὰς καὶ ἐσθῆτας, ἱματίων θ' ἕλ-
ξεις, καὶ μύρων ἀλοιφὰς, καὶ θεραπόντων πλήθους ἀκολου-
θίας, τήν τε ἄλλην ἁβρότητα τὴν Περσῶν, αἰσχυνθείης ἂν
38 ἐπὶ σαυτῷ, αἰσθόμενος [6] ὅσον αὐτῶν ἐλλείπεις [1]. εἰ δ'
αὖ ἐθελήσεις εἰς σωφροσύνην τε καὶ κοσμιότητα ἀποβλέψαι,

1 Zoroastres an alibi quoque ipsius Oromazis filius dicatur ignoro. Notum est, bonum deum Persas Oromazem (*Ormusd*), malum Arimanium (*Ahriman*) vocasse. V. Plut. de Is. et Osir. p. 369. Locis autem de Zoroastre (Plin. 30, 1. Laert. 1, 2. Suid. in v. etc.) adde Scholium ad nostrum locum haud vulgaria continens. Vid. et Hemst. ad Luc. Necyom. 6. Sturz. ad Empedocl. p. 36.

2 Vid. ad 18. e.

3 Participium *Schleiermacher*, ob molestam anacoluthiam, mutandum putat in παρασκευάζει: atque sic edidit Be.

4 Plut. Alcib. init. Ἀλκιβιάδου δὲ καὶ τίτθην γένος Λάκαιναν Ἀμύκλαν ὄνομα, καὶ Ζώπυρον παιδαγωγὸν ἴσμεν, ὧν τὸ μὲν Ἀντισθένης τὸ δὲ Πλάτων ἱςόρηκεν.

5 Sic tres optimi. Vulgo ἐθέλεις.

6 Clark. αἰσθανόμενος.

1 Schol. Ὅτι καὶ τὴν ἱματίων ἕλξιν, ἧ φησι Πλούταρχος, διαφερόντως Ἀλκιβιάδης ἐπετήδευεν. Plut. Alcib. p. 198. e. memorat multiplicem ejus τρυφὴν τῆς διαίτης — καὶ θηλύτητας ἐσθήτων ἑλκομένων δι' ἀγορᾶς, καὶ πολυτέλειαν ὑπερήφανον κ. τ. λ.

2 Vo

καὶ εὐχέρειαν, καὶ εὐκολίαν, καὶ μεγαλοφροσύνην, καὶ εὐταξίαν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ καρτερίαν, καὶ φιλοπονίαν, καὶ φιλονεικίαν [2], καὶ φιλοτιμίας τὰς Λακεδαιμονίων, παῖδα ἂν ἡγήσαιο σαυτὸν πᾶσι τοῖς τοιούτοις [3]. εἰ δ' αὖ τι καὶ b.
πλούτῳ προσέχεις, καὶ κατὰ τοῦτο οἴει τι εἶναι, μηδὲ τοῦτο ἂν ἡμῖν ἄῤῥητον ἔχοις [4], ἐάν πως ἀῤῥωθῇ οὗ εἶ [5]. τοῦτο μὲν γὰρ [6] εἰ ἐθέλεις τοὺς Λακεδαιμονίων πλούτους ἰδεῖν, γνώσει ὅτι πολὺ ταὐθάδε τῶν ἐκεῖ ἔλλείπει. γῆν μὲν γὰρ c.
ὅσην ἔχουσι τῆς Ὑ' ἑαυτῶν καὶ Μεσήνης οὐδ' ἂν εἷς ἀμφισβητήσειε τῶν τῇδε πλήθει [7], οὐδὲ ἀρετῇ, οὐδ' αὖ ἀνδραπόδων κτήσει τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν εἱλωτικῶν, οὐδὲ μὴν ἵππων γε, οὐδ' ὅσα ἄλλα βοσκήματα κατὰ Μεσήνην τέμεται [8]. ἀλλὰ ταῦτα μὲν πάντα ἐῶ χαίρειν· χρυσίον δὲ καὶ 39
ἀργύριον οὐκ ἔξιν ἐν πᾶσιν Ἕλλησιν, ὅσον ἐν Λακεδαίμονι ἰδίᾳ· πολλὰς γὰρ ἤδη γενεὰς εἰσέρχεται μὲν αὐτόσε ἐξ ἁπάν-

2 Vocabulum proprium huc maxime pertinens: cf. Xenoph. Laced. 4, 2. Ages. 2, 8. Nihili igitur lectio nonnullorum codd. *φιλονικίαν* quam sequitur et explicat Schol.

3 Vide de tali dativo, qui facilis tamen est intellectu, Matth. Gramm. §. 404, 6.

4 Edd. aptt. particulam *ἄν* omittunt. Eam autem cum Imperativo etiam conjungi plura docent exempla, in his Xenoph. Anab. 1, 4, 8. *ἀλλὰ ἰόντων ἄν*. Soph. Oed. Tyr. 1438. *εὖ τοῦτ' ἴσθ' ἄν*. *AST*.

5 V. Ind. in *ἐάν* et *οὗ*.

6 Verba *τοῦτο μὲν* adverbialiter sunt posita et exspectant proprie suum *τοῦτο δὲ* (*partim-partim, primum-deinde*). In animo autem habebat scriptor inferre mox haec fere: *τοῦτο δὲ τοὺς Περσικοὺς πλούτους*. Sed ob longiorem qui intercedit sermonem, mutatur postea oratio (*ὡς δὲ πρὸς τοὺς Περσικοὺς κ. τ. λ.*). – Post *ἐθέλεις* autem inserendum esse *εἰς Schneider* monet. Vere, opinor.

7 Pro *τῆς Ὑ' ἑαυτῶν καὶ Μεσήνης* Struvius emendandum censet *τὴν Ὑ' ε. κ. Μεσήνην*, non sine causa. Nunc ad *τῆς* intelligendum *χώρας*, ut *γῆ* sit *ager*, *χώρα regio*. Sed in verbo *ἀμφισβητεῖν τι* neminem haesisse miror, quod hic valet „de praestantia alicujus rei cum nostris collatae ambigere": cujus usus exemplum aliud nemo, opinor, inveniet. Quare suspicor verba aliquot hic intercidisse.

8 *Μεσήνης*, *Μεσίνην*, ita libri, ut notat Steph. Apud Thucyd. 1, 101. et al. cum duplici *σσ* scribitur, etsi ibi etiam Codd. habent plures *Μεσήνιοι*, *Μεσηνίων*. *GOTTL*. Scripturam per *σσ* servant codd. Clark. et Vat.

Schol. *Ὡς Τυρταῖός φησι, Μεσσήνην ἀγαθὸν μὲν ἀροῦν, ἀγαθὸν δὲ φυτεύειν*. Augeri potest hoc fragmento collectio Klotziana. Suspicor autem adhaesisse illud distiche,

των τῶν Ἑλλήνων, πολλάκις δὲ καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων [1],
b. ἐξέρχεται δὲ οὐδαμόσε· ἀλλ' ἀτεχνῶς, κατὰ τὸν Αἰσώπου p. 123
μῦθον, ὃν ἡ ἀλώπηξ πρὸς τὸν λέοντα εἶπε [2], καὶ τοῦ εἰς
Λακεδαίμονα νομίσματος εἰσιόντος μὲν τὰ ἴχνη τὰ ἐκεῖσε τε-
c. τραμμένα δῆλα, ἐξιόντος δὲ οὐδαμῇ ἄν τις ἴδοι [3]. ὥστε εὖ
χρὴ εἰδέναι, ὅτι καὶ χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ οἱ ἐκεῖ πλουσιώτατοί
εἰσι τῶν Ἑλλήνων, καὶ αὐτῶν ἐκείνων ὁ βασιλεύς. ἔκ τε γὰρ
τῶν τοιούτων μέγισαι λήψεις καὶ πλεῖσαί εἰσι τοῖς βασιλεῦσιν.
ἔτι δὲ καὶ ὁ βασιλικὸς φόρος οὐκ ὀλίγος γίγνεται, ὃν τε-
d. λοῦσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς βασιλεῦσι, καὶ τὰ μὲν Λα-
κεδαιμονίων, ὡς πρὸς Ἑλληνικοὺς μὲν πλούτους, μεγά-
λα· ὡς δὲ πρὸς τοὺς Περσικοὺς, καὶ τοῦ ἐκείνων βασι-
e. λέως, οὐδέν. ἐπεί ποτ' ἐγὼ ἤκουσα ἀνδρὸς ἀξιοπίστου τῶν
ἀναβεβηκότων παρὰ βασιλέα, ὃς ἔφη παρελθεῖν χώραν πάνυ
πολλὴν καὶ ἀγαθὴν, ἐγγὺς ἡμερησίαν ὁδὸν, ἣν καλεῖν τοὺς
ἐπιχωρίους ζώνην τῆς βασιλέως γυναικός· εἶναι δὲ καὶ ἄλ-
λην, ἣν αὖ καλεῖσθαι καλύπτραν *, καὶ ἄλλους πολλοὺς τό-
πους καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς εἰς τὸν κόσμον ἐξῃρημένους τὸν
τῆς γυναικὸς, καὶ ὀνόματα ἔχειν ἑκάστους τῶν τόπων ἀπὸ
b. ἑκάστου τῶν κόσμων [4]. ὥστε οἶμαι ἔγωγ', εἴ τις εἴποι τῇ βα-

stticho, quod e Pausaniae Messeniacis Klotzius exhibuit p. 126., in hunc modum

Ἡμέτερον βασιλῆα, θεοῖσι φίλον θεόπομπον,
Ὃν διὰ, Μεσσήνην εἵλομεν εὐρύχορον,
Μεσσήνην ἀγαθὴν μὲν ἀρῆν, ἀγαθὴν δὲ φυτεύειν.

1 Auctoritate codd. longe plurimorum ante *βαρβ.* adoptandum nunc erat *ἐκ τῶν*, quod omittunt soli Paris. E F, me alias non invito. — Paulo superius Cl. Vat. Ven. habent *πολλαῖς — γενεαῖς*.

2 Mendum apertum. Nam *μῦθον* Homerice de ipsis verbis vulpis ad leonem usurpare Plato non potuit: et nimis sollemne jam erat hoc vocabulum de fabulis ipsis quales sunt Aesopicae. Itaque accedendum videtur emendationi *Schneiderii*, ὃν ἡ ἀλώπηξ — εἶπε, quae verba sequentibus sunt jungenda. Ficinus: *quemadmodum apud Aesopum vulpes — dixit —, sic et —*. Quanquam pro ὃ malit aliquis ὅπερ.

3 Vid. Boeckh. Staatshaush. der Ath. I, 6. p. 32. IV. 19. p. 138.

* De his Infinitivis vid. Gramm. §. 128 Obs.

1 Cic. Verr. 3, 33. (76.) *Solere ajunt barbaros reges Persarum ac Syrorum plures uxores habere, his autem uxoribus civitates attribuere hoc modo: haec civitas mulieri redimiculum praebeat, haec in collum, haec in crines.* Xenoph. Anab. 1, 4, 9. αἱ δὲ κῶμαι ἐν αἷς ἐσκήνουν Παρυσάτιδος ἦσαν εἰς ζώνην δεδομέναι: ubi vid. Schneid. Fuerunt

σιλέως μητρὶ Ξέρξου δὲ γυναικὶ Ἀμήστριδι [2], ὅτι ἐν τῷ ἔχει σου τῷ υἱεῖ ἀντιτάττεσθαι ὁ Δεινομάχης υἱὸς, ᾧ ἔξι κόσμος ὅσως ἄξιος μνῶν πεντήκοντα, εἰ πάνυ πολλοῦ, τῷ δὲ υἱεῖ αὐτῆς γῆς πλέθρα Ἐρχίασιν [3] οὐδὲ τριακόσια· θαυμάσαι ἄν, ὅτῳ ποτὲ πιστεύων ἐν νῷ ἔχει οὗτος ὁ Ἀλκιβιάδης τῷ Ἀρτοξέρξῃ διαγωνίζεσθαι. καὶ ῥῖμαι ἂν αὐτὴν εἰ- c.
πεῖν, ὅτι οὐκ ἴσθ' ὅτῳ ἄλλῳ πιστεύων οὗτος ἀνὴρ [4] ἐπιχειρεῖ, πλὴν ἐπιμελείᾳ τε καὶ σοφίᾳ· ταῦτα γὰρ μόνα ἄξια λόγου ἐν Ἕλλησιν, ἐπεὶ εἴ γε πύθοιτο, ὅτι ὁ Ἀλκιβιάδης 41
οὗτος [1] πρῶτον μὲν ἔτη οὐδέπω γεγονὼς σφόδρα εἴκοσιν, ἔπειτα παντάπασιν ἀπαίδευτος, πρὸς δὲ τούτοις, τοῦ ἐραστοῦ αὐτῷ λέγοντος ὅτι χρὴ πρῶτον μαθόντα καὶ ἐπιμεληθέντα αὐτοῦ καὶ ἀσκήσαντα οὕτως ἰέναι διαγωνιούμενον βασιλεῖ, οὐκ ἐθέλει, ἀλλά φησιν ἐξαρκεῖν καὶ ὡς ἔχει [2]· οἶμαι ἂν αὐτὴν θαυμάσαι τε καὶ ἐρέσθαι· Τί οὖν ποτέ ἐξιν, ὅτῳ πιστεύει τὸ μειράκιον; εἰ οὖν λέγοιμεν, ὅτι κάλλει τε καὶ μεγέ- b.
θει, καὶ γένει, καὶ πλούτῳ, καὶ φύσει τῆς ψυχῆς· ἡγήσαιτ' ἂν ἡμᾶς, ὦ Ἀλκιβιάδη, μαίνεσθαι, πρὸς τὰ παρὰ σφίσιν

Fuerunt autem, teste Olympiodoro, qui putarent Platonem hac viri fide digni appellatione ipsum Xenophontem significare.

2 Sic codd. longe plurimi: nam qui ι habent pro η nil differre putandi sunt: duo Parisienses soli Ἀμίστριδι, nota diversitate de qua vid. Intpp. ad Diod. 20, 109. — An fuerit haec Xerxis uxor Esthera scriptorum Hebraicorum examinat Wessel. Obss. 2, 21. p. 251. — Mox de Genit. σοῦ v. Ind. Lat. *Genitivus*.

3 Male vulgo Ἐρχιάσιν; neque melius Coisl. et Ven. Ἔρχιᾶσιν. Paenultima enim producitur, accentusque sequitur accentum formae primitivae, nomen autem hujus Atticae pagi traditur vel Ἔρχεια vel Ἐρχία (Harpocr. Hesych. Suid.). Vid. Gramm. §. 103, 3. Non accurate de hac re tradidit Duker ad Thucyd. 8, 92. — De mensuris hisce vid. Ind. in *μνᾶ* et *πλέθρον*.

4 Sic pro vulg. οὗτος ὁ α. dedi e Vat. et e Clark. in quo ὁ erasum est.

1 Codd. omnes praeter Paris. E F hic inserunt *νῦν ἐπιχειρεῖ*. Est tamen cur huic emblemati diffidam. Eo enim admisso duo habes verba, *ἐπιχειρεῖ* et *οὐκ ἐθέλει*, non bene coeuntia. Contra omissis illis posteriora haec *οὐκ ἐθέλει, ἀλλά φησιν* — sensum probe explent, etsi accommodata illis tantum verbis quae propius praecedunt. Interpretamentum igitur sapiunt verba *νῦν ἐπιχειρεῖ* effictum ex antecedentibus *οὗτος ἀνὴρ ἐπιχειρεῖ*. — In superioribus ὅτι pro vulg. ὡς scripsi e codd.

2 Vid. Ind. ἔχειν.

3 Schol.

των τῶν Ἑλλήνων, πολλάκις δὲ καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων [1],
b. ἐξέρχεται δὲ οὐδαμόσε· ἀλλ' ἀτεχνῶς, κατὰ τὸν Αἴσωπου p. 123
μῦθον, ὃν ἡ ἀλώπηξ πρὸς τὸν λέοντα εἶπε [2], καὶ τοῦ εἰς
Λακεδαίμονα νομίσματος εἰσιόντος μὲν τὰ ἴχνη τὰ ἐκεῖσε τε-
c. τραμμένα δῆλα, ἐξιόντος δὲ οὐδαμῆ ἄν τις ἴδοι [2]. ὥστε εὖ
χρὴ εἰδέναι, ὅτι καὶ χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ οἱ ἐκεῖ πλουσιώτατοί
εἰσι τῶν Ἑλλήνων, καὶ αὐτῶν ἐκείνων ὁ βασιλεύς. ἔκ τε γὰρ
τῶν τοιούτων μέγισαι λήψεις καὶ πλεῖσαί εἰσι τοῖς βασιλεῦσιν.
ἔτι δὲ καὶ ὁ βασιλικὸς φόρος οὐκ ὀλίγος γίγνεται, ὃν τε-
d. λοῦσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς βασιλεῦσι, καὶ τὰ μὲν Λα-
κεδαιμονίων, ὡς πρὸς Ἑλληνικοὺς μὲν πλούτους, μεγά-
λα· ὡς δὲ πρὸς τοὺς Περσικούς, καὶ τοῦ ἐκείνων βασι-
40 λέως, οὐδέν. ἐπεί ποτ' ἐγὼ ἤκουσα ἀνδρὸς ἀξιοπίστου τῶν
ἀναβεβηκότων παρὰ βασιλέα, ὃς ἔφη παρελθεῖν χώραν πάνυ
πολλὴν καὶ ὠφελίμην, ἐγγὺς ἡμερησίαν ὁδὸν, ἣν καλεῖν τοὺς
ἐπιχωρίους ζώνην τῆς βασιλέως γυναικός· εἶναι δὲ καὶ ἄλ-
λην, ἣν αὖ καλεῖσθαι καλύπτραν *, καὶ ἄλλους πολλοὺς τό-
πους καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς εἰς τὸν κόσμον ἐξῃρημένους τὸν
τῆς γυναικὸς, καὶ ὀνόματα ἔχειν ἑκάστους τῶν τόπων ἀπὸ
b. ἑκάστου τῶν κόσμων [1]· ὥστε οἶμαι ἔγωγ', εἴ τις εἴποι τῇ βα-

stricho, quod e Pausaniae Messeniacis Klotzius exhibuit p. 126., in hunc modum

Ἡμέτερον βασιλῆα, θεοῖσι φίλον Θεόπομπον,
Ὃν διὰ, Μεσσήνην εἴλομεν εὐρύχορον,
Μεσσήνην ἀγαθὴν μὲν ἀρῆν, ἀγαθὴν δὲ φυτεύειν.

1 Auctoritate codd. longe plurimorum ante *βαρβ.* adoptandum nunc erat *ἐκ τῶν*, quod omittunt soli Paris. E F, me alias non invito. — Paulo superius Cl. Vat. Ven. habent *πολλαῖς — γενεαῖς*.

2 Mendum apertum. Nam *μῦθον* Homerice de ipsis verbis vulpis ad leonem usurpare Plato non potuit: et nimis sollemne jam erat hoc vocabulum de fabulis ipsis quales sunt Aesopicae. Itaque accedendum videtur emendationi *Schneideri*, ὃ ἡ ἀλώπηξ — *εἶπε*, quae verba sequentibus sunt jungenda. Ficinus: *quemadmodum apud Aesopum vulpes — dixit —, sic et —*. Quanquam pro ὃ malit aliquis ὅπερ.

3 Vid. Boeckh. Staatshaush. der Ath. I, 6. p. 32. IV. 19. p. 138.

* De his Infinitivis vid. Gramm. §. 128 Obs.

1 Cic. Verr. 3, 33. (76.) *Solere ajunt barbaros reges Persarum ac Syrorum plures uxores habere, his autem uxoribus civitates attribuere hoc modo: haec civitas mulieri redimiculum praebeat, haec in collum, haec in crines.* Xenoph. Anab. 1, 4, 9. *αἱ δὲ κῶμαι ἐν αἷς ἐσκήνουν Παρυσάτιδος ἦσαν εἰς ζώνην δεδομέναι*: ubi vid. Schneid.

Fuerunt

σιλέως μητρὶ Ξέρξου δὲ γυναικὶ, Ἀμήστριδι [2], ὅτι ἐν τῷ ἔχει σου τῷ υἱεῖ ἀντιτάττεσθαι ὁ Δεινομάχης υἱὸς, ᾧ ἓξ κόσμος ἴσως ἄξιος μνῶν πεντήκοντα, εἰ πάνυ πολλοῦ, τῷ δὲ υἱεῖ αὐτῆς γῆς πλέθρα Ἐρχίασιν [3] οὐδὲ τριακόσια· θαυμάσαι ἄν, ὅτῳ ποτὲ πιστεύων ἐν νῷ ἔχει οὗτος ὁ Ἀλκιβιάδης τῷ Ἀρτοξέρξῃ διαγωνίζεσθαι. καὶ ῥᾴμαι ἂν αὐτὴν εἰ- c.
πεῖν, ὅτι οὐκ ἴσθ᾽ ὅτῳ ἄλλῳ πιστεύων οὗτος ἀνὴρ [4] ἐπιχειρεῖ, πλὴν ἐπιμελείᾳ τε καὶ σοφίᾳ· ταῦτα γὰρ μόνα ἄξια λόγου ἐν Ἕλλησιν. ἐπεὶ εἴ γε πύθοιτο, ὅτι ὁ Ἀλκιβιάδης 41
οὗτος [1] πρῶτον μὲν ἔτη οὐδέπω γεγονὼς σφόδρα εἴκοσιν, ἔπειτα παντάπασιν ἀπαίδευτος, πρὸς δὲ τούτοις, τοῦ ἐραστοῦ αὐτῷ λέγοντος ὅτι χρὴ πρῶτον μαθόντα καὶ ἐπιμεληθέντα αὐτοῦ καὶ ἀσκήσαντα οὕτως ἰέναι διαγωνιούμενον βασιλεῖ, οὐκ ἐθέλει, ἀλλά φησιν ἐξαρκεῖν καὶ ὡς ἔχει [2]· οἶμαι ἂν αὐτὴν θαυμάσαι τε καὶ ἐρέσθαι· Τί οὖν ποτέ ἐστιν, ὅτῳ πιστεύει τὸ μειράκιον; εἰ οὖν λέγοιμεν, ὅτι κάλλει τε καὶ μεγέ- b.
θει, καὶ γένει, καὶ πλούτῳ, καὶ φύσει τῆς ψυχῆς· ἡγήσαιτ᾽ ἂν ἡμᾶς, ὦ Ἀλκιβιάδη, μαίνεσθαι, πρὸς τὰ παρὰ σοίσιν

Fuerunt autem, teste Olympiodoro, qui putarent Platonem hac viri fide digni appellatione ipsum Xenophontem significare.

2 Sic codd. longe plurimi: nam qui ι habent pro η nil differre putandi sunt: duo Parisienses soli Ἀμάστριδι, nota diversitate de qua vid. Intpp. ad Diod. 20, 109. — An fuerit haec Xerxis uxor Esthera scriptorum Hebraicorum examinat Wessel. Obss. 2, 24. p. 251. — Mox de Genit. σοῦ v. Ind. Lat. *Genitivus*.

3 Male vulgo Ἐρχιάσιν; neque melius Coisl. et Ven. ᾷ Ἐρχιᾶσιν. Paenultima enim producitur, accentusque sequitur accentum formae primitivae, nomen autem hujus Atticae pagi traditur vel Ἔρχεια vel Ἐρχία (Harpocr. Hesych. Suid.). Vid. Gramm. §. 103, 3. Non accurate de hac re tradidit Duker ad Thucyd. 8, 92. — De mensuris hisce vid. Ind. in *μνᾶ* et *πλέθρον*.

4 Sic pro vulg. οὗτος ὁ *a*. dedi e Vat. et e Clark. in quo ὁ erasum est.

1 Codd. omnes praeter Paris. E F hic inserunt *νῦν ἐπιχειρεῖ*. Est tamen cur huic emblemati diffidam. Eo enim admisso duo habes verba, *ἐπιχειρεῖ* et *οὐκ ἐθέλει*, non bene coeuntia. Contra omissis illis posteriora haec *οὐκ ἐθέλει, ἀλλά φησιν* — sensum probe explent, etsi accommodata illis tantum verbis quae propius praecedunt. Interpretamentum igitur sapiunt verba *νῦν ἐπιχειρεῖ* effictum ex antecedentibus *οὗτος ἀνὴρ ἐπιχειρεῖ*. — In superioribus ὅτι pro vulg. ὡς scripsi e codd.

2 Vid. Ind. ἔχειν.

3 Schol.

c. ἀποβλέψασα πάντα τὰ τοιαῦτα. οἶμαι δὲ κἂν Λαμπιδὼ, τὴν Λεωτυχίδου μὲν θυγατέρα Ἀρχιδάμου δὲ γυναῖκα Ἀγι- p. 121
δος δὲ μητέρα [3], οἳ πάντες βασιλεῖς γεγόνασι, θαυμάσαι ἂν καὶ ταύτην εἰς τὰ παρὰ σφίσιν ὑπάρχοντα ἀποβλέψασαν, εἰ σὺ ἐν νῷ ἔχεις τῷ υἱεῖ αὐτῆς διαγωνίζεσθαι, οὕτω κακῶς
d. ἠγμένος. καίτοι [4] οὐκ αἰσχρὸν δοκεῖ εἶναι, εἰ αἱ τῶν πολεμίων γυναῖκες βέλτιον περὶ ἡμῶν διανοοῦνται, οἵους χρὴ ὄντας σφίσιν ἐπιχειρεῖν, ἢ ἡμεῖς περὶ ἡμῶν αὐτῶν; ἀλλ', ὦ μακάριε, πειθόμενος ἐμοί τε καὶ τῷ ἐν Δελφοῖς γράμματι
e. γνῶθι σαυτόν [5]., ὅτι οὗτοι ἡμῶν εἰσιν ἀντίπαλοι, ἀλλ' οὐχ οὓς σὺ οἴει. ὧν ἄλλῳ μὲν οὐδ' ἂν ἑνὶ περιγενοίμεθα, εἰ μὴ ἐπιμελείᾳ τε ἂν καὶ τέχνῃ [6]. ὧν σὺ εἰ ἀπολειφθήσει, καὶ τοῦ ὀνομαστὸς γενέσθαι ἀπολειφθήσει ἐν Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροις, οὗ μοι δοκεῖς ἐρᾶν, ὡς οὐδεὶς ἄλλος ἄλλου.

42 [1] ΑΛ. Τίνα οὖν χρὴ τὴν ἐπιμέλειαν, ὦ Σώκρατες, ποιεῖσθαι, ἔχεις ἐξηγήσασθαι; παντὸς γὰρ μᾶλλον ἔοικας ἀληθῆ εἰρηκότι. ΣΩ. Ναί. ἀλλὰ γὰρ κοινῇ βουλῇ, ᾧτινι [1] τρόπῳ ἂν ὅτι βέλτιστοι γενοίμεθα. ἐγὼ γάρ τοι οὐ περὶ μὲν σοῦ λέγω ὡς χρὴ παιδευθῆναι, περὶ ἐμοῦ δὲ οὔ. οὐ γὰρ
b. ἔσθ' ὅτῳ σου διαφέρω, πλήν γε ἑνί. ΑΛ. Τίνι; ΣΩ. Ὁ ἐπίτροπος ὁ ἐμὸς βελτίων ἐξὶ καὶ σοφώτερος, ἢ Περικλῆς, ὁ σός. ΑΛ. Τίς οὗτος, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Θεὸς, ὦ Ἀλκιβιάδη· ὅσπερ σοί με οὐκ εἶα πρὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας διαλεχθῆναι. ᾧ καὶ πιστεύων λέγω ὅτι ἡ ἐπιφάνεια [2] δι' οὐδε-

3 Schol. *Λεωτυχίδης ὁ κατὰ Μήδου στρατηγήσας, Ἀρχίδαμος, ἐφ' οὗ ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος, Ἄγις δὲ, ἐφ' οὗ ἐκράτησαν Λακεδαιμόνιοι.* — Codd. tres optimi *Λευτυχίδου*. Nomen autem reginae apud Herodotum scriptum est *Λαμπιτοί*; neque aliter Lacaenae ap. Comicum in Lysistrata. Cf. var. lect. ad Plut. Ages. 1.

4 In Ven. *Π* correctum est *καὶ πῶς*.

5 Illud *γνῶθι σαυτὸν* quod in foribus Apollinis Delphici scriptum erat, a plurimis tribuebatur Chilonī, ab aliis alii e septem, ab aliis ipsi Pythiae: v. Menag. ad Diog. Laert. 40.

6 Observa, voculae *μέν* loco sui *δέ* respondere *εἰ μή*: unde, ut monet Struvius, factum ut *ἄν*, quod alias hypothetico *εἰ* adhaerere non solet, in altero etiam hoc membro positum sit. Sunt enim haec instar horum: *ἄλλῳ μὲν οὐδ' ἂν ἑνὶ* (vid. supra ad 18. e.) *περιγενοίμεθα, ἐπιμελείᾳ δ' ἄν*: vid. Ind. in *ἄν*.

1 Pendet hoc a verbo quod latet in elliptico *κοινῇ βουλῇ*: v. Ind.

2 Notat hoc vocabulum Schleiermacher ut hoc *claritatis*

νὸς ἄλλου σοι ἔζαι, ἢ δι' ἐμοῦ. ΑΛ. Παίζεις, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἴσως. λέγω μέντοι ἀληθῆ, ὅτι ἐπιμελείας δεόμεθα· μᾶλλον μὲν πάντες ἄνθρωποι, ἀτὰρ νώ γε καὶ μάλα σφόδρα [3]. ΑΛ. Ὅτι μὲν ἐγώ, οὐ ψεύδει. ΣΩ. Οὐδὲ μήν, ὅτι γε ἐγώ. ΑΛ. Τί οὖν ἂν ποιοῖμεν; ΣΩ. Οὐκ ἀποκνητέον [4], οὐδὲ μαλθακιστέον, ὦ ἑταῖρε. ΑΛ. Οὕτοι δὴ πρέπει γε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐ γάρ· ἀλλὰ σκεπτέον κοινῇ. 43
καί μοι λέγε. φαμὲν γὰρ δὴ ὡς ἄριστοι βούλεσθαι γενέσθαι. ἦ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τίνα ἀρετήν; ΑΛ. Δῆλον ὅτι ἥντερ οἱ ἄνδρες οἱ ἀγαθοί. ΣΩ. Οἵ τί ἀγαθοί; ΑΛ. Δῆλον ὅτι οἱ πράττειν τὰ πράγματα. ΣΩ. Ὁποῖα [1]; ἆρα τὰ ἱππικά;

tis et *nobilitatis* sensu in Platonico certe sermone insolens.

3 Schol. Ἄγνοεῖ ἑαυτὸν ὁ Σωκράτης ἐνθουσιαζικῶς.

Putabam olim pro *μᾶλλον μέν* reponendam esse notissimam formulam *μάλιςα μέν*. Verum haec usurpatur quando *latior* praeit sententia, cui id, quod introducitur illo *μάλιςα μέν*, et ipsum inest, sed minuendum vel restringendum statim. Jam optime quidem hic componerentur haec, *μάλιςα μὲν πάντες —, ἀτὰρ νώ γε —*: sed istud *πάντες* non comprehensum est in superiori *δεόμεθα*, quod cum enuntiaret Socrates, ut nexus sententiarum docet, nonnisi de se et Alcibiade dicebat. Itaque opus nunc erat formula correctiva *μᾶλλον δέ*: cui tamen, ob eam quae revera subjicitur restrictionem, loco hujus *δέ*, hic additur *μέν*. Sic igitur hae formulae inter se differunt, ut *μᾶλλον δὲ* sit *seu potius*, *μάλιςα μέν* et *μᾶλλον μέν* utrumque quidem reddi possit ita, *proprie quidem*, quoniam vox *proprie* et confirmando et corrigendo adhiberi potest; sed quando sentiri debet vis correctiva, dicendum est, ut hoc nostro loco, *magis proprie quidem*, *verius quidem*, *μᾶλλον μέν*.

4 Plurimi Codd. habent *ἀπορητέον*. Conspirat Ficinus qui vertit *nec haesitandum*. Nimirum haec vulgatior est vis verbi *ἀπορεῖν* et *ἀπορεῖσθαι*, quod tamen de ipsa animi desponsione etiam usurpatur. Xen. Hellen. 4, 5, 17. *οἱ δ' ἀποροῦντες ἤδη, ὅτι ἔπασχον μὲν κακῶς καὶ ἀπέθνησκον, — ἐγκλίνουσι, καὶ οἱ μὲν πίπτουσιν αὐτῶν εἰς τὴν θάλατταν κ. τ. λ.* Id. Venat. 9, 20. (de cervis) *ἀπαγορεύουσι γὰρ σφόδρα, ὥςε ἐςῶσαι ἀκοντίζονται· ῥιπτοῦσι δὲ καὶ εἰς τὰ ὕδατα ἀπορούμενοι.* Jam cum in Scholiis sit: *οὐκ ἀπορητέον*] *οὐκ ἀποκνητέον*, hoc illius interpretamentum in textum migrasse dicas. Sed quoniam *ἀποκνητέον* est in tribus optimis: verbum autem *ἀποκνεῖν* satis Platoni quoque familiare, quanquam leniori fere sensu *gravandi*, *detrectandi* (vid. Phaed. p. 84. d. *μηδὲν ἀποκνήσητε καὶ αὐτοὶ εἰπεῖν* Rep. 1. p. 349. a. *ἀλλ' οὐ μέντοι ἀποκνητέον γε τῷ λόγῳ ἐπεξελθεῖν σκοπουμένοις*); vulgatam intactam relinquere satius visum. — Mox tres opt. *μαλακιστέον*.

1 Codd. opt. et plur. *Ποῖα*. Mihi vulgata quamvis uno, opinor, codice Par. E nixa, auri-

ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Παρὰ τοὺς ἱππικοὺς γὰρ ἂν ἦμεν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἀλλὰ τὰ ναυτικὰ λέγεις; ΑΛ. Οὔ. ΣΩ. Παρὰ τοὺς ναυτικοὺς γὰρ ἂν ἦμεν. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἀλλὰ
b. ποῖα; ἃ τίνες πράττουσιν; ΑΛ. Ἅπερ Ἀθηναίων οἱ καλοὶ κἀγαθοί. ΣΩ. Καλοὺς δὲ κἀγαθοὺς λέγεις τοὺς φρο- p.135
νίμους ἢ τοὺς ἄφρονας; ΑΛ. Τοὺς φρονίμους. ΣΩ. Οὐκοῦν ὃ ἕκαστος φρόνιμος, τοῦτο ἀγαθός. ΑΛ. Ναί. ΣΩ.
c. Ὁ δὲ ἄφρων, πονηρός; ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Ἆρ' οὖν ὁ σκυτοτόμος φρόνιμος εἰς ὑποδημάτων ἐργασίαν; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀγαθὸς ἄρα εἰς ταῦτα [2]. ΑΛ. Ἀγαθός. ΣΩ. Τί δέ; εἰς ἱματίων ἐργασίαν οὐκ ἄφρων ὁ σκυτοτόμος; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Κακὸς ἄρα εἰς τοῦτο. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ὁ αὐτὸς ἄρα, τούτῳ γε τῷ λόγῳ, κακός τε καὶ ἀγαθός. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Ἦ οὖν λέγεις, τοὺς ἀγαθοὺς
44 ἄνδρας εἶναι καὶ κακούς; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλὰ τίνας ποτὲ τοὺς ἀγαθοὺς λέγεις; ΑΛ. Τοὺς δυναμένους ἔγωγε ἄρχειν ἐν τῇ πόλει. ΣΩ. Οὐ δήπου ἵππων γε; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλ' ἀνθρώπων; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἆρα καμνόντων; ΑΛ. Οὔ. ΣΩ. Ἀλλὰ πλεόντων; ΑΛ. Οὔ φημι. ΣΩ. Ἀλλὰ θεριζόντων; ΑΛ. Οὔ. ΣΩ. Ἀλλ' οὐδὲν ποιούντων, ἤ τι ποιούντων; ΑΛ. Ποιούντων λέγω.
b. ΣΩ. Τί; [1] πειρῶ καὶ ἐμοὶ δηλῶσαι. ΑΛ. Οὐκοῦν τῶν καὶ συμβαλλόντων ἑαυτοῖς, καὶ χρωμένων ἀλλήλοις, ὥσπερ ἡμεῖς ζῶμεν ἐν ταῖς πόλεσιν. ΣΩ. Οὐκοῦν ἀνθρώπων λέγεις ἄρχειν ἀνθρώποις χρωμένων; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἆρα κελευσῶν χρωμένων ἐρέταις; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Κυβερνητικὴ γὰρ αὕτη γε ἀρετή. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἀλλ' ἀνθρώπων λέγεις ἄρχειν αὐλητῶν ἀνθρώποις ἡγουμένων ᾠδῆς, καὶ χρωμένων χορευταῖς; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Χοροδιδασκαλικὴ
c. γὰρ αὕτη γ' αὖ. ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀλλὰ τί ποτε λέγεις χρωμένων ἀνθρώπων ἀνθρώποις οἵαντ' εἶναι ἄρχειν [4];

auribus gratior hic accidere visa est.

2 Be. αὐτᾷ e Vat. et Ven. Π. Sed non conspirat Clarkianus. Neque εἰς αὐτά videtur referri posse ad εἰς ὑ. ἐργασίαν, sed solummodo ad ὑποδήματα: quod displiceret. Contra ταῦτα in tali usu solemne est perinde ut τοῦτο.

3 Be. Τί δή; e Ven. Π solo.

4 Τί monente Steph. jungendum non cum λέγεις sed cum χρωμ., in hunc fere sensum: *Cum dicis imperare posse,*

ΑΛ. Κοινωνούντων ἔγωγε λέγω πολιτείας, καὶ συμβαλλόντων πρὸς ἀλλήλους τούτων ἄρχειν τῶν ἐν τῇ πόλει. ΣΩ. Τίς οὖν αὕτη ἡ τέχνη; ὥσπερ ἂν εἴ σε ἐροίμην πάλιν τὰ 45
νῦν δή· κοινωνούντων ναυτιλίας ἐπίσασθαι ἄρχειν τίς ποιεῖ τέχνη; ΑΛ. Κυβερνητική. ΣΩ. Κοινωνούντων δὲ ᾠδῆς, ὡς νῦν δὴ ἐλέγετο, τίς ἐπιςήμη ποιεῖ ἄρχειν; ΑΛ. Ἤπερ σὺ ἄρτι ἔλεγες, ἡ χοροδιδασκαλία. ΣΩ. Τί δὲ πολιτείας b. κοινωνούντων τίνα καλεῖς ἐπιςήμην; ΑΛ. Εὐβουλίαν ἔγωγε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τί δέ; μῶν ἀβουλία δοκεῖ εἶναι ἡ τῶν κυβερνητῶν; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀλλ' εὐβουλία; [1]
126 ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ, εἴγε τὸ σώζεσθαι πλέοντας. ΣΩ. Καλῶς λέγεις. τί δέ; ἣν σὺ λέγεις εὐβουλίαν, εἰς τί ἐστιν; ΑΛ. Εἰς τὸ ἄμεινον τὴν πόλιν διοικεῖν καὶ σώζεσθαι. ΣΩ. Ἄμεινον δὲ διοικεῖται καὶ σώζεται τίνος παραγιγνομένου ἢ c. ἀπογιγνομένου; ὥσπερ ἄν εἰ σύ με ἔροιο, ἄμεινον διοικεῖται σῶμα καὶ σώζεται τίνος παραγιγνομένου ἢ ἀπογιγνομένου; εἴποιμ' ἄν, ὅτι ὑγιείας μὲν παραγιγνομένης νόσου δὲ ἀπο-γιγνομένης. σὺ καὶ σὺ οἴει οὕτω; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ εἴ d. με αὖ ἔροιο, τίνος δὲ ἄμεινον ὄμματα; ὡσαύτως εἴποιμ' ἄν, ὅτι ὄψεως μὲν παραγιγνομένης τυφλότητος δὲ ἀπογιγνομένης, καὶ ὦτα δέ, κωφότητος μὲν ἀπογιγνομένης ἀκοῆς δὲ ἐγγιγνομένης, βελτίω τε γίγνεται καὶ ἄμεινον θεραπεύεται. ΑΛ. Ὀρθῶς. ΣΩ. Τί [a] δὲ δὴ πόλις; τίνος παραγιγνομέ- 46
νου καὶ ἀπογιγνομένου βελτίων τε γίγνεται καὶ ἄμεινον θεραπεύεται καὶ διοικεῖται; ΑΛ. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ὅταν φιλία μὲν αὐτοῖς γίγνηται πρὸς ἀλλήλους [3], τὸ δὲ μισεῖν τε καὶ ςασιάζειν ἀπογίγνηται. ΣΩ. Ἆρ' οὖν φιλίαν λέγεις ὁμόνοιαν ἢ διχόνοιαν; ΑΛ. Ὁμόνοιαν. ΣΩ. Διὰ b. τίνα οὖν τέχνην ὁμονοοῦσιν αἱ πόλεις περὶ ἀριθμούς; ΑΛ.

posse, quemnam cum hominibus usum habent illi homines quibus imperandum est?

1 *Schleierm.*, duce partim Ficino, haec ita distribuit: ΣΩ. Ἀλλ' εὐβουλία, ἔμοιγε δοκεῖ, εἴγε τὸ σώζεσθαι πλέοντας. ΑΛ. Καλῶς λέγεις. ΣΩ. Τί δὲ κ. τ. λ. — Mox λέγεις pro vulg. καλεῖς reposui auctoritate codicum opt. et plur.

2 Hunc locum excerpsit Stobaeus p. 270. usque ad περὶ ςαθμοῦ οὐχ ὡσαύτως;

3 Notetur schema πρὸς τὸ σημαινόμενον (vid. ad Philoct. 713.) in vocibus αὐτοῖς et ἀλλήλους, quae referuntur ad πολίτας latentes in voce πόλει.

διὰ τὴν ἀριθμητικήν. ΣΩ. Τί δαί; οἱ ἰδιῶται οὐ διὰ τὴν αὐτήν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ αὐτὸς αὑτῷ ἕκαστος; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Διὰ τίνα δὲ τέχνην ἕκαστος αὐτὸς αὑτῷ ὁμονοεῖ περὶ σπιθαμῆς καὶ πήχεως, ὁπότερον μεῖζον; οὐ διὰ τὴν μετρητικήν; ΑΛ. Τί μήν; ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ οἱ ἰδιῶται ἀλλήλοις καὶ αἱ πόλεις; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τί δέ;
c. περὶ σταθμοῦ οὐχ ὡσαύτως; ΑΛ. Ἡμέ. ΣΩ. Ἦν δὲ δὴ σὺ λέγεις ὁμόνοιαν, τίς ἐστι, καὶ περὶ τοῦ, καὶ τίς αὐτὴν τέχνη παρασκευάζει; καὶ ἆρα, ἥπερ πόλει, αὕτη καὶ ἰδιώτῃ αὐτῷ τε πρὸς αὑτὸν καὶ πρὸς ἄλλον; ΑΛ. Εἰκὸς γέ τοι. ΣΩ. Τίς οὖν ἐστι; μὴ κάμῃς ἀποκρινόμενος, ἀλλὰ προθυμοῦ εἰπεῖν. ΑΛ. Ἐγὼ μὲν οἶμαι φιλίαν τε λέγειν καὶ ὁμόνοιαν [4], ἥνπερ πατὴρ τε υἱὸν φιλῶν ὁμονοεῖ καὶ μήτηρ, καὶ
47 ἀδελφὸς ἀδελφῷ, καὶ γυνὴ ἀνδρί. ΣΩ. Οἴει ἂν [1] οὖν, ὦ Ἀλκιβιάδη, ἄνδρα γυναικὶ περὶ ταλασιουργίας δύνασθαι ὁμονοεῖν, τὸν μὴ ἐπιστάμενον τῇ ἐπιστάμενῃ; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐδέ γε δεῖ οὐδέν· γυναικεῖον γὰρ τοῦτό γε μάθημα. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τί δέ; γυνὴ ἀνδρὶ περὶ ὁπλιτικῆς δύναιτ' ἂν ὁμονοεῖν μὴ μαθοῦσα; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀνδρεῖον γ.12
γὰρ τοῦτό γε ἴσως οὗ φαίης ἂν εἶναι. ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ.
b. Ἔξιν ἄρα τὰ μὲν γυναικεῖα, τὰ δὲ ἀνδρεῖα μαθήματα, κατὰ τὸν σὸν λόγον. ΑΛ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Οὐκ ἄρα ἔν γε τούτοις ἐξίν ὁμόνοια γυναιξὶ πρὸς ἄνδρας. ΑΛ. Οὔ. ΣΩ. Οὐδ' ἄρα φιλία, εἴπερ ἡ φιλία ὁμόνοια ἦν. ΑΛ. Οὐ φαί-
c. νεται. ΣΩ. Ἦι ἄρα αἱ γυναῖκες τὰ αὑτῶν πράττουσιν, οὐ φιλοῦνται ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν. ΑΛ. Οὐκ ἔοικεν. ΣΩ. Οὐδ'

4 *Οἶμαι λέγειν* idem est ferme quod *λέγω*, quasi dicas *in animo habeo ut dicam, dicere volo;* plane ut in loco Demosth. Mid. 21. *ὅτι ὁ τύπτων αὐτὸν ὑβρίζειν ᾤετο* h. e. injuria affecit ita ut animus simul quem dicunt injuriandi appareret. Xen. Hell. 5, 1, 15. (14.) *οἴεσθε καρτερεῖν* h. e. *καρτερεῖτε* vel potius *in animo habeatis tolerare;* et quae similia habet Sturzius in Lex. Xenoph. in v. num. 3. Proficiscuntur haec omnia e simplicissima verbi *οἴεσθαι* notione: *mente concipere, cogitare,* quam habes in Homerico *γόον δ' ὠΐετο θυμός* (Od. *κ*, 248.), et in illo *οἶμαι* infra Alcib. II. 11. *ἀλλ' εἰ, οἶμαι, δόξειέ σοι*, ubi non ut alias est *puto, opinor,* sed, *hoc volo, hoc sentio, inquam,* nihilque fere differt ab eo quod alibi est *λέγω*, et in nostro loco *οἶμαι λέγειν*. Nos etiam: *ich meine, ich sage, ich will sagen* h. e. *ich verstehe das so.*

1 Particula pertinet ad Infinitivum. Vid. supra ad §. 4. not. 2.

2 *Schlei-*

ἆρα οἱ ἄνδρες ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἢ τὰ αὑτῶν. ΑΛ. Οὐ. ΣΩ. Οὐδ' αὖ [2] ἄρα ταύτῃ οἰκοῦνται αἱ πόλεις, ὅταν τὰ αὑτῶν ἕκαστοι πράττωσιν. ΑΛ. Οἶμαι ἔγωγε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Πῶς λέγεις, φιλίας μὴ παρούσης ἧς ἔφαμεν ἐγγιγνομέ- d.
νης, εὖ οἰκεῖσθαι τὰς πόλεις, ἄλλως δὲ οὔ; ΑΛ. Ἀλλά μοι δοκεῖ καὶ κατὰ τοῦτο αὐτοῖς φιλία ἐγγίγνεσθαι, ὅτι τὰ αὑτῶν ἑκάτεροι πράττουσιν. ΣΩ. Οὐκ ἄρτι γε. νῦν δὲ πῶς 48
αὖ λέγεις; ὁμονοίας μὴ ἐγγιγνομένης [3] φιλία ἐγγίγνεται; ἢ οἱόντε ὁμόνοιαν ἐγγίγνεσθαι περὶ τούτων ὧν οἱ μὲν ἔφασαν, οἱ δ' οὔ; ΑΛ. Ἀδύνατον. ΣΩ. Δίκαια δὲ πράττουσιν ἢ ἄδικα, ὅταν τὰ αὑτῶν ἕκαστοι πράττωσι; ΑΛ. Δίκαια· πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Τὰ δίκαια οὖν πραττόντων ἐν τῇ πό- b.
λει τῶν πολιτῶν, φιλία οὐκ ἐγγίγνεται πρὸς ἀλλήλους; ΑΛ. Ἀνάγκη αὖ μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τίνα οὖν ποτε λέγεις τὴν φιλίαν ἢ ὁμόνοιαν, περὶ ἧς δεῖ ἡμᾶς σοφούς τε εἶναι καὶ εὐβούλους, ἵνα ἀγαθοὶ ἄνδρες ὦμεν; οὐ γὰρ δύναμαι μαθεῖν οὔθ' ἥτις, οὔτ' ἐν οἷσπισιν. τοτὲ μὲν γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς φαίνεται ἐνοῦσα, τοτὲ δ' οὔ, ὡς ἐκ τοῦ σοῦ λόγου. ΑΛ. Ἀλλὰ μὰ τοὺς θεούς, ὦ Σώκρατες, οὐδ' αὐ- c.
τὸς οἶδα ὅ,τι λέγω. κινδυνεύω δὲ καὶ πάλαι λελῆθέναι ἐμαυτὸν αἴσχιστα ἔχων. ΣΩ. Ἀλλὰ χρὴ θαρρεῖν. εἰ μὲν γὰρ αὐτὸ ἤσθου πεπονθὼς πεντηκονταετὴς, χαλεπὸν ἂν ἦν σοι ἐπιμεληθῆναι σαυτοῦ· νῦν δὲ ἣν ἔχεις ἡλικίαν, αὕτη ἐξὶν ἐν ᾗ δεῖ αὐτὸ αἰσθέσθαι. ΑΛ. Τί οὖν τὸν αἰσθόμενον χρὴ d.
ποιεῖν, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ἀποκρίνεσθαι τὰ ἐρωτώμενα, ὦ Ἀλκιβιάδη. καὶ ἐὰν τοῦτο ποιῇς, ἄν θεὸς ἐθέλῃ, εὖ τι δεῖ καὶ τῇ ἐμῇ μαντείᾳ πιστεύειν, σύ τε κἀγὼ βέλτιον σχήσομεν. ΑΛ. Ἕξει ταῦτα, ἕνεκά γε τοῦ ἐμὲ ἀποκρίνεσθαι.

2 *Schleierm.* et *Astius* emendandum censent εὖ; *Heusdius* eandem voculam inserendam post ταύτῃ. Alterutrum necessarium puto. Ficinus: *Non ergo tunc optime civitates instituuntur — ?* Vid. post pauca εὖ οἰκεῖσθαι, et Men. 3. b. τὴν οἰκίαν εὖ οἰκεῖν. — Mox ad οἶμαι ἔγ. v. Ind. in οἴεσθαι.

3 Ita nunc cum Be. reposui ex optimis. Antea deficiente vocula μή, verba ὁμονοίας ἐγγ. φ. ἐγγί, νεται intelligenda erant tanquam positio e superioribus, cui statim subjungendum erat ἢ οἱόντε —. Nunc ista ἢ οἱόντε rationem reddunt illorum ὁμ. μὴ ἐγγιγνομένης. — Mox post ὧν οἱ μὲν ἔφασι in iisdem iterum inseritur περὶ τούτων: perperam.

4 Ex-

49 ΣΩ. Φέρε * δὴ, τί ἐστι τὸ ἑαυτοῦ ἐπιμελεῖσθαι; μὴ πολλάκις λάθωμεν οὐχ ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμενοι, οἰόμενοι δέ. καὶ πότε ἄρα αὐτὸ ποιεῖ ἄνθρωπος; ἆρα, ὅταν τῶν αὐτοῦ ἐπιμελῆται, τότε καὶ αὑτοῦ [1]; ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Τί δαί; ποδῶν ἄνθρωπος πότε ἐπιμελεῖται; ἆρα ὅταν ἐκείνων ἐπιμελῆται, ἃ ἐστι τῶν ποδῶν; ΑΛ. Οὐ μανθάνω. ΣΩ. Καλεῖς δέ τι χειρός [2]. οἷον δακτύλιον ἔστιν ὅτου ἄν ἄλλου τῶν τοῦ ἀνθρώπου φαίης ἢ δακτύλου; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ποδὸς ὑπόδημα τὸν αὐτὸν τρόπον; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ ἱμάτια καὶ σκεύη τοῦ ἄλλου σώματος ὁμοίως; ΑΛ. Ναί [3]. ΣΩ. Ἆρ' οὖν, ὅταν ὑποδημάτων ἐπιμελώμεθα, τότε ποδῶν ἐπιμελούμεθα; ΑΛ. Οὐ πάνυ μανθάνω, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τί δὲ, ὦ Ἀλκιβιάδη; ὀρθῶς ἐπιμελεῖσθαι καλεῖς τι ὁτουοῦν πράγματος; ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἆρ' οὖν, ὅταν τίς τι βέλτιον ποιῇ, τότε ὀρθὴν λέγεις ἐπιμέλειαν; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τίς οὖν τέχνη ὑποδήματα βελτίω ποιεῖ; [4] ΑΛ. Σκυτική. ΣΩ. Σκυτικῇ ἄρα

* Excerpsit hunc sermonem Stobaeus p. 178. — De v. *πολλάκις* v. Ind.

1 Sic Clark. Vulgo ἑαυτοῦ.

2 Vulgo *δή τι*, quod est in solo Ven. *Σ*. Tum Be. e Vat. et Ven. *Π χερός*, quod e Clark. tamen non est enotatum. — In seqq. a librariis videtur aliquid turbatum fuisse. Sic enim Ficinus: „Dicisne esse aliquid ipsius manus, quemadmodum annulus est? *Dico equidem*. Num alterius membri, quam *digiti*, *annulum* esse censes?" In extremis his convenit illi cum Paris. F, qui pro *δακτύλου* habet *δακτύλιον* et a rec. manu *δακτύλου δακτύλιον*. Scribendum utique censeo: *Καλεῖς δέ τι χειρός· οἷον δακτύλιον· ἔστιν ὅτου — φαίης ἢ δακτύλου δακτύλιον;* Nimirum in vulgata manus et digitus ut diversa memorari videntur: quod esse non debet, ut apparet e consecutione sententiarum.

3 Verba *Καὶ ἱμάτια — — Ναί.* inserta e Stobaeo. Rejecerunt ea Ast. et Be. quasi fieri posset, ut sive Stob. sive quisquam alius haec animi causa inferserit. Manifestum potius, excidisse ea ob duplex *Ναί*. Sunt autem talia certissimo argumento, codices omnes istos quorum varietatem hic ponimus derivatos esse ex uno perantiquo quidem, sed in quo illa lacuna jam esset. — Porro in sequentibus (c.) *Ἆρ' οὖν, ὅταν τίς τι βέλτιον*, Stob. omittit τι.

4 Sophistae saepe riserunt Socratem exempla a sutoribus et aliis opificibus petentem; veluti in Gorg. p. 491. a. *ἀεὶ σκυτέας τε καὶ κναφέας — λέγων οὐδὲν παύει.* Vid. et Xenoph. Mem. 1, 2, 37. et ibi Ruhnk. et Schneid.

1 Sic

ὑποδημάτων ἐπιμελούμεθα. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἦ καὶ ποδὸς d.
σκυτικῇ, ᾗ ἐκείνῃ ᾗ πόδας βελτίους ποιοῦμέν; ΑΛ. Ἐκεί-
νῃ. ΣΩ. Βελτίους δὲ πόδας οὐχ ἧττον καὶ τὸ ἄλλο σῶμα;
ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Αὕτη δ' αὖ γυμναστική; ΑΛ.
Μάλιστα. ΣΩ. Γυμναστικῇ μὲν ἄρα ποδὸς ἐπιμελούμεθα, e.
σκυτικῇ δὲ τῶν τοῦ ποδός. ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Καὶ γυ-
μναστικῇ μὲν χειρῶν, δακτυλιογλυφίᾳ δὲ τῶν τῆς χειρός. ΑΛ.
Ναί. ΣΩ. Καὶ γυμναστικῇ μὲν σώματος, ὑφαντικῇ δὲ καὶ
ταῖς ἄλλαις τῶν τοῦ σώματος. ΑΛ. Παντάπασι μὲν οὖν.
ΣΩ. Ἄλλῃ μὲν ἄρα τέχνῃ αὐτοῦ ἑκάστου ἐπιμελούμεθα, ἄλλῃ 50
δὲ τῶν αὐτοῦ [1]. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐκ ἄρα, ὅταν τῶν
σαυτοῦ ἐπιμελῇ, σαυτοῦ ἐπιμελεῖ. ΑΛ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Οὐ
γὰρ ἡ αὐτὴ τέχνη, ὡς ἔοικεν, ᾗ τις [2] ἂν αὐτοῦ τε ἐπιμε-
λοῖτο καὶ τῶν αὑτοῦ. ΑΛ. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. Φέρε δή, b.
ποίᾳ ποτ' ἂν ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμεληθείημεν; ΑΛ. Οὐκ ἔχω
λέγειν. ΣΩ. Ἀλλὰ τοσόνδε γε ὡμολόγηται, ὅτι οὐχ ᾗ ἄν
τῶν ἡμετέρων καὶ ὁτιοῦν βέλτιον ποιοῖμεν [3], ἀλλὰ ᾗ ἡμᾶς
αὐτούς. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Ἦ οὖν ἐγνώμεν ἄν
ποτε, τίς τέχνη ὑπόδημα βέλτιον ποιεῖ, μὴ εἰδότες ὑπόδημα;
ΑΛ. Ἀδύνατον. ΣΩ. Οὐδέ γε, τίς τέχνη δακτυλίους βελ-
τίους ποιεῖ, ἀγνοοῦντες δακτύλιον. ΑΛ. Ἀληθῆ. ΣΩ. Τί c.
δέ; τίς τέχνη βελτίω ποιεῖ αὐτὸν, ἆρ' ἄν ποτε γνοῖμεν, ἀ-
129 γνοοῦντες τί ποτ' ἐσμὲν αὐτοί; ΑΛ. Ἀδύνατον. ΣΩ.
Πότερον οὖν δὴ ῥ�ᾴδιον τυγχάνει [4] τὸ γνῶναι ἑαυτὸν, καί
τις ἦν φαῦλος ὁ τοῦτο ἀναθεὶς εἰς τὸν ἐν Πυθοῖ νεών; ἢ
χαλεπόν τι καὶ οὐχὶ παντός; ΑΛ. Ἐμοὶ μὲν, ὦ Σώκρα-
τες, πολλάκις μὲν ἔδοξε παντὸς εἶναι, πολλάκις δὲ παγχάλε-

1 Sic pars codicum recte; male alii αὑτοῦ vel ἑαυτοῦ. Schleiermacher: *Durch eine andre Kunst also besorgen wir jedes selbst, und durch eine andere das was ihm angehört.* — Mox Stob. ὅταν τῶν ἑαυτοῦ.

2 Ita Faber correxit vulg. ἥτις.

3 Ita scripsi Struvio monente, ut supra ἐπιμελοῖτο. Iunge ἐπιμελοῖτ' ἄν, ποιοῖμεν ἄν. Vulgo ποιῶμεν.

4 Vulgo οὖν ἂν ῥ. τυγχάνοι. Nostra est in libris optimis et in lemmate scholii Ruhnkeniani, nisi quod ibi est τυγχάνειν, per sphalma, opinor. Alias sequeretur genitivus τοῦ γνῶναι. Sed probum est ῥᾴδιον τυγχάνει, non inserto ὄν; quod demonstravit Heind. ad Gorg. 124. Infra 57. e. τυγχάνει ὄμβιον.

d. πον. ΣΩ. Ἀλλ', ὦ Ἀλκιβιάδη, εἴτε ῥᾴδιον εἴτε μή ἐστιν, ὅμως γε ἡμῖν ὧδε ἔχει· γνόντες μὲν αὐτὸ τάχ' ἂν γνοῖμεν * τὴν ἐπιμέλειαν ἡμῶν αὐτῶν, ἀγνοοῦντες δὲ οὐκ ἄν ποτε.
51 ΑΛ. Ἔστι ταῦτα. ΣΩ. Φέρε δή, τίνα ἂν τρόπον εὑρεθείη αὐτὸ τὸ αὐτό [1]; οὕτω μὲν γὰρ ἂν τάχ' εὕροιμεν τί ποτ' ἐσμὲν αὐτοί. τούτου δὲ ἔτι ὄντες ἐν ἀγνοίᾳ, ἀδύνατοί που [2]. ΑΛ. Ὀρθῶς λέγεις. ΣΩ. Ἔχε οὖν πρὸς Διός. τῷ διαλέγει σὺ νῦν; ἄλλῳ τῳ ἢ ἐμοί [3]; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἐγὼ σοί; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Σωκράτης ἄρα ἐστὶν ὁ διαλεγόμενος. ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀλκιβιάδης δὲ ὁ ἀκούων. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν λόγῳ διαλέγεται ὁ Σωκράτης; ΑΛ.
b. Τί μήν; ΣΩ. Τὸ δὲ διαλέγεσθαι καὶ τὸ λόγῳ χρῆσθαι ταυτόν που καλεῖς; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ὁ δὲ χρώμενος καὶ ᾧ χρῆται οὐχ ἄλλο; ΑΛ. Πῶς λέγεις; ΣΩ. Ὥσπερ σκυτοτόμος τέμνει που τομεῖ [4] καὶ σμίλῃ καὶ ἄλλοις ὀργάνοις. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν ἄλλο μὲν ὁ τέμνων καὶ χρώμενος, ἄλλο δὲ οἷς ὁ τέμνων χρῆται [5]; ΑΛ. Πῶς

* Cl. Vat. Ven. *γνοίημεν*.

1 Locum hunc male accepisse videtur Ficinus, qui sic vertit: *quomodo illud ipsum inveniemus?* [Ita et Stob. *αὐτὸ τοῦτο*, corruptum nimirum ex eo quod est in Cl. Vat. Ven. *αὐτὸ ταυτό*.] E Parmenide autem discimus, idem discrimen esse inter *αὐτὸ τὸ αὐτὸ* et *αὐτὸ ἕκαστον* (§. 53.), atque inter Ideam Platonicam et id quod secundum Ideam istam formatum est. Per *αὐτὸ τὸ αὐτὸ* igitur intelligere possumus *universalem rerum essentiam* ac per *αὐτὸ ἕκαστον essentiam rerum particularem*. FAB. Schleiermachero *αὐτὸ τὸ αὐτὸ* (sive *τὸ αὐτοαυτὸ* ut *ὁ αὐτοάνθρωπος*) est *die Idee der Selbstheit im Gegensatz irgend eines einzelen Selbst*.

2 Ita nunc scribitur ex optimis pro vulgato *ὄντος ἐν α., ἀδύνατόν που*.

3 Sic scripsi e Stobaeo. Vulgo *ἄλλῳ τινὶ ἢ* —, quod a rec. manu est in Paris. E. Ceteri codd. teste Be. *ἄλλο τι ἤ*. (nam sic est in Clark.: Be. de vocula *ἤ*, quam ipse omisit, nil memorat): sed Nurnberger e Veneto (*Π*) diserte enotavit *ἄλλῳ τι ἤ*. Ad nostrum *ἄλλῳ τῳ* autem aeque bene respondetur per *ναὶ* atque ad similia per *οἶμαι*: vid. Ind.

4 Pollux 10, 141. *Τὰ σκυτοτόμου σκεύη, τομεὺς ἐν Πλάτωνος Ἀλκιβιάδῃ εἰρημένος* —. Schol. ad nostrum l. *Τομεὺς ἐστιν ἐργαλεῖον τὴν βάσιν ἔχον κυκλικήν, σμίλη δὲ ἡμικυκλικήν* (sive secundum Olympiodorum *ἰσόπεδον* vel *εὐθεῖαν*).

5 Articulum ante *χρώμενος* cum Stobaeo omisi: eundem inter *οἷς* et *τέμνων* servavi, solum Ven. Π secutus: nam ceteri omnes hunc quidem omittunt. In talibus nemo quidquam nisi suum sensum sequi potest. — Mox Stob. *πῶς οὔ*.

6 Vul-

γὰρ οὔ; ΣΩ. Ἆρ' οὖν οὕτω καὶ οἷς ὁ κιθαρισὴς κι- e.
θαρίζει, καὶ αὐτὸς ὁ κιθαρισὴς ἄλλο ἄν εἴη; ΑΛ.
Ναί. ΣΩ. Τοῦτο τοίνυν ἀρτίως ἠρώτων, εἰ ὁ χρώμενός
καὶ ᾧ χρῆται ἀεὶ δοκεῖ ἕτερον εἶναι. ΑΛ. Δοκεῖ. ΣΩ. Τί
οὖν φῶμεν τὸν σκυτοτόμον; τέμνειν ὀργάνοις μόνον, ἢ καὶ
χερσίν; ΑΛ. Καὶ χερσί. ΣΩ. Χρῆται ἄρα καὶ ταύταις.
ΑΛ. Ναί ΣΩ. Ἦ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς χρώμενος σκυτο-
τομεῖ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὸν δὲ χρώμενον καὶ οἷς χρῆται
ἕτερα ὁμολογοῦμεν. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἕτερον ἄρα σκυτο- d.
τόμος καὶ κιθαρισὴς χειρῶν καὶ ὀφθαλμῶν οἷς ἐργάζονται.
ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ παντὶ τῷ σώματι χρῆται
ἄνθρωπος; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἕτερον δ' ἦν [6] τό,τε χρώ-
μενον καὶ ᾧ χρῆται. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἕτερον ἄρα ἄνθρω-
πός ἐστι τοῦ σώματος τοῦ ἑαυτοῦ [7]. ΑΛ. Ἔοικε. ΣΩ. Τί 152
ποτ' οὖν ἐστιν ἄνθρωπος; ΑΛ. Οὐκ ἔχω λέγειν. ΣΩ.
Ἔχεις μὲν οὖν, ὅτι γε τὸ τῷ σώματι χρώμενον; ΑΛ.
Ναί. ΣΩ. Ἦ οὖν ἄλλο τι χρῆται αὐτῷ ἢ ψυχή; ΑΛ.
Οὐκ ἄλλο. ΣΩ. Οὐκοῦν ἄρχουσα; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Καὶ
μὴν τόδε γε οἶμαι οὐδένα ἂν ἄλλως οἰηθῆναι. ΑΛ. Τὸ
ποῖον; ΣΩ. Μὴ οὐ τριῶν ἓν γέ τι εἶναι τὸν ἄνθρωπον.
ΑΛ. Τίνων; ΣΩ. Ψυχὴν, ἢ σῶμα, ἢ ξυναμφότερον, τὸ
ὅλον τοῦτο [1]. ΑΛ. Τί μήν; ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν αὐτό γε b.
τὸ τοῦ σώματος ἄρχον ὡμολογήσαμεν ἄνθρωπον εἶναι;
ΑΛ. Ὡμολογήσαμεν. ΣΩ. Τίς οὖν ὁ ἄνθρωπος; [2] ἆρ'

6 Vulgo Ἕτερον δή. Verius dederunt tres optimi et Stob. Vid. de hoc Imperf. Meno. 25. n. 1.

7 Sic pro vulg. ὁ ἄνθρωπός ἐστι τοῦ ἑαυτοῦ σώματος Be. e tribus opt. His autem melius congruunt quae mox dedi e Stobaeo, Τί ποτ' οὖν ἐστιν ἄνθρωπος pro vulg. Τί ποτ' οὖν ὁ ἄνθρωπος. Quamquam ἄνθρωπος et ὁ ἄνθρωπος de homine in universum aeque usitatum esse observat Heind. ad Gorg. 110. Illud tamen ubi libri praebent praefero. Cf. Men. 7. not. 4.

1 Ficinus: qui habet *aut totum ipsum ex utrisque compositum*, legisse videtur ἢ καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τὸ ὅλον τοῦτο, nec male, ut praeparetur ita vox Ξυναμφότερον, qua mox utitur Socr. *SCHLEIERM.* Nimirum vulgo hic legitur ἢ καὶ ξυναμφότερον. Nos autem cum Be. voculam καί, quae deest in opt. et plur. omisimus: non tamen derogantes eo coniecturae Schleiermacheri.

2 Haec verba Τίς οὖν ὁ ἄνθρωπος, quae commode et commodius fortasse absint, non leguntur in tribus optimis, nisi in Ven. *II* recentiori manu ad marginem appicta.

οὖν σῶμα αὐτὸ αὑτοῦ ἄρχει; ΑΛ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Ἄρχεσθαι γὰρ αὐτὸ εἴπομεν. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκ ἂν δὴ τοῦτό γε εἴη ὃ ζητοῦμεν. ΑΛ. Οὐκ ἔοικεν. ΣΩ. Ἀλλ' ἆρα [3] τὸ ξυναμφότερον τοῦ σώματος ἄρχει, καὶ ἔστι δὴ
c. τοῦτο ἄνθρωπος; ΑΛ. Ἴσως δῆτα. ΣΩ. Πάντων γε ἥκιστα. μὴ γὰρ συνάρχοντος [4] τοῦ ἑτέρου, οὐδεμία που μηχανὴ τὸ ξυναμφότερον ἄρχειν. ΑΛ. Ὀρθῶς. ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ οὔτε σῶμα [5] οὔτε τὸ ξυναμφότερόν ἐστιν ἄνθρωπος, λείπεται, οἶμαι, ἢ μηδὲν αὐτὸ εἶναι, ἢ, εἴπερ τι ἔστι, μηδὲν ἄλλο τὸν ἄνθρωπον συμβαίνειν ἢ ψυχήν [6]. ΑΛ. Κομιδῇ μὲν
53 οὖν. ΣΩ. Ἔτι οὖν τι σαφέστερον δεῖ ἀποδειχθῆναί σοι, ὅτι ἡ ψυχή ἐστιν ἄνθρωπος; ΑΛ. Μὰ Δία· ἀλλὰ ἱκανῶς μοι δοκεῖ ἔχειν. ΣΩ. Εἰ δέ γε μὴ ἀκριβῶς, ἀλλὰ καὶ μετρίως ἐξαρκεῖ ἡμῖν. ἀκριβῶς μὲν γὰρ τότε εἰσόμεθα, ὅταν εὕρωμεν ὃ νῦν δὴ παρήλθομεν, διὰ τὸ πολλῆς εἶναι σκέ-
b. ψεως. ΑΛ. Τί τοῦτο; ΣΩ. Ὃ ἄρτι οὕτω πως ἐρρήθη, ὅτι πρῶτον σκεπτέον εἴη αὐτὸ τὸ αὐτό· νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ αὐτὸ ἕκαστον ἐσκέμμεθα ὅ,τι ἐστί [1]. καὶ ἴσως ἐξαρκέσει. οὐ γάρ που κυριώτερόν γε οὐδὲν ἂν ἡμῶν αὐτῶν φήσαιμεν ἢ τὴν ψυχήν. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐκοῦν καλῶς ἔχει οὕτω νομίζειν, ἐμὲ καὶ σὲ προσομιλεῖν ἀλλήλοις, τοῖς λόγοις χρωμένους, τῇ ψυχῇ πρὸς τὴν ψυχήν. ΑΛ.
c. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Τοῦτ' ἄρα ἦν, ὃ καὶ ὀλίγῳ ἔμπροσθεν εἴπομεν, ὅτι Σωκράτης Ἀλκιβιάδῃ διαλέγεται λόγῳ χρώμενος· οὐ πρὸς τὸ σὸν πρόσωπον, ὡς ἔοικεν, ἀλλὰ πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην ποιούμενος τοὺς λόγους. τοῦτο δ' ἐστὶν ἡ ψυχή. ΑΛ. Ἔμοιγε [2] δοκεῖ.
54 ΣΩ. Ψυχὴν ἄρα ἡμᾶς κελεύει γνωρίσαι ὁ ἐπιτάττων

3 Be. ἀλλ' ἆρα: quod non probamus. Vid. Heind. ad Sophist. 60. Ἆρα sermonem continuat; interrogatio est in tenore solo.

4 Ita, pro vulg. οὖν ἄρχοντος, recte Stob. et codd. tres optimi.

5 Sic Cl. Vat. Ven. Vulgo τὸ σῶμα. Vid. ad Meno. 7. not. 4.

6 V. Ind. συμβαίνειν.

1 Pro τοῦ αὐτοῦ Schleierm. emendat αὐτοῦ τοῦ αὐτοῦ, quo fortasse non opus. Sed pro αὐτὸ ἕκαστον, quod ex re ipsa est certissimum, quodque latine reddit Fic., non modo Stobaeus, sed codd. Bekkero collati omnes, αὐτὸν ἕκαστον. Steph. primus correxit.

2 Stob. ἔμοιγ' οὖν. Idem mox γνωρίζειν pro γνωρίσαι.

γνῶναι ἑαυτόν. ΑΛ. Ἔοικεν. ΣΩ. Ὅστις ἄρα τῶν τοῦ σώματός τι γιγνώσκει [1], τὰ αὑτοῦ, ἀλλ' οὐχ αὑτόν, ἔγνωκεν. ΑΛ. Οὕτως. ΣΩ. Οὐδεὶς ἄρα τῶν ἰατρῶν ἑαυτὸν γιγνώσκει καθ' ὅσον ἰατρός· οὐδὲ τῶν παιδοτριβῶν καθ' ὅσον παιδοτρίβης. ΑΛ. Οὐκ ἔοικε. ΣΩ. Πολλοῦ ἄρα δέ- b. ουσιν οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργοὶ γιγνώσκειν ἑαυτούς· οὐδὲ γὰρ τὰ ἑαυτῶν οὗτοί γε, ὡς ἔοικεν [2], ἀλλ' ἔτι ποῤῥωτέρω τῶν ἑαυτῶν, κατά γε τὰς τέχνας ἃς ἔχουσι. τὰ γὰρ τοῦ σώματος γιγνώσκουσιν, οἷς τοῦτο θεραπεύεται. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Εἰ ἄρα σωφροσύνη ἐστὶ τὸ ἑαυ- c. τὸν γιγνώσκειν, οὐδεὶς τούτων σώφρων κατὰ τὴν τέχνην. ΑΛ. Οὔ μοι δοκεῖ. ΣΩ. Ἀλλὰ ταῦτα δὴ καὶ βάναυσοι αὗται αἱ τέχναι δοκοῦσιν εἶναι, καὶ οὐκ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ μαθήματα. ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Οὐκοῦν πάλιν ὅστις αὖ σῶμα d. θεραπεύει, τὰ ἑαυτοῦ ἀλλ' οὐχ ἑαυτὸν θεραπεύει. ΑΛ. Κινδυνεύει. ΣΩ. Ὅστις δέ γε τὰ χρήματα, οὔθ' ἑαυτὸν, οὔτε τὰ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἔτι ποῤῥωτέρω τῶν ἑαυτοῦ. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Οὐ τὰ αὐτοῦ ἄρα ἔτι πράττει ὁ χρη- ματιστής. ΑΛ. Ὀρθῶς. ΣΩ. Εἰ ἄρα τις γέγονεν ἐραστὴς 55 τοῦ Ἀλκιβιάδου σώματος, οὐκ Ἀλκιβιάδου ἠράσθη [3], ἀλ- λά τινος τῶν Ἀλκιβιάδου. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Ὅστις δὲ σοῦ, τῆς ψυχῆς ἐρᾷ; ΑΛ. Ἀνάγκη φαίνεται ἐκ τοῦ λόγου. ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ μὲν τοῦ σώματός σου ἐρῶν, b. ἐπειδὴ λήγει ἀνθοῦν, ἀπιὼν οἴχεται; ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Ὁ δέ γε τῆς ψυχῆς ἐρῶν, οὐκ ἄπεισιν, ἕως ἂν ἐπὶ τὸ βέλ- τιον ἴῃ [4]. ΑΛ. Εἰκός γε. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐγώ εἰμι ὁ οὗτε

1 Τὶ inserted e Stob. praeeunte Schleiermachero, qui simul jubet inducere articulum τῶν, quod eo servato unum pereat de gradatione in superioribus significata.

2 Stob. ὡς ἔοικε, γιγνώσκουσιν. — Τῶν ἑαυτῶν, ut infra τῶν ἑαυτοῦ. Adverbium ποῤῥωτέρω negligentius adjectum, pro τὰ ποῤῥωτέρω. — γιγνώσκουσιν, sicut infra ποῤῥωτέρω pro τὰ ποῤῥωτέρω θεραπεύει. Nolim enim hic, ἃς omittens quod, per sphalma opinor, deest in Cl. Vat. Ven., jungere ποῤῥωτέρω ἔχουσιν.

3 Ita Be. cum Clark. Vat. Ven. Vulgo ἄρα repetitum ante ἠράσθη.

4 Hanc librorum lectionem solus Steph. correxerat ita, ἴῃς: cui assentiebar olim. Nunc ἴῃ ad animum relatum concinnius esse agnosco, propter superius λήγει ἀνθοῦν ad corpus. — Mox Stob. περιμένων, male. — Heusdio praeeunte ascribemus duo locos simillimos

ἀπιὼν, ἀλλὰ παραμένων, λήγοντος τοῦ σώματος, τῶν ἄλ-
c. λων ἀπεληλυθότων. ΑΛ. Εὖ γε ποιῶν, ὦ Σώκρατες· καὶ
μηδὲ ἀπέλθοις [5]. ΣΩ. Προθυμοῦ τοίνυν ὅτι κάλλιστος εἶ-
ναι. ΑΛ. Ἀλλὰ προθυμήσομαι. ΣΩ. Ὡς οὕτω γέ σοι
ἔχει· οὔτ' ἐγένεθ', ὡς ἔοικεν, Ἀλκιβιάδῃ τῷ Κλεινίου ἐρα-
στὴς, οὔτ' ἔστιν, ἀλλ' ἢ εἷς μόνος, καὶ οὗτος ἀγαπητὸς [6],
Σωκράτης ὁ Σωφρονίσκου καὶ Φαιναρέτης. ΑΛ. Ἀληθῆ.
d. ΣΩ. Οὐκοῦν ἔφησθα, σμικρὸν φθῆναί με προσελθόντα σοι,
ἐπεὶ πρότερος ἂν μοι προσελθεῖν [7] βουλόμενος πυθέσθαι,
διότι μόνος οὐκ ἀπέρχομαι; ΑΛ. Ἦν γὰρ οὕτω. ΣΩ.
Τοῦτο τοίνυν αἴτιον, ὅτι μόνος ἐραστὴς ἦν σὸς, οἱ δ' ἄλ-
λοι, τῶν σῶν· τὰ δὲ σὰ λήγει ὥρας, σὺ δ' ἄρχει ἀνθεῖν. p. 132
56 καὶ νῦν γε, ἂν μὴ διαφθαρῇς ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίων δήμου,
καὶ αἰσχίων γένῃ, οὐ μή σε ἀπολίπω [1]. τοῦτο γὰρ δὴ μά-
λιστα ἐγὼ φοβοῦμαι, μὴ δημεραστὴς ἡμῖν γενόμενος διαφθα-
ρῇς. πολλοὶ γὰρ ἤδη καγαθοὶ αὐτὸ πεπόνθασιν Ἀθηναί-
ων. εὐπρόσωπος γὰρ ὁ τοῦ μεγαλήτορος δῆμος Ἐρεχθέως [2].

mos. Plat. Sympos. p. 183. e. ἅμα γὰρ τῷ τοῦ σώματος ἄνθει λήγοντι, οὗπερ ἦρα, οἴχεται ἀποπτάμενος πολλοὺς λόγους καὶ ὑποσχέσεις καταισχύνας· ὁ δὲ τοῦ ἤθους χρήσου ὄντος ἐρασὴς διὰ βίου μένει, ἅτε μονίμῳ συντακείς. Xenoph. Symp. 8. 14. ἢν δὲ καὶ ἀμφότερα ξέρξωσι, τὸ μὲν τῆς ὥρας ἄνθος ταχὺ δήπου παρακμάζει· ἀπολείποντος δὲ τούτου ἀνάγκη καὶ τὴν φιλίαν συναπομαραίνεσθαι· ἡ δὲ ψυχὴ ὅσονπερ ἂν ἴῃ ἐπὶ τὸ φρονιμώτερον, καὶ ἀξιερασοτέρα γίγνεται.

5 Sic codd. plur. nisi quod Cl. Vat. Ven. dant *μή*, per correctionem, opinor, ejus cui *μηδέ* displiceret. Sed *καὶ* est mera copula, in *μηδέ* autem latet *etiam*. Optativus autem hic est vere optantis, non jubentis. *Und möchtest du auch nicht wieder weggehn!* Vulg. *ἀπέλθῃς* est in Par. E F.

6 Lepide utitur Socrates dictione Homerica de filio unico, Il. *β*, 365 de Telemacho, *μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός*. Conf. Demosth. Mid. 45. et ibi Spald.

7 Nota sermonem obliquum continuatum per alteram propositionem, quae pendet a conjunctione *ἐπεί*. Sermo rectus ex Alcibiadis persona est, *ἔψθης προσελθών μοι, ἐπεὶ πρότερος ἂν προσῆλθόν σοι*. V. Gramm. §. 128. obs. et inf. Alc. II. 20. a.

1 Vid. Gramm. §. 126, 4. cum not.

2 Iliad. *β*, 547. *Δῆμος Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὃν ποτ' Ἀθήνη Ὀρέψεν*· ubi v. Clark. Mentionem hujus loci cum vituperio facit Athen. 11, p. 506. *τὸν Ἀθηναίων δῆμον εἰκαίον εἴρηκε* (Plato) *κριτὴν εὐπρόσωπον*· et paulo post: *καὶ τὸν Ἀθηναίων δῆμον εὐπρόσωπον μὲν εἶναι, δεῖν δ' αὐτὸν ἀποδύσαντας θεωρεῖν.*

3 Stob.

ἀλλ' ἀποδύντα χρὴ αὐτὸν θεάσασθαι. εὐλαβοῦ οὖν τὴν εὐλάβειαν, ἣν ἐγὼ λέγω. ΑΛ. Τίνα; ΣΩ. Γύμνασαι πρῶ- b.
τον, ὦ μακάριε, καὶ μάθε ἃ δεῖ μαθόντα ἰέναι ἐπὶ τὰ τῆς πόλεως, πρότερον δὲ μή· ἵνα ἀλεξιφάρμακα ἔχων ἴῃς, καὶ μηδὲν πάθῃς δεινόν. ΑΛ. Εὖ μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ πειρῶ ἐξηγεῖσθαι, ὁντινα τρόπον ἐπιμεληθεῖμεν [3] ἡμῶν αὐτῶν. ΣΩ. Οὐκοῦν τοσοῦτον μὲν ἡμῖν εἰς τὸ πρό- c.
σθεν πεπέρανται [4]; ὃ γάρ ἐσμεν, ἐπιεικῶς ὡμολόγηται. ἐφοβούμεθα δὲ μή, τούτου σφαλέντες, λάθωμεν ἑτέρου τινὸς ἐπιμελούμενοι [5], ἀλλ' οὐχ ἡμῶν. ΑΛ. Ἔχει ταῦτα. ΣΩ. Καὶ μετὰ τοῦτο δέ, ὅτι ψυχῆς ἐπιμελητέον [6], καὶ εἰς τοῦτο βλεπτέον. ΑΛ. Δῆλον. ΣΩ. Σωμάτων δὲ καὶ χρημάτων τὴν ἐπιμέλειαν ἑτέροις παραδοτέον. ΑΛ. Τί μήν; ΣΩ. Τίν' οὖν ἂν τρόπον γνοίημεν αὐτὰ [1] ἐναργέστατα; ἐπειδὴ 57
τοῦτο γνόντες, ὡς ἔοικε, καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς γνωσόμεθα. ἆρα, πρὸς θεῶν, εὖ λέγοντος, οὐ νῦν δὴ ἐμηνήσθημεν, τοῦ Δελφι- e
κοῦ γράμματος οὐ ξυνίεμεν [2]; ΑΛ. Τὸ ποῖον τι διανοού-

3 Conf. §. 9. not. 4.

4 Sch. περάνται, male. — Mox particula γαρ inserta more graeco ei ipsi sermoni, qui introducitur illo τοσοῦτον. V. Gramm. §. 136. ubi de voce γάρ.

5 Hanc formam pro vulg. ἐπιμελούμενοι hic dant optimi et plurimi.

6 Bc. cum Clark. Vat. Vcn. καὶ μετὰ τοῦτο ἤδη τῆς ψυχῆς. Quod satisfacere tamen non potest. Nam quid est καὶ μετὰ τοῦτο, nisi sequente ὅτι refertur ad ὡμολόγηται? Neque locus est copulae καὶ, nisi quod inde pendet jam comprehensum est in illo πεπέρανται. Sane ὅτι τῆς ψυχῆς ἐπιμελητέον, καὶ εἰς τοῦτο βλεπτέον in superioribus diserte non est dictum. Commode tamen haec et proxima aliqualenus referuntur ad totum §. 54. argumentum. Sed καὶ — δὲ non est hujus loci, pro quo malim καὶ — δή.

1 Hoc αὐτά non habet ad quod commode referatur. Quare recte, opinor, Schleiem. legi jubet αὐτό, ut cum superiori εἰς τοῦτο referatur; ad animum. Eoque ducit illud etiam quod in tribus opt. mox omisso καὶ legitur ἔοικεν, ἡμᾶς —: bene opinor: τοῦτο (τὴν ψυχὴν) γνόντες, ἡμᾶς αὐτοὺς γν.

2. Sic tribus opt. addicentibus nunc legitur loco vulgati olim ξύνιομεν, quod per sensum non satis aptum in solite etiam structum est. Nusquam enim invenitur σύνοιδα ἐκείνου ποιοῦντός, sed σύνοιδα ἐκείνῳ ποιοῦντι vel σύνοιδα ὅτι ἐκεῖνος ποιεῖ. — Subjecta autem Alcibiadis interrogatio male vulgo distinguitur ita: Τὸ ποῖον; τί διαν. Scribendum Τὸ ποῖόν τι διανοούμενος. Sophist. p. 240. c. Πῇ καὶ τὸ ποῖόν τι φοβούμενος οὕτω λέγεις; et ib. p. 217. a. Τί δὲ μάλιστα καὶ τὸ ποῖόν τι περὶ αὐ-

b. μένος λέγεις, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ἐγώ σοι φράσω, ὅγε ὑποπτεύω λέγειν καὶ ξυμβουλεύειν ἡμῖν τοῦτο τὸ γράμμα. κινδυνεύει γὰρ οὐδὲ πολλαχοῦ εἶναι παράδειγμα αὐτοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὄψιν μόνον. ΑΛ. Πῶς τοῦτο λέγεις; ΣΩ. Σκόπει καὶ σύ. εἰ ἡμῶν τῷ ὄμματι, ὥσπερ ἀνθρώπῳ, ξυμβουλεύων εἶπεν, Ἰδὲ σαυτὸν [3], πῶς ἂν ὑπελάβομέν τι παραινεῖν; ἆρ' οὐχὶ εἰς τοῦτο βλέπειν, εἰς ὃ βλέπων ὀφθαλμὸς
c. ἔμελλεν αὑτὸν ἰδεῖν; ΑΛ. Δῆλον. ΣΩ. Ἐννοῶμεν δὴ, εἰς τί βλέποντες τῶν ὄντων, ἐκεῖνό τε ὁρῶμεν ἅμα ἂν καὶ ἡμᾶς αὐτούς. ΑΛ. Δῆλον δὴ, ὦ Σώκρατες, ὅτι εἰς κατοπτρά τε καὶ τὰ τοιαῦτα. ΤΩ. Ὀρθῶς λέγεις. οὐκοῦν καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ᾧ ὁρῶμεν ἕν ἐςι τῶν τοιούτων [4]. ΑΛ. Πάνυ
d. γε. ΣΩ. Ἐννενόηκας οὖν, ὅτι τοῦ ἐμβλέποντος εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τὸ πρόσωπον ἐμφαίνεται ἐν τῇ τοῦ καταντικρὺ ὄψει, ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ· ὃ δὴ καὶ κόρην καλοῦμεν, εἴδω- p.133
λον ὂν [5] τι τοῦ ἐμβλέποντος. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ.

αὐτῶν διαπορηθεὶς ἐρέσθαι διενοήθης;

3 Stob. male ἰδὲ ἑαυτόν. Mox Clark. et Vat. ὁ ὀφθαλμός: que non opus: vid. Men. 7. Not. 4.

4 Legendum censemus ἔνεςι τι τῶν τοιούτων, aut certe ἕν ἐςί τι τῶν τοιούτων. Vulgatum suspectum nobis fecit bene loquentium consuetudo. *WOLFIUS*. Apparet virum doctum diffisum fuisse isti ἕν pro τί. Sed certa quaedam hujus generis obversantur animo Socratis, ut ipsum speculum, aquae superficies, pupilla. Earum autem unam speciem recte dici posse ἓν τῶν κατοπτροειδῶν nemo dubitabit. Sed illud dubito, an si dixisset Socrates καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἓν vel ἕν τί ἐςι τῶν τοιούτων, Alcibiades Dativum hunc, qui Commodi esse videtur, neque tamen esse debet, statim ita intellexisset, ut respondere potuisset Πάνυ γε. Quod si tamen credimus, acquiescendum videtur in vulgata: nam illud ἔνεςι, quod praebent cod. Clark. et alii nonnulli, ex illo ἕν ἐςι sponte nasci debuit. Sin minus, cum Be. adoptanda prior Wolfii correctio, ἔνεςί τι, aut etiam legendum: καὶ ἐν sive κἂν τῷ ὀφθαλμῷ — ἕν ἐςι τ. τ. *Schleiermachero* verba haec ᾧ ὁρῶμεν sejuncta a superioribus pupillam significare videntur: quod absque inserta voce ἐκεῖνο fieri posse non puto. Et sic demum dativus iste commodi καὶ τῷ ὀφθαλμῷ vere otiosus esset, quod in altera ratione de his ᾧ ὁρῶμεν illi videbatur. Verum adjecta haec puto ad oppositionem speculi vulgaris. Plenius: „ille ipse oculus, quo videmus, inspici etiam pro speculo potest." Vid. Ind. in κόρη.

5 Vocula inserta a Be. e Vat. (Clark. ὄντι, Ven. Π ὅτι). — Paulo inferius pro τοῦτο Stob. τουτί. Pro, οὐκ ὄψεται ἑαυτὸν, Stob. οὐχὶ ο. ε.

6 Ar-

Ὀφθαλμὸς ἄρα ὀφθαλμὸν θεώμενος, καὶ ἐμβλέπων εἰς τοῦτο ὅπερ βέλτιστον αὐτοῦ, καὶ ᾧ ὁρᾷ, οὕτως ἂν αὐτὸν ἴδοι. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Εἰ δέ γε εἰς ἄλλο τῶν τοῦ ἀνθρώπου βλέποι, ἢ τι τῶν ὄντων, πλὴν εἰς ἐκεῖνο ᾧ τοῦτο τυγχάνει ὅμοιον, οὐκ ὄψεται ἑαυτόν. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Ὀφθαλμὸς ἄρα εἰ μέλλει ἰδεῖν ἑαυτὸν, εἰς ὀφθαλμὸν αὐτῷ βλεπτέον, καὶ τοῦ ὄμματος εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον ἐν ᾧ τυγχάνει ὀφθαλμοῦ ἀρετὴ ἐγγιγνομένη. ἔστι δὲ τοῦτό που ὄψις [6]. ΑΛ. Οὕτως. ΣΩ. Ἆρ' οὖν, ὦ φίλε Ἀλκιβιάδη, καὶ ψυχὴ εἰ μέλλει γνώσεσθαι αὑτὴν, εἰς ψυχὴν αὐτῇ βλεπτέον, καὶ μάλιστα εἰς τοῦτον αὐτῆς τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἐγγίγνεται ἡ ψυχῆς ἀρετὴ, σοφία [1], καὶ εἰς ἄλλο ᾧ τοῦτο τυγχάνει ὅμοιον ὄν; ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἔχομεν οὖν εἰπεῖν ὅ,τι ἐστὶ τῆς ψυχῆς νοερώτερον, ἢ τοῦτο b. 58

6 Articulum ἡ ante ὀφθαλμοῦ ἀρετή et ante ὄψις addunt Cl. Vat. Ven., quibus tamen hic quoque, ut in eadem re aliquoties, morem gerendum esse non arbitrabar.

1 Non recte olim Heusdio Astioque assenseram, vocem σοφία ut glossema rejicientibus, quoniam in sequentibus demum doceat Socrates, animi virtutem in sapientia sitam esse: quod verum non est; sed illud mox dicet, animi virtutem esse in eo, circa quod sit τὸ εἰδέναι καὶ τὸ φρονεῖν. Jam sicut in proxime superioribus de oculi virtute sermo erat, quam ὄψιν nominabat; ita nunc, de animi virtute loquens, σοφίαν eam appellat. Itaque respondent sibi ὄψις et σοφία. Jam sicut τῆς ὄψεως sedes est in pupilla, ita nunc sedem quaerit etiam τῆς σοφίας. Quo pacto simul apparet certissime veram esse lectionem νοερώτερον, quam e tribus optimis et e Stobaeo in sequentibus adoptavimus pro vulgato antea θειότερον. Nam sic tandem ab omni parte absolvitur comparatio oculi. Sicut enim virtus oculi, ὄψις, sita est in eo ᾧ ὁρᾷ; ita virtus animi, σοφία, sita est in eo ᾧ νοεῖ sive in eo quod est τῆς ψυχῆς τὸ νοερώτατον. Hoc autem dicet esse illud περὶ ὃ τὸ εἰδέναι τε καὶ φρονεῖν ἔστιν, pro quo mox una voce φρόνησις utitur. Ἡ σοφία itaque est ἐν τῇ φρονήσει, sicut ἡ ὄψις ἐν τῇ κόρῃ: *sapientia* in *mente*, sicut *visus* in *pupilla*. Restat alia varietas. Quippe pro istis τῷ θείῳ Nurnberger e codice Ven. (*H*) affert τῷ θῳι (sic ille, sine accentibus ut solet) h. e. τῷ θεῷ: Bekker autem ex eodem et Vatic. diserte enotavit τῷ θεῷ. Verum probe notandum, in Clarkiano, a quo duo illi alias non recedunt nisi in exiguis scripturae diversitatibus vel mendis manifestis, hanc varietatem non esse: cujus rei fidem facit summa alias in minutissimis diligentia ejus qui hunc codicem contulit. De sententia horum verborum cf. Excursum ad not. sq.

2 Apud

περὶ ὃ τὸ εἰδέναι τε καὶ φρονεῖν ἐξιν; ΑΛ. Οὐκ ἔχομεν. ΣΩ. Τῷ θείῳ ἄρα τοῦτο ἔοικεν, αὐτῆς· καί τις εἰς τοῦτο βλέπων, καὶ πᾶν τὸ θεῖον γνοὺς, θεόν τε καὶ φρόνησιν, οὕτω καὶ ἑαυτὸν ἂν γνοίη μάλιστα. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. c. Τὸ δὲ γιγνώσκειν αὐτὸν, ὁμολογοῦμεν σωφροσύνην εἶναι. ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. [1]Ἆρ' οὖν μὴ γιγνώσκοντες ἡμᾶς αὐτοὺς, μηδὲ σώφρονες ὄντες, δυναίμεθ' ἂν εἰδέναι τὰ ἡμέτερα αὐτῶν κακά τε καὶ ἀγαθά; ΑΛ. Καὶ πῶς ἂν τοῦτο γένοιτο, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ἀδύνατον γὰρ ἴσως σοι φαίνεται [3], μὴ γιγνώσκοντα Ἀλκιβιάδην τὰ Ἀλκιβιάδου γιγνώσκειν ὅτι Ἀλκιβιάδου ἐξίν. ΑΛ. Ἀδύνατον μέντοι νὴ Δία. ΣΩ. Οὐδ' ἄρα τὰ ἡμέτερα, ὅτι ἡμέτερα, εἰ μηδ' ἡμᾶς αὐτοὺς [4]; ΑΛ. Πῶς γάρ; ΣΩ. Εἰ δ' ἄρα μηδὲ τὰ ἡμέτερα, οὐδὲ τὰ τῶν ἡμετέρων. ΑΛ. Οὐ φαίνεται. d. ΣΩ. Οὐκ ἄρα πάνυ τι ὀρθῶς ὡμολογοῦμεν, ὁμολογοῦντες ἄρτι εἶναί τινας, οἳ ἑαυτοὺς μὲν οὐ γιγνώσκουσι, τὰ δὲ ἑαυτῶν, ἄλλους δὲ τὰ τῶν ἑαυτῶν [5]· ἔοικε γὰρ πάντα ταῦτα εἶναι κατιδεῖν ἑπόμενα καὶ μιᾶς τέχνης, αὐτὸν, τὰ αὑτοῦ, τὰ 59 τῶν ἑαυτοῦ. ΑΛ. Κινδυνεύει. ΣΩ. Ὅστις δὲ τὰ αὑτοῦ

2 Apud Stob. p. 181. et Euseb. P. E. p. 551. haec praeterea, ut ex hoc loco sumpta leguntur: ΣΩ. Ἆρ' οὖν ὥσπερ κάτοπτρα σαφέστερά ἐσι, τοῦ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἐνόπτρου, καὶ καθαρώτερά τε καὶ λαμπρότερα, οὕτω καὶ ὁ θεὸς τοῦ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ψυχῇ βελτίσου, καθαρώτερόν τε καὶ λαμπρότερον τυγχάνει ὄν; ΑΛ. Ἔοικέ γε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Εἰς τὸν θεὸν ἄρα βλέποντες, ἐκείνῳ καλλίσῳ ἐνόπτρῳ χρώμεθ' ἄν, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων εἰς τὴν ψυχῆς ἀρετήν. καὶ οὕτως ἂν μάλιστα ὀρῷμεν καὶ γιγνώσκοιμεν ἡμᾶς αὐτούς. ΑΛ. Ναί. Ea hic post *Φαίνεται* revera esse inserenda in Exc. II. ad hunc dialogum probare conabimur.

3. Σοὶ insertum e Cl. Vat. Ven. et Stob. Sed γάρ, quod Stob. servat, auctoritate eorundem codd. abjicere non sustinuimus.

4 Certissimam hanc Fabri emendationem confirmat Ficini versio atque optimi hodie codices. Vulgo εἰ μὴ δι' ἡμᾶς αὐτούς. In seqq. autem aeque necessarium μηδὲ post εἰ δ' ἄρα, in vulgatis plane omissum, e Stobaeo insertum est.

5 Ita optime Stobaeus. Respicitur enim §. 54. ubi pronuntiatum erat, medicos, qui corpus curant, non ἑαυτούς, sed τὰ ἑαυτῶν, agricolas autem et ceteros opifices ne τὰ ἑαυτῶν quidem, sed τὰ τοῦ σώματος, itaque τὰ τῶν ἑαυτῶν, cognoscere. Vulgo h. l., maxima interpunctione post τὰ δὲ ἑαυτῶν posita, ita scribitur: ἄλλ' οὐδὲ τὰ τῶν ἑαυτῶν, quod etsi non prorsus ineptum est, longe tamen concinnior et aptior est Stobaei scriptura.

1 Stob.

ἀγνοεῖ, καὶ τὰ τῶν ἄλλων που ἂν ἀγνοοῖ [1] κατὰ ταυτά. ΑΛ. Τί μήν; ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ τὰ τῶν ἄλλων, καὶ τὰ τῶν πόλεων ἀγνοήσει. ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Οὐκ ἄρα ἂν γένοιτο b. ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ πολιτικός. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐ μὴν 134 οὐδ' οἰκονομικός γε. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐδέ γε εἴσεται ὅ,τι πράττει. ΑΛ. Οὐ γὰρ οὖν. ΣΩ. Ὃ δὲ μὴ εἰδὼς οὐχ ἁμαρτήσεται; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἐξαμαρτάνων δὲ οὐ κακῶς πράξει ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ; ΑΛ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Κακῶς δὲ πράττων οὐκ ἄθλιος; ΑΛ. Σφόδρα γε. ΣΩ. Τί δ', οἷς οὗτος πράττει; ΑΛ. Καὶ αὐτοι. ΣΩ. Οὐκ ἄρα οἴόντε, ἐὰν μή τις σώφρων καὶ ἀγαθὸς ᾖ, εὐδαίμονα εἶναι. ΑΛ. Οὐχ οἷόντε. ΣΩ. Οἱ ἄρα κακοὶ τῶν ἀνθρώπων ἄθλιοι. ΑΛ. Σφόδρα γε. ΣΩ. Οὐκ ἄρα οὐδ' ὁ πλουτήσας ἀθλιότητος [2] ἀπαλλάττεται, ἀλλ' ὁ σωφρονήσας. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐκ ἄρα τειχῶν, οὐδὲ τριηd. ρῶν, οὐδὲ νεωρίων δέονται αἱ πόλεις, ὦ Ἀλκιβιάδη, εἰ μέλλουσιν εὐδαιμονήσειν, οὐδὲ πλήθους, οὐδὲ μεγέθους ἄνευ ἀρετῆς. ΑΛ. Οὐ μέντοι. ΣΩ. Εἰ δὴ μέλλεις τὰ τῆς πόλεως πράξειν ὀρθῶς καὶ καλῶς, ἀρετῆς σοι μεταδοτέον τοῖς πολίταις. ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Δύναιτο δ' ἄν τις μεταδιδόναι ὃ μὴ ἔχει [3]; ΑΛ. Καὶ πῶς; ΣΩ. Αὐτῷ ἄρα σοι πρῶτον κτητέον ἀρετὴν, καὶ ἄλλῳ, ὃς μέλλει μὴ ἰδίᾳ μόνον αὑτοῦ τε καὶ τῶν αὑτοῦ ἄρξειν καὶ ἐπιμελήσεσθαι, ἀλλὰ πόλεως καὶ τῶν τῆς πόλεως. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Οὐκ ἄρα ἐξουσίαν σοι οὐδ' ἀρχὴν παρασκευαστέον σαυ- 60
τῷ ποιεῖν ὅ,τι ἂν βούλῃ, οὐδὲ τῇ πόλει, ἀλλὰ δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Δικαίως μὲν γὰρ πράττοντες καὶ σωφρόνως σύ τε καὶ ἡ πόλις θεοφιλῶς

1 Stob. *που ἀγνοεῖ*. Cl. Vat. Ven. *που ἄγνοοῖ*. Vulgatam recte servat Be.

2 Cl. Vat. Ven. *ματαιότητος*: sed Ven. vulgatam habet in margine.

3 Struvius corrigit *οὗ μὴ ἔχει*, neque ego repudiem, ob proximum illud *ἀρετῆς μεταδοτέον*. Nihil tamen contra libros novandum est, cum accusativus non prorsus alienus sit ab hoc verbo, etiam ubi nonnisi partem suae rei aliquis impertit. Sic enim Xenoph. Anab. 4, 5, 5. — *εἰ μὴ μεταδοῖεν αὐτοῖς πυροὺς ἢ ἄλλο τι ὧν ἔχοιεν βρωτῶν*. Qui locus variati quoque, sicut hoc nostro, casus exemplum praebet; sic enim statim continuatur ibi narratio: *ἔνθα δὴ μεταδίδοσαν ἀλλήλοις ὧν εἶχον ἕκαστοι*.

b. πράξετε. ΑΛ. Εἰκός γε. ΣΩ. Καὶ, ὅπερ γε ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγομεν, εἰς τὸ θεῖον καὶ λαμπρὸν ὁρῶντες πράξετε. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἐνταῦθά γε βλέποντες ὑμᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὰ ὑμέτερα ἀγαθὰ κατόψεσθέ τε καὶ γνώσεσθε. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν ὀρθῶς τε καὶ εὖ πράc. ξετε; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν οὕτω γε πράττοντας ὑμᾶς ἐθέλω ἐγγυήσασθαι ἢ μὴν εὐδαιμονήσειν. ΑΛ. Ἀσφαλὴς γὰρ εἶ ἐγγυητής. ΣΩ. Ἀδίκως δέ γε [1] πράττοντες, εἰς τὸ ἄθεον καὶ σκοτεινὸν βλέποντες, ὡς τὰ εἰκότα, ὅμοια τούτοις πράξετε, ἀγνοοῦντες ὑμᾶς αὐτούς. ΑΛ. Ἔοικεν. d. ΣΩ. Ὦι γὰρ [2], ὦ φίλε Ἀλκιβιάδη, ἐξουσία μὲν ᾗ ποιεῖν ὃ βούλεται, νοῦν δὲ μὴ ἔχῃ [3], τί τὸ εἰκὸς συμβαίνειν ἰδιώτῃ ἢ καὶ πόλει; οἷον νοσοῦντι ἐξουσίας οὔσης δρᾶν ὃ βούλεται, νοῦν ἰατρικὸν μὴ ἔχοντι, τυραννοῦντι δὲ, ὡς μηδὲ p. 115 ἐπιπλήττοι [4] τις αὐτῷ, τί τὸ συμβησόμενον; ἆρ' οὐχ, ὡς τὸ εἰκὸς, διαφθαρῆναι τὸ σῶμα; ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. e. ΣΩ. Τί δ'; ἐν νηῒ εἰ τῷ ἐξουσία εἴη ποιεῖν ὃ δοκεῖ, νοῦ τε καὶ ἀρετῆς κυβερνητικῆς ἐξερημένῳ, καθορᾷς ἃ ἂν ξυμβαίνοι [5] αὐτῷ τε καὶ τοῖς ξυνναύταις; ΑΛ. Ἔγωγε, ὅτι γε ἀπόλοιντο πάντες ἄν. ΣΩ. Οὐκοῦν ὡσαύτως ἐν πόλει τε, καὶ πάσαις ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ἀπολειπομέναις ἀρετῆς, 61 ἕπεται τὸ κακῶς πράττειν. ΑΛ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Οὐκ ἄρα τυραννίδα χρὴ, ὦ ἄριστε Ἀλκιβιάδη, παρασκευάζεσθαι οὔθ' αὑτῷ οὔτε τῇ πόλει, εἰ μέλλετε εὐδαιμονεῖν, ἀλλ' ἀρετήν. ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Πρὶν δέ γε ἀρετὴν ἔχειν, τὸ ἄρ-

1 Vocem γε omittunt Clark. Vat. Ven.

2 *Astius* sine libris Ὦι γὰρ ἄν —. In quo sequitur ille quidem normam mille locorum consensu firmatam. Tamen cum in aliis verborum structuris hanc particulam sibi exposcentibus subinde omittant eam scriptores, et in hac ipsa tragici (vid. Pors. ad Eur. Or. 141. Heind. ad Protag. 87.), meum certe non duxi ut sine libris quidquam hic agerem. E prosariis omissi ἄν exemplis, quae excitavit Matth. Gr. 527. Obs. 2., Platonica aliter hodie eduntur e libris.

3 Vid. Gramm. §. 138. II, 4.

4 Optativi hujus ratio quaerenda videtur in sermone hypothetico: nam ἐξουσίας οὔσης hic valet idem quod εἰ ἐξουσία εἴη αὐτῷ. Est tamen aliquid insoliti in hac dictione, cui medelam non invenio in hac trium optimorum scriptura ἐπιπλήττοντι ἑαυτῷ. Nisi non nimium forte inde recedere censes hoc, ὡς μηδὲ ἐπιπλήττειν τινὰ αὐτῷ.

5 Cum Be. ἃ scripsimus pro vulg. ὅ ex plurimis, optativum autem pro vulg. ξυμβαίνῃ e solo Coisl.

1 Plu-

γεσθαι ἄμεινον ὑπὸ τοῦ βελτίονος, ἢ τὸ ἄρχειν, ἀνδρὶ, οὐ μόνον παιδί. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐκοῦν τό γε ἄμεινον b. καὶ κάλλιον; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Τὸ δὲ κάλλιον πρεπωδέστερον; ΑΛ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Πρέπει ἄρα τῷ κακῷ δουλεύειν. ἄμεινον γάρ. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Δουλοπρεπὴς ἄρα ἡ κακία. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Ἐλευθεροπρεπὴς δὲ ἡ ἀρετή. ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν φεύγειν χρὴ, ὦ ἑταῖρε, τὴν δου- c. λοπρέπειαν; ΑΛ. Μάλιστά γε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Αἰσθάνει δὲ νῦν πῶς ἔχεις; ἐλευθεροπρεπῶς, ἢ οὔ; ΑΛ. Δοκῶ μοι καὶ μάλα σφόδρα αἰσθάνεσθαι [1]. ΣΩ. Οἶσθα οὖν d. πῶς ἀποφεύξει τοῦτο τὸ περὶ σὲ νῦν; ἵνα μὴ ὀνομάζωμεν αὐτὸ ἐπὶ καλῷ ἀνδρί. ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Πῶς; ΑΛ. Ἐὰν βούλῃ σὺ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐ καλῶς λέγεις, ὦ Ἀλκιβιάδη. ΑΛ. Ἀλλὰ πῶς χρὴ λέγειν; ΣΩ. Ὅτι ἐὰν θεὸς ἐθέλῃ. ΑΛ. Λέγω δή. καὶ πρὸς τούτοις μέντοι τόδε e. λέγω, ὅτι κινδυνεύσομεν μεταβαλεῖν τὸ σχῆμα, ὦ Σώκρατες, τὸ μὲν σὸν ἐγὼ, σὺ δὲ τοὐμόν. οὐ γὰρ ἔξιν ὅπως οὐ παιδαγωγήσω σε ἀπὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας, σὺ δ' ὑπ' ἐμοῦ παιδαγωγήσει [2]. ΣΩ. Ὦ γενναῖε, πελαργοῦ ἄρα ὁ ἐμὸς ἔρως οὐδὲν διοίσει, εἰ παρὰ σοὶ ἐννεοττεύσας ἔρωτα ὑπόπτερον ὑπὸ τούτου πάλιν θεραπεύσεται. ΑΛ. Ἀλλ' οὕτως ἔχει· f. καὶ ἄρξομαί γε ἐντεῦθεν τῆς δικαιοσύνης ἐπιμέλεσθαι. ΣΩ. Βουλοίμην ἄν σε καὶ διατελέσαι· ὀρρωδῶ δὲ, οὔτι τῇ σῇ φύσει ἀπιστῶν, ἀλλὰ τὴν τῆς πόλεως ὁρῶν ῥώμην, μὴ ἐροῦ τε καὶ σοῦ κρατήσῃ.

1 Plutarchus narrat Alcibiadem, victum sermone Socratis, illacrimasse, seque ipsi totum dedidisse. Quare, quamvis ferox fuerit Alcibiades, neque hic locus, neque alter ille §. 48. κινδυνεύω καὶ πάλαι λελῆθέναι ἐμαυτὸν αἰσχίστα ἔχων similitudine veri destitutus. *BIE.*

Cic. Tusc. 3, 32. *Quid enim dicemus, cum Socrates Alcibiadi persuasisset, ut accepimus, eum nihil hominis esse, nec quidquam inter Alcibiadem summo loco natum, et quemvis bajulum interesse, cum se Alcibiades afflictaret, lacrimansque Socrati supplex esset, ut sibi virtutem traderet, turpitudinemque depelleret*, et q. s.

2 Faber tautologiam, puto, in his verbis reperire sibi visus corrigebat, ὡς ὑπὸ σοῦ ἐπαιδαγωγήθην sive ὡς σὺ ἐμὲ ἐπαιδαγώγησας. Ferri tamen potest vulgata, si hac paraphrasi eam explanes: Personas jam mutabimus: ego enim fiam ὁ παιδαγωγῶν, tu vero ὁ παιδαγωγούμενος. De hoc verbo autem v. Ind.

EXCURSUS I. *ad* §. 23.

De verbis quibusdam compositis.

Breviter in Grammatica egi de ea verborum compositionis ratione qua verbi ipsius vis non afficitur, sed mente semper separanda est praepositio ita, ut ad nomen aliquod proximum vel totam sermonis partem referatur. Ut *συμπίνειν, συνηβᾶν τινι· οὗτος συνεξαιρεῖ αὐτοῖς τὴν Σελλασίαν* (Xenoph.) h. e. *ἐξαιρεῖ σὺν αὐτοῖς*: — *ἀλλὰ καὶ προσδιέβαλέ με* h. e. „ad *omnia quae modo exposita sunt*, etiam obtrectavit me". Quae omnia sunt notissima. In his itaque sunt etiam composita quaedam cum praepositionibus *ἀπό* et *ἐν*, quae non facile invenias nisi adjecta alii propositioni in modo infinitivo. Plat. Phaedr. p. 260. b. *συντιθεὶς λόγον, ἔπαινον κατὰ τοῦ ὄνου, λέγων ὡς παντὸς μᾶλλον ἄξιον τὸ θρέμμα — ἀποπολεμεῖν τε χρήσιμον* h. e. *χρήσιμόν ἐστι τὸ θρέμμα πολεμεῖν ἀπ' αὐτοῦ* (sedentem in eo pugnare): Thuc. 1, 2. *νεμόμενοι τὰ αὑτῶν ἔκαστοι ὅσον ἀποζῆν, καὶ περιουσίαν χρημάτων οὐκ ἔχοντες*. Quem locum apparet non recte intellexisse qui ipsum verbum *ἀποζῆν* hic verterent *parce vivere, aegre vitam tolerare*, cum hoc tantum dicat Thucydides, homines illos suis bonis fruitos esse in tantum, quantum opus fuerit, ut *ex iis* (*ἀπ' αὐτῶν*) *victum haberent*. Sed in errorem induxerat interpretes illos usus scriptorum posterioris aevi; qui, cum huic loquendi formae, *ὅσον ἀποζῆν*, revera inesset circumscriptio opposita luxui et opulentiae, ipsi verbo *ἀποζῆν* talem vim sensim tribuebant; ut patet ex Luciani locis his. Dial. Meretr. 6. *ἐξ οὗ τέθνηκεν ἡ πατὴρ οὐκ οἶσθα ὅπως ἀπεζήσαμεν;* h. e., ut ad primarium verbi usum haec revocem, „quam aegre habuerimus *ὅσον ἀποζῆν*": Fugit. 17. *μόγις ἀποζῶντας ἐκ τῆς τοιαύτης μισθαρνίας* h. e. *ἔχοντας ἐκ τῆς μισθαρνίας ὅσον μόγις ἀποζῆν*. Toxar. 59. *πονήρως τὸ μεταξὺ ἀποζήσαντες*. — Sed redeamus ad legitimi illius usus exempla, et quidem in praepositione *ἐν*. Aeschin. c. Ct. 75, 1. *διώμνυτο τὴν Ἀθηνᾶν, ἣν ὡς ἔοικε Φειδίας ἐνεργολαβεῖν εἰργάσατο καὶ ἐνεπιόρκειν Δημοσθένει* h. e. *εἰργάσατο τῷ Δ. ὥςε ἐργολαβεῖν καὶ ἐπιορκεῖν ἐν αὐτῇ*. Plat. Phaedr. p. 228. e. *παρόντος δὲ Ἀυσίου ἐμαυτόν σοι ἐμμελετᾶν παρέχειν οὐ πάνυ δέδοκται* h. e. *παρέχειν ἐμαυτόν σοι ὥςε μελετᾶν ἐν ἐμοί* (ut in me exercearis) ***.

His praemissis quemque puto mecum mirari quod in hoc nostro dialogo legimus (23. a.) *ἐν ἐμοὶ ἐμμελέτησον καὶ ἐπιχεί-*

* Schneider in Lexico *λόγον* e superioribus durissime intelligit: posuit enim „(*ἐμμελετᾶν*) *λόγον τινί*, einem eine Rede vordeklamiren": cum tamen *μελετᾶν* absolute de quavis exercitatione usitatissimum sit.

ῥηδον ἐπιδεῖξαι. Nam quod in aliis compositis non admodum eleganter fit, ut praepositio cum casu suo repetatur, id in his, quorum praepositio ad ipsum verbum nihil spectat sed velut seorsim prolata auditur, fieri plane non posse dixeris. Neque sane unquam profecto Graecus quis dixit, ἀφ' ἵππου ἀπεπολέμησεν, ἀπ' ἰχθύων ἀποζῶσιν, in illo nimirum primario verbi sensu, ἔν τινι πράγματι ἐνεργολαβεῖν: sed ἀφ' ἵππου ἐπολέμησεν, ἀπ' ἰχθύων ζῶσιν, ἐν τοῖς κηρύγμασιν ἐργολαβεῖν (ut idem Aeschines loquitur ibid. 58, 26.). Ut illud ἐν ἐμοὶ ἐμμελέτησον negligentiae cuidam minime gratae tribuendum sit, et fortasse futuri sint qui, quandoquidem hic dialogus, non contemnendis de causis Platoni abjudicatur, in his verbis malam loci e Phaedro supra allati imitationem agnoscant.

Quae cum ita sint, minime negligenda est, quamvis inutilis videri possit, unica in hoc loco varietas ex optimo codice Clarkiano enotata haec, ἐν ἐμοὶ ἓν μελέτησον. Nam id ipsum quod omni sensu prorsus destituta est haec scriptura haud levem suspicionem movet, latere verius quid in ea. Jam si consideramus verba proxime superiora: ἐπειδὴ τοῦ αὐτοῦ φαίνεται πολλοὺς καὶ ἕνα πείθειν: satis opinor est probabile, apodosin his se applicuisse ita: ἐν ἐμοὶ ἑνὶ μελέτησον καὶ ἐπιχείρησον ἐπιδεῖξαι, ὡς τὸ δίκαιον ἐνίοτε οὐ ξυμφέρει.

EXCURSUS II. *ad* §. 58. *not.* 2.

De particula hujus dialogi ap. Stobaeum inventa.

De his verbis e Platonis libris hodie exulantibus prima mea olim jam fuerat sententia ut cum Conr. Gesnero et Gottlebero recipienda censerem, quoniam et alia quaedam, quanquam breviora, in solis his Stobaeanis excerptis inventa sint. Accedebat quod in his verbis demum illud *cui mens similis sit* (58. a. καὶ εἰς ἄλλο ᾧ τοῦτο συγχάνει ὅμοιον ὄν), Deus nimirum, disertius indicatur: quo carere non posse disputatio videbatur, ob praemissa illa de pupilla et speculo, quibus respondent mens et deus. Postea tamen transibam in sententiam eorum qui tanquam insiticia haec rejicerent, quanquam rationibus extrinsecus maxime ductis. Nam primum in litteris verbisque nihil eorum videbam quae ansam ejusmodi omissioni dare solent, ὁμοιοτέλευτον maxime. Sane verba Socratis et Alcibiadis haec, Τὸ δὲ γιγνώσκειν — Πάνυ γε, apud Stobaeum bis leguntur, et ante et post controversa illa verba. Sed bis haec, etiamsi genuina illa putamus, scriptor nullo modo ponere potuit. Ut hoc ipsum, quod tam fatue tamen apud Stobaeum ea repetuntur, indicio potius esse videatur textus interpolati. Quin apud ipsum Stobaeum, dubia

bia haec particula et a superioribus et a subsequentibus sejuncta legitur, adjecta marginali nota „Ejusdem", qua novum alias fragmentum indicari solet: verba autem illa, *Τὸ δὲ γιγνώσκειν — Πάνυ γε*, ut superiorem partem ibi claudunt, ita proxime sequentem ordiuntur. Unde satis videbatur patere, Stobaeum, sive quicunque verba de quibus agimus inseruerit, brevius illud diverbium utroque loco, ad seriem orationis illo emblemate interruptae, necessarium putasse. Ad illam autem quam modo tetigi sententiarum concinnitatem efficiendam, vulgata quoque quamvis breviora videbantur tamen sufficere posse: modo ne jungeretur in superioribus *τῷ θείῳ αὐτῆς*, sed *τοῦτο αὐτῆς ἔοικε τῷ θείῳ*, hoc est hic ut alibi, *τῷ θεῷ*. Ob id ipsum autem, quod nimis breviter haec tractata viderentur, alium aliquem e Platonicis forsitan Stobaeana illa inseruisse autumabat Schleiermacher.

Verum ex hoc ipso, quod Platonicus hic quoque fuisse censendus est, apparet, quam parvi tota quaestio sit momenti, quamque nulla fere ex ipsa re sententiisque indicia duci possint. Quod longe sane aliter esset, si, quod nemo facile hodie contendet, ipse Plato hunc dialogum scripsisset. Illa autem externa indicia facile removeas ita ut, quod profecto nihil mirum, in consarciendis Stobaeanis illis excerptis, turbatum hic aliquo modo esse putes. Certe de hoc dubitari nequit, auctorem horum verborum inserta voluisse ea statim post illa, *οὕτω καὶ αὐτὸν ἂν γνοίη μάλιστα. Φαίνεται.* Atqui eo ipso loco revera leguntur apud *Eusebium*, verbis tamen in ipsa commissura corruptis in hunc modum: *φαίνεται γὰρ οὖν δὴ ὥσπερ —*, quae facile emendantur ita: *Φαίνεται. Ἆρ' οὖν ὥσπερ —*: cum apud Stobaeum molesto asyndeto scriptum sit *Ἆρ' ὥσπερ*. Illa autem minor colloquii particula, quae bis legitur apud Stobaeum, apud Eusebium, qui in his, — *ἡμᾶς αὐτούς. Ναί.* — excerptionem suam absolvit, non comparet. Itaque non est cur, quae a duobus antiquorum scriptorum decerptoribus diversimode nobis porriguntur, rejiciamus. Posse enim etiam sine homoeoteleuto mera scribae supinitate particulas dialogi alicujus, longiores, breviores, excidere, quis quaeso negarit? Atque sic tandem huic nostrae sententiae haud spernendum documentum accedit in iis quae leguntur inferius §. 60. b. *Καὶ, ὅπερ γε ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγομεν, εἰς τὸ θεῖον καὶ λαμπρὸν ὁρῶντες πράξετε.* Nam haec *τοῦ λαμπροῦ* appellatio in superioribus non legitur nisi in controversa illa sermonis parte; neque admodum satisfacit Schleiermacheri observatio, verba *ὅπερ — ἐλέγομεν* referri posse ad solum hoc *εἰς τὸ θεῖον*, ut *τὸ λαμπρὸν* hic demum a scriptore adjectum sit.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

Η

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ *).

Colloquuntur et hic soli

SOCRATES et

ALCIBIADES.

Quorum illo coronatum Alcibiadem offendente, precandique causa in templum proficiscentem, sermo fit de Precibus sive de Voto. Docet autem juvenem Socrates, preces esse rem maximi momenti; debere enim prius nos scire, quid sit bonum, quid malum, ne inviti et inscii mala nobis apprecemur. Nescire vero id homines plerosque. Quare deos simpliciter esse rogandos, ut bona dent, mala depellant. Non autem splendida donaria, neque ipsa rite peracta sacrificia placere diis, sed mentem piam, bonam, modestam; quod exemplo Lacedaemoniorum probat.

Hunc dialogum Diogenes quidem Laertius sine ulla suspicionis nota inter genuinis Platonis operibus recensuit, laudantque ut Platonis Aelianus V. H. 8, 7. et Grammatici e. g. Thomas Mag. v. εὔχομαι. Verum ex Athenaeo 11. p. 506. c. discimus fuisse jam inter antiquos qui Xenophonti tribuerent. Quae opinio etsi nemini quod sciam e recentioribus criticis se probavit, in eo tamen omnes fere quibus hodie aliquid in hisce rebus auctoritatis est consentiunt, Platonis hunc librum non esse; quippe qui ab illius disserendi ratione multum dissideat et plurima tanquam certa

*) Inscriptio e Diog. Laert. 3, 59. petita.

pugnat, quae doctrinae Socratis Platonici, qualem ex aliis libris cognovimus, plane adversentur; de qua re videatur qui uberius eam tractavit Schleiermacher. *De antiquitate tamen libri nemo adhuc dubitavit; idemque res multas continet non sine vario fructu legendas, modo ne Platonem ullus discas qui haec doceat.*

---

1 ΣΩΚΡΑΤΗΣ. Ὦ Ἀλκιβιάδη, ἆρά γε πρὸς τὸν θεὸν προσευξόμενος πορεύει; ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Φαίνει γέ τοι ἐσκυφρωπακέναι τε καὶ εἰς γῆν βλέπειν, ὡς τι ξυννοούμενος. ΑΛ. Καὶ τί ἄν τις ξυννοοῖτο, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Τὴν μεγίστην, ὦ Ἀλκιβιάδη, b. ξύννοιαν, ὡς γ' ἐμοὶ δοκεῖ. ἐπεὶ φέρε πρὸς Διὸς οὐκ οἴει τοὺς θεούς, ἃ τυγχάνομεν εὐχόμενοι καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, ἐνίοτε τούτων τὰ μὲν διδόναι, τὰ δ' οὔ; καὶ ἔξιν οἷς μὲν αὐτῶν, ἔξι δὲ οἷς οὔ; ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Οὐκοῦν δοκεῖ σοι πολλῆς προμηθείας γε προσδεῖσθαι, ὅπως μὴ λήσει τις αὑτὸν εὐχόμενος μεγάλα κακὰ [2], δοκῶν δ' ἀγαθά;

1 Doctrinam de precibus ipsamque Socraticarum precum summam commemoravit et Xenophon Memor. 1, 3. Conferantur praeterea, qui ex hoc dialogo multum profecere, Iuvenalis Sat. 10. Persius Sat. 2. Lucianus Icarom. c. 25. et Navigio s. Votis c. 13. sqq.

2 Vulgo cum Ven. Σ, ἔπως μὴ λήσῃ τις: ceteri λήσεταί omisso τις. At §. 18. ubi eadem verba repetuntur in omnibus legitur λήσῃ τις. Istarum lectionum altera soloeca, altera barbara. Nam λήσεται futurum est verbi λανθάνομαι, cui hic non est locus; λήσῃ autem conjunctivus esset aoristi primi, qualem de hoc verbo non formarunt antiqui. Legitimae sunt tantum hae duae locutiones, altera per futurum ὅπως μὴ λήσει, altera per aoristum ὅπως μὴ λάθῃ (vid. Gramm. §. 126, 4. cum not.): quarum haec est §. 22: ὅπως μὴ λάθῃς σεαυτὸν εὐχόμενος κακά, δοκῶν δὲ ἀγαθά. Futurum autem λήσει corruptum hucusque latebat in λήσῃ hic et §. 18. quem posteriorem locum emendate jam posuit Steph. in Thes. v. μάργος. Cf. Plat. Gorg. p. 487. c. d. ὅπως μὴ λήσετε διαφθαρέντες. Altera vero nostri loci corruptela λήσεται nata e λήσει τις. — In seqq. autem libenter carerem voce αὐτοί.

Juvenal. 10, 7: *Evertere domos totas optantibus ipsis Di faciles.* et v. 111. *Magna-*

οἱ δὲ θεοὶ τύχωσιν ἐν ταύτῃ ὄντες τῇ ἕξει ἐν ᾗ διδόασιν αὐτοὶ ἅ τις εὐχόμενος τυγχάνει; ὥσπερ τὸν Οἰδίπουν αὐτίκα [3] φασὶν εὔξασθαι χαλκῷ διελέσθαι τὰ πατρῷα τοὺς υἱεῖς [4], ἕξὸν αὐτῷ τῶν παρόντων αὐτῷ κακῶν ἀποτροπήν τινα εὔξασθαι, ἕτερα πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι κατηράτο [5]. τοιγαροῦν ταῦτά τε ἐξετελέσθη, καὶ ἐκ τούτων ἄλλα πολλὰ καὶ δεινά, ἃ τί δεῖ καθ' ἕκαστα [6] λέγειν; ΑΛ. Ἀλλὰ σὺ μέν, ὦ Σώκρατες, μαινόμενον ἄνθρωπον εἴρηκας. ἐπεὶ τίς ἄν σοι δοκεῖ [7] τολμῆσαι ὑγιαίνων τοιαῦτ' εὔξασθαι; ΣΩ. Τὸ μαίνεσθαι ἆρα ὑπεναντίον σοι δοκεῖ, τῷ φρονεῖν [1]; ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Ἄφρονες δὲ καὶ φρόνιμοι δοκοῦσιν ἄνθρωποι εἶναί τινές σοι; ΑΛ. Εἶναι μέντοι. ΣΩ. Φέρε δὴ ἐπισκεψώμεθα, τίνες ποτ' εἰσὶν οὗτοι. ὅτι μὲν γὰρ εἰσί τινες ὁμολόγηται ἄφρονές τε καὶ φρόνιμοι, καὶ μαινόμενοι ἕτεροι. ΑΛ. Ὡμολόγηται γάρ. ΣΩ. Ἔτι δὲ ὑγιαίνοντές εἰσί τινες; ΑΛ. Εἰσίν. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἀσθενοῦντες ἕτεροι; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐκοῦν οὐχ οἱ αὐτοί. ΑΛ. Οὐ γάρ. ΣΩ. Ἆρ' οὖν καὶ ἕτεροί τινες εἰσὶν, οἳ μηδέτερα τούτων πεπόνθασιν; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἄνθρωπον ὄντα ἢ νοσεῖν ἢ μὴ νοσεῖν. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Τί δέ; περὶ φρονήσεως καὶ ἀφροσύνης ἆρά γε τὴν αὐτὴν ἔχεις γνώμην; ΑΛ. Πῶς λέγεις; ΣΩ. Δοκεῖ σοι οἷ-

gnaque numinibus vota exaudita malignis.

3 Vid. Ind. *αὐτίκα*.

4 Vid. Eurip. Phoeniss. 66. ubi Iocasta narrans filios inclusisse patrem domi suae, ait:

— — *πρὸς δὲ τῆς τύχης νοσῶν*
Ἀρὰς ἀρᾶται παισὶν ἀνοσιωτάτας,
Θηκτῷ σιδήρῳ δῶμα διαλαχεῖν τόδε.

5 Ut haec melius cohaerere viderentur, viri docti legendum conjecerunt *ἑξὸν οὖν*, aut duce Ficino, *καὶ ἑξόν*. Neutro opus. Nam illud *ἑξόν* cohaeret quidem cum praecedentibus, sed, more prorsus Platonico, eidem mox ea ipsa quae praecesserant, ut fortius illa animo inculcentur, paulo aliter enuntiata iterum subjiciuntur. Vid. ad Crit. 13. extr.

6 Coisl. *καθ' ἕκαστον*.

7 Vid. ad Alc. I, 4. not. 2.

1 Vulgo *τῷ σωφρονεῖν* quod est in solo Par. E. Et sane alias opponitur ὁ *σώφρων τῷ μαινομένῳ*. Xenoph. Mem. 1, 1, 16. *τί δίκαιον, τί ἄδικον; τί σωφροσύνη, τί μανία;* Sed hic certe scripturam codicum *φρονεῖν* recte praelatam esse docent prima §phi 3. verba et tota disputatio.

penas, quae doctrinae Socratis Platonici, qualem ex aliis libris cognovimus, plane adversentur; de qua re videatur qui uberius eam tractavit Schleiermacher. *De antiquitate tamen libri nemo adhuc dubitavit; idemque res multas continet non sine vario fructu legendas, modo ne Platonem eis exedas qui haec docet.*

---

1 ΣΩΚΡΑΤΗΣ. Ὦ Ἀλκιβιάδη, ἆρά γε πρὸς τὸν θεὸν προσευξόμενος πορεύει; ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Φαίνει γέ τοι ἐσκυφρωπακέναι τε καὶ εἰς γῆν βλέπειν, ὡς τι ξυννοούμενος. ΑΛ. Καὶ τί ἂν τις ξυννοοῖτο, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Τὴν μεγίστην, ὦ Ἀλκιβιάδη, b. ξύννοιαν, ὡς γ' ἐμοὶ δοκεῖ. ἐπεὶ φέρε πρὸς Διὸς οὐκ οἴει τοὺς θεούς, ἃ τυγχάνομεν εὐχόμενοι καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, ἐνίοτε τούτων τὰ μὲν διδόναι, τὰ δ' οὔ; καὶ ἔστιν οἷς μὲν αὐτῶν, ἔστι δὲ οἷς οὔ; ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Οὐκοῦν δοκεῖ σοι πολλῆς προμηθείας γε προσδεῖσθαι, ὅπως μὴ λήσει τις αὑτὸν εὐχόμενος μεγάλα κακὰ [2], δοκῶν δ' ἀγαθά;

1 Doctrinam de precibus ipsamque Socraticarum precum summam commemoravit et Xenophon Memor. 1, 3. Conferantur praeterea, qui ex hoc dialogo multum profecere, Iuvenalis Sat. 10. Persius Sat. 2. Lucianus Icarom. c. 25. et Navigio s. Votis c. 13. sqq.

2 Vulgo cum Ven. Σ, ὅπως μὴ λήσῃ τις: ceteri λήσεταί omisso τις. At §. 18. ubi eadem verba repetuntur in omnibus legitur λήσῃ τις. Istarum lectionum altera soloeca, altera barbara. Nam λήσεται futurum est verbi λανθάνομαι, cui hic non est locus; λήσῃ autem conjunctivus esset aoristi primi, qualem de hoc verbo non formarunt antiqui. Legitimae sunt tantum hae duae locutiones, altera per futurum ὅπως μὴ λήσει, altera per aoristum ὅπως μὴ λάθῃ (vid. Gramm. §. 126, 4. cum not.): quarum haec est §. 22: ὅπως μὴ λάθῃς σεαυτὸν εὐχόμενος κακὰ, δοκῶν δὲ ἀγαθά. Futurum autem λήσει corruptum hucusque latebat in λήσῃ hic et §. 18. quem posteriorem locum emendate jam posuit Steph. in Thes. v. μάργος. Cf. Plat. Gorg. p. 487. c. d. ὅπως μὴ λήσει διαφθαρέντες. Altera vero nostri loci corruptela λήσεται nata e λήσει τις. — In seqq. autem libenter carerem voce αὐτοί.

Juvenal. 10, 7: *Evertere domos totas optantibus ipsis Di faciles.* et v. 111. *Magna-*

οὐ δὲ θεοὶ τύχωσιν ἐν ταύτῃ ὄντες τῇ ἕξει ἐν ᾗ διδόασιν αὐτοὶ ἅ τις εὐχόμενος τυγχάνει; ὥσπερ τὸν Οἰδίπουν αὐτί- e.
κα [3] φασὶν εὔξασθαι χαλκῷ διελέσθαι τὰ πατρῷα τοὺς υἱεῖς [4], ἕξὸν αὐτῷ τῶν παρόντων αὐτῷ κακῶν ἀποτροπήν τινα εὔξασθαι, ἕτερα πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι κατηράτο [5]. τοιγαροῦν ταῦτά τε ἐξετελέσθη, καὶ ἐκ τούτων ἄλλα πολλὰ καὶ δεινά, ἃ τί δεῖ καθ' ἕκαστα [6] λέγειν; ΑΛ. Ἀλλὰ σὺ μέν, ὦ Σώκρατες, μαινόμενον ἄνθρωπον εἴρηκας. ἐπεὶ τίς ἂν σοι δοκεῖ [7] τολμῆσαι ὑγιαίνων τοιαῦτ' εὔξασθαι; ΣΩ. Τὸ 2
μαίνεσθαι ἆρα ὑπεναντίον σοι δοκεῖ. τῷ φρονεῖν [1]; ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Ἄφρονες δὲ καὶ φρόνιμοι δοκοῦσιν ἄνθρωποι εἶναί τινές σοι; ΑΛ. Εἶναι μέντοι. ΣΩ. Φέρε δὴ ἐπισκεψώμεθα, τίνες ποτ' εἰσὶν οὗτοι. ὅτι μὲν γὰρ εἰσί τινες ὁμολόγηται ἄφρονές τε καὶ φρόνιμοι, καὶ μαινόμενοι ἕτεροι. ΑΛ. Ὡμολόγηται γάρ. ΣΩ. Ἔτι δὲ ὑγιαίνοντές b.
εἰσί τινες; ΑΛ. Εἰσίν. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἀσθενοῦντες ἕτε-
139ροι; ΑΛ. Πάνυ γε. ΣΩ. Οὐκοῦν οὐχ οἱ αὐτοί. ΑΛ. Οὐ γάρ. ΣΩ. Ἆρ' οὖν καὶ ἕτεροί τινες εἰσὶν, οὓς μηδέτερα τούτων πεπόνθασιν; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἄνθρωπον ὄντα ἢ νοσεῖν ἢ μὴ νοσεῖν. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Τί δέ; περὶ φρονήσεως καὶ ἀφροσύνης ἆρά γε τὴν αὐ- e.
τὴν ἔχεις γνώμην; ΑΛ. Πῶς λέγεις; ΣΩ. Δοκεῖ σοι οἷ-

gnaque numinibus vota exaudita malignis.

3 Vid. Ind. αὐτίκα.

4 Vid. Eurip. Phoeniss. 66. ubi Iocasta narrans filios inclusisse patrem domi suae, ait:

— — πρὸς δὲ τῆς τύχης νοσῶν
Ἀρὰς ἀρᾶται παισὶν ἀνοσιωτάτας,
Θηκτῷ σιδήρῳ δῶμα διαλαχεῖν τόδε.

5 Ut haec melius cohaererе viderentur, viri docti legendum conjecerunt ἕξὸν οὖν, aut duce Ficino, καὶ ἑξόν. Neutro opus. Nam illud ἑξόν cohaeret quidem cum praecedentibus, sed, more prorsus Platonico, eidem mox ea ipsa quae praecesserant, ut fortius illa animo inculcentur, paulo aliter enuntiata iterum subjiciuntur. Vid. ad Crit. 13. extr.

6 Coisl. καθ' ἕκαστον.

7 Vid. ad Alc. I, 4. not. 2.

1 Vulgo τῷ σωφρονεῖν quod est in solo Par. E. Et sane alias opponitur ὁ σώφρων τῷ μαινομένῳ. Xenoph. Mem. 1, 1, 16. τί δίκαιον, τί ἄδικον; τί σωφροσύνη, τί μανία; Sed hic certe scripturam codicum φρονεῖν recte praelatam esse docent prima §phi 3. verba et tota disputatio.

ὀντε εἶναι ἢ φρόνιμον, ἢ ἄφρονα [2]; ἢ ἔξι τι διὰ μέσου τρίτον πάθος, ὃ ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον μήτε φρόνιμον μήτε ἄφρονα; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἀνάγκη ἄρα ἐξὶ τὸ ἕτερον 3 τούτων πεπονθέναι. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Οὐκοῦν μέμνησαι ὁμολογήσας ὑπεναντίον εἶναι μανίαν φρονήσει; ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ μηδὲν εἶναι διὰ μέσου τρίτον πάθος, ὃ ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον μήτε φρόνιμον μήτε ἄφρονα εἶναι; ΑΛ. Ὡμολόγησα γάρ. ΣΩ. Καὶ μὴν δύο γε ὑπεναντία ἑνὶ πράγματι πῶς ἂν εἴη; ΑΛ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Ἀφροσύνη ἄρα καὶ ματία κινδυνεύει ταυτὸν εἶναι. ΑΛ. b. Φαίνεται. ΣΩ. Πάντας οὖν ἂν φάντες [3], ὦ Ἀλκιβιάδη, τοὺς ἄφρονας μαίνεσθαι, ὀρθῶς ἂν φαίημεν [4]. αὐτίκα τῶν σῶν

2 Sic tres opt.: alii *Εἰ δοκεῖ σοι οἰόντε*: alii *Δοκεῖ σοι οἰόντε*. Quae omnia manifesto sunt corrupta. Nos autem melius quidquam afferre non possumus eo, quod olim proposuimus: *Εὐδοκεῖ σοι ἀνάγκη, εἶναι ἢ φρόνιμον ἢ ἄφρονα*. Quanquam exemplum non suppetat ejus breviloquentiae pro: *Εἰ δοκεῖ σοι ἀνάγκη εἶναι, ἄνθρωπον ὄντα εἶναι ἢ φρόνιμον ἢ ἄφρονα*. Vocem tamen *ἀνάγκη* requirere videntur praecedentia, et expressit eandem Ficinus, vertens: *Opinaris hominem aut prudentem aut imprudentem esse oportere?* et mox ipse Socr. repetit in his: *Ἀνάγκη ἄρα ἐξὶ —*.

3 Prius hoc *ἄν* ad *φάντες* proprie non pertinet cum hoc sit pro *εἰ φαίημεν*: ita infra §. 14. *ἆρ' οὐκ ἂν ὀρθῶς λέγοιμεν, φάντες —*. Verum hic ubi primum locum habet *φάντες*, ne absolute id positum videatur, praecipitur statim vocula *ἄν*, quae nihilominus suo loco repetitur. Sic etiam §. 8. *οἱ δὲ πολλοὶ οὐδὲ ἂν τυραννίδος διδαμένης ἀπόσχοιντο ἄν*. STRUV. Conf. Ind. *ἄν*.

4 *Schleiermachero* interrogative haec videntur efferenda, quoniam, ut e sequentibus patet, haec non est ipsius Socratis sententia. Recte sane. Tamen veram interrogationem, signo etiam suo notandam, in talibus non agnosco, quale est etiam praecedens illud *Ἀφροσύνη ἄρα κ. τ. λ.* Quippe per voculas *ἄρα* et *οὖν* in tali colloquio nihil revera asseritur, sed enthymemata tantum propanuntur quae alterius sive affirmationem sive exceptionem expectant. Quae tamen in vulgatis Platonis exemplis hic post *φαίημεν* inseritur ejusmodi Alcibiadis affirmatio *Ναί*, ea praeter Ven. ΞΣ in nullo codice comparet; neque expressit Ficinus. Quos sequimur. Melius enim vox *αὐτίκα* praecedenti sermoni statim subnectitur; quo facto Socrates affirmationem Alcibiadis praecipit iterum, sermonem suum continuans illo *ἐπεί*. Tunc autem non amplius locus est illi affirmationi, quae in superioribus jam continetur: quare sententiae huic, *ἄφρονας εἶναι τοὺς πολλούς*, statim addit Socrates haec, *οὕς δὴ σὺ μαι-*

ἡλικιωτῶν εἴ τινες τυγχάνουσιν ἄφρονες ὄντες, ὥσπερ εἰσὶ, καὶ τῶν ἔτι πρεσβυτέρων. ἐπεὶ, φέρε πρὸς Διὸς, οὐκ οἴει τῶν ἐν τῇ πόλει ὀλίγους μὲν εἶναι τοὺς φρονίμους, ἄφρονας δὲ [5] τοὺς πολλοὺς, οὓς δὴ σὺ μαινομένους καλεῖς; ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Οἴει [6] ἂν οὖν καίροντας ἡμᾶς εἶναι μετὰ τοσούτων μαινομένων πολιτευομένους, καὶ οὐκ ἂν παιομένους καὶ βαλλομένους, καὶ ἅπερ εἰώθασιν οἱ μαινόμενοι διαπράττεσθαι, πάλαι δὴ δίκην δεδωκέναι; ἀλλ' ὅρα, ὦ μακάριε, μὴ οὐχ οὕτω ταῦτ' ἔχει [7]. ΑΛ. Πῶς ἂν οὖν ποτ' ἔχοι, ὦ Σώκρατες; κινδυνεύει γὰρ οὐχ οὕτως ἔχειν ὥσπερ ᾠήθην. ΣΩ. Οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ. ἀλλὰ τῇδέ πη ἀθρητέον. ΑΛ. Πῇ ποτε λέγεις; ΣΩ. Ἐγὼ δὴ σοίγε ἐρῶ. ὑπολαμβάνομέν γέ [4] τινας εἶναι νοσοῦντας, ἢ οὔ; ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Ἆρ' οὖν δοκεῖ σοι ἀναγκαῖον εἶναι τὸν νοσοῦντα ποδαγρᾶν, ἢ πυρέττειν, ἢ ὀφθαλμιᾶν; ἢ οὐκ ἂν δοκεῖ σοι, καὶ μηδὲν τούτων πεπονθὼς, ἕτέραν νόσον νοσεῖν; πολλαὶ γὰρ δήπου γέ εἰσι, καὶ οὐχ αὗται μόναι. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκοῦσιν. ΣΩ. Ὀφθαλμία οὖν σοι δοκεῖ πᾶσα, νόσος εἶναι; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. b. Ἆρ' οὖν καὶ πᾶσα νόσος, ὀφθαλμία; ΑΛ. Οὐ δῆτα ἔμοιγε. ἀπορῶ μέντοι πῶς λέγω. ΣΩ. Ἀλλ' ἐὰν ἔμοιγε προσέχῃς τὸν νοῦν, σύν τε δύο σκεπτομένω τυχὸν εὑρήσομεν [1]. ΑΛ. Ἀλλὰ προσέχω, ὦ Σώκρατες, εἰς δύναμιν τὴν ἐμήν.

μαινομένους καλεῖς, ut eo citius eluceat illius assertionis paradoxia.

Cum hoc sit notum illud Stoicorum paradoxon (Cic. Parad. 4.), ὅτι πᾶς ἄφρων μαίνεται, tempore illius sectae scriptus videri potest hic dialogus. *BOECKH.*

5 Be. cum Clark. Vat. Ven. δὲ δή.

6 V. ad. Alcib. I. 4. not. 2.

7 Indicativum particulae μή additum, quando certum est loquenti quod verendum esse dicit, supra vidimus Meno. 26. not. 1. in Aoristo. In Praesenti lubrica res, cum tam facilis sit lapsus inter ἔχει et ἔχῃ; quare hic non tantum consensum omnium codicum memoramus, sed exemplum quoque simillimum, quod e Lachete ministravit Heindorfius (p. 196. c.) ἀλλ' ὁρῶμεν μὴ Νικίας οἴεταί τι λέγειν καὶ οὐ λόγου ἕνεκα ταῦτα λέγει. Nam alterum ib. 187. b. a codicum scriptura nunc non amplius certum, ubi Bekker reposuit κινδυνεύηται, Stephano et uno cod. dantibus εται, et συμβαίνῃ cum Steph., codicibus tamen omnibus dantibus —ει.

1 Homerica imitatio. Iliad. κ, 224: Σύν τε δύ' ἐρχομένω καί τε πρὸ ὁ τοῦ ἐνόησεν. — σύν τε δύο h. e. καὶ συνδύο. — Pro vulg. σχεδὸν aptius τυχὸν dederunt optimi.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὡμολογήθη ἡμῖν ὀφθαλμία μὲν πᾶσα, νόσος εἶναι, νόσος μέντοι οὐκ εἶναι πᾶσα, ὀφθαλμία; ΑΛ. Ὡμολογήθη. ΣΩ. Καὶ ὀρθῶς γέ μοι δοκεῖ ὁμολογηθῆναι. καὶ γὰρ οἱ πυρέττοντες πάντες νοσοῦσιν, οὐ μέντοι οἱ νοσοῦντες πάντες πυρέττουσιν, οὐδὲ ποδαγρῶσιν [2], οὐδέ γε ὀφθαλμιῶσιν, οἶμαι· ἀλλὰ νόσος μὲν πᾶν τὸ τοιοῦτόν ἐστι, διαφέρειν δέ [3] φασιν οὓς δὴ καλοῦμεν ἰατροὺς τὴν ἀπεργασίαν αὐτῶν. οὐ γὰρ πᾶσαι οὔτε ὅμοιαι οὔτε ὁμοίως διαπράττονται, ἀλλὰ κατὰ τὴν αὑτῆς δύναμιν ἑκάστη [4]· νόσοι μέντοι πᾶσαί εἰσιν, ὥσπερ δημιουργούς τινας ὑπολαμβάνομεν, ἢ οὔ; ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Οὐκοῦν τοὺς σκυτοτόμους, καὶ τέκτονας, καὶ ἀνδριαντοποιούς, καὶ ἕτερους παμπληθεῖς, οὓς τί δεῖ καθ' ἕκαστα λέγειν; ἔχουσι δ' οὖν διειλημμένας δημιουργίας μέρη, καὶ πάντες οὗτοί εἰσι δημιουργοί· οὐ μέντοι εἰσὶ τέκτονές γε, οὐδὲ [5] σκυτοτόμοι, οὐδὲ ἀνδριαντοποιοί, οἳ ξύμπαντές εἰσι δημιουργοί. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὕτω μὲν τοίνυν καὶ τὴν ἀφροσύνην διειλημμένας εἰσί· καὶ τοὺς μὲν πλεῖστον αὐτῆς μέρος ἔχοντας μαινομένους καλοῦμεν, τοὺς δ' ὀλίγον ἧττον, ἠλιθίους τε καὶ ἐμβροντήτους· οἱ δὲ ἐν εὐφημοτάτοις ὀνόμασι βουλόμενοι κατονομάζειν, οἱ μὲν μεγαλοψύχους, οἱ δὲ εὐήθεις, ἕτεροι δὲ ἀκάκους, καὶ ἀπείρους, καὶ ἐτεούς. εὑρήσεις δὲ καὶ ἕτερα πολλὰ ἀναζητῶν ὀνόματα. πάντα δὲ ταῦτα ἀφροσύνη ἐστί· διαφέρει δὲ, ὥσπερ τέχνη τέχνης ἡμῖν κατεφαίνετο, καὶ νόσος νόσου, ἢ πῶς σοι δοκεῖ; ΑΛ. Ἐμοὶ

2 Ita iidem pro vulg. ποδαγριῶσιν, quae non videtur esse legitima apud antiquiores forma. Nam formam in ᾶν, quam amant haec verba, propiorem praebet nomen ποδάγρα: quod secus est in ὕδερος, ὕδρωψ al. quae mutuant formam in ιᾶν ab illo ὀφθαλμιᾶν et similibus, derivatis a subst. in ία.

3 Vulgo δή. Alterum, quod requirit series orationis et exprimit Ficini versio, non inventum tamen est nisi in Par. B. et e corr. in Coisl.

4 Ficinum. et qui eum olim sequebamur, de curatione haec intelligentes, Schneider correxit, in Lexico v. διαπράττω (v. Ind. in ἀπεργ. et διαπρ.), certissimam simul proponens emendationem ὅμοια pro ὅμοιαι. Nam istud οὐχ ὅμοιαι in superioribus jam satis superque comprehensum est: particula γάρ autem, quae spectat ad διαφέρειν τὴν ἀπεργασίαν, necessario introducere debet hunc sensum, morbos diversa diversimode operari. Codd. optimi ὅμοιοι quod eodem ducit: vid. Bast. App. ad Greg. Cor. p. 769.

5 Cl. Vat. Ven. καί.

6 In-

μὲν οὕτως. ΣΩ. Οὐκοῦν ἀπ' ἐκείνου πάλιν ἐπανέλθωμεν. ἦν γὰρ θήπου καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, σκεπτέον εἶναι τοὺς ἄφρονάς τε καὶ φρονίμους, τίνες ποτ' εἰσίν. ὡμολόγητο γὰρ εἶναί τινας· ἢ γὰρ οὔ [6]; ΑΛ. Ναί, ὡμολόγηται [7]. ΣΩ. Ἆρ' οὖν τούτους φρονίμους ὑπολαμβάνεις, οἳ ἂν εἰδῶσιν d. ἅττα δεῖ πράττειν καὶ λέγειν; ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἄφρονας δὲ ποτέρους; ἆρά γε τοὺς μηδέτερα τούτων εἰδότας; ΑΛ. Τούτους. ΣΩ. Οὐκοῦν οἵγε μὴ εἰδότες μηδέτερα τούτων λήσουσιν αὐτοὺς καὶ λέγοντες καὶ πράττοντες [8] ἅττα μὴ δεῖ; ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Τούτων μέντοι ἔλεγον, ὦ Ἀλ- 6
141. κιβιάδη, καὶ τὸν Οἰδίπουν εἶναι τῶν ἀνθρώπων. εὑρήσεις δὲ καὶ τῶν νῦν ἔτι πολλοὺς; οὐκ ὀργῇ κεχρημένους, ὥσπερ ἐκεῖνον, οὐδ' οἰομένους κακά σφισιν εὔχεσθαι, ἀλλ' ἀγαθά. ἐκεῖνος μὲν, ὥσπερ οὐδ' ἤχετο [1], οὐδ' ᾤετο· ἕτεροι δέ τινές εἰσιν οἳ τἀναντία τούτων πεπόνθασιν. ἐγὼ [2] μὲν γὰρ b. οἶμαί σε πρῶτον [3], εἴ σοι ἐμφανὴς γενόμενος ὁ θεὸς, πρὸς ὃν τυγχάνεις πορευόμενος, ἐρωτήσειε, πρὶν ὁτιοῦν εὔξασθαί σε, εἰ ἐξαρκέσει σοι τύραννον γενέσθαι τῆς Ἀθηναίων πόλεως· εἰ δὲ τοῦτο φαῦλον ἡγήσαιο καὶ μὴ μέγα τι, προσθείη, καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων· εἰ δέ σε ὁρῴη ἔτι ἔλατ- c.

6 Insolita formula: cum alias subjici soleat ἢ γάρ; possit etiam ἢ οὔ. Quare multum faveo manui corrigenti in Coisl. ἢ γάρ; ἢ οὔ;

7 Steph. vult: Ναὶ ὡμολόγητο, quod Socrates interrogans hoc tempore utatur. Sed nimia haec esset diligentia in respondendo. Socrates ob nexum sui sermonis interrogare debuit ita, *Conveneratne* (tum) *inter nos* —? Responderi potest absolute tempore perfecto *Convenit*.

8 Ita pro vulg. λέγοντας καὶ πράττοντας nunc recte editur e Stob. p. 60. et cod. Ven. Σ. Conf. supra 1. c. et infra 9. c.

1 Ἤχετο, intell. ἀγαθά. Prius autem οὐδέ, quod habent libri omnes, nunc restitui loco ejus quod suadente Stephano olim resposueram, οὐκ. Etiamsi enim ratio hoc poscere videtur, est tamen in his aliquid reciproci, quod in affirmativa sententia certe ita enuntiaret Atticus sermo: ὥσπερ καὶ ἤχετο, οὕτω καὶ —.

2 Eadem fere quae hinc sequuntur leguntur etiam in Alc. I. *h.* vixque dubium esse potest quin ex horum locorum altero in alterum haec transumpta sint. Sed cum neuter dialogus legitimus Platonis fetus habendus sit, lubricum est quidquam ulterius statuere. Id tamen Schleiermachero concedendum puto, hic melius quam illic haec cum ceteris cohaerere.

3 Πρῶτόν insertum ex opt. et plur.

4 Cod.

τον δοκοῦντα ἔχειν, εἰ μὴ καὶ πάσης Εὐρώπης ὑποςαίη σοι [4], καὶ τοῦτο μὴ μόνον ὑποςαίη, αὐθημερόν σου βουλομένου ὡς πάντας αἰσθέσθαι, ὅτι Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου τύραννός ἐςιν· αὐτὸν οἶμαι ἄν σε ἀπιέναι περιχαρῆ γενόμενον, ὡς τῶν μεγίςων ἀγαθῶν κεκυρηκότα. ΑΛ. Ἐγὼ μὲν οἶμαι, ὦ Σώκρατες, κἂν ἄλλον ὁντινοῦν, εἴπερ τοιαῦτα ξυμβαίη αὐτῷ. ΣΩ. Ἀλλὰ μέντοι ἀντί γε τῆς σῆς ψυχῆς οὐδ' ἂν τὴν πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων χώραν τε καὶ τυραννίδα βουληθείης σοι γενέσθαι. ΑΛ. Οὐκ οἶμαι ἔγωγε· πῶς γὰρ ἄν, μηδέν γέ τι μέλλων αὐτοῖς χρήσεσθαι; ΣΩ. Τί δ', εἰ μέλλοις κακῶς τε καὶ βλαβερῶς χρῆσθαι, οὐδ' ἂν οὕτως; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ὁρᾷς οὖν, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς οὔτε τὰ διδόμενα εἰκῇ δέχεσθαί σε [1], οὔτε αὐτὸν

4 Cod. Par. G. *Εὐρ. καταςήσοι*, unde si feceris *καταςήσειε* sc. *τύραννον*, melius cohaereat oratio.

5 Paulo implicatior est structura horum verborum, ita tamen ut diligentem lectorem ratio eorum fugere non possit. Quare duo tantum monebo. Nam primum verba *μὴ μόνον ὑποςαίη* carent suo *ἀλλὰ καὶ*, ideo quod e sequentibus h[illegible] *αὐθημερόν σου βουλομένου* — mente illud facile suppleatur; ut si quis dicat „togam non modo concessi, cum ille tunicam quoque peteret." Deinde vocula *ὡς* ante *πάντας* structuram impedit, cum neque *βούλομαι ὡς αἰσθέσθαι* usu firmetur (quamquam conferri tamen possit illa codicum scriptura, *δόξω ὡς ἀμελῆσαι* in Crit. 3.), neque *ὡς πάντας* pro simplici *πάντας*. Nam Thucydideum illud *ὡς ἔκαςοι* huc trahere nolim, cum nonnisi Nominativo casu usurpetur, quod manifestum est ellipsis indicium, de qua vid. Abresch. Diluc. Thucyd. ad 4, 93; neque locutiones alias, de quibus egit Heindorf. ad Crátyl. 27. Phaedo. 90. *ὡς δεινόν, ὡς ἐμοί*, et similes, quas nemo non videt natas esse exclamatione; omnium autem minime superlativos *ὡς τάχιςα* etc. — Codicum Cl. Vat. Ven. scripturam *αἰσθήσεσθαι* merum sphalma esse arbitror.

1 Schneidero importunum videbatur *σέ*, quo tamen non offendor magnopere. Certe nihil impedit, quo minus pronomini definito subjiciatur communius *τίς*. Ceterum in solis Codd. Par. E, Ven. Σ, haec est scriptura, in reliquis omnibus prorsus mendose *τε*. Mox indicativus *μέλλει* nititur ille quidem solo cod. E, sed vindicare eum non dubito contra optativum ceterorum omnium. Nam *εἰ μέλλοι* hypotheticum est, ut in superioribus illis *εἰ μέλλοις*, quod idem est ac si dixisset „si scias cum tuo malo te illis usurum esse, non tibi ea apprecaris." Contra hic *εἴ γε*, ut plerumque, valet *siquidem, quandoquidem*, remque respicit superius demonstratam. Sensus est: *Non tutum tibi est, temere accipere ne illa quidem quae offerun-*

εὔχεσθαι γενέσθαι, εἴ γέ τις βλάπτεσθαι μέλλει διὰ ταῦτα, ἢ τοπαράπαν τοῦ βίου ἀπαλλαγῆναι. πολλοὺς δ' ἄν ἔχοι- b.
μεν εἰπεῖν ὅσοι τυραννίδος ἐπιθυμήσαντες ἤδη [2], καὶ σπου-
δάσαντες τοῦτ' αὐτοῖς παραγενέσθαι, ὡς ἀγαθόν τι πρά-
ξοντες [3], διὰ τὴν τυραννίδα ἐπιβουλευθέντες τὸν βίον ἀφῃ-
ρέθησαν. οἶμαι δέ σε οὐκ ἀνήκοον εἶναι ἔνιά γε χθιζά τε c.
καὶ πρωϊζὰ γεγενημένα [4]· ὅτε Ἀρχέλαον [5] τὸν Μακεδόνων

runtur — si quidem fieri potest ut damno aliquis inde afficiatur. Istud *fieri potest* graece hic est *μέλλει*. Sane alias id fere, quod certe eventurum esse putat qui loquitur, indicat verbum *μέλλειν*; verum hanc certitudinem si tollere voluisset auctor, ita opinor scripsisset, *εἴ γε μέλλοις ἄν* (vid. Meno. 12. d. not. 6.): solo autem optativo ponendo, hypotheticam, etiam cum illo *γε*, orationem reddidisset, quae hinc aliena est. Maluit autem scriptor ipsum verbum *μέλλειν* ob vim quam habet futuri, per se incerti, usurpare de eo quod fieri potest, ut fecit etiam infra 8. c. in his, *ἢ μέλλων δι' εὐχῆς τεύξεσθαι*: quod in periculis praemonendis gravius esse nemo non sentit.

2 Est insolentius quid in positu maxime hujus *ἤδη*, quod fecit ut insolentem etiam significationem olim ei tribuerem: nunc non dubito quin ita intelligendum sit ac si scriptum esset hic quidem ita: *πολλοὺς ἔχοιμεν ἂν εἰπεῖν γεγονότας ἤδη, οἳ — ἐπιθυμήσαντες — — ἀφῃρέθησαν*: et simili ratione etiam mox d. et 8, a.

3 Cl. Vat. Ven. *πράξαντες*, quod adoptavit Be.: ego illud sine *ἄν* hic stare posse non putem. Et tantum non sollemnis est in hac forma lapsus librariorum.

4 Homerica locutio. Il. *β*, 303: *Χθιζά τε καὶ πρώϊζ', ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν Ἠγερέθοντο.* Attici *χθὲς καὶ πρώην*. Usurpant autem de re cujus recens memoria est. Sic in Gorgia p. 470. d. de eodem Archelao per scelera regnum adepto, *τὰ ἐχθὲς καὶ πρώην γεγονότα.*

5 Archelaus apud quem fuit gratiosus Plato teste Athenaeo 11, 21., occisus est ab amasio, qui apud Aelianum quidem V. H. 8, 9. [et ap. Plutarchum in Amatorio p. 768.] vocatur *Crateuas*, apud Diodorum Sic. vero 14, 37. et in Man. Moschopuli Vita Eurip. (p. 53. ed. Lips.) *Craterus*. Tradit autem Diodorus quidem, imprudenter in venatione ab amasio interfectum esse, post eumque regnasse Orestem filium. Sed Aristoteli (Polit. 5, 10. Ed. Schneid. 5, 8, 11.) major fides habenda, qui *Crataeum* (sic enim ab illo nominatur) dicit conjurasse in amatoris caput una cum Hellanocrate. *GOTTL.*

Interiit Archelaus Ol. 95, 1. post mortem Socratis, Alcibiade jam IV annos antea anno aetatis circiter quadragesimo mortuo, quem tamen etiam in hoc dialogo juvenem admodum fingi satis apparet. Neque enim anachronismos in scriptionibus hoc genus refugiebant veteres. Quanquam hunc quidem nimium et ignorantiae potius scrip-

τύραννον τὰ παιδικὰ, ἐρασθέντα τῆς τυραννίδος οὐδὲν ἧττον ἢπερ ἐκεῖνος τῶν παιδικῶν, ἀπέκτεινε τὸν ἐραστὴν, ὡς τύραννός τε καὶ εὐδαίμων ἀνὴρ ἐσόμενος. κατασχὼν δὲ τρεῖς ἢ τέτταρας ἡμέρας τὴν τυραννίδα, πάλιν αὐτὸς ἐπιβουλευ-
d. θεὶς ὑφ' ἑτέρων τινῶν ἐτελεύτησεν. ὁρᾷς δὴ καὶ τῶν ἡμετέρων πολιτῶν· ταῦτα γὰρ οὐκ ἄλλων ἀκηκόαμεν, ἀλλ' αὐτοὶ παρόντες οἴδαμεν· ὅσοι στρατηγίας ἐπιθυμήσαντες ἤδη, καὶ τυχόντες αὐτῆς, οἱ μὲν ἔτι καὶ νῦν φυγάδες τῆσδε τῆς
e. πόλεως εἰσιν, οἱ δὲ τὸν βίον ἐτελεύτησαν· οἳ δὲ ἄρισα δοκοῦντες αὐτῶν πράττειν, διὰ πολλῶν κινδύνων ἐλθόντες καὶ φόβων, οὐ μόναν ἐν ταύτῃ τῇ στρατηγίᾳ, ἀλλ' ἐπεὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν κατῆλθον, ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν πολιορκούμενοι πολιορκίαν οὐδὲν ἐλάττω τῆς ὑπὸ τῶν πολεμίων διετέλεσαν· ὥστε ἐνίους αὐτῶν εὔχεσθαι ἀστρατηγήτους [6] εἶναι μᾶλλον
8 ἢ ἐστρατηγηκέναι. εἰ μὲν οὖν ἦσαν οἱ κίνδυνοί τε καὶ πόνοι φέροντες εἰς ὠφέλειαν, ἔχειν ἄν τινα λόγον· νῦν δὲ καὶ πολὺ τοὐναντίον. εὑρήσεις δὲ καὶ περὶ τέκνων τὸν αὐτὸν τρόπον, εὐξαμένους τινὰς ἤδη γενέσθαι, καὶ γενομένων εἰς ξυμφορὰς
b. τὲ καὶ λύπας τὰς μεγίστας καταστάντας. οἱ μὲν γὰρ, μοχθηρῶν διὰ τέλους ὄντων τῶν τέκνων, ὅλον τὸν βίον λυπούμενοι διήγαγον· τοὺς δὲ, χρησῶν μὲν γενομένων, συμφορᾶς δὲ χρησαμένων, ὥστε στερηθῆναι, καὶ τούτους οὐδὲν εἰς ἐλάττονας δυστυχίας καθεστηκότας ἢπερ ἐκείνους, καὶ βουλομένους
c. ἂν ἀγένητα μᾶλλον εἶναι ἢ γενέσθαι. ἀλλ' ὅμως, τούτων τε καὶ ἑτέρων πολλῶν ὁμοιοτρόπων τούτοις οὕτω σφόδρα καταδήλων ὄντων, σπάνιον εὑρεῖν ὅστις ἄν [1] ἢ διδομένων ἀπόσχοιτο, ἢ μέλλων δι' εὐχῆς τεύξεσθαι παύσαιτο ἂν εὐχόμενος,
d. οἱ δὲ πολλοὶ οὔτε ἂν τυραννίδος διδομένης ἀπόσχοιντο ἄν, οὔτε στρατηγίας, οὐδ' ἑτέρων πολλῶν, ἃ παρόντα βλάπτει μᾶλλον ἢ ὠφελεῖ· ἀλλὰ κἂν εὔξαιντο ἂν γενέσθαι, εἴ τῳ μὴ παρόντα τυγχάνει. ὀλίγον δὲ ἐπισχόντες ἐνίοτε παλινῳδοῦσιν,
e. ἀνευχόμενοι ἅττ' ἂν τοπρῶτον εὔξωνται. ἐγὼ μὲν οὖν ἀπορῶ μὴ ὡς ἀληθῶς μάτην θεοὺς ἄνθρωποι αἰτιῶνται, ἐξ

scriptoris aetate ab his temporibus remoti tribuendum esse censet Schleiermacher.

6 Ἀστρατήγητοι h. l. sunt qui nunquam ἐστρατήγησαν, ut docet analogia τῶν ἀγενήτων §. seq.

1 Observetur iteratio particulae ἄν hic et in proximis.

2 Sic

ἐκείνων φάμενοι κακὰ αφισιν εἶναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῆσιν εἴτε ἀτασθαλίαισιν, εἴτε ἀφροσύναισιν [2] χρὴ εἰπεῖν, ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσι [3]. κινδυνεύει γοῦν, ὦ Ἀλκιβιάδη, φρόνιμός τις εἶναι ἐκεῖνος ὁ ποιητὴς, ὃς δοκεῖ μοι φίλοις ἀνοήτοις τισὶ χρησάμενος, ὁρῶν αὐτοὺς καὶ πράττοντας καὶ εὐχομένους ἅπερ οὐ βέλτιον ἦν, ἐκείνοις δὲ ἐδόκει, κοινῇ ὑπὲρ ἁπάντων αὐτῶν εὐχὴν ποιήσασθαι. λέγει δέ πως ὧδί· Ζεῦ b. p.143 βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ, φησὶ, καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις Ἄμμι δίδου, τὰ δὲ δεινὰ καὶ εὐχομένοις ἀπαλέξειν κελεύει [4]. ἐμοὶ μὲν οὖν καλῶς δοκεῖ καὶ ἀσφαλῶς λέγειν ὁ ποιητής· σὺ δ', εἴ τι ἐν νῷ ἔχεις πρὸς ταῦτα, μὴ σιώπα. ΑΛ. Χαλεπὸν, ὦ Σώκρατες, ἔξιν ἀντιλέγειν πρὸς τὰ καλῶς εἰρημένα. ἐκεῖνο δ' οὖν ἐννοῶ, ὅσων κακῶν αἰτία ἡ ἄγνοια τοῖς ἀνθρώποις· ὁπότε, ὡς ἔοικε, λελήθαμεν ἡμᾶς αὐτοὺς διὰ ταύτην καὶ πράττοντες καὶ τόγε ἔσχατον εὐχόμενοι ἡμῖν αὐτοῖς τὰ κάκιστα· ὅπερ οὖν οὐδεὶς ἂν οἰηθείη [5]. ἀλλὰ τοῦτό γε πᾶς ἂν οἴοιτο ἱκανὸς εἶναι, αὐτὸς αὑτῷ τὰ βέλτιστα εὔξασθαι, ἄλλ' οὐ τὰ κάκιστα. τοῦτο μὲν γὰρ ὡς ἀληθῶς κατάρᾳ τινὶ, ἀλλ' οὐκ εὐχῇ, ὅμοιον ἂν εἴη. ΣΩ. Ἀλλ' ἴσως, d. ὦ βέλτιστε, φαίη ἄν τις ἀνὴρ ὃς ἐμοῦ τε καὶ σοῦ σαφώτερος ὢν τυγχάνοι [6], οὐκ ὀρθῶς ἡμᾶς λέγειν, οὕτως εἰκῇ ψέγοντας ἄγνοιαν, εἰ γε μὴ προσθείημεν τὴν ἕξιν ἣν τε ἄγνοιαν,

2 Sic tres optimi. Vulgo -αις.

3 Od. α, 32. ubi Juppiter:

Ὦ πόποι, οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται.
Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.

4 Leguntur hi duo versus in Antholog. Gr. (Brunck. Ἀδεσπ. 466) cum hac varietate, τὰ δὲ λυγρὰ καὶ εὐχομένων ἀπερύκοις. In utraque scriptura praelatam vides ob metricas rationes (vid. Herm. Doctr. Metr. p. 350.) Imperativo in ε graviorem vel Optativi vel Infinitivi formam. Vix enim dubito quin noster scriptor hoc ἀπαλέξειν tanquam ipsius poetae protulerit; etsi maluit idem sermoni suo illud intexere ope verbi κελεύει. — De voce δεινά hoc sensu in heroico versu usurpata dubitare me dixi in Lexil. I. 32, 5. et in nota suspicatus sum legendum hic forsitan esse δειλά: quam suspicionem tantum non confirmatam nunc invenio a codd. opt. qui infra §. 18., ubi haec verba repetuntur, exhibent δῆλα.

5 Vid. Ind. οὖν. Particula ἄν addita e Prisciano locum laudante p. 1178. Ibidem mox additur καί ante κατάρα.

6 Ita nunc editur Stephani monitu pro vulg. τυγχάνει.

καὶ ἔξιν οἷς, καὶ ἔχουσί πως ἀγαθὸν, ὥσπερ ἐκείνοις κακόν. ΑΛ. Πῶς λέγεις; ἔξι γὰρ ὁτιοῦν πρᾶγμα ὁτῳδὴ ὁπωσοῦν ἔχοντι ἄμεινον ἀγνοεῖν ἢ γιγνώσκειν; ΣΩ. Ἔμοιγε δοκεῖ. σοὶ δ' οὔ; ΑΛ. Οὐ μέντοι μὰ Δία. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό σου καταγνώσομαι, ἐθέλειν ἄν σε πρὸς τὴν ἑαυτοῦ [1] μητέρα διαπεπρᾶχθαι, ἅπερ Ὀρέσην φασὶ καὶ τὸν Ἀλκμαίωνα, καὶ εἰ δή τινες ἄλλοι ἐκείνοις τυγχάνουσι ταυτὰ διαπεπραγμένοι. ΑΛ. Εὐφήμει πρὸς Διὸς, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὕτοι τὸν λέγοντα, ὦ Ἀλκιβιάδη, ὡς οὐκ ἂν ἐθέλοις σοι ταῦτα πεπρᾶχθαι, εὐφημεῖν δεῖ σε κελεύειν, ἀλλὰ μᾶλλον πολὺ εἴ τις τὰ ἐναντία λέγοι. ἐπειδὴ [2] οὕτω σοι δοκεῖ σφόδρα δεινὸν εἶναι τὸ πρᾶγμα, ὥστ' οὐδὲ ῥητέον εἶναι οὕτως εἰκῇ, δοκεῖς [3] δ' ἂν τὸν Ὀρέσην, εἰ ἐτύγχανε φρόνιμος ὤν, καὶ εἰδὼς ὅ,τι βέλτιστον ἦν αὐτῷ πράττειν, τολμῆσαι ἄν τι τούτων διαπράξασθαι; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐδέ γε ἄλλον οἶμαι οὐδένα. ΑΛ. Οὐ μέντοι. ΣΩ. Κακὸν ἄρα, ὡς ἔοικεν, ἐξὶν ἡ τοῦ βελτίζου ἄγνοια καὶ τὸ ἀγνοεῖν τὸ βέλτιζον [4]. ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἐκείνῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι; ΑΛ. Φημί. ΣΩ. Ἔτι τοίνυν καὶ τόδε ἐπισκεψώμεθα· εἴ σοι αὐτίκα μάλα παραξαίη, οἰηθέντι βέλτιον εἶναι, Περικλέα, τὸν σεαυτοῦ ἐπίτροπόν τε καὶ φίλον,

1 Be. ex solo Paris. F reposuit σαυτοῦ, quod in re nondum satis explorata factum nollem. Vid. Ind. in ἑαυτοῦ.

2 Cum vocem ἐπειδὴ nulla alia conjunctio hic comitetur, Schleiermacher atque Bekker, omnia haec, ἐπειδὴ — — εἰκῇ, superioribus adhuc continuant. Male: etiam in hoc scriptore. Nam prorsus ἀσύνετον est dicere, eum, cui *ne pronuntiandum quidem* hoc videatur, ferre debere si quis dicat, se *hoc fecisse nolle*. Contra qui vel negando hoc de se pronuntiari vetat, is recte censetur dicere, ne pronuntiandum quidem esse temere. Atqui hoc, quod solum recte incedere Ficinus quoque sensit, revera dicit Socrates, si post ἐπειδὴ inseris δέ. Nihilominus autem servandum est alterum quoque δέ in apodosi, quoniam duae hae propositiones extra protaseos et apodoseos formam oppositae sibi sunt. Vid. Exc. ad Demosth. Mid.

3 Mendose vulgo δοκῇς. Vid. ad Alcib. I. 4. n. 2. Particula ἄν pertinet ad Infinitivum τολμῆσαι, ubi ob interjectum sermonem repetita est.

4 Tautologia, cujus posterior pars scholio non quidem absimilis, non tamen ideo expungenda, cum ipsi scriptores sua interdum verba ita explicent.

5 Jun-

144 ἐγχειρίδιον λαβόντα, ἐλθόντα ἐπὶ τὰς θύρας, εἰπεῖν εἰ ἔνδον ἐσὶ [5], βουλόμενον ἀποκτεῖναι αὐτὸν ἐκεῖνον, ἄλλον δὲ μηδένα· οἱ δὲ φαῖεν, ἔνδον εἶναι· καὶ οὐ λέγω ἐθέλειν ἄν 11
σε τούτων τι πράττειν· ἀλλ᾽ εἰ, οἶμαι, δόξειέ [1] σοι, ὅπερ οὐδὲν κωλύει δήπου τῷ γε ἀγνοοῦντι τὸ βέλτιςον παραςῆναί ποτε δόξαν, ὥστε οἰηθῆναι καὶ τὸ κάκιςόν ποτε βέλτιςον εἶναι· ἢ οὐκ ἄν δοκεῖ σοι [2]; ΑΛ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Εἰ οὖν παρελθὼν εἶσω, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐκεῖνον, ἀγνο- b.
ήσαις τε καὶ οἰηθείης ἄν [3] ἄλλον εἶναί τινα, ἆρ᾽ ἔτι ἄν αὐτὸν τολμήσαις ἀποκτεῖναι; ΑΛ. Οὐ μὰ τὸν Δία, οὐκ ἄν μοι δοκῶ [4]. ΣΩ. Οὐ γὰρ δήπου τὸν ἐντυχόντα ἀλλ᾽ αὐτὸν ἐκεῖνον ὃν ἠβούλου [5]. ἦ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐ-

5 Junge *Περικλέα εἰπεῖν εἰ ἔνδον ἐσὶ* pro *εἰπεῖν* h. e. *ἐρέσθαι, εἰ ἔνδον ἐσὶ Περικλῆς*. De qua structura vid. Gramm. §. 138. I, 6. Hic autem, ut bene monet Struvius, praelata est haec structura ideo ut accusativus *Περικλέα* cum pondere praemitti posset, cum in animo haberet Socrates dicere, *Περικλέα τὸν σεαυτοῦ ἐπίτροπον ἀποκτεῖναι*. — Mox post verba *ἔνδον εἶναι* abrumpitur sermo, et paulo inferius resumitur verbis *Εἰ οὖν*.

1 Libri omnes *δόξει*: et supra quidem ad Alc. I. 26. d. Futurum in hypothesi tuebamur, quoniam id quod ibi a Socrate ponebatur ex iis erat quae fieri solent. Verum in tali qualem hic habemus fictione futurum indicativi absonum plane et inurbanum foret. Itaque scripsimus *δόξειε*, ut paulo ante *εἴ σοι — παραςαίη*. — In seqq. autem est Anacoluthia nata Epexegesi. Nam dicere volebat *εἰ δόξειέ σοι, ὅπερ οὐδὲν κωλύει* (Ic. *δοκεῖν*) *τῷ γε ἀγνοοῦντι τὸ β.*, tum ad explicationem pronominis *ὅπερ*, adjicit hoc *παραςῆναί ποτε δόξαν* etc. plane ut in Meno. 13. ad pronomen *τοιοῦτόν τι* additur per epexegesin *ναρκῆν*. Ita ut sejungere possis verbum *παραςῆναι* a superioribus, et latine vertere addito *nimirum*.

2 *Δοκεῖ* editum e mss. pro vulg. *δοκῇ*. Infinitivus ad quem spectat particula *ἄν* (v. ad Alc. I. 4. n. 2.) e proximis hic repetendus est, *οἰηθῆναι*.

3 Soli huic optativo e tot aliis qui a conjunctione *εἰ* hic pendent, additum est *ἄν*, contra morem: quare Struvio delenda videbatur particula quae facile sane hic ante *ἄλλον* irrepere potuit. Sed vid. ad Men. 40. not. 2. Nimirum in hoc *οἰηθῆναι ἄλλον τινὰ εἶναι*, quod tam parum credibile erat, imprimis inculcandum erat, poni hoc ideo, quoniam *fieri* tamen *posset*.

4 Ad *ἄν* intell. *τολμῆσαι*. Sed Cl. Vat. Ven. Coisl. omittunt haec *οὐκ α. μ. δ.*

5 Non amplius assentior Schleiermachero *ὃν* istud delenti: nam primum non ita dura est, quam mihi videbatur olim repetitio, quae mente facienda est e superioribus ad illud *ἐκεῖνον*, sc. *τολμήσαις ἄν ἀπο-*

κοῦν καὶ εἰ πολλάκις ἐγχειροῖς [6], αἰεὶ δὲ ἀγνοοῖς τὸν Περικλέα, ὁπότε μέλλοις τοῦτο πράττειν, οὔποτε ἂν ἐπίθοιο αὐ-
c. τῷ. ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Τί δέ; τὸν Ὀρέσην δοκεῖς ἄν ποτε τῇ μητρὶ ἐπιθέσθαι, εἴ γε ὡσαύτως ἠγνόησεν; ΑΛ. Οὔκ οἶμαι ἔγωγε. ΣΩ. Οὐ γὰρ δήπου οὐδ' ἐκεῖνος τὴν προστυχοῦσαν γυναῖκα, οὐδὲ τὴν ὁτιοῦν μητέρα διενοεῖτο ἀποκτεῖναι, ἀλλὰ τὴν αὐτὸς αὑτοῦ. ΑΛ. Ἔχει ταῦτα. ΣΩ. Ἀγνοεῖν ἄρα τά γε τοιαῦτα βέλτιον τοῖς οὕτω διακειμένοις, καὶ τοιαύτας δόξας ἔχουσι. ΑΛ. Φαίνεται. ΣΩ. Ὁρᾷς οὖν; ὅτι ἡ ἔξις ὧν τε ἄγνοια, καὶ ἔξιν οἷς, καὶ ἔχουσί πως, ἀγαθὸν, ἀλλ' οὐ κακὸν, ὥσπερ
12 ἄρτι σοι ἐδόκει; ΑΛ. Ἔοικεν. ΣΩ. Ἔτι τοίνυν εἰ βούλει τὸ μετὰ τοῦτο ἐπισκοπεῖν, ἄτοπον ὂν ἴσως ἄν σοι δόξειεν εἶναι [1]. ΑΛ. Τί μάλιστα, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ὅτι, ὡς

ἀποκτεῖναι. Deinde, non primaria illa positio, velle Alcibiadem interficere Periclem, hic repetenda erat; quod quam inepte fieret addito ἢ γάρ; et ineptius etiam inserto δήπου, vix monere opus est: sed ponendum erat aliquid quod inde sequitur. „Non enim (illa nimirum hypothesi) quem sors offerret obtruncare sustineres, sed illum ipsum quem ab initio voluisses".

6 Optativi recepti sunt e maxima codicum parte pro vulgatis ἐγχειρεῖς, ἀγνοεῖς, μέλλεις: et paullo post δοκεῖς pro δοκῇς: v. ad Alc. I. 4. n. 2.

1 Hanc vulgatam et plurimorum codd. scripturam adhucdum servo equidem, quia de emendanda ea nondum liquet. Quippe e tribus optimis Clark. et Ven. cum Par. G. (qui in hoc dialogo tribus illis plerumque se associat) habent ἄτοπον ἄν ἴσως ἄν σοι δόξειεν: Vat. ἄτ. ἄν ἴσως δόξειεν: et hanc quidem lectionem, servato tamen σοί, adoptavit Bekker, approbavit Schleierm. Cui rationi si sensus quoque ab omni parte satisfaceret, et ego accederem. Sed nunc, quantumvis ἄτοπος haec sententia videri debeat, omnes omnino scientias plerumque nocere, admodum tamen minuitur ἀτοπότης illa, cum adjicitur, *siquidem sine cognitione optimi illas adeptus sis.* Jam cum eo jam adductus sit Alcibiades, ut superiora illa concedat, quomodo quaeso fieri potest ut hoc potissimum etiamnum ἄτοπον ei videri debeat? Immo post illa Ὁρᾷς οὖν —, hoc transitu Ἔτι τοίνυν —, nihil aliud introduci potest, quam quod ἄτοπον quidem per se, nunc tamen probabile Alcibiadi videri debet. Atque sic plane Ficinus: *Praeterea si volueris, quod deinceps in medium afferetur mirabile dictu discutere, forte probabile tibi videbitur.* Unde Ficino istud *probabile*? Quod si ad sensum complendum ab eo insertum esse putas; ego eandem necessitatem sentio, atque excidisse hic aliquid

ἔπος εἰπεῖν, κινδυνεύει τό γε τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων κτῆμα, ἐάν τις ἄνευ τοῦ βελτίστου κεκτημένος ᾖ, ὀλιγάκις μὲν ὠφελεῖν, βλάπτειν δὲ τὰ πλείω τὸν ἔχοντα αὐτά [2]. σκόπει δὲ b. ὧδε. ἆρ᾽ οὐκ ἀναγκαῖόν σοι δοκεῖ εἶναι, ὅταν τι μέλλωμεν ἢ πράττειν ἢ λέγειν, οἰηθῆναι δεῖν [3] πρῶτον ἡμᾶς εἰδέναι, ἢ τῷ ὄντι εἰδέναι, τοῦτο δ᾽ ἂν πρυτανικώτερος μέλλωμεν ἢ λέγειν ἢ πράττειν; ΑΛ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Οὐκοῦν οἱ c. ῥήτορες αὐτίκα, ἤτοι εἰδότες ξυμβουλεύειν, ἢ οἰηθέντες εἰδέναι, ξυμβουλεύουσιν ἡμῖν ἑκάστοτε, οἱ μὲν περὶ πολέμου τε καὶ εἰρήνης, οἱ δὲ περὶ τειχῶν οἰκοδομίας ἢ λιμένων κατα-145 σκευῆς. ἐνὶ δὲ λόγῳ, ὅσα ὑπὲρ τῆς πόλεως πράττει πρὸς ἄλλην πόλιν, ἢ αὐτὴ καθ᾽ αὑτήν, ἆρα τῆς τῶν ῥητόρων ξυμβουλῆς ἅπαντα γίγνεται; ΑΛ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Ὅρα d. τοίνυν καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις, ἂν δυνηθῶ [4]. καλεῖς γὰρ δήπου φρονίμους τε καὶ ἄφρονας; ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Οὐκοῦν τοὺς μὲν πολλοὺς ἄφρονας, τοὺς δ᾽ ὀλίγους φρονίμους; ΑΛ. Οὕτως. ΣΩ. Οὐκοῦν πρός τι ἀποβλέπων; ἀμφοτέρους; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Ἆρ᾽ οὖν τὸν τοιοῦτο ξυμβουλεύ- 13 ειν εἰδότα, χωρὶς τοῦ πότερον βέλτιον καὶ ὅτε βέλτιον [1], φρόνιμον καλεῖς; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Οὐδέ γε, οἶμαι, ὅστις τὸ πολεμεῖν αὐτὸ οἶδε, χωρὶς τοῦ ὁπότε βέλτιον, καὶ τοσοῦτον χρόνον ὅσον βέλτιον. ἦ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν οὐδὲ εἴτις τῳὰ ἀποκτιννύναι οἶδεν, οὐδὲ χρήματα b. ἀφαιρεῖσθαι, καὶ φυγάδα ποιεῖν τῆς πατρίδος, χωρὶς τοῦ ὁπότε βέλτιον καὶ ὄντινα βέλτιον. ΑΛ. Οὐ μέντοι. ΣΩ.

quid suspicor. Verum hoc quoque suspicari licet, pleniore illum textu usum esse, in quo fuerit: ἄτοπον ὄν, ὥσως εἰκὸς ἂν σοι δόξειεν εἶναι.

2 *Schleierm.* monet legendum esse ἄνευ τῆς τοῦ βελτίστου, et in fine sententiae *Schneider.* αὐτό pro αὐτά. Recte uterque. Vid. §. 15. d.

3 Vid. Ind. Οἴεσθαι. — Ante οἰηθῆναι inserunt ἢ codd. omnes praeter Cl. Vat. Ven.

4 Ficinus vertendo omisit ἂν δυνηθῶ, quod sane adeo est a Socratis oratione alienum, ut ineptum facile atque expungendum videri possit. Sed blandiorem adhibere medicinam licet. Scribe — τούτοις. ΑΛ. Ἂν δυνηθῶ. ΣΩ. Καλεῖς γὰρ κ.τ.λ. Heusdius. Non omisit Ficinus sed vertit, *si fieri potest.* Mihi videtur pro δυνηθῆς urbanius dictum esse δυνηθῶ intell. σαφῶς διηγεῖσθαι.

1 Pro τοιοῦτο Be. e Vat. et Ven. Π τοιοῦτον. Tum ὅτε solus Ven. Σ habet a manu rec.: ceteri omnes ὅ: Fic. *utrum melius et quid melius.* Mihi de toto nondum liquet.

Ὅστις ἄρα τι τῶν τοιούτων οἶδεν, ἐὰν μὲν παρέπηται [2] ἡ τοῦ βελτίσου ἐπιςήμη· αὕτη δ' ἦν ἡ αὐτὴ δήπου ἥπερ καὶ ἡ τοῦ ὠφελίμου· ἦ γάρ; ΑΛ. Ναί. ΣΩ. Φρόνιμόν γε [3] αὐτὸν φήσομεν, καὶ ἀποχρῶντα ξύμβουλον καὶ τῇ πόλει καὶ αὐτὸν αὑτῷ, τὸν δὲ μὴ ποιοῦντα τἀναντία τούτων [4]. ἦ
d. πῶς δοκεῖ; ΑΛ. Ἐμοὶ μὲν οὕτω. ΣΩ. Τί δ', εἴ τις ἱππεύειν ἢ τοξεύειν οἶδεν, ἢ αὖ πάλαίειν, ἢ πυκτεύειν, ἤ τι τῆς ἄλλης ἀγωνίας, ἢ καὶ ἄλλο τι τῶν τοιούτων ὅσα τέχνη οἴδαμεν, τί καλεῖς ὃς ἂν εἰδῇ τὸ κατὰ ταύτην τὴν τέχνην βέλτιον γιγνόμενον [5]; ἆρ' οὐ τὸν κατὰ τὴν ἱππικὴν ἱππικόν; ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Τὸν δέ γε, οἶμαι, κατὰ τὴν πυκτικὴν πυκτικὸν, τὸν δὲ κατ' αὐλητικὴν αὐλητικόν, καὶ τἆλλα δήπου ἀνὰ λόγον τούτοις, ἢ ἄλλως πως; ΑΛ. Οὔκ· ἀλλ'
e. οὕτω. ΣΩ. Δοκεῖ οὖν σοι ἀναγκαῖον εἶναι, τὸν περὶ τούτων τι ἐπιςήμονα ὄντα ἄρα καὶ ἄνδρα φρόνιμον εἶναι; ἢ πολλοῦ φήσομεν ἐνδεῖν; ΑΛ. Πολλοῦ μέντοι, νὴ Δία. ΣΩ.
14 Ποίαν οὖν οἴει πολιτείαν [1] εἶναι τοξοτῶν τε ἀγαθῶν καὶ αὐλητῶν, ἔτι δὲ ἀθλητῶν καὶ τῶν ἄλλων τεχνητῶν, ἀναμεμιγμένων δ' ἐν τοιούτοις οἷς ἄρτι εἰρήκαμεν τῶν τε αὐτὸ τὸ πολεμεῖν εἰδότων καὶ αὐτὸ τὸ ἀποκτιννύναι, πρὸς δὲ, καὶ ἀνδρῶν ῥητορικῶν, πολιτικὸν φύσημα φυσώντων [2], ἁπάν-

2 Clark. Vat. Ven. Paris. G inserunt αὐτῷ, quod mihi quidem videtur esse ex interpretatione. Cf. 15. a. Mox ad Impf. ἦν cf. Alc. I. 51. n. 6.

3 Sic soli Par. E F, et Ven. Π. Plerique, et in his Clark. et Vat. δέ γε, alii δέ solum. Et vide ne δέ abjectum sit ab iis qui apodosin reddere vellent suae protasi; cum tamen δέ post sermonem interruptum, neglecta protasi sermonem simpliciter continuet.

4 Schleiermacher distinguendum putat, τὸν δὲ μὴ, ποιοῦντα τἀναντία τούτων: quod per se durum durius etiam foret eo quod ποιεῖν sic esset loco horum, ἀποχρῶντα ξυμβουλεύειν, quae latent in his ἀποχρῶντα ξύμβουλον. Quare nihildum melius video Schneiderī emendatione τοιοῦτον.

5 Non displicet facilis anacoluthia quae est in his εἴ τις ἱππεύειν — οἶδε —, τί καλεῖς ὃς ἂν εἰδῇ τὸ — βέλτιον γιγνόμενον. Sed ταύτην pro ἑκάςην τούτων nimiae quidem negligentiae, neque tamen emendandum esse videtur. — Mox pro Ἆρ' οὐ codd. optimi simpliciter οὔ.

1 Plato carpit Atheniensium Remp., in qua floruerunt artes, sed absque illa scientia ejus, quod est in rebus humanis optimum. DACER.

2 Sic Par. G, et cum levi aberratione Cl. Vat. Ven. Vulgo ὦ, πολιτικῶν πολιτικὸν φ. φ.

3 Haec

των δὲ τούτων ὄντων ἄνευ τῆς τοῦ βελτίζου ἐπιςήμης καὶ
146 τοῦ εἰδότος ὁπότε βέλτιον ἑνὶ ἑκάςῳ τούτων χρῆσθαι, καὶ
πρὸς τίνας; ΑΛ. Φαύλην τινὰ ἔγωγε, ὦ Σώκρατες. ΣΩ.
Φαίης γε ἄν, οἶμαι, ὁπόταν ὁρῴης ἕνα ἕκαζον αὐτῶν φιλο- b.
τιμούμενόν τε, καὶ νέμοντα τὸ πλεῖζον τῆς πολιτείας τούτῳ
μέρος, Ἵν' αὐτὸς αὐτοῦ τυγχάνει κράτιςος ὤν [3]· λέγω δὲ
τὸ κατ' αὐτὴν τὴν τέχνην βέλτιζον γιγνόμενον· τοῦ δὲ τῇ
πόλει τε καὶ αὐτὸν αὑτῷ [4] βελτίζου ὄντος τὰ πολλὰ δι-
μαρτηκότα, ἔτε, οἶμαι, ἄνευ νοῦ δόξῃ πεπιςευκότα. οὕτω δὲ

3 Haec verba sumpta sunt ex Euripidis Antiopa et quidem e sermone Zethi ad fratrem Amphionem, ut docet Scholiastes ad Gorgiam p. 484. e. ubi pleniora ea posuit Plato in hunc modum: *Συμβαίνει γὰρ τὸ τοῦ Εὐριπίδου, λαμπρός τέ ἐςιν ἕκαζος ἐν τούτῳ καπὶ τοῦτ' ἐπείγεται, Νέμων τὸ πλεῖζον ἡμέρας τούτῳ μέρος, Ἵν' αὐτὸς αὐτοῦ τυγχάνῃ βέλτιςος ὤν· ὅπου δ' ἂν φαῦλος ᾖ, ἐντεῦθεν φεύγει καὶ λοιδορεῖ τοῦτο.* In quibus verbis nexus sententiarum et particula *ὅπου* docuit viros doctos voculam *ἵνα* itidem valere *ubi* h. e. *ἐν ᾧ*, et scribendum esse proinde *τυγχάνει*. Vid. Heindorf. ad locum. Accedit Aristoteles eosdem versus respiciens Problem. 18. *Ἐν οἷς οἴεται ἕκαζος κρατιζεύειν, ταῦτα προαιρεῖται, ὃ δ' αἱρεῖται ἐπὶ τοῦτ' ἐπείζεται, νέμων τὸ πλεῖζον ἡμέρας αὐτῷ.* In nostro loco paulo aliter haec in usum suum deflexit scriptor; recte autem hic quoque nos scripsisse *τυγχάνει* (quod et habet Coisl.) pro vulgato *τυγχάνῃ*, monstrant verba haec *λέγω δὲ τὸ — γιγνόμενον*, quae non haberent quo referrentur, nisi *τούτῳ, ἵνα* — dictum esset pro *τούτῳ, ἐν ᾧ*. Tum pro *κράτιςος* hic quoque scriptum fuisse olim *βέλτιςος* e proximis, opinor, apparet. Illa autem *αὐτοῦ βέλτιςος* non confundenda sunt cum eo, quod dicere solemus, „se ipsum superasse aliquem", quando uno quodam opere cetera, quae fecit, omnia superavit: res enim ipsa et Aristotelis verba docent, intelligi hic eam artem, qua quis prae ceteris, quarum itidem gnarus est, excellit. In eam igitur solam quisque horum politicorum omnia sua *πολιτεύματα* et quantum in eo est totam remp. confert. Observent autem tirones, verbis *λέγω δὲ — γιγνόμενον* parenthetice insertis continuari accusativos pendentes ab *ὁρῴην*.

4 Audacius hyperbaton, accusativo *αὐτόν* pertinente ad *διημαρτηκότα*, quem more attico praemisit scriptor respondenti *αὑτῷ*. Conf. Gramm. §. 138. III, 1. et supra §. 11. c. ubi paulo facilius quidem par tamen hoc exemplum habes *οὐ γὰρ τὴν ὕτουοῦν μητέρα διενοεῖτο, ἀλλὰ τὴν αὐτὸς αὑτοῦ*· huic enim simillimum est hoc: *διαμαρτάνει τοῦ αὐτὸς αὑτῷ βελτίζου ὄντος.* — Ceterum notatu dignum videtur, vocem *ὄντος* quam habent impressi omnes, in nullo codicum nostrorum inveniri nisi per correctionem in uno ex Angelicis (v). Ceteri omnes sine sensu *οὕτως*.

τούτων ἐχόντων, ἆρ' οὐκ ἂν ὀρθῶς λέγοιμεν, φάντες πολλῆς ταραχῆς τε καὶ ἀνομίας μεστὴν εἶναι τὴν τοιαύτην πολι-
c. τείαν; ΑΛ. Ὀρθῶς μέντοι, νὴ Δία. ΣΩ. Οὐκοῦν ἀναγκαῖον ἐδόκει ἡμῖν εἶναι, οἰηθῆναι δεῖν πρῶτον ἡμᾶς εἰδέναι, ἢ τῷ ὄντι εἰδέναι τοῦτο ὃ ἂν προχείρως μέλλωμεν ἢ πράτ-
15 τειν ἢ λέγειν; ΑΛ. Ἐδόκει. ΣΩ. Οὐκοῦν, κἂν μὲν πράττῃ ἅ τις οἶδεν, ἢ δοκεῖ εἰδέναι, παρέπεται δὴ τὸ ὠφελίμως καὶ λυσιτελούντως ἡμᾶς ἕξειν καὶ τῇ πόλει καὶ αὐτὸν αὑτῷ [1]; ΑΛ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Ἐὰν δέ γ', οἶμαι, τἀναντία τούτων, οὔτε τῇ πόλει, οὔτ' αὐτὸν αὑτῷ; ΑΛ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Τί δέ; καὶ νῦν ἔτι ὡσαύτως σοι δοκεῖ, ἢ ἄλλως πως;

1 Falsa haec esse et superius demonstratis plane contraria quilibet sentit. Sed adsunt manifesta verae scripturae vestigia. Apparet enim breviter hic repeti aliquae superioribus. Haec autem non possunt esse alia quam quae leguntur §. 13. ubi inter alia ita Socrates: „Ὅστις ἄρα τι τῶν τοιούτων οἶδεν, ἐὰν μὲν παρέπηται ἢ τοῦ βελτίστου ἐπιστήμη· αὕτη δ' ἦν ἡ αὐτὴ δήπου ἥπερ καὶ ἡ τοῦ ὠφελίμου· — φρόνιμόν γε αὐτὸν φήσομεν καὶ ἀποχρῶντα ξύμβουλον κ. τ. λ. Jam vero codd. opt. in nostro loco pro *παρέπηται* exhibent *παρέπηται*, omisso *δή*, quod est in uno Ven. Ξ, ceteris dantibus *δέ*. His indiciis sermo restaurandus mihi videtur ita:

> *Οὐκοῦν κἂν μὲν πράττῃ ἅ τις οἶδεν ἢ δοκεῖ εἰδέναι, παρέπηται δ' ἡ τοῦ ὠφελίμου ἐπιστήμη, ὠφελίμως καὶ λυσιτελούντως ἡμᾶς ἕξειν κ. τ. λ.*

Sic apparet oculum librarii aberrasse ab *ὠφελίμου* ad *ὠφελίμως*, quo facto duabus vocibus omissis cetera leviter in aliquem, qui quidem videretur, sensum mutata sunt. Ficinus locum vertit ita: „Nonne si quis agit quidem quod novit aut nosse existimat, *addit autem scientiam optimi*, sequitur ut utiliter agat ad seipsum et ad remp." Vides eum dare sensum verum et integrum, ita tamen ut locum aliter quam a nobis est constitutus legisse videatur. Et, quod maxime miror, verbum Ficini *sequitur* reddere videtur vulgatum *παρέπεται*; quo tamen non moveor, cum manifestissimum sit, respici hoc verbo superiorem sermonem, ubi alio sensu idem verbum usurpatur. Nisi ad Ficini sensum sic forte sarciendum esse locum credis: *παρέπηται δ' ἡ τοῦ βελτίστου ἐπιστήμη, παρέπεται καὶ τὸ ὠφ. κ. λ. ἡμᾶς ἕξειν κ. τ. λ.* Vel sic tamen displiceret. Indicativus *παρέπεται* pro *παρέπεσθαι*, quod requirit praecedens *ἐδόκει* et repetitum mox *δοκεῖ*. Quare verius statuas, Ficinum quoque mutilatum legisse locum, cujus sententiam collatis superioribus ipse expleverit. Schleiermacher majorem mutationem refugiens post *παρέπηται δὲ τὸ ὠφελίμως* commate posito, apodosin incipit cum his *καὶ λυσιτελούντως*: quod tamen non uno nomine mihi quidem displicet.

2 Levi

ΑΛ. Οὐκ· ἀλλ' οὕτως. ΣΩ. Ἆρ' οὖν ἔφησθα καλεῖν b.
τοὺς μὲν πολλοὺς ἄφρονας, τοὺς δ' ὀλίγους φρονίμους;
ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Οὐκοῦν φαμεν πάλιν τοὺς πολλοὺς διη-
μαρτηκέναι τοῦ βελτίσω, ὡς τὰ πολλά γε, οἶμαι, ἄνευ νοῦ
δόξῃ πεπιστευκότας. ΑΛ. Φαμὲν γάρ. ΣΩ. Ἀυσιτελεῖ ἄρα c.
τοῖς πολλοῖς μήτε εἰδέναι μηδὲν, μήτε οἴεσθαι εἰδέναι, εἴπερ
γε μᾶλλον προθυμήσονται πράττειν μὲν ταῦτα ἅττ' ἂν εἰ-
δῶσιν, ἢ οἰηθῶσιν εἰδέναι, πράττοντες δὲ βλάπτεσθαι τὰ
πλείω μᾶλλον ἢ ὠφελεῖσθαι [2]; ΑΛ. Ἀληθέστατα λέγεις. d.
ΣΩ. Ὁρᾷς οὖν, ὅτε γ' ἔφην, κινδυνεύειν [3] τόγε τῶν ἄλλων
ἐπιστημῶν κτῆμα, ἐάν τις ἄνευ τῆς τοῦ βελτίσου ἐπι-
στήμης κεκτημένος ᾖ, ὀλιγάκις μὲν ὠφελεῖν, βλάπτειν δὲ
τὰ πλείω τὸν ἔχοντα αὐτὸ, ἆρ' οὐχὶ τῷ ὄντι ὀρθῶς ἐφαι-
γόμην λέγων; ΑΛ. Καὶ εἰ μὴ τότε, ἀλλὰ νῦν μοι δοκεῖ,
ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Λεῖ ἄρα καὶ πόλιν καὶ ψυχὴν τὴν μέλ- 16
λουσαν ὀρθῶς βιώσεσθαι, ταύτης τῆς ἐπιστήμης ἀντέχεσθαι
ἀτεχνῶς ὥσπερ ἀσθενοῦντα ἰατροῦ, ἢ τινος κυβερνήτου τὸν
ἀσφαλῶς μέλλοντα πλεῖν· ὅσῳπερ [1] ἂν μὴ πρότερον ἐπου-
p.147 ρίσῃ τὸ τῆς ψυχῆς· ἄνευ γὰρ ταύτης, ἢ περὶ χρημάτων κτῆ-
σιν, ἢ σώματος ῥώμην, ἢ καὶ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, το-
σούτῳ μείζω ἁμαρτήματα ἀπ' αὐτῶν ἀναγκαῖόν ἐστιν, ὡς
ἔοικε, γίγνεσθαι. ὁ δὲ δὴ τὴν καλουμένην πολυμάθειάν [2] b.
τε καὶ πολυτεχνίαν κεκτημένος, ὀρφανὸς δὲ ὢν ταύτης τῆς
ἐπιστήμης, ἀγόμενος δὲ ὑπὸ μιᾶς ἑκάστης τῶν ἄλλων, ἆρ'
οὐχὶ τῷ ὄντι δικαίως πολλῷ χειμῶνι χρήσεται, ἅτ', οἶμαι,
ἄνευ κυβερνήτου διατελῶν ἐν πελάγει, χρόνον οὐ μακρὸν
βίον θέων [3]. ὥστε ξυμβαίνειν μοι δοκεῖ καὶ ἐνταῦθα τὸ τοῦ c.
ποιητοῦ, ὃ λέγει κατηγορῶν πού τινος, ὡς ἄρα πολλὰ μὲν

2 Levi inversione vocum, quam praeiverunt codd. optimi, *πράττειν μὲν* pro *μὲν πράττειν*, locum hunc emendavit Be. Antea enim illi *ἐπιθυμήσονται μέν* male respondebant haec *πράττοντες δὲ βλάπτεσθαι*, cum oporteret *βλαβήσονται*. Nunc hoc ipsum *βλάπτεσθαι* per oxymoron pendet ab illo *ἐπιθυμήσονται*.

3 Libri omnes *κινδυνεύει* Verum unus Par. F habet e correctura.

1 Vid. de hoc loco Excursum ad h. librum.

2 Formam in *ίαν* habent omnes praeter Par. E F. Sed Cl. Vat. Ven. Par. G dant *φιλομαθίαν*, aeque male, quam quod alii loco alterius nominis habent, *φιλοτεχνίαν*.

3 Sic Par. G, cui accensendus Clark. qui sine accentu habet *θεων*. Ceteri omnes *θεῶν*. Stephani conjectura *βίου* necessaria non videtur. Voculam *οὐ* non

ἠπίςατο ἔργα, κακῶς δέ, φησιν, ἠπίςατο πάντα [4]. ΑΛ. Καὶ τί δήποτε ξυμβαίνει τὸ τοῦ ποιητοῦ, ὦ Σώκρατες; ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐδ' ὁτιοῦν δοκεῖ πρὸς λόγον εἰρηκέναι. ΣΩ. Καὶ
17 μάλα γε πρὸς λόγον. ἀλλ' αἰνίττεται, ὦ βέλτιςε, καὶ οὗτος, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ ποιηταὶ σχεδόν τι πάντες. ἔςι τε γὰρ φύσει ποιητικὴ ἡ ξύμπασα αἰνιγματώδης, καὶ οὐ τοῦ προστυχόντος ἀνδρὸς γνωρίσαι· ἔτι δὲ πρὸς τῷ φύσει τοιαύτη εἶναι, ὅταν λάβηται ἀνδρὸς φθονεροῦ τε καὶ μὴ βουλομένου ἡμῖν ἐνδείκνυσθαι, ἀλλ' ἀποκρύπτεσθαι ὅτι μάλιςα τὴν αὑτοῦ σοφίαν, ὑπερφυῶς δὴ τὸ χρῆμα ὡς [1] δύσγνωςον φαίνε-
b. ται, ὅ,τι ποτὲ νοοῦσιν ἕκαςος αὐτῶν. οὐ γὰρ δήπου Ὁμη-

immerito damnaverat olim Schleierm. nunc tamen in eadem servanda acquiescendum putat.

4 Versus ex deperdito carmine Homerico cui ut paulo inferius videbimus *Margites* nomen. De eo quae hic adnotaverat Gottleber, ea plus falsi fere quam veri continebant. Statim versum ita refictum, Ὃς μὲν ἐπίςατο πολλὰ κακῶς δ' ἠπίςατο πάντα, non modo ut antiquum ipsius poetae proposuit, sed ab Aristotele quoque Poët. cap. 4. hunc ipsum versum Homero tribui dixit. Verum Aristoteles ipsum poëma quidem Homero tribuit ibi, hunc autem versum non apposuit, qui neque apud alium quemquam praeter hunc nostrum invenitur. Ceterum longe aptius hunc suis numeris restitueris ita:

Πόλλ' ἠπίςατο ἔργα, κακῶς δ' ἠπίςατο πάντα.

Alios de eodem Margite versus hosce

Τὸν δ' οὔτ' ἄρ σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν οὐδ' ἀροτῆρα,
Οὔτ' ἄλλως τι σοφόν. πάσης δ' ἡμάρτανε τέχνης.

integros solus Clemens Alex. Strom. 1. p. 281. apposuit, Aristoteles autem Eth. Nicom. 6, 7. nonnisi dimidiato versu altero. Diserte autem hos quidem Homero Aristoteles tribuit. Certum itaque est, fuisse illis temporibus Homericum, hoc est ex antiquissimis epicae poesis temporibus propagatum, carmen ludicri et satirici argumenti, quo homo fatuus et stultus Margites nomine (vid. de v. μάργος infra ad 18.) risui propositus erat. Cf. Hesych. Suid. Apostol. in v. Eustath. ad Od. κ. p. 413. Bas. Imprimis autem legatur Wassenbergh in nott. ad Vitas Hom. p. 11. sqq. qui simul de eo Margite qui, heroicis et iambicis versibus alternis conscriptus, a posterioris aevi scriptoribus non immerito Homero abjudicabatur, et ad Pigretem aliquem referebatur, admodum probabilem sententiam edidit hanc: Pigretem, qui ut e Suida notum Iliadem versibus pentametris interpolatam edidit, eodem modo Margiten quoque illum Homericum iambicis versibus simulque novis jocis permultis ita permiscuisse, ut interpolatus iste Margites, solus postea vulgi manibus tereretur.

1 Junge ὑπερφυῶς ὡς —: vid. Gramm. §. 138, I. 5.

2 Vul-

ρόν γε, τὸν θειότατόν τε καὶ σοφώτατον ποιητὴν, ἀγνοεῖν δοκεῖς, ὅτι οὐχ οἷόντε ἦν ἐπίσασθαι κακῶς. ἐκεῖνος γάρ ἐστιν ὁ λέγων τὸν Μαργίτην πολλὰ μὲν ἐπίσασθαι, κακῶς δέ φησι πάντα ἠπίστατο [2]. ἀλλ' αἰνίττεται, οἶμαι, παράγων τὸ κακῶς μὲν ἀντὶ τοῦ κακοῦ [3], τὸ δὲ ἠπίστατο ἀντὶ τοῦ ἐπίσασθαι. γίγνεται οὖν συντεθὲν ἔξω μὲν τοῦ μέτρου, ἔστι δ' c. ὅτε βούλεται, ὡς πολλὰ μὲν ἠπίστατο ἔργα, κακὸν δὲ ἦν ἐπίσασθαι αὐτῷ πάντα ταῦτα. δῆλον οὖν, ὅτι εἴπερ ἦν αὐτῷ κακὸν τὸ πολλὰ εἰδέναι, φαῦλός τις ὢν ἐτύγχανεν· εἴπερ γε πιστεύειν δεῖ [4] τοῖς προειρημένοις λόγοις. ΑΛ. Ἀλλ' ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες· ἢ χαλεπῶς γ' ἂν ἄλλοις τισὶ πιστεύσαιμι λόγοις, εἴπερ μηδὲ τούτοις. ΣΩ. Καὶ ὀρθῶς γέ σοι δοκεῖ. πάλιν αὖ μοι δοκεῖ [5]. ἀλλὰ φέρε πρὸς Διός [6] d. ὁρᾷς γὰρ δήπου τὴν ἀπορίαν ὅση τε καὶ οἵα· ταύτης δὲ καὶ σύ μοι δοκεῖς κεκοινωνηκέναι· μεταβαλλόμενος γέ τοι ἄνω καὶ κάτω οὐδ' ὁτιοῦν παύει, ἀλλ' ὅ,τι [7] ἂν μάλιστά

2 Vulgo ἐπίσασθαι, quod habent codd. alias optimi; ceteri ἐπίσαται: solus Coisl. ἐπίστατο, quod cum augm. recte adoptavit Be. Nam nonnisi huic scripturae recte aptantur proxime sequentia; et mutatae ob id ipsum structurae indicium est illud φησί hic quoque insertum.

3 Genitivum κακοῦ aurium gratia juncturae verborum accommodavit, loco nominativi κακόν materialiter, quod dicunt, ponendi (ἀντὶ τοῦ κακόν). — Verba proxima sic vertas: „Hinc conficitur, extra metrum quidem, est tamen quod sentit poëta, hoc: —" Ad nostrum autem scriptores interpretandi morem suam mentem Socrates ita explicasset, ut diceret, verbum κακῶς h. l. valere εἰς τὸ ἑαυτοῦ κακόν.

4 Be. cum Cl. Vat. Ven. Par. G, δέοι; quod displicet.

5 Haec verba desunt in vulgatis et in codd. Ven. Ξ Σ, Paris B. In ceteris omnibus, teste Be. tribuuntur alteri interlocutori, Alcibiadi ergo, cujus etiam nomen praefixum iis est in Ed. Bas. 2. In cod. Ven. tamen, qui est Bekkeri Π, Nurnberger. asserit Socrati haec continuari; atque in Clarkiano nulla certe inter ea et seqq. ἀλλὰ φέρε — est distinctio: Ficinus denique Socrati diserte haec continuat. Itaque eidem ego quoque affigere malui. Recte enim Schleiermacher, quamquam Alcibiadi tribuens, inservire haec verba censet nonnisi adducendae illi quae statim exponitur haesitationi (ἀπορίᾳ). Sed ob id ipsum Socrates potius verba sua repetere putandus est, non altera persona, cui hoc convenire minus videtur.

6 Mente supplendum ἐπισκεψώμεθα aut ejusmodi quid. Abruptus sermo ob parenthesin ὁρᾷς — — ὡσαύτως δοκεῖν.

7 Sic codd. opt. Vulg. ὅπερ.

8 Ho-

σοι δόξῃ, τοῦτο καὶ ἐκδεδυκέναι αὖ, καὶ οὐκέτι ὡσαύτως
18 δοκεῖν [8]. εἰ οὖν σοίγ' ἔτι καὶ νῦν ἐμφανὴς γενόμενος ὁ p.148
θεὸς, πρὸς ὃν τυγχάνεις πορευόμενος, ἐρωτήσειε, πρὶν ὁτιοῦν
εὔξασθαί σε, εἰ ἔξαρκέσει σοι ἐκείνων τι γενέσθαι, ὥσπερ
καὶ ἐν ἀρχῇ ἔλέγετο, εἴτε καὶ αὐτῷ σοι ἐπιτρέψειεν εὔξα-
σθαι· τί ποτ' ἂν οἴει ἢ τῶν παρ' ἐκείνου διδομένων λαμ-
βάνων, ἢ αὐτὸς εὐξάμενος γενέσθαι, τοῦ καιροῦ τυχεῖν;
b. ΑΛ. Ἀλλὰ, μὰ τοὺς θεούς, ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἂν ἔχοιμί σοι
εἰπεῖν, ὦ Σώκρατες, οὕτως· ἀλλὰ μάργον [1] τί μοι δοκεῖ
εἶναι, καὶ ὡς ἀληθῶς πολλῆς φυλακῆς, ὅπως μὴ λήσει [2] τις
αὐτὸν εὐχόμενος μὲν κακὰ, δοκῶν δὲ ἀγαθά, ἔπειτ' ὀλίγον
ἐπισχὼν, ὅπερ καὶ σὺ ἔλεγες, παλινῳδῇ, ἀνευχόμενος ἅττ'
c. ἂν [3] τοπρῶτον εὔξηται. ΣΩ. Ἆρ' οὖν οὐχὶ εὐδὼς τι
πλέον ἡμῶν ὁ ποιητὴς, οὗ καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου ἐπεμνή-
σθην, τὰ δεινὰ [4] καὶ εὐχομένοις ἀπαλέξειν ἐκέλευεν; ΑΛ.

8 Horum Infinitivorum nondum vidi qui rationem idoneam afferret. Ad partes igitur vocanda anacoluthia, ut significavimus ad Crit. 5. not. 6. Quod si cui, ut mihi certe, minus hic placet, facili negotio emendari poterit *ἐκδεδυκεν αὖ καὶ — δοκεῖ*.

1 Absona videtur vox *μάργος*, quippe quae si Homerum sequaris *amentem, insanum* significat, sin alios, *libidinosum, protervum*, quorum neutrum huc facit. Sensum enim hujus loci probe perspexerat Budaeus cum, improbante quidem Stephano in Thes., positum videri diceret *μάργον* pro *difficili* et *moroso*. Quod cum a propria vocis vi diversissimum videretur; non sine causa suspicio est nata, corruptam esse vocem *μάργον* ex alia quae illum fere sensum praeberet. Neque aptius quidquam excogitari posse puto quam, quod conjecit *Heindorfius, μέρμερον*, quae vox et Platonica est et huic loco aptissima. In Hipp. maj. enim (p. 290. e.) de homine usurpatur *difficili et moroso*, et a scholio explicatur *φροντίδος ἄξιος, ἢ χαλεπός*. Plutarchus autem in Gryllo cap. 4. p. 988. a. Telmisiam vulpem *μέρμερον χρῆμα* h. e. *grave, molestum*, appellat. Vid. Ruhnk. ad Tim. p. 178. et Schneid. in Lexico. Sed non temere profecto hoc quoque objiciat nobis aliquis, difficile esse fines statuere intra quos hic scriptor verbo aliquo uti sive abuti potuerit. *Μάργον, insanum* dixit Homerus eum quoque qui caeco impetu mortem alicui struit (Od. π, 421.); *γαςέρα μάργην* (Od. σ, 2.), quae ad omnia perpetienda adigit: eleganter fortasse et efficaciter loqui sibi visus est noster, cum rem *periculosam* appellaret *insanam* (ein toll Ding).

2 Vid. not. 2. ad §. 1.

3 Particulam *ἄν* praebuerunt codd. optimi.

4 Vid. supra ad §. 9. not. 1.

5 Par-

Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Τοῦτον μὲν τοίνυν, ὦ Ἀλκιβιάδη, καὶ Λακεδαιμόνιοι τὸν ποιητὴν ἐζηλωκότες, εἴτε καὶ αὐτοὶ οὕτως ἐπεσκεμμένοι, καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ ἑκάστοτε παραπλησίαν εὐχὴν εὔχονται, τὰ καλὰ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς τοὺς θεοὺς διδόναι κελεύοντες αὖ σφίσιν αὐτοῖς [5]· πλεῖον δ' οὐδεὶς ἂν ἐκείνων εὐξαμένων ἀκούσειε. τοιγαροῦν εἰς τὸ παρῆκον τοῦ χρόνου καὶ [6] οὐδένων ἧττον εὐτυχεῖς εἰσιν ἄνθρωποι. d.
εἰ δ' ἄρα καὶ ξυμβέβηκεν αὐτοῖς ὥστε μὴ πάντα εὐτυχεῖν, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν ἐκείνων εὐχήν [7]. ἐπὶ τοῖς θεοῖς δ', οἶμαι, ἐξὸν, ὥστε καὶ διδόναι ἅττ' ἄν τις εὐχόμενος τυγχάνῃ, καὶ τἀναντία τούτων. βούλομαι δέ σοι καὶ ἕτερόν τι διηγήσα- 19
σθαι, ὃ ποτε ἤκουσα τῶν πρεσβυτέρων τινῶν· ὡς Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις διαφορᾶς γενομένης ξυνέβαινεν αἰεὶ τῇ πόλει ἡμῶν ὥστε καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, ὁπότε μάχη γένοιτο, δυστυχεῖν, καὶ μηδέποτε δύνασθαι κρατῆσαι. τοὺς οὖν Ἀθηναίους ἀγανακτοῦντας [1] τῷ πράγμα- b.
τι, καὶ ἀπορουμένους, τίνι χρὴ μηχανῇ τῶν παρόντων κακῶν ἀποτροπὴν εὑρεῖν, βουλευομένοις αὐτοῖς δοκεῖν κράτιστον εἶναι, πέμψαντας πρὸς Ἄμμωνα, ἐκεῖνον ἐπερωτᾷν, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις τάδε, καὶ ἀνθ' ὅτου ποτὲ Λακεδαιμονίοις οἱ θεοὶ μᾶλλον νίκην διδόασιν ἢ σφίσιν αὐτοῖς· οἳ πλείστας, c.
φάναι, μὲν θυσίας καὶ καλλίστας τῶν Ἑλλήνων ἄγομεν, ἀνα-

5 Particulae αὖ locus hic esse non videtur, etiamsi dure admodum ad *καλά* mente retrahas. Conjicerem *ἄν*, de eo quod solet fieri quoties occasio fert (v. Gramm. §. 126. Obs. 5.): sed exempla non suppetunt nisi cum praeteritis: quanquam non apparet quid impediat quo minus etiam in tempore praesente vel potius infinito ita usurpetur particula. Quod si tamen non videtur, reponendum. censeo *ἀεί*, qua particula superius *ἑκάστοτε* repetatur.

Val. Max. 7, 2. *Socrates nihil ultra petendum a diis immortalibus arbitrabatur, quam ut bona tribuerent; quia ii demum scirent, quid unicuique esset utile; nos autem id plerumque votis expetere, quod non impetrasse melius foret.* Add. Juvenal. 10, 346.

6 Sic cum vulg. Par. F, et a prima manu C: ceteri omnes *καί* non habent: servavi tamen, quoniam fortiorem reddit negationem.

7 Vid. Ind. *ἀλλά*.

1 *Τοὺς οὖν Ἀθηναίους — βουλευομένοις αὐτοῖς κ. τ. λ.* Oratio est *ἀνακόλουθος*, Accusativique absolute capiendi ut in sermone recto Nominativi. Vid. Gramm. §. 132. Obs. 1. et §. 138. II, 5.

θήμασί τε κεκοσμήπαμεν τὰ ἱερὰ αὐτῶν, ὡς οὐδένες ἄλλοι, πομπάς τε πολυτελεστάτας καὶ σεμνοτάτας ἐδωρούμεθα τοῖς θεοῖς ἀν' ἕκαστον ἔτος, καὶ ἐτελοῦμεν χρήματα ὅσα οὐδ'
d. οἱ ἄλλοι ξύμπαντες Ἕλληνες [2]. Λακεδαιμονίοις δὲ, φάναι, p.149 οὐδεπώποτ' ἐμέλησεν οὐδὲν τούτων· ἀλλ' οὕτως ὀλιγώρως διάκεινται πρὸς τοὺς θεοὺς, ὥστε καὶ ἀνάπηρα θύουσιν ἑκάστοτε, καὶ τἆλλα πάντα οὐκ ὀλίγῳ [3] ἐνδεεστέρως τιμῶσιν ἢπερ ἡμεῖς, χρήματα οὐδὲν ἐλάττω κεκτημένοι τῆς ἡμετέρας
20 πόλεως. ἐπειδὴ εἰρηκέναι [1] ταῦτά τε, καὶ ἐπερωτῆσαι τί χρὴ πράττοντας αὐτοὺς τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν εὑρεῖν, ἄλλο μὲν οὐδὲν ἀποκριθῆναι τὸν προφήτην· τὸν γὰρ θεὸν
b. οὐκ ἐᾷν δηλονότι· καλέσαντα δὲ αὐτὸν, Ἀθηναίοις, φάναι, τάδε λέγει Ἄμμων [2]· φησὶν ἂν βούλεσθαι αὐτῷ τὴν Λακε-

2 Xenoph. Rep. Ath. 3, 3. Athenienses ait ἑορτάσαι ἑορτὰς, ὅσας οὐδεμία τῶν Ἑλληνίδων πόλεων. Mem. Socr. 3, 3. 12. ὅταν γε χορὸς ἐκ τῆσδε τῆς πόλεως γίγνηται, ὥσπερ ὁ εἰς Δῆλον πεμπόμενος, οὐδεὶς ἄλλοθεν τούτῳ ἐφάμιλλος γίγνεται. Conf. Act. Apost. 17, 23. KOEPPEN.

3 Hanc meam vulgati ὀλίγως emendationem, etsi a nullo codice confirmatam, servare tamen non dubito. Voci ὀλίγως, cujus parcissimus est veteribus usus (ap. Hippocr. Aphor. 2, 7. valet *brevi* et opponitur voci πώθρως, lente), nullus omnino hic locus est. — Mox pro ἢπερ quod est in solo Angelu et in vulgatis, codd. dant ἢ εἴπερ, quod corruptum videtur ex ἢ ἢπερ. Vid. infr. 22. n. 2.

1 V. Alcib. I. 55. not. 7. — Mox τε deest in optimis. — Tum vid. Ind. in δηλονότι.

2 Προφήτας appellatos fuisse, divinorum oraculorum Delphis, Dodonae et alibi interpretes notum: vid. Valck. ad Herod. 7, 111. Ad eorum instar igitur antistitem oraculi Ammoniaci eodem nomine appellabant: vid. Diod. 17, 51. Plut. Alex. p. 680. d. Hujus itaque formula in eloquendo oraculo sollemnis hic expressa videtur. Conf. Arrian. 7. p. 305. οἱ δὲ ὡς ἤρωϊ ἔφησαν ὅτι θύειν θέμις ὁ Ἄμμων λέγει. Et ad verbum sane conveniunt haec Τάδε λέγει Ἄμμων cum formula e Vet. Test. notissima. Non minus autem apte jungitur his dativus Ἀθηναίοις, ut post Bekkerum distinctione nunc significavimus. Eum enim verborum ordinem qui est in Vat. Ven. Par. G, φάναι, Ἀθηναίοις τάδε λ. Α. eo securius neglexi mus quod e Clark. non enotatus est. Sed est aliquid insoliti in absoluto illo καλέσαντα; propter quod ne nunc quidem alienus sum a facillima Hemsterhusii (ad Luc. Dial. Mort. 13, 2.) correctione: καλέσαντα δὲ αὐτὸν Ἀθηναίους, φάναι, τάδε λέγει Α.; nimirum ut vox prophetae fuerit haec, Ὦ Ἀθηναῖοι, τάδε λ. Α. Sic enim et alibi talia proferunt scriptores e. g. Xen. Symp. 2, 12. Καὶ ὁ Σωκράτης καλέσας τὸν Ἀντισθένην εἶπεν, οὗτοι — οἶομαι.

δαιμονίων εὐφημίαν εἶναι μᾶλλον, ἢ τὰ ξύμπαντα τῶν Ἑλλήνων ἱερά. τοσαῦτα εἰπεῖν, οὐκέτι περαιτέρω. τὴν γοῦν εὐφημίαν οὐκ ἄλλην τινά μοι δοκεῖ λέγειν ὁ θεὸς ἢ τὴν εὐχήν αὐτῶν. ἔστι γὰρ τῷ ὄντι πολὺ διαφέρουσα τῶν ἄλλων. c. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι Ἕλληνες, οἱ μὲν χρυσόκερως βοῦς παραζησάμενοι, ἕτερσι δ' ἀναθήμασι δωρούμενοι τοὺς θεούς, εὔχονται ἅττ' ἂν τύχῃ ταῦτα, ἐάν τε ἀγαθὰ, ἐάν τε κακά. βλασφημούντων οὖν αὐτῶν ἀκούοντες οἱ θεοὶ, οὐκ ἀποδέχονται τὰς πολυτελεῖς ταύτας [3] πομπάς τε καὶ θυσίας. ἀλλὰ d. δοκεῖ μοι πολλῆς φυλακῆς δεῖσθαι καὶ σκέψεως, ὅτι ποτὲ ῥητέον ἐστὶ καὶ μή. εὑρήσεις δὲ καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἕτερα παραπλήσια τούτοις εἰρημένα. φησὶ [1] γὰρ τοὺς Τρῶας ἔπαυ- 21
λιν ποιουμένους, Ἕρδειν ἀθανάτοισι τελήεσσας ἑκατόμβας·
τὴν δὲ νίσσαν ἐκ τοῦ πεδίου τοὺς ἀνέμους φέρειν
οὐρανὸν εἴσω
Ἠδεῖαν· τῆς δ' οὔτι θεοὺς μάκαρας δατέεσθαι,
Οὐδ' ἐθέλειν. μάλα γάρ σφιν ἀπήχθετο Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
ὥστε οὐδὲν αὐτοῖς ἦν πρόὐργου θύειν τε καὶ δῶρα τελεῖν b.
μάτην, θεοῖς ἀπηχθημένους. οὐ γὰρ, οἶμαι, τοιοῦτόν ἐστι τὸ τῶν θεῶν, ὥστε ὑπὸ δώρων παράγεσθαι, οἷον κακὸν τοκιστήν. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς εὐήθη λόγον λέγομεν, ἀξιοῦντες Λακεδαιμονίων ταύτῃ περιεῖναι. καὶ γὰρ ἂν δεινὸν εἴη, εἰ πρὸς c.
τὰ δῶρα καὶ τὰς θυσίας ἀποβλέπουσιν ἡμῶν οἱ θεοὶ, ἀλλὰ
p.150 μὴ πρὸς τὴν ψυχὴν, ἂν τις ὅσιος καὶ δίκαιος ὢν τυγχάνῃ.
πολλῷ γε μᾶλλον, οἶμαι, ἢ πρὸς τὰς πολυτελεῖς ταύτας πομ- d.
πάς τε καὶ θυσίας· ἃς οὐδὲν κωλύει πολλὰ μὲν εἰς θεοὺς, πολλὰ δ' εἰς ἀνθρώπους ἡμαρτηκότας, καὶ ἰδιώτην καὶ πάλιν ἔχειν ἀν' ἕκαστον ἔτος τελεῖν. οἱ δὲ, ἅτε οὐ δωροδόκοι ὄντες, καταφρονοῦσιν ἁπάντων τούτων, ὡς φησιν ὁ θεὸς, καὶ θεῶν προφήτης [2]. κινδυνεύει γοῦν καὶ παρὰ θεοῖς καὶ 22

3 Be. cum Cl. Vat. Ven. Par. G, ταυτασί.

1 Locus in hunc modum nullus exstabat apud Homerum. Esse debebat Il. Θ, post v. 548; ubi post Barnesium Wolfius (quem v. in Prolegg. p. 37.) versus hos ex h. l. in contextum nunc recepit. — Vid. Ind. in ἔπαυλις. — Tum νίσσαν est ex Ven. Π: νῖσαν Clark. Vat.: ceteri νίσσαν: Wolf. e consuetudine Homeri, νίσσην.

2 Leg. vid. καὶ ὁ Θ. π.

1 Ha-

παρ' ἀνθρώποις τοῖς νοῦν ἔχουσι δικαιοσύνη τε καὶ φρόνησις διαφερόντως τετιμῆσθαι. φρόνιμοι δὲ καὶ δίκαιοι οὐκ ἄλλοι τινές εἰσιν ἢ τῶν εἰδότων [1] ἃ δεῖ πράττειν καὶ λέγειν, καὶ πρὸς θεοὺς καὶ πρὸς ἀνθρώπους. βουλοίμην δ' ἄν καὶ σοῦ πυθέσθαι, ὅ,τι ποτὲ ἐν νῷ ἔχεις πρὸς ταῦτα. ΑΛ.
b. Ἀλλ' ἐμοὶ μέν, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἄλλη πη δοκεῖ, ἢ ὅπερ σοί τε καὶ τῷ θεῷ. οὐδὲ γὰρ ἂν εἰκὸς εἴη ἀντίψηφον ἐμὲ τῷ θεῷ γίγνεσθαι [2]. ΣΩ. Οὐκοῦν μέμνησαι ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ φάσκων εἶναι, ὅπως μὴ λάθῃς σεαυτὸν εὐχόμενος κακὰ,
c. δοκῶν δὲ ἀγαθά [3]; ΑΛ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ὁρᾷς οὖν ὡς οὐκ ἀσφαλές σοί ἐξιν ἐλθεῖν πρὸς τὸν θεὸν εὐξομένῳ [4], ἵνα μηδ', ἂν οὕτω τύχῃ, βλασφημοῦντός σου ἀκούων, οὐδὲν ἀποδέξηται τῆς θυσίας ταύτης, τυχὸν δὲ καὶ ἕτερόν τι προσαπο-
d. λαύσῃς; ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ βέλτιζον [5] εἶναι ἡσυχίαν ἔχειν. τῇ μὲν γὰρ Λακεδαιμονίων εὐχῇ, διὰ τὴν μεγαλοψυχίαν, τοῦτο γὰρ κάλλιστον τῶν ἐν ἀφροσύνῃ γε ὀνομάτων, οὐκ ἄν οἶμαί σε ἐθέλειν χρῆσθαι. ἀναγκαῖον οὖν ἐστι περιμένειν, ἕως ἄν τις μάθῃ, ὡς δεῖ πρὸς θεοὺς καὶ πρὸς ἀνθρώπους
23 διακεῖσθαι. ΑΛ. Πότε οὖν παρέσται ὁ χρόνος οὗτος, ὦ Σώκρατες; καὶ τίς ὁ παιδεύσων; ἥδιστα γὰρ ἄν μοι δοκῶ
b. ἰδεῖν τοῦτον τὸν ἄνθρωπον τίς ἐστιν. ΣΩ. Οὗτός ἐστιν [6], ᾧ μέλει περὶ σοῦ. ἀλλὰ δοκεῖ μοι, ὥσπερ τῷ Διομήδει φησὶ τὴν Ἀθηνᾶν Ὅμηρος ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀφελεῖν τὴν ἀχλύν, Ὄφρ' εὖ γιγνώσκοι ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα [7], οὕτω καὶ

1 Habes hic eundem in voce ἄλλος usum, quem in Comparativis dudum notarunt viri docti (v. Fisch. ad Well. III. a. pag. 351. Matth. Gr. §. 450. Obs. 2.). Nam cum ratio posceret vel ἄλλοι ἢ οἱ εἰδότες, vel ἄλλοι τῶν εἰδότων (v. Ind. in ἄλλος), utrumque interdum simul admiserunt Graeci. — Mox Coisl. πράττειν τε καὶ λ.

2 Bc. e Codd. optimis γενέσθαι. Iidem codd. antea omittunt μέν post ἐμοί, et pro ἤπερ cum aliis mendose exhibent εἴπερ. Vid. ad 19. extr.

3 V. Not. 2. ad §. 1.

4 Codd. opt. εὐχομ. pars ceterorum εὐξαμ.

5 Sic optimi: ceteri κράτιστον.

6 Vind. Ven. Σ et edit. Basil. 2. οὗτός τις ἐστίν, quod placebat Stephano. Contra in optimis deest et τὶς et ἐστίν.

7 Il. ε, 127:
Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἔλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
Ὄφρ' εὖ γιγνώσκῃς ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
In his Homeri verbis ἔλον patet

σοῦ [8] δεῖν ἀπὸ τῆς ψυχῆς πρῶτον τὴν ἀχλὺν ἀφελόντα, ἣ νῦν παροῦσα τυγχάνει, τετηνικαῦτ' ἤδη προσφέρειν δι' ὧν μέλλεις γνώσεσθαι ἡμὲν κακὸν ἠδὲ καὶ ἐσθλόν. νῦν μὲν γὰρ οὐκ ἄν μοι δοκεῖς [9] δυνηθῆναι. ΑΛ. Ἀφαιρείτω, εἴτε βούλεται, τὴν ἀχλύν, εἴτε ἄλλο τι. ὡς ἐχὼ παρεσκεύασμαι μηδὲν ἂν φυγεῖν τῶν ὑπ' ἐκείνου προσταττομένων, ὅστις ποτ' ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος, εἴγε μέλλοιμι βελτίων γενέσθαι. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνος θαυμαστὴν ὅσην περὶ σὲ προθυμίαν ἔχει. ΑΛ. Εἰς τότε τοίνυν καὶ τὴν θυσίαν ἀναβάλλεσθαι κράτιστον εἶναί μοι δοκεῖ. ΣΩ. Καὶ ὀρθῶς γέ σοι δοκεῖ· ἀσφαλέστερον γάρ ἐστιν ἢ παρακινδυνεύειν τοσοῦτον κίνδυνον. ΑΛ. Ἀλλὰ πῶς, ὦ Σώκρατες; καὶ μὴν [1] τουτονὶ τὸν στέφανον, ἐπειδή μοι δοκεῖς καλῶς ξυμβεβουλευκέναι, σοὶ περιθήσω· τοῖς θεοῖς δὲ καὶ στεφάνους καὶ τἆλλα πάντα τὰ νομιζόμενα τότε δώσομεν, ὅταν ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐλθοῦσαν ἴδω. ἥξει δ' οὐ διὰ μακροῦ, τούτων θελόντων. ΣΩ. Ἀλλὰ δέχομαι καὶ τοῦτο· καὶ ἄλλο δὲ ἄν τι τῶν παρὰ σοῦ δοθέντων ἡδέως ἴδοιμι δεξάμενον ἐμαυτόν. ὥσπερ δὲ καὶ ὁ Κρέων Εὐριπίδῃ πεποίηται τὸν Τειρεσίαν ἰδὼν ἔχοντα τὰ [2] σέφη, καὶ ἀκούσας ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀπαρχὰς αὐτὸν εἰληφέναι διὰ τὴν τέχνην, Οἰωνὸν ἐθέμην, φησί, καλλίνικα σέφη Ἐν γὰρ κλύδωνι κείμεθα, ὥσπερ οἶσθα σύ· οὕτω δὲ κἀγὼ

tet positum esse pro *perfecto*, quod philosophice consideratum pertinet ad *praesens* tempus: hinc est quod particulae ὅφρα *conjunctivus* ibi additus est. Eum tamen noster scriptor, qui sermone obliquo haec profert, in *optativum* vertere debuit. Vid. Dawes. p. 88.

8 Habes hic ὀρθοτονούμενον, quoque genitivum σοῦ pendentem a nomine (ψυχῆς) sequenti usurpatumque loco dativi qui dicitur commodi. Nunquam enim genitivus primae et secundae personae ὀρθοτονούμενος est loco meri possessivi, quod in oppositione semper aut ipsum ponitur (τῆς σῆς), aut pron. compos. (σαυτοῦ). Dativo ipsi tamen, σοί, quem ex optimis sane reposuit Be. equidem diffido.

9 V. ad Alc. I. 4. not. 2.

1 Mira mihique nondum observata transeundi formula: Ἀλλὰ πῶς sequente καὶ μήν, quam aliis sive explicandam sive emendandam relinquo.

2 Cave articulum sollicites, qui in memoriam audienti vocat scenam e fabula notissima. — In versibus ipsis, qui sunt e Phoenissis 865. legitur ibi καλλίνικα σὰ σέφη, unde pronomen σά inserendum censeo textui nostro. Pro κείμεθα, quod dant codd. opt. utque est apud Eurip. ceteri codd. διακείμεθα.

3 Re-

παρὰ σοῦ τὴν δόξαν ταύτην οἰωνὸν τίθεμαι [3]. δοκῶ δέ μοι οὐκ ἐν ἐλάττονι κλύδωνι τοῦ Κρέοντος εἶναι, καὶ βουλοίμην ἂν καλλίνικος γενέσθαι τῶν σῶν ἐρασῶν.

3 Repetitum in apodosi δέ (σὺτω δὲ —) ob longiorem sermonem intercedentem. Sed haereo in voce δόξαν. Schleiermacher vertit *dieses dein Urtheil*, quoniam scilicet coronam Socrati Alcibiades obtulerat verbis ἐπειδή μοι δοκεῖς καλῶς συμβεβουλευκέναι. Sed cum coronam Tiresiae manifesto ideo tantum memoraverit Socrates ut simile donum sibi oblatum cum illa componeret, non potuit non hic etiam eo respicere. Quare suspicor natum ΔΟΞΑΝ e ΔΟΣΙΝ. Quae vox hic ob id ipsum praelata videtur quod poetica magis est quam prosaria. Hom. δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε. Eurip. Herc. fur. 471. (de clava Herculis) Δαιδάλου ψευδῆ δόσιν.

EXCURSUS *ad* §. 16. *a*.

Quae in hoc loco impeditissimo omnium sunt molestissima, verba μὴ πρότερον, Cornarius in cod. suo Hassisteniano non invenisse affirmat. Ad cetera *Schneider* annotavit quae sequuntur. „Ἐπουρίζειν semper dicitur de vento, quando secundus spirat et afflat; hinc metaphorice de anima seu ejus cupiditatibus, quando hominem quasi vento vehementi et secundo ferunt in aliquam rem, ut h. l. in κτῆσιν χρημάτων κ. τ. λ. Miror autem neminem vidisse, vitium haerere in eo quod ὅσῳπερ et τοσούτῳ periodi membris dispuncta fuerunt culpa librarii. Quare facili opera, omissis verbis illis omnino superfluis μὴ πρότερον, locum justo tractui membrorum et motui repono scribendo: — μέλλοντα πλεῖν. ἄνευ γὰρ ταύτης, ἢ περὶ χρημάτων κτῆσιν ἢ σώματος ῥώμην ἢ καὶ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ὅσῳπερ ἂν ἐπουρίσῃ τὸ τῆς ψυχῆς, τοσούτῳ μείζω ἁμαρτήματα ἀπ' αὐτῶν ἀναγκαῖόν ἐστιν, ὡς ἔοικε, γίγνεσθαι." Nos in superiore editione animadvertebamus, trajectorum hic quaqua tandem de causa verborum hoc etiam indicium esse, quod verba ἄνευ γὰρ ταύτης male et ambigue dicta essent praecedente illo τῆς ψυχῆς. Deinde Bekker, pulchre videns tam magna trajectione opus non esse, in editione sua sola verba ἄνευ γὰρ ταύτης posuit ante ὅσῳπερ. Sed aliam rationem aperuit mihi codex Coisl. ab eodem collatus. In hoc enim pro ὅσῳπερ a manu corrigente scriptum ὅσῳ γάρ, alterum autem γάρ post ἄνευ erasum est. Unde haec fit oratio: ὅσῳ γὰρ ἂν . . . ἐπουρίσῃ τὸ τῆς ψυχῆς ἄνευ ταύτης ἢ περὶ χρημάτων κτῆσιν κ. τ. ε., τοσούτῳ μείζω κ. τ. λ. In quam rationem sponte pervenit etiam Ullrichius: qui tamen minus feliciter vulgata illa μὴ πρότερον servare tentat. Dicas sane, antiquiorem etiam illum codicis Coisl. correctorem ex conjectura ita emendasse. Sed, utut de eo statuas, id quod mihi ut

ut veram fere hanc lectionem commendat, est mutatio illius *ὅσῳπερ*, quae forma alteri *τοσούτῳ* praemissa vereor ut satis ex usu sit, cum non meminerim me aliter usquam legere quam *ὅσῳ — τοσούτῳ*. Verba quidem *ἄνευ ταύτης*, fateor, neque in hac loci constitutione satis commode collocati sunt: sed ambiguitas tamen cum illo *γάρ* sublata est. Quod si non satisfacit, trajectionem verborum nunc ad minimum fere redigas scribendo, *ὅσῳ γὰρ ἂν ἄνευ ταύτης . . ἐπουρίσῃ τὸ τῆς ψυχῆς ἢ περὶ χρ. κτῆσιν κ. τ. λ.*

Lacunam in his signavi loco illorum *μὴ πρότερον*, quorum simpliciter expellendorum ratio nemini facile probabitur, eo minus, quod ut olim jam animadvertebam, dativus *ὅσῳ* vel *ὅσῳπερ* solus relinqui non potest, sententia *ὅσῳ μᾶλλον ἐπουρίσῃ* requirente: unde Ficinus quoque non simpliciter omisit, sed dedit *quo magis*. Non quidem ignoro *ὅσῳ* interdum solum etiam poni; ut in hoc Thucydidis 5, 108. *τοὺς κινδύνους ἡμῶν ἕνεκα μᾶλλον ἡγούμεθ' ἂν ἐχθιρισασθαι αὐτοὺς, ὅσῳ πρὸς τὰ ἔργα τῆς Πελοποννήσου ἐγγὺς κείμεθα*. Verum non recte in talibus *μᾶλλον* post *ὅσῳ* supplent, sed sensus comparativus in priori tantum membro est, et *μᾶλλον ὅσῳ* hic est pro *τοσούτῳ μᾶλλον, ὅτι* (*ἐγγὺς κείμεθα*): neque diversa res est quando in priori membro expressum est *τοσούτῳ*, ut ap. Herod. 8, 13. *νὺξ πολλὸν ἦν ἀγριωτέρη τοσούτῳ ὅσῳ ἐν πελάγεϊ φερομένοισι αὐτοῖς ἐπέπιπτε*: unde plerumque *ὅσῳ* in tali sermone reddi potest *quatenus, quoniam*, ut in omnibus illis locis quos apposuit Duker ad Thuc. 6, 89. In nostro autem loco sensum comparativum utrumque membrum sibi exposcit: *quo magis — eo magis* — h. e. si multum —, multum —; si minus —, minus. In quali sententia prosam quidem orationem *ὅσῳ* sine comparativo non admittere arbitror, ita hoc pro comperto, opinor, nobis esse potest, latere in corruptis illis *μὴ πρότερον* comparativum aliquem qui vim vocis *μᾶλλον* significantiori modo reddat. Neque me paenitet ejus quod olim conjeceram *ὅσῳπερ ἂν λαβρότερον*. Il. *β*, 148. *Ὡς δ' ὅτε κινήσῃ ζέφυρος βαθὺ λήϊον ἐλθὼν Ἀάβρος ἐπαιχίζων, ἐπί τ' ἠμύσι ἀζαχύεσσιν*. Verbo *ἐπουρίσῃ* quidem formam quam Ed. Bas. 2. exhibet *ἐπουριάσῃ* praeferendam olim putabam: sed veriora me docuit Schneider in Appendice ad Lex. h. v. et tenent illud mss. omnes. Verum, quo diutius locum Homericum contemplor, eo similius vero mihi videtur, integram dictionem eleganter huc transtulisse scriptorem ita: *ὅσῳ γὰρ ἂν λαβρότερον ἐπαιγίσῃ τὸ τῆς ψυχῆς*. Quid quod verbum *ἐπουρίζειν*, quod propter disertiorem navigantis significationem Homerico *ἐπαιγίζειν* substitutum a nostro olim putabam, aptum prorsus non esse confidenter hodie pronuntio. Quippe notionem *venti secundi*, quae verbo illi sua natura inest, scriptor philosophus nullo modo conjungere poterat cum notione impetus animi per cupiditates in deteriora ruentis: absolute autem, de *impetu venti*, verbo *ἐπουρίζειν* atticus scriptor nunquam abusus esset, sed vel prosarie posuisset *ἐφορμήσῃ*, vel poetice *ἐπαιγίσῃ*.

ADDENDA.

Meno. 3. d. *εἰ μου ἐρομ. — — εἰ σε ἠρόμην —*. De duobus hisce *εἰ*, ut vere observat Stallbaumius, alterum ab altero pendet et duplicem quasi protasin efficit, cujus apodosis est interrogatio *τί ἂν —*. Nam hic verus est sensuum ordo: *εἴ μου ἐρομένου — παντοδάπας ἔλεγες εἶναι, εἴ σε ἠρόμην, ἆρα — μελίττας εἶναι· τί ἂν ἀπεκρίνω μοι;* Quem ordinem revera habes in loco alioqui simillimo Protag. 311. c. ubi Heindorfius monuit de triplici etiam *εἰ* quod est in hoc nostro dialogo infra §. 6. a. Neque obloquor Stallbaumio virgula potius quam colo distinctum volenti post *αὐτὰς εἶναι*: sed soleo in talibus non logicam rationem sequi, sed perspicuitatem, quae persaepe juvatur quando in loquendo dirimimus etiam ea, quae logice cohaerent. Hic autem haec *τί ἄν μ.* artius cohaerent cum sequenti *εἰ* quam cum superiori.

— 4. Levis anacoluthia est in his *Πότερον δὲ περὶ ἀρετῆς — δοκεῖ, ἄλλη μὲν ἀνδρὸς εἶναι, ἄλλη δὲ —*. Infinitivus enim accusativum *ἄλλην* requirebat. Sed mente repetendum solum *δοκεῖ*, ut in proximis etiam expressum est.

— ib. Not. 4. Bekkeri emendatio *ὑγιεά γε*, Stallbaumio teste, confirmatur codice Florentino: quare reposuim id nunc vellem.

— 5. 6. Non immerito offendit Stallb. in altero *γάρ* (*ἔτι γὰρ καὶ τ. σ.*) Non enim novum argumentum affertur, cui *τὸ ἄρχειν* non in quemvis cadat; sed nova objectio contra ipsum illud *ἄρχειν*. Quare apte legentum suadet *δ' αὖ*, addicente Ficino: *sed hoc rursus considera.*

— ib. *προσβιβάσαι.* Vid. Indicem.

— 6. Not. 9. Conf. similem in copula *καὶ* negligentiam in Crit. 5. a. *καὶ τοιαῦτα σπεύδεις.*

— 7. Not. 3. Non debebam dicere, *plurimis locis* formam in *-ει* dare Clarkianum, sed *ubique.*

— 7. Not. 6. Vocem *εἶεν* proprio sermoni intersertam habemus Alc. I. 6. a. ubi vid. not. Quod autem ibi dixi de vocula *που*, id recte quidem habet: sed non opus est ut confirmationem aliquam Socratis opperiatur Meno.

— 22. c. Oratio anacoluthia. Nihil enim sequitur quod a verbo *σκοποῦνται* pendeat; sed post verba, *ἐπειδάν τις ἔρηται — ἐνταῦθηνοι*, his tantum se applicat sermo per *εἴποι ἄν τις*, neque redit ad superius *σκοποῦνται*: quod tamen non ideo pro absoluto est habendum: qua ratione in seqq. scriptum esset, *εἴποι γὰρ ἄν τις.*

— 25. Not. 1. Vid. not. 6. ad §. 38. cum additamento hic apposito.

— 26. b. De hoc loco et particula *οὖ* verbo *ἀπιςεῖν* abundanter addito vid. Heind. ad Gorg. 99. et conf. *μή* in Indice.

— ib. Not. 7. De *Anyto* et hoc ejus cum Socrate dialogo vid. etiam Schneideri nota ad Xenoph. Mem. 1, 2, 37.

— 38. Not. 6. Ad Imperfectum in his τὸ δὲ ἄρα καὶ δόξα ἦν ἀληθές conferatur imprimis Alcib. I. 15. b. ubi eodem fere modo Alcib. se ipsum corrigit ita: τὸ δὲ ὧδέ πως εἶχεν: quod cave referas ad tempus illud pueritiae, cum spectet superiorem colloquii partem, et aeque bene dici potuerit, τὸ δὲ ὧδέ πως ἔχει: nunc idem est ac si scriptum esset: τὸ δὲ οὐκ ἐπενόουν ὧδέ πως ἔχειν. Neque aliter res se habet si alteram ibi lectionem sequamur, et in eundem sensum Socrates interrogat: Τὸ δὲ πῶς εἶχεν; Addantur duo loci cum Imperfecto ἦν: Alcib. I. 51. extr. Ἕτερον δ' ἦν τό,τε χρώμενον καὶ ᾧ χρῆται: Alc. II. 13. c. αὕτη δ' ἦν ἡ αὐτὴ δήπου —: quibus tamen locis ἦν non est corrigentis, sed valet *esse dicebamus* vel *intelligebamus*.

In Exc. ad. Men. 2. p. 73. post παραινέντιν τι insere; quod inter verba geometris propria memorat Plato de Rep. 7. p. 527. a.

Crito. 1. Not. 3. Quod dici Clarkianum in Critone destitutum esse comite suo Vat. *A*, id eo tantum valet, quod Bekker eum fortuita de causa ad hunc dialogum non contulit.

— 1. Not. 5. Conf. infra §. 12. not. 2.

— 1. Not. 9. Scribe: §. 14. ἀλλ' ἐν τοῖς μάλιστα, et Thuc. 7, 71. ἐν τοῖς χαλεπώτατα διῆγον.

— 2. Not. 3. Vid. Horat. I. Sat. 10, 33. et ibi Heind.

— 3. a. Non temere observat Ullrichius, Ciceronem, quem memoriter hunc dialogum edidicisse dicas (vid. §. 2. n. 4., §. 11. n. 1. §. 12. n. 16.), hunc locum prae oculis habuisse cum in lib. de Amic. 3 (10) Laelium de Scipione dicentem fecit ita: *Moveor enim tali amico orbatus, qualis ut arbitror nemo unquam* (οὐδένα μήποτε) *erit*.

— 5. Not. 1. καὶ — σπεύδεις: cf. Meno. 6. not. 9. Nostro autem loco καί vertere licet *quippe qui* —.

— 12. Not. 2. Post verba, *cum praeterito*, adde: Vid. supra §. 1. not 5.

— 11. b. Εἶναι hic dictum esse pro σῶν εἶναι omnes taciti hucusque agnovimus: et fortasse non minus id graviter dictum plurimis videbitur, quam illud Ciceronis (de Off. 1, 12, 38.): *bellum gerebatur, uter esset, non uter imperaret*. Nam e Graecis scriptoribus, nisi illum usum huc vocas, quo ἔξιν, εἰσίν, ἦν, sensu verbi ζῇν de homine dicebant, exemplum nullum adhuc allatum vidi. Illud enim Demosthenis, de Pace p. 61, 10. Rsk., nemo invocabit, ubi non uno argumento demonstratum est verissimam esse Reiskii emendationem σῴς τε εἶναι (quanquam ego cum Augero malim ὥστε σῴς τε εἶναι) pro ὡστε εἶναι. Quare non est cur suspicionem meam comprimam, obliteratam esse veram Platonis scripturam hanc: εἰ οἱόντε ἔτι ἐκείνην τὴν πόλιν πόλιν εἶναι.

Alcib. I. 4. not. 4. Ad Scholium hoc conf. Meno. 15. c. d. ubi priori loco rogat Socratem Meno, ut velit ἐνδείξασθαι εἰ ἔχει ὥσπερ λέγει, quod simpliciter valet διδάσκειν, *demonstrare*; Socrates autem puerum illum provocari jubet ἵνα ἐν τούτῳ ἐπιδείξηται. Conf. etiam A. II. 17. a.

A. -ις vel -ασαι. not. 4. ad A. I. 21.

ἀγαπᾶν τι *acquiescere in aliqua re* A. I. 4. a. et sine accus. sicut allas ἀρέσκειν, *contentum esse*, M. 7. d. A. I. 33. c. Conf. Xen. Laced. 3, 5. ἀγαπητὸν, αὐτῶν καὶ τὸ ἐρωτηθὲν ἀκοῦσαι „sufficit, si quis ex iis audiat quae rogaverit".

ἀγαπητός A. I. 55. not. 6.

ἄγασθαι M. 35. c. Timaeus: ἄγαμαι· ἀποδέχομαι, θαυμάζω ἄγαν· ubi v. Ruhnk. de structura.

ἀγγελεῖν aor. 2. vid. not. ad Men. 2. b.

ἄγειν (unde lat. *educare*) *formare, instituere*, in activo rarum, vid. Steph. Thes. in ἄγειν et ἄγεσθαι, Sturz. Lex. Xenoph. in v. num. 20. ubi exempla participii ἀχθεῖσαι, ἠγμέναι de canibus; deque iisdem activum ἦγαγεν ap. Plut. de Educ. 4, 17. Noster A. I. 41. c. de homine, κακῶς ἠγμένος. Hinc παίδων ἀγωγή et παιδαγωγός.

ἀγενής et ἀγγενής A. I. 8. n. 2.

ἁγνός nullo scelere pollutus, *sanctus* M. 14. e.

ἀγὼν τῆς δίκης *certamen forense, actio* C. 5. d.

ἀδικεῖν. ἀδικεῖς A. I. 14. n. 2.

ἀεί pro ἑκάστοτε h. e. quoties ita evenit (cf. not. 5. ad A. II. 18.). M. 13. b. τὸν ἀεὶ πλησιάζοντα h. e. „quoties aliquis accedit, eum —", *ut quisque*. Sic Thuc. 3, 77. τὰς ἀεὶ πληρουμένας ναῦς ἐξέπεμπον.

αἱρεῖν vid. λόγος αἱρεῖ. αἱρεῖσθαι eligere, hinc *probare, praeferre* C. 14. c.

ἄϊσσειν ferri, leviter moveri M. 42. b. Cf. ἄττειν.

αἰτίαν ἔχειν bono quoque sensu dicitur, *perhiberi, dici*: Theaet. p. 169. a. ὧν δὴ σὺ πέρι αἰτίαν ἔχεις διαφέρειν i. e. in quibus *ceteris* excellere: v. Heind. ad Gorg. 126. Sic A. I. 31. c. ὅσις αἰτίαν ἔχει δ. τ. Π. σ. σοφώτερος γεγονέναι *qui Periclis contubernio sapientior factus dicatur*.

Ἀκακὸς minime malitiosus, simplex (*harmlos*), vocabulum honestum pro ἄφρων, ut docet Socrates A. II. 5. b.

ἀκολουθεῖν, ut nostrum *folgen, intellectu consequi, assequi* M. 9. c. Vid. Theaet. p. 185. d. Ὑπερεῦ, ὦ Θεαίτητε, ἀκολουθεῖς· καὶ ἔσιν ἃ ἐρωτῶ αὐτὰ ταῦτα. Plenius ἀκολουθεῖν τῷ λόγῳ Phaedo. p. 107. b. — Sed ἀκολουθεῖν τινι (homini) *obtemperandi* sensu habes C. 7. c.

Ἀκούειν. ἀκούω pro praeterito M. 32. not. 2. κακῶς ἀκούειν alias usurpatur ut latinum *male audire;* sed C. 12. e. positum est sensu primario *convicia audire, pati*. Cf. C. 15. e.

ἀκροχειρίζεσθαι A. I. 9. c. Schol. et Suid. πυκτεύειν ἢ παγκρατιάζειν πρὸς ἕτερον ἄνευ συμπλοκῆς, ἢ ὅλως ἄκραις ταῖς χερσὶ μετ' ἄλλου γυμνάζεσθαι. Pollux 2, 153. ἀκροχειρισμὸς μελέτη τις ἐν παγκρατίῳ. Pro πυκτεύειν in grammatici explicatione expectes potius παλαίειν. Sed ipsum pancratium, in quo lucta pugilatui juncta erat (v. Schneid. v. Παγκρ.), cujusque pars erat ἀκροχειρισμός, ad pugilatum potissimum referebatur: vid. Pollux 3. cap. 30. (ubi de pugile).

le). Hinc Suidas in Ἀκροχειρίζεσθαι, ubi post nobilem pancratiasten alium quendam memorat, qui ἀκροχειρισμῷ non secus atque ille excellebat, addit οὗτος δὲ ἐπάλαιε h. e. hic autem luctator alias erat.

ἀλλά apodosin incipit cum oppositione post εἰ: A. II. 18. d. εἰ δ' ἄρα καὶ συμβέβηκεν — —, ἀλλ' οὐ δ. τ. ε. ε. quodsi accidit — —, at non prece illorum id factum. Vid. Hoogev. I, 1. 7. p. 5. — ponitur in fronte sermonis, cum ea quae alter dixit in usum nostrum convertimus (*nun wohl*) C. 1. e. ἀλλ', ὦ K., τύχῃ ἀγαθῇ. — resumit sermonem interruptum M. 23. b. ἀλλ' ἄρα διδακτόν; ἀλλ' ἄρα et ἀλλ' ἆρα A. I. 52. n. 3. ἀλλὰ μήν est consentientis, et augentis quidem id quod alter dixit A. I. 12. b. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε — *hoc sane prorsus et omnino diversum est.* Cf. Hoogev. I, 9, 6. ἀλλ' οὖν sequente γέ adversative respondet praecedenti μέν, ita ut οὖν oppositionem ex eo quod alteri notum est colligat, γέ ut semper valeat *certe, saltem,* M. 18. a. ἀλλὰ πῶς; A. II. 24. n. 1.

ἄλλος, ἄλλο c. genit. *alius quis, quam* —, M. 24. c. ἄλλο ἐπιχείρημης. Cic. ad Famil. 11, 2. *Nec quicquam aliud libertate communi quaesisse.* Hor. 1. Ep. 16, 20. *Neve putes alium sapiente bonoque beatum.* ἄλλοι ἢ τῶν εἰδότων A. II. 22. n. 1.

— ἡ ἄλλη ψυχή M. 25. a. non est alia anima: hoc enim foret ἄλλη ψυχή: sed *reliqua,* et opponitur partianimae, τῇ φρονήσει. Vid. Gramm. §. 114, 5.

— οἱ ἄλλοι additur interdum nomini, quamvis diversa indicanti, immo contrario ei quod praecesserat: A. I. 18. d. τοῖς τε Ἀχαιοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις Τρωσί. Gorg. p. 473. c. ὑπὸ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων ξένων: ubi vid. Heind. et ad Phaedo. 137. In talibus nomen epexegesis est vocis ἄλλος.

— τά τε ἄλλα καὶ — C. 14. c. proprie: „non modo in ceteris sed etiam —"; sed verti potest simpliciter *imprimis ea quod* —. Vid. Gramm. §. 137.

— In formulis Οὐδὲν ἄλλο ἢ —, et, Ἄλλο τι ἢ —, ante ἤ verbum proprie intelligendum est, quale est γένοιτ' ἄν vel τὸ τοῦ. M. 13. a. οὐδὲν ἄλλο ἢ αὐτός τε ἀπορεῖς. 18. c. οὐδὲν ἄλλο ἢ ἐρωτῶντος ἐμοῦ. Quod Latinis quoque in usu est: Liv. 2, 32. *Ventrem nihil aliud quam datis voluptatibus frui.* Suet. Jul. 20. *nihil aliud quam per edicta obnuntiaret.* Altera formula est interrogativa, *num aliud quam —?* h. e. *annon, nonne.* C. 11. b. ἆλλο τι ἢ τούτῳ τῷ ἔργῳ διανοεῖ — ἡμᾶς ἀπολέσαι; h. e. annon — studes nos perdere? In qua formula ἤ saepe etiam omittitur, quo facto ἆλλο τι; secerni quidem possit, ut nostrum *Nicht wahr?* sed usu haec quoque formula cum reliquo sermone coalescit sensu latini *nonne.* Vid. M. 16. b. not. 3. 19. a. 38. b. A. I. 13. not. 6. — Observandum denique assentientis responsionem ad hanc interrogandi formam, non fieri negando, sed affirmando: ναί, φαίνεται. Neque mirum, cum in plena id etiam, non elliptica fiat dictione, e. g. τῷ διαλόγῳ οὐ νῦν; ἄλλῳ τινὶ ἢ ἐμοί; *Nai:* h. e. *Tibi.* A. I. 51. a.

ἄλλως *temere, sine certa ratione, frustra* C. 6. d. Etym. M.

in v. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖον ἀντὶ τοῦ μᾶτην ἐχρῶντο οἱ Ἀττικοὶ τῷ ἄλλως. Vid. Ruhnk. ad Tim. 199 (144.) Periz. ad Aelian. V. H. 2, 3, 19. ἄλλως τε sine καί pro ἄλλως τε καὶ — (*maxime, imprimis*) M. 20. not. 5.

ἀμαθία M. 27. extr. not.

ἄμεινόν ἐςι, βέλτιόν ἐςι, fere sine vi comparativa dicuntur, ut in illo Hesiodi *e.* 748. *Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν, οὐ γὰρ ἄμεινον, Παῖδα δυωδεκαταῖον*: proprie „non melius est quam si non facias" h. e. *non conducit.* Sic C. 16. a. bis (ubi alii etiam comparativi illi se adaptarunt), A. I. 9. b. d. A. II, 9. a. 10. d. Vid. Heind. ad Gorg. 53.

ἀμφί. οἱ ἀμφὶ τινά proprie ipse cum comitatu, cum sociis, ut οἱ ἀμφὶ Ἄνυτιν Apol. Socr. 2. ubi vid. Fischer. Saepe autem etiam ipse solus adjuncta notione similium ejus M. 41. b. οἱ ἀμφὶ Θεμιςοκλέα (nos, die Themistoklesse). Vid. Heind. ad Cratyl. 36.

ἀμφισβητεῖν A. I. 38. n. 7.

ἄν participiis quoque et infinitivis significationem impertit hypotheticam, aut etiam futuri minus certe enuntiati, quam efficit ubi optativo vel imperfecto aut aoristo indicativi additum est: C. 9. a. οἱ ἀναβιωσκόμενοι ἄν, εἰ οἷοίτ' ἦσαν „*qui* libenter vitae *restituerent*, modo possent". A. I. 41. b. c. (οἶμαι) θαυμάσαι ἄν —, καὶ οἶμαι ἂν αὐτὴν εἰπεῖν h. e. ὅτι θαυμάσειεν ἄν —, εἴποι ἄν —. M. 9. e. (not. 10.) ubi δόξαι ἄν est pro Infin. Futuri minus confidenter prolati (*du wirst wol*). Add. not. 2. ad A. I. 4. — indicativo futuri additum C. 15. not. 4. — imperativo A. I. 38. not. 4. — Optat. cum ἄν pendens ab εἰ M. 12. not. 6. 40. not. 2. Cf. A. I. 41. not. 1. — ἄν repetitum in eadem propositione A. I. 33. a. (ἀλλὰ κἂν εἰ διενοοῦ —, ἤρκει ἄν σοι —, ubi prius ἄν spectat et ipsum ad ἤρκει). A. II. 3. n. 3. 8. c. d. 10. n. 3. Vid. not. 8. ad M. 26. it. M. 25. n. 5. — ἄν sine verbo quod mente repetendum e proximis A. I. 41. not. 6. Et sic in δοκῶ ἄν, δοκεῖ ἄν, ubi supplendus est infinitivus: A. II. 11. not. 2. et 4. — ἄν omissum in Optativo A. I. 9. n. 4. 56. b. — an in Conj. quoque cum Relativo A. I. 60. n. 2. — ἄν significans id quod *solet fieri* an cum praesenti quoque, vid. not. ad A. II, 18. n. 5.

-ᾶν Verba Morborum A. II. 4. n. 2.

ἀνά cum voce ἕκαςος distributive usurpatur sicut in numeralibus ἀνὰ πέντε, ἀνὰ εἴκοσι. Sic A. II. 19. 21. ἀν' ἕκαςον ἔτος *quotannis.* Xen. Cyrop. 8, 1, 23. (8.) de Cyro, καὶ ἔθυεν ἀν' ἑκάςην ἡμέραν. Cumque πᾶς saepe idem quoque sit quod ἕκαςος (ut πᾶς ἀνήρ), etiam ἀνὰ πᾶν ἔτος dicitur pro ἀν' ἕκαςον ἔτος: quod diligenter notandum, ne quis praepositionem ἀνά in talibus sic intelligat ut in ἀνὰ τὸν βίον, per totam vitam, et sim.

ἀναβαίνειν verbum proprium de iis qui a mari in interiora tendunt, imprimis de itinere in Persiam. A. I. 40. a. Hinc Κύρου ἀνάβασις.

ἀνάγκη dubia structura, not. 2. ad A. II. 2.

ἀναγράψασθαι pingendo consummare quod mente conceptum est. M. 17. b. Una enim ibi ducta linea tres aliae appingendae restabant.

ἀναλαμβάνειν, *recipere*, de re amissa. M. 20. c. cui loco confer

fer Phaedo. p. 75. e. *Εἰ δέ γε λαβόντες πρὶν γενέσθαι, γεγόμενοι ἀπωλέσαμεν, ὕστερον δὲ ἀναλαμβάνομεν τὰς ἐπιστήμας* et quae ibi seq. — Eadem vocis *rursus* notio esse quidem possit in praepositione, quando *ἀναλαμβάνειν* dicitur de re tractanda, ut sit *iterum tractare, repetere*, ut C. 6. c. ubi antiquae disputationes retractantur: conf. Apol. Socr. p. 19. a. Sed aliis locis manifesta est simplex sine iterationis notione significatio, *tractandum sumere, expendere, excutere*: Phileb. p. 33. c. *Μνήμην ὅ, τι ποτὲ ἐστὶ πρότερον ἀναληπτέον*: M. 24. a. *Σκεψώμεθα δὴ καθ' ἕκαστον ἀναλαμβάνοντες ποῖά ἐστιν ἃ ἡμᾶς ὠφελεῖ*. Quare etiam in locis ex Critone et Apol. verbum hoc ita intelligere malim.

ἀνάλογον v. in *λόγος*.

ἀνάπηρος proprie *ὁ καθ' ὑπερβολὴν πεπηρωμένος*: sed usurpatur fere loco simplicis *πηρός* quod in prosa minus est usitatum C. 14. g. A. II. 19. d.

ἀναρτᾶν εἰς τὶ nectere filo vel loro ad aliquid. Hinc passive *ἀνηρτῆσθαι εἰς τὶ pendere ex*, quod sensu metaphorico est, dirigi ab aliqua re, omnia sua inde petere. M. 25. b.

ἀνατιθέναι, dedicare, dicitur de omni re quae in templo suspenditur vel quocunque modo reponitur, itaque A. I. 50. c. de inscriptione in foribus. — *τινὶ αἰτίαν τινός* A. I. 31. not. 4. *ἀνατίθεσθαι* (contrarium τῷ *θεῖναι*, ponere, statuere) *aliter statuere, revocare*: vid. *Μή*; et conf. *ἀνεύχεσθαι*.

ἀναφέρειν referre ad aliquem (*sich berufen*) A. I. 15. c. 16. b. 19. a.

ἀνδραποδώδης θρίξ A. I. 34. a. cum not.

ἀνεύχεσθαι vota retractare A. II. 8. d. 18. b. Conf. Suid. *ἀναρᾶσθαι, ἀντὶ τοῦ διαλύειν τὴν γενομένην ἀράν*: latinumque *resecrare* h. e. dirarum precum palinodiam canere, v. Valck. ad Herod. 8. p. 647. Conf. etiam sup. *ἀνατίθεσθαι*.

ἀνήκοον εἶναί τι (vid. Gramm. §. 117. Obs. 3.) i. e. *οὐκ ἀκηκοέναι*. A. II. 7. c.

ἀντέχεσθαί τινος A. II. 16. a. alicui rei *adhaerere* i. e. impense operam dare.

ἀντιποιεῖσθαί τινος vindicare sibi, *τέχνης profiteri* M. 27. b. et cum Inf. eod. sensu 28. d. Cf. *προσποιεῖσθαι*.

ἀντίψηφος contraria sentiens A. II. 22. b.

ἄξιος λόγου (unde *ἀξιόλογος*) *mentione dignus* A. I. 4. e. 40. extr. hinc *bonus, egregius* M. 30. c.

ἀξιοῦν proprie dignum censere. Hinc *ἀξιῶ* interdum est, aequum censeo, tum ut ipse faciam, *mihi arrogo*, tum ut alii faciant, *postulo*. Illius exempla sunt Xen. Mem. 2, 1, 9. *ἀξιοῦσιν αἱ πόλεις τοῖς ἄρχουσιν ὥσπερ ἐγὼ τοῖς οἰκέταις χρῆσθαι* aequum censent, se iis uti, h. e. uti volunt; M. 28. extr. *χρήματα ἀξιοῦσι πράττειν quaestum facere sibi arrogant, non dubitant*. A. I. 33. b. *ὥς μὴ ἀξιοῦν ἀνταγωνίζεσθαι ut sibi non arrogent, non sibi sumant*: quod et ipsum Latinis interdum est *postulare*: Plaut. Amph. 1, 1, 205. *Tun' domo prohibere peregre me advenientem postulas? 2, 2, 156.* et alibi. In usitatiori autem latini verbi significatione habes *ἀξιοῦν* M. 27. c. *ὃ ἡμεῖς ἀξιοῦμεν μανθάνειν παρ' αὐτῶν ὃν ἂν πέμπωμεν, postulamus ut discat*. Xen. l. c. *ἀξιῶ τοὺς θεραπεύοντας ἐμοὶ παρασκευάζειν*. — Denique ex primaria verbi significatione, dignum censere,

derivata est etiam haec, verum censere h. e. simpliciter *censere, existimare, putare*, quam habes M. 31. a. A. I. 32. c. A. II. 21. b.

ἀπάγειν vocab. judiciale M. 13. c.

ἀπεργασία ab ἀπεργάζεσθαι perficere, efficere, est *perfectio, operatio, elaboratio:* vid. Euthyphr. p. 13. d. 14. a. ubi habes ἀπεργασία ἔργου, ὑγιείας, τροφῆς, πλοίου. Hac igitur ratione ἀπεργασία νόσου esset, si quis morbum efficeret. Sed genitivus est etiam subjecti τοῦ ἀπεργάζεσθαι, atque sic A. II. 4. c. ἀπεργασία νόσου est *operatio, effectus* morbi. Cf. διαπράττεσθαι.

ἀπιςεῖν addito οὐ, vid Add. ad Men. 26.

ἁπλῶς λέγειν M. 15. not. 7.

ἀποζῆν vid. Exc. I. ad Alcib. I.

εἰς ἀποικίαν ἰέναι *migrare in coloniam aliquam patriae suae*; μετοικεῖν *migrare in alienam civitatem*, C. 13. b.

ἀποκάμνειν defatigari, deficere; hinc c. Inf. *desistere ob metum aliquem* C. 4. d.

ἀποκνεῖν A. I. 42. n. 4.

ἀποκρίνεσθαί τι pro πρός τι C. 9. extr. — ἀποκεκρίσθαι sensu pass. M. 8. a.

ἀποκτιννύναι C. 8. d. A. I. 18. b. A. II. 13. b. pro -είνειν Platoni familiare v. Phaed. p. 61. e. Apol. p. 30. d.

ἀπολαύειν per ironiam sollemnem usurpatur etiam de malis, C. 15. g. et προσαπολαύειν A. II. 22. c. *insuper auferre* (ut incommodum).

ἀπολείπεσθαί τινος *destitui, carere, non attingere* A. I. 41. e. et 60. extr.

ἀπολύειν. M. 41. a. alterum e duobus, quae erant, ἀπολέλυται *missum factum est.* ἀπολύεσθαι et ἐπιλύεσθαι not. 7. ad C. 1.

ἀποπέμψαι ξένους honorifice dimittere M. 28. a.

ἀπορεῖν non habere, haesitare, *sollicitum esse*, not. 4. ad A. I. 42. — A. II. 8. e. ubi sensu *verendi* cum μή constructum est.

ἀπορία res dubiae, consilii inopia A. II. 17. d. 22. b. — Est etiam inopia, egestas: sed M. 11. e. per acumen loquentis opponitur τῷ πορίζεσθαι, de eo qui non acquirit, quia non vult.

ἀποτάδην vocab. grammaticum, not. 4. ad A. II. 4.

ἀποχρῶν sufficiens, *idoneus* A. II. 13. c.

ἆρα, ἆρ' οὖν pro ἆρ' οὐ, ἆρ' οὖν οὐ v. nott. ad. M. 21. A. I. 17. a. et 22. n. 4. ἆρα μή, sicut μή solum (vid. μή), interrogat in re incredibili, ita tamen ut ἆρα addat fere aliquam sollicitudinem, sive veram sive fictam, ne forte ab altero affirmetur (*sollte vielleicht*), C. 4. a. Cf. Xen. Mem. 2, 6, 34. Plat. Phaedo. p. 103. c. Rep. 3. p. 405. a.

ἀρετή *bonitas* cuique rei propria. A. I. 38. c. de agro, *fertilitas*. 57. extr. ὀφθαλμοῦ ἀρετή *virtus, vis oculi.*

Ἀρτοξέρξης A. I. 35. n. 6.

ἄρχεσθαι. Part. ἀρξάμενος usurpatur in multitudine aliqua ab una re, tanquam a principio, definienda: lat. *si incipias ab* —. Ponitur autem plerumque in eo et numero et casu in quo illud ipsum quod ita definitur enuntiatum est. Vid. Heind. ad Gorg. 60. Plat. Rep. 6. p. 498. c. οἶμαι μέντοι τοὺς πολλοὺς τῶν ἀκουόντων — ἀντιτείνειν, ἀπὸ Θρασυμάχου ἀρξαμένους. Gorg. l. e. ἔςιν ὅςις Ἀθηναίων ἀπὸ

ἀπὸ σοῦ ἀρξάμενος — δέξαιτ' ἄν; Sic igitur A. I. 1. extr. τὰ γὰρ ὑπάρχοντά σοι — ἀπὸ τοῦ σώματος ἀρξάμενα, cui statim analogice adjectum, τελευτῶντα εἰς τὴν ψυχήν 35. c. τὰ μὲν τούτων (regum Spartae et Persiae), ἀπ' αὐτῶν ἀρξάμενα, βασιλεῖς εἰσιν; quanquam ibi lectio Par. F, ἀρξάμενοι, ad sensum horum τὰ τούτων, non rejicienda esset. Est tamen etiam ubi alii nomini adaptatur participium; quod tum sane maxime consentaneum videtur cum ei nomini adaptatur a quo pendet actio principalis, ut Xen. Cyrop. 7, 5, 65. (23.) ταῦτα γιγνώσκων, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν θυρωρῶν πάντας τοὺς — θεραπευτῆρας ἐποιήσατο εὐνούχους. Sed ibid. 1, 6, 8. legitur etiam οὓς ἐγὼ αἰσθάνομαι, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἡμετέρων φίλων τούτων, ἡγουμένους δεῖν τὸν ἄρχοντα κ. τ. ε. Plat. Symp. p. 173. d. δοκεῖς μοι ἀτεχνῶς πάντας ἀθλίους ἡγεῖσθαι πλὴν Σωκράτους, ἀπὸ σαυτοῦ ἀρξάμενος: in quo utroque loco ad normam superiorum locorum expectaveris ἀρξαμένους, quod in nullo tamen quod sciam codice adhuc inventum est. Quo minus tentandus est locus apud nostrum A. I. 31. ἔχεις εἰπεῖν Περικλῆς τίνα ἐποίησε σοφὸν ἀπὸ τῶν υἱέων ἀρξάμενος: ubi, si locum e Gorgia supra allatum normam facimus, dicendum erat ἀρξάμενον. Sed magis etiam abnormia Herodotus praebet, ut 5, 49. ἔςι δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι τὴν ἤπειρον νεμομένοισι ἀπὸ χρυσοῦ ἀρξαμένοισι.

ἀρχὴ τῆς σκέψεως principium i. e. *fundamentum* disquisitionis (*wovon man ausgeht*) C. 9. d. 10. e.

-ᾶσι Adverbia loci A. I. 40. not. 3.

ἀσπάζεσθαι amplecti, colere, operam dare C. 7. a.

ἀστρατήγητος A. II. 7. extr. not.

ἀτεχνῶς. M. 13. a. A. I. 27. 39. A. II. 16. a. *plane:* usurpatur autem in omni assertione quae nimia videri possit, maxime in comparationibus, cum quid *prorsus simile*, immo *plane idem*, fere non sine hyperbole dicimus. Cf. Zeun. ad Vig. p. 388.

ἄτοπος, insolens, *mirus* C. 2. c. A. I. 6. a. Saepe etiam usurpatur in deteriorem sensum, *absurdus, ineptus*. Isocr. Panath. τάχ' οὖν ἄν τινες ἄτοπόν με εἶναι φήσειαν· ἐγὼ δὲ οὐδὲν τούτων ἄλογον οἶμαι ποιεῖν. Hinc A. I. 27. a. ἀτόπως ἔχειν.

ἄττειν, proprie ἄττειν (vid. Valck. ad. Phoeniss. 1388.) attice pro ἀΐσσειν, usurpatur de quovis celeri levique motu (cf. ἀΐσσειν), *prosilire, ferri*, et ad animum quoque transfertur, A. I. 30. b. — Theaet. p. 144. a. πρὸς τὰς ὀργὰς ὀξύῤῥοποί εἰσι καὶ ἄττοντες φέρονται ὥσπερ τὰ ἀνερμάτιςα πλοῖα.

αὖ proprie *rursus*: sed apud Atticos fere valet *porro* C. 7. a. πῶς αὖ τὰ τοιαῦτα —. 9. f. λέγω δὴ αὖ M. 33. d. ubi cave hac particula Thucydidem prioribus opponi putes. αὖ dubium, vid. not. 8. ad M. 26. it. A. II. 18. n. 5.

αὔξεσθαι, augeri, crescere: Pindaro *fieri*, crescendo scilicet, ut arbor e semine, M. 14. extr. Sic idem Pindarus Ol. 7, 114, ubi Sol ait, se videre in mari αὐξομέναν πεδόθεν πολύβοσκον γαῖαν· ea erat Rhodus insula, quam e fundo maris emersisse tradebant.

αὐτίκα *statim*: hinc saepe (ut nobis interdum *gleich*, Gallis *d'abord*) usurpatur in producendo argumento vel exemplo quod in promptu *statim* est A. II. 1. d. 3. b. 12. c.

αὐτός A. I. 50. c. τίς τέχνη βελτίω ποιεῖ αὐτόν, *ipsum quemque* (Schlei-

(Schleierm. *einen selbst*). *αὐτό* pro *αὐτὸ τὸ αὐτό* A. I. 53. n. 1. *αὐτὸ τὸ αὐτό* et *αὐτὸ ἕκαστον* A. I. 51. not. 1. 53. b. *αὐτὸ καθ' αὑτό ipsum per se ipsum* (an und für sich selbst) M. 42. c. *αὐτὰ ταῦτα* et *ταὐτὰ ταῦτα* A. I. 9. n. 1. Cf. exemplum supra in *ἀκολουθῶν*. *αὐτὸς αὐτοῦ χρήστης ἐστὶν* A. II. 14. n. 3. De hyperbato in *τὴν αὐτὸς αὑτοῦ* et sim. ibid. n. 4.

αὐτόσε A. I. 39. a. *in eum locum, eam urbem* (dorthin). M. 5. b. *eo, ad id ipsum.*

ἀφιέναι et *ἐφιέναι* not. 6. ad A. II. 6.

Βαίνειν et *ἐμβαίνειν* de cantoribus, *incedere corpusque movere secundum rhythmum* A. I. 10. a. et d.

βάναυσοι τέχναι A. I. 54. c. V. Periz. et A. Gronov ad Ael. V. H. 6. 6.

βέλτιον v. *ἄμεινον.*

βιωτός. οὐ βιωτὸν ἔχειν ἡμῖν, vitam durare non posse nos C. 8. a. Horat. 2. Sat. 7, 4. *ut vitale sit* i. e. ut vivere possim.

βλασφημεῖν (qs. *βλαψιφημεῖν*) dicere quae noceant sive laedant. Plerumque quidem usurpatur de maledictis et conviciis in alios et in ipsos deos: sed A. II. 20. c. 22. c. de malis precibus ipsi precatori perniciosis.

βομβεῖν de strepitu qualis est apum. C. 17. *de sonitu interiore in aure.* Sappho: *βομβεύων δ' ἀκοαί μοι.*

βουλεύειν consulere; *βουλεύεσθαι* secum consulere, deliberare, sed et *sibi consulere.* M. 13. c. *εὖ βουλεύεσθαι* (*sich wohl berathen*).

Γάρ in responsione affirmativa e. g. M. 11. a. *Εἶπον γάρ*, plene „Vere dicis, dixi enim" h. e. *Dixi sane.* A. I. 60. b. Cf. Hoogev. 12, 1, 3. — abundat in propositione quae demonstrativo introducitur A. I. 56. n. 4.

γέ in enumerationibus C. 7. not. 1. vicem saepe gerit particulae *γάρ*, argumentumque aliquod pro iis quae modo dicta sunt affert; ita tamen ut per modestiam veram sive fictam nonnisi probabilia illa reddat: vid. ad Soph. Philoct. 456. Hoc sensu saepe asciscit particulam *τοι* qua argumentum illud firmatur, *γέ τοι*, plene „hoc certe verum est" (*soviel wenigstens ist gewiss*). Sic A. II. 17. d. *μεταβαλλόμενός γέ τοι* —, et in ipso limine dialogi *Φαίνῃ γέ τοι* — ubi causam haec formula reddit Socr. cur conjecturam, quae praecedit, fecerit. Eodem autem sensu subjicitur etiam alterius sermoni, ut limitata hujus affirmatio: Gorg. init. *Τί δέ; ἐπιθυμεῖ Σωκράτης ἀκοῦσαι Γοργίου; Ἐπ' αὐτό γέ τοι τοῦτο πάρεσμεν*: ubi est aliquid faceti in ista limitatione. In tali autem responsione saepe additur *δή*. C. 2. a. *φασί γέ τοι δὴ οἱ τούτων κύριοι.* Vid. et Rep. 5. p. 476. e. 6. p. 504. a. Cf. Herm. ad Vig. n. 297.

γενέθλια, γενέσια. A. I. 36. not. 3.

γένη, distributio pop. Att. A. I. 35. not. 3.

γίγνεσθαι. γενέσθαι natum esse, ὁ γενόμενος nuper natus. C. 12. c. d. (*ἐπειδὴ ἐγένου*). A. I. 36. c. d. Conf. Herod. 5, 4. *τὸν μὲν γινόμενον ὀλοφύρονται, ὅσα μιν δεῖ ἐπεί τε ἐγένετο ἀναπλῆσαι κακά.* 7, 3. *συνεβούλευσε* (Xerxi) *λέγειν ὡς αὐτὸς μὲν γένοιτο Δαρείῳ ἤδη βασιλεύοντι.* — Vid. *δίκαιος.*

γλίσχρως tenaciter, de iis quae aegre avelli possunt. C. 15. c.

Δαί-

δαί. Haec forma in colloquiis post τί et alia nonnulla interrogativa usurpatur pro *δέ*, quoties fortius hoc pronuntiatur, vel mirandi significatione, vel oppositionis, vel ad excitandam alterius attentionem, ita ut τί δαί plerumque reddi possit latine *quid ita? quid tum? quid porro?* Vid. Reiz. et Herm. ad Vig. n. 346. Not. nostr. 7. ad M. 2. not. 5. ad M. 16. not. 5. ad C. 10. n. 2. ad A. I. 7. n. 2. ad A. I. 23.

δαιμόνιος vid. *μακάριος.*

δέ abundans post participium vel in apodosi, M. 40. n. 3. A. I. 11. n. 4. A. II. 10. n. 2. 24. n. 3. Add. not. ad A. I. 34. b. A. II. 13. c. duplex *δέ* respondens duplici *μέν* M. 34. a.

δεινά et *δεινά* A. II. 9. n. 4.

δεῖν et *δεῖσθαι* M. 12. n. 8. *πολλοῦ δέω* cum Inf. pro *πολλοῦ δεῖ, ἐμέ* — M. 29. e. A. I. 54. b. *τοσούτου* (an *τοσοῦτον*) *δέω* M. 1. n. 11.

δέχεσθαι cum Inf. eligere, *malle, velle* A. I. 24. c. bis. *δ. τινί* pro *ἀπό τινος* poët. M. 14. n. 6.

δή interdum ironicum, *scilicet*, M. 22. b. *ἵνα δὴ ἐλεύθερος ἦς. καὶ* — *δή* seriem aliquam claudit cum vi, M. 24. a. *καὶ πλοῦτος δή.* Demosth. Mid. 8. d. *καὶ τἆλλα δή.*

δῆλα δή et *δηλαδή* C. 8. n. 7.

δηλονότι vel *δῆλον ὅτι.* Hujus formulae, utut scribatur, pars utraque vim suam apud antiquiores exercet, et in construendo sensu discernitur: ut A. I. 22. d. *ἔχει δὲ ταῦτα δηλονότι ἃ οἶσθα* h. e. *δῆλον δέ, ὅτι ταῦτά ἐχιν ἃ οἶσθα.* Servari autem solet forma quoque in scribendo disjuncta, quoties per positum ejus vox *ὅτι* commode et consueto more sequentibus se applicat: quare sic nunc scripsimus M. 10. e. *ὥσε οἱ ἀγνοοῦντες αὐτὰ* — *δῆλον ὅτι τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμοῦσιν*: neque quicquam sane differt ibi *δῆλον ὅτι* ab eo quod paulo ante legitur *Οὐκοῦν δῆλον, ὅτι*—. Add. 23. b. ubi sicut primum *παντὶ δῆλον ὅτι* — ita mox etiam simplex *δῆλον ὅτι* scribendum est: it. A. I. 27. Continua autem scriptura utimur, ubi eorum quae ab *ὅτι* pendent pars potior praecedit, ut in exemplo allato ex A. I. In quibus sunt quae formulam *δηλονότι*, plane ut toties fit in illa *εὖ οἶδ' ὅτι*, in finem sermonis rejectam habent. Vid. disputata ad C. 14. n. 12. Legitimam autem esse, ad mentem etiam antiquorum, scripturam continuam, apparet inde, quod formulam hanc admittunt etiam in structura per Accus. cum Inf. ubi dissolvi nequit: ut A. II. 20. b. *τὸν γὰρ θεὸν οὐκ ἐᾶν δηλονότι* h. e. *δῆλον γὰρ εἶναι, ὅτι οὐκ εἶα ὁ θεός.* Atque in hoc, et si qua his similia sunt exempla, *δηλονότι* commode etiam vertitur *nimirum.*

δῆλος an pro *δηλωτικός*, C. 3. n. 6.

δῆμοι Atticae not. 3. ad A. I. 35.

διά. δι' ὄχλου γενέσθαι, v. *ὄχλος.*

διαγιγνώσκειν de judicibus est *dijudicare*: vid Ind. Hinc A. I. 6. a. *διέγνωκας* de hoc jam statuisti, stat sententia (*das ist bei dir schon ausgemacht*).

διαλεκτικῶς M. 8. n. 2.

διάμετρος linea diagonalis M. 19. d.

διαπράττεσθαι i. q. *ἀπεργάζεσθαι* operari, efficere A. II. 4. c.

διαφεύγει ἡμᾶς fugit nos *es wird uns nicht zu theil.* M. 37. e.

Sed

Sed C. 5. d. *διαπέφευγεν ἡμᾶς* effugit nos h. e. nobis nil agentibus factum est.

δίκαιός εἰμι c. Inf. M. 20. d. not. C. 4. b. Add. not. 9. ad C. 12.

δίκαι γενόμεναι C. 11. b. idem quod mox (c.) *δίκαι δικασθῆναι.* *εἴσοδος τῆς δίκης* v. *εἰσελθεῖν.*

διφθέρα C. 15. d. *ποιμενικὸν περιβόλαιον. ἔχει δὲ ἐκ δέρματος.* Schol. Aristoph. Nub. 72.

δοκεῖ et *ἔοικε* not. 5. ad Men. 4.

δόξα dub. A. II. 24. c.

δοξάζειν sentire, existimare: sed A. I. 28. c. d. *conjicere*, conjiciendo opinionem sibi parare: cf. Xen. Ven. 3, 10. de cane.

δόσις not. ad A. II. extr.

δύνασθαι poët. M. 10. b. not.

δυσχεραίνειν τι gravari, fastidire, reprobare M. 26. b.

δωρεῖσθαι v. *πομπή.*

ἐάν post verba videndi, observandi, *an.* M. 26. b. *σκέψαι, ἐάν σοι δοκῶ* —: C. 9. d. *ὅρα — τὴν ἀρχήν, ἐάν σοι ἱκανῶς λέγηται.* Ejusmodi verbum mente concipitur in constructione cujus exemplum est A. I. 38. b. *μηδὲ τοῦτο ἡμῖν ἄῤῥητον ἔχω, ἐάν πως αἴσθῃ* „neque hoc silentio praetermittam, *ut videam, an* sentias" h. e. ut, si fieri potest, sentias. Sic Il. α, 420. *Τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ Εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴκε πίθηται*: nam *αἴκε* est *ἐάν.* Add. Schneid. ad Xen. Mem. 4, 4, 12.

ἑαυτοῦ. A. II. 10. b. *πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα* pro *σεαυτοῦ.* Quanquam ibi in uno cod. est *σαυτοῦ.* Sed haec varietas in aliis quoque locis, qui hunc atticismum praebent, non deest. Vid. Gramm. §. 114. Obs. 5. Timaeus et Ruhnk. p. 92. Sturz. Lex. Xenoph. in v. Ego in loco Platonico hanc lectionem tueor. Quippe *ἑαυτοῦ* in talibus revera non idem est quod *σαυτοῦ*; sed tertia persona est loco communis notionis *ἴδιος*, nisi quod ad sensum gravius est *ἑαυτοῦ*; et sic aliquid *παθητικώτερον* mihi videtur habere, quam vulgare *σαυτοῦ* (*als wolltest du gegen die eigene Mutter verüben* —). In sermone autem magis definito, velut cum ibid. d. nomen additur, *Περικλέα τὸν σεαυτοῦ ἐπίτροπον*, forma illa loquendi locum, opinor, non habet.

ἐθέλειν de rebus inanimis *solere* M. 39. c.

-σι terminatio 2. pers. pass. M. 7. not. 3. C. 4. not. 1. A. I. 1. n. 4. 4. n. 4.

εἰ responsionem incipit elliptice, not. 2. ad A. I. 6. *εἰ* duplex et triplex in una protasi composita, vid. Add. ad Menex. 3. d. *εἰ* in re certa, et citra hypothesin, valet *siquidem* (*da*) M. 3. d. *πολλῇ εὐτυχίᾳ ἔοικα κεχρῆσθαι, εἰ — ἀνεύρηκα.* Huic usui cognatus est pervulgatus ille, quo *εἰ* est pro *ὅτι* post verba affectionum animi C. 1. c. A. I. 32. c. *εἰ μὲν βούλει — · εἰ δὲ* (sc. *βούλει*) — A. I. 22. a. Vid. Symp. 29. extr. et ibi Wolf. *εἰ δὲ βούλει aut si mavis* M. 2. not. 10. *εἰ μή* respondens praecedenti *μέν* A. I. 41. n. 6. *εἰ δὲ μή*, praecedente negatione C. 15. not. 9. *εἰ μή τι ἄλλο* — M. 22. not. 3.

εἰ-

εἰδέναι. οἶσθ' ὅτι — M. 20. b. not. 36. a. (ubi male interrogationis notam posui) οἴσθας A. I. 27. n. 1.

εἶεν proprio sermoni intersertum. M. 7. extr. cum not. et Add. A. I. 6. not. 1.

εἶναι *salvum esse, superesse* C. 11. b. vid. Add. εἶναί τι i. e. ἀξιόλογον εἶναι A. I. 38. b. ἔχει ταῦτα pro εἶεν C. 1. n. 8. εἰ, an omissum, A. I. 2. n. 4. εἶησαν not. 6. ad A. I. 17. ἦ pro ἦν 1. pers. A. I. 19. n. 4.

εἰπεῖν. Imper. εἰπόν an εἶπον: Exc. I. ad Menonem εἰπεῖν pro ἐρέσθαι A. II. 10. n. 5.

εἰς post ἐπαινεῖν et sim. A. I. 16. n. 3. εἰς pro κατά, *respectu, quod attinet ad* A. I. 17. n. εἰς καλόν M. 26. d. *opportune*: vid. Wolf. ad Symp. 2, 9.

εἷς. vid. Ἑνί γέ τῳ τρόπῳ ἕν pro τί A. I. 57. n. 4.

εἰσελθεῖν εἰς τὸ δικαστήριον, et εἴσοδος τῆς δίκης, vocabula judicialia de causa quae judicio agitari incipit. C. 5. n. 3.

εἰσηγεῖσθαι C. 8. c. *suadere, auctorem esse*; cf. Sturz. Lex. Xen.

εἶτα interrogat cum aliqua objurgatione (Vig. 7, 5, 4.) M. 12. a. C. 1. b. aut etiam mitatione M. 2. b. A. I. 13. extr.

ἕκαστος loco dubio A. I. 11. n. 3.

ἑκάστοτε quoties accidit, quoties res fert. M. 10. a. A. I. 33. c. A. II. 18. c. 19. d.

ἐκδῦναι, de sententia, *ebibi animo*, ita ut non amplius ita sentiamus. A. II. 17. extr.

ἐκτός εἰμι τοῦ c. inf. non sum in ea condicione vel sorte, ut — (*bin nicht in dem Falle zu* —) C. 6. e.

ἐκχεῖν *amittere, perdere, irritum habere*. Soph. Philoct. 13. Μὴ καὶ μάθῃ μ' ἥκοντα κἀκχέῃ τὸ πᾶν Σόφισμα, ubi vid. not. Plut. de Educ. p. 10. b. τὴν δόξαν τῶν προβεβιωμένων (vitae ante actae) ἐξέχεεν. Hinc explicandum C. 10. a. ἐκκεχυμέναι εἰσίν.

ἐλλείπειν τινὸς πολύ multo inferiorem esse aliquo A. I. 37. extr. 38. b. ἔλλ. τινὶ deficere aliqua re (*umdas* —), nimirum in aequando aliquo M. 22. d. Vid. pag. 73.

ἕλξις ἱματίου, cum quis syrma habet in vestimento, A. I. 37. e. Cf. Τρωάδας ἑλκεσιπέπλους Il. ζ, 442.

ἐμβαίνειν v. βαίνειν.

ἐμβρόντητος *stupidus* A. II. 5. c.

ἐμμελετᾶν (cf. μελέτη) A. I. 23. Vid. Exc. pag. 174.

ἐμός. C. 6. a. τῶν ἐμῶν μηδενί. 8. b. ὅ,τι τῶν ἡμετέρων —, eorum quae *ad me (nos) pertinent*, ut corpus, animus, ira, amor, opinio cet.

ἐν de circumjacente regione A. I. 18. n. 5. ἐν διδασκάλων sc. οἴκοις A. I. 14. c. ἐν τοῖς cum superl. M. 33. a. not. C. 1. n. 9. c. Add. 14. a.

ἐνδείκνυσθαι et ἐπιδείκν. A. I. 4. n. 4. cum Add.

οἱ ἕνδεκα, not. 2. ad C. 2.

ἕνεκα τοῦ — *quantum est in* —, h. e. si nihil opus est nisi —. A. I. 48. extr. Sic Xenoph. Cyrop. 3, 2, 14. ἐξεῖναι ἡμῖν, ἐκείνου ἕνεκα. Vid. Gramm. §. 137.

ἐνεός *mutus* A. II. 5. b. est inter honestiora dementiae vocabula. Cf. Ruhnk. ad Tim. p. 202.

ἐνέχεσθαι impeditum esse, haerere: *uitiq, culpa teneri* C. 14. a.

ἐνθένδε positum in relatione *ubi* M. 17. n. 1.

ἑνί γέ τῳ τρόπῳ *aliqua tamen ratione, quocunque tandem mo-*

modo M. 37. d. Vid. Heind. ad. Phaedr. 42. et cf. Harpocr. in ἀμωγήπως quod idem notat.

ἐντεττεύειν *in nido nutrire*, ut pullos, A. I. extr.

ἐνσκευάζεσθαί τι *induere sibi* C. 15. d.

ἐντείνειν, ἔντασις, in geometricis M. 22. c. d. et Exc. p. 73.

ἐντυγχάνειν. ὁ ἐντυχών A. II. 11. b. *quicunque occurrit* (der erste beste) cf. προστυχών. Alias usus atticus voluit ut ἐντυγχάνειν sensu *conveniendi* ad colloquendum usurparetur. Demosth. de f. L. p. 396, 8. αὐτὸς δὲ ἰδίᾳ πάντα τὸν χρόνον ἐντυγχάνων οὐδ' ὁτιοῦν ἐπαύσατο Φιλίππῳ. Sic itaque intell. Xen. Mem. 3, 6, 2. Ἐντυχὼν γὰρ αὐτῷ — *convenit enim* —, et ap. nostr. M. 2. b. οὐδ' ἄλλῳ πω ἐντυχον εἰδότι *nondum collocutus sum*. Conferatur locutio ἐντυγχάνειν βιβλίῳ *legere* v. Heind. ad Lys. 24.

ἐξ *secundum*. M. 32. a. ὧδε σὺν σκόπει ἐκ τοῦ σαυτοῦ λόγου: et antea 30. b. ἐξ ὧν αὐτὸς λέγεις θαυμάζοιμ' ἄν, ὅπως —. A. I. 48. b. ὡς ἐκ τοῦ σοῦ λόγου. ἐξ „ut colligere liceat ex —" C. 1. n. 12.

ἐξαπατᾶν C. 10. extr. ἐξαπατητέον, ubi intelligendus non accusativus rei, qui praecedit, sed personae αὐτόν.

ἔξεστι pro ἔνεστι, *potes* M. 28. a. An cum acc. et inf. vid. ib. not.

ἕξις habitus vel affectio animi (*Stimmung*) A. II. 1. b.

ἔοικε et δοκεῖ not. 5. ad M. 4.

ἐπαιγίζειν Exc. ad A. II.

ἐπαινεῖν εἰς —, *commendare* A. I. 16. n. 2.

ἔπαυλις alias villa, stabulum; sed A. II. 21. a. *statio, excubiae, castra*. Hesych. στρατοπεδία. Hom. Il. ι, 232. de hac ipsa re, αὐλις.

ἐπαχθής v. ὑπερήφανος.

ἕπεσθαι comitari, *cōnjunctum esse*. M. 7. d. A. I. 60. extr. *sequi, obsequi* C. 7. 2. add. not. 4. ad M. 15. coll. Sturz. L. Xen. in v. num. 6.

ἐπί c. dat. post verba nominandi A. I. 11. n. 3. ἐπί τινι εἶναι *in alicujus voluntate positum esse* A. II. 18. d.

ἐπιδείκνυσθαι et ἐνδ. A. I. 4. n. 4. cum Add.

ἐπιδημεῖν de eo qui raro peregrinatur (ἀποδημεῖ) C. 14. b. coll. g.

ἐπιεικής *qui rationem sequitur*, sapiens C. 3. b. Sic Xen. Hell. 1, 1, 30 (21.) οἱ ἐπιεικέστατοι τῶν τριηραρχῶν (*die verständigsten*).

ἐπιεικῶς modeste, moderate; sed ex attica moderatione fere idem quod *valde*, plane ut nostrum *ziemlich*. C. 1. a. ἐπιεικῶς πάλαι (*schon ziemlich lange*), ubi schol. ἱκανῶς, ἐπίπαν, φιλικῶς. A. I. 56. c. ἐπιεικῶς ὁμολόγηται (*damit sind wir schon ziemlich aufs reine*).

ἐπιέναι. ἐπιών instans, imminens. ἡ ἐπιοῦσα ἡμέρα *quae nunc instat*, de hodierno die dicitur in diluculo C. 2. b. In continua autem narratione usurpatur de postera die, v. Sturz. Lex. Xen.

ἐπιλύεσθαί τινι C. 1. not. 7.

ἐπιστάτης C. 7. b. est γυμνασίου ἐπιστάτης, paedotriba. Xen. Mem. 3, 5, 18. ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσι πείθονται τοῖς ἐπιστάταις.

ἐπιτάττειν M. 9. n. 2. et vid. προτιθέναι.

ἐπι-

ἐπιτίθεσθαι med. invadere, hostiliter aggredi A. II. 11. c. — τοῖς πράγμασι res gerendas suscipere A. I. 4. d.

ἐπιφάνεια claritas, nobilitas A. I. 42. n. 2.

ἐπουρίζειν A. II. 16. a. cum Excursu.

ἐρασής sensu honesto, ἐρασὴς ἐπὶ σοφίᾳ, M. 1. b. A. I. 1. a. not. 2. 41. a.

ἐργάζεσθαί τι rariori significatu, operari *in* aliqua re, ut in calceis tritis, *reficere*, M. 29. b.

ἐργατικός M. 15. c.

Ἐρχίασιν A. I. 40. n. 3.

ἑταῖρος de *discipulo* dicitur (v. Pollux 4. 6.) et de *magistro*. M. 13. a. (de Gorgia).

ἕτερος. τὸ μὲν ἕτερον τὸ δὲ ἕτερόν ἐσιν αὐτῶν M. 39. a. pro ἑτερά ἐσιν ἀλλήλων *diversa inter se*; pro quo A. I. 22. a. etiam simpliciter ἕτερα.

εὐδαιμονίζειν τινά τινος beatum praedicare *ob* — C. 1. b. Cf. Phaedo. p. 58. e. (de eodem Socrate): εὐδαίμων μοι ἐφαίνετο καὶ τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων.

εὐδοξία alias bona fama: sed M. 41. c. Plato in suum usum deflexit vocem ad significandam facultatem τοῦ ἀληθῶς δοξάζειν.

εὐεργετεῖν mercedulam porrigere C. 1. a. not.

εὐήθης honesta dementiae appellatio A. II. 5. b.

εὐθύς, *statim*, interdum confirmat, indicans id quod statim ut verum se commendat: M. 42. b. ταὐτὸν ἂν καὶ εὐθὺς οὗτος τοιοῦτος — εἰ μὴ πρὸς ἀρετήν „idem etiam *statim* esset vir ejusmodi in virtute" h. e. *statim apparet* idem fore etc. Sic apud Xenoph. Hier. 9, 4. Simonides, ut ostendat, tyrannum, quae grata sint, impertire debere ipsum, quae minus, per alios, utitur exemplo eorum quae fiunt in certaminibus; tum addit: Οὐκοῦν εὐθὺς ἐν τούτοις τὸ μὲν ἐπιχαῖρι διὰ τοῦ ἄρχοντος ἐγένετο τὰ δ' ἀντίπνοα δι' ἄλλων; h. e. annon in his *statim apparet* —". Eodemque pertinet ea loquendi forma qua ipsa exempla et argumenta ope hujus vocis introducuntur: ut in eodem Hierone 1, 35. postquam dictum est, in amore ea gratissima esse, quae a volente amasio tribuantur, subditur hoc: εὐθὺς γὰρ παρὰ τοῦ ἀντιφιλοῦντος ἡδεῖαι μὲν αἱ ἀντιβλέψεις, ἡδεῖαι δὲ αἱ ἐρωτήσεις κ. τ. λ. quod vertas „quippe *statim* cuique *apparet* ab eo qui vicissim nos amet jucundas esse mutuas intuitiones" cet. Interesse enim aliquid inter hanc per εὐθύς argumentandi formam et alteram per αὐτίκα deprehendere mihi visus sum; quamquam certius de eo statuere non audeo ob paucitatem exemplorum. Conf. adhuc Hier. 7, 8. 1, 37. et Uptoni Ind. in Arriani Dissertatt.

εὔκολος facilis, vili victu contentus. εὐκολία A. I. 38. a.

εὔπορος, εὐπορεῖν M. 13. n. 7.

εὐσταλής v. ad ὑπερήφανος.

εὐταξία A. I. 38. a. Cic. de Off. 1, 40. *Deinceps de ordine rerum et temporum opportunitate dicendum est. Hac autem scientia continetur ea quam Graeci εὐταξίαν nominant, in qua intelligitur ordinis conservatio.*

εὐτελής in homine *simplicem* fere et *frugalem* significat; sed etiam *vilem, tenuem* C. 4. c.

εὐφημεῖν *bona verba loqui* M. 28. c. A. II. 10. a. εὐφημία A. II. 20. b. *mos bona et ominata verba loquendi.*

εὐχέ-

εὐχέρεια A. I. 38. a. *facilitas, humanitas*: nam εὐχερής est Gallorum *traitable*.
ἐφιέναι et ἀφιέναι. C. 9. n. 1. 13. c. A. I. 5. n. 6.
ἐφίεσθαι, ἐπιζῆναι *astare*; etiam de visione. C. 11. a.
ἔχειν cum Adv., *esse*, passim. Gramm. §. 137. Cf. Hor. I. Sat. 9, 53. *Atqui sic habet.* Plaut. Asin. 4, 1, 61. *pure habere.* οἱ ἔχοντές πως qui aliquo modo *comparati sunt* A. II. 9. d. ὡς πρὸς τοὺς ἐραστὰς ἔσχες, *te praestitisti* illis A. I. 1. c. ὡς ἔχει dicitur de eo qui neque aptus neque praeparatus aliquid facit, A. I, 41. a. Thuc. 8, 42. Ἐπέπλει οὖν ὥσπερ εἶχε πρὸς τὴν Σύμην ὁ Ἀστύοχος ἐπειδὴ ὧδε ἔχω *cum sic mecum agatur.* C. 6. d.
— c. Part. ἔχουσι διειληφότες δημιουργίας μέρη A. II. 5. a. Cf. Gramm. §. 137. (ἔχειν).
— πράγματα v. πρᾶγμα. ἔχε *subsiste, attende*: est monentis, ad collocutorem, ut videat quid ex hactenus dictis consequatur. A. I. 12. b. 51. a. Vid. Herm. ad Vig. n. 185. b. Heind. ad Gorg. 35. Conf. Protag. p. 349. d. Ἔχε δή· ἄξιον γάρ τοι ἐπισκέψασθαι ὃ λέγεις.
— ἔχεσθαί τινος *spectare ad* —, *esse alicujus.* Vid. Hemst. ad Aristoph. Plut. p. 472. M. 33. c. ὅσα τέχνης ἔχεται *quae sunt artis.* A. I. 34. b. ὅσα μαθήσεως ἔχεται, quae ad disciplinam spectant, *addisci possunt.* Ita etiam M. 32, b. 33. b. ὅσα διδακτῶν εἴχετο, vertendum, *quaecunque magistrorum erant.* Protag. p. 384. d. οἱ ἄνδρες οἱ ἀγαθοὶ τὰ μὲν ἄλλα τοὺς αὑτῶν υἱεῖς διδάσκουσιν ἃ διδασκάλων ἔχεται —, ἣν δὲ αὐτοὶ ἀρετὴν ἀγαθοὶ οὐδενὸς βελτίους ποιοῦσιν. ubi Heind. ita explicat „quae a magistris pendent".

ζητεῖν c. adv. vel c. inf. *cupere, velle*; v. Heusd. ad Phileb. p. 57. a. Sic M. 6. a. ὡς σὺ ζητεῖς. 7. d. ἱκανῶς σοι; ἢ ἄλλως πως ζητεῖς; A. I. 8. ζητήσουσιν ἰατρὸν εἶναι.

Ἤ in interrog. M. 2. n. 2. C. 12. n. 6. A. I. 48. n. 3. — c. Inf. pro εἰ δὲ μή M. 38. n. 6. abundat ante genit. A. II. 22. a.
ἦ γάρ; A. I. 18. 6. ἦ γὰρ οὔ; A. II. 5. n. 6.
ἤδη. A. II. 7. n. 2.
ἥκειν C. 1. b. et e. (ἥκοντες). V. Gramm. §. 124. Obs. 7.
ἡλίθιοι qui, A. II. 5. b. Cf. A. I. 31. a. b.
ἡλικία *aetas* (hominis) in univ. C. 1. d. sed speciatim de *aetatis vigore* M. 25. extr. A. I, 37. b. Ap. Thuc. 6, 24. de juventute ad bellum apta, quam 2, 36. dicit ἡλικίαν καθεστηκυῖαν.
ἡμέτερος v. ἐμός.
ἡμῖν dat. ethicus A. I. 56. a. per ironiam M. 1. n. 4.
ἥμισυς fem. ἡμίσεια M. 17. n. 4.
ἥττων τινός inferior aliquo: hinc *qui facile vincitur* A. I. 3. c. *qui facile succumbit, deditus* M. 9. b.

Θᾶττον· ἐὰν θᾶττον *cum primum, simulac*, A. I. 4. c.
θεῖος mulieribus et Laconibus ὁ ἀγαθός. M. 41. e.
θεωρία spectatio ludorum et sacrorum C. 14. b.
θωπεύειν assentari: sed C. 12. f. *blandiri, mitigare.*

Ἰδιᾷ de Lacedaemone respectu totius Graeciae A. I. 39. a.
ἵνα cum Impf. M. 25. n. 7. C. 3. n. 7. — pro ἐν ᾧ A. II. 14. n. 3.
ἰδίως attica urbanitate etiam in re certa usurpari, docent loci et au-

auctores quos laudavi ad Soph. Philoct. 180. Atque sic utique accipiendum M. 32. d. *Ἴσως μὰ Δί' οὔ*: nec non 26. a. *Ἴσως νὴ Δία*, quod non, ut male olim censebam, ad id solum spectat *διδακτὸν εἶναι ἀρετήν*, sed ad totum illud, *εἴπερ ἐπιςήμη κ. τ. ε.* quod verissimum esse ipse Socr. mox (b.) dicit.

Καθάπτεσθαι verbis tangere, perstringere C. 14. a.

καί negligenter adnectit ulteriora M. 6. n. 9. (*ita ut*). C. 5. a. (*quippe qui*) vid. not. 1. et Add. — otiosum A. I. n. 4. 6. n. 3. — eadem ratione qua latinum *atque* usurpatur in signif. *similitudinis* C. 8. d. cum Excursu. Sic Ion. p. 531. d. *ἀλλ' οὐχ ὁμοίως πεποιήκασι καὶ Ὅμηρος*. Cf. Valck. ad Herod. 7, 50. Duker ad Thuc. 7, 71. Eodem modo *καὶ* ponitur etiam post ὅ *αὐτός* Herod. 6, 58. *νόμος δὲ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι — ἐςὶ αὐτὸς καὶ τοῖσι βαρβάροισι. καὶ — δή* vid. *δή*. *καὶ μέντοι* A. I. 20. n. 3.

καιρός etiam sine notione temporis est *opportunum* quodque, *commodum, utile*. A. II. 18. a. Sic saepe Xenophon e. g. Hell. 3, 4, 9. *ἐν καιρῷ εἶναί τινι*, utilem esse.

καίτοι A. I. 32. n. 1.

κακοδαίμων, qui dis infensis utitur, M. 10. f.

καλεῖν utrum sine casu, an cum acc. A. II, 20. n. 2.

καλλωπίζεσθαι proprie, exornare se: hinc *ostentare se laudemque captare*, C. 14. d.

καλόν v. *εἰς καλόν*.

κἄν εἰ cum Infin. M. 4. n. 1.

κατὰ μόνας A. I. 22. c. *seorsim, privatim*. Vid. Xen. Mem. 3, 7, 4. Scribitur etiam *καταμόνας*, et melius fortasse, cum dubium sit quodnam substantivum sit intelligendum. *καθ' ἕνα singulatim*. Adjuncta verbo accusativum regenti haec ipsa formula est velut instar accusativi: A. I. 22. extr. *ὃ μὲν ἀθρόους πείθει τὰ αὐτά, ὃ δὲ καθ' ἕνα*. *κατά* c. gen. non semper est *contra*, sed in universum quoque significat *circa, de*. Vid. Reisk. Ind. Demosth. Sic M. 8. d. *κατὰ παντὸς σχήματος τοῦτο λέγω*. 5. a. *εἴπερ ἔν γέ τι ζητεῖς κατὰ πάντων*. 25. b. *οὕτω δὴ κατὰ πάντων εὑρεῖν ἔςι*.

κατάγειν λόγον M. 14. n. 3.

κατάγελως derisio; sed C. 5. d. cum Cornario vertendum *ridicula catastrophe*.

καταγιγνώσκειν τινὸς cum *ὅτι* vel cum Inf. *deprehendere, animadvertere*, fere in partem deteriorem, ut Xen. Cyrop. 6, 1, 36. (20.) *αὐτὸς ἐμαυτοῦ κατέγνων μὴ ἂν καρτερῆσαι*. Sic A. II. 10. a. et cum *ὅτι* M. 9. b.

καταμέμφεσθαι c. acc. M. 2. a. et sic Xenoph. semper, vid. Sturz.

κατατείνειν componere, adornare M. 24. d.

κατασημαίνεσθαι sigillo obsignare, id quod in seris et claustri quoque fiebat. M. 25. c.

κατατρίβειν terere (vestimenta) gestando A. I. 21. b.

κατηγορεῖν in universum *indicare, exponere* A. I. 4. a.

κατορθοῦν nunquam valet *erigere*, sed sive absolute sive cum accus. (*πολλά, μεγάλα πράγματα*) *rem prospere gerere* M. 41. c. et d.

κε-

κελευστής *hortator* (Plaut. Merc. 4, 2, 5.) remigum, qui signa dat. A. I. 44. b.

κινδυνεύειν. Hoc verbum quod alias significat, *periclitari*, ex ea quae sine dubio primaria fuit vocis κίνδυνος notio, *casus, fors*, derivatam habet hanc etiam vim, qua κινδυνεύει valet, *fieri potest ut*, atque inde, *verisimile est, videtur*; neque tantum de re sinistra, ut M. 37, d. κινδυνεύομεν φαῦλοί τινες εἶναι ἄνδρες *homines nihili videmur esse*, sed de minime molesta, ut M. 1. e. 10. e. et g. 41. c. (κινδυνεύει οὕτως ἔχειν, *so wirds wol sein*), immo fausta et jucunda, ut C. 2. b. κινδυνεύεις ἐν καιρῷ τινι οὐκ ἐγεῖραί με: A. II. 9. a. κινδυνεύει φρόνιμός τις εἶναι.

κνῖσσα, κνῖσα A. II. 21. n. 1.

κοινός *qui sui copiam facit.* Xenoph. Ven. 13, 9. οἱ δὲ φιλόσοφοι πᾶσι κοινοὶ καὶ φίλοι. Sic igitur M. 28. b. ἀποφαίνειν αὐτὸν κοινὸν τῷ βουλομένῳ μανθάνειν. κοινῇ βουλῇ elliptica formula: *age, communi consilio agamus in hac re.* A. I. 32. a. 42. a. vid. not. Cf. C. 10. d. τούτοις οὐκ ἔξ. κοινῇ βουλῇ. Sed κοινῇ solum, ut κοινῇ σκοπεῖν, ἐπισκέψασθαι (C. 6. d. 9. d.), εὐχὴν ποιήσασθαι (A. II. 9. a.), πράττειν, σώζειν etc. (vid. L. Bos p. 40. 50.), non ad ellipsin vocis βουλῇ, γνώμῃ vel similis revocandum est, sed inter adverbia quae, ex ellipsi utique, sed antiqua et obscurata, formam dativi feminini asciscunt. V. Gramm. §. 102, 3. τὸ κοινὸν τῆς πόλεως C. 11. n. 2.

κόρη 1) *puella*, quae Latinis etiam *pupa*; 2) *pupa* h. e. imaguncula (Puppe); 3) pupilla. Hinc intellige A. I. 57. d.

κορυβαντιᾷν Crit. extr. not.

κόσμιος, κοσμιότης M. 26. e. C. 15. c. A. I. 38. a. Vid. ad ὑπερήφανος.

κρήγυος *bonus, utilis* A. I. 17. n. 5.

Λάβρος, λαβρότερον Exc. ad A. II.

λαμβάνεσθαι c. gen. personae A. I. 7. a. *arripere aliquem*, manum ejus arripere. A. II. 17. a. ὅταν λάβηται (ἡ ποιητική) ἀνδρὸς φθονεροῦ *cum forte incidit in —, occupat —.*

Λάρισα, Λάρισα M. I. n. 3.

λέγειν τι *verum dicere.* C. 6. d. οἱ οἰόμενοί τι λέγειν *qui vera* (non nugas aliquas) *se dicere existimabant.* M. 30. d. καὶ ἴσως τι λέγεις (*und du magst wol recht haben*). οὐδὲν λέγειν *nihil* (*veri*) *dicere, falli.* ibid. et 12. extr.

λήψεις, rariori signif., *vectigalia, reditus* A. I. 39. c.

λόγος, *sermo*: et apud Platonem quidem omne quod ratiocinando et disceptando deducitur, sive voce id fiat revera sive cogitatione. Unde, pro sententiarum nexu, vel *ratiocinatio* vel *disputatio* vel *quaestio* reddi potest haec vox. Ita dispice locum C. 6. a. b. c. Exemplum autem λόγου, qui mente tantum fit, habes A. I. 1. d. C. 9. b. ὁ λόγος αἱρεῖ idem quod Horatio (1 Sat. 3, 115. 2, 3, 250.) *ratio vincit* s. *evincit*, eo fere verbi αἱρεῖν sensu quo in judiciis dicitur αἱρεῖν τινά, convincere, vel etiam αἱρεῖν δίκην, causam obtinere. ἕνεκα λόγου C. 6. c. (p. 89.) *disputationis gratia* (um etwas zu reden zu haben): vid. et locum e Lachete in not. 7. ad Alc. II. 3. ἀνὰ λόγον τούτοις A. II. 13. d. *eadem ratione, qua haec.* Quae formu-

mula sio etiam scribi solet, ἀνάλογον: perperam: non enim est neutrum adverbiale adjectivi ἀνάλογος, sed adjectivum hoc potius effictum est ex formula illa; quam ipsam si junctim scribere malumus, ἀναλόγον scribendum, ut παραχρῆμα, διαπαντός, et sim.

Μᾶ negat A. I. 13. n. 7.

μακάριος, derivatum a *μάκαρες*, dii (v. Ruhnk. Ep. Cr. I. p. 85.), sicut δαιμόνιος a δαίμων, deus; unde *divinum* utrumque significat et blandae appellationi inservit, ὦ *μακάριε* C 9 d. A. I. 41. d. et al. ὦ δαιμόνιε M. 30. b. C. 3. a. etc. Praeterea *μακάριος*, *beatus*, saepe ad ingenium potissimum spectat, ut in Menex. p. 249. d. ubi *μακαρία* dicitur Aspasia, quae sermones ejusmodi componere valeat: atque sic M. 1. e.

μάλιστα numeris additum a Thucydidis scholiasta ad 3, 92. 7, 30. explicatur κατ' ἀκρίβειαν: vid. Gramm. §. 137. in v. Hinc interrogativis additum post latiorem definitionem, *accuratius* inquirit: C. 1. a. πηνίκα *μάλιστα*; (*welche Zeit denn eigentlich?*) τί *μάλιστα* interrogatio mirabunda M. 13. d. ὅτι *μάλιστα*, *quam maxime;* hinc: εἰ καὶ ὅτι *μάλιστα si vel maxime* (nos, *wenn auch wirklich*) M. 14. a. *μάλιστα δέ* praecedente in priori membro τέ, M. 32. not. 1.

μᾶλλον δέ (*sed ut verius dicam* C. 5. e.) et *μᾶλλον μέν* distinguuntur A. I. 42. n. 3.

μάργος A. II. 18. b. not.

μεγαλοπρεπής, *splendidus*, *magnificus*, *μεγαλοπρέπεια* magnificentia M. 5. d. *μεγαλοπρεπῶς σοφὸς* splendide sapiens, M. 33. b. — *ἀποκρίνεσθαι*, *grandi fiducia*, M. 1. c.

μεγαλοψυχία, *magnanimitas*, A. II. 5. b. et 22. d inter honestiora *amentiae* vocabula recensetur; quod quo sensu fiat e posteriori potissimum loco apparet.

μελέτη exercitatio, *praeparatio* M. 7. b.

Μέλητος non *Μέλιτος* not. 7. ad M. 26.

μέλλειν. τί ἔμελλον ποιεῖν; quid facere poteram, debebam? A. I. 14. d. εἰ *μέλλει τι* αὐτοῦ ὑγιὲς εἶναι „si volumus —" (*wenn etwas gutes dran sein soll*)." *μέλλειν* de incerto eventu A. II. 7. not. 1, 8. c.

μέν in interrog. M. 15. n. 9. *μέν* duplex, vid. *δέ* *μέν* et *δέ* in uno colo C. 3. n. 3.

μέντοι vid. in *οὐ*, et *καί*.

μέρμερος not. 1. ad A. II. 18.

μέρος. τὸ σὸν *μέρος quantum quidem in te est* C. 5. b. 11. b. 16. b. ἐν τῷ *μέρει vicissim* M. 30. extr.

Μεσήνη, *Μεσσήνη* A. I. 38. n. 8.

μεταδιδόναι c. gen. et c. acc. A. I. 59. n. 3.

μετελθεῖν, *μετιέναι τὸν λόγον* M. 6. c. *persequi sermonem* i. e. reliqua explicare: vid. Phaedo. p. 88. d. et ibi Heind.

μέτριος proprie, moderatus, modestus. Sed in universum, ut *ἐπιεικής*, dicitur de homine *probo* et *sapiente* et de iis quae talem decent. Ita *μέτρια ἔργα* apud Hesiodum s. 306. sunt *bona*, *utilia*: vid. ibi Graevium. Hinc *μέτρια λέγειν* in Phaedone p. 87. d. est *recte* et rationi convenienter loqui; et, ita inquirere, est, *μετρίως σκοπεῖσθαι* C. 6. c.

μή

μή et οὐ in una propositione inter se commutata M. 21. not 1.
ἀγαθοὶ ἢ μὴ ἄνδρες, — ὁπότε καὶ (ὁπότε) μή, et sim. M. 31. b. A. I. 13. n. 6. it. not. 2. ad M. 21. μὴ φάναι v. φάναι. μή, suppresso altero membro cum ἀλλά, (aut secundum alios μή in hyperbato) C. 8. n. 1. μή interrogat, in re ab altero haud dubie negatida: *numquid?* M. 11. c.

— μή et, quod fortius negat, μή οὐ redundat post verba negationem continentia: M. 26. b. ἀνατίθεμαι (retracto) μὴ οὐ καλῶς λέγεσθαι, quasi dicas „retracto„ ita ut nunc statuam non bene dici"; neque minus tamen eodem sensu etiam sine negatione Xen. Mem. 1, 1, 44. ἀνατίθεμαι, ὅσα τύραννος μὴ πείσας γράφει, νόμον εἶναι. Vid. Gramm. §. 135. Obs. 9.

— μή, omisso antea φοβοῦμαι sive ὅρα (quod et additum habes A. I. 36. a. A. II. 3. c.) *vereor ne, suspicor*: vid. Gramm. §. 135. Obs. 5.: frequentissime in sententia negativa: M. 33. c: μὴ οὐκ ἦ διδακτόν *vide ne doceri non possit*: adde 34. b. C. 9. b. et c. Sic et M. 26. a. μὴ οὐκ ἐν τῷ ὥρᾳ μόνον δέῃ δοκεῖν, *suspicor, arbitror, id non antea tantum nobis ita videri debere*. Et paulo ante μὴ τοῦτο οὐ καλῶς ὡμολογήσαμεν cum *Indicativo*, ubi vid. not. uti et ὅρα μή cum Indic. A. II. 3. not. Dicitur etiam ὅπως μή M. 9. extr. (et iisdem verbis de Rep. 6. p. 506. d.) ὅπως μὴ οὐχ οἷός τ' ἔσομαι *vereor ne non valeam*: quod notabile, quoniam ipsa verba *verendi* certe cum ὅπως non *construuntur*: *cavendi* sensu vide eandem formulam ap. Hoogev. p. 571. Zeun. ad Vig. p. 435. a.: de futuro autem conf. ὅπως. μή pendens ab ἀπορεῖν vid. h. v.

— μή μοι — M. 6. c. vid. not.

— μὴ μόνον non sequente ἀλλὰ καί A. II. 6. n. 5.

μηδὲ et οὐδὲ περὶ ἑνός et sim. A. I. 18. n. 6.

μνᾶ (A. I. 40. b.) *mina*, sexta pars talenti, continens C drachmas. L minae ex calculo Barthelemii aequiparant 4500 libras francicas (circiter 1125 thaleros nostrae monetae).

μοῖρα portio, sors. ἐν μείζονι μοίρᾳ εἶναι C. 12. f. *superiorem locum apud aliquem obtinere.*

μόνος v. κατὰ μόνας.

μορμολύττεσθαι terriculamenta objicere, C. 6. b.

μόρος. Hom. ὑπὲρ μόρον *contra quam in fatis erat* A. II. 3. extr.

μουσική litteras et artes humaniores complectebatur, ex eaque et γυμναστικῇ omnis constabat liberalis educatio. C. 12. d.

μοχθηρός, plane ut πονηρός, proprie aerumnosus: unde de corpore *aegro et vitioso* C. 8. a. et in universum *vitiosus, malus, inutilis* M. 29. b. 30. c. A. I. 17. e. A. II. 8. b.

μυεῖσθαι. M. 9. e. cum not.

Ναί post interrog. per ἄλλος τις A. I. 51. n. 3. Cf. ἄλλο τι.

νάρκη M. 13. n. 1.

νεανικός *strenuus, fortis*, A. I. 2. a. de genere.

νοερός A. I. 58. n. 1.

νοῦς, mens usurpatur fere de *intelligentia* quoque et de facultate τοῦ νοεῖν (*Verstand, Einsicht*). Hinc fit ut ἄνευ νοῦ, οὐδενὶ ξὺν νῷ non modo, ut A. II. 14. a. C. 9. a., de

iis qui *temere, stupide* agunt usurpetur; sed *νοῦς*, quanquam non sine *παραδοξία*, opponatur etiam *ingenio*, ut M. 41. c. *νοῦν μὴ ἔχοντες* 42. a. *ἄνευ νοῦ*.

νῦν δή, Platoni imprimis usitata formula, cum praes. *nunc cummaxime*; sed saepius cum praet. idem quod *ἀρτίως*, *paulo ante*, ut M. 5. d. et passim.

Ξύν et inde composita vid. in *σύν*.

Ὁ, ἡ, τό, vid. *τό, τά* et *Articulus*.

ὄγκος, tumor: hinc 1) *amplitudo*, ut generis A. I. 36. a. 2) *fastus*, unde *ὀγκώδης* vid. *ὑπερήφανος*.

ὅδε, τόδε pro adverbio loci, M. 19. n. 1. 26. n. 7. Cf. *οὗτος*.

οἳ pro *εἰς ὅ* s. *εἰς ἅ*, not. 1. ad M. 34.

οἴεσθαι. *οἴομαι* et *οἶμαι* A. I. 5. n. 3. 23. n. 5. *οἶμαι ἔγωγε* post quaestionem negativam rem *affirmat*, „immo ita esse arbitror." C. 7. extr. A. I. 47. c.

— *οἴεσθαι* cogitare, velle, animatum esse; quo pertinent *οἶμαι λέγειν* A. I. 46. not. 4. et *οἶμαι inquam* (cum sua verba aliquis explicat) A. II. 11. a. *οἴει* sermoni recto interpositum cum miratione interrogat M. 32. b. Vid. Heind. ad Theaet. 12. p. 299. Viger. 5, 8, 19.

— *οἴεσθαι δεῖν*, necesse credere: hinc, *propositum habere, velle* M. 21. d. A. I. 4. a. it. M. 35. c. ubi *λέγειν οἴεται δεῖν ποιεῖν δεινούς* verti potest *profitetur*: eodem modo *οὐκ οἴεσθαι δεῖν nolle, prohibere* C. 4. c. Sed A. II. 12. b. 14. c. *οἰηθῆναι δεῖν* non in illum sensum jungendum est, sed *δεῖν* post praecedens *ἀναγκαῖον* redundat.

οἰκεῖν idem saepius est quod alias *διοικεῖν, administrare, gubernare*: M. 3. b. *τὴν οἰκίαν*: A. I. 47. c. d. *τὴν πόλιν*: quibus locis conf. M. 4. d. 28. a. A. I. 46. a. ubi *διοικεῖν*.

οἷος. M. 28. c. *οἵους* pro *οἱ τοιοῦτοι, οὓς* —. M. 42. a. *τοιοῦτος, οἷος ποιῆσαι*, quae plenior est dictio, loco usitatiorum *οἷος* et *οἱόστε*. *οἱόστε* constructioni implexum M. 5. a. *οἱόντε* dub. A. II. 2. n. 2.

οἴχεσθαι M. 1. d. not.

ὀκτώπους M. 16. n. 7.

ὀλίγου pro *ὀλίγου δεῖν, parum abest, fere*, M. 13. d.

ὀλίγως not. ad A. II. 19.

ὅμοιος καὶ — vid. *καί*. *ὅμοιός εἰμι* cum dat. participii, pro *ἔοικα* vel *δοκῶ* cum inf. M. 13. e. 38. a.

ὁμολογεῖν dicitur 1) cum duo vel plures *unanimiter censent* vel *statuunt*, ut M. 38. a. et saepius; hinc in passivo 36. c. *ὁμολογοῦνται διδάσκαλοι* et *ὁμολογοῦνται ἐπίστασθαι, omnium consensu censentur* *: cf. Xen. Cyrop. 1, 3, 18. (15.) *ἀλλ' οὐ ταὐτὰ παρά τε τῷ παίππῳ δίκαια καὶ ἐν Πέρσαις ὁμολογεῖται*: 2) cum de uno, vel una parte, respectu alterius dicitur, significat *concedere, fateri*: C. 14. e. *ἄλλο τι ἢ ὁμολογοῦμεν*; 3) cum de re facienda agitur, tum inter plu-

* Corrigatur pessimus error in novissima quoque meae grammaticae editione §. 138. I. 4. ubi hunc ipsum locum attuli, verbum autem *ὁμολογοῦνται* sensu medio explicavi, *ipsi de se confitentur*.

res valet *paciſci* (*συντίθεσθαι, ausmachen*) C. 12. a. *ἦ καὶ ταῦτα ὡμολόγητο ἡμῖν τι καὶ σοί; an de his inter nos convenit?* 4) de altera parte autem erga alteram *ὁμολογεῖν τινί τι promittere*: C. 10. extr. *ἃ ἂν τις ὁμολογήσῃ τῳ*, vel cum Infin. Praesentis vel Futuri vid. C. 13. c. cum not. 4. 14 not. 3.

ὁπηνίκα v. *πηνίκα*.

ὁποῖος pro *ποῖος* (conf. Relativa); A. I. 15. a. *ἐν ὁποίῳ χρόνῳ ἐξευρών;* 43. n. 1. Cf. M. 14. n. 1. 23. not. 1. extr.

ὁπότε quandoquidem A. II. 9. c. — an pro *ut aliquando* A. I. 33. n. 3.

ὅπως structura. A. II. 1. n. 2. *ὅπως* pro *ὁπωσδή* C. 11. a. (*weglaüfen, oder wie mans nennen ſoll*). *ὅπως μή* vid. *μή*.

ὁρᾶν. *ὅρα δή cave* (ſieh dich vor) A. I. 3. c. Vid. *μή*.

ὀρθοῦν non ſolum *erigere* ſignificat, ſed etiam erectum ſervare, labi vel deprimi non ſinere: ſic Lach. p. 181. a. *τὸν πατέρα* et *τὴν πατρίδα*: et 41. c. *τὰς πόλεις*, respublicas *proſpere gerere;* quo et ſpectare videtur quod neſcio unde habet Steph. in Thes. *πόλις ὀρθουμένη* vertitque *civitas recte conſtituta*, minus bene, quantum e part. praes. colligo.

ὀρτυγοτρόφος A. I. 34. not. 1.

ὅς vid. Relativa. *ὅς* pro *οἷος* M. 30. n. 3.

ὅσον, praeced. *τοσοῦτον*, tantum *ut* — M. 28. d. *ὅσῳ* et *ὅσῳπερ* Exc. ad A. II. p. 205.

ὅστις, ὅ,τι v. Relativa.

ὅτι post verba *dicendi* poni ſolet ante ſermonem rectum M. 6. n. 6. C. 11. c. *ὅτι Ἡδίκει γάρ* — 12. a. *ὅτι Ὦ Σώκρ.* et alibi. *ὅτι* ante Inf. A. I. 5. n. 4. *ὅτι μάλιστα* v. *μάλιστα*.

οὐ et *μή* vid. *μή*. *οὐ* in interrog. obl. poſt *εἰ, εἴτε, ἤ*, M. 23. n. 1. *οὐ* redundans relatum ad *ἀπιστεῖν* M. 26. b. vid. Add. *οὐ* voces quasdam non ſolum negat, ſed in contrarium vertit (cf. *φάναι*): ſic imprimis *οὐ πάνυ* non vertendum eſt „non omnino" ſed *omnino non, prorſus non*, ut apparet ex locis quales ſunt M. 10. d. C. 8. c. (*Οὐκ ἄρα, ὦ β., πάνυ —*): ſic igitur intelligenda ſunt etiam M. 2. c. *οὐ πάνυ εἰμὶ μιήμων*, A. I. 49. b. *οὐ πάνυ μανθάνω*. *οὐ μὴ* A. I. 56. a. C. 3. n. 2. *οὐχ ὅπως non modo non* M. 36. c. V. Gramm. §. 137. in fronte.

— *οὔτι που* vid. infra.

— *οὐ μέντοι ἀλλὰ* — M. 22. a. idem quod alias *οὐ μήν, ἀλλά* — (vid. Hoogev. in utr. formula, et cf. ad Alc. I. 20. n. 3.), elliptica ſe ipſum corrigentis locutio, plenius: „nolim tamen; ſed —"; brevius, *attamen*.

οὗ εἶ „ubi es" h. e. quo loco, qua condicione, A. I. 38. b. (Schleierm. *wie du ſtehſt*). Plaut. Capt. 5, 2, 5. *ubi loci fortunae tuae ſint, facile intelliges*.

οὐδέ — *οὐδέ* — A. II. 6. n. 1. *οὐδέ* — *ἑνός* v. *μηδέ*.

οὐδ' οἱ γείτονες αἰσθάνονται A. I. 36. n. 4.

οὐδείς μήποτε C. 3. n. 2. *οὐδὲν ἄλλο* vid. *ἄλλος*. *οὐδεὶς ὅστις οὐ, οὐδὲν ὅ,τι οὐ nemo non, nihil non* (Gramm. §. 135. Obs. 8.) M. 1. d. et paulo ante c. (*οὐδενὶ ὅτῳ οὐ*); et in accus. c. Inf. *οὐδὲν ὅ,τι οὐ σχῆμα εἶναι* M. 6. c. Huic loquendi formae in interrogatione reſpondet, ſuppreſſo itidem verbo *ἔχει*, haec: *οὐδεὶς ὅς ἀρεῖ;* „nemon" erit qui dicat?" C. 15. e. *οὐδεμία μηχανή* (sc. *ἐστί*) cum Inf.

Inf. *fieri non potest ut* A. I. 52. c. Sic Phaedo. p. 86. a. *οὐδεμία γὰρ μηχανὴ ἄλλη εἴη τὴν μὲν λύραν εἶτι εἶναι τὴν δὲ ἁρμονίαν ἀπολωλέναι.*

οὖν relativis junctum pondus his vel asseverationem addit quae secundum locos diversimode reddenda est, ut apparebit conferenti exempla apud Hoogev. 39, 14. sqq. A. II. 9. c. *ὅπερ οὖν οὐδεὶς ἂν οἰηθείη* „quod nemo profecto de se crediderit". Mutta relativum in demonstrativum et opus erit particula *γάρ*. „Hoc *enim* nemo facile de se credidit: et tamen fit: merito igitur de malis quae ignorantia parit queruntur." Est aliquid simile in Homerico illo Il. δ, 243. ubi comparationi Achaeorum restitantium cum hinnulis subditur hoc: *Αἰ γ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον —, Ἐξᾶυτι κ. τ. ε.* quorum sensus est: „Hi enim postquam fessi sunt —, consistunt etc. merito igitur illis vos comparo."

οὔκουν A. I. 21. a. interrogatio mirantis simul et vituperantis (*du wirst doch wol nicht, ich hoffe doch nicht*). Theaet. p. 146. a. Brunck. ad Aristoph. Ran. 522.

οὗτος pro adv. *hic, ecce* C. 4. n. 3. Cf. *ὅδε*.

οὕτως post particip. M. 13. e. bis. A. I. 34. b. 41. a. *οὕτως sic, sine negotio, non praeparatus* A. II. 18. b.

ὄχλος 1) turba: 2) *molestia. δι' ὄχλου γενέσθαι τινί* molestum esse A. I. 1. a.

Παιδαγωγεῖν, quia paedagogi pueros ubique comitabantur, usurpatur de omni *assidua prosecutione*; ita ut etiam ii qui eruditionis indigeant dicantur *παιδαγωγεῖν* illos quos ea de causa prosequuntur. Sic Plato de Rep. p. 600. extr. ait, homines si credidissent posse se ab Homero et Hesiodo ad virtutem juvari, *αὐτοὶ ἂν ἐπαιδαγώγουν* (*αὐτούς*) *ὅπῃ ἥσαν*. Huic gemellus est locus A. I. 61. e.

παράγειν λόγον vel *ῥῆμά τι* v. not. 3. ad M. 14. — *τινὰ seducere, abducere a recto* A. II. 21. b. nam *παρά* in compos. saepe significat id quod perverse, male, temere facit aliquis.

παρακινδυνεύειν temere subire periculum A. II. 23. extr.

παρακρούειν C. 6. e. *decipere* (irre führen). Metaphora ducta a lance in ponderando dolose impulsa, vid. Wolf. ad Demosth. Lept. 60.

παρασκευάζειν. παρεσκεύασμαι paratus i. e. *promptus sum, propositum est mihi* A. II. 23. c. *παρασκευή* in rebus politicis dicitur de eo potissimum apparatu, qualia sunt *factiones hominum, studia populi*, cet. Demosth. c. Macart. p. 1059. Rsk. *νικᾶν οὐδεμίᾳ παρασκευῇ οὐδὲ συνομοσίᾳ*. A. I. 34. b. *πᾶσαν παρασκευὴν παρασκευάζεσθαι* (sich den gehörigen Anhang verschaffen).

παρατείνειν vid. Exc. II. ad Menonem cum Add.

παρήκειν alias in universum valet, *pertingere*: sed A. II. 18. c. *εἰς τὸ παρῆκον τοῦ χρόνου* est, *ad haec usque tempora*, ut praepositio *παρά*, sicut in *παρεῖναι*, sit pro *δεῦρο*: cujus aliud exemplum non novi, nisi in illo forte Sophoclis Aj. 741. *ἔνδοθεν ςέγης ἔξω παρήκειν* ubi, notante scholiasta, *ἡ παρὰ περισσόν*.

πᾶς. παντὸς res cujusvis hominis, cuique facilis, A. I. 50. c. *παντὸς μᾶλλον* proprie „magis quam quodvis aliud" ut verti possit *ante omnia*, ut M. 37. d. *παντὸς μᾶλλον οὖν προσ-*

res valet *pacisci* (συντίθεσθαι, *ausmachen*) C. 12. a. ἦ καὶ ταῦτα ὡμολόγητο ἡμῖν τε καὶ σοί; *an de his inter nos convenit?* 4) de altera parte autem erga alteram ὁμολογεῖν τινί τι *promittere*: C. 10. extr. ἃ ἄν τις ὁμολογήσῃ τῳ, vel cum Infin. Praesentis vel Futuri vid. C. 13. c. cum not. 4. 14 not. 3.

ὁπηνίκα v. πηνίκα.

ὁποῖος pro ποῖος (conf. Relativa); A. I. 15. a. ἐν ὁποίῳ χρόνῳ ἐξευρών; 43. n. 1. Cf. M. 14. n. 1. 23. not. 1. extr.

ὁπότε *quandoquidem* A. II. 9. c. — an pro *ut aliquando* A. I. 33. n. 3.

ὅπως structura. A. II. 1. n. 2. ὅπως pro ὁπωσδή C. 11. a. (*weglaufen, oder wie mans nennen soll*). ὅπως μή vid. μή.

ὁρᾶν. ὅρα δή *cave* (sieh dich vor) A. I. 3. c. Vid. μή.

ὀρθοῦν non solum *erigere* significat, sed etiam erectum servare, labi vel deprimi non sinere: sic Lach. p. 181. a. τὸν πατέρα et τὴν πατρίδα: et 41. c. τὰς πόλεις, respublicas *prospere gerere;* quo et spectare videtur quod nescio unde habet Steph. in Thes. πόλις ὀρθουμένη vertitque *civitas recte constituta*, minus bene, quantum e part. praes. colligo.

ὀρτυγοτρόφος A. I. 34. not. 1.

ὅς vid. Relativa. ὅς pro οἷος M. 30. n. 3.

ὅσον, praeced. τοσοῦτον, tantum *ut* — M. 28. d. ὅσῳ et ὅσῳπερ Exc. ad A. II. p. 205.

ὅστις, ὅ,τι v. Relativa.

ὅτι post verba *dicendi* poni solet ante sermonem rectum M. 6. n. 6. C. 11. c. ὅτι Ἥδικει γάρ — 12. a. ὅτι Ὦ Σώκρ. et alibi. ὅτι ante Inf. A. I. 5. n. 4. ὅτι μάλιστα v. μάλιστα.

οὐ et μή vid. μή. οὐ in interrog. obl. post εἰ, εἴτε, ἤ, M. 23. n. 1. οὐ redundans relatum ad ἀπεῖπεῖν M. 26. b. vid. Add. οὐ voces quasdam non solum negat, sed in contrarium vertit (cf. φάναι): sic imprimis οὐ πάνυ non vertendum est „non omnino" sed *omnino non, prorsus non*, ut apparet ex locis quales sunt M. 10. d. C. 8. c. (Οὐκ ἄρα, ὦ β., πάνυ —): sic igitur intelligenda sunt etiam M. 2. c. οὐ πάνυ εἰμὶ μνήμων, A. I. 49. b. οὐ πάνυ μανθάνω. οὐ μή A. I. 56. a. C. 3. n. 2. οὐχ ὅπως *non modo non* M. 36. c. V. Gramm. §. 137. in fronte.

— οὔτι που vid. infra.

— οὐ μέντοι ἀλλὰ — M. 22. a. idem quod alias οὐ μήν, ἀλλὰ — (vid. Hoogev. in utr. formula, et cf. ad Alc. I. 20. n. 3.), elliptica se ipsum corrigentis locutio, plenius: „nolim tamen; sed —"; brevius, *attamen.*

οὗ εἶ „ubi es" h. e. quo loco, qua condicione, A. I. 38. b. (Schleierm. *wie du stehst*). Plaut. Capt. 5, 2, 5. *ubi loci fortunae tuae sint, facile intelliges.*

οὐδέ — οὐδέ — A. II. 6. n. 1. οὐδέ — ἑνός v. μηδέ.

οὐδ' οἱ γείτονες αἰσθάνονται A. I. 36. n 4.

οὐδείς μήποτε G. 3. n. 2. οὐδὲν ἄλλο vid. ἄλλος. οὐδείς ὅστις οὐ, οὐδὲν ὅ,τι οὐ *nemo non, nihil non* (Gramm. §. 135. Obs. 8.) M. 1. d. et paulo ante c. (οὐδενὶ ὅτῳ οὐ); et in accus. c. Inf. οὐδὲν ὅ,τι οὐ σχῆμα εἶναι M. 6. c. Huic loquendi formae in interrogatione respondet, suppresso itidem verbo ἔχει, haec: οὐδεὶς ὅς ἐρεῖ; „nemon" erit qui dicat?" C. 15. e. οὐδεμία μηχανή (sc. ἐστὶ) cum Inf.

Inf. *fieri non potest ut* A. I. 52. c. Sic Phaedo. p. 86. a. *οὐδεμία γὰρ μηχανὴ ἂν εἴη τὴν μὲν λύραν ἔτι εἶναι τὴν δὲ ἁρμονίαν ἀπολωλέναι.*

οὖν relativis junctum pondus his vel asseverationem addit quae secundum locos diversimode reddenda est, ut apparebit conferenti exempla apud Hoogev. 39, 14. sqq. A. II. 9. c. *ὅπερ οὖν οὐδεὶς ἂν οἰηθείη* „quod nemo profecto de se crediderit". Muta relativum in demonstrativum et opus erit particula *γάρ*. „Hoc *enim* nemo facile de se credidit: et tamen fit: merito igitur de malis quae ignorantia parit queritur." Est aliquid simile in Homerico illo Il. δ, 243. ubi comparationi Achaeorum restitantium cum hinnulis subditur hoc: *Αἵ τ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον —, Ἑξᾶσι κ.τ.ε.* quorum sensus est: „Hi enim postquam fessi sunt —, consistunt etc. merito igitur illis vos comparo."

οἷμαι που A. I, 21. a. interrogatio mirantis simul et vituperantis (*du wirst doch wol nicht, ich hoffe doch nicht*) Theaet. p. 146. a. Brunck. ad Aristoph. Ran. 522.

οὗτος pro adv. *hic, ecce* C. 4. n. 3. Cf. *ὅδε*.

οὕτως post particip. M. 13. e. bis. A. I, 34. b. 41. a. *οὕτως sic, sine negotio, non praeparatus* A. II. 18. b.

ὄχλος 1) turba: 2) *molestia. δι' ὄχλου γενέσθαι τινί* molestum esse A. I. 1. a.

Παιδαγωγεῖν, quia paedagogi pueros ubique comitabantur, usurpatur de omni *assidua prosecutione*; ita ut etiam ii qui eruditionis indigeant dicantur *παιδαγωγεῖν* illos quos ea de causa prosequuntur. Sic Plato de Rep. p. 600. extr. ait, homines si credidissent posse se ab Homero et Hesiodo ad virtutem juvari, *αὐτοὶ ἂν ἐπαιδαγώγουν* (*αὐτοὺς*) *ὅπῃ ἦεσαν*. Huic gemellus est locus A. I. 61. e.

παράγειν λόγον vel *ῥῆμά τι* v. not. 3. ad M. 14. — *τινὰ seducere, abducere a recto* A. II. 21. b. nam *παρά* in compos. saepe significat id quod perverse, male, temere facit aliquis.

παρακινδυνεύειν temere subire periculum A. II. 23. extr.

παρακρούειν C. 6. e. *decipere* (irre führen). Metaphora ducta a lance in ponderando dolose impulsa, vid. Wolf. ad Demosth. Lept. 60.

παρασκευάζειν. παρεσκεύασμαι paratus i. e. *promptus sum, propositum est mihi* A. II. 23. c. *παρασκευή* in rebus politicis dicitur de eo potissimum apparatu, qualia sunt *factiones hominum, studia populi*, cet. Demosth. c. Macart. p. 1059. Rsk. *νικᾶν οὐδεμίᾳ παρασκευῇ οὐδὲ συνωμοσίᾳ*. A. I. 34. b. *πᾶσαν παρασκευὴν παρασκευάζεσθαι* (sich den gehörigen Anhang verschaffen).

παρατείνειν vid. Exc. II. ad Menonem cum Add.

παρήκειν alias in universum valet, *pertingere*: sed A. II. 18. c. *εἰς τὸ παρῆκον τοῦ χρόνου* est, *ad haec usque tempora*, ut praepositio *παρά*, sicut in *παρεῖναι*, sit pro *δεῦρο*: cujus aliud exemplum non novi, nisi in illo forte Sophoclis Aj. 741. *ἔνδοθεν ζέγης ἔξω παρῆκεν* ubi, notante scholiasta, *ἡ παρὰ περισσόν*.

πᾶς. παντός res cujusvis hominis, cuique facilis, A. I. 50. c. *παντὸς μᾶλλον* proprie „magis quam quodvis aliud" ut verti possit *ante omnia*, ut M. 37. d. *παντὸς μᾶλλον οὖν*

προσεκτέον τὸν νοῦν ἡμῖν αὐτοῖς: sed major exemplorum pars ostendit, nihil esse nisi graviorem affirmationem, *omnino, sine omni dubio*: M. 13. e. ἀλλὰ παντὸς μᾶλλον αὐτὸς ἀπορῶν καὶ τοὺς ἄλλους ποιῶ ἀπορεῖν. C. 10. b. παντὸς μᾶλλον οὕτως ἔχει. Cf. Zeun. ad Vig. 7, 8, 4.

πίνθος vulgo est luctus; sed Pindarus magis proprie vocem usurpat de ipso *malo*, ut nostrum *Leiden*; et in loco quidem M. 14. e. ipsa *culpa*, tanquam morbus et *corporea pestis* (Virg. Aen. 6, 737.) intelligitur.

περί cum genit. ubi alias genitivus solus, M. 26. n. 10. περί τι εἶναι *spectare, pertinere ad* — C. 8. b.

περιίσταται, περιέστη (res, velut volvendo se) eo cessit, devenit: Demosth. Mid. 31. τὸ πρᾶγμα εἰς ὑπέρδειγόν μοι περιέστη: et simpliciter, τὸ ἐναντίον περιέστηκεν M. 1. d. *contrarium evenit.*

πεττευτικά A. I. 15. n. 4.

πηνίκα cum correlativis suis non in universum de tempore sed de *temporis momento* usurpatur: A. I. 5. b. περιέμενον ὁπηνίκα (*ich erwartete den Augenblick, da*—) A. II. 23. b. τοτηνικαῦτα ἤδη illo tempore demum, non prius. Hinc de diei hora C. 1. a. πηνίκα; *quaenam hora?* τηνικάδε *tam mane.* Phaedo. p. 76. b. αὔριον τηνικάδε (*morgen um diese Zeit*).

πιστεύειν λόγῳ ἀληθεῖ εἶναι M. 15. n. 6.

πλέθρον in *mensura longitudinis* est sexta stadii pars, quae est C pedum Graecorum, quorum unus est 11½ digitorum Parisiensium. Hinc in *mensura quadrata* cum plethrum sit decies M pedum quadratorum (qui aequiparant 8933 pedes quadr. Parisienses vel 9559 Rhenanos) aequiparant CX jugera Magdeburgica (Magdeburger Morgen, von 180 rheinl. □ Ruthen jeder). Confecit nobis hos numeros *Ideler.*

πλείων. πλέον τί μοί ἐστι πρὸς — *profeci aliquantum ad* — A. I. 6. a. Sic etiam πλέον τι ποιεῖν *proficere* (etwas ausrichten) C. 17. τὰ πλείω *saepius, plerumque* A. II. 12. a. 15. d. sicut τὰ πολλά, saepe.

πνεῖν. πεπνύσθαι animatum esse, vivere: hinc *sapientem esse*, Homericum. M. 42. b.

ποδαγρᾶν an -ῶν A. II. 4. n. 2.

ποιεῖν. A. I. 21. b. οἷον τοῦτο ποιεῖς, mirandi formula, in qua ποιεῖν cum reprehensione dicitur de sermone alterius: ut Charm. p. 166. οἷον ποιεῖς, ἡγούμενος —. Neque male confert Gedikius nostratium illud: *Das machst du gut!* ποιεῖν *fingere, exhibere* (darstellen) in poëmate A. II. 24. b. ποιεῖν dub. A. II. 13. c.

ποίημα *opus* quodcunque: M. 39. c. de statuis.

ποιητικοί *poetae* M. 41. d.

ποικίλον, οὐδέν M. 8. n. 6.

ποῖος. τὸ ποῖόν τι —; A. I. 57. n. 2.

πολιτεύεσθαι C. 14. c. d. e. A. II. 3. c. *civem esse.*

πολιτικός. Cic. de Fin. 5, 23. *Cum sic hominis natura generata sit, ut habeat quiddam innatum quasi civile atque populare, quod Graeci πολιτικὸν vocant; quicquid aget quaeque virtus, id a communitate et ea, quam exposui, caritate atque societate humana non abhorrebit.* Apposui haec Ciceronis verba, ne quis vulgari ubique ac nimis

nimis angusto sensu hanc vocem intelligat, qua ratione parum conveniret locis M. 35. d. 41. a.

πολλάκις A. I. 49. a. Hoc quidem loco possit aliquis proprium vocis πολλάκις sensum servare velle: sed collatis exemplis quae attulit Heind. ad Phaedo. 11. sentiet, jam firmum fuisse usum quo post voces, εἰ, ἐάν, μή adverbium πολλάκις significat *forte*. Atque ad philosophicum quoque nostri loci sensum longe praestat ea significatio. Nam non hoc verendum est ne *saepe*, sed ne, se ipsum ignorans, *omnino* aliarum rerum curam quis gerat loco sui ipsius. Originem autem locutionis studiosi cognoscent ex loco Virgilii in quo cognatus quidem, non tamen prorsus idem usus est, Aen. 1, 148. *Ac veluti magno in populo cum saepe coorta est Seditio*: ubi Servius quoque: „saepe, ut fieri solet": eoque referenda Glossa Isidori: *Consaepe* (leg. *Cum saepe*), *ut adsolet*. Sed vox *saepe* vim suam revera ibi servat. Parum enim refert an verba ita jungas „Ac veluti saepe, cum —" an ita explices „Ac veluti cum, quod saepe accidit, —". In graeca dictione autem posterior ratio sola valet.

πολύς. πολλοὶ καὶ — ante adjectiva M. 31. n. 2. πλείων vid. seorsim.

πομπὰς δωρεῖσθαι θεοῖς A. II. 19. c. dictum ob magnificentiam et splendorem pomparum.

πόρος via, modus acquirendi: sed M. 11. d. et. e. ubi ἀρετὴ dicitur iste πόρος, *facultatem* potius acquirendi et ipsam acquisitionem significat.

που additur in re non satis certa, *ni fallor*, *opinor* (wol), ut A. I. 10. c. („ego, opinor, respondi id, quod usquequaque recte habet"); C. 10. c. τὸ γάρ που κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν διαφέρει, ubi fieri poterat ut alter differentiam aliquam statueret; M. 20. d. δίκαιος γάρ που εἰ εἰδέναι —, ubi excipere aliquid poterat Meno: additur item quando cum incertitudine aliqua verba alterius repetimus, ut M. 7. extr. ὅτι σχῆμά που ἐστὶ κατὰ τὸν σὸν λόγον, ὃ δὴ χρόᾳ ἔπεται. Unde urbane adhibetur etiam in rectissima, maxime ad declarandum, nos antequam in argumentando progrediamur expectare dum alter rem affirmet sive recordetur, e. g. C. 2. a. τῇ γάρ που ὑγιείᾳ —. A. I. 29. a. Τότε που ἐπιχειροῦμεν —. 51. b. ἀκυτοκόμος τέμενε που —. M. 12. e. ἀπεβάλλομέν που — M. 8. c. ἀλλὰ σύ γέ που —, ubi voce που hoc dicit S. „sed tu, opinor, tam argutas discriminationes non facis." Adde not. 9. ad M. 15. et cf. Hoogev. 46, 10. 11.

πρᾶγμα. ὅ,τι ποτ' ἐστὶ τὸ σὸν πρᾶγμα, quid in animo habes (*was du vorhast*) A. I. 3. a. τὸ τοῦ Σωκρ. πρᾶγμα ἄψυχον φανεῖται, pro quo dici etiam poterat τὸ τοῦ Σωκράτους h. e. ipse Socrates et quod ad eum spectat C. 15. c. πράγματα negotia molesta: — ἔχειν negotia sibi facessere A. I. 32. b. — παρέχειν τινὶ negotia facessere, molestiam exhibere C. 4. a. M. 27. c. et fortius, πράγματα προστάττειν M. 9. a. πράγματα in civitate, *summa rerum*, *imperium* A. I. 4. d. Sic et Latini, e. g. Tacit. 1. Ann. 5. *excessisse Augustum et rerum potiri Neronem*. πράττειν τι *data opera agere*, *unice agere*: C. 7. a. γυμναζόμενος ἀνὴρ καὶ τοῦτο πράττων. Xen. Hell. 4, 8, 22. δεῖ, πρὸς

ᾧ εἴη ἔργῳ, τοῦτο ἔπραττεν. πράττειν τι de ratione vivendi vid. τυγχάνειν.

— πράττεσθαι, ut pecuniam, *exigere*: hinc μισθὸν πράττεσθαι M. 27. 28. mercedem exigere et capere.

πρεσβεύειν, τὸ τιμᾶν (magni facere) παρὰ Πλάτωνι. Pollux 2, 12. — C. 6. b.

προδρομή A. I. 21. not. 3.

προξενεῖν, verbum proprium de officio *hospitis publici*, τοῦ προξένου, qui alius civitatis cives in sua excipiebat. Inde verbum saltem translatum etiam ad res privatas, ut A. I. 13. b. προξενεῖν τινά τινι *conciliare, tradere alicui.*

προσαναπληρώσασθαι M. 19. a. est, ut figura ibi docet, praeter tria quadrata, quae jam adsunt, quartum quoque *addere, implendo* locum, qui ei relictus est.

προσαπολαύειν v. ἀπολαύειν.

προσβιβάζειν. In hoc verbo, quando pro προβιβάζειν positum videtur, rectius praepositio refertur ad id quod attingere propositum est, ut M. 6. a. Conf. προσβαίνειν in Soph. Philoct. 42.

προσέχειν, idem quod plenius προσέχειν τὸν νοῦν, *attendere*; item *intentum esse, multum tribuere* (worauf halten) A. I. 38. b.

προσομολογεῖν M. 8. b. idem quod ὁμολογεῖν, *concedere, confiteri* (zugestehn).

προσποιεῖσθαι sibi acquirere, et, sibi vindicare: hinc cum Inf. idem quod ἀντιποιεῖσθαι, sed cum notione *sibi arrogandi* M. 27. c.

ἃ προστυχών A. II. 11. c. idem quod ὃ ἐντυχών ibid. b. Hinc A. II. 17. a. οὐ τοῦ προστυχόντος εἶναι *non cujuslibet esse, non cuique contingere.*

προσφέρειν *admovere, adhibere, praebere*, ut cibum, medicamentum, cet.; hinc metaph. A. II. 23. b. προσφέρεσθαί τινι *agere cum aliquo, uti aliquo* A. I. 3. c.

οἱ πρότερον et οἱ πρότεροι M. 31. n. 1. Conf. A. I. 35. extr. τὴν Αἰακοῦ τοῦ ἔτι προτέρου, quod tamen, cum ad nomen relatum sit, ad illorum normam non redigam.

προτιθέναι de jussu leniori, ut patris, oppositum τῷ ἐπιτάττειν de tyranno C. 13. c. προτίθεσθαι *ponere*, unde proficiscatur argumentatio, M. 14. a.

προτοῦ not. 1. ad A. I. 14.

προύργου, *quod in rem est, conferet, viam facit* M. 18. b. 22. c. alibi.

προφήτης A. II. 20. n. 2.

πρώ, πρωΐ, πρῴ Crit. init.

σκευάριον usurpatur maxime ut deminutivum a σκεῦος, ac vasculum significat: sed A. I. 21. b. pluralis legitur ita ut ad apparatum *vestiarium* vocabulum spectet (cf. not.) derivandumque videatur a voce ἡ σκευή, quae saepe sensu *vestimenti* occurrit, ut C. 15. d. Nimirum horum vocabulorum omnium vis primaria latius patet, ita ut ἡ σκευή de omni apparatu, τὰ σκεύη autem et τὰ σκευάρια de impedimento et supellectili omnis generis usurpetur. Vid. Aristoph. Ran. 172. ubi σκευάρια dicuntur stragulae cet. Apponam verba Scholiastae ad nostrum locum: (τὰ

(τὰ σκευάρια) σημαίνει τρία, ἢ τὰ σκεύη κομῳδῶς, ἢ τὴν τρυφήν, ἢ ὡς νῦν (i. e. hoc loco) τὰς σκευὰς τῶν κωμικῶν καὶ τραγικῶν, ὅ ἐστι τὰ ἐνδύματα. Qui cur de apparatu pomissimum scenico hic quidem cogitet, et cur τὴν τρυφήν, luxum, ut peculiarem aliquam vocis σκευάρια significationem recenseat, non perspicio.

σκυθρωπάζειν *frontem adducere* A. II init.

σμῆνος M. 3. d.

σοφιστής: οἱ σοφιταὶ *eruditi, doctrinarum magistri* M. 19. d. Neque diversum quid significabat hoc vocabulum quando Protagoras, Gorgias aliique, quos tanquam peculiari illis nomine sophistas posterior aetas vocabat, tempore Socratis ita dicebantur, ut M. 28. c. Eosdem autem ipse Socrates, non sine ironia, τοὺς σοφοὺς saepe dicit, e. g. M. 8 a.

σσ an σ vid. κνῖσσα, Λάρισσα, Μεσήνη.

συμβαίνειν alias verbo εἶναι ita conjungitur, ut συμβαίνει εἶναι vel συμβαίνει ὦν per ubertatem quandam orationis sit loco solius ἐστί. Sed interdum etiam solum συμβαίνειν est loco verbi εἶναι. Vid. Heind. ad Gorg. 77. Sic A. I. 52. extr. μηδὲν ἄλλο τὸν ἄνθρωπον συμβαίνειν ἢ ψυχήν: it. A. II. 16. c. Conf. τυγχάνειν.

συμπίνεσθαί τινι c. gen., *ejusdem rei inopia premi* M. 2. a.

σύν τε δύο A. II. 4. b. not.

συναναγωνίζεσθαι vox nihili, not. 1. ad A. I. 33.

συνδιαταλαιπωρεῖν τινι cum aliquo aerumnas ferre C. 5. c.

συνοικεῖν τινι contubernalem esse: hinc metaph. A. I. 30. a. συνοικεῖν ἀμαθίᾳ *versari in* —.

συντίθεσθαι c. praes. et fut. not. 3. ad C. 14.

σφόδρα. οὔπω σφόδρα *vix dum* A. I. 41. a.

Τὰ τούτων pro οὗτοι A. I. 35. n. 4.

ταράττεσθαι, *turbari*, M. 36. c. dicitur is qui huc illuc opinione trahitur.

τέ trajectum M. 41. n. 5. C. 1. n. 4. — suppresso in seqq. καί A. I. 36. n. 1. — sequente ἤ M. 35. n. 2. — sequente δέ M. 32. n. 1. — sequente ἔτι δέ A. II. 17. a.

τείνειν tendere, de linea dicitur pro *extendi, porrigi* M. 19. e. et antea not. 3.

τέλος ἐπιθεῖναι A. I. 5. n. 2.

τηνικάδε v. πηνίκα.

τιμᾶν τινι c. gen. poenae, et τιμήσασθαι, C. 14. n. 4.

τίς, τί, propositioni indirectae implexum A. I. 43. b. ἃ τίνες πράττουσιν; M. 24. b. ὅταν τί ἡγῶνται — βλάπτει; A. I. 8. b. ὅταν οὖν περὶ τίνος —; M. 12. n. 9. A. I. 7. n. 1. — τί δή; τί οὖν δή; formulae causam quaerentes, cur aliquid dixerit vel observaverit alter; *Quid tum? Quid ita? Quid interest?* (Wie so? Was denn weiter?) Respondet alter fere per Ὅτι —. M. 9. b. 12. n. 4. τί μάλιστα; vid. μάλιστα. τί οὖ cum aoristo secundae personae, M. 30. n. 6. A. I. 22. n. 2.

τὶς, τι. τὶς Germ. *man*, Angl. *one* A. II. 22. extr. junctum voci ἡμεῖς in eadem signif. A. I. 15. a.

— τὶς omissum vid. *Subjectum*. τινὲς mente supplendum ad nomen aliquod M. 8. b. (φίλοι ὄντες).

— vid. εἶναί τι.

τὸ

τὸ δὲ — *cum tamen* M. 38. n. 6. A. I. 15. n. 3.
— τὸ τοῦ κωμῳδοποιοῦ A. I. 36. c. vid. Gramm. §. 118. Obs. 6.
— τὸ τῆς ψυχῆς pro ψυχή, τὸ τῶν θεῶν pro θεοί, A. II. 16. a. 21. b.
τολμᾶν Atticis idem est quod οὐκ αἰσχύνεσθαι. C. 15. e.
τομεύς A. I. 51. n. 4.
τουαῦτα A. I. 9. n. 5.
τοῦτο μέν *partim*, neglecto in seqq. τοῦτο δέ A. I. 38. n. 6.
τραγικός M. 9. n. 7.
τρόπος ingenium, indoles (*Gemüthsart*) C. 1. b.
τροφή *educatio* A. I. 36. a. 37. d. Cf. 35. a. ἐὰν καὶ τῇ τραφῶσιν.
τρυφᾶν mollem, delicatum esse. οἱ τρυφῶντες *delicatuli, pulchelli juvenes* M. 9. b. adjuncta tamen ibi etiam notione superbiae (Schleierm. *die Verwöhnten*), quae se admiscuit in usu illo vulgari, quo τρυφᾶν omnino significat *dedignabundum, fastidiosum esse* ut A. I. 22. a. Conf. Xen. Mem. 3, 11, 10, ubi τῷ ἐπιμελομένῳ i. e. qui te colit, observat, opponitur ὁ τρυφῶν, qui te negligit (*dem du nicht gut genug bist*).
τυγχάνειν. ποιοῦσι τοῦτο ὅ,τι ἂν τύχωσι *faciunt, quod fors ferat* C. 3. extr. Eadem formula cum verbo πράττειν, significante vivere, C. 5. b. ὅ,τι ἂν τύχωσι τοῦτο πράξουσι „in ea quam fors illis objiciet vitae condicione erunt". τυγχάνειν sine ὄν pro *esse* A. I. 50. n. 4. Cf. συμβαίνειν. τυχόν *fortasse* A. II 4. b.
τύχῃ ἀγαθῇ C. 2. a. formula boni ominis, eum in decretis publicis tum in privatorum sermonibus usitata: *quod fors bene vertat!*

Ὑπακούειν C. 1. a. verbum proprium de janitore vel quicunque fores pulsantem *intromittit*: nam sic semper interpretandum est id verbum. Phaedo. p. 59. e. καὶ ἡμῖν ἐξελθὼν ὁ θυρωρὸς, ὥσπερ εἰώθει ὑπακούειν, εἶπε περιμένειν.
ὑπάρχειν *esse, adesse*, sed apud antiquiores non facile aliter nisi respectu ejus *quod supervenit, quod postea fit*. A. II. 1. d. πρὸς τοῖς ὑπάρχουσιν *super ea quae jam habebat*: A. I. 33. a. ταῦτα μὲν οὖν ἂν δεῖν ὑπάρχειν, *haec per se* (ohnedas), *ita esse debere putares*. Hinc τὰ ὑπάρχοντα *quae suppetunt*, ea quae adsunt bene vivendi et rei bene gerendae adminicula A. I. 1. d. 36. a.
ὑπείκειν *cedere* C. 12. f. bis: priori loco *obsequiosum esse*; ubi dativus (πατρίδι) omissus est, quia binis ibi verbis accusativum regentibus hoc interjectum est. Sed mox οὐχ ὑπεικτέον, itidem sine casu, positum respectu periculorum quae memorantur ibi, valetque, *non retrocedendum, non declinandum*.
ὑπερήφανος arrogantem cum *insolentia* significat (*übermüthig*), ὀγκώδης arrogantem cum *fastu* et superbia (*aufgeblasen*): arrogantia autem facit ἐπαχθῆ, *molestum*: cf. Demosth. Mid. 56. κινδυνεύει τὸ λίαν εὐτυχεῖν ἐνίοτε ἐπαχθεῖς ποιεῖν, et post pauca, πῶς οὐχ οὗτος ἐπιχθής ἐστιν ἤδη καὶ μείζων ἢ καθ' ὅσον ἡμῶν ἑκάστῳ συμφέρει; Tali ἐπαχθεῖ opponitus est εὐζαλής *commodus*, qui simul est κόσμιος *modestus* et eo opponitur arroganti. Haec omnia habes M. 26. e.

ὑπ-

ὑπέρχεσθαι subrepere, nimio obsequio colere: v. Toup. ad Suid. p. 522. Lips. Sturz. Lex. Xenoph. in v. — C. 15. f.

ὑποβλέπειν limis oculis aspicere C. 15. b.

ὑπολαμβάνειν *mente concipere, ponere* (annehmen) M. 11. b.; etiam de re certa, A. II. 4. extr. δημιουργούς τινας ὑπολαμβάνομεν. Deducta hinc vulgaris significatio autumandi, suspicandi.

Φαίνεσθαι et δοκεῖν M. 4. n. 5. Sic C. 1. d. ὡς ἐμοὶ φαίνεται i. e. ut clare video.

φάναι: Sicut οὔ φημι valet *nego* ita ubi μή requiritur eadem est significatio A. I. 6. a. ἐὰν μὴ φῶ. Vid. Gramm. §. 135. Obs. 2. et cf. οὐ. φησί redundat M. 36. n. 2. A. II. 9. b.

φάσκειν *de se ipso praedicare* C. 5. c. 15. extr. A. II. 22. b. — *affirmare, contendere* C. 14. e. A. I. 17. b.

φαῦλος M. 33. d. not.

Φίλιος A. I. 13. n. 7.

φιλονεικία de aemulatione boni A. I. 38. n. 2.

φυσᾷν, φύσημα sicut lat. *spirare, spiritus*, de superbia usurpatur, A. II. 14. a.

Χαίρειν. Cum negatione in participio usurpatur, per λιτότητα, de eo quod cum magno alicujus malo fit, ut apud Xenoph. Anab. 5, 6, 32. (18.) οὐκ ἂν χαίροντες ἀπαλλάξαιτε „cum magno malo vestro abieritis". Hinc eodem sensu per interrogationem A. II. 3. c. οἴει ἄν οὖν χαίροντας ἡμᾶς εἶναι μετὰ τοσούτων μαινομένων —; Ex valedictione χαῖρε nata locutio χαίρειν ἐᾷν *missum facere* C. 4. b. 6. d. A. I. 39. init.

χαλεπός 1) difficilis 2) aegritudinem afferens, *molestus* C. 6. a.

χθιζά τε καὶ πρωϊζά A. II. 7. c.

χρή et χρῆν C. 5. n. 2.

χρῆσθαι. C. 4. d. ὅ,τι χρῷο σεαυτῷ quid *de te statuas*, quid *agas*.

χωριζόμενον ἐπιστήμης M. 23. d. explicatur statim ita, ut sit ὃ ἐπιστήμη μὴ περιέχει i. e. quod non comprehenditur notione scientiae, diversum a scientia.

χωρίον spatium figurae geometricae, *figura* M. 16. sqq.

Ὥρα usurpatur de juventute, ut flore aetatis, M. 9. b. ἐν ὥρᾳ εἶναι.

ὡς cum indic., quando transitum facit, fere significat *quippe, nam*, ut M. 37. e. ὡς ἡμᾶς ἔλαθε 42. extr. C. 6. a. ὡς ἐγὼ τοιοῦτος sc. εἰμί: et passim. Rarior est usus quando eodem positu ὡς est pro ὥστε, *ita ut, quare*: C. 5. d. ὡς ἔγωγε — αἰσχύνομαι. Sic Aristoph. Thesm. 395. ὡς εὐθὺς εἰσιόντες — ὑποβλέπουσιν ἡμᾶς h. e. *quo fit ut* —.

— ante Infin. insolite C. 3. n. 4. A. II. 6. n. 5.

— ὑπερφυῶς — ὡς A. II. 17. n. 1.

— ὡς ἔχει v. ἔχειν. ὡς ἔπος εἰπεῖν *ut ita dixerim, prope dixerim*, A. I. 4. d. 37. e. A. II. 12. a. etc. V. Heind. ad Hipp. maj. 11.

ὡσαύτως, ὡς δ' αὕτως A. I. 17. n. 1.

ὥστε. M. 34. b. ὥστε — ἐξευρεῖν ἄν *ita ut potuisset invenire*.

Ab-

τὸ δέ — *cum tamen* M. 38. n. 6. A. I. 15. n. 3.
— τὸ τοῦ κωμῳδοποιοῦ A. I. 36. c. vid. Gramm. §. 118. Obs. 6.
— τὸ τῆς ψυχῆς pro ψυχή, τὸ τῶν θεῶν pro θεοί, A. II. 16. a. 21. b.
τολμᾶν Atticis idem est quod οὐκ αἰσχύνεσθαι. C. 15. e.
τομεύς A. I. 51. n. 4.
τοσαῦτα A. I. 9. n. 5.
τοῦτο μέν *partim*, neglecto in seqq. τοῦτο δέ A. I. 38. n. 6.
τραγικός M. 9. n. 7.
τρόπος ingenium, indoles (*Gemüthsart*) C. 1. b.
τροφή *educatio* A. I. 36. a. 37. d. Cf. 35. a. ἐὰν καὶ εὖ τραφῶσιν.
τρυφᾶν mollem, delicatum esse. οἱ τρυφῶντες *delicatuli, pulchelli juvenes* M. 9. b. adjuncta tamen ibi etiam notione superbiae (Schleierm. *die Verwöhnten*), quae se admiscuit in usu illo vulgari, quo τρυφᾶν omnino significat *dedignabundum, fastidiosum esse* ut A. I. 22. a. Conf. Xen. Mem. 3, 11, 10, ubi τῷ ἐπιμελουμένῳ i. e. qui te colit, observat, opponitur ὁ τρυφῶν, qui te negligit (*dem du nicht gut genug bist*).
τυγχάνειν. ποιοῦσι τοῦτο ὅ,τι ἂν τύχωσι *faciunt, quod fors ferat* C. 3. extr. Eadem formula cum verbo πράττειν, significante vivere, C. 5. b. ὅ,τι ἂν τύχωσι τοῦτο πράξουσι „in ea quam fors illis objiciet vitae condicione erunt". τυγχάνειν sine ὄν pro *esse* A. I. 50. n. 4. Cf. συμβαίνειν. τυχόν *fortasse* A. II 4. b.
τύχῃ ἀγαθῇ C. 2. a. formula boni ominis, eum in decretis publicis tum in privatorum sermonibus usitata: *quod fors bene vertat!*

Ὑπακούειν C. 1. a. verbum proprium de janitore vel quicunque fores pulsantem *intromittit*: nam sic semper interpretandum est id verbum. Phaedo. p. 59. e. καὶ ἡμῖν ἐξελθὼν ὁ θυρωρὸς, ὥσπερ εἰώθει ὑπακούειν, εἶπε περιμένειν.
ὑπάρχειν *esse, adesse*, sed apud antiquiores non facile aliter nisi respectu ejus *quod supervenit, quod postea fit*. A. II. 1. d. πρὸς τοῖς ὑπάρχουσιν *super ea quae jam habebat*: A. I. 33. a. ταῦτα μὲν οὖν ἂν δὴν ὑπάρχειν, *haec per se* (ohnedas), *ita esse debere putares*. Hinc τὰ ὑπάρχοντα *quae suppetunt*, ea quae adsunt bene vivendi et rei bene gerendae adminicula A. I. 1. d. 36. a.
ὑπείκειν *cedere* C. 12. f. bis: priori loco *obsequiosum esse*; ubi dativus (πατρίδι) omissus est, quia binis ibi verbis accusativum regentibus hoc interjectum est. Sed mox οὐχ ὑπεικτέον, itidem sine casu, positum respectu periculorum quae memorantur ibi, valetque, *non retrocedendum, non declinandum*.
ὑπερήφανος arrogantem cum *insolentia* significat (*übermüthig*), ὀγκώδης arrogantem cum *fastu* et superbia (*aufgeblasen*): arrogantia autem facit ἐπαχθῆ, *molestum*: cf. Demosth. Mid. 56. κινδυνεύει τὸ λίαν εὐτυχεῖν ἐνίοτε ἐπαχθῆς ποιεῖν, et post pauca, πῶς οὐχ οὗτος ἐπαχθής ἐστιν ἤδη καὶ μείζων ἢ καθ' ὅσον ἡμῶν ἑκάστῳ συμφέρει; Tali ἐπαχθεῖ opponitus est εὐχαλής *commodus*, qui simul est κόσμιος *modestus* et eo opponitur arroganti. Haec omnia habes M. 26. e.

ὑπ-

ὑπέρχεσθαι subrepere, nimio obsequio colere: v. Toup. ad Suid. p. 522. Lips. Sturz. Lex. Xenoph. in v. — C. 15. f.

ὑποβλέπειν limis oculis aspicere C. 15. b.

ὑπολαμβάνειν mente concipere, ponere (annehmen) M. 11. b.; etiam de re certa, A. II. 4. extr. *δημιουργούς τινας ὑπολαμβάνομεν.* Deducta hinc vulgaris significatio autumandi, suspicandi.

Φαίνεσθαι et *δοκεῖν* M. 4. n. 5. Sic C. 1. d. *ὡς ἐμοὶ φαίνεται* i. e. ut clare video.

φάναι. Sicut *οὐ φημι* valet *nego* ita ubi *μή* requiritur eadem est significatio A. I. 6. a. *ἐὰν μὴ φῶ.* Vid. Gramm. §. 135. Obs. 2. et cf. *οὐ.* *φησί* redundat M. 36. n. 2. A. II. 9. b.

φάσκειν de se ipso praedicare C. 5. c. 15. extr. A. II. 22. b. — *affirmare, contendere* C. 14. e. A. I. 17. b.

φαῦλος M. 33. d. not.

Φίλιος A. I. 13. n. 7.

φιλονεικία de aemulatione boni A. I. 38. n. 2.

φυσᾶν, φύσημα sicut lat. *spirare, spiritus,* de superbia usurpatur, A. II. 14. a.

Χαίρειν. Cum negatione in participio usurpatur, per *λιτότητα*, de eo quod cum magno alicujus malo fit, ut apud Xenoph. Anab. 5, 6, 32. (18.) *οὐκ ἂν χαίροντες ἀπαλλάξειτε* „cum magno malo vestro abieritis". Hinc eodem sensu per interrogationem A. II. 3. c. *οἴει ἄν οὖν χαίροντας ἡμᾶς εἶναι μετὰ τοσούτων μαινομένων —;* Ex valedictione *χαῖρε* nata locutio *χαίρειν εἰᾶν missum facere* C. 4. b. 6. d. A. I. 39. init.

χαλεπός 1) difficilis 2) aegritudinem afferens, *molestus* C. 6. a.

χθιζά τε καὶ πρωϊζά A. II. 7. c.

χρή et *χρῆν* C. 5. n. 2.

χρῆσθαι. C. 4. d. *ὅ,τι χρῷο σεαυτῷ* quid *de te statuas,* quid *agas.*

χωριζόμενον ἐπιστήμης M. 23. d. explicatur statim ita, ut sit *ὃ ἐπιστήμη μὴ περιέχει* i. e. quod non comprehenditur notione scientiae, diversum a scientia.

χωρίον spatium figurae geometricae, *figura* M. 16. sqq.

Ὥρα usurpatur de juventute, ut flore aetatis, M. 9. b. *ἐν ὥρᾳ εἶναι.*

ὡς cum indic., quando transitum facit, fere significat *quippe, nam,* ut M. 37. e. *ὡς ἡμᾶς ἔλαθε* 42. extr. C. 6. a. *ὡς ἐγὼ τοιοῦτος* sc. *εἰμί*: et passim: Rarior est usus quando eodem positu *ὡς* est pro *ὥστε, ita ut, quare*: C. 5. d. *ὡς ἔγωγε — αἰσχύνομαι.* Sic Aristoph. Thesm. 395. *ὡς εὐθὺς εἰσιόντες — ὑποβλέπουσιν ἡμᾶς* h. e. *quo fit ut —.*

— ante Infin. insolite C. 3. n. 4. A. II. 6. n. 5.

— *ὑπερφυῶς — ὡς* A. II. 17. n. 1.

— *ὡς ἔχει* v. *ἔχειν.* *ὡς ἔπος εἰπεῖν ut ita dixerim, prope dixerim,* A. I. 4. d. 37. e. A. II. 12. a. etc. V. Heind. ad Hipp. maj. 11.

ὡσαύτως, ὡς ὁ αὐτως A. I. 17. n. 1.

ὥστε. M. 34. b. *ὥστε — ἐξευρεῖν ἄν ita ut potuisset invenire.*

Abruptus sermo M. 6. n. 6. 40. n. 6. C. 4. n. 2. A. I. 36. n. 1. 38. n. 6. A. II. 10. n. 5. 13. n. 3.
Accusativus absolutus M. 28. n. 2. Accusativi absoluti loco Nominativorum, ob sermonem obliquum, A. II. 19. n. 1.
Achaemenis stemma A. I. 35.
Adverbia loci per attractionem permutata C. 4. n. 6. eadem cum genit. M. 18. n. 1. eadem loco praepos. cum casu M. 34. n. 1.
Alcibiadis genus, mores, cet. Nott. ad A. I. 1. 2. 7. 35. 37. 61. — educatio, nutrix, paedagogus A. I. 36. 37. c. nott.
Alcmaeonidae M. I. n. 5.
Amestris, Amastris A. I. 40.
Ammonis oraculum A. II. 19.
Anachronismi A. II. 7. n. 5.
Anacoluthia. M. 9. n. 9. 10. n. 4. 22. n. 1. 23. c. vid. Add. 27. n. 1. C. 5. n. 6. 12. n. 15. A. I. 11. n. 4. A. II. 11. n. 1. 13. n. 5. 17. extr. Cf. *Relativa. Accusativus. ὅτι* cum Inf.
Anaxagoras Periclis praeceptor A. I. 30. cum not. 4.
Anytus M. 26. sqq. not. 7. ad §. 26. it. Add.
Aoristum de rebus quae solent fieri not. 4. ad C. 7.
Aorista et Imperfecta M. 3. n. 4.
Archelaus Macedoniae rex A. II. 7. cum not.
Archilochi sententia C. 10. not. 6.
Aristides M. 33.
Aristippus Thessalus M. 1. vid. Disq. pag. 2.
Aristophanis locus in Vespis correctus not. 7. ad C. 8.
Artaxerxes A. I. 35. 40.
Articulus praepos. in re ex fabula nota A. II. 24. n. 2. non ponitur M. 7. n. 4. ante v. *βασιλεύς* A. I. 36. n. 2.
— *postpos. λόγον ὅν* pro *ὃν λόγον* vel *τὸν λ. ὅν* A. I. 5. n. 1.
Athenienses Lacedaemoniis collati in cultu deorum A. II. 19. s.
Attractio in Infinitivo C. 12. n. 9. in Adverbiis loci C. 4. n. 6. — inversa M. 36. n. 3. 41. n. 3.

Callias Calliadae f. diversus a Callia Hipponici A. I. 31.
Casus mutatus v. *Attractio* inversa.
Cebes C. 4.
Cicero Critonem aliquoties exscripsit v. Add. ad C. 3.
Cleophantus Themistoclis f. M. 32.
Clinias Alcibiadis pater A. I. 1. not. 18.
— — frater A. I. 31.
Comparativus pro Posit. v. *ἄμεινον.*
Compositorum quorundam verborum ratio, Exc. I. ad Alc. I.
Conjunctivus in serm. obliquo M. 30. n. 8. post Praeterit. C. 1. n. 5. 12. n. 2. Vid. et *Modi.*
Coronea, proelium ibi commissum A. I. 18.
Coturnicum pugnae A. I. 34. n. 1.
Creta bonis legibus gaudet C. 14. 8.
Crito v. Argum. Critonis.

Dae-

Daedali statuae M. 39. cum Excursu. Daedali progenies, Daedalidae pagus, A. I. 35. cum not.
Damascius Platonicus not. 3. ad A. I. 20.
Damon Periclis praeceptor A. I. 30.
Dativus A. I. 38. signif. *in* sive *quod attinet* A. I. 38. a. — ethicus v. *ἡμῖν*.
Delia navis C. 1. n. 11.
Democritus Chna, Platonicus not. 3. ad A. I. 20.
Dualis usus quidam legitimus, an non, M. 5. n. 2.

Ellipsis vid. *μή*.
Empedocles M. 9.
Epexegesis M. 9. n. 1. 11. n. 4. 23. n. 5. A. I. 13. n. 5 A. II. 11. n. 1.
Erechtheus et Erichthonius A. I. 35. n. 3.
Eudorus, athleta M. 33.
Euripidis versus e Phoenissis A. II. 24. ex Ahtiopa A. II. 14.

Futurum in sem. hypothet. A. I. 26. n. 2. A. II. 11. not. 1. Futurum Infin. an Praesens vel Aoristum, C. 14. n. 3. A. I. 4. n. 4. 5. n. 4.

Genitivi absoluti loco alius casus, qui praecesserat M. 22. n. 1. Genitivus loco praepositionis *περί* cum genit. not. 3. ad M. 3. eodem modo cum substantivo (*ἀπόκρισις τῆς ἀρετῆς*, — *δόξα τούτων*) not. 2. ad M. 7. not. 7. ad M. 18. Genitivus mercis M. 28. n. 6.
— Genitivus pronominum personalium, qui, quando Genitivus Possessionis est, substantivo suo postponi solet, interdum etiam praevertitur, et ita vicem simul gerit *Dativi Commodi* vel *Incommodi*. Vid. Gramm. §. 120. Obs. 4. Sic A. I. 28. b. *Ἦ καὶ πλανᾶταί σου ἡ δόξα περὶ ταῦτα; Num tibi errat opinio in hisce?* M. 34. b. *οἵτε ἐξευρεῖν ἂν ὅστις ἔμειλλεν αὐτοῦ τοὺς υἱεῖς ἀγαθοὺς ποιήσειν* (*der ihm seine Söhne möchte zu tüchtigen Menschen machen*). A. I. 40. b. *ἐν νῷ ἔχει σου τῷ υἱεῖ ἀντιτάττεσθαι ὁ Δειτομάχης υἱός*. C. 15. a, *ὅτι μὲν γὰρ κινδυνεύσουσί γέ σου οἱ ἐπιτήδειοι καὶ αὐτοὶ φεύγειν — δῆλον*. A. I. 57. b. *εἰ ἡμῶν τῷ ὄμματι — ξυμβουλεύων εἶπεν —*. A. II. 23. b. *ὥσπερ τῷ Διομήδει — —, οὕτω καὶ σοῦ δεῖν ἀπὸ τῆς ψυχῆς τὴν ἀχλὺν ἀφελόντα κ. τ. ε.* ubi vid. not.
Genus v. Neutrum.
Gorgias M. 1. n. 7. 2. n. 8. 9. n. 3 35. c.

Homeri carmina *audiuntur* A. I. 18. c. d. — versus aliquot e vulgatis exemplis exulantes A. II. 21. — Od. *κ*, 495. cit. M. 42. v. not. 2. — Il. *σ*, 192. correctus not. 3. ad M. 36. — Vid. et Margites.
Hyperbaton C. 6. n. 4. 12. n. 10. — in formula *αὐτὸς αὐτοῦ* A. II. 14. n. 4. — dubium in voce *μή* C. 8. n. 1.
Hypothetica constr. M. 6. n. 3. A. I. 17. n. 6. Cf. Futurum.
Imperfectum pro Praes. ob relationem ad sermonem superiorem M. 25. n. 1. 38. n. 6. cum Add. A. I. 51. n. 6. A. II. 13. n. 2. — ob aliam causam C. 11. n. 4. cf. 12. n. 2. — dubium

bium C. 7. n. 4. Vid. ἵνα. Impf. cum ἄν post εἰ cum opt. A. I. 17. n. 6.
Indicativus, vid. μή.
Infinitivus explicandi causa additus M. 9. n. 1. C. 14. n. 8. Inf. cum art. τοῦ ad explicandum subst. ejusdem sententiae, ἄγνοια, ἢ τοῦ μὴ εἰδότα οἴεσθαι εἰδέναι A. I. 29. a. Inf. in altero membro post verbale in τέον C. 12. n. 15. Inf. sermonis obliqui post relativa et post ἐπεί A. I. 40. a. 55. n. 7. A. II. 20. init Vid. Futur.
Interrogatio continuo sermoni inserta M. 12. n. 4. repetita M. 2. n. 5. *Interrogativa* sermoni implexa: vid. Τίς.
Interruptus sermo v. Abruptus.
Iota subscr. M. 5. n. 2. C. 1. n. 1.
Ismenias M. 26. n. 9.
Isthmus Corinthi, ubi ludi Isthmici celebrabantur, C. 14.
Iterationis ratio quaedam C. 13. n. 6. Cf. Interrogatio. Repetitio.

Lacedaemon gaudet bonis legibus C. 14. Lacedaemoniorum reges, divitiae, instituta, mores A. I. 36. 38. 39. — preces, sacra A. II. 18. 19.
Laconum est θεῖος ἀνήρ M. 41.
Lampido regina Spartae A. I. 41.
Lanice, Alcibiadis nutrix, not. 4. ad A. I. 36.
Larissa M. 1. et 38.
Lebadea, proelium ibi commissum, not. 4. ad A. I. 18.
Lysimachus Aristidis f. M. 33.

Magia Persarum A. I. 37.
Margites, poëma A. II. 16. 17. cum not.
Medium A. I. 9. n. 1.
Melesias Thucydidis f. M. 33.
Meletus, non Melitus, not. 7. ad M. 26.
Meno v. Disq. in fronte Menonis.
Messene fertilis A. I. 38.
Metempsychosis M. 14. 15.
Midias A. I. 33.
Modorum ratio (Opt. Conj. Ind.) A. II. 23. n. 7. M. 39. n. 1. A. I. 17. n. 6.
Mysteria M. 9. e.

Negatio redundans vid. μή et οὐ.
Neutrum relatum ad nomen alius generis. M. 12. n. 9. A. I. 24. n. 3. Vid. et not. 5 ad M. 12. Cf. *Pluralia*. Cf. τοσαῦτα.
Nominativus c. Inf. loco Accusativi, v. Add. ad M. 4. b.
Numerorum confusio v. Pluralia.

Optativus, ut εἴην *fac me esse*, M. 30. n. 1. opt. ob nexum cum serm. hypoth. A. I. 60. n. 4. opt. post relativa v. Relativa. Vid. Modi.
Oromazes A. I. 37.

Pagi Atticae v. δῆμος.
Paralus et Xanthippus, Periclis filii M. 33.

Participium aoristi additur aoristo M. 30. n. 5.
Peparethii A. I. 26.
Pericles M. 33. A. I. 2. 30. 31. ejus filii M. 33. A. I. 31.
Persiae regum magnificentia, divitiae, educatio cet. A. I. 35 — 37. 39. 40.
Phidias statuarius M. 29.
Pindari versus M. 9. et 14.
Pluralia Neutra cum singularibus promiscue usurpata. A. I. 16. n. 2. Cf. A. I. 13. n. 5. M. 11. n. 5. 40. n. 5.
Poëtarum anonym. verba, M. 10. b. A. II. 9. (ex Antholog.)
Polycratis divitiae M. 26.
Praepositio secundo loco omissa M. 7. not. 1.
Prodicus M. 8. et 37. c. nott.
Protagoras M. 29.
Pythagorica dogmata M. 14. n. 6.
Pythoclides, Periclis praeceptor A. I. 30.
Pythodorus Isolochi f. nobilis Atheniensis A. I. 31.

Relativa pro Interrogativis M. 6. n. 8. Vid. ὁποῖος et ὅστις. Relativa c. optat. pro εἰ M. 26. n. 4. Anacoluthon in altero membro post relativum A. I. 60. n. 3. Vid. Artic. postpos.
Repetitio negligentior prioris partis in fine longioris periodi; C. 13. n. 6. A. II. 1. n. 5. Cf. Iteratio. Interrogatio.

Schema πρὸς τὸ σημαινόμενον A. I. 46. n. 3.
Simmias C. 4.
Socrates raro peregre profectus C. 14. n. 1. — genius ejus a Daedalo A. I. 35. — amor in adolescentes A. I. n. 1. 2. — ars obstetricia M. 16. n. 1. 17. n. 6.
Sophoclem Plato tecte notare dicitur p. 78. not.
Stephanus Thucydidis f. M. 33.
Structurae notabiles (in quibus dubiae quaedam): A. I. 11. n. 3. *ἐφ' ἑκάστῳ — καὶ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ.* 31. n. 4. *σοὶ τίνα αἰτίαν ἀναθῶμεν, διότι σε* — pro: *τίς αἰτία, διότι σε* (ὀρθοτονούμ.). M. 41. n. 4. *οἵτινες μεγάλα κατορθοῦν, ὧν πράττουσι καὶ λέγουσι.* Cf. *περί* loco Genit. solius; Accus. absolutus; Repetitio; Hyperbaton. Structurae diversae junctae, *πιστεύω τούτῳ, ἀληθεῖ εἶναι,* M. 15. n. 6. — Vid. et *τέ.*
Subjectum omissum in relatione ad verbum subjecti indefiniti (e. g. *τὸ πράττειν, ὅ,τι ἂν πράττῃ*) M. 12. n. 3. 38. n. 2. C. 10. n. 8.
Synesis rectius vocatur *Schema πρὸς τὸ σημαινόμενον* q. v.

Tanagra, proelium ibi commissum A. I. 18.
Tautologia A. I. n. ult. A. II. 10. n. 4.
Themistocles M. 32.
Theognidis versus M. 36.
Thessalorum mores M. 1. a. not. C. 15. not.
Thucydides Melesiae f. M. 33. 34.
Torpedo v. *νάρκη.*
Tyrtaei fragmentum not. 8. ad A. I. 38.

Ver-

Verbale in τέον cum Accus. subjecti C. 10. n. 1.
Verbum Praedicato non Subjecto accommodatum M. 28. n. 5.

Xanthias athleta M. 33.
Xanthippus, Periclis f. M. 33.
Xenophon a Platone significari creditur A. I. 40. n. 1.

Zeno Eleates A. I. 31.
Zopyrus Alcibiadis paedagogus A. I. 37.
Zoroastres A. I. 37.

Emendanda.

Pag. 9. col. b. lin. 18. 19. sot. degentium.
— 10. lin. 11 post ἀρετῶν pone colon.
— 45. — 10. pro ἐστι. scr. ἔςι.
— 48. col. a. lin. 14. pro eam. scr. eum.
— 54. lin. 9. interiori margini ascribe: p. 93.
— 60. — 6. pro signo interrog. pone punctum.
— 63. col. b. lin. sursum 5. pro Plurale scr. Pluralis.
— 81. — b. — 3. pro latine scr. latini.
— 139. in marg. pro 115. pone numerum 117.

Berolini, typis Starckianis.

DEC 8 1919

Gp 82.217
Platonis dialogi IV,
Widener Library
003483083
3 2044 085 148 500